vida del concili

PRE-SESSIÓ I 14 de juliol de 1.965

I.- Agenda del Concili

El programa de treball de la quarta sessió del Concili serà aquest:

1.- Esquemes subjectes encara al debat: Llibertat religiosa; l'Església en el món modern; l'activitat missionera de l'Església; la vida i el ministeri sacerdotal.

2.- Esquemes que són susceptibles d'esmenes: La revelació divina; l'apostolat dels laics.

3.- Esquemes que ja esmenats estan preparats per a la última votació: Els deures pastorals dels bisbes en l'Església; la vida religiosa; la formació de la clerecia; l'educació cristiana; les relacions de l'Església amb les religions no cristianes.

En total, onze esquemes. Aquest programa va ésser fixat per la Comissió de Coordinació en la seva reunió dels dies 11 i 12 de maig.

II.- L'esquema XIII en la seva nova redacció

Després de les reunions de la comissió mixta, encarregada de redactar el nou esquema, conforme a les 800 pàgines fetes pels Pares conciliars, el text està ja elaborat. En conjunt, és més breu que l'anterior, que constava de 34,000 paraules. Ha canviat també l'orientació, i, en part, el contingut.

El primer problema que es presenta a un text que tracta de les relacions entre l'Església i el món és el de saber si ha d'ésser dirigit directament a tots els homes de bona voluntat o, al contrari, són els cristians els primers destinataris, i per mitjà d'ells ha d'arribar al món. La majoria dels experts eren partidaris d'aquesta segona orientació, però el 70 % dels pares s'inclinaven per la primera solució. La nova redacció ha estat elaborada en la perspectiva de "l'home del carrer": el punt de partida són les idees comunes i cada capítol acaba amb una visió cristocèntrica d'aquestes veritats comuns.

La primera part és una descripció general del món d'avui i té el títol de "Característiques de la situació humana d'avui". Aquí hi ha els "senyals del temps".

La segona part té un caràcter decididament doctrinal. El títol és "L'Església i la condició de l'home". Aquesta part es subdivideix en 4 capítols: a) la vocació de la persona humana; aquí s'examina el fonòmen de l'ateisme en les seves diferentes formes. b) la comunitat humana. c) la significació de l'activitat humana en el món. d) la tasca de l'Església en el món d'avui. En definitiva es proposa aquí una antropología i una cosmología centrades en Crist.

La tercera part es titula "Tasques principals dels cristians en el nostre temps". Es divideix en 5 punts: a) la dignitat del matrimoni i la família. b) la promoció de la cultura en el nostre món. c) la vida econòmica i social. d) la vida política. e) la comunitat internacional i la pau.

El títol que la Comissió coordinadora del Concili ha donat definitivament a l'esquema XIII és el de "Constitució pastoral sobre l'Església en el món d'avui."

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

III.- L'esquema sobre l'apostolat dels laics

La Croix del dia 10-6-1.965 recull unes manifestacions de Mons. Jacques Ménagar, bisbe de Meaux, i membre de la Comissió conciliar corresponent. Segons aquestes declaracions la redacció d'aquest esquema ha estat particularment laboriosa. A més de les dificultats intrínseques de la matèria, la necessitat de transferir elements enquadrats primitivament dintre d'aquest esquema, a la constitució "De Ecclesia" i a l'esquema XIII, ha introduït dificultats suplementàries.

El contingut del text és en l'actualitat el següent.

El pròleg senyala la importància de l'apostolat en el món contemporani. El primer capítol tracta de la vocació dels laics a l'apostolat, amb tres centres d'interès: la participació dels laics en l'apostolat de l'Església, els fonaments de l'apostolat dels laics i l'espiritualitat, dedicats a l'apostolat. En aquests punts, l'esquema s'inspira en la constitució "De Ecclesia".

El capítol segon tracta dels fins de l'apostolat dels laics. Successivament, desfilen els temes de l'evangelització, de l'animació de l'ordre temporal i de l'acció caritativa.

Ve després un capítol sobre els diferents objectes i camps d'apostolat: les comunitats eclesials, la família, els joves, els ambients socials, els grups i les institucions en el pla nacional i internacional.

L'altre capítol té per objecte les formes d'exercici de l'apostolat, individual, col.lectiu, organitzat amb un vincle més o menys directament jeràrquic, etc. Amb intenció de determinar els elements constitutius que d'un moviment en fan pròpiament un moviment d'acció catòlica, els redactors de l'esquema assenyalen quatre elements: 1) El fi immediat que persegueix el moviment és el fi de la mateixa Església, de manera que mitjançant la formació de la consciència cristiana dels seus membres, sigui possible fer penetrar l'esperit de l'Evangeli a les diferents comunitats i ambients de vida en els quals aquells membres estan inserits. 2) Els laics cooperen segons la seva forma pròpia en l'apostolat de l'Església i són responsables de la direcció dels seus moviments i de les formes d'exercici de la seva missió apostòlica. 3) Actuen agrupats en moviments organitzats a fi de manifestar millor l'Església com a comunitat. 4) Els laics, ja sigui espontàniament, ja sigui perquè han estat cridats, col.laboren directament a l'apostolat de l'Església, actuant lliurament, però sota l'alta impulsió de la jerarquia, que pot destacar i oficialitzar aquesta col.laboració mitjançant un "mandat" explícit.

IV.- L'esquema sobre les missions

El diari La Croix (17-6-1.965) recull les impressions del P. Congar sobre aquest esquema del Concili, el qual, malgrat d'haver rebut l'aprovació global del Papa durant la tercera sessió, va ésser retornat a la Comissió pels vots dels PP. conciliars.

Segons el P. Congar, el nou esquema no pren com a punt de partida la distinció entre l'apostolat missioner, tendint a implantar l'Església allà on no existia, i l'apostolat pastoral, exercit als llocs on l'Església està suficientment implantada. Les categories utilitzades són unes altres: "L'Esgésia, diu el P. Congar, té una missió que ha d'exercir sempre, fins al màxim de les seves possibilitats. Aquesta missió es desplega, de fet, en situacions missioneres diverses, amb les quals l'Església s'enfronta mitjançant actes i mètodes apropiats. Aquí l'Evangeli és desconegut: s'ha de començar des de zero. Allà el signe de l'Evangeli existeix des de fa molt temps, però manquen a l'Església mitjans que permetin la seva plena irradiació. En altres indrets, és quasi impossible d'anunciar l'Evangeli formalment, i l'Església, amb tot, no està pas exonerada de tractar de fer-ho. En altres circumstàncies, l'Església està instal.lada, és poderosa i àdhuc vivent, però a la vegada considerables d'homes ho ignoren tot sobre Jesucrist. Totes aquestes situacions són situacions missioneres, a les quals l'Església ha de respondre.

L'esquema consta de cinc capítols. El primer estableix els principis doctrinals, inspirant-se en la Constitució "De Ecclesia". El segon té com a objecte el treball missioner, és a dir, els actes mitjançant els quals és implantada l'Església. El capítol tercer parla dels missioners. El quart, de l'organització de l'activitat missionera a nivell universal, local i regional. I el capítol cinquè tracta de la cooperació de totes les forces de l'Església en la tasca missionera.

Resum de Mn. Josep Bigordà i Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal nº B. 24746 - 1964

vida del concili

PRE-SESSIÓ II 18 d'agost de 1.965

PROGRAMA DE LA QUARTA SESSIÓ CONCILIAR

1.- La pròxima sessió

La quarta sessió, que començarà el 14 de setembre, compta com a mínim amb onze esquemes en el seu ordre del dia.

Aquest conjunt d'esquemes planteja un problema inquietant. Encara que únicament els quatre primers:

. Llibertat religiosa
. Església i món d'avui
. Misteri i vida dels sacerdots
. Missions

fossin sotmesos a discussió i que aquesta discussió fos curta, ja faria falta un temps considerable per a l'examen de les esmenes i per al vot en la congregació general.

Seria llàstima que els organismes directius acceleressin els treballs fins el punt de donar la impressió que s'assegura tan sols l'acabament del Concili. No era una mica aquesta la impressió durant la tercera sessió ? És per tot això que alguns, a Roma, es comencen a preguntar si no seria possible que la sessió que començarà el 14 de setembre proper es dividís en dos temps, descansant a final de desembre i continuant a principi de l'any 1.966.

2.- "Vida del Concili" ha donat ja notícia en el seu anterior full (Pre-sessió I) de la situació de l'esquema XIII, de l'esquema sobre l'apostolat dels laics, i de l'esquema sobre les missions. Ara,

3.- L'esquema sobre "Llibertat religiosa".

Tothom sap que l'esquema sobre Llibertat religiosa no va ésser votat a la fi de la tercera sessió, perquè el tribunal administratiu va donar la raó als Pares que exigien una prèvia discussió i el Papa, atenent-se al Reglament, va aprovar aquesta decissió. De moment, aquest retardament imposat va fer sentir una forta decepció. La immensa majoria dels Pares volien vivament que l'Església catòlica prengués una posició alliberadora enfront d'aquesta qüestió considerada pels protestants com la prova capital de l'autenticitat del catolicisme ecumènic. Però ens cal reconèixer que aquest retard ha sigut beneficiós.

El contingut ha estat totalment refet pel Secretariat de la Unitat. Per raons fàcilment explicables, aquest Secretariat tendeix a observar una extrema discreció sobre el nou redactat, tenint en compte que ja circulen contra l'esquema llibrets redactats pel grup de pressió de la minoria que s'anomena a si mateix "Coetus internationalis Patrum".

Aquests dos llibrets, impressos en offset, contra l'esquema han sigut enviats als membres d'aquest Coetus, amb una carta explicativa signada per Jesús Torres C.M.F., amb data del "die festi Expectationis Partus

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

B.M.V., 1.964" (19 de desembre). En aquesta carta es recorda el motiu pel qual no es va votar l'esquema a la fi de la tercera sessió i s'indica que, tal com diu el reglament, pot ésser proposat un nou text per 50 Pares. Sembla, doncs, que es prepara un nou procediment per retardar-ho més. "Mans a l'obra" acaba dient el redactor.

Mentrestant, se sap que el nou esquema ha adoptat el pla proposat per Mn. Carlo Colombo, antic teòleg del Cardenal Montini, en la seva intervenció del 25 d'octubre de 1.964. Es pot, doncs, preveure amb quin esperit serà redactat, tenint per referència també les intervencions en el Concili i els numerosos treballs que han sigut publicats després sobre aquesta qüestió.

Per llibertat religiosa s'entén, no evidentment una independència respecte de Déu, de la llei divina, de la Revelació; sinó simplement el dret de no sofrir coacció per part de la societat civil en matèria d'opció religiosa. Aquest dret es fonamenta en la dignitat de la persona humana tal com la raó per una part i la Revelació per l'altra, permeten de conèixer-la.

Des del punt de vista de la raó humana, la consciència reflexiva permet de conèixer, almenys implícitament, alguna cosa de Déu i dels designis de Déu. És un deure de l'home conformar la seva vida a aquest designi diví. Per mitjà d'aquesta adhesió, l'home participa d'alguna manera, amb la seva llibertat, de l'acte pel qual Déu el crea i així aconsegueix la seva major dignitat. La llibertat relativa de l'home fa que aquest pugui equivocar-se en aquesta recerca i en aquesta dhesió. És evident que cadascú té el deure imperiós de cercar seriosament la llei divina de la vida. Per hipòtesi, és un principi constant i elemental de moral natural que tothom té el deure de conformar la seva vida amb allò que, de bona fe, creu que és la Veritat. Però únicament Déu és jutge d'aquesta bona fe. El poder públic no té cap mitjà de judici. Cada vegada més clarament, la nostra època discerneix les finalitats pròpies del poder públic, que són d'ordre terrenal i temporal.

L'Estat pot i deu simplament assegurar les condicions que permetin als ciutadans de buscar lliurament la Veritat i ordenar la seva vida segons les exigències de la seva consciència, amb el risc d'equivocar-se.

Cal evitar, però, de parlar del dret de la consciència errònea. No és, evidentment, en quant que s'equivoca la consciència que cal respectar-la, sinó en tant que la seva llibertat, suprema dignitat, implica el risc d'equivocar-se. Aquí radica el problema difícil dels límits de la llibertat religiosa entesa d'aquesta manera: per una part, com tots els drets, el dret de la llibertat religiosa ha de respectar els drets de les altres persones; per altra part, tothom admet que el poder públic pot i deu prohibir l'abús de la llibertat, no arbitràriament, sinó segons les lleis que asseguren la pau pública i el respecte de la moralitat. És molt difícil establir el criteri segons el qual el poder públic pot definir els límits de la moralitat. Només cal veure el que passa als països marxistes. Existeix per tant un seriós perill d'abús. Amb tot, el problema cal que resti obert.

A la llum de la Revelació, un element nou i capital i que faltava a les redaccions anteriors de l'esquema podrà ésser introduït; aquest és la referència essencial al comportament de Crist i dels Apòstols. El Crist crida als homes a adherir-se lliurament a Ell, i Ell no els obliga mai: és el veritable fonament de la llibertat religiosa.

Finalment, es retindrà segurament la noció tradicional de la llibertat necessària per a l'acte de fe sobrenatural: l'acte de fe suposa, en efecte, la iniciativa gratuïta de Déu i una opció personal de l'home. És clarissim que ningú pot suplir aquesta iniciativa ni aquesta opció.

Probablement des d'aquest punt de vista de la Revelació, s'introduirà un paràgraf especial per a recordar que la Missió divina de l'Església

vida del concili

PRE-SESSIÓ II (Full 2on.)

li dóna un dret especial de predigar el missatge de Crist. És de témer que aquesta consideració, indiscutible certament per als qui admeten la vocació divina de l'Església, sigui difícilment intel.ligible per als qui no admeten aquesta vocació. Els textos conciliars van directament dirigits a fixar la doctrina catòlica per als catòlics, però cal pensar també que de fet aquests textos, i més encara, l'esquema de la llibertat, seran llegits i pensats pels no-catòlics.

Anotem finalment que, sens dubte, segons la intervenció entre d'altres de Mons. Garrone, s'evitarà de suposar una continuabilitat artificial entre aquest text conciliar i les declaracions del Magisteri del segle XIX. No és que hi hagi una ruptura absoluta entre les dues posicions. Senzillament, la situació és una altra: els textos del segle XIX condemnaven una llibertat de pensament anàrquica i sense límits, que era reivindicada en nom d'un agnosticisme radical. Responien a una situació històrica en la qual no havia sigut establerta encara totalment la clara distinció entre les finalitats de la societat civil i les de la societat religiosa. Avui dia, la situació és al revés; l'agnosticisme ateu del marxisme, lluny de fonamentar la llibertat de consciència, la refusa de fet buscant d'imposar una antireligió militant.

Aquest projecte, que serà sens dubte amillorat, sembla apte per a reunir fàcilment la majoria de vots a favor.

(Resum d'un article del P. Robert Rouquete, a
"Etudes" Juny de 1.965,
fet per l'Equip de Redacció)

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº.B. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

PRE-SESSIÓ III 1er. setembre 1.965
2ª edició

EL PROGRAMA DE LA QUARTA SESSIÓ CONCILIAR

I.- Les religions no cristianes.

Poc se sap de la situació "Declaració sobre les religions no cristianes", que és competència del Secretariat de la Unitat. Sembla que cada vegada es dóna major importància a la primera part que tracta de les grans religions històriques i els dóna un valor positiu.

Quant al capítol sobre el poble jueu, dins la redacció presentada a la tercera Sessió, es reconeix que ni el poble contemporani de Crist en el seu conjunt, ni, amb més raó, el judaisme actual, no poden ésser considerats com els responsables de la mort del Crist. Aquest capítol fou aprovat amb el conjunt del text el día 20 de Novembre de 1.964, per 1.651 "placet", 99 "non placet" i 242 "placet juxta modum" només, malgrat la forta oposició dels bisbes del món àrab que temen les represàlies dels musulmans i també malgrat la pressió política dels estats àrabs, que hi veuen, equivocadament, una espècie d'acte polític en favor de l'estat d'Israel. No s'ha modificat el text, ha declarat el Cardenal Bea a Nova York. (1)

(1) Fóra anar contra el vot de principi seguir a Mns. Carli, bisbe de Segni, un dels teòlegs més actius de la minoria, que acaba de publicar a la revista "Palestra del Clero", un article on vol demostrar que el judaisme religiós, que ell distingeix del poble jueu i de l'Estat d'Israel, és reprobable, maleït i deïcida. Es important notar que l'ex-sacerdot Carlo Falconi, que busca per tots els mitjans la manera d'enredar (ensorrar) el catolicisme, faci un elogi sense reserves d'aquest article de Mns. Carli, en el diari "Il Mondo".

No convé, per altra part, que l'Església cedeixi a les pressions polítiques dels àrabs, però tampoc pot cedir a la no menys forta pressió dels grups jueus. Certament la tasca del Secretariat no ha estat pas facilitada (és el menys que es pot dir) per les recriminacions exagerades dels grups jueus amb les seves protestes injustificades contra un recent discurs del Papa que recorda el fet, certament indiscutible, que jueus del I segle varen provocar la mort del Crist.

S'arribà a dir a Roma que alguns grups de jueus havien demanat que es canviés el text de la recitació de la Passió del Crist en els Evangelis.

Per altra part, s'ha introduït en aquest capítol un nou element que té el seu pes: Els ortodoxos monofisites han reafirmat la por que la suspensió de la paraula deïcida, aplicada a la mort del Crist, no sembli que es vulgui minimitzar la divinitat del Senyor. Certament es pot continuar considerant la mort de Crist com un deïcidi sense atribuir als jueus la responsabilitat d'aquest deïcidi i en conseqüència la maledicció que implica. Recordem que la paraula deïcida ha d'ésser ben entesa,

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

perquè Déu no pot morir; sinó que fou una persona de la Stma. Trinitat que va experimentar realment la mort humana. Segons el que se'n diu "regles de comunicació d'idiomes", teològicament queda ben fonamentat el parlar de deïcidi per designar la mort del Senyor en Creu.

II.- De la vida i del ministeri dels sacerdots.

El quart esquema nou, té per títol "De la vida i del ministeri dels sacerdots". Sovint s'ha lamentat que, entre bisbes i laics, els sacerdots "de segon rang", semblaven una mica oblidats en aquest Concili. De fet per la segona Sessió hi havien previstos i foren distribuïts dos esquemes: un llarg esquema "De cura animarum" que tenia més de 126 pàgines; i un curt esquema "De clericis". Aquests esquemes han desaparegut o s'han integrat dins d'altres textos. A la tercera Sessió només fou presentat un text molt curt amb dotze proposicions "De la vida i del ministeri dels sacerdots". Aquest projecte, del tot insuficient, fou refusat pel concili, el 15 d'octubre, després d'una breu discussió. El nou text es composa de dues parts: l'una, doctrinal, intenta definir teològicament què és el "presbiterium" i el ministeri del sacerdot. Particularment, per respondre a les inquietuts de molts sacerdots que es demanen a què respon el seu sacerdoci, es distingeix el sacerdoci comú dels fidels i el sacerdoci ministerial; es valua el rol necessari del sacerdot com a ministre de la Paraula i dels Sagraments -sobretot de l'Eucaristia-; com igualment, cosa que s'oblida molt sovint, el seu ministeri de cap del poble, no des del punt de vista autoritari, sinó com a destinat a l'educació de la fe i a la construcció d'un poble comunitari. S'insisteix també en tot allò que implica la fórmula d'ordenació del pontifical romà on els sacerdots es designen com a "cooperadors de l'ordre episcopal", no únicament d'un bisbe particular; el sacerdot, en efecte, té una gràcia de conseller del bisbe com ho indiquen els més antics textos litúrgics. Es recomana en conseqüència, que es constitueixi a les diòcesis un "coetus", una espècie de comissió, potser un petit "senat" diocesà que representi la clerecia i ajudi al bisbe.

Finalment es proposa una suavització de la noció jurídica d'incardinació a una diòcesi, de manera que això permeti una distribució més raonable del clergat segons les necessitats d'una pastoral de conjunt que ultrapassa els límits de cada diòcesi.

La segona part, sobre la vida dels sacerdots, és força insignificant per més que la Comissió creu que només ha de donar les directrius generals i deixar una gran flexibilitat per millor adaptar-se a cada problema.

(Resum d'un article del P. Robert Rouquete, a "Etudes" Juny de 1.965, fet per l'Equip de Redacció)

vida del concili

PRE-SESSIO III (Full 2on.)

LA DOCTRINA DE PAU VI

HARMONITZAR LES ESPERANCES TERRENALS AMB L'ESPERANÇA CRISTIANA.

"Anar a veure el Sant Pare -va declarar Pau VI a l'audiència pública del 25.8.1965- és com pujar a un observatori des d'on es pot contemplar millor el món, perquè es veu des de més amunt".

EL PASSAT I EL PRESENT.

"Posant-se en el punt de vista del Papa, es comprenen millor moltes coses de l'Església, del món i de les ànimes".

La mirada del Cap de l'Església es dirigeix cap a una triple direcció: el passat, el present i el futur. "L'Església mira enrera fixant els ulls al seu punt de partença, que és Jesucrist". Aquesta mirada lluminosa sobre l'Antic i el Nou Testament guia el camí de l'Església. Alguns dedueixen, equivocadament, que l'Església només viu del passat i en el passat.

La mirada de l'Església recau també sobre la realitat històrica actual, sobre les situacions del moment, que veuen com l'Església i el món es troben i a voltes xoquen. Aquesta mirada es torna particularment sensible de cara els "signes del temps" i porta dins seu optimisme i simpatia, com l'esquema XIII demostrarà a la pròxima Sessió Conciliar.

NO OBLIDAR EL FUTUR.

"Però la nostra nau espiritual no pot parar-se en aquesta visió, com molts ho fan avui. Hi ha encara una altra perspectiva que surt d'aquest observatori: la que ens porta al futur. La perspectiva és llunyana. L'horitzó és ple d'una boira lluminosa", però aquesta boira deixa entreveure unes imatges, uns signes, uns presagis prou forts com per imprimir, als futurs moviments de l'Església, una energia i una acceleració pròpies. "És l'esperança final, és el retrobament definitiu amb el Crist".

"Estimats fills, -segueix Pau VI- voldríem que la vostra mirada es parés un moment en aquesta tercera perspectiva per tal de sentir dins vostre una joia més gran: la joia de saber que camineu vers un Regne magnífic, vers un port esplèndit; és a dir, vers una plenitut de vida i de joia, que ens fa comprendre la nostra gran joia d'ésser fills de la Santa Església. L'Esperança no enganya (Epístola als Romans). És en aquesta esperança on es recolza l'activitat, el treball, l'abnegació, el progrés; es pot dir que a tots els qui es confien a Ella, l'Església els ofereix el ressort més poderós.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.°, 1.° - barcelona-2

ACORD O CONFLICTE?

D'aquí neix una problemàtica molt complexa i, per diferents causes, perillosa: la del conflicte o l'acord de les dues esperances. L'esperança temporal, avui molt desenvolupada i fascinant i l'esperança cristiana avui sovint discutida i oblidada. Un autor d'avui ha escrit: "En el món d'avui l'Església es troba davant d'un corrent històric nou, poderós i seductor que li oposa una espècie d'escatologia rival. Es una forma de naturalisme que presumeix de conduir la humanitat cap a un fi immanent a la vida terrestre, comptant només amb les pròpies forces de l'home, desenvolupades per les possibilitats de la ciència... El naturalisme no s'ha extès únicament fora de l'Església, sinó que pesa damunt les conciències i els fets del mateixos fidels, causant una alteració del contingut de l'esperança cristiana. Aquesta alteració es manifesta amb la dominant preocupació pels béns terrenals i amb la sobrevaloració dels valors humans".

"Sí!,-acaba Pau VI- avui cal vetllar perquè no es perdi l'esperança cristiana, la vertadera, l'escatològica, la que deu orientar la vida de l'Església i la vida de cada un dels fidels cap al Regne de Déu".

Però sabem que les dues esperances, la temporal i l'espiritual, poden no oposar-se l'una a l'altra, sinó retrobar-se i ajudar-se en l'espera i la recerca d'aquells fins superiors, terrestres també, però coordinats per la caritat, amb la fita última de la vida cristiana: per exemple, donar sentit a l'existència de l'home, lluitar contra la fam al món, instaurar la justícia, la fraternitat i la pau entre els homes, promoure la unió ordenada i pacífica de la humanitat.....etc.

De "La Croix" (26.8.1965)

Equip de Redacció

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº B. 24746 - 1964

vida del concili

PRE-SESSIO IV 10 de Setembre de 1965

1. NOTICIARI

El pastor Hebert Rouy al Concili.-

La Federació protestant de França ha designat observador-delegat, durant la quarta sessió del Concili, al pastor Roux. L'Aliança reformada mundial l'havia ja delegat per a les dues primeres sessions.

El patriarcat de Moscou.-

En comptes de tres, seran sis els observadors del Patriarcat de Moscou a la IVª i última sessió. Als noms de Vitaly Borovoï, Livery Voronov i M. W. Nielabien, s'hi afegeixen els de Jurelani Poyakov, M.N. Troizky i un tercer nom no facilitat encara.

Reunió de la Comissió de coordinació.-

Sembla que un dels objectius de la reunió, que tindrà lloc una de les properes jornades, serà el d'abolir la votació per paràgrafs i capítols per tal d'abreujar el procediment conciliar, deixant però la possibilitat d'incorporar esmenes en la votació global.

El Patriarcat de Constantinoble i el Vaticà II.-

Mns. Emilianos, representant del Patriarca Atenàgoras de Constantinopla, davant del consell Ecumènic de les Esglésies, ha sigut designat com a observador durant la quarta sessió del Concili.

Aquest nomenament revesteix una doble importància. D'una part, és la primera vegada que un bisbe representa el Patriarcat; i això suposa un pas endevant dintre de la mentalitat ortodoxa: D'altra banda, Mons. Emilianos és ja el representant permanent del Patriarcat en el Consell Ecumènic de Ginebra.

Un altre laic al Concili.-

El Dr. Chacko, cap del col.legi tècnic de Trirandrum (Kerala), a la India, ha sigut invitat per Pau VI com a auditor del Concili.

Oficina de premsa del Concili.-

El dimarts dia 7 va obrir las portes. Els periodistes acreditats actualment davant l'oficina són 2.285.

---

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

2 - Les tensions a l'Església

Pel seu caràcter alliçonador fem una transcripció complerta del missatge que el prior de Taizé (monestir protestant ecumènic), Roger Schuts, ha publicat el dia 8 de Setembre.

"MISSATGE A DOS CATÒLICS EN OPOSICIO"

"Catòlics, porteu un nom que us compromet. Catòlic, ecumènic, universal, tots són sinònims.
Més que mai s'imposa una solidaritat universal entre els homes. Sense aquesta solidaritat no podem esperar la pau a la terra, ni, per descomptat, la promoció humana i econòmica dels més pobres.
Per tant, teniu una exigència molt gran per ser conseqüents amb el que us qualifica: ser catòlics, és a dir, oberts a tot el que fa referència a l'home d'avui.
Però heus aquí que davant dels ulls d'aquells que us aprecien, alguns d'entre vosaltres s'afronten. Tenim por que aquesta confrontació necessària entre catòlics no esdevingui oposició.
Quí nega la urgència d'una confrontació?
Dins un diàleg profun és possible que cadascú, comprengui les actituds de l'altre, i, el perquè de les seves opcions. La confrontació és l'única cosa que permet aclarir els motius essencials que mouen un corrent o l'altre. Conscients del poder creixent de secularització que com mai és present en cada cristià, uns han rebut la missió de vetllar pel sentit del sagrat, per la veneració del misteri de l'Església, per la necessitat de l'autoritat com a factor d'unitat. D'altres, al contrari, volen anar fins el màxim possible a la recerca dels homes, que, avui dia, no poden creure. La confrontació suposa lucidesa i anàlisi seriosa.
Però les tensions es distensen si tots procuren comprendre el que l'Esperit de Déu dia a l'Església a través d'altres camins, a part dels camins de l'Església.
El diàleg s'enriqueix quan es fa l'esforç per trobar les crides que s'adrecen als vostres germans catòlics ocupats en altres missions, però com promesos de ple a servir a la idea de "catòlics", al conjunt dels batejats repartits per tot el món.
La diversitat de tendències és una garantia de llibertat i també un estimulant que fecunda el diàleg. Però, si la confrontació perd de vista la seva fita, si desapareix la preocupació del conjunt dels homes, aleshores neix la tendència a retirar-se de l'avantguarda de la frontera, aclaparant els germans que tenen altres missions, marcant-los amb una etiqueta. Aleshores, els uns s'arrisquen a no trobar altre camí que l'estatisme; i els altres, en nom de les reformes, deixen vagar l'esperit incontroladament i acaben posant-ho tot en qüestió, fins i tot els mateixos fonaments, creguts que les opcions més extremades són les més valides.
Quan aquest o l'altre creu que ens reconforta quan ens diu que, encara que siguin violentes les oposicions entre els catòlics, ja no és temps de cismes - d'això n'estic convençut - jo els responc: l'immobilisme, per un costat, o el dubte de tota institució, per l'altre, no conduiran pas als que us miren amb indiferència, contra la vostra vocació fonamental d'unitat?
Als ulls de mils d'homes una vocació essencial de l'Església en els temps moderns és la de viure la seva unitat, puig aquesta unió interna és necessària per preparar conjuntament la comunitat de germans, la unió visible i institucionalitzada de tots els cristians, l'únic terreny sobre el que es pot implantar la unitat fraternal del no-batejats.
Sense la recomposició de la Unitat, no hi ha lloc perquè el retrobament desinteressat sigui obert a tots.
Dins l'Església Unida, l'amor de Crist abraça tots els homes dins el foc de la Caritat.
Més que mai nosaltres esperem dels nostres germans catòlics que canviïn les actuals oposicions per una confrontació lliure i generosa, però amb la plena consciència de la seva missió universal. Nosaltres ja ens alegrem del retrobament que ens serà permès, per tal d'alegrar tots junts a l'home a qui encara és impossible la fe.

Avui dia la lluita encesa és greu. A dins les comunitats eclesials ens trobem sovint judicats per veus contradictòries; a fora, totes les idees, tot plegat sotraguegen cada cristià, fins els més forts.
Per mantenir-nos ferms, per superar-nos, per veure, més enllà de l'immediat, l'essencial comú a tots, hem de respondre a la crida de la santedat, viscuda no per gent tèbia, sinó per homes de carn i sang, transfigurats per Crist i humanitzats per l'Evangeli.

Roger Schutz
prior de Taizé

3- Cal que els cristians renunciïn a condemnar-ze mutuament

Concideix amb el missatge de Roger Schuts, l'amonestació de Mons. Ancel que publica "La Croix" de dia 9 de Setembre.

L'últim número de la revista "Prado" publica una llarga pastoral de Mns. Ancel, als seus sacerdots. Aquesta pastoral està totalment consagrada a la divisió entre els catòlics a França.

Mns. Ancel, després de constatar que en una època en que tothom parla de diàleg i ecumenisme, hi ha catòlics que no poden parlar els uns als altres sense desconfiar, sense oposar-se o fins i tot injuriar-se, demana que els cristians busquïn la manera de comprendre'ns i renunciïn a condemnar-se mútuament. Una de les condicions de la Unitat dins l'Església és també la d'evitar els xocs entre les opcions temporals i l'Església.

Per altra part Mns. Ancel escriu: "El que és inadmisible i objectivament constitueix un pecat contra la unitat de l'Església són els atacs i els insults públics contra els bisbes, contra els sacerdots o contra els laics dels qui no comparteixen les mateixes opinions. En canvi, és normal la confrontació educada encara que enèrgica, de les diferents opinions i orientacions.

([redacted])

Resum de l'equip

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 1 13 de setembre de 1.965

QUARTA I ÚLTIMA SESSIÓ DEL CONCILI VATICA II

Ordre del dia

El programa de l'última Sessió Conciliar comprèn l'estudi d'onze esquemes. El grau d'elaboració conciliar de cadà un d'ells és diferent. Segons les peques notes de l' Osservatore Romano, aparegudes durant la intersessió, podem distribuir els textos en tres sèries ben definides.

I.- ESQUEMES QUE HAN D'ESSER SOTMESOS A NOU DEBAT CONCILIAR.

1.- DECLARACIÓ SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA O SOBRE EL DRET DE LA PERSONA I DE LES COMUNITATS A LA LLIBERTAT EN MATERIA RELIGIOSA.

1.- Exposició general d'aquest dret.
2.- La doctrina de la llibertat religiosa a la llum de la raó humana.
3.- La doctrina de la llibertat religiosa a la llum de la Revelació.
4.- Conclusió.

2.- CONSTITUCIÓ PASTORAL SOBRE L'ESGLÉSIA EN EL MÓN D'AVUI.

Introducció: Característiques de la situació humana actual.

1.- L'Església i la condició de l'home:
a) La vocació de la persona humana.
b) La comunitat humana.
c) Significat de l'activitat humana en el món.
d) Tasca de l'Església en el món d'avui.
2.- Tasques principals dels cristians del nostre temps:
a) La dignitat del matrimoni i de la família.
b) La promoció de la cultura en el món actual.
c) La vida econòmica i social.
d) La comunitat internacional i la pau.

3.- LES MISSIONS EN L'ESGLÉSIA.

1.- Principis doctrinals sobre la Missió de l'Església.
2.- El treball missioner.
3.- Vocació i espiritualitat del missioner.
4.- Organització de l'activitat missionera.
5.- Cooperació missionera.

4.- EL MINISTERI I LA VIDA DELS SACERDOTS.

1.- El ministeri dels preveres:
a) Sacerdoci comú i sacerdoci ministerial.
b) Cooperadors de l'ordre episcopal.
c) Possible organització del "presbyterium".
d) La incardinació.
2.- La vida dels sacerdots.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

II.- ESQUEMES JA DISCUTITS QUE HAN D'ESSER SOTMESOS A LA REVISIÓ DE LES ESMENES PER PART DE L'ASSEMBLEA.

1.- LA REVELACIÓ DIVINA.

1.- La revelació divina: Naturalesa, preparació, realització plena en Crist.
2.- La transmissió de la Revelació. Relacions entre Escriptura i Tradició.
3.- La inspiració de les Escriptures. Interpretació.
4.- L'Antic Testament. Unitat dels dos Testaments.
5.- El Nou Testament.
6.- La Sagrada Escriptura en la vida de l'Església.

2.- L'APOSTOLAT DELS LAICS.

Pròleg: Importància de l'apostolat en el món contemporani.

1.- La vocació dels laics a l'apostolat.
2.- Finalitats de l'apostolat dels laics: evangelització, animació de l'ordre temporal, acció caritativa.
3.- Objectius i camps d'apostolat.
4.- Maneres d'exercir l'apostolat. (En aquest capítol es tracta del tema de l'Acció Catòlica).

III.- ESQUEMES JA REVISATS, APTES PER A LES ÚLTIMES VOTACIONS.

1.- LA FUNCIÓ PASTORAL DELS BISBES EN L'ESGLESIA.

1.- Els bisbes en l'Església Universal. Relacions amb la Santa Seu.
2.- Els bisbes i les diòcesis. Bisbes coadjutors, auxiliars; Cúria, clerecia, etc.
3.- Els bisbes a nivell supradiocesà. Conferències episcopals i funcions interdiocesanes.

2.- DECLARACIÓ SOBRE LA RELACIÓ DE L'ESGLESIA AMB LES RELIGIONS NO CRISTIANES.
(Declaració sobre els jueus)

1.- Preàmbul.
2.- Les religions no cristianes
3.- Els musulmans (25 línies)
4.- Els jueus (63 línies)
5.- Fraternitat universal, excluïda tota discriminació.

3.- LA FORMACIÓ SACERDOTAL EN ELS SEMINARIS.

a) Funció de les Conferències Episcopals en ordre a l'adaptació dels estudis i dels mitjans formatius de cada país.
b) Articulació dels estudis filosòfics i teològics, servint aquells de introducció als problemes teològics.
c) Caràcter eminentment pastoral de la formació dels sacerdots.
d) Formació oberta a un progressiu "Aggiornamento".

4.- RENOVACIÓ I ADAPTACIÓ DELS INSTITUTS RELIGIOSOS.

a) Criteris evangèlics i esperit de la fundació en aquesta tasca renovadora.
b) Sentit actual de l'obediència, castedat, pobresa, vida en comunitat, clausura, etc.
c) Adaptació a les circumstàncies actuals.
d) Atenció a les vocacions a la vida religiosa.

vida del concili

5.- L'EDUCACIÓ CRISTIANA.

a) Vocació educadora de l'Església.
b) Paper de la família i de la societat.
c) Dret de l'Església.
d) Presència de l'Església en el món intel.lectual.

Segons es veu fàcilment, el treball més important de la present Sessió correspondrà a les Comissions, les quals han de incorporar les esmenes i revisar diverses vegades el text fins a arribar a la redacció definitiva. Les Congregacions generals hauran de cenyir-se a la discussió dels quatre esquemes primers i especialment a la tasca de proposar esmenes i de les numerosíssimes votacions a què han d'ésser sotmesos tots els textos.

MARIA I EL CONCILI -Paraules de Pau VI-

Per què hem de invocar la Mare de Déu per al Concili? - es preguntava Pau VI en el discurs de l'audiència pública de dimecres, festa de la Nativitat de Maria-.

Que cal pregar pel reeiximent del Concili, és evident. Els catòlics estem acostumats a recórrer, en les nostres pregàries, a la intercessió de la Mare de Déu. Maria, per la seva bondat altament humana i per la seva intimitat amb el Crist, Mitjancer de tota gràcia, és qui millor valora i interpreta les nostres pregàries. També, però, hi ha raons especials per les quals els fidels es dirigeixen a Maria quan preguen pel Concili.

L'aparició d'una llum...

La litúrgia de la Nativitat de la Mare de Déu ens invita a comprendre, més enllà del fet del naixement de Maria, el significat i la importància d'aquest esdeveniment dins l'economia de la Redempció. "Maria és l'anunci, el preludi, l'aurora, la vigília, la preparació que corona i porta a terme el desenvolupament del pla diví de la Redempció a través dels segles; és la fita de la profecia, la clau per a entendre el misteriós missatge del Messias, el punt d'arribada del pensament de Déu.

L'aparició de Maria en la història del món és com l'aparició d'una llum en un indret obscur, una llum matinal, pàl.lida encara i indirecta, però dolça i bella: la llum del món, Crist, és a punt d'arribar.

El Concili i la salvació del món

Però el Concili, que és sens dubte un gran esdeveniment dins la història de l'Església i de la salvació del món, té necessitat d'aquest prefaci marià. Cal que el Concili sigui comprès i sentit com un esdeveniment molt unit a la nostra salvació i a la salvació del món modern, com un esdeveniment incrustat dins la trama messiànica i escatològica de la humanitat. El Concili cal prendre'l seriosament. Cal seguir-lo amb avidesa, cal viure'l amb humilitat i pietat. Cal celebrar-lo amb profunda presència espi-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

ritual. Cal considerar-lo com una gràcia que hem de procurar no perdre.

Hem de demanar també a la Mare de Déu -diu Pau VI- que ens ajudi a veure el Concili com la "hora de Déu". El naixement de Maria fou una "Hora de Déu" una "Hora" única i decisiva per a la Redempció. Demanem a la Mare de Déu que aquesta nova "Hora" en la qual es reflecteix i continua la "Hora" de la seva Natalitat, ens porti de nou el Crist Salvador i ens obtingui una autèntica regeneració cristiana.

Maria i el renovellament de l'Església

El renovellament de l'Església serà més fàcil si els fidels demanen a Maria que les virtuts d'ella, el seu incomparable semblant moral, la seva puresa immaculada, la seva dolcesa, la seva humilitat, el seu naixement vertaderament humà, siguin novament concedits a l'Església en estat de Concili.

Si es fa així, dins i fora de l'aula Conciliar, aquesta "Hora de Déu" serà viscuda amb un esforç renovat de santedat evangèlica, amb una recerca interior i una acció externa, amb el sentiment i l'estil moral que caracteritza públicament la suau, humil i real Profetessa del Magnificat.

D'aquesta pregària -acaba Pau VI- n'esperem dos fruits molt importants: Primerament, el de merèixer per al Concili una riquesa de gràcia, de llum, de virtuts, de carismes, segons els designs de l'Església i del seu cap. En segon lloc, el de renovar amb saviesa i fervor el culte a la Mare de Déu en un sentit més cristològic i eclesiològic. Es d'aquí d'on ha de néixer, en gran part, el renovellament vertader de la vida cristiana.

A UN FUTUR PRIVERE....

A un Seminarista invàlid, de la diòcesi de Versalles, al qual l'any passat el Sant Pare va donar l'autorització per a ésser ordenat, Pau VI li ha dit: "El meu sacerdoci i el teu futur sacerdoci són una mateixa cosa. Per això estem tant units.".

J. Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 2 16 de setembre de 1.965

OBERTURA DE LA QUARTA SESSIÓ

Dimarts, 14 de setembre de 1.965

- El Concili VATICA II ha començat la seva quarta Sessió. L'assemblea inaugural, malgrat les moltes semblances amb les dels anys passats, és exemple del camí fet i del nou estil. La concelebració, el Papa entrant amb els altres Pares Conciliars, sense la "cadira gestatòria", portant la creu com a bàcul, l'entronització dels Evangelis feta pel mateix Sant Pare, ¿no són fruits del mateix Concili aconseguits abans d'arribar al seu punt final?.

- Han concelebrat amb el Papa els Pares conciliars membres del Consell de la Presidència, de la Comissió Coordinadora, els 4 moderadors, Mons. Felici secretari general amb els 5 sub-secretaris. Eren vint-i-sis concelebrants. No cal dir que el ritu de la concelebració, ara que se'ns ha posat a l'abast, expressa fins i tot visiblement aquella unitat de l'església i aquella comunió fraternal que el Papa en el seu discurs desitja que sigui el Concili.

- Després de l'entronització dels Evangelis el Papa ha llegit el seu discurs en llatí. Per als que esperaven una intervenció arbitral respecte als futurs problemes d'aquesta Sessió hi haurà hagut sorpresa, ja que el mateix Papa expressament ha recalcat que no volia dirigir les opinions dels Pares del Concili, respectava fins al màxim la seva llibertat. Per als que desitjaven escoltar el Sant Pare acomplint aquella funció que li és més pròpia, buscant el sentit més autèntic del Concili, anunciant la primacia i la urgència de l'amor vers Déu, vers l'Església, vers tots els homes, trobaran en el discurs un exemple perfecte de profunditat, lirisme i actualitat.

- Els comentaris del discurs inaugural ocupen llargues columnes de tots els diaris i la impressió és altament positiva. Diu H. Fresquet "una vegada més els Pares conciliars s'han vist meravellats per les paraules del Papa".

- El discurs té una unitat que lliga tots els seus fragments: L'amor, que ha d'ésser característica d'aquesta última etapa conciliar, és el tema bàsic de les paraules del Papa.
Després de recordar als Pares del Concili que cal posar l'esperit en condicions propícies per a ésser col.laboradors en l'obra esplèndida del Concili diu: "no sembla difícil donar al nostre Concili Ecumènic el caràcter d'un gran i triple acte d'amor: a Déu, a l'Església i a la Humanitat".

El Concili expressió de l'amor a Déu.

Clarament parla el Papa de les conseqüències que ha portat el Concili: "ens ha desvetllat, ens ha donat consciència de la nostra vocació i de la nostra missió, ha posat en moviment les forces latents i ha encès en nosaltres l'esperit de profecia propi de l'església de Déu; ha excitat en nosaltres el deure de proclamar el misteri de la revelació i de la redempció". I aquestes conseqüències -diu el Papa- ens acosten a la llum de Déu, al misteri d'Amor que hi ha en Déu; són manifestació de l'Amor.

El Concili manifestació de l'amor en l'Església

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

"L'Església és una societat fundada sobre l'amor i governada per l'amor" i el Concili ens en fa donar més compte. Cal -diu el Papa- i tenim necessitat de trobar-nos i sentir-nos veritablement germans, d'estimar-nos com Crist ens ha estimat. Cal sobretot com a contrast amb el món present, amb els aconteixements que ens volten. Aquestes paraules que són el missatge més autèntic de l'Església de tots els temps, tenen en Pau VI un to de novetat i d'actualitat. Les característiques de l'amor que hem de tenir per als germans separats -diu el Papa- són: franquesa oberta, humil, afectuosa. La unitat tan volguda pel present Concili no és altra cosa que manifestació de la caritat, de l'amor.

El Concili és un acte d'amor a la Humanitat.

"L'Església en aquest món no és fi en si mateixa; està al servei de tots els homes". L'afirmació del Papa és tallant i ben clara i en ella troba fonament tota una nova concepció i espiritualitat de l'església. L'amor als homes sense distincions: tal com són, on siguin sense excloure'n cap, perquè el Concili, com l'església, es deu a tots, és per a tots.
Davant del fet de la persecució de l'església, les paraules del Papa són misericordioses i pacífiques per als perseguidors i enemics. (Perd tota actualitat la crítica de l'Agència Tass a Roma quan parlant del discurs del Papa a les catacumbes el passat diumenge el qualifica de "sermó polític en la línia de la guerra freda")
El Concili -diu el Papa- en comptes de condemnar tindrà sentiments de bondat, de pau, de pregària.

- Abans d'acabar el seu discurs el Papa ha volgut anunciar la futura creació d'un sínode episcopal. S'acomplia així el desig de molts Pares Conciliars que en les altres sessions havien parlat de modificar els òrgans del govern central de l'Església. No hi ha dubte que la col.legialitat aprovada a la passada Sessió ha d'anar prenent cos d'una manera pràctica en diverses estructures de caràcter general per a tota l'església o en altres a nivells territorials (conferències episcopals, comissions, etc.). Avui podem dir que aquest sínode episcopal és ja una concreta realitat de la col.legialitat.

- El Papa en parlar del sínode episcopal no ha concretat pas encara ni el mètode per a l'elecció, ni el nombre, ni la freqüència de les reunions. Queda clar però que no es tracta del col.legi cardenalici (alguns pensaven, després de l'últim consistori obert a totes les nacions, incorporant-hi fins i tot alguns patriarques de l'església oriental, que aquest senat de cardenals seria el futur col.legi episcopal), que s'instituirà per a la consulta i la col.laboració, que serà convocat sempre que ho necessiti el bé de l'església, que els membres seran nomenats -amb l'aprovació del Papa- en la seva major part per les conferències episcopals.

NOTES:

- "El Concili pot acabar abans de Nadal" ha dit el Card. Doepfner, de Munich en una recent conferència de Premsa. Ha recordat el desig del Sant Pare i de gran nombre de Bisbes de posar terme als treballs del Concili; ha assegurat,però, que no es forçarà la llibertat dels Pares del Concili en aquest sentit.
- Després dels últims nomenaments el nombre d'auditors laics oficialment convidats al VATICÀ II, és de 42, dels quals, 13 són auditores femenines. Cal afegir-hi també 10 superiores religioses.
- L'Osservatore Romano, diu -parlant de l'última Encíclica "Mysterium Fidei"- que les paraules del Papa no han d'ésser interpretades com si anessin dirigides al clergat d'un determinat país, sinó que van dirigides a tots els fills de l'Església.

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 3 17 de setembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 128

Dimecres, 15 de setembre.

I.- PRESÈNCIA DE PAU VI A L'ASSEMBLEA I PROMULGACIÓ DEL "MOTU PROPIO" "APOSTOLICA SOLLICITUDIUM".

Inesperadament, en acabar la Missa, va presentar-se a l'Aula del Concili el Papa, Pau VI.

La seva presència tenia un motiu: Promulgar el motu propio, pel qual es constitueix el Sínode episcopal de l'Església universal.

El Cardenal Marella va fer-ne la presentació, remarcant la importància doctrinal, pastoral i històrica del document. "La primacia de l'autoritat és, abans que tot, una primacia de servei". El llenguatge del Papa és el d'un germà que parla amb els seus germans, dels problemes de l'Església.

Mons. Felici va fer la lectura del document que va ésser rubricada amb calurosos aplaudiments.

EL SÍNODE EPISCOPAL DE L'ESGLÉSIA UNIVERSAL. (Resum del document)

COMPOSICIÓ I ROL DEL SÍNODE.

1.- El Sínode està composat de bisbes elegits per tal d'ajudar el Papa, i representa l'Episcopat catòlic. Aquest Sínode és permanent, però acompleix la seva funció en moments determinats.
2.- Hi ha una funció de consulta, però pot tenir també un rol deliberatiu, quan ho determini el Papa. Les seves finalitats generals són: realitzar la unitat, intercanviar informacions, facilitar la concòrdia de sentiments sobre els problemes essencials.
3.- El Sínode està sotmès a l'autoritat del Papa, al qual pertany la convocació, la designació del lloc de reunió; a ell pertoca fixar els problemes que s'hi han de debatre, indicats amb sis mesos d'anticipació, senyalar l'ordre del dia, presidir les reunions personalment o per representant.

TRES TIPUS D'ASSEMBLEES.

4.- El Sínode pot reunir-se en Assemblea general, en Assemblea extraordinària, i en Assemblea especial.
5.- L'Assemblea general comprèn els patriarques i arquebisbes majors, els bisbes elegits per les Conferències episcopals nacionals o de diverses nacions, deu religiosos designats per la Unió dels superiors generals de Roma, els cardenals presidents de les Congregacions de la Cúria.
6.- L'Assemblea extraordinària comprèn els patriarques i arquebisbes majors, els presidents de les conferències episcopals, tres religiosos, els cardenals presidents de Congregacions de Cúria.
7.- L'Assemblea especial comprèn els patriarques i els bisbes elegits representants dels països afectats pels problemes que s'han d'examinar.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª · barcelona-2

NOMENAMENT DELS BISBES MEMBRES.

8.- Els bisbes seran nomenats a raó d'un bisbe per Conferència episcopal de 25 membres; dos bisbes si la Conferència no arriba a 50 membres; tres si fins 100; quatre, quan la conferència té més de 100 membres.
9.- Els criteris d'elecció seran la prudència i la competència en els afers que s'han de tractar.
10.- El Papa pot designar altres membres d'entre els bisbes, religiosos, teòlegs, fins a una proporció del 15 %.
11.- L'autoritat dels membres del Sínode cessa fora del Consell.

SECRETARIATS.

12.- S'ha creat un Secretari general i un secretari especial per a cada Assemblea. L'un i l'altre són nomenats pel Papa.

Acabada la lectura, Pau VI va abandonar la Sala.
Després, per indicació del Papa, va llegir-se el següent telegrama del Patriarca Atenàgoras:

Al Sant Pare, Pau VI. Amb ocasió de l'obertura de la Quarta Sessió del Concili Vaticà II, adrecem a la Vostra Santedat les nostres felicitacions personals i desitgem un feliç final dels treballs conciliars per a profit de tota l'Església de Crist.

II.- SALUTACIÓ DEL CARDENAL TISSERANT.

Després de saludar l'Assemblea, demana que els Pares es privin de la frisança d'enraonar i evitin els aplàudiments.

III.- RELACIÓ DEL NOU TEXT SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA O SOBRE EL DRET DE LA PERSONA I DE LES COMUNITATS A LA LLIBERTAT EN MATÈRIA RELIGIOSA.

Com sempre -és la quarta vegada que presenta el tema- Mons. De Smedt va parlar amb tot el cor i es va esforçar de respondre de bon començament a les objeccions que preveia podrien fer-se contra el text.
Distingeix, sobretot, l'aspecte teològic de l'aspecte civil i aborda el tema del rol de l'estat.

IV.- AFIRMACIONS FONAMENTALS DE L'ESQUEMA.

VINT AFIRMACIONS SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA.

DECLARACIÓ PRELIMINAR.

1.- En matèria religiosa ningú no pot ésser obligat a obrar contra la seva consciència, ni pot ésser impossibilitat a actuar, dins els límits deguts, segons la seva consciència i això privadament i públicament.
2.- Aquest dret ha d'ésser reconegut en l'ordenació jurídica de la societat, de manera que constitueixi un dret civil.
3.- La tutela d'aquest dret pertany tant als ciutadans com als poders públics, de la manera que l'hi és pròpia a cada un d'ells.

DOCTRINA FONAMENTADA EN LA RAÓ.

4.- La llibertat religiosa no implica que la persona humana hagi de valorar amb igualtat allò que és fals i allò que és vertader. O que quedi dispensada del deure de formar-se un judici vertader de les qüestions religioses o que pugui arbitràriament establir si vol servir Déu en una determinada religió i manera. Sinó el contrari; el règim de llibertat re-

vida del concili

ligiosa deixa intacta la doctrina catòlica sobre l'única vertadera religió i sobre l'única Església de Crist.
5.- És una injúria a l'home si es reconeix la llibertat interior de cadascú amb matèria religiosa i al mateix temps es nega el lliure exercici de la religió en la societat si no ultrapassa els límits deguts.
6.- La competència del poder civil, donada la seva pròpia finalitat, queda restringida a l'ordre terrenal i temporal. Ultrapassa els seus límits si s'immisceix en allò que tracta de l'ordenació de l'home envers Déu. La dignitat de la persona humana exigeix que ningú sigui obstaculitzat, ni pel poder públic, d'obrar en matèria religiosa segons la seva consciència, tant privadament com públicament, dins els límits deguts.

LIMITACIONS D'AQUEST DRET.

7.- Límits morals de la llibertat religiosa. En exercir els seus drets cada individu i cada grup social ha de respectar els drets dels altres i tenir present les seves obligacions enfront dels altres: amb tothom cal obrar humanament i amb justícia.
8.- Límits jurídics. La societat civil té el dret de protegir-se contra els abusos que puguin produir-se en nom de la llibertat religiosa. Pertany al poder civil protegir dels possibles abusos, però no arbitràriament sinó segons les normes jurídiques que exigeixen les necessitats d'ordre públic. L'exercici de la religió en la societat no pot prohibir-se legítimament per la intervenció coercitiva del poder civil si no és que pertorbi la pau pública, sigui una violència a la moralitat pública, o fereixi els drets dels altres.

ROL DEL PODER CIVIL.

9.- El deure principal de tot poder civil és protegir i promoure els drets inviolables de l'home. És vetllar perquè la igualtat jurídica dels ciutadans no sofreixi mai per raons religioses.
10.- Tant més s'anirà contra la voluntat de Déu i contra els sagrats deures de la persona i dels pobles quant d'una o altra manera es faci violència per a anul.lar la mateixa religió o per a cohibir-la en tot el món, en una determinada regió, o a un concret grup religiós.
11.- El règim de llibertat religiosa no impedeix que, segons les circumstàncies històriques dels pobles, s'atribueixi a un grup religiós un especial reconeixement en l'ordenació jurídica de la societat, però tenint cura de reconèixer i mantenir a tots els ciutadans i grups religiosos el dret a la llibertat en matèria religiosa.

ELS GRUPS I COMUNITATS.

12.- Cal reconèixer la llibertat religiosa també als grups. Així ho exigeix la naturalesa social de l'home i de la mateixa religió.
13.- Els grups religiosos tenen el dret de seleccionar i educar els propis ministres sagrats, comunicar-se amb les autoritats i comunitats religioses que visquin en altres països i adquirir i gaudir de béns congruents sense que els mitjans legals o l'acció administrativa dels poders civils els ho obstrueixi.
14.- Els grups religiosos tenen el dret a no ésser impossibilitats d'ensenyar i testimoniar la seva fe, en públic, de paraula i per escrit men-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

tre no violin les legítimes exigències de l'ordre públic. En extendre la fe religiosa i en introduir costums nous, cal abstenir-se sempre, i més especialment vers els rudes i més pobres, de qualsevulla activitat que sembli coacció, persuasió poc honrada o menys recta.

15.- En la naturalesa social de l'home i en l'essència mateixa de la religió es fonamenta el dret dels homes que moguts per sentiments religiosos puguin lliurament celebrar reunions i constituir associacions educatives, culturals, caritatives o socials.

LES FAMÍLIES.

16.- Correspon als pares el dret de determinar la formació religiosa que vulguin transmetre als seus fills. El poder civil ha de reconèixer el dret dels pares a escollir amb autèntica llibertat les escoles o altres mitjans d'educació, i no per aquesta elecció lliura han d'imposar-los càrregues injustes. És violar els drets dels pares si s'imposa un sistema d'educació únic en què s'exclueixi tota formació religiosa.

LLIBERTAT DE L'ESGLÉSIA.

17.- L'Església reclama, a la societat humana i davant de qualsevol poder públic, la llibertat per a si mateixa com autoritat espiritual constituïda per Crist Nostre Senyor a qui per manament diví pertoca el deure d'anar per tot el món i predicar l'Evangeli a tota creatura.

18.- Està d'acord la llibertat de l'Església amb aquella llibertat religiosa que cal reconèixer com un dret de tot home i de tota comunitat.

CONCLUSIÓ.

19.- No falten règims polítics en els quals encara que en la seva Constitució es reconeixi el dret a donar culte a Déu, els mateixos poders públics s'esforcen per a apartar els ciutadans de la professió de la religió i per a dificultar i fer perillosa la vida als grups religiosos.

20.- També és cert que molts, pretextant la llibertat, semblen predisposats a rebutjar tota subjecció i a menysprear la deguda obediència. El Concili Vaticà II exhorta a tots i particularment als que tenen missió d'educar els altres que procurin formar homes que obeeixin l'autoritat legítima i estimin a la vegada la vertadera llibertat.

V.- COMENÇA EL DEBAT. De "La Croix" 16-9-1965

ELS CARDENALS, RUFFINI, SIRI, DE ARRIBA Y CASTRO, PRIMERS EN OPOSAR-SE.

El Cardenal Ruffini posà en dubte la separació de l'Església i de l'Estat en matèria religiosa. L'Estat com a tal té obligacions religioses ja que Déu és l'autor de la societat natural i perquè la Religió contribueix profundament al bé comú. Tinc por que si aquest text és votat, els enemics de l'Església sense esperar un sol dia, demanaran l'abolició del Concordat Italià (Acords de Letran de 11 febrer 1.929)

El Cardenal Siri explicà que Déu no permet el pecat, sinó que únicament el tolera. El Concili no pot doncs permetre allò que Déu solament tolera i encara amb certs límits. Si nosaltres defensem la llibertat amb menyspreu de la LLei de Déu faltem al nostre deure i a la nostra consciència.

El Cardenal de Tarragona, parlà clar i breu però també amb severitat. El dret de proclamar l'Evangeli -diu- pertany únicament a l'Església catòlica. Per tant, és il.lícit el proselitisme dels acatòlics entre els catòlics i l'ha d'impossibilitar no solament l'Església sinó també l'Estat. Per evitar dificultats desitja que el problema de la llibertat religiosa sigui deixat en mans de les Conferències Episcopals.

ELS CARDENALS AMERICANS FAVORABLES A LA DECLARACIÓ.

Però no tot ha estat oposició a l'esquema.

El Cardenal Spellman, que parlà primer, demanà que el text fos acceptat sense cap canvi notable a fi que ningú no pugui dubtar que l'Església Catòlica és favorable a la llibertat religiosa.

vida del concili

El Cardenal Cushing, arquebisbe de Boston, defensà la llibertat religiosa amb la mateixa ardorositat que el darrer any, però fonamentant més encara la seva intervenció: La llibertat religiosa té un fonament doctrinal que és la dignitat de la persona humana i respon a una necessitat pastoral. L'Evangeli que prediquem no és solament l'Evangeli de la veritat sinó que també és l'Evangeli de la llibertat. L'experiència demostra que el poder dictatorial tendeix a restringir la llibertat religiosa i a ofegar altres drets de la persona. És una raó més per afirmar enèrgicament la llibertat religiosa. Els homes seran sensibles a aquest anunci. La proclamació de la llibertat religiosa és el preàmbul de la predicació de l'Evangeli de la veritat de Nostre Senyor Jesucrist.

EL CARDENAL FRINGS: EL TEXT ES PRESTA A CERTES DIFICULTATS.

El Cardenal Frings feu una dissertació molt profunda. El text li semblà massa llarg per no tenir punts confosos. Desitja una declaració més aidrosa, que comporti sobretot l'enumeració dels drets i dels límits d'aquests drets, i una argumentació més ajustada tant del punt de vista de la raó com de la Revelació. Certes afirmacions del text no li semblaren del tot conformes a la història.

El Cardenal Alfrink lloà el text però lamentà una descripció massa negativa de la llibertat. Criticà també el fragment que afirma que un Estat pot concedir una posició privilegiada a una o altra religió. Reconeixent aquesta situació el Concili sembla reconèixer també les circumstàncies polítiques o els Règims d'on depenen aquestes situacions. D'altra part aquesta situació val per a totes les Religions.

EL CARDENAL URBANI: DISTINGIR MILLOR L'ASPECTE JURÍDIC I L'ASPECTE MORAL.

El Cardenal Urbani, Patriarca de Venècia, en nom de 32 bisbes italians declarà que el text podia ésser acceptat. Certament pot semblar aquest fet una novetat. Però també s'ha progressat sobre la doctrina dels drets de la persona. Suggerí algunes esmenes necessàries si es vol que el text sigui acceptat per tothom. Es precís no obstant distingir millor l'aspecte jurídic i l'aspecte moral de la llibertat religiosa i definir millor la llibertat en qüestió.

VI.- NOTÍCIES I COMENTARIS

1.- L'Osservatore Romano: "El sínode serà un fruit secular del Concili Vaticà II. El Sínode dóna un contingut apostòlic i jurídic al vot del Concili sobre la col.legialitat. El Sínode -organisme d'una animació vital per a l'Església, en els problemes de l'Església i del món- desplegarà la seva missió amb relació a la tasca diària i preciosa de la Cúria Romana".

2.- Le Monde: "Conseqüència directa de la col.legialitat reclamada pel Vaticà II, la institució d'aquest Consell fa sonar en la pràctica i no solament en teoria, el toc d'agonia de la "monarquia absoluta" de l'Església"... "Es més evident que mai que el Vaticà II serà judicat per la Història com el Concili de l'Episcopat talment com el Vaticà I va ésser-ho del Papa. Un futur concili... serà potser el del laicat?."

3.- En el congrés internacional de juristes catòlics.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

UN GRUP D'ADVOCATS ESPANYOLS S'OPOSA A UNA RESOLUCIÓ EN FAVOR DE LA LLIBERTAT DE CULTES.

Tingué lloc una viva discussió a Salamanca durant el V Congrés internacional de juristes catòlics, organitzat pel Moviment Internacional d'Intel.lectuals Catòlics (M.I.E.C.) de Pax Romana, on representants de 20 països han estudiat el tema "El dret i la llibertat religiosa".

Un petit grup de juristes s'ha oposat violentament a la resolució de reconèixer la llibertat de culte privat i públic.

Quan es calmaren els ànims el president del congrés explicà que la resolució havia estat aprovada per la unanimitat dels vint delegats nacionals però que donava als qui oferien aquella última resistència la possibilitat de votar individualment. Divuit advocats, tots espanyols, votaren aleshores contra la totalitat de les resolucions adoptades.

Durant les reunions anteriors, aquest mateix petit grup havia intentat de fer aprovar una moció anticomunista. La intervenció del grup, conduït per Enric Miret i Josep Jauraldi, refusà el canvi d'aquesta proposició que finalment es convertí en una moció d'ajuda als cristians perseguits arreu del món.

Les resolucions d'aquest congrés d'intel.lectuals seran presentades al Concili en aquesta Sessió.

J.Bigordà i A.Fàbregues

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº.B. 24746-1964

vida del concili

Nº. 4 18 de setembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 129

Dijous, 16 de setembre.

I.- DISTINGIR PER A CLARIFICAR I UNIR CRITERIS.

L'esquema sobre la llibertat religiosa, ja ric d'història conciliar, ha despertat en la seva actual presentació (per la seva problemàtica, importància i previsibles conseqüències), una viva i perllongada discussió com era d'esperar.

NOTACIONS

Valoracions o mentalitats.

En tota la discussió hi juga certament un problema de mentalitat, d'enfocament, de punt de vista del conjunt.

Una línia parteix de la persona com a valor radical, desenrotllant-se pels camins de la consciència i l'autodecisió en una evolució que mata les imposicions o coaccions, malgrat tinguin eficàcia objectiva. La persona relacionada religiosament amb un Déu personal que coneix, estima, és conegut i estimat. Les defallences involuntàries o invencibles (la consciència errònia de bona fe o les actuacions amb rectitud intencional amb defallença objectiva) malgrat el seu dèficit objectiu salven però la persona i el seu camí personal de comunicació amb Déu.

Una altra línia parteix de la veritat i el bé, de l'ordre natural i sobrenatural , que rauen en definitiva en la mateixa essència divina, de la llei essencial i immutable i veu la persona realitzar-se i omplir-se en la mesura que rep i posseeix aquests valors absoluts.

Ni l'una ni l'altra línia poden excloure l'objectivitat ni els valors personals, però és el punt de visió inicial el que pot matisar una mentalitat. Llavors, expressions com: "dret de les persones" o "dret de la veritat i no drets de l'error" sonen com polaritzacions contraposades.

El problema enfocat des d'un mer punt de vista tàctic, circumstancial, pot representar: l'acceptació d'un estat real, sociològic, que situa constantment l'aplicació concreta dels principis o podria tenir un desagradable so diplomàtic segons l'acusació de fora: L'església catòlica vol per a ella una situació de privilegi quan és majoritària en un estat i no accepta la infra-situació en els estats de religió no catòlica majoritària.

No és el pensament de l'Església el "deixem ara fer perquè ens deixim fer", després ja en parlarem.

També caldrà no oblidar les implicacions socials, estatals que estan incloses en el problema. Ha de ser confessional o no l'òrgan suprem de les nacions? Pot atorgar una protecció especial a una religió sense opressió de les altres? Com ha d'afavorir la societat el bé comú, el bé religiós, la veritat? Com ha d'evitar l'error, el mal?. Sembla que l'esquema insinuï la gran línia d'un ordre legal objectiu que permeti el màxim i progressiu desenvolupament religiós de la persona i les seves expressions socials.

Finalment, tot dret és correlatiu a un deure com polarització tensional de les relacions.

L'afirmació del deure moral de cercar la veritat i el bé amb tota la bona fe i tots els mitjans possibles i l'afirmació d'una única religió veritable i una única Església establerta per Crist, evitarien tot perill d'indiferentisme religiós i salvaria al màxim el respecte a la persona i als va-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

lors de consciència religiosos.

II.- CONTINUA EL DEBAT SOBRE EL DRET DE LA PERSONA I DE LES COMUNITATS A LA LLIBERTAT EN MATÈRIA RELIGIOSA.

Moderador: Cardenal Agagianian.
Evangelis: Mons. Nabaa, arquebisbe melquita de Beirut.
Celebrant: Mons. Callens, prelat "nullius" de Túnísia.
Participants: 2.252 Pares Conciliaris.

De les 17 intervencions de la jornada, 4 varen resultar contràries a l'actual esquema, i favorables la resta amb nombroses matisacions.

VEUS FAVORABLES

El cardenal Ritter (St. Lluís, EE.UU.) va manifestar que la caritat i justícia exigeixen aquesta declaració tan esperada per tot el món i especialment pels qui són perseguits a causa de la fe i de la fidelitat a la seva consciència. A més, és una conseqüència de tot allò ja aprovat en la Constitució d'Església i en el decret d'Ecumenisme.

El cardenal Silva Henriquez (Santiago, Xile). Aquesta declaració és una gran conquesta d'una nova i favorable mentalitat en l'activitat apostòlica. Afavoreix la llibertat en la predicació de l'Evangeli i l'esperit de responsabilitat, contrari al relativisme.

El cardenal Jaeger (Paderbon) en nom de 150 bisbes alemanys i d'altres països: El text no pot afavorir l'indiferentisme perquè diu ben clar que la veritable religió és una i que l'Església Catòlica és l'única fundada pel Crist. Es resoldran moltes dificultats si distingim entre pla jurídic-civil i pla moral respecte a la consciència errònia de bona o mala fe.

RAONAMENTS CONTRARIS

Mons. Morcillo, arquebisbe de Madrid, tot i declarant-se partidari de la llibertat religiosa en general, no accepta l'esquema. Les circumstàncies generals del món (pluralisme religiós, socialització, relacions internacionals, ecumenisme, exigències de religions no catòliques,majoritàries en uns països,respecte els altres de majoria catòlica, etc.) permeten una declaració pràctica circumstancial que és allò que hauria de fer el Concili.

Refusa les raons bíbliques i filosòfiques que s'inclinarien cap a una constitució de principis. Si bé l'home té el dret d'actuar segons la pròpia consciència, té també el deure de formar-se la consciència segons la norma objectiva de la veritat i del bé, i té el dret d'ésser instruït en la veritat. L'Estat no ha de jutjar ni la fe ni la moral però pot molt bé fer seu el judici de l'Església, autoritat religiosa, única establerta per Crist. L'Esquema vol ignorar la doctrina dels darrers Papes. Cal, doncs, esmenar-lo.

Mons. Modrego, arquebisbe de Barcelona, senyala que l'esquema és un pas endavant cap a la declaració desitjada però no pot ésser el definitiu. Es substancialment igual a l'anterior. No interpreta rectament el dret natural en no distingir prou els drets de la veritat i l'error, si és que l'error pot tenir drets. Pot crear indiferentisme i naturalisme religiós i si no es modifiqués produiria dubtes i escàndol entre els fidels. Els arguments de la Revelació senyalats no tenen força de prova i els del Magisteri són declaradament contraris.

La veritat religiosa és un dels més grans béns de l'home. Cal que sigui realitzada socialment i forma part del bé comú que la societat ha de promoure sempre. Per tant, l'Estat no pot ésser indiferent davant la veritat o falsetat de les opinions religioses. Cal corregir l'esquema.

Mons Carli, bisbe de Segni (Itàlia). Els arguments escripturístics semblen acomodats a un concepte modern, no bíblic, de llibertat religiosa. S'han

vida del concili

deixat de considerar molts d'altres textos oposats. No es pot acceptar l'esquema.

Mons. Velasco, bisbe dominic espanyol resident a Filipines, segueix els raonaments dels anteriors insistint que la veritat religiosa forma part del bé comú que és competència de la societat civil i per tant és inadmisible un indiferentisme de l'Estat respecte a la veritat i a la realitat de les confessions religioses.

APROBACIÓ AMB PROPOSTA DE MILLORES

El cardenal Menchi, patriarca d'Antioquia, tot bé però procurar que el llenguatge sigui vàlid per al futur i la doctrina expressada amb un mètode més d'experiència que no metafísic i teològic.

El cardenal Slipyi (Ucrània) proposa incloure, el dolor que és per al món la violació de la llibertat de l'Església i com és de condemnable la imposició d'una educació atea als infants i al poble.

Mons. Nicodemo, arquebisbe de Bari, Mons. Mason, bisbe d'El Obeid (Sudà) Mons. Marafini, bisbe de Veroli (Itàlia) i Mons. Tagle, bisbe de Valparaiso (Xile), en nom de diversos bisbes sud-americans: Varen demanar una millor declaració de conceptes respecte a les relacions Església i Estat.

Mons. Lourdusamy, arquebisbe de Bangalore (Índia) demana la supressió del paràgraf que permet l'especial reconeixement d'una religió particular perquè aquesta situació "és difícilment comprensible avui dia i en les nacions no catòliques podria ésser un obstacle a la difusió del catolicisme".

Mons. Lokuango, bisbe de Tainan (Formosa), Mons. Aramburu, de Tucuman (Argentina), Mons. Ziade, de Beirut (Líban), van també elogiar declaradament l'actual presentació de l'esquema.

III.- ORDRE DEL DEBAT I DE LES VOTACIONS.

S'ha donat a conèixer el Calendari que han de seguir els debats i les votacions.

A l'estudi de la declaració sobre la Llibertat religiosa, seguirà el de la Constitució sobre l'Església en el món. Després es discutirà l'esquema sobre l'Activitat missionera de l'Església, i últimament el nou text sobre la Vida i el ministeri dels sacerdots.

Per a les votacions se seguirà l'ordre següent: Decret sobre la funció pastoral dels bisbes; decret sobre la renovació de la vida dels religiosos; declaració sobre l'educació cristiana; decret sobre la formació sacerdotal; i declaració sobre l'actitud de l'Església davant les religions no cristianes.

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit Legal Nº. B. 24746-1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 5 20 de setembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 130

Divendres, 17 de setembre.

SEGUEIX EL DEBAT SOBRE LLIBERTAT RELIGIOSA

I.- ENQUADRAMENT.

Els parers sobre llibertat religiosa són encara evidentment contraposats en el Concili. I és significatiu que una bona part dels Pares que prenen la paraula en els debats adopten una posició més o menys prevista i acomodada a les característiques del medi sociològic i religiós en el qual viuen i actuen. Cal fer notar, que segons l'experiència de les anteriors sessions conciliars, el nombre de parers manifestats oralment a l'aula no és de cap manera proporcional als vots definitius de l'assemblea. Quinze oradors poden representar quinze vots de la mateixa manera que en poden representar mil cinc-cents. El camí, de tota manera, no es presenta pas massa planer, i si arriba una votació aprovatòria majoritària, caldrà reconèixer que els oponents hauran lluitat coratjosament fins a la fi. Hi ha qui parla com a segurs del 90 per 100 de vots positius. No seria gens bonic, però, que precisament en aquest esquema la votació curtagés.

LA PART DE CASA

Les declaracions de l'arquebisbe d'Oviedo, Dr. Enrique Tarancón, que va difondre la premsa no molts dies després de closa la tercera sessió conciliar, feïen saber que només uns 25, dels 80 bisbes espanyols, havien firmat la petició d'ajornar i diferir la votació de l'esquema sobre llibertat religiosa. Aquesta notícia havia obert un espirall d'optimisme en molts esperits. El desenrotllament d'aquesta quarta sessió mostraria com una acció estratègica i ben planejada per part d'aquella part de l'episcopat espanyol que se sentís poc o molt en desacord amb el predit esquema. Va obrir el foc el primer dia, el 15, el cardenal i arquebisbe de Tarragona, primera autoritat jeràrquica espanyola, fora del cardenal Pla i Deniel. El dia 16, segona sessió, van parlar els representants de les dues diòcesis més representatives: Barcelona i Madrid. El tercer dia, o sigui en la present sessió, hi intervé l'arquebisbe d'una seu tan remarcable com la de Saragossa, i seguidament prenen la paraula el bisbe de Calahorra i l'arquebisbe de Burgos. Potser només la casualitat sigui responsable d'aquesta distribució escalonada i simètrica que des de fora sembla que hagin près els bisbes espanyols. En tot cas, les seves raons no ens han pas de semblar menyspreables; ben al contrari.

BALADRERISME SUPERFICIAL

Molta gent és partidària de la llibertat religiosa així a la bona, d'una manera improvisada i superficial, perquè els sembla la cosa més natural que tothom ha de ser lliure i fer el que li sembli. En realitat, moltes d'aquestes persones mai no han entès les serioses dificultats que del punt de vista d'un pensament rigorós i lògic sorgeixen contra aquesta llibertat. Posar-se a cridár a favor de la llibertat religiosa sense haver comprès les veritables i serioses dificultats existents no té cap mèrit i és molt ingenu. La llibertat religiosa s'ha de sostenir una vegada s'han assimilat amb tota la seva dificultat els seriosos obstacles existents, i després d'haver-los resolts a fons.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

La doctrina de l'Església mai no s'ha de confondre amb una determinada literatura barata.

I no estar d'acord amb l'esquema no vol dir forçosament ser contrari a la llibertat que propugna.

II.- OPINIONS.

Van obrir la sessió cinc cardenals de la darrera fornada, desvetllant per aquesta raó una natural curiositat. Parlà seguidament el cardenal Ottaviani, i darrera seu una dotzena entre bisbes i arquebisbes.

L'ESGLÉSIA SOBRE TOT

El cardenal Cooray, arquebisbe de Colombo, Ceilan, voldria que en el text ressaltés ben netament que la religió catòlica és l'única i veritable, i que per tant a ningú no és permès de posar obstacles a la seva predicació. Cal defensar la llibertat, però d'acord amb la veritat. A part d'això se sent substancialment d'acord amb l'esquema.

El cardenal Florit, arquebisbe de Florència, a Itàlia, també accepta fonamentalment l'esquema, però voldria que hom precisés una mica més que el dret de l'Església catòlica no es basa purament en la dignitat de la persona humana dels que hi creuen, com seria el cas de les altres religions, car llavors semblaria que es tracta sempre de drets subjectius, mentre és sabut que objectivament l'Església té la veritat i el dret d'escampar-la, detall del qual manquen les altres creences. No veu gaire clar, d'altra banda, que l'estat no tingui cap obligació en matèria religiosa. Si la religió és un element constitutiu del bé comú, i l'estat n'és el responsable per definició, és evident que haurà de prendre en consideració aquest aspecte i afavorir la religió. Per a l'Església reclama el dret de proclamar arreu la veritat, encara que això provoqués alteracions de l'ordre públic.

L'ARBITRATGE ESTATAL

El cardenal Seper, arquebisbe de Zagreb, a Iugoslàvia, diu que parla ensenyat per l'experiència i no voldria que la llibertat religiosa es reduís a un mer afer de coexistència entre religions, car llavors fàcilment l'estat cauria en la temptació de considerar-se àrbitre entre les parts. "Ni l'estat és un àrbitre entre les diverses confessions religioses -va dir-, ni la llibertat religiosa és una concessió que ell atorgui". Insisteix en el perill que representa concedir la possibilitat d'una religió privilegiada dins les fronteres d'un país, ja que serà l'estat qui en aquest cas prendrà la paraula constituint-se jutge doctrinal, prenent determinacions d'acord amb criteris de benefici i utilitat temporal que pugui reportar una determinada religió. Serà sotmetre les creences als motius polítics. Considera bo el reconeixement a tota societat del dret a defensar-se contra els abusos, afegint que l'Església és una de les societats que també se n'ha de defensar. Cap competència de l'estat en matèria religiosa, i el text ha de reprovar qualssevol discriminacions per aquest motiu. Vol precisar encara el cardenal iugoslau que l'ordre públic del qual es parla no és un ordre públic qualsevol, sinó que ha de ser un ordre just, altrament es posa en mans de l'estat un excel.lent pretext per a limitar arbitràriament la llibertat i promoure exclusivament objectius interesants.

PRIMER LA CONSCIÈNCIA, DESPRÉS EL PAPA

El cardenal Heenan, arquebisbe de Westminster, a Anglaterra, es declara obertament favorable a l'esquema. Diu que cal treure el motiu a l'opinió de tants que pensen que l'Església se serveix d'una doble mesura: la intransigent allà on és majoria, i la de llibertat on és minoria, essent aquesta la única forma que té de subsistir. Repeteix que la veritat no té drets, i que només les persones en tenen capacitat. "Ja ha passat el temps de la intolerància". Cita una frase de Newmann sobre la prioritat de la fidelitat a la consciència abans que al Papa. Acaba dient que el Concili hauria de proclamar que l'Església catòlica sostè i sostindrà sempre la plena llibertat i la major tolerància arreu del món en matèria d'idees religioses.

El cardenal Conway, arquebisbe d'Armagh, a Irlanda, admirable en saber prescindir de la favorable situació que l'Església frueix al seu país, ataca l'acció

vida del concili

discriminatòria que dissimuladament l'estat pot exercir per motius de religió, afavorint un determinat tipus d'escola i negligint-ne d'altres. Remarca que el principi de la llibertat religiosa no s'ha de confondre amb l'exclusió de Déu en la vida pública. L'estat, ben al contrari, té determinades obligacions religioses.

NO COM UNA SOCIETAT LAICA

El cardenal Ottaviani, secretari del Sant Ofici, no se sent satisfet de l'esquema. Voldria que començés amb una solemne declaració del dret objectiu de l'Església a la llibertat per raó del seu origen diví i de la seva missió. Sense això, la present declaració semblaria sortida de qualsevol societat laica. Opina que en el text es proposen, com a definitives, afirmacions encara discutides i discutibles, orientades sempre vers una mateixa direcció. La veritat i l'error, d'altra banda, són posats al mateix nivell pel fet de reconèixer els mateixos drets a la consciència vera i a la falsa. No veu que la dignitat humana sigui prou base per a la llibertat, ja que no és digne d'aquesta dignitat abraçar l'error. Cal distingir bé entre coacció física i coacció o pressió moral. Déu mateix constreny d'una faisó moral a acceptar l'Evangeli.

DEL DRET NATURAL AL DRET CIVIL

Mons. Cantero, arquebisbe de Saragossa, proposà rectificacions considerables a l'esquema. Va demanar que el seu subtítol fos: "Del dret civil -i no simplement del dret- de la persona i de les comunitats en matèria religiosa". La modificació és ella sola suficientment indicativa. Voldria també que els principis del decret fossin aplicats d'acord amb "la prudència pastoral i política de cada poble". Refusa els fonaments teològics i jurídics de la llibertat religiosa que presenta l'esquema. Creu que una realitat interna, com la consciència, mai no pot esdevenir fonament d'un dret objectiu. El seu fonament teològic seria la natura transcendent de les decissions religioses; el fonament jurídic d'aquest dret civil es trobaria en la llibertat psicològica i en la natura social de l'home.

ORDRE PUBLIC I DIGNITAT HUMANA

Mons. Baraniak, arquebisbe de Posnau, a Polònia, accepta l'esquema. Fa reserves, només, sobre allò que cal entendre per "pertorbar l'ordre públic". També caldria precisar les formes il.legítimes de coerció o pressió. Un estat ateu pot voler fer creure que és coerció el fet d'invitar nois a anar a missa. Si fereix la llibertat religiosa el govern que imposa l'escola única, quant més si imposa l'ateisme.

Mons. Sauvage, bisbe d'Annecy, a França, desitja que el present text aconsegueixi la màxima unanimitat. S'obtindrà si hom es fixa en el seu fonament, que és la dignitat humana. Convindria exposar més satisfactòriament en què consisteix aquesta dignitat, d'acord per exemple amb l'esquema 13. Troba la perspectiva del text massa individualística i poc social.

Mons. Baldassarri, arquebisbe de Ravenna, a Itàlia, admetria el text a condició d'introduir-hi millores importants. Ha demanat que els fonaments trets de la revelació ofereixin majors garanties, i subratlla que en res han de veure's limitats els drets del magisteri de l'Església, ni han de suprimir-se les lleis penals.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

ENTRE EL DOGMA I EL DRET NATURAL

Mons. Elchinger, coadjutor de Strasburg, a França, troba fluix el fonament escripturístic que ofereix l'esquema. Sembla indicar que es podria prescindir de la Sagrada Escriptura, posat que en el present cas no es tracta d'una constitució dogmàtica sinó d'una declaració sobre llibertat civil en matèria religiosa, i fer declaracions d'aquesta categoria pertany a l'Església com a guardiana i defensora del dret natural. Voldria que enlloc no aparegués cap rastre d'oportunisme. Com a conclusió, el text de l'esquema hauria de fer una crida a totes les comunitats religioses i a tots els homes de bona voluntat per a comprometre's a defensar conjuntament, arreu i sempre, els drets de les persones i de les societats religioses.

ENTRE LA TEOLOGIA I LA SOCIOLOGIA

Mons. Abilio del Campo, bisbe de Calahorra, a Espanya, lamenta que es parli tant de drets de l'home i s'oblidin els drets de Déu. La veritable dignitat de la persona humana és la sobrenatural, l'esquema en canvi està regalimós d'humanisme naturalístic. S'aporta com si fos un argument el fet sociològic del pluralisme religiós i l'existència de tantes constitucions civils que reconeixen la llibertat religiosa, com si les dates sociològiques fossin ara capaces de canviar els principis doctrinals, o com si les constitucions dels estats haguessin esdevingut una nova font de la doctrina catòlica. ¿Com han de tenir drets els no-catòlics a predicar en una comunitat catòlica, si ensems els catòlics tenen l'obligació de no escoltar-los? L'esquema refusa qualsevol mena d'imposició en matèria religiosa, però -es pregunta el bisbe- ¿ i la suau imposició de l'ambient religiós familiar? i l'educació cristiana dels infants? i el tresor de la cristianitat, recollit durant tants segles, que ara ens exposem a llençar pel balcó? Si el decret s'aprova i es proclama, el dia de demà no es veurà la utilitat d'anar a predicar l'Evangeli.

D'ARRIBAR D'HORA A ARRIBAR TARD

Mons. Rupp, bisbe de Mónaco, considera que l'argumentació teològica del decret no ajusta ni prova res, i treu la impressió que el decret va a remolc del lliberalisme del segle passat. Voldria que mai ningú no pogués dir que l'Església amb aquest decret arriba allà on els altres ja eren, però amb un respectable retard. Suggereix, en conseqüència, que el concili faci seva la declaració sobre llibertat religiosa del Consell Ecumènic d'Esglésies.

Mons. Garret, auxiliar de Louisville, als Estats Units, va declarar-se totalment favorable a l'esquema.

Mons. Alvim, arquebisbe de Lourenço Marques, Mozambique, va impugnar-lo.

Mons. Gasbarri, administrador de Grossetto, a Itàlia, es declara contrari a l'esquema i torna a dir que el dret no pot deslligar-se de la veritat, a menys de voler caure en el positivisme jurídic. L'esquema obriria el pas al lliberalisme, laïcisme, indiferentisme, irenisme i a la moral de la situació.

Mons. Hallinan, arquebisbe d'Atlanta, als Estats Units, creu que a l'estat correspon afavorir la llibertat religiosa d'acord amb els propis mitjans.

UN ESQUEMA NO REEIXIT

La paraula de Mons. García de Sierra, arquebisbe de Burgos, va cloure la sessió. No creu l'esquema acceptable, posat que ha pretès conciliar la llibertat religiosa de tots amb el dret exclusiu de l'Església, sense reeixir-hi. L'esquema posa al mateix pla qüestions que pertanyen a dos ordres distints. Els drets de l'home s'han de considerar subordinats als de Déu. Això ho oblida l'esquema, com també falla en l'argumentació, recolzant més en les exigències del temps que en la dignitat de l'home, tacant-se així d'oportunisme. Afavoreix, d'altra banda, l'indiferentisme. No creu just que l'autoritat civil estigui incapacitada de judicar en l'afer religiós. L'esquema té present un estat neutre, contradient en això la tradició catòlica, i ajudarà a escampar l'error, en quant li concedeix els mateixos drets que a la veritat. Sembla, en resum, que més tracti d'agradar els homes que a Déu.

En el número de demà publicarem NOTÍCIES i CONCLUSIONS Resum d'Alvar Maduell.

DEGUDAMENT AUTORITZAT AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA.-Dipòsit Legal Nº.B.24746-1964

vida del concili

Nº. 6 21 de setembre de 1.965

NOTÍCIES I CONCLUSIONS

I.- NOTÍCIES

- 2.214 Pares van ser presents a la Congregació General 130
- Mons. Morcillo, de Madrid, va posar l'Evangeli al tron. La missa va celebrar-la Mons. Joan Kwao Aggey, arquebisbe de Lagos, a Nigèria.
- Els Pares van decidir ajornar la votació de l'esquema sobre llibertat religiosa.
- Es va repartir als Pares la llista de les diverses votacions. Començaran el proper dilluns amb l'esquema de Revelació.
- Els quatre moderadors del concili, cardenals Agagianian, Lercaro, Döpfner i Suenens han visitat el Papa. No sembla temerari pensar que hagin tractat de la manera de resoldre honorablement l'irreconciliabilitat existent entre els parers dels pares conciliars a propòsit de la llibertat religiosa.
- En aquest dia s'esqueia el 60 aniversari de l'ordenació sacerdotal del cardenal i patriarca d'Antioquia dels Melquites, Màximos IV. El secretari general, Mons. Felici, va felicitar-lo públicament a nom de tota l'assemblea, i va admetre que en aquesta ocasió, malgrat els advertiments donats recentment, els aplaudiments dedicats al patriarca eren no solament permesos ans també oportuns i significatius.
- Es diu de font conciliar que està pròxim a publicar-se un "motu proprio" del Papa sobre la qüestió dels matrimonis entre catòlics i no catòlics. Atenent els desigs dels pares que consideren necessària una reforma de la seva reglamentació, s'hauria examinat la qüestió. La publicació d'aquest document tindria lloc la setmana vinent. El canvi més perceptible seria que el contraent no-catòlic donaria verbalment, i no ja per escrit, la paraula de compromís a educar catòlicament els infants.
- Sembla que en aquesta sessió el Papa participarà més sovint personalment a les sessions del concili. Hi ha el detall del tron pontifici, avancat i col.locat al centre de la taula de la presidència, i deixat establament allà. Durant el curs d'aquesta etapa conciliar es preveu la possibilitat d'algunes sessions públiques, a fi d'anar promulgant els textos que vagi aprovant l'assemblea.
- El debat sobre llibertat religiosa deu estar ja quasi a les acaballes considerant que els arguments que es proposen són ja quasi sempre reiteratius.

II.- EL CONGRÉS DELS JURISTES CATÒLICS.

La recerca de Déu i la recerca de la veritat religiosa, drets essencials de la persona humana.

El 13 de setembre acabà el V Congrés internacional de juristes catòlics a Salamanca.

Hi participaren representants dels 5 continents i de 21 nacions.

Les resolucions que segueixen foren adoptades pels delegats de tots els països, incloent-hi Espanya; per més que en la delegació espanyola hi hagué força oposició.

El Secretari d'Estat de Justícia espanyol ha declarat que el Govern espanyol té en projecte una adaptació de la llei al text que es voti al Concili, notablement favorable als protestants, però ha sotsratllat la inclinació

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

del règim espanyol a la unitat religiosa.

Resolucions:

1.- La recerca de Déu i de la veritat religiosa, l'acceptació d'una fe i l'esforç de l'home per a conformar la seva vida a aquesta fe, deriven dels drets essencials de la persona humana. Aquests drets naturals i inviolables han d'ésser reconeguts i garantitzats per l'Estat contra tot constrenyiment directe o indirecte.

2.- La llibertat religiosa no ha d'ésser tinguda únicament com una llibertat individual de consciència i d'expressió, sinó també com una llibertat dels grups units en una mateixa fe. En conseqüència, els ordres jurídics internacionals i nacionals han de respectar les estructures d'aquests grups i no obstaculitzar l'acompliment de la seva missió, dins els límits dels bons costums.

S'ha de garantir en especial l'exercici privat i públic del culte, l'ensenyança dels fidels i la formació dels ministres del culte.

3.- Dins l'organització escolar de cada país cal assegurar als pares el dret i la possibilitat pràctica d'escollir, segons les seves conviccions personals, la instrucció i l'educació de llurs fills.

4.- Un Estat pot reconèixer a una religió determinada certa preferència d'acord a la realitat social, però ha de fer-ho de manera que es respecti la llibertat religiosa de tots els ciutadans, i de tots els grups.

El Congrés expressa la seva fraternitat total a tots els cristians dels països on l'Església i la fe són perseguides.

Signa; el President: Degà Richard.
Delegats: Sr. Ballarini (delegat d'un grup espanyol), professor Peters (Alemanya), G. Cassano (Itàlia), Pettiti-Bonduelle (França), professor Van Der Vede (Països-Baixos), professor O'Connel (Austràlia), professor Anan (Japó).

III.- DOCUMENTACIÓ SOBRE LLIBERTAT RELIGIOSA.

Recollíem en la crònica de la Congregació General número 130 que va tenir lloc el divendres dia 17 de setembre, com el bisbe de Mónaco, Mons. Rupp, havia suggerit al concili que fes seva la declaració o resolució sobre llibertat religiosa, elaborada en set punts pel Consell Ecumènic d'Esglésies en una reunió que va ésser convocada a Ginebra el passat juliol.

No ens sembla molt probable que el concili reculli aquesta suggerència d'una manera palesa, però convençuts en primer lloc que alguna possibilitat sempre existeix, i interessats sobretot en el profit informatiu dels nostres lectors, hem cercat d'oferir-los els set punts al.ludits per Mons. Rupp. Els traduïm del nº. 247, primer de setembre del 1.965, d' "Informations Catholiques Internationales".

Aquesta resolució del Consell Ecumènic d'Esglésies recorda que ja en distintes ocasions havia manifestat la seva preocupació en ordre a determinades situacions on el catolicisme romà és la religió dominant; saluda els actuals esforços que es realitzen en vista a garantir la llibertat religiosa, sota l'encoratjament de la nova actitud reflectida en l'encíclica Pacem in Terris de Joan XXIII. El comité espera que el text preparat sobre la llibertat religiosa sigui promulgat sense aigualir-lo en el contingut ni restringir-lo en la interpretació.

Seguidament la resolució dibuixa els set trets que considera "exigències essencials" de la llibertat religiosa:

1.- Tot i mantenint una base netament cristiana per a la llibertat religiosa, la llibertat civil que els cristians reclamen per a si mateixos ha d'ésser garantida arreu i a tots els homes, sigui quina sigui llur religió i llurs conviccions.

2.- La llibertat religiosa conté per a cada individu la llibertat de canviar de religió o de creença, sense que d'això la seva situació social, econòmica i política hagi de patir-ne gens. Aquest dret inclou implícitament el dret de conservar la pròpia creença o la pròpia increència, sense haver d'incòrrer per

vida del concili

això en constrenyiments o incapacitats des de l'exterior.

3.- La llibertat religiosa comprèn, a més, la llibertat de manifestar la pròpia religió o convicció. El culte, l'ensenyament, el ser practicants i l'observança dels ritus són formes elementals de manifestació religiosa i qualsevol elaboració d'una norma de llibertat religiosa ha de garantir-les expressament.

4.- El dret de manifestar la pròpia religió o creença hauria d'ésser garantit a tothom, tant considerat individualment com en grup, i tant en públic com en privat.

5.- La llibertat religiosa comprèn igualment la llibertat de mantenir lligams individuals o col.lectius amb comunitats o associacions religioses que transcendeixin les dimensions de les fronteres nacionals. Semblantment comporta la llibertat d'expressar les pròpies opinions o conviccions així com també la de comunicar informacions o idees a través de qualsevol mena de mitjans d'expressió, sense consideració de fronteres.

6.- La norma de llibertat religiosa hauria d'ésser internacional. Mai no deuria ésser interpretada de faisó restrictiva, per tal de fer-la encabir dins les constitucions o lleis nacionals existents, sinó que s'hauria de fer tot el possible perquè les constitucions i lleis nacionals s'acomodessin a la norma internacional.

7.- L'exercici de la llibertat religiosa, de la mateixa manera que l'exercici dels altres drets civils, pot estar subjecta a limitacions definides per la llei, únicament en interès de l'ordre públic. Els drets religiosos valen per a tothom, sense cap mena de distinció entre religions o conviccions.

Aquests set trets no marquen detalladament tots els possibles aspectes de la llibertat religiosa, però donen relleu d'una manera clara i resumida als aspectes cabdals de la seva problemàtica.

Resum d'A. Maduell.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº B 24746-1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 7 22 de setembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 131

Dilluns, 20 de setembre.

Segueix el debat sobre la llibertat religiosa. Jornada plena d'interès per la significació personal dels protagonistes, pel contingut de les exposicions, per l'emotivitat de certes intervencions, i, finalment, per la unanimitat de la votació sobre l'esquema de la Revelació. Diu Wenger a "La Croix" "Hem tingut poques sessions tan riques com la del dilluns, 20 de setembre".

I.- INTERVENCIONS FAVORABLES

1.- Cardenal Beran (Praga): Ha estat fraternalment aplaudit quan l'han anomenat per a llegir la seva exposició. Cal transcriure amplament, com ho fa "La Croix", aquesta intervenció, pel seu interès: "Diu l'Escriptura que tot el que no ve de la fe és pecat. Per tant, aquell qui coacciona els altres per mitjà de la força física o moral a obrar contra la consciència, els condueix a pecar contra Déu".

I parlant de la seva experiència, diu: "Des del moment en què la llibertat de consciència va ser radicalment limitada en el meu país, vaig ser testimoni de les grans temptacions que aquesta situació comportava per a molts. En el ramat que tenia confiat, en els sacerdots mateixos, vaig poder observar no solament els greus perills en què es trobava la seva fe, sinó també les gravíssimes temptacions de mentida, d'hipocresia i d'altres vicis morals, que corrompen fàcilment un poble privat de la veritable llibertat de consciència.

"L'experiència mostra que les violacions de la llibertat de consciència són igualment pernicioses si és utilitzat o hi ha la intenció d'utilitzar aquest mitjà per al bé de la veritable fe. Sempre i a tot arreu la violació de la llibertat de consciència engendra, en la majoria, la hipocresia. I tal vegada pot ser afirmat que la hipocresia per a professar la fe és més perjudicial per a l'Església que la hipocresia per a amagar la fe.

"D'aquesta manera, a la meva pàtria, l'Església sembla que expiï les faltes i els pecats passats contra la llibertat de consciència, tal com es va realitzar al segle XV amb la cremació de Joan Hus i al segle XVII amb el retorn forçat a la fe catòlica d'una gran part del poble bohemi (...). Aquesta situació ha deixat una ferida latent en el cor del poble. Aquest traumatisme ha impedit el progrés de la vida espiritual i la situació ha donat als enemics de l'Església una manera fàcil d'atacar-la.

"La història ens ensenya, així, que aquest Concili ha de proclamar amb paraules clares i sense cap restricció el principi de la llibertat religiosa i de la llibertat de consciència".

2.- Cardenal Wyszynski (Varsòvia): Demana, en conclusió, una declaració sobre la llibertat religiosa que expliqui ben bé els termes de persona humana, dret, Estat, llibertat, etc., que són entesos en els països on predomina el materialisme dialèctic, de manera diferent que en els països occidentals.

3.- Cardenal Lefebvre (Bourges): Tracta de dissipar les aprensions que han manifestat alguns pares:

1) El text no afavoreix el subjectivisme i l'indiferentisme religiosos: la llibertat en matèria de religió no dispensa de l'obligació en consciència de cercar la veritable religió,

2) Alguns pensen que, proclamant la llibertat religiosa, es deixa de dir que l'Església catòlica es l'única veritable: encara que el text no té l'objecte

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

de donar aquesta demostració, afirma explícitament aquesta veritat,
3) Afirmar la llibertat religiosa no és proclamar la llibertat de l'error, perquè els qui propaguen l'error mitjançant pressions morals no respecten la veritable llibertat religiosa. Per altra banda, han de ser invitats els sacerdots a instruir els fidels de forma que no siguin víctimes de la propagació de l'error.

4.- Cardenal Cardijn: Invoca, a favor de la llibertat, la seva experiència de seixanta anys de sacerdoci entre els joves. "Per tal de construir plegats un món millor i més fraternal, hem de respectar les conviccions religioses dels altres. La proclamació de la llibertat religiosa mostrarà que l'Església vol prendre la seva part en aquesta construcció (...). Aquesta proclamació és necessària, a causa del valor educatiu i pedagògic de la llibertat religiosa. Fa de l'home una persona responsable, el fa adult i responsable dels altres."

5.- Cardenal Shehan (Baltimore): La doctrina de l'esquema és sana i saludable. No s'ha de tenir la pretensió que la doctrina sobre la tolerància sigui l'evolució última del dret en aquesta matèria.

6.- Mons. Gran (Oslo): "En els països escandinaus som una ínfima minoria, i disfrutem d'una perfecta llibertat religiosa. Si el Concili no proclamés la llibertat religiosa, seria un escàndol en aquests països. Molts volen conèixer l'Església. La llibertat els donarà confiança. No obrem lleugerament amb la dignitat de la persona humana."

II.- INTERVENCIONS CONTRÀRIES

1.- Cardenal Browne (irlandès, de la Cúria romana): "L'Església vol que, en un Estat catòlic, la fe sigui protegida; que l'autoritat pública, d'acord amb l'Església, afavoreixi el bé de la religió catòlica". En conseqüència, sembla que en un Estat catòlic no pot existir el dret de difondre l'error, perquè els governants tenen el deure d'afavorir el bé de la religió veritable. El proselitisme, en aquestes condicions, constitueix una violació de l'ordre públic, lesiona el dret dels ciutadans i el dret de Déu.

2.- Mons. Marcel Lefebvre (Superior general dels PP. de l'Esperit Sant): L'esquema voldria fer acceptar al Concili una cosa que ha estat condemnada pel magisteri: la doctrina de la neutralitat de l'Estat en matèria religiosa. La dignitat de la persona humana li ve de la conformitat de la seva consciència amb la llei divina. L'Església catòlica és l'única que té dret a la plena llibertat, perquè solament ella ha rebut l'ordre de difondre la veritat. Les altres religions no poden rebre la llibertat sinó parcialment, en la mida en què expressen parcialment la llei divina.

3.- Mons. Añoveros (Cadis): Per tal d'evitar interpretacions arbitràries, és necessari exposar en el text de l'esquema una definició precisa d'aquests tres béns, segons la ment del Concili: el bé polític, que és la pau pública; el bé moral, que és la defensa de la moralitat pública; el bé jurídic, que és la concòrdia dels ciutadans en l'exercici dels seus drets legítims. El text de l'esquema sembla sobrepassar les finalitats i tal vegada les possibilitats del Secretariat per a la Unió dels Cristians, perquè la declaració ha près un caràcter refinadament doctrinal. Seria potser oportú de sotmetre l'examen del text a una subcomissió de juristes, teòlegs i experts en dret públic.

III.- CARTA DELS PARES CONCILIARS AL PAPA

Per iniciativa del cardenal Tisserant, els Pares conciliars han enviat al Papa una carta donant gràcies per la creació del Sínode de Bisbes, per l'encíclica "Mysterium Fidei" i pel viatge a les Nacions Unides.

IV.- PRIMERES VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA DE LA REVELACIÓ

Han començat els primers escrutinis sobre el tema. Com es recordarà, va ser objecte de durs debats en la primera sessió (a.962). Les votacions indiquen, en aquest moment, una situació pacificada. Oportunament, presentarem els resultats numèrics, que han estat totalment majoritaris i favorables.

vida del concili

V.- NOTICIARI

1.- El Pastor Hebert Roux, observador delegat de l'església protestant de França al Concili Vaticà II, ha declarat a "La Croix" (21.9.1.965) la seva impressió que "de l'adopció del text de la llibertat religiosa en depèn, en gran part, el futur del diàleg ecumènic en nombrosos països". "Aquest text, ha seguit dient, hauria de ser amplament aprovat i servir de base de les futures recerques ecumèniques i de la cooperació entre tots els cristians, a fi de promoure en el món una veritable llibertat religiosa."

2.- A "Le Monde" del dia 21 de setembre, Louis Salleron, abundant en l'intent de titllar el Secretariat per a la Unitat dels Cristians d'incompetència doctrinal, diu: "Quan una assemblea no pot sortir-se d'un text retocat vint vegades, hi ha una solució: fiar-se d'una sola persona que tingui la confiança de tots, per a què torni a escriure, íntegrament el document averiat". I indica el nom de Jacques Maritain.

3.- "El Noticiero Universal", del dia 21 de setembre, titula un article de H. Fesquet amb aquestes dues frases impossibles de conciliar amb l'autèntica marxa del debat: "Los obispos menos dispuestos a admitir la libertad religiosa son los más sólidos en doctrina.- Sin embargo, el movimiento profundo del Evangelio va en el sentido de esta libertad". En realitat, el text del conegut periodista de "Le Monde" es limita a afirmar que és una paradoxa el fet que els bisbes menys disposats a acceptar la llibertat religiosa es presentin com els més sòlids en doctrina.

4.- Ha causat una profunda sensació en els ambients catòlics d'Itàlia el nomenament de Mons. Pellegrino com a arquebisbe de Turín. Amb aquesta promoció de Mons. Pellegrino, membre del "Consilium" per a l'aplicació de la Constitució de la Sagrada Litúrgia, no ha estat respectat en absolut el criteri acostumat de l'escalafó: de simple sacerdot, ha estat cridat a una importantíssima diòcesi, on exercia el càrrec de catedràtic de literatura antiga a la Universitat civil.

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº.B. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 8 23 de setembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 132

Dimarts, 21 de setembre.

La Congregació General de dimarts s'ha dit que passaria a la història del Concili i fins i tot a la història de la mateixa Església. En ella, els pares conciliars han aprovat l'esquema sobre la llibertat religiosa com a base de discussió, per 1.997 vots a favor, 224 en contra i 1 nul.

NOTÍCIES PRÈVIES

- El dilluns a la tarda es reuniren a la Secretaria d'Estat els membres de la Presidència, de la Comissió Coordinadora, els moderadors i els membres de la secretaria general per tal de sortir del punt mort on semblava haver arribat la discussió sobre la llibertat religiosa, ja que els pares semblaven irreconciliables i es repetien els mateixos arguments.

- Es diu que en aquesta reunió es va discutir si el text havia d'ésser sotmès a noves correccions i més endavant novament a debat a l'aula conciliar o si es proposava als pares una votació indicativa que mostrés si el text actual era acceptat com a base de la declaració definitiva.
Es diu també que el resultat de la votació feta en aquesta reunió va donar el següent resultat: 9 volien la votació indicativa. 17 volien que el text fos reformat i discutit novament. Malgrat aquest resultat el cardenal americà Shenan, de Baltimore, va exposar al Papa la mala impressió que es donaria a l'opinió pública en el cas de tornar a modificar el text.

- Conegut el resultat d'aquesta reunió dels alts organismes del Concili l'opinió general a Roma -diu "La Croix"- era que no hi hauria pas el vot indicatiu en la sessió del dimarts. Aleshores es plantejava una qüestió difícil: Si els adversaris de la declaració sobre la llibertat mai troben un text ben fet ¿ quants textos nous caldria fer encara?.

- El dimarts, dia 21, el cardenal Tisserant, el cardenal Aggagianian, moderador de la sessió, i Mons. Felici arribaren tard a la Missa en honor de Sant Mateu amb què començava la congregació del dia. Això va fer que corregués el rumor d'una intervenció directe del Papa decidint que es manifestés el parer dels pares conciliars mitjançant el vot indicatiu.

LA VOTACIÓ

- El cardenal Aggagianian ha demanat especial atenció als Pares, i Mons. Felici ha comunicat que es procedia a decidir si la discussió sobre la llibertat religiosa a l'aula era suficient i per tant si calia posar-hi fi. Els pares conciliars quasi unànimement han manifestat -posant-se drets- que la discussió havia estat suficient. Immediatament després ha sotmès a votació la següent pregunta:

> "El text actual esmenat de l'esquema sobre la llibertat religiosa ¿agrada als Pares com a base de la declaració definitiva que ha d'ésser ulteriorment perfeccionada, segons la doctrina catòlica sobre la veritable religió i sobre les esmenes proposades en el debat pels

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

pares i que han d'ésser aprovades segons el reglament del Concili?

- El resultat -esperat però no per això rebut amb menys sorpresa- ha estat el següent:

2.222 Pares presents.
Han votat "placet"..... 1.997
Han votat "non placet".... 224
Nul 1

La votació, per tant, ha aclarit la realitat en què es trobava la discussió sobre la llibertat religiosa i ens fa donar compte que no es pot fer sense enganyar-se el pas de la discussió de l'aula a la voluntat dels pares. Es a dir: el fet que hi hagin diversos o molts adversaris a un esquema i aquests exposin les seves raons en el debat, no vol dir que la majoria o un gran nombre estiguin també en la mateixa línia. Per tant el debat no és indicatiu de l'opinió general del pares.

Així s'ha demostrat en aquesta votació que la gran majoria ha votat pel text i en canvi en el debat semblava -i alguns ho van escriure i tot- que es podia pensar en un pes molt més fort dels qui volien una nova redacció.

- Després de la votació l'incansable Mons. De Smetd ha parlat novament del text sobre la llibertat religiosa. Ha resumit les crítiques principals que havien estat fetes a l'esquema: cal precisar la noció de llibertat, de pau o d'ordre públic, de deure de les persones, de la funció de l'autoritat civil. Ha dit però que cal distingir la qüestió central de les altres qúestions connexes que el text no ha pas de tractar. Finalment a nom de la Comissió ha dit que el text seria millorat i es tindrien en compte les opinions donades.

- Les paraules de Mons. de Smedt -diu Iribarren a "El Correo Catalán"- no han ferit ningú amb un to de victòria o imposició que està molt lluny dels qui busquen la veritat. La relació ha estat d'una notable moderació i claredat.

LES INTERVENCIONS

El cardenal DANTE, de la Cúria Romana.

El Concili -diu- ha de vetllar perquè el text que vol proclamar la llibertat religiosa no esdevingui instrument de persecució, ja que el terme "ordre públic" del text és equívoc. L'estat que sigui ateu, en nom d'aquest ordre públic podrà posar límits a la llibertat religiosa.

El cardenal JOURNET

El cardenal és conegut com a teòleg i va ésser escoltat amb molta atenció pels pares.

La divergència que hi ha entre els pares conciliars -va dir- no és pas doctrinal sinó que té la font en les diferents preocupacions pastorals. Aquestes divergències poden ésser reduïdes si es consideren millor uns quants principis: L'home és membre de dues societats: de la ciutat temporal i de l'església en l'ordre espiritual. La persona humana en l'ordre temporal transcendeix l'ordre creat, és lliure de tota coacció en matèria de religió, si bé ha de donar compte a Déu de la seva actitud. Ningú, doncs, pot forçar una persona perquè l'home pecador o amb consciència errònia segueix essent persona i se l'ha de considerar com tal. Hi ha una excepció: quan amb la seva conducta destrueix l'ordre públic.

Si bé és veritat que l'Església en altres èpoques ha recorregut al braç secular per a defensar "la cristiandad" no cal pas oblidar que la distinció entre ordre temporal i ordre espiritual s'ha afirmat com a conseqüència de l'Evangeli. El principi que les coses temporals estan sotmeses a les espirituals no se suprimeix, però s'entén d'una altra manera, és a dir no es lluita amb les armes militars sinó amb les armes de la veritat. Tots aquests principis són ja a l'esquema però es pot millorar i això és desitjable.

Mons. MUÑOZ VEGA, bisbe auxiliar de Quito (Equador)

Cal donar a la persona, que és el fonament de la llibertat religiosa, la seva dimensió teològica: demostrar que tot home és cridat al coneixement de Crist i de l'Evangeli.

Mons. KOZLOWIECKI, arquebisbe de Lusaka (Zambia)

És necessària més claredat. Nosaltres hem d'evitar tant els mals que venen de l'abús d'autoritat com de l'abús de llibertat.

Resum de Mn. Jaume Traserra

vida del concili

Nº. 8 -full 2on.-

L'ESQUEMA XIII ÉS PRESENTAT A L'ASSEMBLEA

Congregació General 132
Dimarts, dia 21 setembre

Donada per acabada la discussió sobre la llibertat religiosa, amb el vot positiu, amplament majoritari de l'assemblea conciliar, el Concili va passar a la discussió sobre l'Esquema XIII: "L'Església en el món present"

Es pot dir que el vot indicatiu que li ha precedit ha marcat ja l'entrada d'aquest esquema; el Concili, efectivament, s'inclina per una línia oberta i de diàleg, el Concili es pren seriosament la llibertat de l'home i de la seva consciència en una dimensió tan íntima i important com és el camp religiós. Amb aquestes premisses, el Concili pot doncs donar el pas que ara li és demanat: d'examinar i discutir un esquema totalment obert al món, a les seves realitats i als seus problemes més urgents.

Va ser Mons. Gabriel Garrone, el conegut arquebisbe de Toulouse, l'encarregat de fer la presentació de l'esquema a l'assemblea. Amb la seva claredat característica va exposar la divisió de l'esquema en dues parts i va analitzar breument els quatre capítols que constitueixen la part primera. I va acabar fent una certa apologia del títol d'aquest esquema: "Constitució pastoral". "Vet aquí un títol -va dir- que hauria estat certament del gust de Joan XXIII" i que no se situa directament ni en la línia de les "Constitucions dogmàtiques, que tracten de qüestions de fe ni en la de "decrets", que toquen la disciplina o les actituds pràctiques.

LES INTERVENCIONS

1.- "Constitució pastoral" ?

Va ser precisament la conveniència del títol que va començar a ésser discutida per dos cardenals sudamericans. Efectivament, aquest adjectiu de "pastoral" és innecessari: per què aquesta constitució ha d'ésser més pastoral que no pas totes les altres? No és el concili sencer que ho és, de pastoral ?

Aleshores, per què l'addició de la paraula "pastoral" al costat del mot "Constitució" ? Serà que es voldrà treure força i vigor al contingut doctrinal evocat per aquesta paraula ?

Serà millor optar doncs per altres títols. Deixem-hi simplement la paraula "Constitució", va demanar el cardenal SILVA HENRIQUEZ, arquebisbe de Santiago de Xile (el qual s'hi havia oposat amb més força).

Parlem, més aviat, de "Proclamació al món", pensava el cardenal LANDAZURI, arquebisbe de Lima.

2.- En quin llenguatge ?

Altres consideracions han versat sobre el llenguatge que usa l'original

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

llatí. En general el llatí ha estat criticat pels dos cardenals anteriors i pel cardenal BEA, de la Cúria, el qual s'ha declarat partidari d'un llatí directe, que fugi de l'estil clàssic i que doni entrada a termes nous, d'actualitat, directament intel.ligibles pels homes dels nostres dies. "Caldria deixar de banda arguments filosòfics i no usar categories teològiques massa complicades, i limitar-se a anunciar l'Evangeli pur que és el que de nosaltres espera el món, com a ferment que ho renovi tot", ha dit el cardenal LANDAZURI (La Vanguardia, 22-9-1965).

3.- Un cert confusionisme ?

El cardenal BEA, escripturista conegut, ha fet unes consideracions sobre la manera com l'esquema usa la paraula bíblica "món" i sobre l'encert d'algunes citacions de l'Escriptura.

4.- Un optimisme exagerat ?

El cardenal JAEGER, de Paderbon, va prevenir l'assemblea contra el perill d'un optimisme excessiu en la manera de mirar-nos el món i els valors humans. Hi ha forces de pecat que són presents. Les realitats del món i dels homes són ambígües. És només el Crist qui, amb la seva creu, assoleix la victòria.

5.- I el servei militar ?

El conegut cardenal SPELLMAN, de Nova York, ha fet notar que l'esquema sembla posar en dubte la legitimitat del servei militar. Quina és la millor manera de combatre el mal ?. L'haurem de combatre o l'haurem de patir bo i acceptant-lo ?. Sigui quina sigui, però, la resposta a aquesta difícil pregunta, el fet és que quan l'Estat ha decidit de combatre'l, els seus ciutadans estan obligats a obeir-lo.

Com pot veure's, doncs, aquestes primeres intervencions no han representat cap enfrontament de parers directament favorables i obertament contraris. En general s'ha acceptat l'esquema i la seva orientació, i ha estat alabat. Però han estat presentades algunes suggerències i advertiments.

L'ACTUAL ESQUEMA XIII

Es tracta de la quarta redacció. La segona que és presentada a l'assemblea conciliar. La primera va ser acceptada en principi el 20 d'octubre de 1.964 per una majoria favorable i 296 vots en contra.

Encara que el text oficial sigui el llatí, i que sobre aquest es basi precisament el debat, cal tenir en compte que la base d'aquesta redacció oficial ha estat un text francès. És per això que els Pares tenen a la seva mà, a més del llatí oficial, una versió francesa, considerada com a text de referència, mentre esperen les versions a altres llengües, que no han estat enllestides fins dimecres, dia 22.

Potser serà interessant de presentar breument aquest esquema.

1.- La PREHISTÒRIA és ben coneguda: el Missatge que els Pares Conciliars van adreçar al món l'octubre de 1.962, la sol.licitud que 70 bisbes van presentar demanant la creació d'una comissió per als problemes del món se situaven directament en la línia que el Concili, sota l'impuls de Joan XXIII, va prendre des del primer dia.
El cardenal SUENENS i el cardenal MONTINI van demanar la condensació de tot el material preparat per al Concili segons una línia de força que unifiqués i que simplifiqués alhora. Va ésser el cardenal SUENENS que va parlar de temes tocant l'Església "ad intra" i "ad extra" (de cara endins i de cara enfora).
L'esquema XIII (l'antic esquema XVII) es presenta doncs com el cim d'aquesta obertura de l'Església a la realitat i als problemes del món, que marca fortament l'orientació del Concili Vaticà II.

2.- ELS DESTINATARIS d'aquest esquema són, doncs, no solament els catòlics ni

vida del concili

Nº. 8 -full 3er.-

els cristians, sinó TOTS ELS HOMES de bona voluntat. És a tots ells, efectivament, que l'Església vol dir-los com no li són estrangeres les seves preocupacions i com vol fer-s'hi present ella mateixa.

3.- És per això que l'ESTIL de l'esquema segueix una línia de pensament ascendent, no llunyana del que representa l'encíclica "Pacem in terris": línia que parteix de les veritats comunament admeses pels homes dels nostres dies per a mostrar com la revelació hi projecta la seva llum i com tot troba en Crist el seu coronament. Es tracta d'un estil que, tot i essent familiar a molts cristians, no és pas massa freqüent en allò que diríem els documents del Magisteri.

L'esquema està estructurat en dues parts, precedides d'una Introducció i ha estat ja força ben presentat per la premsa diària de Barcelona. Es per això que ens hi remetem i que donarem només algunes indicacions. (Vegeu "El Correo Catalán" del 23 de setembre i "La Vanguardia Española" del 23 de setembre, que promet, a més, una continuació).

1.- LA INTRODUCCIÓ assenyala la solidaritat de l'Església amb tota la família humana i subratlla la situació de canvis profunds, de desaquilibris, d'interrogants i d'esperances en què es mouen els homes dels nostres dies.

2.- LA PRIMERA PART tracta de qüestions generals, sota el títol de L'Església i la condició humana, i ho fa dúna manera escalonada i ascendent:

a) La vocació de l'home: Creat a imatge de Déu, l'esquema assenyala la dignitat del seu cos, de la seva intel.ligència, de la seva consciència, de la seva llibertat. L'home està fet per a realitzar-se en la comunió amb els altres homes i en la comunió amb Déu. És aquí on es toca la qüestió de l'ateisme, per desembocar en Crist, l'home perfecte, únic que aclareix perfectament el misteri de l'home.

b) La comunitat dels homes. La persona en la societat: els drets i deures mútus; el caràcter evolutiu de l'ordre social i el caràcter universal del bé comú. El respecte de la persona humana, la igualtat fonamental de tots els homes, la solidaritat de base. El capítol acaba tractant del Verb encarnat i la solidaritat humana.

c) L'activitat humana en el món. Planteja la relació entre activitats terrestres i construcció del Regne, i el problema de la revelació entre la societat terrestre i la societat celeste, per a acabar parlant del Senyoriu universal de Jesucrist, que regna des de la creu, principi i fi de tot.

d) El paper de l'Església en el món d'avui. La presència de l'Església en el món i la seva missió universal. La fe i la vida. Els laics i els pastors. El món actual ajuda l'Església. Les vicissituds de la història, la construcció d'un món més fraternal i l'esperança del poble de Déu.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

3.- LA SEGONA PART parla d'alguns problemes més urgents del nostre món d'avui. Com que aquesta part no ha fet objecte de la presentació de Mons. GARRONE, només en recordem els capítols

a) Cap. I Dignitat del matrimoni i de la família
b) Cap. II Promoció de la cultura
c) Cap. III La vida econòmico-social
d) Cap. IV La vida de la comunitat política
e) Cap. V La comunitat dels pobles i la construcció de la pau

4.- CONCLUSIÓ: El paper dels fidels i de les Esglésies particulars, el diàleg entre els homes, la construcció del món.

COMENTARIS

1.- Una reacció sobre la llibertat religiosa ,

la va tenir Mons. MENDEZ ARCEO, bisbe de Cuernavaca en proposar un brindis als periodistes de parla castellana a l'Oficina de premsa del Concili, després de la votació indicativa de l'esquema sobre la llibertat religiosa: "Hoy, champán para todos". (El Correo Catalán, 23 setembre) C.Martí.

2.- Sociologia conciliar i sentit d'Església.

Paraules d'un bisbe canadenc: "Si un cop, de passada, em trobava votant amb la minoria, no m'inquietaria massa; però si m'hi trobés de manera permanent, aleshores hauria de repensar si de veritat sento amb l'Església" (El Correo Catalán, 22 setembre) J. Iribarren.

3.- Una opinió sobre l'esquema, anterior a la votació indicativa.

"Les aprovacions que els no-catòlics atorguen a l'esquema són plenes de significat. Un maçó acaba d'escriure que diposita tota la seva esperança en l'obtenció d'un vot positiu. Hi ha, també, protestants que ho desitgen. En realitat, l'esquema no es fonamenta ni en l'Escriptura ni en la Tradició, sinó en una falsa concepció rousseauniana" (de Rousseau). (Paraules pronunciades a l'aula conciliar per Mons. MARCEL LEFEBVRE, superior general de la congregació del Sant Esperit. Vegeu Le Monde, 22 setembre) H.Fesquet.

4.- Llibertat religiosa i slogans turístics.

"La Vanguardia Española" ens informa el 22 de setembre que el Vè. Congrés internacional de juristes catòlics, celebrat a Salamanca, va ocupar-se de la llibertat religiosa. "Entre els assistents espanyols es van marcar tres tendències: una de claramente conservadora des del punt de vista religiós, que es negava a acceptar la postura teològicament oberta que sostenia la quasi totalitat dels teòlegs estrangers; una segona tendència amplament defensora de la llibertat de religió, com podria fer-ho qualsevol pensador de fora; i finalment la postura intermitja d'aquells que, tot comprenent l'evolució i el perfeccionament del pensament de l'Església, volien acontentar el primer grup fent-se ressò del slogan "España es diferente" (Especial de"Prensa Asociada").

Resum de J. Totosaus

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 9 24 de setembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 133

Dimecres, 22 de setembre.

I.- INTERVENCIONS ADDICIONALS SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA.

Valent-se del reglament, que permet intervenir, una vegada ja clos el debat, als Pares que parlin en nom d'un mínim de 70 altres Pares, han parlat sobre el tema:

MONS. WOJTYLA (Cracòvia, Polònia), en nom de l'episcopat polonès: demana més claredat en la part doctrinal; si es parla de la llibertat civil en matèria religiosa, no es pot prescindir de la doctrina moral de l'Església.

MONS. DOUMITH (Sarba, Líban), en nom d'un nombrós grup de bisbes de l'Orient Mig, de l'Asia i de l'Africa, parla de l'Estat confessional. Tenint en compte que l'Estat confessional no cristià practica una veritable discriminació no solament religiosa, sinó civil, encara que la noció de l'Estat confessional cristià no inclogués aquesta discriminació, hauria de ser eliminat de la declaració el paràgraf corresponent, a fi de no fer més difícil la situació de les minories cristianes en el països d'Estat confessional no cristià.

MONS. ANCEL (auxiliar de Lyon): "El fonament de la llibertat religiosa és l'obligació de cercar la veritat. L'home, com a tal, té l'obligació de cercar la veritat, d'adherir-s'hi i de conformar amb ella la seva vida. D'aquí en ve la seva llibertat en matèria religiosa". Ara bé: per tal que l'home pugui cercar la veritat, ha d'estar lliure de tota coacció exterior. Entre l'obligació de cercar la veritat i la llibertat religiosa no hi ha, doncs, oposició; al contrari, hi ha una necessària connexió. L'obligació de cercar la veritat no és una cosa subjectiva, sinó objectiva y universal, en la qual tots els qui cerquen la veritat poden posar-se d'acord. Si aquestes veritats són ben expressades en el text, es posarà remei al perill de l'indiferentisme en matèria religiosa, que alguns temen, amb raó.

MONS. GROTTI (Brasil) ha comminat el Secretariat per la Unitat que pari esment a totes les observacions que han estat fetes.

II.- DEBAT SOBRE L'ESQUEMA XIII.

La discussió sobre els aspectes globals de l'esquema XIII ha proseguit amb diverses intervencions:

Cardenal RUFFINI (Palermo): Observacions sobre la correcció del llatí, i sobre l'estil difós. Lamenta que es vulgui fer aparèixer l'Església com agenollada, "demanant perdó als homes". "La presentació de l'Església com en una actitud culpable davant del món, en acte de demanar perdó pels conflictes passats entre fe i ciència, i de les arrugues i taques que ha contret a través dels segles, contrasta amb la realitat històrica, i exagera gratuïtament l'abast d'alguns episodis, particulars i discutibles, oblidant la immensa contribució que l'Església ha ofert a la civilització i a la cultura de tot temps i de tot país".

Cardenal SIRI (Gènova): Parla en el mateix sentit. L'esquema parla d'unes qüestions, però deixa de banda altres temes molt més importants. Parla de la persona, de la qüestió demogràfica, de l'economia, dels problemes interna-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

cionals, però no dedica ni una paraula al pecat, a l'indiferentisme, al relativisme en matèria religiosa, al laïcisme, a l'educació social "inspirada en el col.lectivisme, que mata la dignitat i la llibertat de la persona humana".

Cardenal KOENIG (Viena): ha subratllat la missió que té l'Església de "seguir sempre atentament els senyals dels temps, d'indicar el camí més apte per a comprendre el món modern, i d'il.lustrar els problemes de fons, que, sota formes canviades i diverses, interessen a totes les generacions". En conseqüència, una descripció massa precisa del món d'avui, com la del text, faria d'ell un text provisional i precari. Valdria més fixar-se en les qüestions fonamentals. Ha acabat dient que cal "reconèixer que, per molts problemes, l'Església no posseeix una resposta adequada, ni a partir de la fe ni a partir de la raó; i que cal proclamar que desitja comprometre's a cercar una solució".

Cardenal DOEPFNER (Munich, en nom de 9a bisbes alemanys i escandinaus): Lloa la claredat del text, especialment la part doctrinal. No serà perfecte, però tampoc serà un deshonor per a l'Església i per al Concili. Al contrari. El diàleg amb el món és una obra nova i difícil. Per tal de millorar el text, suggereix una síntesi millor de l'home, amb una distinció més clara de l'ordre natural i de l'ordre sobrenatural. En la redacció definitiva, haurà de comptar el parer dels experts, particularment dels laics.

En la línia dels cardenals RUFFINI i SIRI, els bisbes Mons. AMICI (Mòdena, Itàlia) i AVACK (de la Cúria), van criticar l'esquema severament. No es parla de Crist crucificat, s'oblida el misteri de la Creu, digué el segon.

Mons. PROENCA-SIGAUD (Diamantina, Brasil), tracta de treure valor a l'esquema, demanant que no tingui el títol de Constitució. Una Constitució obliga. L'esquema es dirigeix a tots els homes; però l'Església no pot obligar a ningú més que als seus súbdits. Per comptes d'exposar la doctrina de l'home segons St. Tomàs, es cau en la temptació de la fenomenologia. I aquesta obra el camí al marxisme. D'altra banda, s'hi respiren certes idees del P. Teilhard de Chardin sobre l'evolució del món.

Mons. Mc. VINNEY (Providència, EE.UU.): fa un sermó sobre les desgràcies del nostre temps, esperit de llibertat, manca d'obediència àdhuc entre el clergat, reivindicació d'una Església oberta, etc. El cardenal Lercaro, moderador de la sessió, exigeix que se cenyeixi al tema.

III.- NOTICIARI

1.- L'esquema XIII començava amb aquestes paraules: "Alegries i tristeses, esperances i angoixes dels homes d'avui..." La Comissió va decidir que les paraules introductòries fossin posades en un altre ordre: "Alegries i esperances, tristeses i angoixes...". La raó és que una Constitució conciliar, com les encícliques, és coneguda per les paraules inicials. S'ha volgut donar a l'esquema XIII un títol que no tingui ressó de tristesa.

2.- LLIBERTAT RELIGIOSA I "SYLLABUS". El P. Daniélou, en una entrevista a Noel Copin, de "La Croix" (23.9.1965), afirma: "Ha estat contraposat moltes vegades allò que diu el "Syllabus" sobre la llibertat religiosa a allò que en diu la Declaració conciliar. De fet, la llibertat religiosa, en el segle XIX, es presentava lligada a un conjunt de tesis filosòfiques que duien al liberalisme, a l'indiferentisme, al subjectivisme, els quals havien de ser condemnats i segueixen essent-ho. Però passa sovint que cal que transcorri un cert temps per tal de poder discernir, en els nous corrents, allò que és fruit d'un progrés vàlid de la civilització i allò que és fruit d'ideologies condemnables. En aquest sentit, expressions com "democràcia", "socialització", han estat progressivament acceptades per l'Església, en la mida en què es desprenien dels sistemes erronis dins dels quals havien estat incloses".

3.- DESPRÉS DE LA VOTACIÓ SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA. Comenta "L'Osservatore Romano" (22.9.1965): "En aquest moment, només cal esperar el text reelaborat novament. No hi ha motiu per a admirar-se de la procedura adoptada, que respecta la majoria i la minoria, dins de la fidelitat més absoluta a la doctrina de la fe, de manera que puguin ser dissipats els dubtes i les preocupacions."

El "Times" de Londres (22.9.1965), escriu que el vot sobre la llibertat religiosa és "un gran esdeveniment en la història del catolicisme i en la història de la llibertat".

A "La Vanguardia Española", (22.9.1965), en canvi, Ramon Cunill destil.la petits elements de reserva: "Las emociones de hoy, el Concilio las ha volcado en la peripecia de la libertad religiosa, y en ella sobre el voto indicativo,

vida del concili

Nº. 9 -full 2on.-

insólito y visto una sola vez en los hábitos conciliares". "Se ha demostrado directamente -diu més endavant- que el esquema no estaba maduro ni mucho menos, e indirectamente, con claros argumentos "ad hominem", que la coherencia fundamental del Concilio en el plano humano y visible nace de la autoridad del Papa".

A "Teleexpres" (22.9.1965), "La jornada de hoy es un hito histórico para la Iglesia y sus relaciones con el mundo. Dos lecciones cabe, sin embargo, sacar de los recientes acontecimientos: I. Los debates del Concilio vienen retardados por una minoría que no es en absoluto representativa, y que, en cambio, detenta los hilos de la burocracia romana. II. Las supremas instancias directoras de la asamblea conciliar, y en particular el consejo de la presidencia, no representa el sentir de la mayoría de los padres, como la desproporción entre las dos votaciones puso claramente de relieve: un noventa por ciento de la asamblea acepta el texto de la libertat religiosa. Un setenta por ciento de los dirigentes lo rechaza."

A "La Prensa" (22.9.1965) el titular és sumament expressiu: "Parece que los bispos españoles seguirán defendiendo la exigencia de garantías para la Iglesia católica".

DOCUMENTACIÓ CONCILIAR

El catolicisme holandès manifesta una gran vitalitat. En els últims mesos, ha arribat als òrgans d'informació l'esforç d'alguns teòlegs holandesos per a aprofundir en el coneixement del misteri de l'Eucaristia. A partir de l'Encíclica "Mysterium fidei" van ser molts els dits acusadors que van assenyalar la comunitat catòlica holandesa, dient entorn d'ella tota mena d'exageracions i de falsetats.

Precisament "L'Osservatore Romano" del 14.9.1965, davant d'aquestes interpretacions tendencioses, afirmava rotundament: "les paraules del Papa es dirigeixen a tots els fills de l'Església. En conseqüència, no poden ser interpretades, tal com ja ha estat fet, com si fessin referència al clergat de tal o qual país".

El cardenal ALFRINK, per la seva part, va aprofitar la inauguració del curs del Centre de Documentació holandesa del Concili (dia 15 de setembre de 1965), a Roma, per a respondre amb energia a aquestes acusacions. Ve-t-aquí el text del:

DISCURS DEL CARDENAL ALFRINK EN EL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ HOLANDESA DEL CONCILI, a Roma.-(15-9-1965).

Els subtítols són de la Redacció

Elogi del DO-C (Centre holandès de documentació conciliar)

"Crec innecessari dir gaires coses sobre aquest Centre de Documentació. El seu treball és la millor prova de la seva utilitat. Fou creat per a respondre a una necessitat. No una necessitat de fer propaganda de certes idees o finalitats, sinó una necessitat d'informació; necessitat vivent en dos mil bisbes, als quals pertoca el deure de judicar sobre l'Església i la fe, i els resulta impossible de profunditzar personalment, amb estudis vastos, totes les qüestions i els problemes que es presenten.

El bisbe, testimoni i jutge de la fe

Un bisbe en el Concili és el testimoni de la fe de la seva església; és a dir: testimoni del que es viu en la seva església, de la fe que es professa, dels desitjos vivents, de les esperances existents. Dir que un bisbe en el Concili és el testimoni de la fe de la seva església no vol dir necessàriament que no té altra cosa a fer que registrar aquesta fe i transmetre aquests desitjos. No és portaveu de la seva església, en el sentit que la seva missió solament consisteixi en intentar realitzar els desitjos de la seva feligresia.

El bisbe, a més de ser testimoni de la fe, a la seva església, és també "iudex fidei" (jutge de la fe); té el deure, segons la seva consciència personal, de considerar i judicar si la fe de la seva església està dins de la fe autèntica de l'Església de Crist; té el deure també, segons la seva consciència personal, de considerar i judicar si els desitjos de la seva església estan d'acord amb el que diu i exigeis l'Evangeli del Senyor, i amb el que necessita l'Església.

Per això cada bisbe cal que tendeixi, per l'estudi i la meditació, a un propi judici personal sobre totes les qüestions que en el Concili estan a l'ordre del dia. Per a això, li caldrà molta informació. Haurà d'estar al corrent de tota cosa que l'Església ha determinat respecte a la seva fe. Això vol dir -com ho diu clarament Pau VI en la seva última encíclica- que els bisbes no han de conèixer únicament les fórmules en què l'Església ha de fixar la seva doctrina, sinó també tot allò que l'Església vol dir amb aquestes fórmules. Han de seguir l'evolució del pensament fidel. Han d'intentar distingir -en l'obediència a la fe de la qual parla Sant Pau en la introducció a la carta als Romans, però també amb un esperit respectuosament crític- allò que forma part de la fe autèntica de l'Església i allò que pot ésser un principi de desviació. I quan es tracta de qüestions de pràctica, que per als diferents llocs de l'Església no ha de ser necessàriament sempre uniforme, ja que existeixen situacions i circumstàncies particulars, hauran d'orientar-se el màxim possible sobre aquestes diferents situacions en els diversos llocs de l'Església, ~~per tal~~ de poder pronunciar un judici que sigui útil a l'Església.

Repercussions benèfiques del Concili

Durant els anys que dura aquest Concili s'ha fet evident la importància del Vaticà II per a una assimilació, per part de tota l'Església estesa arreu del món, de l'evolució teològica dels últims anys. Després del Concili no es podrà dir que en l'Església hi han regions endarrerides en aquest aspecte. Tot el "Corpus episcoporum" ha estat elevat a un mateix nivell de pensament teològic en aquestes sessions conciliars. Després de cada sessió els dos mil bisbes de l'Església tornen a les seves diòcesis enriquits per la sessió, enriquiment que han comunicat a la seva feligresia com a testimonis de la fe de l'Església.

Defensa de la Comunitat catòlica holandesa

Perdoneu-me si parlo aquí de la comunitat catòlica holandesa.

Permeteu-me, alhora, que protesti contra la forma negativa, unilateral i equivocada amb què es parla, des de fa uns mesos, a la premsa universal, de la comunitat catòlica holandesa. Si no enteneu de cop allò que vull dir, deixeu-me referir a les publicacions de quasi tota la premsa italiana d'aquests últims dies.

Acceptareu de creure que estic al corrent de totes les deficiències de la nostra comunitat catòlica holandesa, en la qual, de vegades, s'expressen opinions no totalment acceptables, ni pels que tallen a priori tota discussió lliure i pública.

El perill d'un cisma

Les informacions de la premsa que generalitzen, que diuen les veritats a mitges i unilateralment tendencioses, moltes vegades equivocades i que acusen tota la comunitat holandesa, anuncien el perill, o, més o menys, la certesa, d'un imminent cisma. Aquestes notícies presenten, ni més ni menys, una caricatura de la comunitat catòlica holandesa. Un Concili és sempre per a l'Església un període de lluita, en què les oposicions s'aguditzen i les opinions contràries s'enfronten. Degut a això, la caritat cristiana pot perillar. Fins i tot es podria dir que aquests motius augmenten les possibilitats d'un cisma. Però si, de fet, s'hagués de produir un cisma en algun lloc, això dependria en gran part

vida del concili

d'altres factors. Un escritor francès -se cita un nom diferent al veritable- sembla que ha dit que és un signe de poca vitalitat en l'Església el fet que no s'hagi produït encara un cisma. Referint-me a aquesta frase, vaig fer les següents observacions en diferents conferències a Brussel.les i Anvers (Bèlgica): "¿No es podria afirmar, al contrari, que és un signe de vitalitat de l'Església el fet que, malgrat les tensions actuals, no s'hagi produït cap cisma?. ?No es pot veure en això la prova que l'amor i la fidelitat a l'Església estan tan arrelats que, malgrat les tensions i les dificultats, es vulgui romandre en l'Església?. ?No és la visió de fe sobre l'Església -Església amb tots els seus defectes humans que es volen corregir i que l'Església haurà d'esmenar- tan forta, que d'aquí neixi la consciència que fora de les estructures que el Senyor donà a la seva comunitat de fe, no pugui estar-se en la plenitud del seu missatge?".

L'evolució de l'Església provocada pel Vaticà I, l'any 1.870, va determinar amb tanta claredat que, qui deixa a Pere, trenca al mateix temps un vincle amb el Senyor, que un cisma real té poques possibilitats.

Quant a l'adhesió a la Seu de Pere, sóc tan optimista com per a pensar que l'adhesió de la Comunitat catòlica holandesa és tan profunda, que la idea d'un cisma holandès no ha pogut trobar el seu origen sinó fora dels Països Baixos.

La reacció anti-romana

Però, ¿no serà veritat, el suggeriment que fan sovint les informacions de premsa abans esmentades, que la comunitat catòlica holandesa està infectada d'un esperit anti-romà?. Si s'interpreta la paraula anti-romà com anti-papal, llavors puc, amb tota tranquil.litat de cor, negar categòricament aquesta afirmació. Es precisament el contrari. Però si es vol interpretar que certes persones de la comunitat catòlica holandesa tenen objeccions -i que les formulen a vegades amb vehemència-, contra certs mètodes de la tarima governamental romana i contra la manera segons la qual certes persones usen d'aquests mètodes, en aquest cas ni ho puc, ni ho vull negar. Potser, per ésser del tot honest, caldria posar-ho tot en temps passat: "que havien usat certs mètodes". En efecte, tothom sap que sota la influència del Concili, i precisament sota l'impuls del Papa Joan i del Papa Pau, moltes coses han canviat ja favorablement. Però seria un greu error creure que aquest esperit anti-romà es manifesta únicament als Països Baixos. Aquest esperit es troba una mica a tot arreu, fins i tot a Roma.

En definitiva, la intenció no és cap més que la de treure del vestit de l'Església tota taca o arruga, per amor a l'Església, segons la paraula de Pau, apòstol, que el Papa Joan donà com a lema a l'Església.

La franca discussió dels problemes

Rectificar tots els detalls, amb què la premsa mundial ha donat una imatge desfigurada de la realitat, em portaria molt lluny. Tota comunitat compta entre els seus membres a persones que no obren com cal o que fan tonteries. No vull negar que també hi ha gent així als Països Baixos; però vull afegir que no estic segur que entre nosaltres n'hi hagi més gran nombre que a altres comunitats. Si la generalització acusa una comunitat sencera, ¿no és això un pecat contra la justícia i la caritat?

El Concili ha mogut els esperits i no hi ha hagut cap qüestió a l'Església que no s'hagi discutit. Holanda col.labora activament en aquest moviment i, existint una premsa catòlica molt nombrosa (diaris, semaharis,

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

diversos periòdics i revistes), tothom hi troba una fàcil sortida per a les produccions de l'esperit. Allò que a altres llocs es pensa i es discuteix de manera amagada, a Holanda es publica. Però fóra un error deduir que la problemàtica no existeix si certes opinions o pensaments no apareixen a la superfície. Això podria ésser un error gravíssim, capaç de causar molts disgustos a l'Església. Amb raó es pot preguntar si una discussió oberta -encara que vagi massa lluny- no és preferible a un foc amagat sota les cendres. El perill d'un incendi devastador no és impensable, en aquest últim cas. Per exemple, s'acusa la comunitat catòlica holandesa que discuteixi obertament sobre el valor del celibat sacerdotal. Sobre aquest tema hi ha, alhora, veus a favor i veus en contra. Però cauríem de nou en un error si pensèssim que, faltant aquesta discussió oberta, la preocupació i la problemàtica no existiria. A altres llocs se segueixen altres mètodes: Sé d'un país on es limiten a enviar cartes anònimes a cardenals estrangers, esperant d'ells que tindran sensibilitat per a aquests problemes. No vull judicar si aquest mètode és millor que l'altre. Però, certament, no es pot pensar que la problemàtica no existeix perquè ningú tingui o pugui tenir la valentia d'expressar-se públicament.

El nombre de vocacions religioses i les pràctiques religioses

Voldria tocar encara una altra qüestió a la qual es fa referència moltes vegades com un signe visible de la deplorable situació de la comunitat holandesa. Es tracta de la reducció del nombre de vocacions religioses, sacerdotals i monàstiques. Aquest fet no es pot negar. Des de la segona guerra mundial les vocacions han disminuït molt. Però per tal de judicar aquest problema és precís considerar tres factors:

1.- Les vocacions han disminuït gairebé a tot arreu: Per què, doncs, hem de deplorar especialment aquest fet a Holanda?

2.- El nombre de vocacions a Holanda fou excepcionalment elevat i pràcticament únic al món, en l'època anterior.

3.- La comunitat catòlica holandesa dóna avui dia encara, proporcionalment, més sacerdots a l'Església que els altres països del món, exceptuant-ne dos o tres.

Holanda, sobre uns quatre mil.lions i mig de fidels, té uns 15.000 sacerdots i, d'entre aquests, 5.000 treballen arreu de l'Església universal. A Brasil solament, hi treballen mil sacerdots holandesos. Fora d'Holanda, uns 70 bisbes són d'origen holandès escampats arreu del camp missioner de l'església, mentre que a Holanda només tenim set diòcesis. La disminució de vocacions no ha d'ésser motiu de por per a la comunitat holandesa; la nostra comunitat produeix més sacerdots dels que necessita el nostre país. A més, tenim un número creixent de laics animats d'esperit apostòlic, disposats a servir l'Església juntament amb els preveres. Però el servei de l'Església universal haurà de disminuir si continua baixant el nombre de vocacions. Això és una realitat trista, però ¿és just de retreure a algú que no pugui continuar, per una o altra raó, el gran servei que ha fet en un temps passat, m[illegible]re que d'altres no han fet mai aquest servei?.

En aquesta situació ¿s'ha de pensar que la vida catòlica de la comunitat holandesa està disminuint?. Trobo difícil donar un judici just i irrefutable. Al cap i a la fi no es pot reduir la vida religiosa a uns certs números. Però els números signifiquen alguna cosa: dels quatre mil.lions i mig de batejats catòlics, el 80 % són practicants. Tothom sap que són molt pocs els països dels quals es pugui dir això. Els diumenges, les esglésies queden plenes, no únicament de dones i infants, sinó igualment d'homes. Tampoc podem dir això de molts països. Des de la facilitació del dejuni eucarístic la participació completa dels fidels a la celebració de l'Eucaristia per la sagrada comunió ha augmentat en un 20 % o un 25 %. Això ens proporciona una gran alegria. L'interès dels fidels per tot allò que pertoca a l'Església, i en especial al Concili, és extraordinariament gran i profund, i en tots els nivells socials. Es segueix amb calorosa estimació la marxa de l'Església, però també amb esperit crític, de vegades excessivament crític. I amb una expressió a voltes corrosiva. Sovint són aquestes notes les que troben ressò a la premsa internacional i que s'interpreten moltes vegades amb poca exactitud. Però crec que és injust judicar i condemnar tota una comunitat per unes expressions que no són pas acceptades per tothom.

vida del concili

Nº. 9 -full 4art.-

El Pastor defensa les seves ovelles

Perdoneu-me si he ocupat tanta estona del vostre temps i de la vostra paciència.

Les vegades que he estat atacat per certa premsa italiana durant aquests anys de Concili he restat en silenci. Em semblava l'actitud més digne, veient la procedència d'aquests atacs. Però ara, que és atacada tota la comunitat holandesa de la qual en sóc capdavanter, crec que els meus fidels tenen dret a una paraula de defensa per a posar les coses al seu lloc, per més que no cessi la campanya contra la nostra comunitat.

Prego Déu que cap dels nostres perdi per culpa d'això el seu amor a l'Església.

Resum de Mn. Casimir Martí

NOTA.-

Transcrivim,de bon grat, una nota aclaratòria que ens ha arribat referent a la confusió que podia donar peu el redactat informatiu del Congrés de Juristes Catòlics, del nostre Nº. 3 del 17 de setembre 1.965.

Resumint: A la resolució de reconèixer la llibertat de culte privat i públic, aprovada per la unanimitat dels 20 delegats de les nacions representants, s'hi va oposar un petit grup de juristes espanyols que al mateix temps havien proposat l'acceptació d'una moció anticomunista. Enric Miret i Josep Jauraldi no conduïen aquest grup, sinó que en diàleg amb el mateix, sostenien la línia general i la proposta, acceptada finalment, d'ajut als cristians perseguits arreu del món.

(Vegeu, Nº.3, full 3er.(dors). VIDA DEL CONCILI

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLECIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

vida del concili

Nº. 10 25 de setembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 134

Dijous, 23 de setembre

I.- CONTINUACIÓ DEL DEBAT SOBRE L'ESQUEMA XIII

. Jornada de treball

- A l'inici, una felicitació adreçada al cardenal Cicognani en el seu 60 è. aniversari sacerdotal, amb assistència dels membres de la Secretaria d'Estat i dels representants del cos diplomàtic.

Evangelis: Mons. Krol, arquebisbe de Filadèlfia.
Moderadors: Card. Lercaro i card. Doepfner.
Assistents: 2.229 pares conciliars.

- Comunicació dels resultats de la votació sobre l'esquema de la Revelació Divina.

- Debat sobre l'esquema XIII

- Votacions sobre l'esquema de "l'Apostolat dels laics".

. Intervencions línies generals de l'esquema XIII

El cardenal Rugambwa (Bukoba, Tanganika) elogia molt l'esquema per manifestar "la solidaritat de l'Església amb tota la humanitat i especialment amb els pobres i afligits". Insisteix a tenir ben en compte no solament la mentalitat occidental sinó també la dels pobles nous. S'ha de fer notar que tots els homes són germans.

El cardenal Shehan (Baltimore, EE.UU.) alaba com a positiu l'esquema. Insinua un millor agrupament dels fets d'ordre natural i dels sobrenaturals per donar així una visió més completa de la vida de l'home. "Cal distingir els dos ordres però no separar-los -ha dit-, ja que són inseparables en l'home". "Es d'una orientació sobrenatural d'on prové ja la mateixa recerca de comunió, tan viva en el món actual".

L'arquebisbe Morcillo (Madrid). Alaba l'esquema i proposa retocs importants.

Respecte al contingut s'hauria d'incloure la reflexió de l'Església sobre:
- les noves formes de vida introduïdes per la tècnica i la societat de masses;
- el fenòmen migratori, i
- el problema de la sexualitat tal com es presenta en el món actual.

Respecte a línia general creu que realitats tan bàsiques com la família o la vida econòmico-social es consideren només dintre del sistema capitalista vigent a la majoria de països occidentals. Aquesta visió es parcial.

El títol és inadequat,
a un document adreçat a tots els homes; la teologia de les realitats terrestres no està prou madura per a donar peu a una "constitució" i l'adjec-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

tiu "pastoral" és propi de tots els documents d'aquest Concili, tot ell "pastoral". Proposa: "Declaració per a establir diàleg amb el món d'avui", o simplement, "Declaració al món d'avui" com a títol.

L'arquebisbe Lourdusamy (Bangalore, Índia) en nom de 62 bisbes asiàtics ha sorprès a l'Assemblea declarant taxativament: "No ens agrada ni l'estil, ni el llenguatge, ni la mentalitat occidentals, que es manifesten a l'esquema". ¿Com rebran una part tan nombrosa dels homes d'avui, les referències al problema de l'urbanisme i de la industrialització, si no tenen ni casa ni moltes vegades el pa de cada dia?.

Mons. Castro Meyer (Campos,Brasil) i Mons. Kominek (Breslau, Polònia) han insistit que caldria, de cara els que confien en el materialisme dialèctic i les doctrines econòmiques basades en el marxisme, remarcar la doctrina de l'Església sobre aquests punts i especialment sobre el nexe: ordre econòmic i concepció marxista.

Mons. Renard (Versalles, França): el text s'ha d'inspirar més en la doctrina evangèlica que fa veure com l'esperança cristiana està depositada en Crist i l'Església. Un optimisme naturalista generalitzat deixa fora els ingredients menys "brillants", però necessaris, de l'esperança cristiana (la creu, la lluita sobre la força del pecat, etc.).

Mons. Beaudoux (St. Bonifaci, Canadà), creu que un to d'optimisme és constructiu i favorable al sentit positiu i general del triomf de Crist.

Mons. Mason (El Obeid, Sudan) fa remarcar l'excessiva extensió de l'Esquema.

. finalitza la part general

Com si aquestes paraules de mons. Mason haguessin creat un ressò a la Secretaria, Mons. Felici, proposa si es pot deixar el debat general i,aprovat el conjunt com a base de discussió, passar al debat de la introducció i capítols que formen l'esquema.

Resultat votació: 2.111 vots afirmatius, 44 negatius, 2 vots nuls.

. sobre la introducció

Mons. Mc. Grath (Santiago de Veraguas, Panamà) ha fet la presentació general en nom de la Comissió Mixta preparatòria del text.

El cardenal Cardijn (fundador de la J.O.C., Bèlgica) ha demanat que a la introducció figuri una referència explícita a la joventut, als obrers i als pobles de l'anomenat "Tercer Món". "És necessari manifestar als joves la confiança que l'Església els té depositada, i invitar-los, no amb actitud paternalista, sinó virilment, a prendre consciència de la seva responsabilitat i respondre generosament a la seva vocació".

Mons. Abasolo (Vajayapur, Índia) reclama per a no caure en una mera antropologia cultivadora dels valors del cos, donar més precisió als conceptes de la dignitat humana remarcant els d'espiritualitat i d'immortalitat de l'home.

II.- VOTACIONS.

. Sobre l'esquema de la Revelació Divina

Els Pares conciliars han votat en 10 vegades consecutives, els capítols III, IV, V i VI de l'esquema de la Revelació Divina.

El resultat amplament afirmatiu de la votació total fa que aquest esquema es consideri ja com aprovat en "Congregació general". Ara caldrà només incloure aquelles modificacions, no substancials, de millora, presentades pels Pares en els anomenats "placet iuxta modum".

vida del concili

Nº. 10 -full 2on.-

. Sobre l'esquema de l'Apostolat Seglar

S'han efectuat també set votacions, paràgraf per paràgraf, respecte a l'esquema de l'Apostolat Seglar, ja discutit a la tercera Sessió Conciliar.
El resultat és plenament aprovatori, amb uns màxims negatius de 19 "non placet" sobre el conjunt de 2.224 votants.

El ritme dels treballs conciliars, sembla,doncs, accelarar-se amb perspectives de finalització no llunyana.

III.- NOTÍCIES I COMENTARIS

. A la fulla diocesana de l'arquebisbat d'Oviedo, "Esta Hora" mons. Vicens Enrique Tarancón, denuncia el descontent dels extremistes, que o bé propugnen una revolució, o bé volen portar el conservadurisme "ultra" a formes i estructures de la vida, no essencials. Presenta als seus fidels una valoració de la missió del Vicari del Crist i de l'obra de l'actual Pontífex Pau VI. I exhorta a acceptar amb confiança les orientacions del Sant Pare "encara que no coincideixin amb les nostres".
"La Vanguardia Española" (24.9.1965)

. En l'al.locució de l'audiència pública del dimecres dia 22, Pau VI ha fet referència a la problemàtica que aquests dies s'està discutint al Concili, sobre el diàleg Església - Món actual. Entre altres coses ha dit el Sant Pare: " Es reprodueix avui la problemàtica dels primers convertits, vivint dins una societat pagana". Cal distingir entre les manifestacions profanes l'actitud a prendre, i aquest exercici no és pas fàcil, però "és un exercici que fa al cristià vigilant i militant. Que li fa prendre consciència de si mateix i dels problemes del seu temps. Es un exercici que el fa capaç d'expressar un estil de vida que anomenaríem "nou i sant", desimbolt i auster, obert i reservat. Es un exercici que ha de caracteritzar els fills de l'Església desitjosos de coherència i de fidelitat". "Sabeu bé que l'Església pensa en aquest enorme problema. El Concili, estudiant les relacions entre la fe i el món modern, el tractarà extensament. Però, des d'ara, cadascun dels creients, s'ha d'entrenar a resoldre ell mateix, seguint les normes que li assenyala l'Església, els cassos particulars tan nombrosos que cada dia ofereix la qüestió de saber com ésser veritables cristians i alhora homes del nostre temps. "

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

. La revista soviètica "Qüestions de filosofia", en un estudi dedicat als treballs del Concili Vaticà II, declara que el diàleg entre l'Església Catòlica i el comunisme no pot deixar-se de banda, si es vol que el diàleg Església Catòlica i món modern sigui fructuós.

"La Croix" (24.9.1965)

. Els dirigents de les organitzacions protestants, ortodoxes, i jueves dels EE.UU., s'han felicitat pel resultat del vot indicatiu sobre l'esquema de la llibertat religiosa. Els metodistes han declarat que aquest vot assumeix " una importància mundial". Els presbiterans han afirmat " que constitueix un punt clau de la història cristiana. I que això amillorarà definitivament les relacions entre nosaltres i els catòlics" segons la seva confiança.

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 11 27 de setembre de 1.965

CONGREGACIO GENERAL 135

Divendres, 24 de setembre

I.- 2.100 PARES CONCILIARS DIUEN SI, I 44 NO A L'OPORTUNITAT DE L'ESQUEMA XIII COM A BASE DE DISCUSSIÓ.

Avui s'ha donat a conèixer el resultat de la pregunta feta el dia abans sobre l'oportunitat d'admetre el text com a base per al debat.
Es molt important el resultat. Car l'abundància d'intervencions aparentment contràries podia donar la sensació d'una negació global de l'esquema.
Com es veu pel resultat, no és pas així.

II.- CONTINUA EL DEBAT SOBRE L'ESQUEMA XIII.

A. Intervencions sobre la introducció.

El Cardenal Frings: L'esquema XIII necessita una revisió profunda.
La sessió comença amb una intervenció del Cardenal Frings, que fou molt escoltada. Com que no li fou possible aprendre's el text de memòria (és quasi cec) i com que té la veu molt feble, feu llegir la seva intervenció a Mons. Felici (i no al seu secretari particular, com ho feia l'any passat).

El Cardenal Frings es mostrà contrari a l'esquema. El text necessita una revisió profunda i no únicament correccions accidentals. Per defensar aquesta actitud donà tres motius, per més que no els desenvolupà:
1.- L'esquema conté una noció poc madura del poble de Déu.
2.- La idea de món a què s'adreça l'Església resulta equívoca.
3.- La finalitat de l'esquema no es veu clarament. Hi ha confusió entre el progrés de la humanitat i el progrés que suposa l'acompliment dels designis de Déu.

Mons. Volk: Mostrar la buidor que deixa al món l'absència de Déu.
Mons. Volk, bisbe de Magúncia, feu una observació important sobre la definicio de la paraula "món". Així com, en l'Església, distingim allò que és immutable d'allò que canvia, així hem de distingir, en parlar del món, entre els elements permanents i els elements variables. Si el món no té cap qualitat permanent, fóra precís canviar també l'Evangeli quan es dirigeix al món.

En la descripció de l'ateisme s'ha de fer veure la buidor que deixa al món l'absència de Déu. Després, en el text el Crist és presentat com el coronament de l'home i de la societat, com si l'home i la societat tinguessin una consistència pròpia, quan és el Crist el seu fonament. El Crist és infinitament superior i només així s'entén el precepte del Senyor: " Si vols seguir-me, deixa tota cosa que posseeixis, etc..".

Mons. Volk, proposà en conclusió una teologia del món, segons l'Escriptura, creat per Déu, desordenat per culpa del pecat humà, i redimit pel Crist.

Mons. Marafini, bisbe de Verli-Frosinon (Itàlia) tot lloant seriosa-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

ment el text va expressar també severes crítiques. S'oblida el mal que causà el pecat original. La refutació de l'ateisme és massa feble i la descripció de la societat no té en compte la lluita entre el bé i el mal, el conflicte entre Déu i Satanàs. Hi ha el perill d'humanitzar l'Església més que d'espiritualitzar el món.

Mons. Elchinger: Cal una revisió de vida de l'Església davant el món.

Mons. Elchinger, coadjutor d'Estrasburg, que parlà a continuació i considerà el problema d'una manera molt diferent.

Per ell l'esquema "L'Església dins el món" d'aquest temps, hauria de consistir en una revisió de vida de l'Església a la vista del món. El text respondria plenament a la intenció pastoral d'aquest Concili volguda per Joan XXIII i al mateix temps esperada pels homes.

Els homes d'avui són més sensibles als actes que a les paraules. És per això que desitgen menys sentir una teologia de l'Església sobre el món que saber com l'Església vol reformar-se en les seves relacions amb el món.

¿Com el nostre text -segueix Mons. Elchinger- pot respondre més concretament a aquestes preocupacions? El text parla de la dignitat de la persona, dels valors de la llibertat, de la solidaritat. És precís començar a posar en pràctica aquestes veritats en la mateixa Església. Un dels mitjans, per exemple, d'afavorir el respecte de la dignitat de la persona humana i de desenvolupar el sentit de la llibertat personal fóra, sens dubte, fer un bon esforç per a establir novament amb saviesa la descentralització en l'organització de la vida econòmica, de la social, com també de l'eclesiàstica. Aquesta descentralització permeteria als diversos estaments de desenrotllar el sentit de responsabilitat convenient a tot home adult.

Al mateix temps que és necessària la refutació de l'ateisme, ho és també la supressió dins l'Església de tot allò que pugui provocar o alimentar la incredulitat. El Concili, en efecte, és responsable de la reputació de Déu entre els homes.

Mons. Himmer, bisbe de Tournai, desitja que en la descripció del món, es faci esment del profund canvi que afecta el món dels treballadors. Exposà els elements d'aquest canvi segons l'Encíclica Pacem in Terris i Mater et Magistra de Joan XXIII.

Mons. Charue, bisbe de Namur, disertà sobre els diversos sentits bíblics de la paraula món. Aquest terme designa:

1.- L'univers: el cel i la terra.
2.- La terra dels homes on habità el Verb encarnat.
3.- La família dels homes que treballen la terra.
4.- El món dividit i subjecte al pecat que té per príncep el Maligne.

En aquest text no se sap mai amb certesa de quin món es parla. Segons ell hi ha dues possibles solucions. O s'aprofundeix la teologia del món -cosa difícil- o s'ha de dir que el món, és a dir, tots els homes, són estimats de Déu i si són de bona voluntat, salvats per Ell.

S'havien anunciat les intervencions de Mons. Hamvas, arquebisbe de Kalocsa (Hongria), i del Rev. Dom Prou, Superior general dels Benedictins de França. No parlaren ni l'un ni l'altre.

B.- Començament de l'examen dels quatre capítols de la primera part de l'esquema.

1.- La vocació de la persona humana.
2.- La comunitat dels homes.
3.- Significació de l'activitat humana dins el món.
4.- El paper de l'Església en el món actual.

El cardenal Meouchi: Un text no del tot conforme a la Tradició Teològica de l'Orient.

El cardenal Meouchi, patriarca maronita d'Antioquia, criticà el text a la llum de la tradició oriental. La resurrecció del Crist no té en el text la se-

vida del concili

Nº. 11 -full 2on.-

va veritable dimensió, com per altra part, tampoc la teologia de l'Esperit Sant. La Comunitat, Poble de Déu, ha rebut la promesa de l'Esperit i l'Esperit és amb ell durant tota la seva pelegrinació terrenal. Finalment l'antropologia no està prou fonamentada sobre l'Escriptura i la Tradició de l'Orient que consideren l'home a imatge i semblança de Déu.

L'home és la consciència del món i la veu per la qual l'Univers lloa Déu.

Mons. Ziadé, arquebisbe maronita de Beirut, va intervenir en el mateix sentit. El capítol que tracta de les relacions entre l'activitat de l'home i el Regne de Déu és deficient perquè no està il.luminat per la força de la Resurrecció. L'activitat humana en el món és llavor de resurrecció. Ha d'ésser triturada per a morir i ressuscitar, com el gra. Entre el què som i el què serem hi ha continuïtat i novetat, i aquesta novetat és el Crist. La resurrecció del Crist dóna a l'activitat humana la seva dimensió ontològica, litúrgica, comunitària i escatològica. El missatge al món ha d'ésser imbuït plenament de la Resurrecció perquè "si el Crist no ha ressuscitat la nostra fe és vana, com també la nostra predicació".

El cardenal Richaud: No oblidem esmentar la doctrina social de l'Església

El card. Richaud, arquebisbe de Bordeus, lloa el text pel seu equilibri doctrinal i pel caràcter concret de les propostes. La Comissió ha tingut en compte també les observacions fetes a la primera discussió. El cardenal fa algunes observacions particulars: La igualtat pràctica dels homes no exclou les diferències segons la intel.ligència, les capacitats físiques, el valor moral, el qual és necessari tenir present en la distribució dels càrrecs dins la societat. Lamentà sobretot que en el capítol que tracta de les qüestions socials no s'hagi fet esment de la doctrina social de l'Església, quan en els documents del Magisteri i especialment la Mater et Magistra del Papa Joan se'n parla ben explícitament.

El cardenal Santos, de Manila, intervingué sobre un punt particular. Voldria suprimir el paràgraf que diu que "el Poble de Déu s'alegra de veure que hi ha pobles que consideren la llibertat religiosa com un element constitutiu del bé comú". Parlant així -diu el cardenal- sembla que es faci una discriminació entre els pobles, i que s'aprovi una forma de llibertat que potser no és tal.

El Cardenal Seper: No podem callar davant l'ateisme.

El card. Seper, arquebisbe de Zagreb, parlà de l'ateisme. "No podem callar sobre aquesta qüestió no tan sols perquè és un greu problema actual, sinó també perquè hi ha pobles que consideren l'ateisme com un veritable humanisme i com una condició del progrés humà."

Però, com parlar de l'ateisme? Per tal d'entendre'ns és precís considerar que l'ateisme és un fet que molts d'homes l'han rebut com heretatge i estimen que ha estat per a ells un factor de progrés. Es precís saber també quin és l'objectiu que ens proposem. No és directament la condemnació ni la predicació de la paraula de Déu, ni tan sols la conversió del ateus. Ens preguntem per què hi ha un ateisme? Doncs bé, en aquest fet s'ha de reconèixer una responsabilitat parcial d'aquells que dins de l'Església han afavorit o afavoreixen un conservadorisme immòvil. Hem de demostrar d'una manera positiva que no solament la fe ens priva de treballar pel progrés de la humanitat sinó que la mateixa fe és per nosaltres un deure per a treballar: S'ha de demostrar que la idea que de Déu tenen els ateus és falsa. Hem d'ésser els testimonis de Déu. El veritable Déu no es revela únicament dins l'ordre natural

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

sinó també mitjançant el testimoniatge del seu poble.

- Mons. Cantero, arquebisbe de Saragossa:
  Un document d'Església i no un curs d'Universitat.

Mons. Cantero, arquebisbe de Saragossa, parlà el darrer, en un moment en què l'atenció ja havia afluixat. Va fer una intervenció molt profunda, especialment sobre les relacions entre l'Església i l'ordre temporal.

"No em costaria gens d'admetre el conjunt del text en la seva primera part si es tractés d'un curs d'Universitat, però de fet es tracta d'un document d'Església, vàlid per tots els catòlics, els d'Orient i els d'Occident, els cultes i els no cultes, pobles desenvolupats i subdesenvolupats. Doncs bé, el text reflexa una mentalitat occidental i més concretament la dels pobles desenvolupats"

Respecte de la problemàtica del text, suscita preocupacions als responsables de la Pastoral. Mons. Cantero, creu que la problemàtica es refereix a qüestions que són de la responsabilitat pròpia de l'Estat, que dins el text es prenen opcions concretes que tenen un fons polític i que són de lliure determinació.

Finalment, l'estructura del text sembla que no respongui a l'ordre teològic i lògic. L'acció de l'Església a prop dels homes és examinada com una resposta a les seves qüestions i com una participació a les seves joies i al seu treball. Però l'acció de l'Església dins el món resulta principalment, de la seva mateixa naturalesa, com instrument de salvació dels homes.

(Extracte de "La Croix" 24-9-1965).

Resum de Mn. J. Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 12 29 de setembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 136

Dilluns, 27 de setembre.

IMPRESSIÓ GENERAL

Es tracta d'una congregació important. Segons Joan Hernández(El Correo Catalán, 28 set.) ha estat, fins ara, la de contingut més dens d'aquesta quarta sessió. Si hem de creure Antoine Wenger (La Croix, 28 set.) "La història dirà sens dubte... que representa l'enfrontament de l'Església catòlica amb el problema de l'ateisme". No és pas que hagi estat la primera vegada que els Pares conciliars abordaven l'ateisme. (Vegeu "VIDA DEL CONCILI" Nº. 11). Però sí que aquesta vegada les intervencions que s'hi han dedicat han estat moltes i importants.

Una cosa, però, cal remarcar: "l'ateisme marxista, no mencionat explícitament, però sumàriament descrit" adquireix un "relleu singular" en el text actual de l'esquema XIII, nº. 19 (Josep Bigordà. "El Correo Catalán" 29 set.). Les intervencions dels pares -no ens n'hem d'estranyar- no aborden l'ateisme de manera teòrica i general, com a simple negació de Déu, sinó que pensen sempre en l'ateisme marxista.

Per això serà bo de llegir l'article ja citat de Mn. Bigordà a "El Correo Catalán" perquè cita abundantment el nº. 19 de l'esquema i perquè intenta de centrar la qüestió.

Notem, d'altra banda, com diu el cronista de "La Croix", que les intervencions conciliars tocant l'ateisme "representen unes approches parcials del problema, complementàries sovint, contradictòries, de vegades". Si aquesta afirmació seria vàlida aplicada a tota mena d'intervencions conciliars, més ho és en el nostre cas en què es tracta de situar l'Església al davant d'un fet tant viu avui com és l'ateisme marxista, amb tot el que comporta, com a doctrina i com a moviment.

LES INTERVENCIONS DEL PARES

1.- Sobre l'ateisme

El Patriarca Maximos IV considera l'esquema massa negatiu. Creu que no n'hi ha prou de condemnar l'ateisme, sinó que cal també condemnar les seves causes. D'altra banda, la lluita de molts ateus no és pas, directament, una lluita contra Déu i contra l'Església, sinó una lluita a favor dels pobres i a favor de la solidaritat dels pobres: cal reconèixer doncs tots aquests valors i cal retornar-los al seu fogar veritable que no és altre que l'Evangeli.
S'ha parlat molt del pecat i de la creu. Però el gran pecat del món és l'egoisme i l'explotació de l'home per l'home. I d'aquest pecat no n'estem lliures els cristians, al contrari. I és precisament aquest pecat d'alguns el que ha provocat l'ateisme de les masses; caldrà doncs examinar-nos, no-

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

saltres cristians, i saber reconèixer els valors que les masses cerquen en l'ateisme. Perquè la creu, ¿ quina és, sobretot, sinó la que porten les masses treballadores?.

El Cardenal König, de Viena demana un estudi aprofundit sobre l'ateisme: les seves formes, les seves rels, els seus fenòmens, la seva expansió moderna a desgrat que l'ànima humana sigui "naturalment cristiana" o religiosa. I quina és l'actitud presa per l'Església davant aquest fenòmen?.
Caldrà passar després a veure les causes de l'ateisme actual, que remunten al trencament de la unitat cristiana en el s. XVI per passar pels corrents filosòfics del s. XVII i XVIII i desembocar en la negació de Déu del S. XIX. En el naixement i en la difusió de l'ateisme els cristians hi tenim una bona part. Sense oblidar l'actitud anticristiana en el camp econòmic i el refugi en un Déu-consolador, que afavoreix la tesi de Marx sobre la religió, opi del poble.
Quant als remeis es tracta de desenvolupar la col.laboració entre tots els homes, mentre la fe no perilli, el progrés en matèria social i un millor coneixement de l'ateisme.
Pel que toca a l'actitud pastoral a prendre no és la de condemnació sinó que caldrà cercar la manera de coexistir amb tots els homes. En els països on domina l'ateisme, caldrà que els cristians sàpiguen trobar en la seva fe un estímul que els empenyi a treballar en bé de la comunitat terrenal. I proclamem que no és permès d'imposar l'ateisme enlloc: demanem als governs ateus un document públic sobre la llibertat religiosa.

El Cardenal Florit, de Florència va considerar les coses des d'un angle molt més doctrinal que no existencial. Tocant al marxisme ateu va dir que calia afirmar clarament que l'ateisme es trobava a la base de tot el sistema: que no era doncs possible, per a un cristià, de voler quedar-se amb les doctrines econòmiques i socials del marxisme, sense contaminar-se amb l'ateisme que les inspira.
Pel que toca a les causes de l'ateisme cal no oblidar el problema del mal: la seva existència aparta molts homes de Déu. Caldrà doncs abordar-lo. Caldrà trobar la manera de dir als homes que Déu els estima a desgrat de l'existència del mal. Que els estima d'una manera misteriosa, com és misteriosa la seva mateixa existència. Que l'únic mal veritable del món és el pecat. Però que la solidaritat humana no és solament una solidaritat en el mal, en el pecat i en el sofriment: hi ha també una solidaritat en el bé.

Mons. Elko, bisbe de Pittsburg per als Ukranians va demanar una gran severitat en la condemnació del marxisme. Es tracta del gran mal del nostre temps, comparable al dragó de l'Apocalipsi, que cerca d'enrunar-ho tot. No ens acontentem amb ol que han dit els Papes fins ara. Cal una condemnació del Concili que marqui amb tota claredat i de manera indiscutible la posició de l'Església.

Mons. Pildain, de Canàries va ser també partidari d'una gran severitat, en una doble línia. Primerament quant a les causes del marxisme, que cal cercar-les en el capitalisme liberal, causant de la pobresa de les masses i de la caiguda d'aquestes en el comunisme ateu. Cal doncs que el concili condemni solemnement el capitalisme. Segonament quant al marxisme ateu, cal que es fundin universitats i centres per a estudiar-lo amb profunditat i per a refutar-lo amb solidesa.

El P. Arrupe, general dels Jesuïtes va tenir una intervenció molt escoltada i esperada. Es sabut que el Papa li ha encarregat de manera particular que la Companyia de Jesús, de la qual és superior general, es dediqui a estudiar i a combatre amb profunditat el marxisme. En aquest sentit va marxar la seva intervenció.
La realitat és que l'ateisme marxista va guanyant terreny cada dia mentre que l'Església catòlica va disminuint en proporció el nombre dels seus membres. Per a lluitar contra l'ateisme es tracta d'emprendre una acció eficaç i l'important és de saber les maneres de fer-ho, de trobar-ne els medis. Si l'acció no és eficaç la causa cal trobar-la en la dispersió dels esforços: cal doncs un veritable pla d'acció.
Caldrà que els especialistes estudiïn seriosament l'estat actual del món i que s'arribi així a establir unes línies generals d'acció. El Papa serà qui assignarà a cadascú el seu camp particular: d'aquesta manera s'assegurarà la unitat

vida del concili

Nº. 12 -full 2on.-

i l'eficàcia i la immolació de l'individualisme, veritable mort mística que florirà en resurrecció. Caldrà que tots els creients siguin invitats a cooperar en aquesta tasca en l'obediència i la caritat.

2.-Sobre altres punts.

Hi han hagut intervencions que han tocat a qüestions de conceptes i de vocabulari. Així el Cardenal Rossi, arquebisbe de São Paulo ha demanat que es precisin més les nocions de poble de Déu i de món, tot aprovant l'esquema en nom de 92 bisbes del Brasil.

Mons. Klepac, polonés ha remarcat que hi ha nocions que no tenen pertot el mateix significat (veritat, justícia, progrés, democràcia, dret, llibertat, per exemple) i ha demanat una gran prudència en parlar de la "raó d'Estat", que pot amagar al seu darrera els crims més espantosos.

Mons. Corboy ha dit que alguns principis sobre els quals es recolzava l'esquema eren més aviat fràgils: així per exemple, l'home no construeix solament la ciutat terrestre, sinó que, ja des de la terra, edifica també la ciutat celeste.

Mons. Guerry, el conegut arquebisbe de Cambrai va parlar de la crida feta pel Papa Pau a Bombay en favor del desarmament total o progressiu per tal de treballar, així, en favor de la pau i en contra de la fam que sofreix un gran sector de la humanitat. Va demanar, doncs, que el Concili s'adherís formalment a aquesta crida.

El Pare Fernández, Mestre general de l'ordre dels dominics, va parlar de la unitat del gènere humà. Cada home és ciutadà del món, de la societat universal dels homes abans d'ésser ciutadà de tal nació particular. Els drets i deures que en resulten són anteriors als drets i deures que resulten de la seva ciutadania nacional. Ve't aquí una unitat pregona, totalment il.luminada i confirmada en l'ordre sobrenatural. Va ésser sobre aquests pilars que els grans teòlegs dominics del segle XVI van bastir el "dret de gents" en el moment del descobriment i de la conquesta del Nou Món. Ve't aquí una filosofia i una teologia que donen els millors punts de sosteniment contra tota llei de discriminació.

Mons. de Souza (India) va oposar-se a una certa manera de fer del Concili, que discuteix sobre paraules. El que ha de fer l'Església és predicar la paraula de vida que li ha confiat el Concili i estimular els fidels a la seva realització. Podem proclamar la llibertat religiosa o predicar la justícia social. La veritat és, però, que arribem una mica massa tard.
Per això cal que no desaprofitem les lliçons que ens dóna la història. Hi ha hagut un Galileo, un Lammenais, un Marx, un Freud, un Teilhard de Chardin. Es necessari doncs saber-nos reformar, no sigui que aquests cassos vagin repetint-se: estil de vida dels bisbes, participació dels laics en la vida de l'Església, educació dels clergues, administració de l'Església... "Nosaltres seguim discutint en forma de monòlegs quan arreu del món es discuteix en forma de diàleg o de carrefour.

NOTICIES I COMENTARIS

1.- El Bisbe de Trent a Vaticà II

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

"El Concili de Trent -va dir el P. Congar- va crear el tipus del bisbe-pastor. De Vaticà II sortirà un nou tipus de Bisbe, tal com ja tenim al davant nostre un nou tipus de Papa...: un bisbe, la tasca del qual serà d'il.luminar la consciència dels homes, d'ésser la consciència evangèlica del món" (La Croix, 28 set.)

2.- Apostolat dels laics i acció temporal: petita controvèrsia local.

A rel de les votacions que van tenir lloc el dia 23 referents al decret sobre l'apostolat dels seglars, Ramon Cunill titula un dels seus articles a "La Vanguardia Española" amb aquestes paraules: "Hacia la configuración jurídica de la Acción Católica". Donem a continuació un extracte de l'article.

"Esta forma de apostolado (l'Acció Catòlica) aparece configurada por las cuatro notas que la distinguen y que son las siguientes: 1) un fin netamente religioso y apostólico; 2) una responsabilidad e iniciativa seglares; 3) un apostolado organizado y colectivo con vistas a dar testimonio de la vida comunitaria y tener mejor eficacia, y 4) que se realice"bajo la superior autoridad de la jerarquía, que podrá sancionar tal cooperación con mandato explícito".
Aún cuando el Concilio reconozca y aliente muchas otras formas de Apostolado seglar, recomienda y define este de la A.C. de la misma manera "con que tantas veces la recomendaron y definieron los Pontífices, o sea como colaboración de los seglares al apostolado jerárquico". Queda por lo tanto claro que el apostolado seglar de la A.C. está limitado por la alta responsabilidad de la jerarquía y circunscrito a su finalidad religiosa; ello indica que queda configurado como una diaconía de cooperación jerárquica.
Las limitaciones citadas serán pues como una servidumbre de una vocación noble y de un servicio tan alto como poco brillante en el orden humano. Sin embargo estas limitaciones fronterizan los campos: los católicos con vocación política o económico-social podrán asociarse para llevar a cabo tal vocación, pero siempre tendrá que ser al margen de las inmunidades propias de un organismo eclesialmente jerarquizado" (La Vang. Esp., 24 set.)

Aquestes consideracions han fet objecte d'un article de resposta firmat per Casimir Martí a "El Correo Catalán" (28 set.), amb el títol: "Apostolado seglar: deducciones precipitadas". També en donem alguns extractes per a informar els nostres lectors.

"A raíz de las votaciones sobre el esquema sobre el Apostolado de los laicos se ha escrito un comentario, en el cual, después de citar las cuatro características de la A.C. tal como las enumera el esquema, se hacen consideraciones que han sido calificadas de abusivas por personas competentes y comedidas...
Las consideraciones a todas luces excesivas del comentario empiezan cuando a partir de la finalidad específicamente religiosa de la A.C. y de su vinculación jerárquica, concluye que los católicos con vocación a actuar en el terreno de lo temporal no podrán asociarse en las filas de la A.C. Vale la pena de prestar atención al mismo carácter barroco y abigarrado de las frases, cargadas de matices indicadores de una situación concreta de la cual el autor del artículo parece ser tributario...
En el comentario se quiere, seguramente, dejar sentado que la Iglesia no debe mezclarse en política ni tomar partido en asuntos temporales entregados a la libre disputa entre los hombres. Y se quiere sin duda subrayar que incluso los laicos en la medida en que participen más íntimamente en la misión de la Iglesia deben tener esta misma santa preocupación.
De esto a afirmar la necesaria inhibición de los laicos afiliados a la A.C. de las tareas políticas y económico-sociales va una distancia muy grande en el orden de las ideas. Si además se toman en consideración las situaciones concretas en que se producen las afirmaciones del comentario pueden provocarse reacciones incluso indignas, en militantes y clero que consagran con generosidad horas del día y de la noche a la tarea seria y profundamente religiosa de iluminar con la luz de la fe la vida diaria de los hombres con todos los ingredientes que la integran.
La alusión a la inmunidad que podría prestar la jerarquía a estos laicos es casi preferible no hacerla objeto de consideración directa. Con todo, dos preguntas afloran irreprimibles: ¿es que la jerarquía eclesiástica tiene de hecho poder para prestar tal clase de inmunidad?; y si lo tuviera, ¿no sería un poder del mismo género que el que el articulista parece querer negar a los militantes de Acción Católica?.

Resum de Mn. J.Totosaus

DEGUDAMENT AUTORITZAT AMB LLICÈNCIA
ECLESIÀSTICA. Dipòsit legal Nº.B. 24746-1964

vida del concili

Nº. 13 30 de setembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 137

Dimarts, 28 de setembre.

INTERVENCIONS SOBRE LA PRESÈNCIA DE L'ESGLÉSIA EN EL MÓN PRESENT.

I.- ENCUADRAMENT.

Va ser una sessió quieta i fins potser un punt descolorida. Les votacions, que relenteixen força la velocitat dels debats, avui han estat absents. Hi ha hagut temps així d'exhaurir la llista dels oradors que s'havien apuntat per a parlar sobre la primera part de l'esquema. Els punts tocats, encara que més o menys es puguin centrar en l'ateisme, han estat dispersos i alguns fins impensats. Més que impugnar l'esquema o oposar-se a les idees d'altres oradors, en general s'ha tendit a enriquir-lo amb noves aportacions o nous subratllaments. No ha mancat, amb tot, alguna crítica general i altres en punts concrets.

II.- INTERVENCIONS.

Esgotada la llista de cardenals, ha pres la paraula el patriarca dels armenis Batanian, de Cilícia. Creu que la part introductòria s'hauria de tornar a elaborar d'una manera més lògica i més sintètica. No s'hauria de contentar amb plantejar els problemes sinó que hauria de fer veure que la seva solució es troba en Crist. Voldria que es dediqués un paràgraf a la moral de la situació, i que es corregís l'estil expositiu. Demostrà, proves en mà, que sovint el text francès és més clar que el llatí, i teològicament més exacte.

PROU LLIBERTAT

Mons. Llopis Iborra, bisbe de Còria-Càceres, torna a posar damunt de la taula el tema de la llibertat religiosa. Voldria fer esborrar les lloances que aquest esquema fa a les nacions que consideren aquesta llibertat com a element constitutiu del bé comú. Ja hi ha un esquema sencer dedicat a aquest tema. N'hi ha prou que la present constitució declari el respecte que mereix la persona humana. Aquest respecte exigeix que no s'obligui ningú per força a acceptar la fe catòlica, per tal que el seu acte de fe sigui lliure i meritori, però no autoritza a considerar part del bé comú qualsevol forma de llibertat religiosa. La llibertat és per a acceptar la vera religió. Qui no la posseeix ha de tenir llibertat per a acceptar-la. En qui la posseeix la llibertat està en defensar-se dels perills de perdre-la.

FREUD A CONCILI

Mons. Méndez Arceo, bisbe de Cuernavaca, a Mèxic, lamenta que l'esquema no digui res de la psicoanàlisi o psicologia de les profunditats, essent així que aquesta ciència, encara no plenament estabilitzada, constitueix una veritable revolució en el coneixement de l'home. Compara aquesta descoberta a les invencions de Copèrnic o de Darwin. L'acció pastoral no pot desconèixer l'existència d'un inconscient que es manifesta a través de tota l'activitat humana. Mercès a aquesta intervenció, fa notar un observador, el nom de Freud hauria

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

ressonat per primera vegada a l'aula conciliar. Respecte al tema de l'ateisme creu que l'esquema exagera quan el considera com una de les actituds del món actual. Seria més exacte, segons ell, parlar d'un replanteig del problema de l'absolut.

L'ATEISME EN DEVALLADA

Mons. Hnilica, bisbe titular txec, denuncia el poc espai que l'esquema consagra a l'ateisme, essent així que la gravetat de la matèria, la necessitat d'una acció pastoral vigorosa i d'altres raons exigeixen una exposició més ampla. Un terç del món, de fet, està sota la grapa de l'ateisme, que no amaga pas la intenció de conquerir tot el món. El concili no pot ignorar l'ateisme, essent així que és l'error més greu, la malaltia mortal del nostre temps, la negació de tot el que representa Déu en el món. Estimant-nos els uns als altres, i tots els homes, l'existència de Déu quedarà més clarament demostrada que no pas per miracles. Creu que no és sense una intervenció providencial que aquest concili es reuneix quan l'ateisme es troba en el seu punt àlgid, perquè és també el moment en què comença la seva devallada.

COMPRENDRE L'ATEU

Mons. Marty, arquebisbe de Reims, a França, també considera insuficient l'espai que es dedica a l'ateisme. Proposa que es faci una nova redacció del text encomanant-la al secretariat pels no-cristians que presideix el cardenal König. No és suficient parlar de teories, cal pensar en els homes que les professen. Els sistemes i règims polítics ateus han de condemnar-se, però els homes que els professen han de ser respectats i invitats al diàleg. Dialogar amb els ateus és difícil però l'experiència demostra que aquest diàleg desvetlla entre els fidels un desig de major autenticitat i fidelitat als principis, purificant així la fe. L'ateu es presenta com l'humanista que va a salvar l'home sense sortir del marc de la realitat terrenal, i no pas necessàriament com la persona que nega Déu per sistema. Refusa la creença en Déu portat pel convenciment que és una il.lusió disminuïdora de l'home. Ateus i creients conviuen, es topen a cada cantonada: cal trobar les formes d'aquest diàleg purificant la fe i aprofundint-ne el contingut.

LA CREACIÓ CONTINUA

Mons. Garrone, arquebisbe de Tolosa, a França, denuncia dues insuficiències del text. Primera, no concedir prou relleu al dogma de la creació, dogma que va oblidant la mentalitat moderna. Demostrar que Déu és l'autor del món és avui la necessitat més urgent i el millor servei que es pot fer als homes, perquè sense això trontolla el cristianisme i tota mena de religió. Els mateixos cristians s'han fet de la creació una idea equivocada. La conceben com un acte que dóna al món l'empenta inicial, quan en realitat per la creació el món resta ara i roman sempre sota l'actual dependència i influència de Déu. La creació és una presència de Déu en les coses creades, valoritzant-les i dignificant-les sobiranament, de manera que ningú no pot estimar tant les coses creades com el cristià. La segona insuficiència és no destacar prou la continuïtat entre el món present i el futur mitjançant el lligam permanent i durable que estableix la caritat. La caritat en les coses presents està plasmant el futur.

MÉS BÍBLIA

Mons. Schick, auxiliar de Fulda, a Alemanya, no troba prou bíblica la visió de l'home que ofereix l'esquema. Segons l'Escriptura l'home és creat a imatge i semblança de Déu. Tota la resta: les prerrogatives del seu ésser, el seu domini sobre totes les criatures... provenen d'aquella realitat. Per a l'home concebut en aquesta perspectiva, l'essencial no és dominar la creació sinó conversar amb Déu. L'home, caigut en pecat abusant del seu domini, retorna a la salvació sotmetent-se obedient. L'Encarnació ens revela la plenitud de l'home en el Crist obedient. És en aquesta llum que l'Església ha de donar la seva resposta.

LA HISTÒRIA JUDICARA

Mons. Rusnack, txec, auxiliar de Toronto, al Canadà, demana que en parlar de l'ateisme s'anomeni expressament el comunisme, com à ateisme militant que domina la meitat del món. En l'esdevenidor tothom s'estranyaria si el concili del

vida del concili

Nº. 13 -full 2on.-

segle XX no cités ni condemnés la major heretgia del segle, denunciant els seus errors i les seves mentides. La història ens judicarà. La veritat i la caritat exigeixen que parlem de l'ateisme: la veritat perquè amenaça tot un munt de veritats naturals i sobrenaturals, la caritat perquè els nostres germans perseguits esperen de nosaltres aquesta paraula. No es fa cap tort condemnant l'ateisme; el comunisme tem que els seus actes siguin fets públics. Ell no atorga sinó allò que li reclama l'opinió pública mundial.

LA GRAN GERMANOR

Mons. Soares de Resende, bisbe de Beira, Mozambique, exhorta els bisbes a fer una proclamació solemne de la fraternitat universal de tots els homes. Una definició conciliar sobre la germanor entre tots els homes vindria a ser com la síntesi de tot el concili. Proclamar obertament la dignitat de la persona humana com a base per a reivindicar els drets de l'home a la llibertat política, social i civil, sobretot en ordre als règims que oprimeixen la persona humana amb violències administratives i psicològiques i discriminacions civils. Aquest concili s'hauria de designar com el de la fraternitat humana, així com l'anterior vaticà ho és per la infal.libilitat pontifícia.

ABREUJAR - ACLARIR - COMPLETAR

Mons. Darmajuwana, arquebisbe de Semarang, a Indonèsia, demana que refacin els capítols 3 i 4 de l'esquema, donant-los una versió més breu, més modesta i alhora més consistent. Traça una via de l'acció humana en el món igualment allunyada de l'optimisme que del pessimisme.

Mons. Mosquera, arquebisbe de Guayaquil, a l'Equador, va fer present que no comprenia ben bé el que diu l'esquema sobre la tasca dels laics com a animació cristiana i testimoniatge.

Mons. Kuharić, auxiliar de Zagreb, a Iugoslàvia, senyala algunes llacunes del text, com per exemple exaltar la llibertat sense ni anomenar la responsabilitat, dir que el Crist truca a la porta del cor humà sense afegir el que espera a l'home que no vol obrir. Demana que el concili reconegui determinats fets històrics dels membres de l'Església i en demani públicament perdó.

UN LLARG DIÀLEG

Mons. Bengs, arquebisbe-bisbe de Berlín, a Alemanya, demana una revisió a fons de l'esquema vista la novetat i complexitat del seu contingut. N'hi hauria prou en posar les bases d'un diàleg amb el món, limitant-se a exposar breument les línies generals, posant en primer lloc l'actual capítol IV -missió de l'Església en el món- i reduint al mínim els altres tres d'aquesta part. L'actual esquema és excessivament llarg; convé reduir-lo a la formulació dels principis generals de diàleg amb el món, diàleg que podrà ser continuat amb facilitat mitjançant el recent Sínode de Bisbes i que les Conferències episcopals aniran aplicant als casos particulars. La comissió no és responsable dels defectes del text, ja que s'ha limitat a realitzar el que els pares havien demanat. Pregà que els qui fossin del seu parer ho comuniquessin a la comissió.

LA RELIGIÓ NO ALIENA.

Mons. Wojtyla, arquebisbe de Cracòvia, a Polònia, enfoca el tema de l'ateisme amb mirada positiva. Distingeix entre l'ateisme del qui l'esculleix lliura-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

ment i el que és imposat per un sistema, amb mitjans injustos, pressions morals i físiques. Si és prohibit constrènyer algú a abraçar la fe, molt més ho ha de ser constrènyer un fidel a fer professió d'ateisme. A la llum de la fe l'ateu s'ha de veure posat dins de la voluntat salvífica de Déu. La solitud en què es troba l'ateu, mancat d'una esperança en el més enllà, l'inclina a dipositar el seu desig d'immortalitat en la col.lectivitat. Cal veure, llavors, si la col.lectivitat afavoreix l'ateisme o bé si al revés l'ateisme afavoreix el col.lectivisme. A l'ateu cal fer veure que la religió no és alienació del món sinó conversió a Déu, cosa ben distinta. Déu no demana fugir del món.

NO ÉS TOT ELIMINAR INJUSTÍCIES

Mons. Romero Menjíbar, bisbe de Jaén, va cloure aquesta sessió així com també la llista de les intervencions sobre la primera part de l'esquema. Opina que el capítol sobre la missió de l'Església en el món hauria de passar a la part introductòria, i fer allà una exposició ben feta de la missió de l'Església com a comunitat visible present en el món i del seu dret a intervenir en la doctrina de l'home. Caldria donar més relleu al paper que l'Església juga en el món com a transmissora de les veritats de la revelació. En parlar de la unió entre fe y vida concreta, l'esquema sembla restringir les exigències cristianes a lluitar contra les injustícies. Això està molt bé, però no s'hauria d'oblidar l'exposició de les normes fonamentals en què recolza tota la moral cristiana. A part de comunicar la doctrina revelada, l'Església mitjançant els seus cristians té el deure de donar testimoni de la fe tant en la vida privada com en la pública.

III.- NOTÍCIES I COMENTARIS

- A la congregació general 137 van assistir-hi 2.161 pares.

- Va celebrar la missa el cardenal Beran, arquebisbe de Praga, entronitzà l'Evangeli Mons. Moloney, bisbe de Bathurst, a Gambia, i moderà la sessió el cardenal Döpfner.

- S'anuncia el traspàs d'un altre membre del concili, Mons. Tweedy, arquebisbe dimissionari australià.

- La nova votació ha de ser sobre l'esquema dels "Deures pastorals dels bisbes". Aquest document prendrà en consideració el Sínode episcopal, instituït recentment.

- El P. Scrima, representant personal del patriarca Atenàgoras al concili, en una entrevista entre d'altres coses ha dit: "L'any passat, tractant del decret sobre ecumenisme, es va recordar la manca de fonaments que tenia la famosa excomunió pronunciada l'any 1.054 pel cardenal Humbert contra l'església de Constantinoble. ¿Per què no pensar que un dia les dues esglésies, de Constantinoble i de Roma, decidiran anul.lar en un acte conjunt les excomunions que van segellar el trencament de 1.054 i els altres que van seguir? Aquest podria ésser un preciós signe dels temps, ocasionat per aquest concili del qual cal retre gràcies al Senyor".

- Esperen el vot definitiu dels pares els esquemes ja esmentats sobre: els religiosos, l'educació cristiana, els seminaris i les relacions de l'Església amb els no-cristians. En aquest darrer s'hi conté la polèmica declaració sobre els jueus.

- Corren veus dient que el Papa estaria a punt de pronunciar la seva paraula sobre el problema del control dels naixements, fins i tot abans de l'acabament del concili.

- Hi ha qui ha comptat que vers el 15 d'octubre estaran llestes les votacions dels esquemes esmenats i hauran acabat els debats. ¿Què faran els bisbes mentre les comissions arrangin els quatre esquemes discutits en aquesta sessió ? Hi hauran vacances de congregació general durant dues setmanes ? O les comissions treballaran a tota màquina per a evitar pèrdues de temps de tots els membres de l'assemblea ?.

- "Le Monde" publica aquesta nova: "Durant l'estació turística a Espanya,

vida del concili

-el bisbe catòlic romà de Girona, Mons. Narcís Jubany Arnau ha donat l'autorització necessària per a poder celebrar cultes cristians no romans a les esglésies de la seva diòcesi, anuncia el servei de premsa del Consell Ecumènic d'Esglésies. Nombrosos protestants li han manifestat el seu reconeixement".

- En l'afer de la llibertat religiosa, que ha reclamat la intervenció del Papa, s'ha comprovat novament que els organismes directors del concili -els dotze presidents, els quatre moderadors, els sis membres de la comissió de coordinació- són incapaços de resoldre per ells mateixos els conflictes que es presenten sobre la marxa. Els tres caps, la triple direcció, es neutralitzen els uns als altres, i la situació es paralitza. No és de bon ésser que el Papa estigui obligat a intervenir per a consentir al concili de ser ell mateix. És una deficiència constitutiva que caldrà atentament examinar en presentar-se l'ocasió.

ELS ISMES AL CONCILI

Henri Fesquet publica a "Le Monde" una llista, no exhaustiva dels mots clau acabats en isme, utilitzats al concili.

La minoria, obsessionada per les heretgies, en fa servir més que la majoria. Però uns i altres no poden defugir els condicionaments del llenguatge:

MAJORIA: Triomfalisme - Juridisme - Legalisme - Clericalisme - Occidentalisme - Paternalisme - Individualisme - Dogmatisme - Conceptualisme.

MINORIA: Subjectivisme - Relativisme - Liberalisme - Indiferentisme - Positivisme - Pragmatisme - Naturalisme - Existencialisme - Laïcisme - Modernisme - Racionalisme - Col.lectivisme - Marxisme - Teilhardisme.- Kantisme.

REACCIONS ENTORN AL VOT SOBRE LLIBERTAT RELIGIOSA

The Times diu que és "un gran esdeveniment en la història del catolicisme i en la història de la llibertat".
Visser't Hooft, secretari general del Consell Ecumènic d'Esglésies, digué:"Atenció! el document sobre la llibertat religiosa encara no ha estat adoptat. El vot que s'ha donat és sols indicatiu i no sabem encara quin serà el contingut del text definitiu".
Pel President del Consell dels bisbes metodistes aquest vot "constitueix un giravolt en la història cristiana" i les seves conseqüències es faran sentir "durant milers d'anys".
Le Monde feia notar que "l'oposició sistemàtica a l'esquema apareix amb la seva justa proporció, que és molt exigua, posat que té contra seu el 90 per 100 de l'assemblea". Exactament la proporció de què parlava el Nº. 5 de "VIDA DEL CONCILI" abans de la votació.
René Laurentin escriu: "Quin fet paradoxal! El text sobre la llibertat que ha trobat tantes dificultats en el concili resta més ençà de les encícliques de Joan XXIII. I cal fer notar que allà on s'utilitzen textos de la Pacem in Terris, són presentats en forma atenuada". I n'aporta exemples.
Ramon Cunill, a La Vanguardia, va a dir que són tantes i tan importants les observacions i esmenes fetes a l'esquema, que s'anirà girant com un guant i que "el vot indicatiu formulat per la unanimitat moral dels pares és un text

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

sibil.lí i d'impensades derivacions, perquè diu que ' l'esquema ha de ser perfeccionat segons la doctrina catòlica sobre la veritable religió i d'acord amb les esmenes proposades pels pares durant el debat'". Té, endemés, "la sensació que l'aparent quadratura del cercle d'aquest esquema no serà resolta només amb una nova redacció".

Les opinions no coincideixen. Sort d'això.

Resum d'Alvar Maduell.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA.
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964.

vida del concili

Nº. 14 1er. d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 138

Dimecres, 29 de setembre.

Sobre el matrimoni i la família, s'han confrontat avui a l'Assemblea dues posicions principals: la que es limita, en aquest tema i en altres, a repetir la doctrina escolar rebuda, i la que fa un nou esforç de comprensió i de formulació de les realitats. Aquesta confrontació ha estat un fet, particularment, en les qüestions de la significació de l'amor en el matrimoni i de la paternitat conscient. La intervenció sobre el divorci no sembla que es pugui dir que respongui pròpiament a un corrent.

I. INTERVENCIONS

1.- Sobre el sentit de l'amor humà en el matrimoni.

a). Cardenal RUFFINI (Palermo): Parla, de passada, de "l'horrible píndola dita catòlica". El text exalta de tal manera el fi secundari que és l'amor, que deixa entendre la possibilitat que el matrimoni existeixi, encara que sigui exclòs el fi primari de la procreació.

b). Cardenal LEGER (Montréal): "Certament, els fidels acolliran bé algunes fórmules de l'esquema en les quals es fa honor a l'amor conjugal. Però la manera com és definit el matrimoni els semblarà poc d'acord amb aquestes fórmules. Es diu que el matrimoni és "una institució ordenada a la procreació i a l'educació dels fills". Penso que aquesta fórmula és incompleta i ambigua: defineix el matrimoni en funció de l'espècie humana; però és necessari no oblidar la significació que té per les persones. Des d'aquest punt de vista, la fórmula citada no és correcta i ha d'ésser modificada. Es incompleta, perquè el matrimoni és també, i sobretot, una comunitat d'amor i de vida. Aquesta fórmula és ambigua, perquè semblaria que insinua que un matrimoni infecund no té sentit, i això és fals i destructor de l'amor humà".

c). Cardenal SUENENS (Malines-Brusel.les):
1) Que siguin encoratjats els treballs científics en el terreny sexual, sobretot conjugal. Comparativament, les lleis que regeixen l'ordre físic són molt més conegudes que les lleis de la fecunditat, de la psicologia i de la intimitat de la vida conjugal.
2) Per què no queda establerta una renovació comunitària i litúrgica del consentiment conjugal ? Podria ésser fixada el dia de la Sagrada Família.

2.- Sobre la paternitat responsable.

a). Cardenal COLOMBO (Milà) -en nom de 32 bisbes d'Itàlia-: Aprovà tots els elements de progrés que defineixen el matrimoni com amor de persones. D'aquesta noció, se'n segueix la de paternitat responsable, que no és una condescendència a la feblesa humana, sinó una manera de veure la procreació en persones responsables.

b). Mons. TAGUCHI (Osaka, Japó): la prudència que decideix la paternitat

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

conscient no ha d'ésser la "prudència de la carn". No han d'ésser criticats els pares que, en aquest punt, posen la confiança en la Providència.

c). Mons. NICODEMO (Bari, Itàlia): Els criteris que aporta el text perquè els pares formin un judici sobre el nombre de fills són subjectius, i sembla que, a la llarga, autoritzin el recurs a mitjans anticonceptius.

3.- Qüestions diverses.

a). Mons. MADJANSKI (Wloclawek, en nom de tots els bisbes de Polònia): demana una declaració del Concili sobre la inviolabilitat de la vida humana, sobretot la del fill en el si de la mare.

b). Mons. ZOGHBY (vicari del Patriarca Màximos a Egipte): parla del greu problema pastoral de la persona casada i abandonada injustament. L'Església oriental (no catòlica) té una solució més humana que l'Església catòlica: el matrimoni és indissoluble; però en el cas d'una persona casada, injustament abandonada, interpreta l'Evangeli (Mt. 5, 32) permetent de contraure altra vegada matrimoni a la part innocent. La doctrina del Concili Tridentí, contrària al divorci, va ésser redactada amb intenció de no contradir directament la pràctica de l'Orient.

c). Mons VOLK (Magúncia): el text no mostra suficientment que el matrimoni és un estat de vida. Precisament perquè és estat de vida, és indissoluble i queda fora de la llibertat de l'home. La perfecció de la llibertat no consisteix a poder fer cada dia coses diferents, sinó que exigeix en les coses greus decisions irrevocables.

II. VOTACIÓ SOBRE L'ESQUEMA DE LA FUNCIÓ PASTORAL DELS BISBES

Mons. VEUILLOT (coadjutor de l'arxidiòcesi de París), ha presentat el primer capítol a la votació de l'Assemblea. Els canvis que han estat introduïts en aquest capítol han tingut com a objecte harmonitzar-lo amb la doctrina de la Constitució "De Ecclesia". Ha estat també introduït un nou paràgraf sobre el Síncde de Bisbes, establert per Pau VI.

Entre els paràgrafs aprovats en aquesta Congregació general, destaca el número 10, en el qual el Vaticà II determina la internacionalització de la Cúria romana i del personal diplomàtic de la Santa Seu: "els membres de la Cúria -diu textualment- han de ser reclutats, més que no pas abans, en les diverses regions del món". La mateixa consideració s'estén "als Nuncis i als Delegats apostòlics".

III. NOTICIARI

1.- El cardenal BEA, el dimarts dia 28 de setembre, va pronunciar a "Domus Mariae", residència romana de l'episcopat brasilià, una conferència sobre el tema "El problema de la nostra actitud davant del poble hebreu". A través d'una exposició exegètica, el president del Secretariat per la Unió dels Cristians va demostrar perquè no es pot parlar de responsabilitat o de culpabilitat del poble d'Israel en la crucifixió de Jesús. Ni tan sols els dirigents del poble, que van portar Jesús a la creu, poden ser acusats del crim de "deïcidi", perquè no van comprendre suficientment la naturalesa humano-divina de Jesús.

L'actitud dels cristians davant del poble jueu té el seu punt de partida indiscutible en la Constitució "De Ecclesia". Aquí s'explica com l'Església "va ser prefigurada des del principi del món i preparada admirablement en la història del poble d'Israel i de l'Antiga Aliança". En aquest sentit, el cardenal ha parlat dels lligams i dels deures del poble cristià devers el poble

vida del concili

jueu. En canvi, si mirem la història, ha dit, "sense voler fer cap procés a ningú, trobem que tantes vegades els cristians s'han deixat encegar, fins al punt de voler arbitràriament vindicar, contra els membres d'aquell poble, la condemnació de Jesús, amb discriminacions, persecucions, i titllant el poble jueu de rèprobe i de maleït de Déu".

2.- Mons. HAUBTMANN, director del Secretariat de l'Episcopat francés per l'opinió pública, ha estat el cap de l'equip de redacció de l'esquema XIII. En unes declaracions a "La Croix" (30.9.1.965) ha dit, sobre la marxa de la discussió de l'esquema XIII que estava satisfet del debat sobre la primera part: "Per comptes de manifestar impressions subjectives, indicaré algunes xifres: sobre els 52 oradors, 32 s'han pronunciat netament a favor de l'esquema; 8 netament en contra; i 12 són difícils de classificar. Per altra part, és molt satisfactori que la discussió hagi subratllat clarament les deficiències actuals de l'esquema: Un to excessivament optimista, que no té prou en compte el pecat. Una accentuació insuficient en "l'home nou", format per l'Esperit Sant; l'aspecte de lluita de la vida del cristià, que no ha de fer-se seguidor de qualsevol; el món. Finalment, deficiències menors, tal com repeticions, inexactituds verbals, etc. Em penso que serà possible de corregir aquests defectes i d'enriquir el text: tothom ho desitja".

3.- L'A.C.O. (Acció Catòlica Obrera) FRANCESA I L'ESQUEMA XIII. Fèlix Lacambre. Secretari general de l'A.C.O. francesa, en una entrevista al periòdic mensual de l'organització, "Témoignage", ha declarat que ha estat presentat per l'A.C.O. al secretariat de l'apostolat dels laics i a un cert número de bisbes francesos i d'altres països un escrit amb crítiques a l'esquema XIII. Diu F. Lacambre, que en el document que s'està actualment discutint en el Concili "hi ha massa silencis que semblen forçats, massa matisos, un oblit de la promoció dels pobres, una insuficiència en les exigències evangèliques plantejades als cristians".

"... Es poden fer concessions a un optimisme fàcil, diu, davant de la difusió de la cultura, davant del progrés econòmic, davant l'ajuda als països en camí de desenvolupament, però, ¿ha estat mesurada l'extensió exacta de les enormes desigualtats en tots els plans entre persones, grups socials o pobles?"

Quant al capítol de la pau, l'esquema hauria de fer-se eco de "la principal preocupació dels cristians" que consisteix a "la limitació progressiva que desemboqui a l'eliminació ràpida de la producció i de l'amagatzemament de les armes, i més particularment de les armes atòmiques". (Le Monde, 30.9.65).

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746-1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 15 2 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 139

Dijous, 30 de setembre.

Celebrant: Mons. Martin, bisbe de Bururi
Evangelis: Mons. Lluís Magliacani, vicari apostòlic d'Aràbia
Moderador: Card. Suenens
Assistents: 2.177 Pares Conciliars.

I.- INTERVENCIONS

· Indissolubilitat del matrimoni.

El cardenal Journet, conegut teòleg de l'Església llatina, encara fresca la tinta de la intervenció de Mgr. Zoghby i dels comentaris conseqüents, ha estrenat la sessió reafirmant que "la doctrina de l'Església sobre la indissolubilitat del matrimoni-sagrament és la mateixa doctrina revelada pel Crist i, des de sempre, immutablement predicada per l'Església".

Els fonaments d'aquesta doctrina apareixen en l'Evangeli de St. Marc, c.X, responent el Senyor als fariseus "que l'home no separi el que Déu ha unit", i en el precepte, de part del Senyor, que St. Pau recorda als esposos en la seva carta als Corintis c.VII. A la llum d'aquesta doctrina poden aclarir-se les paraules més dificultoses dels capítols, V, v.32 i XIX, v.3-12, de l'evangelista St. Mateu.

Considerades les especials relacions de l'Estat amb les Esglésies d'aquell temps, l'admissió de causes de divorci per les esglésies orientals, s'ha de considerar com una influència de les lleis civils, que així ho sancionaven. Les "novella justiniani" (nº. 117: divorci) (disposicions legislatives civils) van ésser així integrades en el "Nomocanon" bizantí, equivalent, en sentit ampli, al codi de dret canònic llatí. El recurs dels canonistes orientals al text de St. Mateu, no podia justificar ni per aquelles esglésies, els diversos motius de divorci en la pràctica admesos. Ens trobaríem doncs en aquesta matèria en una "praxi" més terrenal que no estrictament evangèlica. "Sigui quina sigui la pràctica d'aquestes esglésies, l'Església catòlica ha mantingut sempre la doctrina de la indissolubilitat matrimonial".

"L'Església no pot canviar el que és de dret diví". S'han de mirar, però, si es vol ésser fidel al Crist, segons la ilimitada misericòrdia de Déu, les situacions que demanen una vida heroica, insolubles als ulls terrenals dels homes, però no davant de Déu.

· Regulació dels naixements.

El cardenal Heenan (Westminster, Anglaterra), que l'any anterior es va oposar tant durament al text precedent sobre el punt de la regulació dels naixements, ha dit, que per haver-se reservat Pau VI aquest problema, les dificultats s'havien traslladat, però que si no es parlava d'aquest punt cruïlla en els apartats del matrimoni, no quedaria tot plegat a l'aire? i per tant, no fóra millor excloure tot el tema matrimonial de l'esquema XIII i dir senzillament que el Concili esperarà les declaracions finals pontifícies?.

Respecte al títol proposa un canvi: anomenar-lo "Missatge al món".

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

Proposa una nota particular d'exhortació als esposos sense fills, que adopten nens abandonats, i especialment quan es tracta de nens malalts, o per causes particulars dignes de compassió o mancats d'afecte.

El cardenal Rossi (St. Paolo, Brasil), en nom de 70 bisbes del seu país, remarca l'inconvenient de donar un text imprecís, com a resposta tan esperada a un problema tan greu. Valdria més limitar-nos a unes orientacions pastorals i a l'acceptació de les decisions del magisteri.

El cardenal Conway (Armagh, Irlanda) aprova substancialment el capítol. Caldria, però, deixar més clar els criteris i mitjans per a una regulació conscient i recta de la paternitat. La comissió mixta recordava la condemna dels mitjans deshonestos.

Proposa també remarcar el servei fet per "la institució matrimonial" en el camí de progrés i dignificació de la dona i d'humanització i valoració de la sexualitat.

Degut a la novetat del text hi escauria millor un títol d'aquest tarannà: "Epístola pastoral o Carta sinodal del Concili al món".

Mgr. Tomasch (Praga, Txecoslovàquia) en nom de molts bisbes ha recordat el greu problema de l'explosió demogràfica que afecta tant els països subdesenvolupats com els considerats desenvolupats. A l'espera dels criteris morals referents a les noves situacions caldria crear un organisme internacional per la cura de les famílies i la vida familiar, reforçant endemés els actuals organismes internacionals com la Creu Roja, Caritas internacional, etc.

Mons. von Streng: (Bâle-Lugano, Suïssa) demana també una indicació clara sobre el problema de l'avortament, a causa del confusionisme regnant en certs sectors de l'opinió pública i de les pràctiques "legalitzades" en alguns països sota etiquetes, d'indicació mèdica o interrupció de la gestació, que defugen el terme propi d'avortament.

. L'amor conjugal.

El cardenal Browne (de la Cúria romana) repeteix els conceptes de la seva intervenció a la sessió anterior. Cal mantenir la distinció tradicional de fi primari i fins secundaris si no volem que les referències de l'amor conjugal donin lloc a confusions. Un dels fins secundaris, en el sentit que depèn i està unit a l'essencial, és l'ajuda mútua entre els esposos, que, segons St. Tomàs, comprèn: l'amor, el respecte i el mutu sosteniment. I per amor conjugal St. Tomàs entén aquella forma de l'amor "d'amicitiae" que vol el bé del cònjuge i dels fills.

Mons. da Silva (Braga, Portugal). El text té una terminologia vaga que dóna lloc al subjectivisme.

Les imprecisions sobre la doctrina del matrimoni poden donar peu a interpretacions errònies. En parlar de "paternitat responsable" fóra millor citar les paraules de Pius XI en l'encíclica "Casti Connubi" i els discursos de Pius XII.

Mons. Reuss (bisbe auxiliar de Magúncia, Alemanya), lloa que l'esquema revalori el lloc de l'amor en el matrimoni. L'amor conjugal s'extén a tots els actes de la comunitat matrimonial i no pot per tant identificar-se només amb l'acte conjugal. L'amor dels esposos és una unió personal que tendeix vers la persona estimada i per ella vers Déu.

L'amor, psicològicament considerat, és el motiu pel qual es contrau matrimoni i cal que perduri tota la vida. De la dignitat de la persona humana se'n segueix la dignitat de l'amor conjugal: és l'entrega recíproca que confirma la indissolubilitat del matrimoni.

Caldria insistir més sobre la responsabilitat dels esposos en tots els aspectes.

D'acord que es reservi la qüestió de regulació de naixements al dictamen Pontifici, llavors, però, no veu oportú parlar-ne en un sol sentit, com si aquell fos el dictamen que precisament encara no es té (referència a la

vida del concili

Nº. 15 -full 2on.-

intervenció del card. Ruffini). D'acord també a la invitació del Card. Suenens a una recerca científica més profunda en aquest camp.

. La santedat matrimonial.

Mons. De Roo (Victòria, Canadà) diu haver consultat i parlat amb molts d'esposos sobre aquesta qüestió. "El poble cristià hi té també la seva paraula a dir en virtut del sentit de la fe. Els esposos cristians desitgen que el Concili proclami el caràcter sagrat de la seva vocació en l'Església". Caldria doncs evitar les consideracions negatives i advertència de perills, i més aviat ressaltar les línies positives, donar una visió positiva, de les riqueses de l'amor humà. Els laics saben que la unió carnal es sublima en una comunió espiritual, absolutament única. L'amor conjugal constitueix una experiència espiritual, que uneix els esposos a Déu creador,i els fa constatar que Déu és font de vida i de felicitat. Aquesta acció creadora resplandeix fora de la llar. La família cristiana és un ferment i un testimoniatge de vida i de bonesa. Mai com ara és precís discernir el do que Déu ha depositat en l'amor.
"L'esquema és una ocasió esplèndida, que s'ofereix als catòlics per promoure positivament la santedat conjugal".

Mons. Urtasun (Avignon, França). "L'amor conjugal i la família exigeixen el màxim de respecte sempre i a tot arreu, ha dit. No hi ha altra relació entre persones que tingui un caràcter tan sagrat, no solament respecte a l'espècie humana, sinó respecte al perfeccionament dels mateixos esposos. La comunitat familiar és un bé fonamental pels membres que la constitueixen i per la societat."

"Caldria afirmar, positivament doncs, els drets i les llibertats que afavoreixen la família: dret dels joves a rebre una educació apropiada, sense artificialitats erotitzants; dret a escollir lliurement el propi cònjuge; llibertat a preparar-se per a un millor matrimoni i per a una capacitació progresiva vers les responsabilitats dels ja esposos; llibertats dels pares per a l'educació de llurs fills dels quals són els primers responsables."

"Es necessari, i es confia,que tots els cristians promoguin una favorable acció familiar en tots els plans i en tots els ordres."

Mons. Bednorz (Katowice, Polònia). Els pares són els responsables de l'educació de llurs fills, però massa fàcilment abdiquen dels seus drets i responsabilitats, remetent els infants a l'Església o a l'Estat perquè els hi"eduquin". La societat ha d'afavorir la vida familiar i el necessari lloc de la mare a la llar cara a l'educació. També remarca, dins aquest ambient familiar, el clima cristià que té com a ingradient necessari la pregària comú en família.

Mons. Djajasepoetra: (Yakarta, Indonèsia), en nom de la Conferència Episcopal del seu país, i considerant el text bo en el fons, fa veure, però, el seu excessiu"occidentalisme" ja que es fonamenta sobre una situació i evolució del matrimoni exclusiva dels pobles de cultura occidental. No a tot arreu es tenen les mateixes perspectives de l'amor conjugal. Cita un autor del Pakistà que dirigint-se a l'Occident deia: "a casa vostra les persones es casen perquè s'estimen; entre nosaltres ens estimem perquè estem casats". A molts països de l'Orient les persones es casen per a formar una família. Aquesta

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

realitat ha d'ésser respectada i el text no hauria d'excloure aquesta concepció de l'amor i la família.

Mons. de Orbegozo (prelat nullius, Perú) fent referència a la "vocació universal a la santedat". Tractada en la constitució sobre l'Església, ha dit: "L'esquema ha de dir que el matrimoni és una escola de santedat i per a molts la vocació, el camí, per a arribar a la caritat perfecta.

II.- VOTACIONS

- Mons. Juvany, bisbe de Girona, ha fet la relació introductòria a la II part de l'esquema: "Ofici pastoral dels bisbes en l'Església", que es proposava a votació.

- Els resultats continuen essent afirmatius, amb marges de pràctica unanimitat.

- El paràgraf referent a les diverses formes d'apostolat, al deure apostòlic dels seglars i, a la recomanació de participar a les nombroses obres apostòliques i especialment a l'Acció Catòlica ha estat aprovat en 185 vots negatius sobre els 2.177 assistents.

- El punt crític de la responsabilitat, i corresponent direcció, del bisbe diocesà en tot el referent a l'apostolat extern, en el seu sentit més ample (que inclou per tant les activitats dels religiosos, exents solament en el règim estricte intern comunitari, i administratiu escolar en el cas de l'ensenyança) ha estat aprovat en només 75 vots negatius.

- L'esquema doncs està virtualment aprovat en el seu conjunt i a punt per a la Congregació pública i la corresponent promulgació decretal.

III.- CALENDARI

- Durant aquest mes d'octubre continuaran les Congregacions Generals normals i les votacions anunciades fins el dia 15.

- El dia 5 el Sant Pare, de retorn del seu viatge a la O.N.U. parlarà als Pares Conciliars.

- Se suspenen les Congregacions Generals durant la setmana del 18 al 23 per a donar lloc a les Comissions corresponents a l'examen de les esmenes presentades i al retoc final dels textos que han d'ésser definitivament aprovats.

- Durant aquesta setmana es reuniran les Conferències Episcopals Nacionals per l'estudi dels temes proposats pel Sant Pare al seu consell sobre punts referents entre altres,al Sagrament de la Penitència, als Matrimonis Mixtes, Dejuni i Abstinència, Indulgències, Restauració del Diaconat, Sínodes Episcopals, etc. dels quals es donarà l'extracte definitiu la setmana entrant.

- Els Pares conciliars s'uniran a la pregària de tota l'Església, especialment en la celebració de la Missa del dia 4 perquè el món escolti les paraules de pau que el Sant Pare portarà,a l'Assemblea de les Nacions, com representant visible del Crist i missatger del seu Evangeli de salvació.

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 16 4 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 140

Divendres, 1er. d'octubre.

I.- DEBAT SOBRE LA CONSTITUCIÓ PASTORAL DE L'ESGLÉSIA EN EL MÓN D'AVUI.

II Part: cap. I El matrimoni i la família;
cap.II La cultura.

A.) Sobre el matrimoni i la família.

Cardenal Gracias, arquebisbe de Bombay, en nom de la conferència de bisbes de l'Índia: "La institució matrimonial es troba en perill, àdhuc a l'Orient, sobretot per la influència de l'Occident". "El privilegi de la nostra època -havia dit Gandhi- és el d'anomenar virtut el vici".

Reclama que s'escolti més la veu dels laics en aquesta matèria del matrimoni. I es plany que el text no demostra prou clarament "el perill del materialisme, arreu corruptor dels costums, perill més greu que el de la bomba atòmica".

Cardenal Slipyi: "El text no té prou en compte les veritables dimensions del món i de l'Església. A més a més de l'Occident i de l'Amèrica, hi han els països de darrera el teló d'acer, l'Àsia immensa, la Xina, l'Índia, etc ".

Sobre l'ateisme: "Alguns PP. donen la impressió d'ignorar que hi han països on l'ateisme és erigit en sistema i on per tots els mitjans s'intenta d'exterminar no sols l'Església catòlica, sinó tota religió". Indica, a més que el nucli de la qüestió radica en l'eliminació que aquests països fan de la iniciativa personal, és a dir, de la llibertat personal, per al profit de l'Estat totalitari.

A propòsit del matrimoni, subratlla les diferències existents entre les tradicions orientals i les occidentals. Per exemple, diu, a Orient, els ministres del matrimoni són els sacerdots; a Occident, els mateixos esposos.

Finalment: "Aquest text ha d'ésser el més perfecte del Concili". "L'Església afavoreix el rol i el desplegament de la persona en el món". "L'Església ha d'aparèixer com a ferment dins de la massa". "S'ha de remarcar la universalitat de la missió de l'Església."

Un incident:
El Cardenal Slipyi no ha fet cas de l'advertència del moderador, Card. Suenens, d'acabar la intervenció després del temps reglamentari. S'ha fet avisar diverses vegades. Malgrat tot, ha continuat, fent una citació del Card. Suenens. Aquest ha agraït la referència, però ha insistit que deixés el lloc a un altre Pare. Amb tot, Mons. Slipyi encara ha continuat.

Mons. Hacault, bisbe de St. Bonifaci (Canadà): Opina que el Concili no sols ha d'exposar els signes dels temps sobre el matrimoni, sinó que a més ha de fer-ne un judici (subratllant també els aspectes positius que apareixen en formes com la poligàmia) fins a demostrar que el matrimoni cristià suposa la realització ideal del matrimoni.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

B.) Sobre la cultura.

Mons. Schmitt, bisbe de Metz, en nom de 70 PP. intervé parlant de la introducció a aquest segon capítol. Insisteix que es reconegui tot el que l'Església deu al món: El sentit de dignitat de la persona humana, la socialització, la justícia social, l'absurd de la guerra, la distinció entre l'Església i l'Estat (distinció que ha permès de posar en relleu la llibertat religiosa), la puresa de l'acte de fe, el caràcter transcendent de l'Església, etc,.

Mons. Elchinger, bisbe coadjutor d'Estrasburg, parla de la situació de l'Església davant la civilització tècnica. L'Església resta massa tancada en un tipus de cultura, li costa de comprendre altres cultures diferents de la cultura clàssica.

Quines possibilitats de presència té, doncs l'Església?:

1.-Cercar el contacte amb les cultures de tot el món, mitjançant estructures de diàleg i en un esperit de servei i no de domini.
2.-Vetllar per tal que molts cristians es facin aptes a ésser presents a tot arreu on es prepara una nova manera d'ésser del món.
3.-Suscitar trobaments orientats a confrontar les investigacions científiques amb les dades de la fe.
4.-Preocupar-se de tenir teòlegs preparats per a trobar en l'Evangeli i en l'Església els punts d'inserció de les inquietuds de l'home d'avui.

Mons. Le Cruédic, bisbe de Troyes: S'ha de conservar l'escala de valors i parlar de les coses creades en la seva relació amb el Creador. Destaca el caràcter sovint deshumanitzant del treball obrer. Per això:

1.-S'ha de dir que totes les coses han de servir de mitjà per a l'home.
2.-S'ha d'insistir no tan sols sobre els valors de l'actuar, sinó també sobre l'ésser i sobre la contemplació.
3.-L'home ha de servir-se de les coses i no servir-les.

Mons. Lebrun, bisbe d'Autun: parla de l'esport.

Remarca els valors indiscutibles de l'esport: agilitat corporal, abnegació, força de caràcter, mentalitat esportiva, esperit d'equip. I finalment compara el fenòmen de l'esport amb el de la socialització.

El P. Anicet Fernández, general dels dominics, proposa un nou pla per al capítol referent a la cultura: Importància de la cultura; necessitat de la cultura; progrés cultural; Església, mestressa de la veritat; Sant Tomàs, model de cultura plenària.

Mons. Pellegrino, arquebisbe, encara no consagrat, de Turín: "En la cultura del nostre temps s'ha d'assenyalar un lloc preeminent per a la història, remarcant el lligam entre la història dels homes i la història de la Salvació".

Demana llibertat per a les recerques científiques, tant dels eclesiàstics, com dels seglars. En acabar el seu discurs ha declarat que la condemnació del modernisme, al marge de la natural i lògica fulminació dels errors va causar veritables extorsions inútils a sacerdots, bisbes i cardenals; i ha dit encara que al mateix Concili Vaticà II hi assisteixen, com a figures destacades, eclesiàstics, experts, que havien estat molestats i alguna vegada perseguits per haver defensat idees que avui tothom admet.

Mons. Blanchet, rector de l'Institut de París, opina que el text resulta insuficient:

1.-La noció de cultura s'ha d'enriquir amb el sentit de la història.
2.-Al costat de remarcar el bé que signifiquen les ciències que es refereixen a l'home, s'hi han de fer els seus riscs.
3.-La filosofia ha d'ésser considerada com la base de l'humanisme.
4.-La presència a les Universitats de científics i savis cristians constituirà una comprobació pràctica que no hi ha conflicte entre la fe i la ciència.

Mons. Padim, bisbe del Brasil, demana que el text tingui en compte l'originalitat cultural de cada poble. No es pot parlar de universalitat de les cultures, sinó de complementarietat de les cultures.

Resum Mn. J. Bigordà.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº.B. 24746-1964

vida del concili

Nº. 17 6 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 141

Dilluns, 4 d'octubre.

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN PRESENT

I.- PERSPECTIVA

El viatge de Pau VI a l'O.N.U. ha deixat força a l'ombra la sessió conciliar d'avui en l'atenció dels observadors de l'actualitat catòlica. Sense ser un gest estrictament conciliar, aquest viatge del Papa, acompanyat de distingits representants de l'assemblea catòlica, a la seu central de tota la política mundial, es troba certament encastat harmònicament i oportunament dins de l'esquema XIII, actualment en discussió, que marca la línia nova de l'acció i de la presència de l'Església en el món.

El concili ha passat a segon terme en aquesta diada, però ha pres bona cura el Papa de trametre als representants de totes les nacions la salutació que portava en nom seu, i ha estat en els pensaments ben present. A l'aula la missa matinal s'ha ofert pensant en la missió que el Papa havia emprès, i tots els pares deuen haver volgut fer seves les endevinades paraules que Pau VI, en nom de l'Església, ha fet ressonar entre l'auditori més cotitzat del món present.

II.- ENQUADRAMENT

Seguint en l'examen de la segona part de l'esquema XIII, s'han tractat avui -amb llargària desigual- els tres primers capítols. Una intervenció retardatària sobre el matrimoni, les cinc darreres intervencions sobre el capítol de la cultura, i altres onze intervencions sobre el capítol tercer que tracta de la vida econòmica i social.

En tractar del matrimoni s'ha reblat la seva indissolubilitat, malgrat o precisament les dispenses. Respecte a la cultura s'ha reclamat sota diversos aspectes -feminisme, científics, progrés, tomisme...- una visió encara més ajustada i realista. En l'ordre econòmic i social cal remarcar la reiteració en el demanar l'estructuració d'un organisme central eclesiàstic, encarregat precisament dels afers socials, i la preocupació en evitar que la doctrina catòlica es presentés massa lligada a una determinada situació històrica, preferint accentuar la validesa de principis sobretemporals i sobrelocals. Apareix el tema dels sindicats, de la participació de l'obrer en l'empresa, la lluita de classes, la pobresa en el món...

III.- INTERVENCIONS

Mons Morcillo, arquebisbe de Madrid, observa que la cultura tant pot acostar com allunyar els homes de Déu. Cal, per això, remarcar la importància de l'obra de la Redempció en la cultura. La teologia del progrés s'ha de veure a la llum de l'Escriptura. En conseqüència demana: o que es revisi totalment aquest capítol de l'esquema, fent-hi veure més clarament com la cultura entra, segons el pla de Déu, en l'humanisme cristià, o bé que, si el concili ho prefereix, se suprimeixi tota la segona part de l'esquema, encarregant a una comissió postconciliar la tasca de revisar-la i exposar-la de la millor manera possible.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

EL PAPER FEMENÍ

Mons. Frotz, auxiliar de Colònia, a Alemanya, fa notar la necessitat del desenrotllament harmònic tant de l'home com de la dona. Es proclama la igualtat entre home i dona però es trascura llur diversitat. A la dona correspon un paper específic, distint del que correspon a l'home, i cal fer notar que la dona ha d'aportar la pròpia col.laboració com a dona en el desenvolupament de la societat. Convé subratllar que les no casades, tant solteres com religioses, per raó de llur major disponibilitat, tenen un important rol a jugar.

CIÈNCIA NEUTRA

Mons. Spülbeck, bisbe de Meissen, a l'Alemanya Oriental, creu que el capítol hauria d'oferir una visió més realista, i per això no li plau. Diu que avui la ciència és indiferent als problemes metafísics. No empeny els savis sigui a afirmar, sigui a negar Déu. Aquesta és la situació real dels savis enfront al problema de Déu, i per això el capítol hauria de tenir-la en compte si vol de debò establir diàleg amb ells.

DUES CARRETERES

Mons. Veuillot, arquebisbe coadjutor de París, parlant sobre l'actitud de l'Església davant de la ciència, diu que el text li sembla temorenc, sobretot considerant que el progrés de la ciència és un dels fets més significatius del nostre temps. Hi ha el perill que aquest capítol sigui una decepció per als savis. No n'hi ha prou en dir que l'Església no s'oposa a la ciència, que sempre afavoreix els estudis i els savis. Cal que positivament es declari la nobilitat de la ciència. Més que recordar la inexistència d'oposicions entre fe i raó cal fer palès que totes dues tendeixen al descobriment de la mateixa veritat, cadascuna amb els propis mitjans i per distints itineraris. Sota l'aspecte moral és cert que la ciència pot fer néixer la temptació d'autosuficiència intel.lectual, com si es bastés per a explicar el món, afavorint així l'ateisme. Temptacions d'aquesta mena avui es poden ja considerar com "malalties infantils". Hi ha, en canvi, un mal nou, la por física, l'angoixa moral que provenen de sentir la petitesa de l'home al costat de la potència de l'univers, i de la responsabilitat que pesa sobre els savis, senyors i coneixedors de totes aquestes forces. El savi sent la veu de la vida que vol viure, car la vida se sent en perill. El concili ha de proclamar els drets de la vida com el primer i més universal de tots els béns, proclamar la noblesa de la ciència, plantejar el problema de la deguda utilització dels mitjans de la ciència, i demanar als savis que s'adonin del darrer fi de la ciència, que és proclamar la glòria de Déu.

EL TOMISME EN FRESC

Mons. Bettazzi, auxiliar de Bolonya, a Itàlia, va lloar en termes generals l'orientació del capítol, fent notar l'acceptació, per part de l'Església, del pluralisme cultural. Referint-se a sant Tomàs i al tomisme cita el cas de Rosmini qui fou alhora tomista i obert a tots els problemes del seu temps, indicant amb això que el tomisme no ha de recargolar-se contínuament sobre si mateix.

DISPENSI, ERA DISPENSA

La intervenció de Mons. Zoghby, vicari patriarcal dels melquites a l'Egipte, va ser probablement la més sonada de la sessió. Reprenent el tema que ell mateix havia encetat en la congregació general 138 (vegeu "VIDA DEL CONCILI" nº. 14), amb tota calma i agudesa va voler puntualitzar i clarificar el sentit d'aquelles paraules seves sobre la "indissolubilitat del matrimoni". Vista la importància i l'extensió massa llarga que certes publicacions havien donat a aquella intervenció, i la desorbitació d'interpretacions que s'havien propagat per tot el món, diu que no pretén retractar o modificar res del que havia dit, sinó sols puntualitzar algunes afirmacions:

1.- La intervenció mirava a un objectiu estrictament pastoral: el de trobar una solució a l'angoixós problema de tants joves marits o mullers innocents condemnats a viure sols, en continència forçada, a causa d'haver estat abandonats, sense culpa pròpia, per l'altre cònjuge.

2.- De cap manera posava en dubte el principi immutable de la indissolubilitat del matrimoni, i amb tota la intenció vaig evitar la paraula "divorci" perquè

vida del concili

Nº. 17 -full 2on.-

segons l'ús catòlic podria entendre's com a infracció d'aquest principi immutable.

3.- La indissolubilitat del matrimoni es troba tan arrelada en la tradició de l'Església, tant a Orient com a Occident, que no tindria sentit valer-la impugnar en una intervenció conciliar. El lligam del matrimoni és tan indissoluble com el de Crist amb l'Església. En la teologia ortodoxa el "divorci" no és més que una dispensa atorgada al cònjuge innocent en casos ben determinats i dins d'una preocupació purament pastoral. Aquesta dispensa no trenca el principi de la indissolubilitat. Al contrari, es posaria al seu servei com per exemple l'anomenat "privilegi petrí". Els abusos, sempre possibles, no modifiquen la realitat teológica.

4.- El que se suggeria, doncs, no era més que una dispensa a favor de l'espòs innocent. Era afegir un nou motiu de dispensa als ja existents i admesos per l'Església catòlica. Aquesta dispensa no comportaria pas la conseqüència de posar en dubte la indissolubilitat.

5.- La proposta recolzava en l'autoritat de Sants Pares i doctors de l'Orient, als quals no es pot acusar sense temeritat d'haver cedit a consideracions polítiques i humanes en la interpretació de les paraules de Jesús (Mt. V, 32; XIX, 9).

6.- L'Església romana mai no s'ha oposat a la legitimitat de la disciplina oriental favorable al recasament de l'espòs innocent, dins la perspectiva de la fidelitat universal al principi de la indissolubilitat del matrimoni.

Aquest és el sentit de l'anterior intervenció al concili. Pertoca ara a l'Església de judicar si és oportú admetre un nou motiu de dispensa, anàlegs als que ja han estat introduïts en força del "privilegi petrí".

AIXÒ NO QUEDARÀ AIXÍ

El cardenal Siri, arquebisbe de Gènova, admet que el capítol sobre la vida social té elements positius i acceptables, però pensa que d'acord amb la prudència convindria no parlar massa i d'una manera tan definitiva sobre realitats i fenòmens que es troben subjectes a una evolució ràpida i contínua. "Cal restar al nivell dels principis immutables, altrament les afirmacions fetes avui poden restar superades i esdevenir inoportunes només d'aquí a quinze o vint anys". En concret, no comparteix el que diu el text sobre la participació dels treballadors a l'empresa.

APLICAR LA MAGNÍFICA DOCTRINA

El cardenal de Tarragona, Arriba y Castro, va dir que el problema essencial era eliminar la pobresa en el món. El comunisme no és solució perquè nega la persona humana; més tendeix a difondre un sistema materialista que a suprimir la pobresa. La solució està en la doctrina social de l'Església. És una doctrina magnífica i clara, però cal aplicar-la pràcticament. Per aconseguir-ho suggereix la constitució a Roma d'un organisme amb el fi específic de difondre i aplicar la doctrina social cristiana.

SINDICATS, AMB MESURA

El cardenal de Sevilla, Bueno y Monreal, troba pegues importants en aquesta part de l'esquema. Insistint en la mutabilitat dels temps, demana que es parli sobretot dels principis universals i perennes. Les afirmacions sobre la situació econòmica i social que presenta l'esquema resulten impre-

cises i tancades dins la mentalitat lliberal-individualista o capitalista del món occidental. Demana que es parli sobre l'organització de la producció col.lectiva, aclarint-ho d'acord amb la doctrina de l'Església. Criticà el fragment que parla dels sindicats, massa reivindicatiu, segons el seu parer.

CREAR UN ORGANISME SOCIAL

Mons. Suanstrom, auxiliar de New York, demanà la creació a Roma d'un secretariat de qüestions socials.

Mons. Hengsbach, bisbe d'Essen, a Alemanya, coincidí amb Mons. Höffner, bisbe de Münster, que parlà en nom dels bisbes alemanys, dient que el text és més fosc i menys complet, en ordre a explicar la doctrina social de l'Església, que no pas els documents socials dels darrers papes. Es redueix a formular aspiracions sense indicar els remeis, i està tocat d'un excessiu optimisme respecte al significat del progrés.

Mons. Thanganathil, arquebisbe de Trivandrum, a l'Índia, i Mons. Fernandez, arquebisbe-coadjutor de Delhi, també a l'Índia, van demanar que es tingués majorment en consideració la situació dels pobles subdesenvolupats, que s'escoltés la veu del tercer món. Per tercera vegada en aquesta sessió es proposa la creació a Roma d'un organisme promotor de cooperació econòmica i social, afavorint els drets dels ciutadans, en concret la llibertat d'emigració.

LLUITA DE CLASSES

Mons. Franić, bisbe de Split, a Iugoslàvia, creu que l'esquema, en tota la segona part, toca qüestions encara no prou madures, i també en el present capítol. Demana que s'expressi més fortament la participació dels treballadors a l'empresa. En aquest punt l'esquema resta més ençà que la "Mater et Magistra". Caldria refusar explícitament, a la llum de l'Evangeli, la lluita de classes.

Mons. Coderre, bisbe de St. Jean de Québec, al Canadà, no troba el capítol satisfactori. Voldria que mirés majorment el món de demà i no pas tant la societat industrial d'ahir.

DEMAGOGIA I VAGA

Mons. García de Sierra, arquebisbe de Burgos, troba que el capítol entra en massa detalls concrets de problemes polítics o econòmics. En certs indrets l'estil té quelcom de demagògic. Convindria perfeccionar-lo tant en la forma com en el contingut per a fer que respongués millor a la dignitat i responsabilitat del concili. L'admissió de la vaga com a necessària, sembla oblidar que comporta molts mals; que rarament reuneix les condicions de licitud, suposa cert primitivisme, porta implicacions polítiques....

IV.- NOTÍCIES I COMENTARIS

- A la congregació general 141 hi van assistir 1.944 pares.
- En lloc de Mons. Felici, per primera vegada absent en les sessions del Vaticà II, va actuar el sots-secretari Mons. Krol.
- Es va anunciar el traspàs d'altres dos pares conciliars: Mons. Navagh, nord-americà, de Patterson, i Mons. Beltramino, missioner italià.
- Entronitzà l'Evangeli l'holandès P. Clementí de Vlisingen, general dels caputxins.
- En la taula de presidència es notaven buides les cadires dels cardenals acompanyadors del Papa a l'O.N.U.
- El patriarca Atenàgoras adreçà un missatge a Pau VI.
- Mons. Modrego, arquebisbe de Barcelona, ha retornat momentàniament a la seva seu.

vida del concili

Nº. 17 -full 3er.-

- La medalla commemorativa del viatge de Pau VI a Amèrica porta escrita, en anglès, aquesta frase: "Senyor, feu-me instrument de la vostra pau". S'atribueix a sant Francesc d'Assís, tot i no ésser genuïnament seva.

- En el seu discurs a l'O.N.U. el Papa va citar "els drets i deures fonamentals de l'home, la seva dignitat, la seva llibertat i, primer de tot, la llibertat religiosa".

CONFERÈNCIA SOBRE EL CELIBAT DELS SACERDOTS

El tema ja no és tabú. Mons. Ancel, bisbe auxiliar de Lyon, ha donat una conferència a Roma sobre aquest tema que ja no sembla possible d'esquivar. No li són estranys els temes punxaguts. Parlava davant d'una sala atapeïda de sacerdots i pares conciliars.

Cap persona de seny no negarà que el celibat sigui adaptadíssim a la vida sacerdotal. Els motius d'ordre evangèlic, espiritual i pràctic són evidents. Allò que de cada vegada més es torna font de dificultats és haver transformat aquesta gran conveniència en una llei obligatòria. Tenim l'exemple de l'Església catòlica oriental amb bons sacerdots casats, de la mateixa manera que hom pot ésser espòs i bon pastor protestant. Una altra dificultat està en preguntar-se si convé a l'Església de privar-se d'homes aptes pel sacerdoci, però que no se senten fets per a ser celibataris.

Entre els arguments a favor dels sacerdots que recull Mons, Ancel hi ha:

- Les promocions de sacerdots cèlibes són insuficients;
- L'existència de sacerdots casats no és obstacle per a l'existència dels altres, com passa a l'Orient, on la castedat és molt considerada;
- És preferible trobar-se amb sacerdots casats que amb l'escàndol de sacerdots infidels.

Entre els arguments en contra hi ha:

- El bisbe no podria disposar del tot i traslladar un sacerdot casat;
- Si el sacerdot casat sols té un fill, es dirà que no observa la moral matrimonial. Si en té dotze no tindrà temps d'ocupar-se dels fidels;
- Seria difícil trobar els suficients recursos econòmics;
- El sacerdot casat tindria un complexe d'inferioritat respecte als altres.

A aquesta llista el conferenciant afegeix els arguments que l'"impressionen":

- Els sacerdots són, de cada vegada més, comparats al bisbe; convé que també s'acostin al seu celibat;
- De cada vegada més els sacerdots necessiten una formació intensa;
- Difícilment es comprèn l'administració dels sagraments sense l'evangelització.

Mons. Ancel digué: "Jo no prenc posició. Tenim el que l'Església ha dit, i no puc anar més enllà". Considera amb tot aprofitable la solució del sacerdot cèlibe amb diaques casats, i creu que el clergat de demà serà cri-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

dat no sols a la castedat sinó també a la pobresa evangèlica.

EL PATRIARCA MAXIMOS IV A PROPÒSIT DE LA INDISSOLUBILITAT DEL MATRIMONI

Mons. Zoghby, que ha parlat en la sessió d'avui, nº. 141, i en la nº. 138, és el vicari general del patriarca Màximos a l'Egipte. La seva opinió és personal. El patriarca, amb tot, n'ha fet aquest judici:

"En el fons del problema cal que l'Església mantingui fermament la indissolubilitat del matrimoni,perquè si bé en alguns casos toca el rebre molt fort a l'espòs innocent, com a conseqüència d'aquesta llei, d'altra forma seria tota la societat domèstica que trontollaria i s'enrunaria sense aquesta llei. Endemés, si el divorci pròpiament dit s'hauria de permetre en cas d'adulteri, res no seria més senzill pels cònjuges espavilats que provocar aquesta causa".

"Aquesta qüestió es podria haver presentat al concili com una seriosa dificultat a resoldre en el diàleg amb l'ortodoxia. Però presentada de cop, sense les precissions necessàries, pot crear confusió en els esperits".

Resum d'Alvar Maduell

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964.

vida del concili

Nº. 18 7 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 142

Dimarts, 5 d'octubre.

La congregació general del dimarts dia 5 presentava una fisonomia particular: Hi havien llocs buits a la taula del consell de la Presidència i noves veus al micròfon: la del Cardenal Lienard que va resar l'oració inicial i la d'un subsecretari que va donar els avisos. Era el dia de la tornada del Papa del seu viatge a l'O.N.U. i als Estats Units, i sabien els Pares que al final de la congregació d'aquell dia Pau VI dirigiria a l'aula conciliar un discurs explicant el seu viatge de 36 hores "per la causa de la pau".
La congregació ha tingut per tant dues parts: el debat sobre els capítols III i IV de l'esquema XIII, i l'arribada i discurs del Papa.

I.- EL DEBAT

Sobre el capítol III de la segona part de l'esquema XIII que tracta de la vida econòmica i social, han parlat:

Cardenal WYSZYNSKI (Polònia): hauria volgut un preàmbul històric, perquè massa sovint s'acusa l'Església d'haver-se interessat d'aquestes qüestions només per la pressió marxista. Aquest capítol hauria de fer veure que l'Església condemna tant el capitalisme com el comunisme ja que tant l'un com l'altre donen més importància a la producció que a l'home.

Cardenal CARDIJN (Bèlgica) diu que la immensa majoria dels treballadors es troben en unes condicions injustes de vida, de treball, de salari, amb impossibilitats de realitzar una promoció professional, amb entrebancs en l'ús del dret sindical, etc... Tot això constitueix un pecat contra Déu i contra els homes. Ha dit també que els obrers d'arreu del món esperen que el seu treball no servirà ja mai més, en endavant, per a fabricar armes de guerra.

P. MAHON (Superior general dels missioners de Mill-Hill) demana la creació d'un secretariat per la promoció de la justícia social. El rol d'aquest organisme seria de fixar constantment la posició de l'Església en matèria social (això mateix han demanat altres Pares) i fent això ajudaria eficaçment als missioners ja que la predicació de l'evangeli no està deslligada de tota cosa social.

Mons. HIMMER, bisbe de Tournai: Nosaltres assistim -ha dit- a una veritable transformació de la naturalesa per mitjà del progrés. Però el domini de la naturalesa no és res més que una il.lusió si l'home no domina la seva pròpia naturalesa mitjançant

el progrés moral. Molts homes s'obliden de Déu en el progrés.

Mons. LARRAIN, bisbe de Talca (Xile): No és pas just parlar de països en via de desenvolupament. Alguns continents com per exemple l'Amèrica llatina està subdesenvolupada. Les condicions de vida social en aquests països constitueixen un veritable perill per la pau. L'Església cal que proposi una doctrina del progrés basant-se que el progrés no és pas solament un fet sinó un dret. Cal eliminar no tan sols la fam física sinó també la fam espiritual perquè l'home d'avui no solament vol "tenir més", sinó "ésser més". (Ell ha publicat una carta pastoral sobre aquest tema no fa gaire temps).

Mons. ECHEVERRIA, bisbe d'Ambato (Equador): Demana també la creació d'un secretariat per la promoció de la justícia social que seria també una institució de caritat.

Mons. AÑOVEROS, bisbe de Càdis: creu que el text no parla amb prou força dels deures de la justícia social, com per exemple en allò que fa referència al salari. No hi ha el perill que se'ns acusi d'afavorir una economia liberal?.

Mons. PARTELLÍ, bisbe de Tacuerembo (Uruguay): Troba que el text és molt pobre quan parla del problema de la fam i per haver col.laborat durant vint anys amb la F.A.O. lloa aquest organisme internacional que pretén eliminar la fam al món per l'augment de béns d'alimentació.
Diu també que l'Església hauria d'afavorir tot esforç per a establir unes condicions veritablement humanes en la vida del camp i així es frenerien les migracions vers les ciutats.

Mons. CASTELLANO, bisbe de Siena i Mons. DE VITO, arquebisbe de Lucknow (Índia) han parlat també del problema de la fam i dels problemes de l'agricultura.

Sobre el capítol IV que tracta de la comunitat política, han parlat:

Mons. DEL CAMPO, bisbe de Calahorra: troba a faltar una al.lusió a les relacions entre els ciutadans i l'administració civil. Es va referir també especialment a les lleis fiscals afirmant clarament el seu valor moral. Els governants han de procurar que no siguin excessives ni injustes.

Mons. BEITIA, bisbe titular de Verona (fins fa poc bisbe de Santander): parla de les relacions entre l'Església i l'Estat i defensa la legitimitat dels concordats -en certes situacions- contra el règim de separació.

Mons. BARANIAK, arquebisbe de Poznam (Polònia), demana que es faci una distinció referent a l'obediència a l'Estat, perquè alguns estats es proposen establir el socialisme-ateu i els cristians no poden col.laborar directament en aquest fi. Cal que el Concili aclareixi quina ha d'ésser la col.laboració dels ciutadans al bé comú en l'Estat ateu.

Mons. HURLEY, arquebisbe de Durban (Africa del Sud), parla també de les relacions entre l'Església i l'Estat. L'Església fins ara ha reivindicat els "seus" drets. D'ara en endavant haurà de reivindicar els drets "dels homes". En aquesta tasca -malgrat el seu desig de pau- entrarà en conflicte amb l'Estat.

- Acabada la discussió sobre el capítol IV, els cardenals Alfrink, d'Utrech i Mc. Cann, de Ciutat del Cap, han près la paraula per a parlar del capítol V i últim que tracta de la comunitat internacional i la pau. D'aquestes intervencions en donarem compte en el full vinent.

- Després la Congregació va interrompre el debat tot esperant l'arribada del

vida del concili

Nº. 18 -full 2on.-

Papa. Seguidament, Mons. Krol va anunciar als Pares que Pau VI havia ja arribat i es trobava camí del Vaticà: Des de les onze havien anat prenent lloc a l'aula els membres del cos diplomàtic i els periodistes per a ésser presents al discurs del Papa.

- A la una menys deu minuts de la tarda, Pau VI va ésser rebut a la porta de la Basílica pels cardenals del consell de la Presidència. Tot seguit va entrar -amb aplaudiments dels pares conciliars i cants de la Sixtina- cap a la taula de la presidència on el Cardenal Lienard -per ésser el més antic i en absència del cardenal Tisserant- va llegir unes paraules de salutació i agraïment al Papa pel seu viatge com a missatger de la Pau. Va demanar que el discurs dirigit a l'assemblea de l'O.N.U. fos incorporat a les actes del Concili Vaticà II, suggerència que va ésser molt aplaudida pels pares conciliars.

II.- EL DISCURS

Després de les paraules del cardenal Lienard, el Papa ha llegit el discurs en què explica la finalitat i les conseqüències del seu viatge a l'O.N.U.

La finalitat del viatge: la causa de la pau.

- Hem portat el missatge de salvació i de pau que el concili ens havia confiat.
- Hem parlat als membres del gran organisme internacional per a sostenir el seu comú intent de concòrdia i de pau i per a exhortar-los a continuar la tasca començada per ells fa vint anys.
- El nostre viatge ha estat extremadament ràpid i breu, però el propòsit de la nostra presència allà mereixia el nostre interès: la causa de la pau al món.

Una conseqüència: ésser militants de la pau.

- Sabeu que quan es pronuncia una paraula, s'imposen sobre qui la pronuncia deures greus....
- Nosaltres hem d'ésser, ara més que abans, militants de la pau. L'Església catòlica s'ha fet càrrec d'una major obligació per servir la causa de la pau.
- La nostra contribució a la pau ha començat per aquest fet efectiu i es farà més efectiu quan tots nosaltres, convençuts que la pau deu tenir la justícia com fonament, ens fem advocats de la justícia.

L'hora de passar de les paraules a l'acció.

- Hem d'estar molt més atents als pobres perquè la desigualtat en els béns causa els desordres i provoca les guerres.
- Aquesta atenció a la injustícia i a la pobresa en el món

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

empenyerà la fe a posar-se més i més al servei de la caritat -tant en el debat ecumènic com en les relacions espirituals i socials- amb els homes de bona voluntat, de totes les races i de totes les creences.

III.- NOTÍCIES

"El Correo Catalán" (6.X.1965) publica aquesta nota:

"EL PATRIARCA DE ANTIOQUÍA NOS TIRARÍA CARIÑOSAMENTE DE LAS OREJAS"

"Su Beatitud Máximos IV, patriarca de Antioquía, nombrado cardenal por Pablo VI, ha manifestado al padre Arias, enviado de "Pueblo" al Concilio:
-!Me gustaría tanto conocer España! Pero yo soy viejo. Os quiero mucho a los españoles, aunque en este momento os tiraría de las orejas. ¿Por qué tenéis tanto miedo a la libertad religiosa? Tened fe. Tenéis que abriros un poco y pensar que la Iglesia es muy grande. Comprendo vuestras dificultades, pero esta declaración es muy necesaria a la Iglesia, que es minoría en el mundo y sufre tanto por la falta de libertad religiosa. Nosotros, que decimos al mundo que tenemos toda la verdad, es necesario que demos ejemplo de generosidad proclamando con espíritu de fe que nadie sea molestado por seguir el dictamen de su conciencia. A Dios sólo se le puede abrazar con libertad.
Ni quito ni pongo rey; ni quito ni pongo oreja."

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 19 8 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 143

Dimecres, 6 d'octubre.

El debat ha proseguit entorn dels problemes de la guerra i de la pau.
Veus autoritzades van repetint l'opinió que, avui dia, no es pot parlar de cap guerra justa.

I.- INTERVENCIONS FINALS DE LA CONGREGACIÓ GENERAL 142

1.- Va encetar el tema de la guerra i de la pau el cardenal ALFRINK (Utrecht). Cal dir francament que tot ús de la força i de la coacció(que l'esquema presenta com a legítim en el cas de les guerres dites defensives), va contra l'esperit de Crist. Quant a les armes atòmiques, si bé és justa la distinció entre la possessió i l'ús, segueix essent veritat, tal com diu l'esquema que l'equilibri del terror és monstruós; per tant, no haurien de ser atribuïts "beneficis" a aquest estat dolorós i precari i s'hauria d'evitar de legitimar la possessió de les armes nuclears, perquè els qui tenen aquestes armes es podrien sentir aprovats, i es podrien derivar conclusions ingrates en l'opinió comuna. Es necessari, en canvi, proclamar obertament que l'única alternativa a l'estat actual és el desarmament.

En la qüestió de l'objecció de consciència, ha afirmat que l'esquema, tot i que la reconeix, sosté que existeix una presumpció de dret a favor de l'autoritat civil, les ordres de la qual el ciutadà ha d'obeir, fora del cas que aquesta autoritat manés alguna cosa injusta. Afirmar aquesta presumpció de dret, segons el cardenal, pot fer néixer perplexitats als fidels que viuen en Estats totalitaris, i que es preguntaran fins a quin punt es veuen obligats a obeir. Seria millor no parlar d'aquesta presumpció, i deixar ferma la clàusula favorable a l'objecció de consciència.

2.- Mons. MAC CANN (Ciutat del Cap, Sudàfrica), s'ha limitat a demanar la institució d'un secretariat pontifici consagrat a l'estudi i a la promoció de la pau.

II.- INTERVENCIONS DE LA CONGREGACIÓ GENERAL D'AVUI.

1.- Tota guerra ha de ser proscrita.

El cardenal LIENART (Lille) ha afirmat que, en les noves condicions dels armaments, la distinció clàssica entre guerra justa i injusta, ja no és adequada. I, amb els mitjans actuals, una guerra decidida per causa justa seria de seguida una guerra injusta, perquè portaria a la utilització d'armes de destrucció total.

Comparant, a més, la doctrina de l'esquema amb la de Pacem in Terris, ha demanat que no quedés atenuada en res la doctrina de l'encíclica.

El cardenal LEGER (Montréal, Canadà) ha abundat en les mateixes idees sobre la qüestió de la guerra justa: el nombre de víctimes, l'amplitud de les ruïnes, la nocivitat nova de les armes donen a les guerres un caràcter que abans no tenien. Per això, sense entrar en detalls tècnics, el Concili hauria de declarar breument, fortament i clarament que és pràcticament impensable que la guerra moderna pugui ser un instrument lícit i apte per

vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

a restaurar el dret violat.

El text de l'esquema, en aquest punt, cau en una contradicció: sosté, per una banda, l'opinió dels qui volen condemnar totes les guerres; i al mateix temps es deixa entendre que aquestes guerres podrien ser lícites en certes circumstàncies.

Dom BUTLER, Superior general dels Benedictins d'Anglaterra, criticà les frases que afirmen la legitimitat de la possessió de les armes atòmiques. Es preguntà si es pot separar la possessió de la intenció de servir-se'n.

2.- No ha de ser exclosa la guerra de legítima defensa.

Mons. CASTAN (Sigüenza) va repetir la doctrina clàssica sobre la legitimitat, en cas d'injusta agressió atòmica, de la guerra defensiva amb les mateixes armes. La solució és la supressió de les armes atòmiques.

En el mateix sentit es pronuncià Mons. RUSCH (Innsbruck, Austria), el qual es va doldre, a més, de l'absència d'una menció de la guerra ideològica o subversiva, que és el resultat del desig de domini de certes ideologies i és un perill per la pau del món.

3.- Doctrina sobre la pau.

Mons. GARRONE (Toulouse) va fer ressaltar com la justa noció de pau és essencial a tot el capítol. Ha de ser desterrat un equívoc en aquest punt. Es confon la pau amb l'absència de guerra, i l'amor de la pau, sovint, no és res més que la por de la guerra. La pau no ha de consistir en paraules, sinó que és una qüestió de voluntat, s'arrela en el cor de l'home, en la seva voluntat de justícia, en el domini de les passions. La guerra ha de ser posada fora de la llei.

Mons. BREZANOCSY (Eger, Hongria), en nom dels bisbes d'aquell país, demanà la creació, dins l'Església catòlica, d'un Consell de la pau, que podria fer sentir permanentment la seva veu a les Nacions Unides. Proposà també una condemnació solemne, clara i absoluta de la guerra.

4.- Rels econòmiques i polítiques de la guerra. Conseqüències.

El cardenal DUVAL (Alger), en la mateixa línia dels cardenals Liénat i Léger, condemnà fermament la guerra i es fixà particularment en els mals que provoquen les guerres: l'enriquiment dels països rics a l'esquena dels pobres, el racisme. Altres mals que condueixen a la guerra: ruptura de l'equilibri econòmic entre els pobles, consagració de les intel.ligències i dels crèdits a preparar la guerra, enemistat entre els pobles, còlera de les nacions pobres.

Cal fer menció també de les conseqüències de la guerra: la radioactivitat i el perill de contaminar la vida humana en la seva mateixa font.

El Concili ha de fer una crida als governants en aquest sentit, als savis perquè estableixin una ètica de la investigació pura i aplicada, i a tots els homes, perquè treballin en la línia de la pau.

5.- L'objecció de consciència.

Dom BUTLER, Superior general dels Benedictins d'Anglaterra, ha expressat el desig que fos suprimida la frase del paràgraf 109, que diu textualment, després d'afirmar que "no està permés de donar o de seguir ordres que són manifestament contràries a la llei divina": "Quan la violació de la llei de Déu no és evident, la presumpció de dret està a favor de l'autoritat competent i cal obeir les seves ordres". La consciència individual, ha dit l'orador, es situa abans de tot en relació amb la humanitat total.

S'hauria de parlar, a més, no d'objecció de consciència, sinó les objeccions que provenen d'una consciència recta.

Tal com ho havia fet ja el dia anterior el cardenal ALFRINK (Utrecht), el cardenal LEGER aprovà explícitament les frases de l'esquema que defensen l'objecció de consciència.

vida del concili

Mons. CASTAN, en canvi, va opinar que no havia de ser aprovat l'incís que es refereix a l'objecció de consciència. Aquesta qüestió ha de ser deixada més aviat a la prudència de l'autoritat civil.

6.- El problema demogràfic.

Altres bisbes van parlar d'aquest tema:

Mons. SIMONS (Indore, Índia), va estimar que l'augmentació il.limitada de la població del món podria fer legítim l'ús de contraceptius, i Mons. MARLING (Jefferson City, USA) va parlar de les condicions d'assistència davant del problema demogràfic.

III.- NOTICIARI

1.-H. Fesquet escriu a "Le Monde" (7.X.1965): el debat sobre el capítol IV de l'esquema XIII, que tracta de la vida política, ha estat escamotejat. De fet, sobre el tema, hi han hagut solament tres intervencions el dia 5 d' aquest mes.

> "D'aquesta anomalia, diu, una sola explicació, que no és excusa: l'episcopat no ha près encara suficient consciència de la importància del camp polític, i troba dificultat de parlar d'aquest tema, el qual, no obstant, és essencial. Té una reticència, heretada del passat, davant de certes confusions, perjudicials tant pel poder temporal com pel poder espiritual. 'No embrutar-se les mans', com deia Péguy, evitar els compromisos del poder, situar-se per damunt dels cops, contemplar el món més aviat que transformar-lo. Aquesta és encara la temptació dels homes d'Església i de molts cristians."

2.-Mons. BETAZZI, auxiliar del cardenal Lercaro, en la seva intervenció conciliar del dilluns passat, dia 4, va proposar novament, tal com ho havia fet l'any passat per escrit en nom de 70 Pares, que el Concili canonitzi Joan XXIII. ("L'Avvenire d'Italia", 5.X.1965).

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 20 9 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 144

Dijous, 7 d'octubre.

Celebrant: Mons. Bolatti, arquebisbe de Rosario (Argentina)
Evangelis: Mons. Cobben, bisbe de Helsinki
Moderador: Card. Suenens
Assistents: 2.149 Pares conciliars

La Sessió d'avui s'ha dividit en tres parts:

I.- Final del debat sobre l'esquema XIII
II.- Presentació de l'esquema sobre activitat missionera de l'Església.
III.- Votacions sobre "renovació de la vida dels religiosos"

FINAL del DEBAT sobre L'ESQUEMA XIII

. La guerra i la pau

El card. Martin (arquebisbe de Rouen, França): ha declarat que la distinció entre guerra ofensiva i guerra defensiva és teòricament bona, però a la pràctica ens tanca en un cercle viciós: un país es prepara, llavors els altres també, i és suficient una xispa per a encendre-ho tot. S'ha de condemnar la guerra, tota guerra. "La guerra ha de suprimir-se del vocabulari i de l'ús dels homes" "tota guerra, encara que sigui limitada, és un gran mal i no un mitjà per restablir el dret violat".

Es precís que tots els cristians, el poble, els sacerdots, els bisbes, ocupin el primer lloc en l'acció a favor de la pau, en nom de Déu i de la humanitat.

El desarmament i l'eficiència de l'autoritat suprema internacional són els camins actuals per a assegurar la pau.

Pius XII va dir "guerra a la guerra" i Pau VI ha proclamat a l'O.N.U. "mai més, mai més la guerra". Es hora de passar de les paraules a l'acció.

El card. Ottaviani (de la Cúria Romana): "La guerra s'ha de proscriure absolutament". L'esquema és massa discret en els mitjans per evitar la guerra. "Caldria remarcar la importància d'una educació civil i religiosa dels pobles que inclini els ciutadans i els governs, per ells elegits, a complir els deures i a respectar els drets mutus, a refusar tota lluita de classes, tota mena de guerra de raça, tota forma d'imperialisme polític i econòmic. Cal fomentar la germanor segons l'esperit de l'Evangeli perquè no hi hagi recança de sacrifici pel bé comú de tota la humanitat. Es precís refusar els governs totalitaris, causa principal de la guerra i afavorir, en canvi, les institucions d'arbitratge, i tribunals internacionals, aplicant els seus acords justos.

La paraula guerra és ampla i poc precisa. S'hauria de dir clar que inclou també tot moviment revolucionari armat, tota "guerrilla" i les accions terroristes i sabotatges entre les nacions. Fins, per què no ?, les guerres declarades per a imposar una determinada ideologia, les guerres ideològiques que provoquen la gent i porten la guerra real.

Les guerres seran un record del passat quan es gravi al cor del poble

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

i dels governants les paraules de Pau VI a l'O.N.U.

Recorda els principis sobre les relacions internacionals de Pius XII i fins l'afirmació de St. Tomàs en l'obra "sobre la manera de governar" que els pobles poden enderrocar el govern que prepara la guerra.

Per últim el Concili hauria d'expressar el desig que totes les nacions del món participin en una "República universal" on regni la pau de Crist per damunt de tot particularisme nacional".

Les paraules del cardenal han estat acompanyades per primera vegada d'un aplaudiment unànime de l'Assemblea.

Mons. Beck (arquebisbe de Liverpool, Anglaterra) lloa l'esquema. No es pot considerar bo, ni per tant definitiu l'equilibri basat en el terror. Cal prohibir les armes atòmiques i arribar a la constitució d'una autoritat internacional.

La fragmentació del món en tants "estats sobirans" (120), constitueix un impediment cert a la col.laboració internacional i moltes vegades aquesta multiplicació prové de causes com la lluita de classes, de races, les conquestes històriques, les explosions econòmiques i polítiques, no pas admissibles.

Cal,doncs, revisar aquesta mentalitat i les seves conseqüències. Hem de treballar per a establir una autoritat capaç d'actuar eficaçment a escala mundial.

Una millor ensenyança sobretot de la història, podria reduir les oposicions i no presentar als joves la idea que tot no és més que un factor i episodi de la "glòria nacional".

Tota política de "bluf" i "contra bluf" ha d'ésser condemnada moralment en tots els nivells.

Les persones tenen el dret que els sigui respectada la seva consciència en tot.

Els governants no poden, ni en cas de guerra, obligar els ciutadans a obrar contra consciència. Un soldat, un pilot, té el dret de negar-se a utilitzar armes atòmiques que destruiran tota una ciutat o regió sense distincions, o a prendre part en atacs sense discriminació.

Tot el parlat sobre la llibertat religiosa troba aquí una forma d'aplicació moral en el no obligar contra consciència.

Mons. Gouyon (Rennes, França), en nom de 75 bisbes ha declarat que de tot cor voldria proscriure absolutament tota guerra. La història i la manera d'ésser dels homes ensenya però que el perill de les guerres no desapareix fàcilment. Si per tant no es pot negar a un poble resistir, amb mitjans lícits i proporcionats a les agressions injustes, s'hauria, però, de condemnar tot acte agressiu, tota violència incipient, tinguin el motiu que tinguin.

L'Evangeli no explicita una "estratègia per la pau" però assenyala, ben clarament, els camins i l'esperit que hi porten.

Ha concretat el seu vot en tres proposicions:

1ª. Tota guerra, fins la limitada en mètodes o extensió és una extrema calamitat. No s'eviten mai les víctimes innocents, no serveix per posar en clar la raó dels bel.ligerants i per lògica interna porta el risc d'una guerra general.

2ª. Ha d'ésser condemnada per la consciència de tothom aquella nació que comença una guerra sigui pel motiu que sigui (que no es digui que és quasi impossible aclarir qui és el primer agressor perquè la història demostra que encara que difícil s'arriba a saber qui provoca el conflicte i comença la guerra).

3ª. Correspon exclusivament a l'autoritat internacional de protegir els drets violats entre els pobles. Cal per tant reforçar aquesta autoritat, inculcar-ne el respecte als ciutadans i invitar els governants a cedir quelcom de la seva autoritat a favor de l'organisme internacional.

Mons. Cantero (arquebisbe de Saragossa) creu que aquest capítol V és el més reeixit i madur de l'esquema XIII. Després d'aquesta lloança senyala que l'equilibri basat sobre el terror és moralment inhumà. Desgraciadament però avui dia no se n'ha trobat d'altre i a causa de la debilitat dels homes com ha declarat Pau VI els dirigents han d'adoptar mesures per a garantir la seguretat internacional.

Avui cap home, ni estat, de bona voluntat vol la guerra. Els governants

vida del concili

Nº. 20 -full 2on.-

han de fer el que calgui, doncs, per evitar-la.

El perill però es troba en el mateix home, en la seva feblesa. Ens hem d'esforçar per aconseguir una nova mentalitat i una renovació interior de les consciències. En tot país quan més gran serà el "desarmament" moral de les consciències, menys necessitat pública hi haurà d'armaments i viceversa.

S'ha d'impedir la proliferació d'armes atòmiques i portar els governants a la recerca del desarmament.

Va insistir molt sobre la condemna de les guerres "menors", de les guerres revolucionàries subversives, anomenades "d'alliberament" que provoquen perills greus i no solament conflictes civils sinó internacionals.

Respecte a "l'objecció de consciència" caldria no parlar en general i sense matisar perquè s'han d'atendre també les exigències jurídiques de l'ordre internacional.

Creu convenient que grups d'estudi es dediquin a l'elaboració d'una doctrina cristiana coherent i profunda sobre la pau d'acord amb el pensament del magisteri.

És necessari que tots els catòlics cooperin a l'obra dels instituts nacionals i internacionals per la pau i que es fomenti el "moviment catòlic internacional" anomenat "PAX CHRISTI".

Mons. Carli (Segni, Itàlia) creu que és millor no parlar al Concili sobre "objecció de consciència" car s'hauria de fer d'una manera profunda i certa i les raons dels teòlegs són encara poc clares i divergents. Segons ell, l'opinió més probable no és pas a favor perquè pot haver-hi una guerra justa i llavors el servei militar és legítim. Amb més motiu encara és legítim el servei militar en temps de pau que no comporta cap acte de violència i no se sap si la guerra serà justa.

Per part de l'autoritat es veu el dret a preparar-se per un possible atac injust i també els països han de col.laborar militarment en l'organisme internacional per a defensar la pau mundial i combatre les infraccions, etc.

Per tot plegat doncs s'inclina perquè el Concili no en parli evitant l'aparença d'entrar en coses de competència de l'Estat.

Mons. Klepacz (Lodz, Polònia). No n'hi ha prou de condemnar la guerra per suprimir-la. Si es vol ésser eficaç s'han d'aclarir i atacar les causes d'aquest mal que es troben en l'home i en el desordre econòmic.

L'home d'avui dóna massa valor a la força i no cultiva prou el sentit de responsabilitat. La situació económica del món és dolenta: fam, camps de concentració, avortaments legalitzats, genocidis (mort dels ancians), etc.

No podem fer-nos il.lusions ni enganyar involuntàriament els altres. La pau només s'obtindrà com a fruit de la justícia i la moralitat. Sense defensar les nacions pobres i petites contra tota forma de colonialisme i explotació, hom no està compromés veritablement.

Estem a favor de la pau, però no aconseguida a qualsevol preu.

Mons. Gaviola (Cabanatuan, Filipinas) fa un advertiment sobre la forma que el text parla de l'explosió demogràfica, que podria donar peu a ésser indulgents amb les teories del "birth control" les quals no són un remei pel problema demogràfic dels pobles subdesenvolupats i que creen, en canvi, greus problemes de manca de mà d'obra, etc., als països desenvolupats on per desgràcia es practiquen.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

L'ACTIVITAT MISSIONERA

El card. Agagianian, president de la comissió, ha presentat l'esquema sobre l'activitat missionera de l'Església i el relator P. Schults ha explicat el mètode seguit, tenint en compte les observacions fetes l'any passat en el debat corresponent. S'ha suprimit la forma de proposicions i s'ha reelaborat novament el text que ara es presenta a discussió.

Han intervingut els cardenals: Menchi, Barros Cámara, Santos, i Jaeger. (En donarem la referència al proper Número).

VOTACIONS

Sobre l'esquema de "renovació de la vida dels religiosos" han continuat, fins a set, les votacions.

Tracten de: la vida contemplativa; els instituts de vida activa; les ordres monàstiques; els instituts laicals; els seculars; la pràctica en els mateixos de les virtuts de la castedat i de la pobresa.

Els resultats són aprovatoris amb una majoria que va des de:

2.088 a 2.142 "placet"

per

4 a 57 "non placet".

> ..... i aquí el nostre missatge arriba al seu coronament ..... és la paraula que vosaltres espereu de mi i que no puc pronunciar sense ésser conscient de la seva gravetat i de la seva solemnitat: MAI MÉS ELS UNS CONTRA ELS ALTRES, MAI MÉS, JA MAI MÉS.
>
> ..... la humanitat acabarà amb la guerra o serà la guerra que acabarà amb la humanitat.
>
> ..... no calen pas llargs discursos per a proclamar la finalitat de la vostra institució. N'hi ha prou de recordar com la sang de milions d'homes, els sofriments inimaginables i innumerables, les matances inútils, i les més espantoses ruïnes, sancionen el pacte que us uneix en un jurament que ha de canviar la història futura del món:
>
> MAI MÉS LA GUERRA, MAI MÉS LA GUERRA!
>
> ES LA PAU, LA PAU, QUE HA DE GUIAR EL DESTÍ DELS POBLES I DE TOTA LA HUMANITAT.
>
> "Del missatge de Pau VI a l'O.N.U."

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 21 11 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 145

Divendres, 8 d'octubre.

I.- ALTRES INTERVENCIONS SOBRE L'ESQUEMA XIII

En virtut de la disposició del Reglament que permet les intervencions representatives de 70 pares o més, una vegada s'ha donat per finit el debat, avui s'han registrat 5 noves intervencions sobre l'esquema XIII.

Mons. Ancel, auxiliar de Lyon: "Heus ací les dues proposicions que donen la solució teòrica per tal d'eliminar la guerra:

1) El bé comú del llinatge humà exigeix dels Estats que renunciïn el dret a la guerra.
2) Això comporta la creació d'una autoritat supranacional dotada de mitjans proporcionats per a impedir el recurs a la guerra".

Respecte de les objeccions posades a aquesta tesi, que s'infravalora l'amor a la pàtria i l'amor als caiguts per la pàtria; i que el text manca de realisme i és més feble que el discurs del Papa a la ONU, Mons. Ancel diu:

"L'amor a la pàtria no sols és lícit, sinó que constitueix un deure de consciència, com ens ho demostra l'exemple de Crist i de St. Pau. Ara bé, aquest amor demana que cerquem per a la nostra pàtria els millors béns, que precisament consisteixen en la voluntat de cooperar amb els altres països i de servir aquells que es troben en la necessitat. En canvi, la grandesa (la grandeur) que s'obtindria a espatlles del bé dels altres països, no pot ésser recomenada."

"Renunciar a la guerra no és una disminució de la nació. S'assoleix la grandesa d'una nació, quan, per l'amor de la pau, es renuncia el dret de la guerra".

"Si existeix el dret de defensa és perquè encara manca al món la presència d'una autoritat supranacional".

"Que els bisbes en unió amb el Papa enviïn un missatge als governs, que contingui la doctrina cristiana de la pau i els demani l'establiment d'aquesta autoritat supranacional".

Mons. Boillon, bisbe de Verdun: demana excuses de parlar encara sobre la guerra, després de tantes intervencions, però és que "hem sofert en el curs de menys d'un segle tres guerres terribles". Doncs bé:

1) "Es pot admetre la distinció entre armes atòmiques i armes convencionals?. Per mitjà de les armes convencionals, sols a la meva diòcesi de Verdun, durant la guerra del 1914-1918, van morir un milió tres-cents mil homes".
2) "Es pot admetre la distinció entre bel.ligerants i no bel.ligerants ?. Els primers són tan innocents com els segons. Aleshores, per què ha d'ésser legítim matar-los ?."
3) "Es pot parlar de mitjans proporcionats de resposta ?. Els que fan la guerra són portats fatalment a seguir les lleis de la guerra."
4) "Es poden limitar els efectes de les armes ? No sembla pas així.

Per tant, no es pot distingir entre guerra petita i guerra gran, perquè la petita pot dur cap a la gran".

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

"Amb aquestes condicioms, només tenim una paraula a dir:
!! NO ÉS LÍCIT DE FER LA GUERRA.!!"
La intervenció de Mons. Boillon acaba, subratllant l'escàndol produït en les darreres guerres, pel fet d'haver-les provocades els països cristians. Demana a més de l'autoritat supranacional, la creació d'un esperit nou en les relacions internacionals, és a dir, un esperit d'humilitat, de pobresa i de mansuetud. Finalment, comunica a l'Assemblea el fet de les vint dones que a Roma han realitzat un dejuni de deu dies per obtenir per als pares conciliars la llum de l'Esperit Sant de cara a trobar les solucions que el món espera en el problema de la pau.

Mons. Rupp, bisbe de Monaco: "Dos punts s'han d'incorporar al text: el deure dels cristians de donar testimoniatge, dintre de l'Església, amb més caritat i amb més unitat; i el dret dels pobles a l'emigració". D'altra banda, es plany que el text reflexi una espècie de cristianisme sentimental, com és ara el de Tolstoi.

Mons. Faveri, bisbe de Tivoli, en nom de més de 100 bisbes italians: "La caritat ha d'inspirar tota l'acció de l'Església en el món".

Mons. Philbin, bisbe de Down i Connor (Irlanda), critica l'esperit de tot l'esquema XIII: "El text té un cert regust pelagià; el pelagianisme deia belles coses sobre el Crist; però negava la necessitat de la gràcia".
"La desesperació del món, que comprovem al voltant nostre, no ve a ésser com una preparació evangèlica ?. Doncs bé, fem que l'esquema esdevingui una predicació decidida de Jesucrist".

II.- CONCLUSIÓ DEL DEBAT SOBRE L'ESQUEMA XIII

Mons. Garrone, arquebisbe de Toulouse, relator del text, fa un balanç de la discussió de tot el text, fent menció de les crítiques i indicant les probables esmenes que s'incorporaran:
"El nou text serà més breu. Sigui quin sigui el títol, ha d'indicar el destí universal del missatge, i no s'ha de disminuir l'autoritat de l'ensenyament que conté".
"La Comissió revisarà la claredat de la redacció llatina, però sense renunciar a les paraules noves que es facin necessàries".
Respecte de la primera part del text:
"S'han fet tres acusacions principals: el to filosòfic, el naturalisme i l'optimisme". "Per tant, es posarà amb més relleu el misteri del Crist, de tal manera que la seva llum il.lumini la totalitat del text. Amb tot, no es pot perdre de vista que l'esquema va destinat a tots els homes; i això exigeix que es doni la seva importància als valors naturals i que es parli anant del més fàcil al més difícil".
Respecte de l'ateisme: "La Comissió valorant la importància d'aquest fenòmen, havia pensat que tot l'esquema constituïa una resposta a l'ateisme. Ara bé, la discussió ha donat a entendre que molts pares tenien una altra opinió...".
Respecte de la segona part: "Es demostrarà millor el lligam entre una i altra part, car les aplicacions concretes han de derivar de la doctrina".

III.- DEBAT SOBRE EL TEXT REFERENT A L'ACTIVITAT MISSIONERA DE L'ESGLÉSIA

ADVERTIMENTS:

1) El debat va començar a la Congregació d'ahir (la 144)

2) La presència d'aquest text evoca antecedents ben curiosos esdevinguts en el curs del Concili: a part de les diferents redaccions -llarga, curta, llarga- , recordem que l'any passat, el dia 6 de novembre, Pau VI va fer la primera intervenció sobre les breus proposicions de les quals constava aleshores el text, amb un tó que si bé expressava una certa reserva, esperant algunes correccions, no obstant semblava demostrar l'esperança que els pares acceptarien fàcilment aquella redacció per tal de procedir ràpidament a la seva promulgació. Amb tot, les intervencions dels pares conciliars varen posar en evidència que el text era indigne del Concili.

vida del concili

I amb una votació ben decissiva el text va ésser enviat a una nova redacció.

3) Els punts principals de la nova redacció:

1.- Pròleg.

Capítol I : PRINCIPIS DOCTRINALS
2.- Designi del Pare.
3.- Missió del Fill.
4.- Missió de l'Esperit Sant.
5.- L'Església enviada de Crist.
6.- L'activitat missionera.
7.- Raó i necessitat de l'activitat missionera.
8.- L'activitat missionera en la vida i en la història dels homes.
9.- Índole escatològica de l'activitat missionera.

Capítol II: L'OBRA MISSIONERA EN SI MATEIXA
10.- Introducció.
Art. I: Preàmbul de l'evangelització.
11.- El diàleg amb els no cristians.
12.- La presència de la caritat.
Art. II: La predicació de l'Evangeli i la reunió del Poble de Déu.
13.- L'evangelització i la conversió.
14.- El catacumenat i la iniciació cristiana.
Art. III: La formació de la comunitat cristiana.
15.- Formació de la comunitat cristiana.
16.- Establiment de la clerecia local.
17.- La institució dels catequistes.
18.- El foment de la vida religiosa.
Art. IV: Les Esglésies particulars.
19.- L'increment de les Esglésies locals.
20.- Diversitat en la unitat.

Capítol III: ELS MISSIONERS
21.- La vocació missionera.
22.- L'espiritualitat missionera
23.- La formació espiritual i moral
24.- La formació doctrinal.
25.- Els Instituts que treballen a les missions.

Capítol IV: ORDENACIÓ DE L'ACTIVITAT MISSIONERA
26.- Introducció.
27.- Planificació general.
28.- Planificació local en les missions.
29.- Coordinació regional.
30.- Coordinació de l'activitat dels Instituts.
31.- Coordinació entre els Instituts.
32.- Coordinació entre els Instituts científics.

Capítol V: LA COOPERACIÓ
33.- Introducció.
34.- Funció missionera de tot el Poble de Déu.
35.- Deure missioner de les comunitats cristianes.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

36.- Deure missioner dels Bisbes.
37.- Deure missioner dels sacerdots.
38.- Deure missioner dels Instituts de perfecció
39.- Deure missioner dels laics.

A.- INTERVENCIONS A LA CONGREGACIÓ GENERAL 144

Cardenal Meouchi, patriarca maronita d'Antioquia: "Es massa breu la part que parla del rol dels laics i de la família a les Missions".

Cardenal De Barros Cámara, arquebisbe de St. Sebastià (Brasil): Que el Directori ecumènic, que aviat publicarà el Secretariat per la Unitat, doni normes per tal de posar un dic al proselitisme, al qual es lliuren moltes sectes a l'Amèrica llatina, entremig de la població catòlica.

Cardenal Santos, arquebisbe de Manila: lloa el text, i aprofita l'ocasió per agrair als Pares l'interès demostrat per les víctimes de la catàstrofe causada per les erupcions volcàniques al seu país.

Cardenal Jaeger, arquebisbe de Paderborn: lloa el text, la seva estructura, el seu fonament doctrinal, la seva concordància amb altres textos conciliars. Però, "Hauria de senyalar millor que l'Evangeli significa la culminació suprema, adreçada a tots els homes".

B.- INTERVENCIONS A LA CONGREGACIÓ D'AVUI 145

Cardenal Frings, arquebisbe de Colònia: Després de manifestar la seva satisfacció pel text, demana que "s'ha de mostrar més positivament encara, que la Missió és necessària per a la salvació de la humanitat com a tal".

Cardenal Alfrink, arquebisbe d'Utrecht: senyala una certa dissonància entre el text i la Constitució sobre l'Església, en allò que fa referència a la responsabilitat missionera de l'Església: En la Constitució Lumen gentium, es parla d'una responsabilitat de tot el poble de Déu; aquí, en canvi, es parla d'una responsabilitat més aviat jeràrquica. "Si l'Església tota és missionera, és tot el poble de Déu (i per tant també els laics) que és missioner".

Cardenal Journet: "S'ha d'afirmar amb més fermesa la necessitat de l'activitat missionera. Ho sàpiguen o no els homes, la Creu ha establert una economia nova i definitiva de salvació. No hi ha cap altre nom que el de Crist mitjançant el qual puguem ésser salvats. La pluralitat de religions és un fet, però seria una aberració creure que aquest pluralisme de fet és també un pluralisme de dret i volgut per Déu".

Mons. Legarra, prelat nullius al Panamà: planteja una qüestió d'organització jurídica, que té repercussions en el terreny missional.

Mons. Mazzoldi, bisbe missioner expulsat del Sudan, demana una menció a les persecucions que dificulten les missions.

Mons. Koppmann, bisbe missioner de l'Africa del Sud: Els missioners comproven ben sovint l'acció del Maligne i l'acció del Mal.

Mons. Mac Cauley, bisbe de Fort Portal (Uganda), en nom de 100 bisbes missioners, troba a faltar que un text que defineix un aspecte essencial de l'Església, no faci menció de Maria. "Maria és mare de l'Església, és mare de la Missió, mare dels missioners".

DOCUMENT:

En els fulls 3, 6 i 9 de VIDA DEL CONCILI s'ha fet esment del Congrés Internacional de Pax Romana celebrat a Salamanca. En el full nº. 6 s'ha donat els punts principals de la resolució. Creiem, pe-

vida del concili

rò, d'interès, donar la publicació íntegra i original de les conclusions, tal com les publica la revista Ecclesia del 25 de setembre:

"CONCLUSIONES APROBADAS POR UNANIMIDAD POR LOS DELEGADOS DE PAX ROMANA EN EL V CONGRESO INTERNACIONAL DE PAX ROMANA DE JURISTAS CATÓLICOS, SOBRE EL TEMA " EL DERECHO Y LA LIBERTAD RELIGIOSA "

Considerando que el Concilio Vaticano II, por estar llamado a pronunciarse sobre el esquema de libertad religiosa, fijará la enseñanza filosófica y teológica y las directrices pastorales de la Iglesia en este campo; enseñanza y directrices a las que los juristas católicos dan su plena y filial adhesión.

Considerando que la acción de los organismos internacionales, y de ciertos Estados, ya desde el momento presente, ha llegado a dar normas reconociendo y tendiendo a garantizar la libertad religiosa (en particular la Declaración universal de derechos del hombre de 1948, la Convención europea de derechos del hombre, el proyecto de la subcomisión contra las medidas de discriminación así como numerosas constituciones nacionales).

Pero, considerando que estas normas no aseguran de manera adecuada y suficiente la libertad religiosa,

Los juristas católicos expresan el deseo de que se busque al adoptar los principios siguientes, en el derecho positivo internacional y en los derechos nacionales:

1. La búsqueda de Dios y de la Verdad religiosa, la aceptación de una fe y el esfuerzo del hombre para conformar su vida a esta fe pertenecen a los derechos esenciales de la persona humana. Estos derechos, naturales e inviolables, deben ser reconocidos y garantizados por el Estado contra toda coerción directa o indirecta.

2. La libertad religiosa no debe ser interpretada solamente como una libertad individual de conciencia y de expresión, sino como la libertad para las comunidades que están unidas en la misma fe.

3. En consecuencia, los órdenes jurídicos, internacional y nacionales, deben respetar la estructura de estas comunidades y no obstaculizar el cumplimiento de su misión, dentro del límite de las buenas costumbres. Deben garantizar especialmente el ejercicio privado y público del culto, la enseñanza de los fieles y la formación de ministros del culto.

4. En la organización escolar de cada país se debe asegurar a los padres el derecho y la posibilidad práctica de escoger según sus convicciones personales la instrucción y la educación de sus hijos.

5. Un Estado puede reconocer a una religión determinada un lugar de conformidad con la realidad social; pero no debe hacerlo sino respetando la libertad religiosa de todos los ciudadanos y de todas las comunidades.

6. El Congreso expresa su fraternidad total con todos los cristianos de los países en que la Iglesia y la fe son perseguidas.

Salamanca, 11 de septiembre de 1.965"

NOTÍCIES.- UN DEJUNI DE 10 DIES PER LA PAU

En la referència de la Congregació d'avui hem constatat l'al.lusió de Mons. Boillon al fet del dejuni de vint dones a Roma.

El fet és aquest:

Vint dones joves, casades i mares de família la major part, s'han reunit a un Convent de Roma, amb la intendió de dejunar durant deu dies, per tal que l'Esperit Sant inspiri als Pares conciliars les solucions evangèliques que el món espera de cara al desarmament i de cara a la pau.
D'aquestes vint dones, algunes són protestants, d'altres catòliques; procedeixen de diferents nacionalitats, sobretot de França.

El Sr. Josep Pyronnet, responsable nacional de l'Acció cívica no violenta avui divendres, dia 8, ha donat una conferència de premsa, informant d'alguns detalls complementaris sobre el gest d'aquestes dones. Ha indicat que el dejuni era complet: sols era permesa l'aigua. Ha afegit que entre els dies 10 a 20 de setembre, s'havien practicat dejunis semblants a 14 ciutats franceses i a 8 països estrangers.

El P. Tomàs Merton, -ha dit també el conferenciant- monjo de la Trapa a Kentucky, ben conegut pels seus llibres, s'ha unit a una d'aquestes manifestacions.

El senyor Pyronnet ha acabat dient que no es tracta de fer una pressió sobre el Concili, sinó d'unir-se al treball actual de revisió de l'esquema XIII.

(Le Monde, 9.X.1965 i Le Figaro, 9-10.X.1965)

UN GEST SEMBLANT A BARCELONA.

Ens consta que aquests dies es realitza un gest semblant a la nostra Diòcesi de Barcelona. Informarem més extensament.

UNA REACCIÓ DEL PARE DANIÉLOU.

El P. Daniélou ha decidit de renunciar a prendre part en les conferències organitzades a Roma per ROMANA COLLOQUIA.
El P. Daniélou creu que no pot prestar el seu concurs a un organisme que dóna proves manifestes d'un integrisme agressiu. Per aquest motiu ha enviat una carta explicant la seva decissió al Pare benedictí francés, que és l'animador d'aquest organisme. (Le Monde, 9.X.1965)

Resum de Mn. J. Bigordà.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 22 13 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 146

Dilluns, 11 d'octubre.

SITUACIÓ

L'Assemblea conciliar ha continuat el seu debat sobre l'esquema que parla de la missió, ha realitzat una votació global de la totalitat de l'esquema sobre els religiosos i ha escoltat una relació sobre les esmenes introduïdes a l'esquema que parla de la formació del clergat.

Però el que ha dominat la Congregació d'aquest dilluns ha estat una carta del Papa al Cardenal Tisserant -llegida a tota l'Assemblea- en què Pau VI manifestava clarament el seu punt de vista tocant al celibat dels clergues de l'Església llatina.

No és d'estranyar, doncs, com remarca La Croix (12.X.65) que les intervencions que han tingut lloc després de la lectura d'aquesta carta hagin estat escoltades "amb una atenció molt relaxada".

LES INTERVENCIONS SOBRE L'ESQUEMA DE LES MISSIONS

Dues qüestions doctrinals han estat avui tocades pels Pares. La primera fa referència a l'Església, poble de Déu. Com a Poble de Déu que és, l'Església es projecta en la missió. Es precís doncs que aquesta perspectiva sigui present en l'esquema de manera ben lluminosa i ben clara. "La missió, assumpte de tots els cristians", titula Antoine Wenger al seu "diari del Concili" a La Croix (12.X.65). Això vol dir que tot el que toca a la Missió i a les missions no ha de semblar assumpte exclusiu de la jerarquia o de la clerecia i les ordres religioses.

La segona ens fa penetrar en les relacions íntimes i difícils que guarden aquestes dues veritats: la que, amb frase consagrada, s'expressa així: "no hi ha salvació al defora de l'Església" i la que Sant Pau expressa dient que "Déu vol que tots els homes se salvin". En aquest sentit és bo de llegir a "El Correo Catalán" (dies 12 i 13 d'octubre) els articles de Mossèn Bigordà i Mossèn Martí, respectivament, que parlen de la urgència missionera en relació amb la llibertat religiosa i amb el pluralisme del nostre món actual.

A part d'aquestes qüestions han estat també tocats assumptes més pràctics, com és el de la coordinació de tots els efectius que treballen en la tasca missionera de l'Església.

1.- El cardenal RUFFINI, de Palerm, manifestant el seu assentiment per la globalitat de l'esquema en qüestió, ha fet un cert nombre de remarques crítiques referents a les cites bíbliques i als principis doctrinals que posa en joc. Ha acabat formulant el desig que es mencioni explícitament la pregària i la pietat mariana com a fonaments de l'obra missionera.

2.- El cardenal KOENIG, de Viena, ha parlat del diàleg que els missioners han de mantenir amb els no creients. Aquest diàleg ens toca a tots,

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

perquè tots hem de viure enmig de gent que no són cristians i ni tan sols creients. D'aquí que ens cal saber mirar les religions no cristianes de l' interior i veure'n els valors positius que comporten com a veritables preparacions evangèliques.

Però nosaltres, cristians, hem d'estar ben persuadits que no hi ha ningú que pugui salvar-se sense la gràcia de Crist. I l'Església és precisament el sagrament d'aquesta gràcia i d'aquesta presència entre els homes.

Entre els valors religiosos presents en les religions no cristianes, ha citat de manera ben concreta el monoteisme estricte que cultiva l'Islam, la interioritat que fomenta l'hinduisme i el sentiment de la petitesa de l'home que desenrotlla el budisme.

3.- El P. QUEGUINER, superior general de les Missions estrangeres, de París va tenir una intervenció "important i remarcada" (La Croix, 12.X.65), tocant la urgència de la tasca missionera i, en conseqüència la coordinació dels efectius actuals.

a) Crist no va voler una Església reduïda, sinó que va enviar-la a tots els pobles. D'altra banda, no podem admetre de cap manera la idea que les religions no cristianes puguin constituir uns camins adequats de salvació. D'aquí la necessitat de la missió i, en conseqüència la necessitat d'augmentar els seus efectius i de coordinar-los.

b) Històricament parlant ha estat el successor de Pere qui ha portat al seu damunt gairebé tot el pes de la missió, mentre que el col.legi episcopal no hi ha tingut cap rol important. Avui, però, els bisbes de les seus cristianes prenen consciència de la seva responsabilitat, mentre que el Papa segueix enviant missioners religiosos, que depenen directament d'ell.

D'aquí la necessitat d'una millor coordinació a un triple nivell:

- a nivell de la direcció central, coordinació que no signifiqui, però, centralització excessiva;
- a nivell dels distints instituts religiosos missioners, coordinació, en particular, en la formació específica a donar als futurs missioners;
- a nivell, finalment, de les relacions a establir entre instituts religiosos i col.legi episcopal.

4.- Mons. SAPELAK, visitador apostòlic per als ukranians residents a l' Argentina, ha parlat dels règims ateus, que impedeixen la missió. Cal doncs parlar dels medis per a aconseguir salvar la fe dels fidels que es trobin sota tals règims i escampar-la si és possible.

En aquest sentit demana que es presti més atenció als medis audio-visuals per a instruir aquests pobles en la fe i preparar-los als sagraments... Demana concretament que Ràdio Vaticana destini més part dels seus programes a l'Església del silenci.

En nom del Cardenal SLYPI, demana encara que les missions de les Esglésies catòliques orientals no depenguin de la Congregació de Propaganda fidei.

5.- Mons CORDEIRO, arquebisbe de Karachi, parla de la salvació al defora de l'Església, però diu que ens hem de mirar les coses no des del punt de vista de la salvació de l'home, sinó a partir de la glòria de Déu: mirada doncs teocèntrica i cristocèntrica: i la glòria de Déu és realitat quan els homes són conscients de Crist. Vet aquí el sentit de la Missió.

6.- Altres intervencions s'han ocupat de qüestions doctrinals: la missió és, abans de tot, assumpte del Poble de Séu; la responsabilitat jeràrquica ha d'expressar-se de manera més col legial (Mr. MC. GRATH, bisbe de Santiago de Veragua). La necessitat de la Missió es justifica per la dimensió social que pren la Salvació amb l'existència de l'Església en un poble (Mr. GEISE, en nom de la Conferència episcopal d'Indonèsia). L'axioma tradicional: "No hi ha salvació fora de l'Església" (Mr. CORBOY, bisbe de Monza).

Mr. ATTIPETTY parla del dret d'implantar l'Església veritable en els llocs on existeixin ja missions cristianes no catòliques i Mr. LOKUANG critica la manera excessivament optimista de considerar les religions no cristianes.

EL CELIBAT DELS CLERGUES

vida del concili

Nº. 22 -full 2on.-

1.- La intervenció del Papa

"El Papa, sabent que hi havia alguns Pares que tenien la intenció de tractar en el Concili sobre el problema del celibat eclesiàstic en l'Església llatina per a saber si calia mantenir o no aquesta llei, ha decidit, pel seu compte i sense perjudici de la llibertat dels Pares, manifestar el seu propi sentiment.

Un debat públic -diu Pau VI- no és oportú de cap manera tractant-se d'aquesta qüestió que exigeix una prudència sobirana i que és d'una importància tan gran. És el nostre desig no solament conservar amb totes les Nostres forces aquesta llei antiga, sagrada i providencial, sinó, encara, reforçar la seva observança invitant als sacerdots de l'Església llatina a prendre consciència de les causes i raons que -avui precisament d'una manera tota particular- fan que es tracti d'una llei que hem de considerar com a molt adaptada i gràcies a la qual els sacerdots poden consagrar únicament a Crist tot el seu amor i donar-se de manera total i generosa al servei de l'Església i de les ànimes".

"La carta acaba dient que si els Pares consideren que han d'expressar el seu sentir sobre aquesta qüestió, poden fer-lo arribar per escrit al Consell de presidència, i aquest Consell el passarà al Papa el qual l'examinarà atentament davant Déu." (La Croix, 12.X.65. Editorial).

2.- El perquè d'aquesta intervenció

Llegim en el mateix article: "Es sabut que, des del començament del Concili, van deixar-se sentir unes veus, que eren primerament aïllades i sovint anònimes, i que demanaven la revisió de la llei del celibat eclesiàstic en l'Església llatina.

"Aquestes veus van anar-se fent més insistents cada dia, a desgrat d'alguns desmentiments. Invocaven el bé de les ànimes: L'Església ha de proporcionar pastors als seus fidels. Si l'obligació del celibat disminueix les vocacions sacerdotals fins el punt de deixar el ramat sense pastor, l'Església no es veurà obligada a revisar aquesta llei i a admetre el ministeri de sacerdots casats, com ho fa l'Església oriental? Vet aquí -ens sembla- el sentit d'algunes intervencions que pensaven fer al Concili alguns Pares de l'Amèrica llatina i, potser també, d'Orient."

"Gran nombre de bisbes estaven commoguts Informat de la situació, el Papa ha examinat la qüestió i ha decidit enviar una carta al Cardenal Tisserant..."

Ens sembla, de totes maneres, que l'editorial que acabem de transcriure no reflexe la complexitat de la problemàtica que s'havia apuntat sobre aquest tema. Antoine Wenger parla, efectivament, del punt de vista dels fidels, però s'havia parlat també a partir del mateix sacerdot, tocant qüestions i problemes més directament humans i psicològics complexos, no sempre, es clar, amb tot l'encert que la delicadesa del tema demana.

3.- L'opinió de Mr. KOOP, bisbe de Lins, al Brasil

Le Monde del 12 d'octubre en una nota de H. Fesquet, datada a Roma el dia 11, diu que "la qüestió d'una clerecia casada avença en els esperits amb passos de gegant". I dóna compte d'una intervenció destinada al Concili però que els moderadors no han cregut convenient que fos pronun-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

ciada a l'Aula.

Aquesta intervenció parla d'Amèrica llatina i del greu problema de l'Església en aquelles regions "per manca dels sacerdots suficients i de vocacions sacerdotals cèlibes". I en parla donant xifres: l'any 2.000 l'Amèrica llatina tindrà 600.000.000 d'habitants i necessitarà 120.000 sacerdots per tal que n'hi hagi un per cada 5.000 fidels.

La nova disciplina del diaconat -raona- disminueix la gravetat del problema però no podrà solucionar-lo. Per això demana que siguin ordenats sacerdots laics idonis que portin almenys cinc anys casats després d'una preparació que no sigui excessivament llarga.

El text acaba amb una esmena a presentar al Concili en aquest mateix sentit, de manera però que la decisió recaigués sobre les assemblees episcopals territorials competents amb l'aprovació del Sobirà Pontífex.

NOTICIARI

1.- Mons. Escrivá i el Pare Arrupe.

"Ayer, día de San Francisco de Borja, el Superior general de la Sociedad sacerdotal del Opus Dei y de la Santa Cruz, Padre Escrivá de Romaní, invitado por el padre general de la Compañía de Jesús, acudió a la curia generalicia de los jesuítas con motivo de la fiesta del día y por ser el citado santo patrono de dicha curia. Ya el día 12 del pasado septiembre, dos días antes de abrirse la quarta sesión del Concilio, el Padre Arrupe había visitado a Monseñor Escrivá en la casa central del Opus Dei, donde ambos superiores generales españoles mantuvieron una conversación afectuosísima" (La Vanguardia Española, 12.X.65, R. Cunill).

2.- François Mauriac, té 80 anys.

"Ahir, dilluns 11 d'octubre, François Mauriac va complir 80 anys. La setmana que ve, el dia 18 se li farà un homenatge solemne a Bordeaux, la seva ciutat natal". (La Croix, 12.X.65).

Resum de Mn. J. Totosaus

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº.B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 23 14 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 147

Dimarts, 12 d'octubre.

- "El CONCILI celebra avui el tercer aniversari de la seva primera congregació general" -ha dit Mons. Felici-. "Cal donar-ne gràcies a Déu i que Pau VI pugui acabar la gran obra volguda per Joan XXIII."

- També Mons. Felici ha anunciat als Pares que el 28 d'octubre se celebrarà la primera sessió pública d'aquesta IV Sessió, i ha recordat que precisament el Papa Joan XXIII va ésser elegit en aquesta data. Tindrà lloc una concelebració presidida pel Papa que promulgarà els decrets acabats. No ha precisat quins serien.

- Ha llegit també la carta enviada pel Cardenal Tisserant al Papa, contestant la carta que Pau VI va enviar-li sobre la llei del celibat en el clericat llatí.

- Ha continuat el debat sobre les missions en el qual han intervingut els següents Pares:

Cardenal Rugambwa (Tanzania) ha dit que l'esquema ha de manifestar més clarament que l'esperit de fe és necessari a tots aquells que es dediquen a l'apostolat en terra de missions. La fe il.luminarà el seu esperit i el seu cor, i els inspirarà les adaptacions necessàries per a fer-se tot a tòts.

Cardenal Suenens (Malinas, Bèlgica) es lamenta que hi manqui un paràgraf dedicat a la preparació a l'apostolat missioner. Sembla que només es pensi en la formació intel.lectual i en la pietat, i es deixi de banda la iniciació pràctica.

Nosaltres encara no hem pensat la manera de preparar els sacerdots i missioners per al seu ministeri sacramental i per a la seva funció d'"animadors" de l'apostolat dels laics.

Tampoc insisteix prou,el text, en el deure de predicar l'Evangeli que és manament més urgent, només es parla dels obstacles que cal eliminar amb paciència. Va subratllar la importància de les Universitats en aquestes zones.

Cardenal Zoungrana (Ouagadougou, Alt Volta), pertany als pares blancs. Ha fet una brillant exposició de la necessitat dels instituts seculars. Ha dit que alguns manifestaven la inutilitat d'aquests instituts en els països de missió on s'havia ja establert jerarquia diocesana, però aquests tals no veuen que sense els instituts seculars no hi haurien hagut avui aquestes esglésies locals. Cal l'honor i l'agraïment per a l'obra que ells han realitzat i cal recomanar també als bisbes que enviïn no solament sacerdots i laics sinó també religiosos i religioses.

Mons. Sibomana, bisbe de Ruhengeri (Rwanda) demana que s'inculqui als religiosos missioners una espiritualitat diocesana i l'obediència al Bisbe, que afavoreixi el contacte amb els altres sacerdots.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2º, 1.ª - barcelona-2

Mons. Gahamanyi, bisbe de Butare (Rwanda) voldria que les religioses es consagrin a les obres directament d'apostolat i no pas a altres tasques com la medicina o l'ensenyament que altres podrien fer.

Mons. Ntuyahaga, bisbe de Bujumbara (Burundi) diu que ens trobem en un període nou: passem de la missió a l'església organitzada, establerta. Caldrà revisar les relacions entre la Comissió de Religiosos i la Conferència Episcopal.

Mons. Martin, bisbe de Bururi (Burundi). La congregació de "Propaganda Fide" ha d'establir un programa. Un altre organisme ha de repartir les forces i els mitjans. Caldrà un lligam entre els dos que podria donar-lo el sínode de Bisbes.

El Rev. Pare P. Arrupe, general de la Companyia de Jesús, parla de l'urgència del treball missioner i de la manera nova com es presenta avui a l'Església.

- Els dos mil milions d'homes dels països afro-asiàtics obliguen a tenir un nou concepte de les missions. Aquests països són el futur i ells evolucionen ràpidament. Per exemple el Japó fa vuitanta anys no coneixia la tècnica i avui és un del més avançats tècnicament.
- La complexitat del treball missioner neix no solament del nou aspecte d'ordre tècnic sinó també de la permanència de les cultures antigues en aquests països.
- Cal més que mai el testimoni missional a fi que el món no esdevingui un monstre materialista i en canvi s'experimenta als països occidentals un retrocés de l'esperit missioner.

Les causes són:

- sentimentalisme que fa veure més les obres assistencials que les publicacions de caràcter científic o de treball universitari,
- sentit de superioritat respecte als pobles no occidentals,
- miopia que no ens deixa veure més que les necessitats pròximes.
- esperit superficial
- criteri equivocat en la selecció de missioners
- temps dedicat a buscar recursos econòmics en comptes d'evangelitzar.

Suggereix la idea de crear un òrgan d'informació, de preparar millor missioners qualificats, de conèixer més bé les cultures no cristianes.

Mons. Garai Gordobil, prelat nullius de Los Ríos (Equador) demana que les missions es confiïn a les diòcesis que tinguin vocacions abundants i recursos econòmics.

Mons. Grotti, bisbe missioner al Brasil, insisteix sobre l'ajuda que han de donar els instituts seculars.

Mons. Poletti del Consell de les Obres missioneres pontifícies, demana als Bisbes que afavoreixin les obres pontifícies per les missions, ja que són el mitjà apropiat per a suscitar vocacions i ajudar materialment a tots equitativament.

Mons. Youpin, arquebisbe de Nanking (Xina), desitja que als futurs missioners de Xina se'ls doni una formació veritablement xinesa, a fi que puguin cristianitzar la civilització de Xina. Desitja per tant la creació de seminaris especialitzats en aquest sentit.

Mons. Soares de Resende, bisbe de Beiria (Mozambique), insisteix en la necessitat de l'acció social a les missions. Desitja un altre nom per la Congregació de Propaganda Fide, perquè no es tracta pas de "fer propaganda" sinó de predicar la fe.

Mons. Kinam Ro, arquebisbe de Seoul (Corea). Diu que el testimoni donat pels cristians de països tradicionalment cristians és molt important per als

vida del concili

Nº. 23 -full 2on.-

pagans que a vegades troben notables diferències entre allò que els diuen els missioners i allò que veuen fer als catòlics quan van als seus països. Parla del bon exemple dels soldats americans quan la guerra de Corea.

Mons. Lamont, bisbe de Umtali (Rodèsia), en nom de 70 bisbes, insisteix en l'obligació missionera de cada església particular al seu propi territori.

Finalment Mons. Felici, secretari general -va demanar als Pares que votessin la següent pregunta:

"¿ Creuen els pares que l'esquema sobre l'activitat missionera de l' Església pot servir de base per a una ulterior elaboració que s'ha de fer d'acord amb les observacions presentades pels Pares ?".

- El resultat de la votació serà conegut a la congregació del dimecres i començarà en aquest mateix dia l'examen de l'últim esquema sotmès a discussió que tracta de la vida i ministeri dels sacerdots.

NOTÍCIES

CONFERENCIA DEL CARDENAL SUENENS:

A la Domus Mariae el Cardenal Suenens ha parlat a un bon grup de Pares conciliars i de sacerdots. Pròpiament ha estat una conversa més que no pas una conferència (així ho ha dit el cardenal i així ho demostrava el seu pantalon i americana gris en comptes de la sotana i faixa vermella) sobre les conseqüències pastorals del Concili. Ha dit entre altres coses: "la primavera per l'Església ha arribat.. Encara que no siguem al mes de maig, si que som a 1 abril i malgrat que pugui haver-hi alguna gelada passatgera, el bon temps és irreversible....."

EL "CENTRE PELS ESTUDIS I LES RELACIONS INTERNACIONALS" a Roma, ha reunit un grup de laics de diversos països per a tractar, l'endemà d'haver-se acabat la discussió a l'aula, del "futur, pròxim i llunyà, de l'esquema XIII; les seves projeccions en l'actitud dels cristians del temps post-conciliar.

MONS. ANCEL PARLA NOVAMENT DEL CELIBAT

Poques hores després d'haver-se conegut la carta del Papa, llegida a la congregació de dilluns, sobre el problema del celibat dels sacerdots, Mons. Ancel ha fet unes declaracions al corresponsal de "La Croix". Diu en elles:
"Llegint el que s'ha escrit sobre la conferència que vaig donar als Pares conciliars, tinc la impressió que no s'ha entès el meu pensament. Jo m'he oposat sempre absolutament que s'estengui la disciplina oriental a la clerecia de ritus llatí. Estic convençut que -independentment de la intervenció del Sant Pare aquest matí- la quasi unanimitat dels Bisbes comparteix el meu punt de vista. Una prova és que solament hi han hagut 16 vots en contra quan a l'esquema sobre seminaris es parlà de l'orientació dels seminaristes vers el celibat.

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

¿ ELS MUSEUS DEL VATICÀ A LA UNESCO ?

No és un secret per a ningú -diu H. Fesquet- que PAU VI busca un mitjà elegant i pràctic per presentar l'Església al món modern lliure de tot compromís amb les riqueses temporals. Es diu - afegeix el cronista de Le Monde - que voldria posar una part del Vaticà a mans de la Unesco. (?).

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 24 15 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 148

Dimecres, 13 d'octubre.

DEBAT SOBRE MISSIONS

I.- ENQUADRAMENT

Tothom esperava encetar en la sessió d'avui la discusió sobre l'últim esquema en programa que tracta de la vida i ministeri dels sacerdots (vegeu "VIDA DEL CONCILI" nº. 23). Contra les previsions, però, i malgrat el resultat de la votació d'ahir sobre l'aptitud essencial de l'esquema per a passar a una ulterior esmena hagi estat de 2.070 vots positius contra 15 negatius, la congregació d'avui s'ha consagrat encara, pràcticament tota, al tema missioner. Deu pares han demanat poder parlar a nom almenys d'altres 700.

Treta alguna excepció, pot dir-se que els oradors d'avui eren inèdits o molt poc coneguts per les seves intervencions conciliars. En les seves al.locucions han aparegut poques aportacions estrictament noves. Potser el més important hagi estat l'accent carregat sobre la necessitat de l'ecumenisme a missions, tema molt ric i pràctic. Un punt sobre el que no coincideixen els parers és sobre la millor organització del clericat no regular que decideix anar a missions. Uns són partidaris dels instituts missioners ja existents, marginals a les diòcesis en quant a tals. Altres, en canvi, prefereixen que cada diòcesi prengui els propis compromisos i que abasteixi de missioners el lloc de treball.

Una nota de color en la sessió d'avui l'ha donada un auditor africà que -no obstant la seva feina sigui escoltar, auditor- ha fet ressonar la seva veu vibrant de cristià jove enmig de l'aula, presentant-se vestit amb els nadius colors virolats.

Tres altres temes han reclamat l'atenció de l'assemblea: la votació en bloc sobre l'esquema de la formació del clericat (2.196 vots positius, 15 negatius, 1 nul); la votació parcial de l'esquema sobre l'educació cristiana (85, 96, 76, 111, 85 i 83 vots negatius respectivament en les sis primeres votacions); i la presentació de l'esquema sobre la vida i ministeri dels sacerdots.

II.- INTERVENCIONS

PAPER DE L'ESTAT EN L'EDUCACIÓ

Mons. Daem, bisbe d'Anvers, a Bèlgica, abans de començar la votació sobre les esmenes a l'esquema de l'educació cristiana, ha presentat la declaració explicant el criteri que s'havia seguit en la introducció de les correccions i observacions fetes pels pares l'any passat. Vista la gran diversitat de condicions que es donen arreu del món, el text ha de restar a un nivell genèric, permetent en conseqüència les oportunes aplicacions a cada lloc. Preveu que el text no satisfarà tothom, concretament en el paper que es fa jugar a l'estat en problemes d'escola i educació. A uns sem-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

blarà massa important, a d'altres massa poc. Afirmant el rol de subsidiaritat que correspon a l'estat, el text no exclou que l'estat tingui un rol propi en matèria d'ensenyament, en la mesura que ell és responsable del bé comú, factor important del qual és l'ensenyament i l'educació.

EIXAMPLAR I APROFUNDIR

Mons. Heerey, arquebisbe d'Onitsha, a Nigèria, no creu prou adequada la noció de missió que ofereix l'esquema. Creu que Missió s'ha d'entendre no sols en sentit extensiu -eixamplar-, sinó també en el sentit intensiu -aprofundir-.

ACCIÓ ECUMÈNICA A MISSIONS

El P. Degrijse, general dels Missioners de l'Immaculat Cor de Maria, demana que l'esquema tracti més amplament i amb major claredat sobre les relacions existents entre activitat missionera i ecumenisme. El mitjà pràctic de viure a les missions d'acord amb l'esperit del decret sobre ecumenisme és la cooperació entre tots els cristians, perfectament possible seguint una gradació:

1.- Conèixer exactament els altres, pas que farà caure bona colla de prejudicis. En aquesta tasca els butlletins missioners hi tenen una responsabilitat particular.
2.- Utilitzar en comú determinats mitjans externs, com les emisores de ràdio, les escoles, els hospitals,...
3.- Fer acció social conjunta: lluita contra el racisme, a favor de la pau, de la moralitat pública,...
4.- Finalment, evangelització en comú. Aquest darrer aspecte presenta dificultats molt greus, certament, però esdevindria un signe molt bell d'unitat. Aquesta acció conjunta afavoriria l'ecumenisme d'una manera concreta, posat que seria il.lusori imaginar que tots els progressos han de venir de la -d'altra banda necessària- recerca teològica.

PRECISEM

Mons. Gazza, prelat "nullius" d'Abaete, al Brasil, voldria fer que coincidissin la realitat de territoris missionals amb la noció jurídica de missió. A l'Amèrica Llatina existeixen més de 130 circumscripcions eclesiàstiques que són en realitat terrenys missionals encara que del punt de vista jurídic es consideri que formen part de països cristians.

MASSA PRUDÈNCIA ÉS JA IMPRUDÈNCIA

Mons. Van Cauwelaert, bisbe d'Inongo, al Congo-Leopoldville, a partir del fonament teològic de la missió, que és la voluntat de Déu de reunir tots els homes en Crist, insisteix en l'esperit ecumènic que hauria de distingir les missions. La Missió reclama unitat, i d'ací l'obligació que té l'Església de fer tot el possible per a realitzar-la. Ara, l'experiència del passat ens fa saber que dissortadament han existit rivalitats entre els cristians. Avui tots els batejats han d'intentar de donar un testimoni conjunt. Vigilem per tal que un excés de prudència en aquest camp no es transformi en una gran imprudència.

BATEJAR O NO ?

Mons. Gay, bisbe de Basse-Terre, a l'illa de Guadaloupe, referint-se també a la qüestió ecumènica, va formular el desig que els cristians no-catòlics, per la seva banda, estessin també ben disposats al diàleg. Opina que hi hauran vocacions missioneres que es descoratjaran si se'ls diu que la tasca missionera no està tant en batejar com en ajudar els homes a descobrir els valors cristians de les religions no cristianes. Vol que es remarqui l'acció missionera de l'Esperit Sant i que es recomanin les obres missionals pontifícies.

MISSIONERS A DINS I DE DINS

Mons. Satoshi-Nagae, bisbe d'Urawa, al Japó, lamenta que el text sembla

vida del concili

Nº. 24 -full 2on.-

contemplar només els missioners que provenen de l'exterior, d'altres països o cristiandats, sense dir res sobre les obligacions missioneres dels catòlics nadius. Les esglésies locals tenen una activitat i una responsabilitat missioneres, i cal que l'esquema els doni tot el relleu, essent fonamental això per a difondre l'Evangeli. Cal que el concili parli més de cara a la situació d'avui i de demà que a la d'ahir.

LA SALVACIÓ PERSONAL

Mons. Velasco, espanyol, antic bisbe missioner a la Xina i resident a Filipines en l'actualitat, troba que aquest esquema ha donat pas a una teologia nova que substitueix veritats fermes i tradicionals. Hi surt, per exemple, la idea de la salvació comunitària. Sorprèn, en efecte, que després d'haver parlat tant sobre la dignitat de la persona humana, ací es tracti tan lleugerament el problema essencial de la salvació, emmarcant-lo dins de la col.lectivitat, quan precisament l'Escriptura diu: "Prediqueu l'Evangeli a cada criatura". El text, a voltes, pren un regust naturalista, i afavoreix el fals irenisme i l'indiferentisme.

ORGANITZEM-NOS

Mons. Pirovano, prelat "nullius" de Macapa, al Brasil, abordà el complexe problema de l'organització missionera. Voldria que es reforcessin els instituts missioners de clerecia secular, sense crear-ne altres de nous. L'existència d'aquests instituts es troba en perill degut a creació de noves institucions missioneres que creen confusió i desorienten el reclutament de vocacions missioneres. Les diòcesis o nacions que ja tenen instituts missioners, haurien de considerar aquests instituts com el conducte normal per on donar sortida a les pròpies inquietuds missioneres. Evitar l'erecció de nous seminaris quan els ja existents podrien realitzar llur funció.

UN SOL RÈGIM

Mons. Han Kong-Ryel, bisbe de Jeon-Ju, a Corea, diu que l'existència actual d'instituts missioners seculars i regulars és una fórmula que comporta inconvenients, en particular la col.lusió entre l'autoritat religiosa i la del bisbe, i la dificultat que representa pertànyer a un determinat cos religiós en ordre a una perfecta assimilació del missioner al país. Tret de casos excepcionals, com poden ser el previ coneixement de les llengües o la continuació d'una activitat professional ja exercida, no considera satisfactòria la fórmula dels missioners que ofereixen llur activitat durant una temporada. Opina com a solució millor que els bisbes i els instituts missioners posessin a disposició dels bisbes missioners els propis sacerdots, deixant-los després sota llurs ordres.

LA COL.LEGIALITAT EN MARXA

Mons. de Reeper, bisbe de Kisumu, a Kenya, enfocà la qüestió dels mitjans materials de les missions. Els missioners realitzen una tasca d'Església, i mai no s'haurien de veure constrets a captar. En realitat ho han de fer, en perjudici de la pròpia diòcesi i contra la voluntat dels bisbes. Cal trobar per als missioners una assignació fixa i permanent. "En aquest problema té una aplicació el principi de la col.legialitat episcopal i la coope-

ració econòmica entre les esglésies antigues i noves". Referint-se a les monges missioneres cita el cas de les que fins ara rebien un sou dels governs, i que degut a reservar-se últimament llurs càrrecs als autòctons, ara es troben sense mitjans. La solució d'aquest problema no està que les monges d'Europa o Amèrica guanyin sous que permetin viure a les seves germanes missioneres. És tota l'Església missionera que ha de trobar una solució.

CRIST AL MÓN; EL MÓN AL CRIST

A nom de tots els auditors seglars ha obtingut la paraula l'auditor laic Eusebi Adjakpley, nadiu de Togo. S'ha presentat vestit amb el trajo típic del seu país, cobert amb un mantell atigrat damunt la camisa blanca que feia ressaltar la negror dels seus braços i de la cara. Ha parlat durant 10 minuts amb veu sonora i clara que, junt amb la seva indumentària, ha fet que els bisbes drets s'anessin acostant entorn seu. La seva intervenció ha estat un testimoni de l'acció missionera de l'Església, i ha manifestat l'adhesió del laicat catòlic a aquesta tasca. Ha fet una vibrant crida a tots els laics perquè donin el Crist al món i el món al Crist, i ha insistit en la cooperació ecumènica missionera de tots els cristians. Ha retut homenatge als missioners que han donat sang i vida per la difusió de l'Evangeli, i ha fet ressaltar la necessitat de l'apostolat seglar en territoris missionals, fent algunes propostes interessants en ordre a potenciar aquest apostolat. En començar a parlar ha manifestat el seu goig de poder prendre la paraula.

En acabar el debat sobre les missions, el P. Schutte, general de la congregació del Verb Diví, en nom de la corresponent comissió, va prometre parar atenció a les observacions fetes durant el debat, i amb això el concili va acomiadar-se del tema missional fins a la propera votació.

Mons. Marty, arquebisbe de Reims, a França, va cloure la sessió introduint l'esquema sobre els sacerdots, que havia d'haver-se debatut en la sessió d'avui, però no ho serà fins a la de demà.

III.- NOTÍCIES I COMENTARIS

- A la present sessió hi han assistit més de 2.200 pares.

- L'ha moderat el cardenal Lercaro. La missa ha estat celebrada per Mons. Smitt, bisbe de Bulawayo, i ha entronitzat l'Evangeli Mons. Rupp, bisbe de Mónaco.

- El president del CELAM, Mons. Larrain, responent possiblement amb aquest gest als comentaris de determinada premsa, ha enviat al Papa un telegrama, que s'ha fet públic, en el qual manifesta la seva adhesió a presa de posició per part de Pau VI en la qüestió del celibat sacerdotal.

- El cardenal Cicognani, secretari d'estat, parlant amb un periodista ha comentat que hom complica molt la llibertat religiosa. "Si la reduïm a termes simples, desapareixen les complicacions. Es tracta d'establir que els estats han de permetre la llibertat religiosa a tothom. No és un principi que contradigui la veritat de la religió catòlica, sinó un principi que afirma la dignitat humana".

- S'estaria reestructurant la llei de l'abstinència i el dejuni. El Papa ha consultat els diversos episcopats i sembla que publicarà un document sobre el tema.

- S'ha anunciat una sessió pública que tindria lloc el dia 28 d'octubre. Llavors s'aprovarien i promulgarien definitivament els documents ja acceptats pel concili sense el Papa.

vida del concili

- La sessió pública del dia 28 comportaria, endemés de la publicació dels documents, una manifestació solemne d'homenatge a Joan XXIII en la diada del setè aniversari de la seva elecció. Aquest homenatge seria una manera de respondre als desigs d'aquells pares que voldrien canonitzar el Papa promotor del concili passant per damunt dels tràmits canònics normals.

- Mons. Weber, arquebisbe-bisbe de Strasburg, ha escrit recentment: "El sacerdot no és pas un servidor del bisbe, sinó que és juntament amb ell el servidor de Déu".

- Cinc teòlegs treballen en la nova redacció del text sobre llibertat religiosa. Es tracta de Pavan -possible coautor de la "Pacem in Terris"-, Murray, Hamer, Congar i Feiner. Sembla que el treball els marxa bé.

- El nou esquema de revelació es veu que encara es capaç de provocar serioses discussions entre els membres de les comissions.

- Mons. Roberts, antic arquebisbe de Bombay, es queixa que al concili no li donin la paraula. "N'hi ha, per exemple el cardenal Ruffini, que han intervingut dotzenes de vegades a l'aula. Alguns tenen sempre el llum verd, jo mai". D'ençà de l'agost diu que va enviar al secretariat del concili una seva intervenció sobre l'objecció de consciència, i com que no ha pogut parlar a l'aula, comunica el seu contingut en una conferència pública. "Jo demano que el concili apuntali el refús de l'obediència cega".

- Alguns pares del concili pensen que amb les darreres intervencions la qüestió del celibat s'ha cobert però no s'ha resolt.

- En l'esquema sobre les missions es parla de la reforma de la congregació romana que en porta la direcció. Aquest paràgraf hauria estat canviat en sentit anti-reforma d'una manera extraconciliar degut a la intervenció de membres influents de Propaganda Fide, amb l'esperança de conservar com ara tota l'autoritat sobre les missions.

- Determinats pares voldrien que es tornés a discutir públicament a l'aula l'esquema sobre l'educació cristiana, o almenys que es pogués votar "juxta modum", i no simplement placet o non placet.

Resum d'Alvar Maduell

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

vida del concili

Nº. 25 16 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 149

Dijous, 14 d'octubre.

Celebrant : Mons. Mazen, vicari apostòlic de Tahití.
Evangelis : Mons. Bergonzini, bisbe de Volterra.
Moderador : Cardenal Lercaro.
Assistents: 2.169 Pares conciliars.

La Sessió d'avui comprèn tres parts:

I.- Iniciació de les intervencions sobre l'esquema: "VIDA I MINISTERI SACERDOTALS".

II.- Votacions finals sobre l'esquema: "EDUCACIÓ CRISTIANA".

III.- Introducció del cardenal Bea i votació de la declaració sobre: "RELACIONS DE L'ESGLÉSIA AMB LES RELIGIONS NO CRISTIANES".

. VIDA I MINISTERI SACERDOTALS .

Hom recordarà que aquest esquema té una llarga història. La importància donada a la "col.legialitat" i a la missió pastoral del bisbe, en la primera i segona Sessió, va crear com una por que el paper i la importància de la tasca dels sacerdots quedessin una mica descurats. Van haver-hi diverses intervencions en aquest sentit.

Al final de la Sessió de l'any 1.963 va ésser proposat als Pares un "Missatge als sacerdots", però no es va trobar la forma de portar-lo ràpidament a terme. Després es va elaborar un curt esquema de dotze propostes que l'Assemblea va creure també insuficient. En la votació del 12 d'octubre de 1.964 va ésser refusat per 930 vots desfavorables. La comissió va preparar un nou i més extens text distribuït al final de la tercera Sessió.

Des d'aleshores, els Pares van fer-ne l'estudi i les corresponents observacions que han sumat un total de 400, rebudes fins la data senyalada del 31 de gener d'aquest any 1.965. Aquestes propostes examinades, s'han tingut en compte en el redactat actual del nou esquema que avui s'ha portat a discussió a l'aula conciliar.

Mons. Marty, arquebisbe de Reims (França) n'ha fet la presentació: Ha dit, "Amb la sinceritat de reconèixer la insuficiència dels altres projectes s'ha pogut arribar a l'actual. L'empresa és seriosa. L'expectació dels sacerdots és gran. Tinguem tota cura perquè no restin decebuts."

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

El cardenal patriarca maronita Meduchi (Antioquia), lloa l'esquema però remarca com a defectes un excessiu "juridisme occidentalista" amb perill de reduir la missió sacerdotal més a una "organització exterior" de la pastoral que no pas a una transformació de la vida, en cristià, segons el Misteri de la Mort i de la Resurrecció de Crist. Per això (amb aquesta insistència tan típica de les intervencions del pares orientals) demana donar més relleu al rol de l'Esperit Sant, ànima del ministeri i autor de la vida espiritual.

El card. Ruffini (Palermo, Sicília) lloa la profunda espiritualitat eclesiàstica que anima l'esquema. Troba a faltar la cita explícita de la confessió freqüent i de la direcció espiritual entre els mitjans de santificació dels sacerdots.

El card. de Arriba i Castro (Tarragona) considera aquest esquema com l'esquema capital. "O aquest és el Concili de la santedat o no serà res". " I la santedat sacerdotal és la més important". Proposa com a títol: "La santedat dels sacerdots". Troba com a defecte el no dir que és als seminaris i als noviciats on el sacerdot adquireix les virtuts sacerdotals que marquen l'esdevenidor. Per tant, creu que s'hauria d'insistir més en els mètodes pedagògics, en la pietat, en l'estudi, en la disciplina, i en la virtut fonamental de la humilitat. Demana d'incloure a l'esquema els cànons (124-144) del Dret Canònic vigent que fan referència als sacerdots.

El card. Quiroga (Compostela), lloa l'esquema i fa referència a les relacions entre els sacerdots i el bisbe, la qual cosa s'hauria de posar més de relleu. Els bisbes són els qui reben la plenitud del sagrament i estan, més que cap altre, abligats a la santedat. Això caldria dir-ho al Concili perquè es vegi ben clar que el que s'espera i es demana dels sacerdots, ho han de practicar "abans que ells i encara amb més motiu, els seus bisbes".

Caldria també, remarcar la participació dels bisbes i sacerdots en un únic sacerdoci, el de Crist, com a fonament de comunió jeràrquica i vincle de fraternitat en la tasca comú, sacerdotal i ministerial.

Les repetides i molestes al.lusions que semblen indicar una certa desconfiança en les relacions sacerdots-bisbe, s'haurien de treure totalment de l'esquema.

> El card. Leger (Montréal, Canadà): "No hem de presentar als sacerdots ni una espiritualitat de laics, ni una espiritualitat de religiosos, sinó una espiritualitat adaptada al seu estat". La perfecció sacerdotal cal cercar-la en el mateix exercici de la pròpia missió pastoral. "La unió de Crist amb el sacerdoci es realitza sobretot amb l'exercici del ministeri pastoral", d'aquí en sortirà també "el principi d'unitat de la seva vida i de la seva activitat". "Les virtuts pròpies del sacerdot són les del bon pastor de l'Evangeli". Cal remarcar el valor radical de la pobresa en la vida sacerdotal.

El card. Richaud (Bordeus, França). L'amor a Crist i la consagració sobrenatural han de dirigir tota la vida del sacerdot. El sacerdot no és un cristià funcionari, dotat d'uns poders especials per a determinades accions, sinó un consagrat per Déu i a Déu. La seva vida ha d'ésser conseqüent aaquesta realitat i tota ella centrada en Crist.

> El Card. Colombo, arquebisbe de Milan, Itàlia: "Caldria subratllar millor que el ministeri pastoral té el seu primer origen en el lligam íntim existent amb la plenitud de sacerdoci dels bisbes".
>
> "Remarcar que els vincles entre Crist, el bisbe, i el sacerdot, es verifiquen d'una manera directa i palesa en el clericat diocesà". "Això seria un motiu de reconfort per als sacerdots diocesans freqüentment tan provats pel treball i per la solitud".
>
> "El sacerdoci jeràrquic exigeix la perfecció i situa al sacerdot en un particular estat de perfecció, en virtut del vincle que l'uneix amb el bisbe, en l'exercici de la caritat pastoral".

vida del concili

Nº. 25 -full 2on.-

Mons. Argaya, bisbe de Monuoñedo, ha demanat una reorganització general perquè el trabat ideològic de l'esquema quedi més just i conseqüent. Després ha desenrotllat la seva proposta:

El treball manual dels sacerdots és un problema actual, per què no parlar-ne?. El Concili s'hauria de pronunciar sobre aquest punt.

Aquesta forma de treball és tan lloable com qualsevol d'altra. Més encara, és molt convenient que el sacerdot faci un treball manual, com Crist, que va treballar amb les seves pròpies mans; com St. Pau; i com ensenya una llarga tradició en l'Església, malauradament no seguida en els darrers segles. Nombrosos Concilis, a partir del segle V, recomanen als sacerdots, que en siguin capaços, el treball manual per ascètica, per curar de les pròpies necessitats, per ajudar als pobres.

La mateixa recomanació es troba feta als missioners a l'any 1.659 a fi que "no siguin de cap manera una carga pel poble, degut a les seves necessitats temporals. Els recorda la pobresa dels apòstols que cercaven el necessari,amb les seves mans, per a ells i per als qui amb ells es trobaven". Benet XV a l'encíclica "Maximum illud" (30.XI.1919) recordava també que "l'autèntic predicador de l'Evangeli, s'esforça amb tota voluntat per a imitar l'apòstol dels gentils... amb un esperit de renúncia de voler guanyar-se l'aliment al preu del treball de les seves mans, malgrat les preocupacions d'una tasca àdhuc ben pesarosa".

Senyala després el perill d'una acció fora esperit i mida, que constituiria l'anomenada heretgia de l'acció.

Remarca l'exemplaritat fecunda de la mort sacerdotal, viscuda a la manera inoblidable de Joan XXIII, com a coronament sacrifical d'una vida de bon pastor. I espera que el Concili sàpiga donar (com el Tridentí ho feu per el seu temps) una "figura conciliar del sacerdot" per al món d'avui.

(Aquesta intervenció va molt destacada a tota la premsa i comentaris conciliars).

Mons. Cuyot, bisbe de Contances (França): Ha dit que l'esquema havia dpésser una resposta de les qüestions reals que es plantegen els sacerdots d'avui.

Perquè l'esquema tingui la necessària dimensió profètica, ecumènica i missionera, s'hauria de remarcar l'acció de l'Esperit Sant en el ministeri i vida sacerdotals i la responsabilitat dels sacerdots vers els no creients del món actual.

L'evangelització dels qui no coneixen a Crist o no el reconeixen com a Salvador és una de les preocupacions més grans dels sacerdots que es troben amb uns cristians immersos, com els dels primers temps, enmig d'una societat pagana, com ha concretat fa poc Pau VI i com aquests mateixos cristians sovint presenten als sacerdots com un fet inqüestionable i urgent.

("Le Monde" remarca el conegut pensament i preocupació d'aquest bisbe per la qüestió dels sacerdots obrers a França i la relació amb la Conferència Episcopal Nacional quan es plantegi aquest tema).

Mons. Henriquez, auxiliar de Caracas (Venezuela) ha definit al sacerdoci com "una configuració ontològica de Crist i una participació efectiva del seu sacerdoci etern". Aquesta visió teològica desenvolupada hauria de donar "optimisme al sacerdot i força per a tot, omplint d'alegria la seva

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª barcelona-2

vida".

Mons. Jubany, bisbe de Girona, ha dit que si bé l'esquema tracta de les associacions sacerdotals afirmant el seu valor, sembla però que resta insuficient donada la importància actual de les mateixes.

És evident que l'Esperit Sant promou avui en l'Església la santedat a través de "diversos dons jeràrquics i carismàtics, com diu la Constitució d'Església. Molts són els sacerdots que seguint l'impuls del mateix esperit busquen santificar-se per mitjà d'aquestes associacions. Caldria doncs establir més clarament els seus principis teològics i les lleis canòniques que les regulin.

Alguns d'aquests principis podrien ésser:

1) Tota associació sacerdotal ha de fomentar una espiritualitat basada en l'exercici del propi ministeri i en la doctrina de cooperació estricta en l'ordre episcopal.
2) Aquestes associacions no sols respectaran sinó que han de servir per a reforçar els lligams amb els restants sacerdots diocesans i amb el propi bisbe.
3) L'exercici dels consells evangèlics i en especial del celibat serà sempre fomentat per les esmentades associacions.

D'aquí se'n seguiria la corresponent ordenació canònica.

. EDUCACIÓ CRISTIANA .

. Votacions .

- Sobre el dret dels pares en l'educació de llurs fills i el deure de l'Estat de garantir plena llibertat en l'elecció de l'escola:
  1.961 si per 39 no
- Sobre el dret dels pares en exigir els mitjans necessaris per a la formació religiosa a les escoles i el deure de l'Església de vetllar per aquesta educació moral i religiosa amb relació al principi de respecte a la consciència i a la llibertat religiosa:
  1.965 si per 79 no
- Sobre el dret de l'Església d'ésser lliure per a obrir escoles específicament pròpies i els deures dels cristians a mantenir-les i participar-hi:
  1.977 si per 102 no
- Sobre els diversos tipus d'escola i les exigències actuals que condicionen molts de casos:
  2.068 si per 116 no
- Sobre els valors de les Universitats específicament catòliques, remarcant a la vegada la necessitat d'una assistència espiritual a tota la joventut universitària:
  2.043 si per 132 no
- Exigència de Facultats de Teologia a les Universitats generals i importància de la seva missió en el món intel.lectual, en el diàleg ecumènic i de cara als problemes nous donats per les descobertes i pel progrés de totes les ciències:
  2.095 si per 87 no
- Encoratjament als cristians dedicats a l'ensenyança, crida als joves perquè acceptin aquestes responsabilitats i aquest canvi, i exigència de coordinació a pla nacional i internacional:
  2.079 si per 100 no

La VOTACIÓ DE CONJUNT a tot l'esquema ha donat el següent resultat:

Votants: 2.096 "placet" 1.912; "non placet" 183; vot nul 1.

Queda per tant aprovat en Congregació general i passa al Pontífex per a la corresponent sessió pública final.

vida del concili

Nº. 25 -full 3er.-

. DECLARACIÓ SOBRE ESGLÉSIA I RELIGIONS NO CRISTIANES .

El card. Bea, president del secretariat per la unió dels cristians, ha fet de nou una relació introductòria a les votacions, amb tota cura, claredat, matisacions, i entusiasme. La importància i la història d'aquesta declaració bé prou ho valen.

Ha insistit sobretot en la intenció exclusivament religiosa de l'esquema, lluny de tota falsa interpretació polititzant, en la precisió dels termes, per a evitar tot error teològic sobre la veritable religió o sobre les interpretacions bíbliques, en l'anàlisi del text sobre la condemna de Crist i les raons ateses per a eliminar la paraula explícita de "deïcidi" i ha fet una crida a la caritat i a la comprensió de tots.

Es vota paràgraf per paràgraf i en els punts més difícils, proposició per proposició.

- Sobre la missió de l'Església de promoure la unitat i atendre de bell antuvi tot el que uneix i és comú, més que no pas allò que és diferent i que separa:

  2.071 si per 110 no

- Valors religiosos de les diverses religions no cristianes. L'Església no menysprea, ans al contrari, valora tot el veritable i sant que posseeixen aquestes religions, i així ho remarca, amb una explicitació especial, de l'hinduisme i el budisme:

  1.953 si per 184 no

- Es remarquen els valors religiosos positius de la creença islàmica, (adora un sol Déu viu i subsistent, misericordiós i omnipotent, creador de cel i terra, que s'ha revelat als homes, que té a Abraham com a patriarca immutable, a Jesús com a Gran Profeta, a Maria com a Mare virginal de Jesús, invocable i a Déu com a Senyor i Jutge de tots els homes resuscitats a la fi del temps terrenal) i es fa una crida a oblidar el passat amb totes les seves lamentables implicacions, per a crear un esdevenidor amb comprensió sincera i col.laboració mútua en la promoció dels valors morals dels homes i de la societat:

  1.910 si per 189 no

- Respecte a la religió hebraica es senyala d'entrada la relació del poble del Nou pacte amb la raça d'Abraham, les arrels i la nissaga comunes amb referència a Crist, Maria i els apòstols com a membres de la raça jueva. Es recomana el coneixement i per tant l'estima mútua que cal fomentar mitjançant l'estudi bíblic, teològic i el diàleg fraternal:

  1.937 si per 153 no

- El text central referent al poble jueu queda formulat així:

"Si bé les autoritats dels jueus juntament amb els seus partidaris van urgir la mort del Crist, el que es va perpetrar en la seva passió, no pot ésser atribuït ni a tots els jueus que aleshores vivien indistintament, ni als jueus d'avui. Queda ben provat que l'Església és el nou poble de Déu;

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

no obstant, els jueus no poden ésser assenyalats ni com reprovats ni com maleïts per Déu, talment com si això ho mostressin els textos sagrats. Per tant, cal que tothom procuri que, ni en la catequesis ni en la predicació de la paraula de Déu, no s'ensenyin coses que no estan d'acord ni amb la veritat evangèlica ni amb l'esperit de Crist. Endemés, l'Església que reprova totes les persecucions contra els homes, qualssevol qui siguin, tenint present el patrimoni comú amb els jueus, impulsada mai per raons polítiques sinó per la caritat evangèlica, deplora els odis, les persecucions, i les manifestacions antisemites realitzades en tot temps i per qui sigui contra els jueus".

Aquest text es votarà a la pròxima Congregació.

. NOTICIARI .

- Es fan tota mena d'"especulacions" en els "rumors i comentaris de passada" sobre la persistència d'una minoria de vots negatius en els punts clau dels esquemes. No donen, però aquests comentaris cap base prudent per deixar de creure que aquest fenòmen es produeix per motius diversos en cada votació i amb una conjunció d'elements també inorgànics.

- Mgr. Manager, bisbe de Meaux (França) en una crida a favor de l'ajuda efectiva a l'acció missional, ha declarat: que no es pot continuar en l'estat de coses que fa recaure l'acció missional de l'Església només sobre el sacrifici perpetuat d'un "grapat" (poignée) de cristians. L'esforç ha de ser portat per tots els cristians i especialment pels cristians "gâtés" (mimats, consentits, etc.) que som nosaltres.

- Mons. Hallinan, arquebisbe d'Atlanta (U.S.A.) ha presentat al secretariat general del Concili un document demanant que es doni més importància a la missió de la dona en el món modern i en l'Església, i concretament que sigui autoritzada per a servir la Missa, llegir l'Evangeli, ensenyar teologia i fer serveis diaconals, que sigui inclosa en els organismes post conciliars, que tingui representació a la congregació vaticana per les religioses i a la Comissió de reforma del dret canònic. Com es veu és tot un programa per la més amplа presència i representació femenina.

- Al Vaticà s'han rebut cartes en les quals s'avisa de l'intent de provocar incidents i amenaces que fan recordar els episodis recents en què es varen descobrir explosius entorn de la plaça i basílica vaticanes. Per aquest motiu s'ha reforçat la vigilància.

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 26 -full 2on.-

Mons. Tome, bisbe de Mercedes (Argentina) -que parlà llargament- exposà la necessitat de distingir el sacerdoci dels fidels i el sacerdoci ministerial. Tractà del problema del treball manual: "Alguns volen un sacerdoci encarnat fins i tot pel treball manual. Si els sacerdots són fidels a l'obligació del seu ministeri, no els pot sobrar temps per entretenir-se amb el treball manual.

Com que el cardenal Lercaro, moderador de torn, li pregà que acabés, Mons. Tome va dir: "Per acabar: Valen més 50 sacerdots espirituals que no 100 sacerdots obrers".

Mons. Charue, bisbe de Namur (Bèlgica), intervingué sobre la santedat sacerdotal. Aquesta santedat s'arrela en la consagració sacerdotal, rep força de l'amor particular del Crist pels seus sacerdots i es desenvolupa per les gràcies especials otorgades al sacerdot per acomplir el seu ministeri. Encara que el Sagrament de l'Ordre confia al sacerdot una missió universal, també és bó dir alguna cosa de la missió particular dels sacerdots diocesans. Hi ha dues maneres d'exercir la caritat, una universal i l'altra particular. "Per què dic això? -acaba- Perquè alguns estimen el llunyà, un ideal de somni que els porta a través de tot l'univers i s'obliden de l'amor als seus germans pròxims. D'aquí la importància de la Parròquia".

Mons. Nabaa, arquebisbe melquita de Beirut, va fer una intervenció molt estudiada sobre els recursos materials dels sacerdots: "Alguns viuen més pobrament que els més pobres, cosa que treu coratge i joia en el servei del Senyor. El sacerdot té el dret de viure de l'altar. El Concili hauria de dir d'una manera almenys general quina remuneració cal donar al sacerdot i qui cal que la doni. La remuneració serà tal que permeti de viure dignament segons la seva condició. Al bisbe pertoca distribuir amb justícia els recursos materials, però els fidels cal que siguin conscients de les seves obligacions. És per als fidels i no per al bisbe que el sacerdot és consagrat en ministeri".

II.- ADVERTIMENTS DEL SECRETARI GENERAL

1) La declaració sobre les relacions de l'Església amb les religions no-cristianes fou votada per:

1.763 vots favorables; 250 en contra; i 10 nuls.

És difícil d'interpretar els vots negatius. Entre ells hi ha en proporció desconeguda els bisbes de països àrabs, els d'extrema dreta i els que troben el text fluix i poc precís en relació amb l'anterior de l'any 1.964.

2) Mons. Felici a l'anunciar el resultat -vivament aplaudit- ha afegit que aquest text podrà doncs ésser promulgat durant la pròxima sessió pública si el Sant Pare ho decideix així.

3) Des del dia 18 fins el dia 23 d'octubre no hi haurà sessió. Es reprendran les votacions el dia 25 en què es tornarà a votar l'esquema de la "Revelació", el de "L'apostolat dels laics" i el de "La llibertat religiosa".

4) Com l'any anterior hi hauran vacances des del 30 d'octubre fins al 8 de novembre, per celebrar-se a Itàlia el que se'n diu "Vacances dels morts" o també "L'estiuet de Sant Martí".

5) El dia 28 serà destinat a la promulgació dels textos següents:

vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessi

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

Decrets sobre, la funció pastoral dels bisbes; l'adaptació de la vida religiosa; la formació dels sacerdots; i la declaració sobre l'educació cristiana.

El mateix dia tindrà lloc una gran pregària per la pau al món.

III.- UN COMENTARI DE MN. J. MONTSERRAT TORRENTS

Posicions de la dreta

"Molt més durs, desconsiderats e ineficaços, els atacs de certs sectors, llibres, pamflets i opuscles, han intentat de demostrar als bisbes que el judaisme és un autèntic perill mundial, dins ls teoria clàssica de la conjuració judaica de tot el planeta. El neo-nat d'aquesta lassa literatura és un llibre de quatre pàgines, que pel títol i contingut constitueix com un "trailer" que podria ésser una declaració d'Església cismàtica. El títol diu:'Cap Concili ni cap Pontífex no poden condemnar Jesús, ni l'Església catòlica, apostòlica i romana, ni els seus Pontífexs ni els Concilis més il.lustres'. El subtítol diu: 'La declaració sobre els jueus importa implícitament una condemnació i per aquesta eminent raó cal que es refusi'. I després: 'És evident que solament un antipapa o un conciliàbul podria aprovar una declaració d'aquest gènere. I això ho pensen amb nosaltres un nombre cada vegada més creixent de catòlics dispersos per tot el món, els quals estan disposats a actuar de la manera que serà santament necessària per a salvar l'Església catòlica d' una semblant ignomínia'. Firmen aquest estrany document trenta associacions d'Europa i Amèrica, entre elles "El Cruzado Español" de Barcelona.

Mantindran aquests decidits antisemites la seva paraula? Declararan antipapa a Pau VI, quan la declaració sigui aprovada i promulgada a la sessió solemne del 18 de novembre?.

Allò que pretenen, certament, és fer veure que estan fermament disposats a fer-ho per pressionar així fortament les jerarquies de l'Església."

Resum de Mn. J. Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 27 19 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 151

Dissabte, 16 d'octubre.

- Després de cinc setmanes de treball, el Concili suspèn les seves sessions per una setmana. La Congregació General 151 es va celebrar excepcionalment en dissabte i va acabar el debat sobre el text del "MINISTERI I VIDA DELS SACERDOTS".

- En aquesta congregació malgrat que molts pares conciliars eren ja absents i que podia preveure's un cert cansament en el debat, cal afirmar que les intervencions han estat nombroses i d'altura. Diu "La Croix" que els Pares conciliars en aquesta ocasió a més de sentir un afany per la veritat objectiva se'ls ha vistos preocupats per aconseguir un text on es llegís obertament el seu cor de Bisbe i de Pare.

- Va celebrar la Missa el R.P.P. Arrupe S.I., superior general de la Companyia de Jesús, per celebrar-se l'endemà diumenge la beatificació del P. J. Berthien, missioner jesuïta. Va moderar la congregació el cardenal Lercaro, i el vicari apostòlic de Trípoli va entronitzar els evangelis.

- Al final de la congregació s'ha sotmès a votació la següent pregunta:
  "Agrada als Pares aquest esquema com a base per al document definitiu, després d'haver-se recollit les observacions fetes durant el debat".

  El resultat ha estat clarament afirmatiu: De 1.521 votants (faltaven 500 Pares) han votat:

  "placet": 1.507 - "Non placet": 12 - Nuls: 2

Han intervingut:

Cardenal LEFEBVRE (Bourges):
Va subratllar que el text oblida parlar de la paternitat espiritual del sacerdot, ja que la missió del sacerdot és engendrar les ànimes a la vida de Crist i aquest és el summum de la seva activitat. L'obra d'ensenyar, santificar i governar condueix cap a aquesta paternitat, la qual dóna joia, consol i un sentit positiu a la renúncia que el sacerdot fa al matrimoni. Aquesta renúncia no és pas per menyspreu a la vida matrimonial sinó perquè hi ha una paternitat més alta a fi que l'obra de l'amor de Crist sigui present entre els homes.

Cardenal RUGAMBWA (Tanzania)
Insisteix -com ho va fer també en la seva intervenció en el debat sobre les Missions- que el sacerdot ha de viure una vida de fe. És la fe que els farà trobar les adaptacions pastorals necessàries. Aquesta adaptació és del tot necessària. Els joves d'avui són atrets per tot allò que és actual i autèntic. És necessari doncs que els sacerdots siguin homes d'avui.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

Cardenal ROY (Quebec)
A l'esquema es reflexa un concepte ja superat de diòcesi, perquè es parla molt dels sacerdots que treballen a les parròquies i quasi no es diu res dels sacerdots que acompleixen el seu ministeri fora de l'àmbit parroquial. La parròquia és sens dubte la cèl.lula indispensable de la vida litúrgica i de la caritat de la comunitat, però hi ha altres activitats que desborden el marc parroquial, com per exemple: l'apostolat, l'acció catòlica, altres obres, etc... Els sacerdots que treballen en aquests camps a vegades es troben com treballadors de l'hora onzena al camp d'un altre.

Cardenal FLORIT (Florència)
Fa una lloança de l'esquema per quatre raons:
- Clarifica les relacions dels sacerdots i el bisbe en l'únic sacerdoci de Crist.
- Demana als sacerdots que trobin la seva perfecció en l'acompliment del seu ministeri.
- Remarca l'aspecte cristològic de la pobresa i l'obediència.
- Ensenya que els sacerdots no són per un grup sinó per tothom.

Ha dit també que la solució als problemes -ben reals per cert- de l'obediència, la solitud i la dificultat d'enrolar-se al món cal buscar-la per la fe i amb l'ajuda de la gràcia.

Cardenal HEENAN (Westmister)
- El sacerdot ha de dirigir les activitats apostòliques dels laics a fi que aquestes progressin.
- El text recomana l'ajuda i la caritat entre els sacerdots. No es podria parlar també de l'obligació de la correcció fraterna?.
- Es absolutament necessària l'amistat entre els sacerdots.
- Sobre la qüestió de cedir sacerdots per les missions ha dit que ell ho farà més gustosament quan tindrà la certesa que els religiosos missioners es dediquin de debò a una tasca apostòlica.

Cardenal SHEHAN (Baltimore)
El text no explicita prou les relacions del sacerdot amb Déu. Cal que la nova redacció sigui més "theocèntrica". El text fa recordar allò que Pius XII va anomenar "l'heretgia de l'acció".

Cardenal ROSSI (Sao Paulo)
Troba també que és defectuosa la teologia d'aquest esquema. Desitja una millor concordància amb les constitucions sobre la Litúrgia i l'Església.

Cardenal BEA
- Parla de la delicada qüestió del celibat sacerdotal en la perspectiva de l'església oriental.
- El text és excel.lent quan parla dels motius i els fruits del celibat. Cal que aquest passatge quedi en la definitiva redacció.
- S'afirma també que el sacerdoci, per si mateix, no exigeix el celibat, però malgrat això sembla que es presenta com una exigència intrínseca del sacerdoci.
- El nostre concili ecumènic ha de tractar dels dos estats en què es realitza el sacerdoci: un el dels sacerdots amb celibat, de l'església llatina; l'altre el perfecte ideal del matrimoni cristià per als sacerdots orientals. Cal posar en clar la sublimitat de l'un i de l'altre, a fi que el nostre Concili faci alguna cosa també per l'Església d'Orient.
- També cal tenir molt present que la doctrina no arriba als homes més que mitjançant el llenguatge i medis s'expressió. Es necessari, doncs, que el concili es preocupi dels problemes de la llengua i l'estil.

Quan el cardenal BEA va acabar la seva intervenció hi ha haver a l'aula una certa distensió. L'interès per les altres intervencions va disminuir i molts pares van abandonar els seus llocs. Eren les 11 del matí, abans de la setmana de vacances.

vida del concili

Altres intervencions:

Mons. KLOOSTER, en nom dels bisbes d'Indonèsia:
Desitja una descripció més positiva de l'obediència i que els consells evangèlics es fonamentin no solament en la Sagrada Escriptura sinó també en la ciència.

Mons. BANK, bisbe auxiliar hongarès:
Parla de l'actitúd del sacerdot respecte als divorciats. L'església no pot contradir el dret diví reconeixent un matrimoni invàlid, però ha d'exhortar els fidels a no desesperar i a reparar el seu pecat amb la perfecta educació als fills. L'Església ha de fer el possible per evitar els divorcis: preparació al matrimoni, dies del matrimoni cristià, prometatge obligatori, etc...

Mon. LEEN, bisbe auxiliar de Sant Antoni (Texas):
Defensa vigorosament els "vicaris". Aquí ens hem oblidat dels vicaris. Ells són tractats pels rectors com joves sense maduresa i reflexió. Això no ha d'ésser així. Els vicaris són sacerdots que formen part del presbiteri i són homes -amb tota l'empenta de l'edat- que han estudiat prou temps per a poder finalment actuar.

Mons. ZAK, bisbe de Sankt-Polten (Austria) parla de la moderació i discreció que bisbes i sacerdots han de tenir en l'ús dels béns d'aquest món.

Mons. FERNANDEZ CONDE, bisbe de Còrdoba, Espanya, i Mons BARELA, bisbe de Czestochowa (Polònia).
Parlen de la devoció i dels lligams que hi han d'haver entre els sacerdots i la Verge Maria, Mare de Crist i Mare de l'Església.

Mons. SOARES, bisbe de Beira (Mozambique) i Mons. NDONGMO (Cameroun): demanen una presentació del sacerdot com sacerdot de Crist, insistint més que si bé és ministre dels homes és també enviat als homes per a les coses de Déu.

Conclusió del debat

Mons. MARTY, arquebisbe de Reims, relator de la comissió ha tancat el debat afirmant que l'esquema serà revisat curosament. Intentarà harmonitzar les dues concepcions que s'han presentat: la primera que insisteix en la consagració del sacerdot pel sagrament de l'ordre i la seva unió a Crist; l'altra, que defineix el sacerdot com a enviat als homes i col.laborador de l'ordre episcopal.

S'afirmarà també la responsabilitat del sacerdot respecte a tots els homes i no solament per als cristians.

Respecte al treball dels sacerdots es deixarà a la determinació de les conferències episcopals.

NOTICIARI:

L'Església ortodoxa sèrbia envia dos observadors al Concili

Per fi l'Església ortodoxa sèrbia ha enviat dos eminents representants

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

-l'arquebisbe Dusan Kassitch, rector del Seminari Sant-Sava, i el Dr. Llatzer Miline, professor de teologia a la Universitat de Belgrado- com a observadors al Concili.

És la primera vegada -aquesta església fou fundada l'any 1.219- que s'envien representants oficials al Vaticà.

Aquesta decisió fou presa en acabar una reunió del Sant Sínode que presidia el Patriarca German. La decisió es fonamenta en la llibertat donada a cada església autocèfala de decidir la seva actitud de cara al Concili.

Després de la votació de la Declaració sobre les religions no-cristianes.

1).- Han aparegut encara nous llibrets contra la Declaració sobre els jueus. L'últim aparegut està firmat per tres pares conciliars -Mons. Sigaud (Bisbe de Diamantina), Mons. Lefebvre, i Mons. Carli (Bisbe de Segni). Aquest llibret reclama que en la Declaració sobre els jueus es parli també de la reprovació sistemàtica de l'Evangeli per part dels jueus en tota la història i de la "conversió" que cal que faci el poble jueu. Segons ells, el Secretariat per la Unitat vol imposar com a doctrina de tota l'Església les seves opinions particulars. I afirmen: "El poble jueu -també en sentit religiós- està "reprovat i maleït" segons es dedueix de les Sagrades Escriptures i de la Tradició".
Un altre llibret porta la firma del francès Léon de Poncins, que tracta d'"inconscients" els bisbes que varen aprovar el text de l'any passat. Però el més tristament cèlebre és el que firmen 28 revistes d'arreu del món -vegeu Vida del Concili Nº. 26-. Les nacionalitats dels firmants es distribueixen així: França (5); EE.UU.(3); Itàlia (3); Mèxic (3); Espanya (2); Argentina (2); Portugal (2); Xile (2); Alemanya(1); Austria(1); Brasil(1); Equador(1); Venezuela(1) i Jordània(1).

2).- Tots els diaris i revistes contenen extensos comentaris sobre aquesta Declaració.

a).- J. Madaule, president de l'Amistat Judeo-cristiana diu: "La declaració que s'acaba d'aprovar és certament criticable. No hi consta, per exemple la paraula "deïcida". Per part meva, no hi dono massa importància. El que no comprenc és que no s'hagi volgut condemnar formalment l'antisemitisme. Es diu que el Concili sols condemna heretgies. L'antisemitisme, professat per alguns que es diuen cristians, no és una heretgia?. Però crec de totes maneres que cal alegrar-se per aquesta declaració conciliar. No ignorem les pressions que han soportat els pares i almenys hem d'admirar el coratge i la tenacitat d'homes com el Cardenal Bea, el Cardenal Liénart i d'altres. Hem de pensar també que aquesta declaració no és pas un terme sinó un començament".

b).- El Patriarca Theodose VI (ortodox d'Antioquia i d'Orient) ha publicat una declaració criticant el text aprovat pel Concili. Segons el Patriarca només els jueus convertits i que creuen en Crist mereixen la salvació i són exempts de la maledicció eterna que pesa damunt del poble jueu.

c).- El gran Rabi Kaplan: "No s'ha netejat als jueus de l'acusació de "deïcides". "Comprenc que la paraula deïcida no té sentit i a més té un so odiós. Però per raó de tot el mal que aquesta falsa acusació, ha fet als jueus durant 17 segles, l'esquema hauria de declarar clarament que cal netejar al poble jueu d'aquesta acusació precisament perquè no té sentit i pel so odiós que conté. Això l'esquema no ho diu. I s'hi veu en aquells que han modificat el text de l'any passat, la clara voluntat de no netejar als jueus de l'acusació de "deïcides" i això és extremadament greu."

d).- Les primeres impressions de la premsa israelita expressen un bon acollilment a la declaració conciliar. Tots però parlen clarament d'una cessió de l'Església a les pressions àrabs. El diari "Haaretz" contradit per aquesta cessió conciliar afirma que "no és per la Declaració conciliar que hem d'orientar la nostra vida". En canvi l'oficiós periòdic "Jerusalem post" afirma que l'Església catòlica ha donat proves que està disposada a reconèixer els seus errors passats. El diari de dretes "Haboker" creu que tot el text és un cessió de l'Església a l'odi àrab.

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 28 22 d'octubre de 1.965

ORIENTACIÓ BIBLIOGRÁFICA

Amb l'intent de facilitar una millor informació i el personal aprofundiment dels temes tractats en la IV sessió del Concili Vaticà II, oferim una llista de llibres que s'hi relacionen.

La llista no pretén ser exhaustiva ni menys selectiva. Es composa de llibres recents, sense pensar que per aquesta raó tots esdevindran obres clàssiques. La inclusió d'un títol no significa necessàriament recomanar el contingut que designa. Es tracta, simplement, d'obrir perspectives.

A.M.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

LLIBERTAT RELIGIOSA

J.M. DIEZ-ALEGRIA, La libertad religiosa, Barcelona, Instituto Católico de Estudios Sociales, 1965. 120 pp.

R. LOPEZ JORDAN, Libertad religiosa, una solución para todos, Madrid, Stvdivm, 1964. 408 pp.

R. LOPEZ JORDAN, Libertad de cultos y propaganda religiosa, Madrid, Stvdivm, 1964, 128 pp.

LLIMONA, RUBÍ, ARMENGOU, La llibertat religiosa, Critèrion n. 27, Barcelona, 1965. 142 pp.

G. DE BROGLIE, El derecho natural a la libertad religiosa, Burgos, Aldecoa, 1965. 146 pp.

M. PRIETO, La libre propaganda religiosa en los países católicos, Sevilla, Ed. Católica Española, 1965. 282 pp.

J. MUÑOZ, Libertad religiosa, aquí hoy, Santander, Sal Terrae, 1964. 160 pp.

E. D'ARCY, La conciencia y su derecho a la libertad, Madrid, Fax, 1963. 262 pp.

J. LECLERCQ, La llibertat d'opinió i els catòlics, Barcelona, Ariel, 1964. 331 pp.

J. LECLERCQ, Derechos y deberes del hombre, Barcelona, Herder, 1965. 479 pp.

J. ALONSO, Derechos de la conciencia errónea y otros derechos, Madrid, Coculsa, 1964. 351 pp.

P. PAVAN, Libertà religiosa e pubblici poteri, Milano, Ancora, 1965. 391 pp.

E. GUERRERO, Aspectos fundamentales de la libertad religiosa, Barcelona, Cristiandad, 1965. 80 pp.

L. JANSSENS, Liberté de conscience et liberté religieuse, Desclée de Brouwer, 1964.

CHENU, NEDONCELLE, BORNE..., Essais sur la liberté religieuse, París, Fayard, 1964.

G. DE BROGLIE, Problemas cristianos sobre la libertad religiosa, Burgos, Aldecoa, 1965. 206 pp.

A més, una respectable llista d'articles sobre llibertat religiosa pot trobar-se en la bibliografia del citat volum de LLIMONA, etc, La llibertat religiosa, Critèrion n. 27

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

L'ESGLÉSIA EN EL MON PRESENT

BLARONE, GOURBILLON, ROBERT..., L'Eglise des pauvres, París, du Cerf, 1965. 320 pp.

F. HOUTARD, La Iglesia y el mundo, Barcelona, Nova Terra, 1965. 126 pp.

Y.M. CONGAR, Vers una Església de servei i de pobresa, Barcelona, Estela, 1964. 160 pp.

GUERRY, La Iglesia y la comunidad internacional, Bilbao, Desclée, 1965. 358 pp.

R. GIRAULT, Dialogues aux frontières de l'Eglise, París, Ouvrières, 1965. 367 pp.

J. THOMAS, L'Església, salvació del món, Barcelona, Estela, 1965. 160 pp.

J. DANIELOU, Evangile et monde moderne, Tournai, Desclée, 1963. 152 pp.

B. HÄRING, Cristiano en un mundo nuevo, Barcelona, Herder, 1964. 456 pp.

Y. DE MONTCHEUIL, La Iglesia y el mundo actual, Hospitalet, Nova Terra, 1964. 206 pp.

A. DONDEYNE, La foi écoute le monde, París, Universitaires, 1964. 325 pp.

M.M. PHILIPON, L'Eglise de Dieu parmi les hommes. Le sens spirituel de Vatican II, Bruges, Desclée, 1964. 240 pp.

HOUTART, PIN, L'Eglise à l'heure de l'Amerique latine, Tournai, Casterman, 1965. 267 pp.

L. GARCÍA, El mundo moderno y la esperanza cristiana, Madrid, Fax, 1963. 292 pp.

ALFRINK, GUERRA, ..., ¿Cambios de estructuras eclesiales?, Barcelona, Estela, 1965. 155 pp.

H. KUENG, Estructuras de la Iglesia, Barcelona, Estela, 1965. 411 pp.

ELCHINGER, BOEGNER, PERROUX, Esta hora de la Iglesia, Barcelona, Nova Terra, 1965. 114 pp.

V. ENRIQUE TARANCON, La Iglesia en el mundo de hoy, Salamanca, Sígueme, 1965. 297 pp.

A. DONDEYNE, La fe y el mundo en diálogo, Barcelona, Estela, 1965. 294 pp.

R. BOSCH, La sociedad internacional y la Iglesia, Barcelona, Estela, 1962. 422 pp.

L. DEWART, Cristianismo y revolución, Barcelona. Herder, 1965. 238 pp.

A. DONDEYNE, Fe cristiana y pensamiento contemporáneo, Madrid, Cristiandad, 1963. 432 pp.

J.M. SETIEN, La Iglesia y lo social ¿Intromisión o mandato?, Madrid, Cristiandad, 1964. 325 pp.

K. RAHNER, Peligros en el catolicismo actual, Madrid, Cristiandad, 1964. 154 pp.

MATRIMONI I FECUNDITAT

FERIN, PONTEVILLE, Amor i fecunditat, Barcelona, Institut Catòlic d'Estudis Socials, 1964. 176 pp.

DE SMEDT, El amor conyugal, Barcelona, Herder, 1965. 176 pp.

J. LECLERCQ, Vers una família nova, Barcelona, Estela, 1964. 196 pp.

F. DANTEC, Regulación cristiana de los nacimientos, Bilbao, El Mensajero, 1965. 165 pp.

A.M. HENRY, Moral i vida conjugal, Barcelona, Estela, 1964. 253 pp.

J.M. GASSÓ, Cinc aspectes de l'amor conjugal, Barcelona, ed. 62, 1964. 227 pp.

B. HÄRING, El matrimonio en nuestro tiempo, Barcelona, Herder, 1964. 596 pp.

J. ROCK, Control de natalidad, Barcelona, Seix Barral, 1964. 195pp.

LECLERCQ, SALLERON, Limitación de nacimientos y conciencia cristiana, Valencia, Fomento Cultura, 1965. 353 pp.

J. VIMORT, Nuestros hijos y la vida de familia, Barcelona, Herder, 1965. 144 pp.

A. DUMAS, Le contrôle des naissances; opinions protestantes, París, Protestante, 1965. 163 pp.

BARRAU, FAUREAU, POURCHET, El compromiso temporal de la familia, Barcelona, Nova Terra, 1964. 152 pp.

M. CHARTIER, Regulación de los nacimientos, Madrid, Morata, 1962. 159 pp.

E.H. SCHILLEBEECKX, Le mariage est un sacrement, París, Office General du livre. 1961. 75 pp.

F. PAGÉS, Espiritualidad matrimonial, Bilbao, Desclée, 1965. 274 pp.

McAVOY, MAILLEZ, El amor humano y el control de nacimientos, Barcelona, Nova Terra, 1965. 23 pp.

J.M. RAY, Amour, Sexualité, Regulation des naissances, París, Ouvrières, 1962.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

EL LAICAT

J. CARDIJN, Laics de primera línia, Barcelona, Estela, 1964. 232 pp.

H. ROLLET, Laïcs de l'histoire, París, Centurion, 1964, 272 pp.

M. CARROUGES, Le laïcat: mythe et réalité, París, Centurion, 1964. 224 pp.

GIRAULT, TAMISIER, TARDIF, Las etapas del apostolado, Barcelona, Nova Terra, 1963. 148 pp.

M. JUNCADELLA, Espiritualidad de la pobreza, Barcelona, Nova Terra, 1965. 43 pp.

LEUWERS, CADET, El laicado: etapas históricas, Barcelona, Nova Terra, 1965. 122 pp.

J. CADET, El laicado y el derecho de la Iglesia, Barcelona, Estela, 1965. 294 pp.

J. GUITTON, El seglar y la Iglesia, Madrid, Cristiandad, 1964. 222 pp.

P. GLORIEUX, El laic en l'Església, Barcelona, Estela, 1963. 204 pp.

J. ORDOÑEZ, Oración y vida del laicado actual, Madrid, Fax, 1964. 1261 pp.

DIEZ-ALEGRIA, GIBLET, HAUSHERR, Sainteté et vie dans le siècle, Roma, Herder, 1965. 264 pp.

J.B. TORELLÓ, La espiritualidad de los laicos, Madrid, Rialp, 1965. 40 pp.

A. AUER, Cristiano de cara al mundo, Estella, Verbo Divino, 1964. 432 pp.

J.R. LÓPEZ, También los laicos hacen Iglesia, Madrid, Stvdivm, 1964 122 pp.

E.J. DE SMEDT, El sacerdocio de los fieles, Estella, Verbo Divino, 1964. 120 pp.

Y.M. CONGAR, Si sou els meus testimonis, Barcelona, Estela, 1960. 115 pp.

R. SPIAZZI, El laicado en la Iglesia, Barcelona, Herder, 1964. 102 pp.

BARRAU, MATAGRIN, Por un laicado misionero, Barcelona, Nova Terra, 1960.

ELS SACERDOTS

J. LECLERCQ, Le prêtre devant Dieu et devant les hommes, París, Casterman, 1964. 244 pp.

Y.M. CONGAR, Sacerdocio y laicado, Barcelona, Estela, 1964. 464 pp.

----, La vida personal del sacerdote de parroquia urbana, Bilbao, Desclée, 1965. 137 pp.

A.C. RENARD, Prêtres diocésains aujourd'hui, París, Desclée de Brouwer, 1962, 265 pp.

J. CAPMANY, Espiritualitat del sacerdot diocesà, Barcelona, Herder, 1962. 350 pp.

BRUNOT, CHALENDAR, DENIS, Prêtres, pour quoi?, París, Ouvrières, 1965. 166 pp.

A.M. CARRE, ¿Es el celibato un fracaso?, Madrid, Stvdivm, 1960. 164 pp.

L. GUTIERREZ, Sacerdocio cristiano, Madrid, Coculsa, 1965. 239 pp.

W. BERTRAMS, El celibato del sacerdote, Bilbao, Mensajero, 1960. 122 pp.

BARRAU, Sacerdotes y mundo obrero, Barcelona, Estela, 1962. 263 pp.

K.H. SCHELKLE, Discípulos y apóstoles, Barcelona, Herder, 1965. 148 pp.

E.H. SCHILLEBEECKX, Síntesis teológica del sacerdocio, Salamanca, S. Esteban, 1964. 127 pp.

J. DUQUESNE, Les prêtres, París, Grasset.

J. LECUYER, Sacerdotes de Cristo, Andorra, Casal i Vall.

----, Crònica dels sacerdots obrers, Barcelona, Ariel, 1965. 206 pp.

----, El celibato sacerdotal, Salamanca, San Esteban, 1964. 223 pp.

SEMINARI I VOCACIONS

R. HOSTIE, Discernimiento de las vocaciones, Bilbao, Desclée, 1964. 200 pp.

KELLER, ARMSTRONG, Apostolic Renewal in the Seminary in the Light of Vatican Council II, New York, The Christofers, 1965. 305 pp.

CELAM, Eso que llaman vocación, Barcelona, Herder, 1964. 111 pp.

CELAM, La familia y las vocaciones, Barcelona, Herder, 1964. 118 pp.

ARNAUD-ARTAUD, Seminarios en estado de misión, Salamanca, Sígueme.

C.V. LILLE, Pastoral de las vocaciones, Salamanca, Sígueme, 1964. 108 pp.

B. JIMENEZ, Vocación sacerdotal, Salamanca, Sígueme, 1964. 147 pp.

ELS RELIGIOSOS

C. MARTELET, Sainteté de l'Eglise et vie religieuse, Toulouse, Prière et vie, 1964. 136 pp.

P. MARTÍNEZ, Promoción espiritual de las religiosas ante las orientaciones conciliares, Bilbao, Desclée, 1965. 370 pp.

A.C. RENARD, Les religieuses dans le renouveau de l'Eglise, París, Centurion, 1964. 127 pp.

J.I. RUIZ, Las religiosas en la Iglesia y en el mundo, Bilbao, Mensajero, 1965. 293 pp.

Card. SUENENS, Promoción apostólica de las religiosas, Bilbao, Desclée de Brouwer, 1965. 202 pp.

GARRONE, La religieuse signe de Dieu dans le monde, París, Fleurus, 1964.

JEANNE D'ARC, Les religieuses dans l'Eglise et dans le monde actuel, París, du Cerf, 1962.

----, La vie religieuse dans l'Eglise du Christ, Bruges, Desclée, 1964. 416 pp.

L' EPISCOPAT

P. ANCIAUX, L'episcopat dans l'Eglise, París, Desclée, 1963. 112 pp.

J. URTASUN, El obispo en la Iglesia y en su diócesis, Andorra, Casal i Vall, 1962. 114 pp.

GUERRY, L'evêque, París, Fayard, 1963.

ESGLÉSIA MISSIONERA I RELIGIONS NO CRISTIANES

HENRY, TOULAT, LALOUX..., La evangelización del mundo rural, Barcelona, Nova Terra, 1965. 242 pp.

SOUQUES, POTERIE, DEPIERRE, HIMMER, La evangelización, acto y misión de toda la Iglesia, Barcelona, Nova Terra, 1965. 120 pp.

A.M. HENRY, Esbós d'una teologia de la missió, Barcelona, Estela, 1962. 238 pp.

H. KUENG, Para que el mundo crea, Barcelona, Herder, 1965. 135 pp.

CH. MOELLER, Mentalidad moderna y evangelización, Barcelona, Herder, 1964. 322 pp.

A.L. RETIF, L'Església en estat de missió, Barcelona, Estela, 1963. 188 pp.

P. GHEDDO, Concilio e terzo mondo, Milano, ed. Missionaria, 1964. 260 pp.

T. HANG, L'Eglise catholique face au monde chinois, París, Spes, 1965. 166 pp.

A.M. NEBREDA, Jalones para una preevangelización del Japón, Estella, 1964. 117 pp.

D.S. AMALORPAVADASS, L'Inde à le rencontre du Seigneur, París, Spes 1964. 367 pp.

A. RIZZA, Buddhismo in risveglio, Milano, Missioni Estere, 1964. 203 pp.

J. TOULAT, Judíos, mis hermanos, Barcelona, Estela, 1964. 270 pp.

----, Le missioni e le religioni non cristiane, Milano, Vita e Pensiero, 1965. 259 pp.

----, Approche du non-chrétien, Bruges, Desclée, 1965. 272 pp.

RETIF, UNCITI, Introducción a la doctrina misional pontificia, Barcelona, Estela, 1959, 206 pp.

J. DOURNES, Le Père m'a envoyé, París, du Cerf.

J. DOURNES, Dieu aime les païens, París, Aubier.

E. CORNELIS, Valeurs chrétiennes des religions non chrétiennes, París, du Cerf.

G. BAUM, Les juifs et l'Evangile, París, du Cerf.

R.C. ZAEHNER, Inde, Israël, Islam, Bruges, Desclée de Brouwer.

----, Islam, civilisation et religion, París, Fayard, 1965.

LA REVELACIÓ

E. SCHILLEBEECKX, Cristo, sacramento del encuentro con Dios, San Sebastián, Dinor, 1964. 251 pp.

R. LATOURELLE, Théologie de la révélation, Bruges, Desclée de Brouwer, 1963. 512 pp.

Y.M. CONGAR, La foi et la théologie, Tournai, Desclée, 1962. 281 pp.

B. XIBERTA, La tradición y su problemática actual, Barcelona, Herder, 1964. 126.pp.

Y.M. CONGAR, La Tradición y las tradiciones, San Sebastián, Dinor, 2 vols., 1964. 389 pp. y 488 pp.

HAAG, HAAS, HUERZELER, Evolución y Biblia, Barcelona, Herder, 1965 143 pp.

D. BARSOTTI, Misterio cristiano y palabra de Dios, Salamanca, Sígueme, 1965. 293 pp.

L. FEVRE, Peuple de la Parole, París, Ouvrières, 1963.

EDUCACIO CRISTIANA

H. LUBIENSKA, La educación del sentido religioso, Barcelona, Herder, 1963. 282 pp.

L. MALDONADO, Enseñanza religiosa y pedagogía de la fe, Estella, Verbo Divino, 1963. 399 pp.

FULLAT, RUBÍ, PEREÑA, Problemes d'educació, Critèrion n. 20, Barcelona, 1964. 156 pp.

O. FULLAT, Reflexions sobre l'educació, Barcelona, Nova Terra, 1965. 358 pp.

R. BOSCH, L'educador davant la vida internacional, Barcelona, Estela, 1964. 162 pp.

P. BABIN, Los jóvenes y la fe, Barcelona, Herder, 1965. 273 pp.

ARGEMÍ, BRUGUERA, Problemes d'educació, Qüestions de vida cristiana, n. 12, Barcelona, Estela, 1962. 133 pp.

ATEISME

LOEW, COTTIER, Dinamismo de la fe y ateísmo, Barcelona, Nova Terra, 1964. 176 pp.

F. VAN STEENBERGHEN, Dios oculto, Pamplona, Desclée, 1965. 287 pp.

J. LACROIX, El sentido del ateismo moderno, Barcelona, Herder, 1964. 126 pp.

A.G. SERTILLANGES, Dieu ou rien?, París, Flammarion, 1965. 240 pp.

E. BORNE, Déu no ha mort, Barcelona, Estela, 1962. 182 pp.

J. COURTNEY, Le problème de Dieu, París, Centurion, 1960

U. VON BALTHASAR, El problema de Dios en el hombre actual, Madrid, Cristiandad, 1960. 337 pp.

R. COFFY, Dieu des athées, París, Chronique sociale de France. 175 pp.

LELONG, Pour un dialogue avec les athées, París, du Cerf, 1965. 140 pp.

PAU I GUERRA

L. LOCHET, Pédagogie de la paix, París, Ouvrières.

R. COSTE, Le problème du droit de guerre, París, Aubier.

J. COMBLIN, Théologie de la paix, París, Universitaires, 2 vol.

Barcelona, Octubre 1.965.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 29 27 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 152

Dilluns, 25 d'octubre.

"La sessió del 25 d'octubre, congregació general nº. 152, va ésser una sessió de transició".
És amb aquestes paraules que Antoine Wenger comença, a La Croix de dimarts, el seu habitual "diari del Concili", que té una extensió ben minsa, cosa desacostumada.
Però és que hi ha encara una altra notícia d'interès, que acapara el que se'n diu l'actualitat. D'interès en primera línia, es clar, per a l'Església de França, però també per a l'Església universal: l'episcopat francès, acabada la seva sessió de treball de dissabte facilitava a la premsa un comunicat on feia públic el seu propòsit de dedicar un cert nombre de sacerdots al treball. Els "sacerdots al treball" torna a trobar-se, novament, en el primer pla de l'actualitat.

I. LES INTERVENCIONS SOBRE L'ESQUEMA DELS SACERDOTS.

"Podem estranyar-nos que, clausurat ja el debat sobre els sacerdots el dissabte 16 d'octubre, hi hagin hagut encara 13 Pares que hagin demanat la paraula en nom de 70 bisbes. I sobretot posat que les intervencions de dilluns no han pas aportat elements veritablement nous". (La Croix).

Mons. Arrieta (Costa Rica)

No hi ha vida cristiana sense sacerdot; però no hi ha sacerdot sense vida cristiana ambient. Vet aquí el greu problema de la manca de sacerdots. Només hi ha una manera de trencar aquest cercle viciós: abordar el problema de la distribució del clericat en el món. "Eludir aquest problema... seria mostrar-se indiferent amb els milers de fidels que necessiten sacerdots".

Mons. de Roo (Canadà)

Una teologia del sacerdoci ha de donar unitat orgànica a la vida i al ministeri dels sacerdots. El ministeri d'aquests ha de definir-se en el context del sacerdoci de tota l'Església, que no és un sacerdoci exclusivament cultual,sinó que és, a més, Missió. El sacerdot és un enviat, i en vistes a l'acompliment d'aquesta Missió rep unes gràcies específiques.

Mons. Flores (Barbastro)

No s'ha de parlar, solament, de la línia descendent del sacerdoci (el sacerdot i els homes); s'ha de parlar també de la línia ascendent, que puja del sacerdot a Déu, a imatge del sacerdoci sacrificial de Crist.

Mons. Charbonneau (Canadà)

L'obediència específica del sacerdot no ha de confondre's amb l'obediència religiosa i no pot separar-se del seu context eclesial, perquè s'ordena al bé de tota l'Església. Per això el sacerdot no és un simple execu-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

tor de les tasques que el bisbe li imposa, sinó que és cooperador seu. Com a pastor que és dels fidels la seva obediència és comunió activa de la seva voluntat amb la del bisbe en un ordre de dependència.

Mons. Connolly (EE.UU.)

L'obediència és la principal virtut del sacerdot: cal doncs parlar-ne de manera més explícita. Es el seu mateix ministeri que la hi exigeix, i deriva de la unitat de l'Església i de la santificació de les ànimes.

Mons. Segedi (Iugoslàvia)

Va parlar de la importància de la predicació en els funerals, quan tanta gent acut a l'Església, de la pastoral dels malalts i de la comunitat parroquial.

Mons. Garcia (Huelva)

Va parlar de la necessitat que té el sacerdot de director espiritual i de fer exercicis. El bisbe li ho hauria de facilitar.

II. EL NOU ESQUEMA SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA.

Abans de les intervencions sobre els sacerdots, Mons. de Smedt va presentar, per sisena vegada, l'esquema de llibertat religiosa retocat d'acord amb allò que els pares havien demanat i que serà sotmès a votació. "Tinc por de cansar-vos, va dir, però em recomano novament a la vostra indulgència".

Recordem com el dia 21 de setembre els pares havien acceptat -per 1997 vots en favor, 224 en contra i 1 nul- el text que acabaven de discutir.

El bisbe de Bruges ha parlat d'aquests punts: deures relatius a la veritat i a l'Església, aclariments sobre la noció de llibertat religiosa, fonaments jurídics de la llibertat religiosa, documents pontificis, límits, fonaments revelats, la llibertat en l'Església.

"La declaració proclamada pel Concili -acabè- obrirà nous camins al lliure exercici de la religió en el món i l'Església catòlica s'haurà de trobar en condicions de dret i de fet que li permetran de complir millor la missió que ha rebut de Déu. L'estima i la confiança envers l'Església se'n trobaran enfortides i el significat autèntic de la seva missió... es manifestarà més clarament als ulls dels homes".

Les reaccions, però, que suscita aquest esquema modificat no són unànimes.

a). "La Croix" assenyala que l'anomenat "coetus internationalis patrum" mena una campanya favorable a una acceptació "iuxta modum", de cara a aconseguir que el text retorni una altra vegada a la comissió corresponent.

b). El comentarista de "La Croix", Antoine Wenger és plenament positiu en la seva apreciació. No creu de cap manera que la iniciativa del "coetus" aconsegueixi res. I de la nova redacció ens diu que "comença amb un preàmbul molt bo sobre la veritat de la religió revelada per Crist i de l'obligació que en deriva per a cada consciència d'abraçar aquesta religió. Els fonaments de la llibertat religiosa, la seva significació veritable, la situació veritable que una religió determinada pot adquirir: tots aquests punts hi apareixen amb nova llum".

c). Jesús Iribarren ens dóna textos de la redacció passada i de l'actual. (El Correo Catalán, 26 octubre.) I afegeix: "La comissió ha cregut interpretar el parer de la majoria de l'episcopat catòlic afirmant-hi la llibertat més i millor. El text va ésser aprovat unànimement en la Comissió, és a dir pel vot de tots els membres, sense cap excepció".

"I ara -continua- un rumor: Es diu que Mons. de Smedt va estar-se cinquanta minuts amb Pau VIè. i que el Papa li va manifestar explícitament el seu acord sobre el text"

vida del concili

d). Ramon Cunill, a "La Vanguardia Española, 26 oct." està segur, també, de l'aprovació majoritària. Tot i que "un grup d'un centenar de bisbes -pel que es diu- vol manifestar al Papa el seu desacord", això només podrà tenir, en tot cas, valor de "símbol platònic".

Considera, en canvi, que "la primera proposició del nou text exposa, aquesta doctrina (la doctrina catòlica de la veritable religió) a través de quaranta ratlles que fan pensar en la famosa nota explicativa" de la constitució de Ecclesia.

e). Per altra banda, Josep Montserrat (Tele-expres, 26 oct.), amb un llenguatge sensacionalista ens parla que "el tema 'vedette' y hueso a la vez de este concilio ha acaparado la atención dentro y fuera de la basílica" i ens diu que una "reducida comisión" ha corregit el text emparant-se en uns vots "terminantemente contradictorios" i en un sentit "estudiadamente vago" del vot aprovatori. Així doncs, "dentro de un par de semanas volveremos a tener la libertad religiosa en el potro de la tortura".

El primer paràgraf, considerat per "La Croix" com a molt bo -"très beau"-, creu ell que "aquí no venía a cuento" i que "el redactado despide un inconfundible tufillo de manual de Teología para seminarios". Mons. de Smedt, evidentment, "se ha mostrado demasiado optimista".

Aquests judicis van acompanyats d'un darrer, peremptori, i d'una previsió:

"El redactat sibil.lí del vot (el vot aprovatori) va desconcertar a tothom. Però és ara quan els Pares saben el que de fet van votar... De moment... els pares favorables a la llibertat religiosa tindran de votar " placet", ja que votar "non placet" seria reforçar l'oposició. Però en la cinquena votació de dimarts podran rescabalar-se votant "iuxta modum" i molts d'aquests modos demanaran, indubtablement, que l'afegit sobre "la veritable religió sigui reduït al mínim indispensable".

Ens agradaria un estil més seriós i més serè d'acord amb el tema.

III. LA NOTÍCIA SOBRE ELS SACERDOTS OBRERS.

a). El comunicat de l'episcopat francès

L'episcopat francès es proposa, amb l'acord de la Santa Seu, autoritzar que un petit nombre de sacerdots treballin a temps ple en fàbriques i empreses després d'una apropiada preparació.

Aquesta autorització per al treball manual, a sou, actualment molt limitada pel que fa al nombre és prevista per a un primer període de tres anys.

Als sacerdots en el treball els és confiada una missió essencialment sacerdotal: igual que tots els sacerdots es consagren a l'anunci de l'Evangeli.

D'aquí que la tria d'aquests sacerdots haurà de respondre a unes exigències precises: aptituds, formació adequada, condicions de vida comunitària, relacions estretes amb els altres sacerdots i amb els militants d'A.C. obrera del sector en què treballin.

El sacerdot en el treball podrà sindicar-se, però conscient que la tasca temporal es pròpia dels militants obrers, s'abstindrà d'acceptar responsabilitats en l'acció sindical i política, sigui al nivell que sigui.

D'aquesta iniciativa en serà responsable el Comitè episcopal de la "Missió obrera", que l'episcopat habilita per a seguir aquesta primera etapa.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

b). Els comentaris que ha suscitat

La notícia ha suscitat amples comentaris a la premsa espanyola i a la francesa, que posen de relleu la importància de "test" que segueix tenint l' assumpte dels "sacerdots-obrers" (o "sacerdots en el treball", seguint la terminologia oficial).

La Croix de dimarts, li dedica la seva editorial, firmada per Antoine Wenger i titulada: "Una decisió en el sentit del Concili". N'extreiem alguns paràgrafs:

"Aquesta decisió dóna testimoni de l'esperit eminentment pastoral que hom es complau a reconèixer en l'episcopat i en la clerecia de França. La decisió ha madurat en la reflexió i la pregària a través de recerques i experiències que van donar fruits però que també van conèixer fracassos.

L'empresa d'avui apareix, en la seva novetat, a l'interior d'un clima també nou per a l'Església: el clima de la renovació conciliar.

El sentiment que ens omple al davant d'aquesta decisió és de reconeixença al Senyor i als nostres bisbes que han volgut que no hi hagués medi d'evangelització, ni de fer que el sacerdot es fes present a tots els homes, que no fos experimentat.

La nostra alegria és l'alegria de molts sacerdots i de molts obrers: d' aquells, en particular, que al mig d'ells acompleixen la tasca difícil i irreemplaçable d'apòstols laics."

Mons. Veuillot, president del Comité episcopal de la missió obrera comenta la decisió en un llarg interviu (La Croix, 26 oct.), que acaba remarcant dos punts:

"Fa quinze anys una publicitat exagerada, i fins i tot falsa, va perjudicar els sacerdots obrers. Es precís que ara permetem que els sacerdots en el treball realitzin la seva tasca sense envoltar-los de cap halo d'aventura extraordinària.

... esforcem-nos de deixar-los complir silenciosament la missió que Crist i l'Església els confien."

"... seria massa còmode carregar el pes a uns quants sense comprendre que cadascú s'ha de veure qüestionat per les exigències que es posen als sacerdots en el treball. Déu faci que tots els sacerdots del nostre país, que el conjunt dels cristians, dels religiosos i de les religioses sentin, en els seus llocs, com aquesta decisió de l'Església els crida a més veritat, a més pregària, a més pobresa i a més amor fratern."

Le Monde (26 oct.) ens dóna dos llargs articles, l'un d'història i l'altre sobre el fet actual. Aquest darrer va signat per Henri Fesquet: és realment remarcable. N'extreiem només algun punt més concret.

"Cal insistir sobre la virada excepcional que suposa l'actual posició romana. Tret del Papa són, amb alguna excepció, els mateixos cardenals de Cúria que s'havien oposat al treball dels sacerdots per raons de principi, els qui avui han canviat d'opinió"

> ... "Aquest canvi és més notable donada l'edat d'aquests cardenals. Ha exigit un veritable coratge i suposa una mal.leabilitat notable i per tant, doncs, una sensibilitat per l'esdeveniment".

"... Podem afirmar que ha estat després d'una petició personal de Pau VI que el Sant Ofici ha autoritzat a l'episcopat francès a prendre aquesta decisió abans d'acabar el concili i a Roma mateix, cosa que dóna a aquesta iniciativa un pes suplementari".

"Els sacerdots en el treball seran poc nombrosos; no ens tenim, doncs, de fer il.lusions sobre els efectes immediats de la decisió de l'episcopat francès. Segueix existint una desproporció evident entre les necessitats de l'evangelització del món obrer i la resposta que, avui, s'hi dóna. Seria totalment exagerat de creure que el problema missioner número u de la nostra època està resolt o en camí d'ésser-ho. Per ara es tracta, només, d'una llavor modesta".

Voldríem transcriure, també, uns paràgrafs d'un article notable de Josep Bigordà a "El Correo Catalán, 27 oct." : "SACERDOTES EN EL TRABAJO: Sentido y trascendencia de una decisión".

vida del concili

Nº. 29 -3er. full-

"La reciente decisión que ha tomado el episcopado francés, de acuerdo con la Santa Sede, tiene, evidentemente, una significación pastoral.

La autorizada experiencia en primer lugar, abre las puertas a un nuevo ensayo de 'trabajo manual asalariado' de los sacerdotes, con una 'misión esencialmente sacerdotal', puesto que 'los sacerdotes en el trabajo', 'como todos los presbíteros, están consagrados al anuncio del Evangelio'. Sitúa, además, la acción de estos sacerdotes en un contexto eclesial íntegro, desde la dirección jerárquica hasta la correlación 'con los otros sacerdotes y con los militantes de la Acción Católica Obrera del sector donde trabajarán'. Y, finalmente, pone de manifiesto que la pastoral contemporánea, ansiosa de mayor y progresiva fidelidad a la Palabra de Dios, arraiga más convencidamente en las necesidades pastorales que en los convencionalismos; es decir, que la pastoral presente, digámoslo en términos pedidos prestados a la economía, debe ser pastoral de necesidades pastorales y no de provecho exclusivo de grupos privilegiados.

Pero, más allá de esta significación directamente pastoral, resulta interesante sugerir algunas consideraciones acerca de la trascendencia más amplia de esta decisión del episcopado francés.

Primeramente, el convencimiento de que 'el ministerio sacerdotal toma como punto de partida la necesaria inserción del sacerdote en el mundo en el cual está llamado a ejercer su misión'. En segundo lugar, el valor de palabra confortadora, que parece revestir la comentada decisión jerárquica, para muchos sacerdotes, más o menos recelosos y amargados a causa de la sensación más o menos explícita de que en la disyuntiva entre un criterio de realismo pastoral o de fidelidad al convencionalismo, prevalecería siempre este último. Y, por último, la importancia de que nos encontremos no ante unas meritorias experiencias personales de pioneros destacados, sino ante una experiencia eclesial, decidida por la jerarquía, en este caso, la francesa, de conformidad con Paulo VI. Porque, solamente asumiendo la jerarquía las auténticas inquietudes de los sacerdotes y de los laicos, podrá lograrse una verdadera eficacia pastoral, y evitar, por una parte, las negligencias y perezas inconfesables y, por otra, las actitudes anárquicas, signo, a menudo, de la inexistencia o del desplazamiento de orientaciones".

També ("La Vanguardia Española", 26 oct,) ens dóna un bon comentari des de París, firmat pel seu corresponsal Lorenzo López. Llàstima del to de la primera part.

Resum de Mn. J. Totosaus

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

vida del concili

Nº. 30 28 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 153

Dimarts, 26 d'octubre.

- Alguns Pares fent ús del dret concedit pel reglament del Concili i parlant en nom de setanta bisbes, han continuat encara avui el debat sobre els sacerdots, que va quedar acabat el dissabte abans de la setmana de vacances. (Vegeu "Vida del Concili" nº. 27.)

- Cal afirmar que si bé aquestes intervencions no es creuen pas massa necessàries, ja que havien estat donades per escrit a la comissió que ha d'esmenar el text, si que han donat la possibilitat d'escoltar novament la veu jove i valenta del nou Arquebisbe de Turín, Mons. Pellegrino -professor d'història i literatura cristiana antiga a la Universitat de Turín fins ara- el qual en la seva primera intervenció (vegeu "Vida del Concili" nº. 16) va prendre una actitud oberta i decidida a favor de la cultura i de la llibertat en la recerca científica.

Intervenció de MONS. PELLEGRINO, arquebisbe-electe de Turín:

- Recorda en primer lloc que la constitució "Lumen gentium" ensenya que els sacerdots han de consagrar-se essencialment al ministeri sacerdotal, si bé en alguns casos podran ocupar-se de treballs seculars i fins i tot exercir alguna professió.
- No hi ha pas incompatibilitat entre el treball normal i el sacerdoci. Tampoc n'hi ha entre el sacerdoci i el treball intel.lectual.
- Si bé és cert que planteja problemes el fet que hi hagin sacerdots dedicats exclusivament a l'ensenyament de matèries purament profanes, literàries o científiques, allà on el nombre de sacerdots és insuficient per a la tasca directament pastoral, no per això cal prendre sol.lucions massa estrictes.
- Des del moment que un ensenyament contribueix a formar el sentit religiós, el sacerdot que s'hi dedica fa una obra lícita i bona.
  El mateix es pot dir de disciplines com la història, la biologia, la física que en l'actual mentalitat moderna fàcilment incideixen en el camp de la teologia.
- Cal parlar sobretot de l'ensenyament eclesiàstic. En el Concili Vaticà I, el bisbe d'Augsbourg havia subratllat la necessitat de l'estudi pel sacerdot tant a causa de la dignitat de l'estat clerical, com per les necessitats dels temps. ¿Es que en aquell temps era més necessari l'estudi que en el nostre temps present?.
- Avui dia apareix -almenys en certs indrets- una forma larvada de pragmatisme en la concepció de l'apostolat i de la vida cristiana. L'estudi -i a vegades la vida espiritual- no tenen massa interès. Es pensa que són sacerdots de segon renqle els que es dediquen a l'estudi.
  Si això és exagerat, ¿quina és la causa de la remuneració

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

miserable que es dóna als professors de Seminari?.
¿Per què les biblioteques de moltes institucions estan tan poc al dia? ¿per què hi han tan pocs matriculats a les Facultats? ¿per què hi han tan poques monografies en matèries eclesiàstiques?.

- Ja se que l'Església és pobra, però veig que allà on diuen que no hi han diners per a afavorir els estudis de teologia, es construeixen sense parar edificis suntuosos. No nego la seva utilitat i la necessitat, però cal que no es doni una ajuda inferior al treball intel.lectual.
- Cal esperar que el Concili Vaticà II que ha fet moltes coses per a renovar tants aspectes, afavorirà també les ciències sagrades. Això és absolutament necessari per l'èxit del Concili, ja que cal preveure dos perills post-conciliars: el primer, la temptació de parar les reformes, l'altre, el de fer les coses noves únicament perquè són noves, deixant de banda tot el passat.
Per a evitar aquests dos perills els sacerdots necessitaran no solament fe, vida interior i obediència, sinó també clara visió dels problemes i de la realitat històrica. I això exigeix estudiosos de les ciències eclesiàstiques -seglars i sacerdots- que ensenyin amb manament de l'Església a fer el pas d'adaptació de la tradició antiga a les exigències del nostre temps.

Van intervenir també,

MONS. FARES, arquebisbe de CATANZARO (Itàlia)

Insisteix en el sagrament de la penitència. "Cal -ha dit- invitar i exhortar els sacerdots que administrin aquest sagrament amb la màxima diligència i responsabilitat, estimulant en ells l'estudi de la teologia moral, ascètica i mística i altres disciplines com la psicologia..."

MONS. FOLEY, bisbe de LANCASTER (Anglaterra)

Hauria volgut un text més complet sobre el tema de la "cura animarum". Voldria també que es fixés l'hàbit clerical únic dins de cada país.

MONS. PECHUAN, bisbe de CRUZ EJE (Argentina)

Voldria que es proclamés la Mare de Déu com a Mare dels sacerdots.

MONS. COMPAGNONE, bisbe d'ANAGNI (Itàlia)

Ha insistit en fer derivar la santedat del sacerdot de la participació en el sacerdoci de Crist i no pas solament d'arguments extrínsecs.

- Intercalades entre les intervencions dels Pares, han començat en aquesta congregació general les votacions sobre l'esquema de la llibertat religiosa. Després de la llarga i accidentada vida d'aquest text conciliar ha arribat l'hora final.
Diu Iribarren (El Correo Catalán, 27-X-1965): "Por vez primera llegaremos a ver con claridad traducida a cifras exactas la posición de los obispos de toda la Iglesia en materia de libertad religiosa".

- Caldrà que votin els Pares onze vegades sobre el text actual. Set votacions podran fer-se solament manifestant "placet" o "non placet" perquè fan referència a l'acceptació global de les esmenes ja incorporades a la nova redacció. En canvi podran fer servir el "iuxta modum" i proposar esmenes

vida del concili

una vegada més, en les votacions 5ª., 6ª., 10ª., i 11ª., que versen sobre les matèries ja acceptades globalment a les altres votacions.

- En aquesta congregació general 153 hi han hagut sis votacions però només s'ha donat a conèixer el resultat de la primera votació. Aquest silenci sobre les altres cinc ha fet que prematurament alguns periòdics sensacionalistes hi vegessin ja una maniobra o un entrebanc provinent de la minoria de Pares oposats a l'esquema fins l'últim moment.
De fet els resultats van ésser donats a la sessió següent i els transcrivim juntament amb el text de les votacions.

VOTACIONS

Votació Primera

La dignitat de l'home exigeix actuar segons el propi judici i amb llibertat responsable, especialment en matèria religiosa. La llibertat religiosa, és a dir, la no-coacció externa, deixa intacta la doctrina sobre l'única religió veritable i l'Església catòlica.

Pares votants: 2.232

Placet:	2.031
Non placet:	193
Nuls:	8

Votació Segona

L'home té dret a la llibertat religiosa -que és immunitat contra la coacció de qualsevol poder humà- de manera que no pot ésser obligat a actuar contra la seva consciència ni impedit d'actuar segons ella. Aquesta immunitat val per als homes que ni busquen ni accepten sincerament la veritat. La llibertat religiosa suposa no solament la manifestació externa dels actes interns de religió, sinó també la professió comunitària de la religió.
L'Estat traspassa els seus límits quan surt de l'ordre temporal o terrestre que li és propi per dirigir o impedir allò que transcendeix aquest ordre.

Pares votants: 2.234

Placet:	2.000
Non placet:	228
Nuls:	6

Votació Tercera

La llibertat religiosa s'ha de reconèixer per als grups religiosos, els quals tenen el poder de regir-se segons les seves pròpies lleis, tenir culte públic i fundar institucions: Tenen dret d'ensenyar i donar testimoni de la seva fe de paraula o per escrit. Han d'evitar però el proselitisme des-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

lleial. Els Pares tenen el dret de triar per als seus fills l' escola que correspongui a les seves creences.

Pares votants: 2.236

Placet:	2.026
Non placet:	206
Nuls:	4

Votació Quarta

Es deure del poder civil tutelar la llibertat religiosa. El reconeixement d'una religió oficial ha d'ésser compatible amb la llibertat per a les altres. Cal evitar tota discriminació o desigualtat jurídica. La societat civil té dret a defensar-se contra els abusos comesos valent-se de la llibertat religiosa.

Pares votants: 2.223

Placet:	2.034
Non placet:	186
Nuls:	3

Votació Cinquena

Acceptada globalment la matèria de les tres primeres votacions, es passa a votar els "iuxta modum" o noves esmenes que cal introduir-hi:

Pares votants: 2.161

Placet:	1.539
Non placet:	65
Iuxta-modum:	543
Nuls:	14

Votació Sisena

Es passa a votar els "iuxta-modum" que calgui fer en la matèria de la quarta votació:

Pares votants: 2.161

Placet:	1.715
Non placet:	68
Iuxta-modum:	373
Nuls:	5

- El nombre de "iuxta-modum" de les votacions 5ena. i 6ena. no arriba pas al mínim necessari d'un terç i per tant la Comissió podria no tenir-los en compte i no introduir-los al text, però la "praxis" fins ara seguida ha estat d'incorporar-los a la redacció definitiva. L'orientació definitiva de l'esquema queda ben clara i no hi caben ja modificacions. Queda l'última i petita "batalla de los modos", com diu Iribarren.

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 31 29 d'octubre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 154

Dimecres, 27 d'octubre.

La Congregació general d'avui ha estat ocupada per les votacions de l'esquema sobre la llibertat religiosa, per les advertències de Mons. Felici en vista de la celebració de la sessió pública de dijous, dia 28, i per la intervenció de Mons. Thomas Falls, rector de la parròquia del Sagrat Cor de Filadèlfia (EE.UU.)

I.- VOTACIONS DE L'ESQUEMA SOBRE LLIBERTAT RELIGIOSA.

Han estat realitzades les votacions restants sobre aquest esquema. La notícia dels resultats no serà comunicada fins el divendres.

II.- ADVERTÈNCIES DE MONS. FELICI.

Detalls sense trascendència. Amb motiu de la lectura que, el dia 26, va fer Mons. Felici de la Intimatio, és a dir, l'ordre de cerimònies de la sessió pública del dia 28, R. Laurentin ("Le Figaro", 26.X.1965) va escriure: La descripció que dóna dels mil uniformes i ensenyes que han de posar-se les diverses categories de prelats fa pensar en un "desfile" d'alts models eclesiàstics. Hom es pregunta com ha estat possible que vint segles després de Jesucrist hagin arribat a totes aquestes complicacions. Notem, però, una prescripció feliç: se'ns recorda que l'entrada del Papa ha d'ésser acollida amb cants litúrgics i no en forma d'aclamacions.

III.- INTERVENCIÓ DE MONS. FALLS.

Un dels sacerdots invitats al Concili des de la tercera sessió ha près la paraula, per a parlar sobre l'esquema del ministeri i la vida sacerdotals.

Entre altres observacions, ha fet ressaltar l'encert de l'esquema en distingir entre el sacerdoci comú dels fidels i el sacerdoci ministerial, en recomanar la vida en comú dels sacerdots. Creu que hauria de ser remarcada amb més precisió la qüestió de la retribució justa del clericat. Cal també, diu, que els sacerdots diocesans tinguin una legítima seguretat per a tota la seva vida (seguretat social).

IV.- NOTICIARI

1.- Dues religioses han parlat avui dimecres, dia 27, a Roma, amb tota llibertat d'esperit de l'esquema sobre la renovació de la vida religiosa. La M. Guillemin, superiora general de les Filles de la Caritat (Paüles), i la M. Mary Luke.

La M. Guillemin va destacar els aspectes positius de l'esquema: el cristocentrisme, la integració de l'acció apostòlica dins la vida religiosa en les Institucions de vida activa.
Però va també assenyalar la timidesa del text, en no il.luminar prou la dualitat acció-contemplació. El text, a més, creu que

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

està dominat per un excessiu juridisme quan tracta de consells pràctics: la inspiració de la primera part del text no és la mateixa que la de la segona.
Admet, amb tot, la M. Guillemin que el text obra noves perspectives i possibilitats. En el text hi ha matèria, diu somrient, per a una dotzena de Congressos de superiors majors.

La M. Mary Luke va citar Pau VI, que va dir a les religioses: "Esteu massa lluny del món. Us hi heu d'acostar més".

2.- Segons R. Millet, enviat especial de "Le Figaro" a Roma (28.X.1965) la probabilitat d'un viatge del Papa a Polònia, el dia 3 de maig de l'any vinent, tendeix a convertir-se en certesa. El viatge de Saragat a Polònia és considerat com un signe favorable en aquest sentit. Un signe suplementari alguns volen veure'l en el viatge que actualment està fent Goirgio La Pira en aquell país.

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 32 30 d'octubre de 1.965

TERCERA SESSIÓ PÚBLICA

Dijous, 28 d'octubre.

I.- PERSPECTIVA

S'anomenen "sessions públiques" les assemblees solemnes del concili en les quals els esquemes fan el pas de l'estadi de discussió i gestació al de la promulgació definitiva. Els documents passen a ser de domini públic com a textos oficials de l'Església. La d'enguany ha estat la tercera sessió pública del Vaticà II. La primera s'havia tingut el 4 de desembre de 1963, essent promulgats dos textos: el de litúrgia i el dels mitjans de comunicació social. La segona va tenir lloc el 4 de novembre de 1964, en acabar el tercer període conciliar, amb l'aprovació definitiva de tres esquemes: sobre l'Església, sobre l'ecumenisme i sobre els orientals.

La sessió d'avui fa passar de cinc a deu el nombre de documents aprovats, restant-ne altres sis a l'espectativa, en l'esperança d'arrodonir els fruits oficials del present concili.

II.- CRÒNICA

Sense tiara, sense cadira gestatòria, sense ventalls, sense aplaudiments a l'entrada, el bastó amb crucifix a tall de bàcul... En poc temps, quants detalls han variat en el cerimonial de la basílica de sant Pere!. I malgrat aquesta simplificació, la diada revestia una màxima solemnitat.

Tres elements principals han constituït aquesta sessió: el vot i la promulgació dels esquemes, la missa concelebrada i el discurs del Papa, tots tres encertadament harmonitzats en una forma unitària. El discurs transformat en homilia de la missa, i la missa encaixada entre la votació i la promulgació.

Mons. Felici ha entronitzat l'Evangeli, després s'ha recitat l'oració que quotidianament els pares aixequen a Déu per a rectament orientar el treball personal i col.lectiu, i s'ha entonat la invocació a l'Esperit Sant.

Votacions

Seguidament el Secretari General, del seu ambó estant, ha iniciat la lectura, oportunament abreviada, dels textos sobre els quals els pares s'havien de pronunciar definitivament. Eren aquests cinc: sobre l'ofici pastoral dels bisbes, l'adaptament de la vida religiosa, la formació dels futurs sacerdots, l'educació cristiana i les relacions de l'Església amb les religions no cristianes. Els tres primers amb categoria de decret, els dos darrers amb categoria de declaració. Acabada la lectura abreujada de cada document es produïa un interval per a permetre omplir i recollir els vots.

La Missa

Sense esperar l'anunci del resultat de les votacions comença la missa,

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

concelebrada pel Papa i 24 bisbes "representants de terres on la llibertat -en paraules del Papa- es troba limitada o negada", alguns d'ells. Entre aquests concelebrants cap no era espanyol. Ha tocat al cardenal Wyszynski llegir l'Evangeli, en el qual sortien aquestes paraules: "Si ells m'han perseguit a mi, també us perseguiran a vosaltres". I les ha llegides amb força i especial entonació. Altres concelebrants representaven països on la pau es troba amenaçada.

L'homilia

El parlament del Papa no ha estat un discurs, com era norma, sinó una homilia inspirada en les lectures bíbliques de la missa. El matís és prou significatiu, prou eloqüent. Ha parlat més aviat breument, i sense aportar massa elements estrictament nous. Val la pena, però, que n'extractem ací alguns bocins:

"L'Església viu. ...Vet ací que aquests actes conclusius del Concili ens ho fan experimentar: l'Església viu, l'Església pensa, l'Església parla, l'Església creix, l'Església segueix construint-se".

L'homenatge, o fins la beatificació aclamatòria, que molts confiaven que avui es retria al Papa Joan XXIII, iniciador del concili, en la diada del setè aniversari de la seva elecció, ha estat reduïda a la mateixa diada escollida i a la seguënt al.lusió recordatòria:

"Ens complau que això tingui lloc en el dia aniversari de l'elecció del nostre venerat predecessor Joan XXIII, a la inspiració del qual és deguda la convocació del concili".

Paraules tan mesurades i antidemagògiques van aconseguir no encendre l'espurna dels aplaudiments.

Finalment, un record als cristians separats i als seguidors d'altres religions, els jueus entre ells, única al.lusió aquesta als textos pròxims a promulgar-se:

"Que els nostres estimats germans cristians, separats encara de la plena comunió de l'Església catòlica, vulguin també contemplar aquesta manifestació del seu rostre més bell. Que el vulguin també contemplar els seguidors d'altres religions, i entre ells aquells a qui ens uneix un mateix parentiu amb Abraham, els israelites especialment, objecte no pas de reprovació i de recel, sinó de respecte, d'amor i d'esperança".

Resultats de les votacions

Acabada la missa es van fer públics els resultats de les votacions, que van ser obertament positius com es preveia, i que van comportar també la prevista minva en la suma total de vots negatius. Per a facilitar el contràst, sota els resultats definitius posem entre parèntesi els que es van donar en les votacions conclusives de distintes congregacions generals.

	votants	plau	no plau	plau segons	nuls
BISBES.	2322	2319	2		1
	(2181)	(2167)	(14)		
RELIGIOSOS. . .	2325	2321	4		
	(2142)	(2126)	(13)		(3)
SEMINARIS . . .	2321	2318	3		
	(2212)	(2196)	(15)		(1)
EDUCACIÓ. . . .	2325	2290	35		
	(2096)	(1912)	(183)		(1)
NO-CRISTIANS. .	2312	2221	88	2	1
	(2023)	(1763)	(250)		(10)

Promulgació

Un cop conegudes aquestes votacions, amplament positives, el Papa promulgà, en nom propi i de tot el concili, els cinc nou documents oficials de

vida del concili

l'Església. Del contingut de cada un d'ells se n'ocuparan detingudament, en dies successius, aquestes mateixes planes de "Vida del Concili".

Mons. Felici va anunciar que les disposicions legislatives contingudes en aquests documents començarien a vigir el 29 de juny de l'any vinent. Aquest període, anomenat "vacatio legis", va fer pensar a més d'un -directament o indirectament- que el concili començaria un nou període de vacances fins al proper juny. Res menys exacte.

III.- NOTÍCIES I COMENTARIS

- Skarzynski, cap del Despatx governamental d'Afers Religiosos de Polònia, afirma que no hi ha ni una ombra de veritat en les informacions difoses per la premsa romana sobre els preparatius que es farien pel viatge de Pau VI a Polònia, el proper maig.

- Des del Vaticà algú ha declarat semblantment: "Aquestes notícies estan mancades de fonament". Els periodistes romans hi han afegit: "Almenys de moment". Ells creuen que la probabilitat resta, malgrat tot.

- S'ha comentat a la premsa que un llibre antisemita va publicar-se a València amb l'"imprimatur" episcopal portant data de l'any 1963. Encara hi va ser a temps, però va tallar molt just.

- Mil cinc-centes personalitats daneses, tant catòliques com luteranes, tant eclesiàstiques com seglars, han signat un document adreçat a Mons. Martesen, bisbe catòlic a Dinamarca, en el qual es demana insistentment que el concili condemni de manera explícita l'equilibri basat en el terror atòmic, l'amagatzemament d'armes nuclears, i que s'incorporin a l'esquema 13 els principals fragments de la crida que Pau VI va fer l'any passat a Bombay.

- S'ha inaugurat fa poc, en una barriada d'Avellino, petita ciutat italiana, una església moderna dedicada a sant Francesc d'Assís. La singularitat d'aquesta església està en un gran fresc en el qual es poden distingir les fesomies de personatges com Togliatti, Fidel Castro, Mao Tse-Tung, Kennedy, Jacqueline, Joan XXIII, Bertrand Russell, La Pira, Alberto Moravia, Pasolini, ..., així com de determinats bisbes, clergues o habitants de la regió. La novetat s'ha convertit en ocasió d'escàndol i motiu de polèmiques. Els defensors afirmen que es tracta d'una mena d'il.lustració de l'ecumenisme, d'una manera de mostrar que la salvació ha d'arribar a tots els homes. També asseguren que la Secretaria d'Estat del Vaticà hauria aprovat els projectes i enviat una benedicció als artistes.

- Per a donar una mostra del grau de penetració de l'esperit conciliar en certs sectors que s'autoanomenen cristians i catòlics, el dia del setè aniversari de l'elecció del Papa de

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

la Pacem in Terris, dia en què el concili aprovava el respecte que mereixien els jueus i totes les persones creients del món, a Barcelona es van realitzar unes demostracions d'incivilitat i sectarisme fanàtic senzillament vergonyoses, en esguard d'una persona forastera i sagramentada amb el sacerdoci cristià. Els responsables no són, no poden ser, més que paràsits de l'Església i de Barcelona. Almenys llavors. Que resti clar.

- Es considera probable que el patriarca Atenàgoras, en acabar el concili, viatgi a Roma per a retornar la visita que Pau VI li féu a Jerusalem, i procedir conjuntament a l'anul.lament de les mútues excomunions que Roma i Constantinoble es van llençar l'any 1054. (Vegeu "Vida del Concili" nº. 13)

- Amb afany sensacionalista, algunes publicacions parlen d'una greu malaltia del Papa. Llurs hipòtesis i il.lacions, però, semblen gratuïtes i fins infantívoles.

- Han desvetllat simpatia i admiració les declaracions fetes a la premsa pel cardenal Ottaviani: "Setanta-cinc anys són setanta-cinc anys! Jo els he viscuts defensant certs principis i certes lleis. Si tu dius a un vell guàrdia que les lleis van a canviar, es comprèn que ell se senti vell guàrdia i faci tot el possible perquè no les canviïn. Però, si les canvien, Déu li donarà la força de posar-se a defensar un tresor nou en el qual creu. Només compta un principi: servir l'Església. I aquest servei significa ser fidel a les seves lleis. Fidelitat cega, cega com el cec que sóc jo".

Resum d'Alvar Maduell

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 33 2 de novembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 155

Divendres, 29 d'octubre.

I.- ÚLTIMA PRESENTACIÓ DE LA CONSTITUCIÓ DOGMÀTICA SOBRE LA REVELACIÓ DIVINA.

1.- Antecedents:

- 21 de novembre de 1962: Aquesta data és molt significativa en la història conciliar. El Papa Joan XXIII va fer saber a l'Assemblea la seva decisió d'encomanar una nova redacció de l'esquema i va confiar la tasca a una comissió mixta, composta per membres de la Comissió teològica i per membres del Secretariat per la Unió dels Cristians. Els cardenals Ottaviani i Bea, per tant, n'assumirien la presidència.

- Aquesta decisió tenia una prehistòria. Les cinc jornades anteriors havien estat marcades amb una polèmica apassionada. A més, la votació, tot i que reflectia que 1368 pares contra 822 eren contraris a l'esquema, no resultava, d'acord amb el Reglament, suficient per a donar el text per refusat.

- El motiu de la forta discusió radicava en el fet que l'esquema sobre les Fonts de la Revelació estava inspirat per una tendència teològica que col.locava el seu interès principal en un conjunt de formulacions doctrinals, elaborades sota una perspectiva de polèmica antiprotestant. En canvi, la majoria conciliar s'inclinava cap a una tendència més centrada sobre la persona del Crist i sobre els homes als qui va destinada la salvació, tendència que, com és natural, responia millor als objectius ecumènics i pastorals del Concili.

- Per aquesta causa, els NON PLACET i els REIICIENDUM EST, amb tonalitats més o menys enèrgiques, dels cardenals Liénart, Frings, Alfrink, Léger, Koenig, Bea, Ritter, Maximos IV, etc. varen imposar-se a les fervoroses defenses de l'esquema, manifestades pels cardenals Ottaviani, Ruffini, Siri, Cerejeira, Mc.Intyre, Browne, Barros Cámara, Caggiano, etc.

- Heus ací perquè es va sentir la necessitat de l'arbitratge del Papa. I el Papa va decidir refusar l'esquema i constituir la nova comissió.

- Amb tot, els punts de vista semblaven irreconciliables. El famós problema de "les dues fonts" de la Revelació no trobava una solució satisfactòria per a cap de les dues tendències.

- Comença a fer-se un silenci sobre l'esquema.

- Pau VI, en el discurs de clausura de la II Sessió va fer una al.lusió al tema i va indicar algunes orientacions que podien sig-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

nificar una pista de treball.

- El treball aleshores va fer-se d'una manera molt seriosa i constructiva. La reconciliació de les tendències es va trobar no amb un recurs a un cert empobriment, sinó aprofundint en el fet de la transmissió de la Revelació en comptes de parlar de les dues fonts, expressió aquesta ben poc adequada.

- En el curs de la III Sessió es va fer el debat sobre el nou esquema, dels dies 30 de setembre al 6 d'octubre (1964).

- Les intervencions van ser molt constructives, interessants i suggestives. S'ha de remarcar la profunditat de la reflexió religiosa, l'esperit de llibertat de les discussions, i la perspectiva pastoral.

- Els primers dies d'aquesta IV Sessió varen presenciar les votacions del text esmenat d'acord amb les intervencions.

- El dia 29 d'octubre ha estat dedicat a la votació dels "modi".

2.- Relació del cardenal Florit i de Mons. Charue (aquest en nom de Mons. Van Dodewaard).

Amb aquesta relació s'ha fet la presentació del text esmenat, en el qual s'han incorporat una sèrie de propostes. Tres d'aquestes esmenes han estat suggerides per Pau VI.

El Papa havia proposat diferents fórmules per tal de fer ressaltar millor la manera com l'Església entén la Tradició.

La fórmula acceptada per la Comissió afirma que les relacions de l'Escriptura i de la Tradició són talment que l'Església no deriva pas de l'Escriptura, tan sols, la certesa de totes les veritats revelades.

El cardenal Florit ha fet l'explicació d'aquesta fórmula:

" 1.- D'una banda -ha dit- la fórmula explicita el passatge anterior del text on es diu que la Tradició transmet íntegrament la Paraula de Déu. D'altra banda, justifica l'afirmació següent del text, on es diu que l'Escriptura i la tradició han d'ésser rebudes a l'Església amb igual respecte i amb igual pietat."

" 2.- Resta amb seguretat la doctrina catòlica, confirmada per la pràctica constant de l'Església, d'acord amb la qual, l'Església deriva la seva certesa, respecte de les veritats revelades, de la Sagrada Escriptura, però estant aquesta unida a la Tradició. Vet aquí perquè, si l'Escriptura no és suficient per a obtenir aquella certesa, la Tradició pot aportar un argument decisiu."

" 3.- El sentit de l'esmena ha d'ésser judicat d'acord amb el conjunt de tot l'esquema. Ara bé, de l'esquema se'n dedueix ben clarament que la Tradició no afegeix res quantitativament a l'Escriptura. Amb tot l'Escriptura no es presenta pas com una codificació de tota la Revelació."

La segona esmena proposada pel Papa concerneix el capítol III: inspiració i interpretació de la Sagrada Escriptura. En lloc de restringir la inerrància a "la veritat de salvació" continguda en l'Escriptura, el nou text parla de la veritat que Déu ha volgut consignar en les sagrades lletres de cara a la nostra salvació.

La tercera esmena, finalment, de Pau VI afecta a la historicitat dels evangelis. Després d'haver enumerat els quatre evangelis, s'afegeix: Evangelis dels quals l'Església afirma decididament la historicitat.

II.- VOTACIONS.

Hi ha hagut una votació separada per a cada un dels capítols i una vota-

vida del concili

ció del conjunt.

III.- UNA MEDALLA COMMEMORATIVA DE LA IV SESSIÓ I CANTS RUSSOS.

Primer detall d'amenitat: la distribució d'una medalla commemorativa. A la cara, es veu el Papa Pau VI fent deposició de la tiara; al cel vola un àngel amb el llibre dels Evangelis col.locat sobre una mitra episcopal, per a simbolitzar el Concili, assemblea dels bisbes que proclamen l'Evangeli. Hi ha una inscripció: "Mireu, estic amb vosaltres fins a l' acabament dels segles" (Mt. 28, 20). La creu de la medalla representa les claus de Pere barrejades amb el bàcul pastoral dels bisbes, per a demostrar la unitat del Papa i dels bisbes, la col.legialitat. Aquest símbol es destaca sobre un ram d'olivera que simbolitza l'obra de la pau, pròpia del Concili. Com es pot veure fàcilment, la medalla és un petit tractat històric i doctrinal de l'Església conciliar !!

Segon detall d'amenitat: la interpretació d'uns cants russos a càrrec de la Coral de St. Joan Damascè d'Essen.

IV.- CALENDARI DE L'ETAPA FINAL DEL CONCILI.

1 - 8 de novembre: Vacances de congregacions generals. El treball recau especialment sobre les espatlles dels equips de treball de l' esquema XIII.
9 de novembre: Votació de l'esquema de l'apostolat dels laics, distribuït ja als pares conciliars. I distribució del text sobre les missions, que serà objecte de votació els dies següents. En l'entromig de les votacions, els presidents de les conferències episcopals presentaran els raports dels resultats obtinguts sobre el problema que els ha encomanat el Papa: les indulgències.
10 de novembre: Presència del Papa a la missa, celebrada per als cardenals morts durant l'any. Continuaran les votacions.
11 de novembre: Probable distribució dels dos darrers esquemes: Ministeri i vida dels preveres, i l'esquema XIII. Seran votats els dies següents.
18 de novembre: SESSIÓ PÚBLICA. Promulgació probable dels següents esquemes: Revelació, Apostolat dels laics, Declaració sobre la llibertat religiosa.
19 de novembre: Congregació general. Continuació de les votacions.
22 a 30 de novembre: No hi hauran congregacions generals. Solament treball de les Comissions.
1 a 6 de desembre: Votacions dels "modi" dels darrers esquemes: preveres, missions i esquema XIII.
7 i 8 de desembre: CLAUSURA DEL CONCILI. Promulgació dels esquemes que restin.

Resum de Mn. J. Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 34 4 de novembre de 1.965

LA DECLARACIÓ SOBRE LES RELIGIONS NO CRISTIANES

1.- L'oposició al text sobre els jueus.

El text és ja de domini públic: l'han publicat els diaris fa uns dies. Per tal de penetrar-ne més el contingut, serà bo de conèixer algunes propostes de modificació, fetes per alguns Pares, i les respostes de la Comissió.

En realitat, les Comissions elaboradores dels documents conciliars tenen l'encàrrec de preparar els textos, de rebre les indicacions dels Pares, d'introduir als textos les modificacions oportunes, de rebutjar les inoportunes.

Però, a més a més, cada una de les modificacions proposades és recollida, estudiada i contestada per escrit. En cas que hagi estat rebutjada, el refús és raonat per la Comissió, més o menys extensament, segons la importància de la qüestió.

En el text sobre les religions no cristianes, el número 4, referent a la religió jueva, va ser el que va tenir una oposició més persistent i nombrosa, en la votació prèvia a la definitiva del 28 d'octubre, realitzada els dies 14 i 15 del mateix mes.

Aquest número 4 va ser dividit en quatre parts, per tal que, en la votació, l'opinió dels Pares pogués expressar-se en forma clara i fàcil. Els vots contraris van ser 153, 188, 245 i 199. El punt culminant que meresqué l'oposició de 245 Pares va ser el següent: "Encara que l'Església sigui el nou Poble de Déu, no obstant això, els jueus no han de ser presentats com a reprovats ni com a maleïts de Déu, com si això es deduís de la Sagrada Escriptura" ("Osservatore Romano" 16.X.1965, p.6).

2.- La funció del poble jueu en la història de la salvació.

Algun Pare havia proposat que tot el text fos eliminar perquè era ambigu, i no necessari. Algun altre, en canvi, menys radical, va demanar que fos explicat el sentit dels llocs de la Sagrada Escriptura on els jueus són vituperats, com per exemple, la carta primera als Tessalonicencs, cap.2, 16, en sant Pau diu d'ells que "la ira (de Déu) ha vingut damunt d'ells fins al capdevall".

La Comissió va creure que era suficient contestar sense incloure l'explicació al text de la declaració. L'explicació és aquesta:

"La funció del poble antic en la història de la salvació és un tema doctrinal que està present en tota l'Escriptura. Per això és impossible d'explicar la significació d'un text, separant aquesta explicació de tota la doctrina bíblica sobre Israel. En general, per tal d'entendre totes les afirmacions dures sobre els jueus, han de ser aplicats els següents principis:

"a) Moltes paraules dures no eren proferides com a judicis definitius, sinó com a amenaces profètiques, que incitaven el poble a la conversió, i, per això, segueixen essent advertències directes fetes a nosaltres, cristians, sempre que ens oblidem de la nostra vocació (per exemple: Mt.,3, 7-10; Fets,7, 51-53; Mt.,8, 11-22).

"b) Moltes afirmacions dures van contra els dirigents dels jueus, i contra aquella part dels habitants de Jerusalem que seguien els dirigents en el refús de Jesús. A aquesta "generació dolenta" Crist va predir penes i càstigs, que culminen en la destrucció del temple i de la ciutat. No és lícit, però, aplicar a totes les generacions del poble jueu allò que contenen aquestes sentències (Mt,23, 29-33; I Tess.,2, 15; Lc.,19, 42-46).

"c) Algunes afirmacions dures anuncien de manera dramàtica que la Si-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

nagoga s'ha exclòs ella mateixa de les beneficcions messiàniques portades per Crist, perquè no han rebut a Ell (Jn.,1, 11; 8, 21-24; Fets,28, 23-29; Gal.,4, 25-26; Rom.,9, 30-31). Es, per tant, veritat, que Israel ja no és pel món un Sagrament (signe, C.M.) de salvació. Aquest fet, però, no queda ben expressat per mitjà de les paraules "reprovat" o "maleït". La Sagrada Escriptura ens ensenya que l'amor de Déu segueix estimant aquell poble. Això queda sobretot expressat en el capítol 11 als Romans, on, en el verset 28 es diu que les promeses de Déu fetes als Pares no han estat retractades".

3.- "Reprovació", "deïcidi".

Aquestes explicacions són reiterades i ampliades amb ocasió de la petició de molts Pares que no volien que fos eliminada l'acusació de deïcidi ni la de reprovació. Vuit d'ells deien que, per una part, el poble jueu, com a tal, per mitjà dels seus dirigents, s'havia fet culpable material de deïcidi, perquè, tal com diu sant Pau, el Fill de Déu va ser mort per ells: "mataren el Senyor Jesús" (I Tes.,2, 15). I per altra, alguns almenys dels dirigents del poble jueu són reus de deïcidi formal, tal com creuen poder deduir-ho de les paraules de Jesús: "Si jo no hagués fet entre ells aquestes obres, que cap altre no ha fet, no tindrien pecat; però ara, després d'haver-les vistes, em tenen odi, tant a mi com al meu Pare" (Jn.,15, 24).

A més, que el poble jueu és reprovat com a poble, queda clar en la paràbola de la vinya (Mt.,21, 34-36), la conclusió de la qual la formula el mateix Senyor d'aquesta manera: "Per això us dic que us serà pres el Regne de Déu i serà donat a un poble que el faci fructificar".

La contestació de la Comissió és aquesta: "Els arguments amb els quals es tracta de provar la culpa de deïcidi i la reprovació del poble jueu no són vàlids. Es veritat que la Sinagoga es va excloure ella mateixa de les benedicions messiàniques portades per Crist, però això no va succeir directament perquè els dirigents dels jueus van fer matar Jesús, sinó perquè no van voler creure en Jesús, predicat pels apòstols."

"En particular, a I Tes.,2, 15, sant Pau no parla del poble jueu com a tal, sinó de les autoritats de Jerusalem i de Judea, que van perseguir Jesús i els seus fidels, i en les quals hi veu els hereus d'aquells que van matar els profetes en altres temps (cfr.Mt.,23, 30-32; Fets,7, 51-52). Les paraules de Crist, a Jn.,15, 24, fan referència al pecat dels dirigents i de la multitud que van maquinar la seva mort. A aquestes persones sant Joan les anomena sovint "Jueus". Però ni en el quart Evangeli ni en cap lloc del Nou Testament el pecat dels qui van matar Crist és presentat com un pecat de deïcidi formal. Segons els autors sagrats, els enemics de Crist, qualsevulla que fos la seva culpa, van ignorar que matessin el Sant d'Israel (cf. Fets,3, 17; 13, 27; I Cor.,2, 8), encara que això pugui ser atribuït a la ceguera i a la duresa de cor. A més, a la paràbola de la vinya (Mt.,21, 33-45), el Senyor va amenaçar les autoritats del poble, però no el mateix poble, i això era entès així pels qui l'escoltaven: "Quan sentiren els grans sacerdots i els fariseus les seves paràboles, comprengueren que parlava d'ells" (Mt.,21, 45).

4.- Més sobre el terme "deïcidi".

I, particularment, pel que fa referència a la paraula "deïcidi", la Comissió dóna les següents raons per les quals ha estat omesa:

"a) La paraula "deïcidi" sona malament en qualsevol context. Per això, les apel.lacions semblants a "deïcida" ("Gottesmörder", "Christkiller" "peuple déicide" i les expressions equivalents) han de ser excloses totalment del vocabulari cristià.

"b) A més, la paraula "deïcidi" pot donar lloc a falses interpretacions teològiques. Aquestes falses interpretacions ja han sorgit, i han introduït dificultats, tant en l'acció pastoral en general, com en el diàleg ecumènic amb algunes Esglésies.

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 35 5 de novembre de 1.965

DECRET SOBRE LA FUNCIÓ PASTORAL DELS BISBES EN L'ESGLÉSIA

- El Decret sobre la funció pastoral dels Bisbes en l'Església ha estat votat definitivament i promulgat el passat dia 28 d' octubre. El debat sobre aquesta qüestió havia començat el mes de novembre de 1.963, segona sessió conciliar, i el títol de l'esquema primer era "Dels Bisbes i el govern de les Diòcesis".

- Les nombroses modificacions demanades sobre aquest primer text van fer necessària la redacció d'un text nou que amb el títol de "Funció pastoral dels Bisbes" va ésser presentat a la tercera sessió del Concili, el mes de setembre de l'any 1.964.

- Aquesta segona redacció, segons l'opinió dels Pares Conciliars, necessitava innombrables correccions. En les votacions globals dels capítols 1er. i 2on., més de vuit-cents Pares votaren "placet iuxta modum" i per tant els diversos "modus" necessàriament havien de traslladar-se al text de l'esquema.

- Finalment el mes de setembre d'aquest any, quarta sessió del Concili, es votaven les modificacions introduïdes al text. Els Bisbes de la Comissió en presentar cada un dels capítols feien notar que tots els "modus" -"nullo quidem excepto" deia el Dr. Jubany, bisbe de Girona- van ésser considerats atentament. Respecte als "modus" que no s'incorporaven a l'esquema es donava als Pares conciliars, en el text previ a la votació, les raons de la no-acceptació.

El Decret es composa de les següents parts:

PROEMI

En el proemi es posen les bases teològiques de tot el Decret: "Jesucrist vingut per salvar els homes envia els apòstols per a continuar la seva obra, edificant l'Església. En aquesta Església el Pontífez romà té plena i suprema potestat i els Bisbes juntament amb Ell formen el Col.legi Episcopal que succeeix el Col.legi Apostòlic. Els Bisbes són veritables Mestres, Pontífexs i Pastors."

CAPÍTOL 1er.

ELS BISBES I L'ESGLÉSIA UNIVERSAL

Aquest capítol té dues parts:

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

I PARTICIPACIÓ EN L'ESGLÉSIA UNIVERSAL

- Repetint allò que va ésser dit a la Constitució Dogmàtica De Ecclesia, s'afirma que existeix el col.legi episcopal, el qual té potestat plena i suprema sobre tota l'Església.
  Del col.legi episcopal en formen part cada un dels Bisbes per la consagració episcopal i per la comunió amb el Papa i amb els altres Bisbes.
  L'exercici d'aquesta potestat plena i suprema pot fer-se tant en el Concili Ecumènic (tots els bisbes que formen part del col.legi tenen dret a assistir al Concili) com en altres actes col.legials aprovats pel Papa. El sínode episcopal mostra concretament aquesta sol.licitud dels Bisbes vers tota l'Església.

- Els Bisbes -units entre ells en quant són membres del col.legi episcopal i successors dels apòstols- han de preocupar-se pels problemes generals de l'Església ja que per institució divina i en virtut de la tasca apostòlica, cada un d'ells juntament amb els altres bisbes, respon de tota l'Església. Es parla concretament de l'evangelització, l'ajuda que cal d'enviar sacerdots, i de l'ajuda material.
  D'una manera molt especial es demana una caritat fraterna envers aquells Bisbes que pel nom de Crist són perseguits o apartats del seu ministeri.

II ELS BISBES I LA SEU APOSTOLICA

- Els Bisbes a les seves diòcesis tenen una potestat ordinària, pròpia i immediata, tal com ho requereix l'exercici de la seva tasca pastoral, i poden dispensar de les lleis generals de l'Església quan en un cas concret així ho aconselli el bé espiritual, excepte quan la Santa Seu especialment s'ho reservi.

- Els Dicasteris de la Cúria Romana serveixen el Papa en l'exercici de la seva potestat universal i suprema.
  Els Pares del Concili "demanen" que quests dicasteris que tan bona ajuda han donat, siguin sotmesos a una nova reorganització adaptada al temps present, a les diverses regions i ritus, i especialment en allò que fa referència al nom, nombre, competència pròpia, modes de procedir i relacions mútues.
  Desitgen també que es determini acuradament la funció dels legats del Papa (Nuncis, Delegats Apostòlics).
  (Mgr. Veuillot que va fer la relació dels "modus" introduïts, deia que no pocs pares conciliars demanaven que se substituís la paraula "exoptant" (desitgen) per "decernit Sacra Synodus", però que aquesta substitució solament podria fer-se quan fos aprovada pel Papa.

- Posat que els dicasteris romans són per al bé de tota l'Església es desitja que els seus membres, oficials i consultors, així com també els legats del Papa siguin triats de diverses nacionalitats. També es desitja que alguns Bisbes residencials siguin membres dels dicasteris així com també que s'escolti el parer dels seglars a fi que prenguin part en les coses de l'Església. (Alguns Pares havien demanat no solament que els laics fossin escoltats sinó que fossin nomenats membres dels organismes romans. Se'ls va dir que no semblava convenient "expedire non videtur", que això ho decretés el Concili ja que el Papa únicament era qui feia aquests nomenaments).

CAPÍTOL 2on.

ELS BISBES I LES ESGLÉSIES PARTICULARS O DIÒCESIS

Aquest capítol té tres parts, i la tercera considerada en quatre ca-

vida del concili

Nº. 35 -full 2on.-

tegories:

I ELS BISBES DIOCESANS

- La Diòcesi és una porció del poble de Déu, reunida en l'Esperit Sant per l'Evangeli i l'Eucaristia entorn el seu pastor, el Bisbe.
  Els Bisbes a qui se'ls confia una església particular són els pastors que exerceixen la tasca d'ensenyar, santificar-la i governar-la, sota l'autoritat del Suprem Pontífex. Ells han de preocupar-se no sols dels fidels sinó també de tots els homes.

- La tasca d'ensenyar és una de les principals del Bisbe. Cal presentar íntegrament el misteri de Crist així com també el sentit de les coses temporals i de les institucions humanes des de la perspectiva de Déu i en la seva ordenació envers la salvació. Concretament sobre la persona humana i la seva llibertat, la unitat i estabilitat de la família, la generació i educació dels fills, la vida civil amb les seves lleis i professions, el treball i l'esplai, les arts i la tècnica, la pobresa i l'abundància de béns, i la justa distribució, la pau i la guerra, la convivència fraternal de tots els pobles.

- La doctrina cristiana ha de ser proposada pels Bisbes i adaptada a les necessitats dels temps, és a dir en la manera que respongui a les dificultats i preguntes que es plantegen i fan sofrir els homes. Cal que els Bisbes demanin i promoguin un col.loqui amb els homes d'avui. Cal que vigilin perquè es doni una viva instrucció catequètica.

- Els Bisbes són els principals moderadors, promotors i custodis de tota la vida litúrgica en l'Església i per tant han de donar a conèixer i han de fer viure constantment el misteri pasqual als fidels.

- En la seva tasca de pare i pastor, el Bisbe enmig dels seus fidels té la missió de servei. Cal que sigui el pastor que coneix les seves ovelles, i el veritable pare per tots, sabedor de les necessitats i condicions socials en què viuen els seus, sol.lícit pels "estrangers i pelegrins".
  Tindrà els sacerdots com a fills i amics, i es preocuparà de les seves condicions espirituals, intel.lectuals i materials.

- Parlant de les diverses formes d'apostolat, s'atribueix al Bisbe la funció de coordinar i unir les obres d'apostolat a fi que es vegi la unitat diocesana, i es recomana que siguin adaptades a les condicions tant espirituals i morals com socials, demogràfiques i econòmiques. Una especial sol.licitud es recomana vers les persones allunyades de la cura pastoral del sacerdot: emigrants, desterrats, etc.

- Els bisbes en l'acompliment del seu ministeri tenen "per se" una llibertat plena i perfecta i són independents de qualsevol poder civil i "essent la funció episcopal instituïda per

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª · barcelona-2

Crist i dirigida a un fi espiritual i sobrenatural, el Sant Concili Ecumènic declara que el dret de nomenar i establir Bisbe és propi, peculiar i exclusiu de la competent autoritat eclesiàstica" i per tant d'ara en endavant "no es concedirà més a les autoritats civils cap dret o privilegi d'elegir, nomenar, presentar o designar bisbes", i prega a les autoritats que fins ara així procedien a renunciar-hi espontàniament.

- Els Bisbes diocesans són pregats que quan per la seva edat avançada o per altres causes greus no puguin exercir el seu ofici pastoral es retirin voluntàriament o bé acceptin de fer-ho quan se'ls proposi per l'autoritat corresponent.

Entre les suggerències que els Pares del Concili havien proposat per a modificar aquest text hi havien les següents:
" establir una edat màxima i mínima en les condicions de l'episcopat"
" després dels 75 anys fer una investigació secreta d'ofici sobre la condició dels Bisbes"
" determinar els 75 anys com edat per a la renúncia"
" que no es parli de renúncia"
" que intervingui la conferència episcopal"

II CIRCUMSCRIPCIONS DIOCESANES

- La regla d'or que s'estableix en ordre a les qüestions jurídiques de divisió, desmembració o unió de les diòcesis i també dels canvis de límits o trasllat de la Seu és:
  que el Bisbe pugui acomplir eficaçment la seva tasca pastoral,
  i en última instància:
  que es doni als fidels el més perfectament possible la vida sobrenatural, "la salus animarum".
  Es concreten unes normes pràctiques per a aquestes qüestions en els paràgrafs 23 i 24 del text.

III COOPERADORS DEL BISBE DIOCESA EN LA FUNCIÓ PASTORAL

A) Bisbes coadjutors i auxiliars.

La norma fonamental en el règim de les diòcesis sempre ha d'ésser el bé dels fidels, i aquest bé pot exigir no rarament que es constitueixin Bisbes Auxiliars o Coadjutors, els quals, en el seu procedir estan sota l'autoritat del Bisbe diocesà, fan el treball unànimement i l'ajuden en la seva funció pastoral.
Pel bé dels fidels els Bisbes deuen demanar bisbes auxiliars i nomenar-los vicaris generals. El Bisbe-Coadjutor que té dret de successió sempre ha d'ésser vicari general i a vegades se li donaran més amples facultats.

B) Cúria i Consell diocesà.

L'ofici més important de la Cúria diocesana és el de Vicari General. El Bisbe podrà nomenar-ne més d'un segons les necessitats de la Diòcesi.
Entre els cooperadors del Bisbe han de nomenar-se aquells sacerdots que constitueixen el seu consell o senat, és a dir el capítol catedral, el grup de consultors o altres consells.
Aquestes institucions s'han d'adaptar tant com calgui a les necessitats del temps present. La Cúria Diocesana ha d'ésser un instrument apte no solament d'ordre administratiu sinó també pastoral.
Es recomana la creación d'un Consell Pastoral al qual es confiï la investigació, la reflexió i la decisió de les qüestions pastorals, i serà compost, sota la presidència del Bisbe, per sacerdots, religiosos i seglars.

vida del concili

C) Clerecia Diocesana.

En la cura pastoral els sacerdots diocesans tenen una primerís-sima part. Constitueixen amb el Bisbe un presbiteri i una família que es lliga per vincles de caritat en ordre a un apostolat fructuós.
El Bisbe ha de tenir la llibertat de proveir els beneficis i oficis entre els sacerdots i per tant cal suprimir tots els drets i privilegis que retallen aquesta llibertat.
El Bisbe promourà el diàleg amb els seus sacerdots i no només d'una manera ocasional sinó periòdicament.
Els rectors són especialment col.laboradors del Bisbe perquè tenen assignada una determinada porció de la diòcesi amb la missió d'ensenyar, santificar i governar.
En aquesta missió: cal que procurin que els fidels se sentin membres de tota la diòcesi i de l'església universal i cal que col.laborin amb els altres rectors i amb els sacerdots que treballen en l'àmbit parroquial o supra-parroquial.
Convé que infonguin l'esperit missioner en la seva tasca i treballin ajudats dels laics.
El text enumera les obligacions del rector en ordre a l'evangelització, la santificació i la seva funció de pastor, i recomana la vida en comú dels sacerdots d'una mateixa parròquia així com també el tracte fraternal i caritatiu entre rectors i vicaris que s'han d'ajudar mútuament amb l'exemple i el consell.
S'abroga la distinció entre el rector de parròquia inamovible i l'amovible a fi que el Bisbe pugui més fàcilment actuar segons les necessitats dels fidels.

D) Religiosos.

Els religiosos han de col.laborar en les obres d'apostolat de la Diòcesi segons la seva pròpia vocació.
S'estableixen alguns principis:
- els religiosos han d'adaptar-se a aquestes disposicions conciliars presents,
- el Bisbe, quan faltin sacerdots diocesans, podrà cridar els religiosos al ministeri pastoral de les parròquies,
- els religiosos estan subjectes al Bisbe en allò que fa referència al culte diví, a la cura pastoral, a la predicació i a l'educació religiosa i en tot allò que es relaciona amb l'honor de l'estat clerical i les obres d'apostolat.
- S'ha de fomentar la col.laboració entre els religiosos i la clerecia diocesana.

CAPÍTOL 3er.

ELS BISBES I LA COL.LABORACIÓ INTERDIOCESANA

I SÍNODES, CONCILIS I CONFERÈNCIES EPISCOPALS

Es dona un nou impuls als sínodes i concilis particulars.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

S'exposa la noció, estructura i competència de les conferències episcopals. Les decisions de la conferència obliguen jurídicament només en el cas que així ho mani el dret comú o per manament de la Santa Seu.

II PROVÍNCIES I REGIONS ECLESIÀSTIQUES

Queda subjecte a revisió la distribució de les diòcesis i l'erecció de províncies i regions eclesiàstiques. L'examen d'aquestes qüestions pertany a la conferència episcopal. Cal reconèixer els drets i obligacions dels metropolitans i donar-hi una forma més adaptada.

III DELS BISBES AMB CARREC INTERDIOCESA

Donat que les circumstàncies presents demanen que algunes funcions pastorals es portin coordinadament, s'han d'establir alguns serveis comuns per a diverses o totes les diòcesis d'una regió. Cada un d'aquests serveis podrà confiar-se a un Bisbe, el qual estarà unit amb comunió fraternal i pastoral als altres Bisbes Diocesans i a la conferència episcopal.
En totes les nacions es procurarà establir els vicariats castrenses per a l'assistència espiritual dels militars.

DISPOSICIONS GENERALS

- El Concili mana que quan es revisi el Codi de Dret Canònic es donin normes segons els principis d'aquest decret.

- També mana el Concili que es facin Directoris generals:
sobre la "cura animarum" per a ús dels Bisbes i dels rectors;
un directori especial per als grups especials de fidels i
un directori sobre l'ensenyament del catecisme.

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 36 6 de novembre de 1.965

EL DECRET SOBRE

L'ADAPTADA RENOVACIÓ DE LA VIDA RELIGIOSA.

I.- PREHISTÒRIA

El text referent als religiosos ha estat un dels més marejats del concili Vaticà II. La comissió preparatòria havia elaborat, amb molta cura, un extens esquema, llarg de 32 capítols, que omplia 11 fascicles i 110 planes. Tot un tractat; una enciclòpedia. El consell de presidència del concili, reunit el 5 de desembre del 1962, va donar ja la consigna d'abreviar. Amb els patracols que cada comissió havia preparat començava a esdevenir problemàtica l'esperança de veure acabats els treballs del concili.

Es va formar una subcomissió encarregada de la tasca d'abreujar aquest text. Fruit dels seus treballs i de distintes reunions fou un nou esquema, aprovat provisionalment per la comissió coordinadora el 27 de març del 1963, si bé encara fou ulteriorment retocat. En aquest moment l'esquema constava d'un proemi i 9 capítols.

En els mesos següents es van recollir observacions dels pares, suficients per a omplir dos volums de 243 pàgines ciclostilades, les quals observacions foren objecte d'atent estudi. A l'acabament de la segona sessió del concili es va tenir una nova reunió plenària, d'acord amb la qual calgué encara escurçar el text altra vegada i ajustar-lo a les intencions pastorals del concili. Aviat, però, aquestes indicacions foren superades -darreries del 1963, principis del 1964- i va caldre passar encara a noves síntesis, encarregades a una subcomissió, i perfeccionades ulteriorment en la reunió plenària celebrada a principis de març del mateix 1964.

El 27 d'abril el Papa autoritzava l'enviament d'aquest text -per no dir residu- als pares conciliars. S'havia sintetitzat en 19 proposicions i ocupava menys de 4 planes. D'acord amb les observacions rebudes -que ompliren altres dos fascicles- la subcomissió va introduir-hi renovats afegitons. Vers l'octubre del 1964 es va tenir a punt el text revisat, el qual fou discutit en la tercera etapa conciliar. Constava llavors de 20 proposicions.

II.- HISTÒRIA

En les congregacions benerals 119, 120 i 121 -dies 10, 11 i 12 de novembre del 1964- va tenir lloc la pública discussió sobre aquest text. Es pronunciaren 26 intervencions orals -dels cardenals Spellman, Döpfner, Suenens, Ruffini, Bea, ... entre d'altres- i es van presentar 36 comunicacions escrites. Aplegades totes formen tres fascicles de 237 planes.

Sense acabar d'escoltar totes les intervencions orals que estaven en programa, el concili va decidir -1155 vots contra 882- que hom passés a la votació detallada de cada una de les proposicions. El text fou fraccionat en nou bocins -comprenent alguns vots dues i tres proposi-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

cions- i els resultats foren els següents:

votació	votants	plau	no plau	plau segons	nuls
1	1.955	871	77	1.005	2
2	1.960	1.049	64	845	2
3	1.949	883	77	987	2
4	1.950	907	66	975	2
5	1.946	940	56	947	3
6	1.844	1.676	65	103	-
7	2.122	1.833	63	226	-
8	2.117	1.936	50	131	-
9	2.112	1.639	50	419	4

Característic d'aquesta votació és el gran nombre de vots positius condicionats. A les esmenes ací indicades se n'hi afegiren moltes altres, fins al punt d'arribar a 14.000 les propostes de rectificació i millorament d'un text relativament tan breu. La comissió que ha treballat entre la tercera i la quarta sessió, s'ha pres la feina de triar i examinar totes les suggerències, introduint al text totes les possibles i oportunes. Sort que moltes coincidien substancialment, de manera que pràcticament només han estat 500 les propostes distintes. A causa d'elles el text discutit s'ha anat ampliant. Han estat afegits alguns paràgrafs nous, i els antics han estat completats. Les vint proposicions de l'anterior estadi han passat a ser vint-i-cinc, i l'extensió d'alguna d'elles ha passat a ser respectable.

Sense discutir més, en la present quarta sessió els pares s'han limitat a votar, una a una, les proposicions, i els resultats han estat generosament positius, tant en les votacions parcials com en les globals i definitives. Heus ací les xifres:

paràgraf	votants	plau	no plau	nuls
1	2.176	2.163	9	4
2	2.124	2.113	9	2
3	2.062	2.057	5	-
4	2.064	2.057	5	2
5	2.057	2.040	15	2
6	2.055	2.049	3	3
7	2.140	2.133	4	3
8	2.136	2.126	7	3
9	2.150	2.142	7	1
10	2.148	2.088	57	3
11	2.136	2.112	22	2
12	2.130	2.126	3	1
13	2.097	2.089	7	1
14	2.150	2.122	27	1
15	2.152	2.134	16	2
16	2.141	2.127	12	2
17	2.132	2.110	20	2
18-24	2.082	2.071	9	2
25	2.112	2.109	2	1
CONJUNT	2.142	2.126	13	3

A resultats tan generosament positius hi deu haver contribuït, sens dubte, la impossibilitat de poder votar positiu amb reticències. Sigui com sigui, el text votat en la forma apuntada en les congregacions generals va presentar-se solemnement en la sessió pública del passat 28 d'octubre, essent aprovat definitivament pel Concili i pel Papa com a document oficial de l'Església. El resultat de la votació fou encara més positiu:

votants	2.325
plau	2.321
no plau	4

vida del concili

Nº. 36 -full 2on.-

III.- CONTINGUT

Els 25 punts de què consta el document aprovat ocupen 10 planes en l'edició oficial definitiva que s'utilitzà en la sessió pública. La premsa diària se n'ha fet ressò en determinades ocasions, tot i no dissimular que el tema era menys periodístic que el dels jueus, posem per cas.

El text no té res de revolucionari, i pot dir-se que es limita a recollir idees que circulaven feia anys entre els esperits desperts. Però com que, dissortadament, encara hi han esperits per a despertar, les seves repercussions podran esdevenir molt fecundes. Hi trobem constatacions desconcertants per la seva evidència -que la suprema regla de vida religiosa és l'Evangeli, que els religiosos s'han de considerar Església...,- i que malgrat això calia subratllar. Hi són introduïdes orientacions d'eficàcia, de democràcia, de supressió de classes, de bon sentit, de respecte a la persona humana, de treball, d'opinió pública, d'unió i organització..., que eren absents en bona part de la literatura "religiosa" tradicional. Essent un text de compromís, els radicals el trobaran no suficientment avançat i potser hi advertiran concessions fetes sense creure-hi del tot, però és innegable que dels principis generals que estableix poden derivar-ne conclusions concretes molt interessants. La divisió en paràgrafs i la gran quantitat d'esmenes deuen haver estat la causa que el text més aparegui com un recull de fragments ordenats que com una redacció sencera i unitària. El llatí conciliar li confereix un to i estil un xic altisonats, característica que hagués estat possiblement evitada en cas d'usar un llenguatge modern.

El moll doctrinal del document és simple: els religiosos han de ser moderns i han de ser millors cristians. O més curt encara: han de ser moderns per a ser millors cristians. Aquesta tònica es transforma en distintes normes generals, en l'esperança que ulteriorment els responsables baixin als detalls i que tots els interessats les rebran de bon grat i les aplicaran.

A continuació resseguirem cada un dels punts extractant i subratllant, quasi sense paràfrasis, alguna idea.

1.- La posició dels religiosos dins de l'Església està ja clara en un altre document conciliar. Ací es vol tractar de la seva vida i disciplina en ordre a les exigències dels temps. En la història els religiosos han estat goig i riquesa de l'Església. Convé que també avui li siguin de màxima utilitat.

2.- La vida religiosa s'ha d'alimentar a les fonts del cristianisme i de la pròpia família espiritual juntament amb una adaptació sempre renovada a les exigències dels temps. Aquesta adaptació es fa d'acord amb els següents principis:

a) L'Evangeli sigui la regla principal.
b) Respecte a l'esperit dels fundadors i a les sanes tradicions, que són patrimoni de cada institut i un bé de l'Església.
c) Cada institut ha de participar en la vida de l'Església, concretament en els aspectes bíblics, litúrgics, dogmàtics, pastorals, ecumènics, missionals i socials.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª · barcelona-2

d) Els religiosos han d'estar al corrent de la situació del món i de les necessitats de l'Església, per tal que així, ben orientats per la fe i el realisme, amb zel intens, esdevinguin d'utilitat als homes.
e) Les reformes exteriors no significaran res sense una renovació espiritual.

3.- La manera de viure, de pregar i de comportar-se s'ha d'ajustar a les possibilitats físiques i psíquiques dels components i a les necessitats de l'apostolat -en el grau propi de cada institut-, així com a les exigències de la cultura i a la situació social i econòmica. Això a tot arreu, però especialment a missions.

Segons aquests criteris s'ha d'examinar també la forma de governar els instituts.

En conseqüència les constitucions, directoris, llibres de costums, de pregàries i cerimònies i altres s'han de repassar degudament, suprimint prescripcions revellides i adaptant-los a l'esperit del concili.

4.- Tots els components dels instituts han de col.laborar en la tasca renovadora, però correspon a l'autoritat competent establir normes i promulgar lleis, així com deixar parlar a l'experiència. Els súbdits han de ser consultats i escoltats oportunament en ordre a l'encarrilament de tot l'institut.

En ordre als monestirs de monges, es podran recollir parers d'altres convents i opinions de les federacions.

Cal recordar que la renovació més vindrà de l'observança de regles i constitucions que no pas de la multiplicació de lleis.

5.- La professió religiosa arrela íntimament en el baptisme i l'expressa més plenament. Com que la professió de cadascú és rebuda per l'Església, cada religiós està compromès a servir-la. La contemplació ha d'agermanar-se a l'amor apostòlic en la recerca de Déu.

6.- La caritat apostòlica anima i sosté la pràctica dels consells evangèlics. L'esperit d'oració s'ha de xuclar en les genuïnes fonts de l'espiritualitat cristiana: l'Escriptura en primer lloc i la Litúrgia. Sense oblidar la caritat fraterna i l'esperit d'obediència. Se sentin Església i es lliurin totalment a la seva missió.

7.- Es respecten i encoratgen els contemplatius, no obstant urgeixin les necessitats d'apostolat, doncs els correspon un rol especial dins el Cos Místic. Conservats els elements essencials de llur vida, cal que en renovin l'estil.

8.- A la mateixa natura de la vida religiosa activa pertany l'acció apostòlica i benèfica, a exercir en nom de l'Església. Cal omplir d'esperit apostòlic tota la vida religiosa, i tota acció apostòlica ha d'animar-se amb esperit religiós. La unió amb Crist ha de ser l'arrel de qualsevol activitat apostòlica, fomentant així l'amor envers Déu i el proïsme.

Les observances i costums es combinin amb les exigències de l'apostolat, i com que aquest comporta molta diversitat, l adaptació cal que la tingui present. La vida dels components dels instituts s'ha de sustentar amb mitjans propis i oportuns.

9.- Conservi's la vida monàstica en el seu genuí esperit. Els monjos tenen per missió el servei de Déu dins del monestir, tant si es dediquen exclusivament al culte diví com si s'encarreguen d'algun apostolat o obra de caritat. Conservant la pròpia fesomia, renovin les tradicions acomodant-les a les necessitats de les ànimes, de manera que els monestirs esdevinguin llocs d'edificació pel poble de Déu.

També les religions que lliguen la vida apostòlica amb l'ofici coral i les observances monàstiques, cal que combinin de tal manera la pròpia forma de vida amb les exigències d'un apostolat apropiat, que aconsegueixin el màxim rendiment en profit de l'Església.

vida del concili

10.- La vida religiosa laical, tant per homes com per dones, és de si un estat complet de vida evangèlica. El concili estima la vocació dels educadors, dels infermers i dels altres ministeris, exhortant-los també a acomodar llur vida a les modernes exigències.

El concili no té dificultat a permetre que alguns membres dels instituts laicals rebin les sagrades Ordres a utilitat de les pròpies comunitats.

11.- També els instituts seculars són una forma reconeguda de viure els consells evangèlics. Els components realitzaran la pròpia missió de ferment en el món i increment de l'Església si van ben formats en coses divines i humanes. Els responsables han de vigilar aquesta formació i completar-la oportunament.

12.- La castedat s'ha de considerar un do. Allibera el cor permetent que s'inflami de caritat vers Déu i els homes, és signe dels béns celestials i mitjà molt apte per a consentir la dedicació intensa al servei diví i a l'apostolat. Evoquen davant els fidels el connubi entre Crist i l'Església.

Els religiosos han de creure les paraules del Senyor i, confiats en l'auxili de Déu, no presumir de les pròpies forces; utilitzar la mortificació i la guarda dels sentits. Sense oblidar els mitjans naturals que afavoreixen la salut del cos i de l'esperit. La castedat es conserva amb major seguretat quan vigeix una vera caritat en la vida comuna.

Els candidats a la professió de la castedat han de ser suficientment provats i tenir la deguda maduresa psicològica i afectiva. No sols han de conèixer els perills contra la castedat, sinó que se'ls ha d'ensinistrar a prendre el celibat consagrat a Déu com un bé de tota la persona.

13.- La pobresa voluntària és un signe molt estimat, especialment avui. Cal conrear-la, sota noves formes si convé. No és prou pobresa sotmetre's al superior en l'ús de les coses, sinó que cal ser pobres de fet i d'esperit.

Tothom se senti lligat a la llei universal del treball, aconseguint així les coses necessàries a la vida i a les activitats. Refusin massa sol.licitud per les coses i s'abandonin a la providència del Pare celestial.

Els instituts han de procurar donar un testimoni col.lectiu de pobresa. Amb gust donin quelcom dels propis béns a d'altres necessitats de l'Església i a sustentació dels pobres. Les províncies i les comunitats es facin participants dels béns temporals, de manera que les més proveïdes ajudin a les necessitades.

Restant en peu el dret a posseir el necessari a la vida i a les pròpies activitats, els instituts han d'evitar les aparences de luxe, de lucre immoderat i d'acumulació de béns.

14.- Amb l'obediència els religiosos sacrifiquen la pròpia voluntat, unint-se així amb major seguretat al voler de Déu. Es posen sota superiors i al servei més directe de l'Església.

Els súbdits, sotmetent-se als superiors, posin llur intel.ligència i voluntat, els dons de la natura i els de la gràcia ran l'execució dels

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

encàrrecs rebuts, sabent que col.laboren a l'edificació del Cos de Crist. L'obediència, així, no retalla la dignitat de la persona humana, sinó que la porta a maduresa.

Els superiors, responsables de les ànimes a ells encomanades, exerceixin l'autoritat en servei dels seus germans, expressant la caritat amb què Déu els estima. Regeixin els súbdits com a fills de Déu i amb respecte a la persona humana, procurant llur voluntària submissió. Donin llibertat en ordre a la recepció de la penitència i a la direcció espiritual. Els súbdits han d'actuar amb una obediència activa i responsable. Els superiors escoltin de bon grat llurs súbdits, promoguin llur cooperació al bé de l'institut i de l'Església, tot i restar ferma la seva autoritat en determinar el que cal fer.

Els capítols i consells realitzin fidelment la pròpia missió procurant la realització del bé comú.

15.- Es conservi la vida comuna. Per a fer més viu el vincle de fraternitat, aquells que s'anomenen cooperadors, conversos o noms per l'estil, s'uneixin més estretament a la comunitat. També en les comunitats femenines és de desitjar que s'arribi a la supressió de classes. Es conservi només aquella diversitat exigida per la diferència d'ocupacions, de vocació o d'aptituds.

Els clergues i llecs, en els instituts que els admeten, tinguin els mateixos drets i deures, tret dels provinents de l'ordre sagrat.

16.- Les monges contemplatives conservin la clausura papal, segons llocs i temps, eliminant aquells costums antiquats. Les altres monges dedicades a obres externes d'apostolat siguin alliberades de la clausura papal en ordre a millor realitzar els encàrrecs d'apostolat.

17.- L'hàbit religiós, com a senyal de consagració, sigui simple i modest, pobre i decent, acomodat a les conveniències de la salut, a les circumstàncies de lloc i temps, i a les necessitats de la pròpia feina. Els hàbits masculins i femenins que no s'ajustin a aquestes normes s'hauran de canviar.

18.- L'apropiada renovació dels instituts depèn en gran part de la formació dels propis membres. En conseqüència, no es destinin immediatament a l'apostolat, després del noviciat, els no clergues i les religioses, sinó que s'ha d'allargar llur formació en cases apropiades, sigui en l'ordre religiós, apostòlic, doctrinal com tècnic, fins i tot obtenint els títols oportuns.

Segons la pròpia capacitat, cadascú ha de ser instruït sobre els costums vigents en l'actual vida social i sobre les presents formes de sentir i de pensar. Durant tota la vida han de procurar perfeccionar la pròpia cultura espiritual, doctrinal i tècnica. Els superiors haurien de proporcionar temps, oportunitats i ajudes. Es deure dels superiors procurar que directors, mestres espirituals i professors siguin ben triats i curosament preparats.

19.- Abans de fundar un nou institut caldrà sospesar seriosament la seva necessitat o almenys gran utilitat, així com també les possibilitats de desenrotllament, per tal de no malmetre energies. En les noves esglésies, especialment, siguin fomentades formes de vida religiosa adaptades al tarannà i costums dels nadius.

20.- Els instituts conservin les pròpies obres, realitzant-hi les modificacions apropiades, considerant atentament les necessitats de l'Església i de les diòcesis, i deixant de banda aquelles ocupacions menys oportunes.

Cal conservar l'esperit missioner, adaptant-lo a les circumstàncies d'avui, de manera que la predicació de l'Evangeli esdevingui més eficaç.

21.- Els instituts o monestirs que no presentin fonamentada esperança de revifament, no seran autoritzats a rebre novicis, i es recomanarà que llurs membres s'uneixin a d'altres instituts o monestirs més florents

vida del concili

i d'una finalitat i esperit no molt diferents dels propis.

22.- Es recomanen, a diferents graus i nivells, les federacions, les unions o les associacions entre les diverses entitats religioses, segons coincideixin en família, en esperit i forma de vida, en activitats externes.

23.- També s'aconsellen les conferències o consells de superiors majors, en ordre a aconseguir la finalitat de cada un dels instituts, una eficaç col.laboració en ordre a promoure el bé de l'Església, una distribució més justa dels operaris de l'Evangeli, la coordinació amb les respectives conferències episcopals.

24.- Els sacerdots i educadors han de fer tot el possible perquè vocacions religioses, ben seleccionades, surtin a l'encontre de les necessitats de l'Església. En la predicació es parli de l'estat religiós. Els pares, en l'educació de llurs fills, conreïn la vocació. La propaganda prudent i regulada és permesa, però la millor recomanació del propi institut i una invitació a entrar en la vida religiosa és la pròpia vida dels religiosos.

25.- Es demana que els diferents instituts responguin a la pròpia vocació i al propi paper en l'Església d'avui d'acord amb les normes d'apropiada renovació que se'ls donen. Ferms en la fe i en la caritat, es desitja i es demana que progressin de cada dia més i que donin fruits abundosos i sanitosos.

Resum d'Alvar Maduell

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLE IASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 37 9 de novembre de 1.965

DECRET SOBRE L'EDUCACIÓ CRISTIANA

HISTÒRIA

El primer esquema sobre l'Educació Cristiana feia la seva entrada al Concili al final de la tercera sessió, el dia 17 de novembre de 1964, en la congregació general 124. El seu pas per l'aula conciliar va ser molt breu. Les circumstàncies, més aviat desfavorables, degut a l'ajornament del vot sobre la llibertat religiosa que va coincidir-hi. Tot plegat no va ser, però, obstacle perquè el text fos acceptat, com a base de discussió per 1.457 vots contra 418: era el 19 de novembre. (vegeu Vida del Concili, III Sessió, nums. 47-49)

- Monsenyor Daem, bisbe d'Anvers va ésser-ne relator. Va indicar la transformació soferta pel primitiu esquema sobre les "escoles catòliques" (el canvi de títol és prou significatiu), massa jurídic, massa europeu, massa poc obert al problema general de l'educació. El nou text pretenia d'abastar l'educació cristiana en tota la seva amplitud, remarcant-ne el caràcter apostòlic.

- El text s'ocupava de l'objectiu de l'educació cristiana, dels mitjans usats per l'Església, en particular de l'escola, de la col.laboració que l'Església ofereix als pobles, als pares i a la societat civil en aquest terreny, de les diverses escoles i dels centres d'estudis superiors de l'Església, del seu dret per a constituir escoles catòliques i del deure correlatiu que tenen els pares d'enviar-hi els seus fills. També assenyala la coordinació necessària de tota aquesta tasca escolar.

- Mn. J. Camps, escrivia aquestes paraules (nº. 48, Vida del Concili, III Sessió, 20 nov. 1964): "La discussió ha revelat l'extrema diferència de situació entre uns països i altres, respecte a l'ensenyament catòlic. L'esquema que ha de respondre a aquestes diverses òptiques és sobri i assenyat, però per això mateix no s'allibera d'una certa banalitat. No té el caràcter dinàmic i creador que calia esperar-ne... els problemes de l'educació cristiana van molt més enllà que els de les escoles catòliques, en les quals es centren les proposicions de l'esquema actual".

- Notem entre les coses demanades en les intervencions: que s'afirmi la necessària llibertat per a la recerca científica; que es tinguin en compte els esquemes sobre l'apostolat dels laics, sobre l'ecumenisme, sobre la llibertat religiosa, sobre els no cristians, sobre l'Església i món; que s'insisteixi més sobre les escoles catòliques; que es parli dels límits de l'Estat en matèria escolar; que es parli del dret dels pares en l'educació dels seus fills. En una paraula: les intervencions van tenir sentits divergents.

El que en podríem dir l'ala més oberta i revisionista va par-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

lar per boca de Mons. Elchinger, coadjutor d'Estrasburg i de Mons. Henríquez, auxiliar de Caracas.

ELS "MODI" O ESMENES PROPOSADES,PELS PARES,PER ESCRIT.

Van ser nombrosos. En general demanaven que fos concedida a la "declaració" una extensió superior. Aquest desig ha estat escoltat. El text definitiu ("text corregit") és més llarg que l'anterior, però no depassa l'estadi d'uns quants punts, que són els que resumirem.

Ve't aquí algunes de les esmenes generals proposades:

- Una simple "Declaració" és insuficient. El Concili ha de fer més; no n'hi ha prou amb deixar-ho en mans d'una Comissió postconciliar. El Concili hauria de parlar
  a) del dret dels pares, tocant a l'educació dels seus fills a casa i en l'elecció d'escola.
  b) del dret de l'Església tocant l'educació de la joventut catòlica i de la joventut cristiana en les escoles catòliques,
  c) de la tasca de la societat civil tocant a l'educació de la joventut, tant pel que toca als que l'esperen d'unes escoles d'Estat com dels que volen escoles pròpies.
  d) del dret de l'Església en l'educació de la joventut que acut a les escoles catòliques en les distintes situacions (majoria catòlica, majoria cristiana no catòlica, majoria no cristiana, escoles neutres).

- El canvi de títol indicaria un canvi de matèria. Abans el títol era "Sobre les escoles catòliques", ara és: "Sobre l'educació cristiana". Però el contingut no correspon al títol, generalment parlant, perquè s'ocupa gairebé exclusivament de l'educació en les escoles.

- Que el Proemi assenyali la importància de l'educació per a llevar les condicions anti-humanes en què ha de viure l'home en la major part del món dels nostres dies. Que s'assenyali també el deure que les nacions riques tenen de col.laborar en la lluita contra l'analfabetisme de les nacions pobres.

- Que s'assenyali bé la importància de l'educació cristiana de cara a la formació del Poble de Déu i a la seva missió en el món d'avui. Que no s'oblidi el fi primari de l'educació cristiana, reduint-se a l'educació humana i a la consagració del món. Que l'esquema estigui més en la línia de la Constitució sobre l'Església, sobre l'apostolat dels laics i sobre l'activitat missional de l'Església.

- Que es digui que, en la comissió postconciliar han de participar-hi laics especialistes en educació.

I ve't aquí, ara, algunes de les esmenes més particulars:

- Sobre el dret dels pares, anterior al de la Societat civil: Pel fet de la generació els fills són com una extensió i perllongació de la persona dels pares i del seu amor conjugal; d'aquí el seu dret i obligació a educar els fills, elegint-ne ells mateixos l'escola. D'aquí que les lleis hagin de respectar aquest dret, bandejant qualsevol monopoli escolar.

- Sobre els límits del dret dels pares i la necessària intervenció de la societat civil: Els drets dels pares i de la família tenen també els seus límits, degut als drets de la societat i al bé comú. D'altra banda l'experiència ensenya que una certa supervisió de l'autoritat civil (pel que fa, per ex., a la qualificació de mestres i professors, als programes, a les condicions higièniques dels locals...) no solament no perjudica les escoles privades; ben al contrari.

vida del concili

- Pel que toca al deure que tenen els catòlics de prestar la seva col.laboració a la societat civil en aquesta tasca d'educació dels ciutadans: Que s'urgeixi aquest deure.

- Tocant al perill de tancament de l'"escola catòlica": L'escola catòlica no ha d'ésser cap illa ni cap call ("ghetto"), sinó ferment que penetri tota la massa. D'aquí la necessitat que s'insereixi plenament en la comunitat local on radiqui i la necessitat d'estar animada d'un autèntic esperit missional. D'aquí també la necessitat de badejar-ne tota discriminació de caire econòmic o ètnic.

- Sobre el concepte d'educació cristiana: educació de la fe personal: L'educació cristiana és, ans que altra cosa, educació de la fe personal, de manera que els homes s'encaminin a la perfecció humana i religiosa alhora. D'aquí la necessitat d'aquests mitjans: educació a l'oració personal, ambient vol.lectiu de sinceritat i de caritat fraternal, iniciació jovençana a l'apostolat, institució catequètica i bíblica adaptada...

- Sobre el concepte d'educació cristiana: educació de la llibertat: L'educació cristiana s'encamina a ajudar els infants i els adolescents a usar de la millor manera possible la seva llibertat, de manera a assolir la perfecció humana i religiosa a l'ensems. Això suposa la diligència i l'activitat personal del mateix educand.

- Sobre la importància fonamental de la institució catequètica: L'Església considera com a particular i pròpia tasca educativa la institució catequètica, entesa en sentit ampli com a transmissió de la revelació cristiana que genera la fe, ajudant Déu. El seu objecte propi és l'ensenyament de la història del misteri de la salvació que arrenca en la Sagrada Escriptura i la història de l'Església i es continua en la vida litúrgica i cristiana dels nostres dies.

Els lectors jutjaran per ells mateixos si el nou text ha tingut o no compte de les esmenes. Limitem-nos a dir, com a impressió general, el que ja apuntàvem suara: que el nou text no depassa l'estadi d'uns quants punts tractats. No consisteix de cap manera un text ben elaborat que respongui als vastos problemes que l'educació cristiana presenta en el nostre món actual. El qual no vol pas dir -però- que sigui mancat d'interès.

DECLARACIÓ ACTUAL

Proemi

Parla de la importància de l'educació i dels seus progressos actuals en intensitat i en extensió; cosa que no obsta , però, que molts joves i infants estiguin mancats avui d'una instrucció fonamental i, encara, d'una educació com cal.

Donat que la missió de l'Església abasta, d'una manera o altra, la totalitat de la vida de l'home sobre la terra, el concili "vol declarar alguns principis fonamentals sobre l'educació cristiana, en particular

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

a les escoles, que una Comissió postconciliar especial haurà de desenrotllar més extensament i que les Conferències episcopals hauran d'aplicar a les condicions diferents de les diverses regions".

1.- El dret universal a l'educació

Tots els homes, siguin de la condició que siguin, tenen dret a una educació adaptada, que tingui compte de la cultura i tradició pàtries i que sigui oberta als altres pobles.

Els infants i adolescents han d'ésser educats de manera que siguin desenrotllades les seves dots i que es faci créixer el seu sentit de responsabilitat i la seva llibertat personal.

El Concili parla també d'educació sexual, de preparació a participar en la vida social i d'educació moral i religiosa, que posi l'home en relació amb Déu.

2.- L'educació cristiana

El cristià té dret a una educació cristiana, una educació que no es limita a cercar la maduresa de la persona, sinó que busca de manera tota particular "que els batejats, a mesura que són introduïts progressivament en el coneixement del misteri salvador, es facin més conscients cada dia del do rebut, adorin Déu Pare en esperit i en veritat, de manera tota particular en l'acció litúrgica, que conformin la seva vida a la mesura de 'l'home nou'.... que, conscients de la seva vocació, donin testimoni de l'esperança que els habita i treballin en la conformació del món ...".

3.- Els autors de l'educació

Els pares són els primers i principals educadors dels seus fills, als que han de proporcionar una "educació integral", personal i social, de manera que la família és la primera escola de les virtuts socials. Però en la seva tasca, la família necessita l'ajuda de tota la societat.

El concili parla també dels drets i deures que té la societat civil en matèria d'educació i dels drets de l'Església, com a agrupació humana que és però, sobretot, com a societat sobrenatural.

En l'execució de la seva missió, l'Església se serveix, com del primer i més propi subsidi, de la institució catequètica, descrita pel Concili de manera esplèndida: "il.lumina i enforteix la fe, nodreix la vida segons l'esperit de Crist, condueix a la participació conscient i activa en el misteri litúrgic i empeny a l'acció apostòlica".

4.- L'escola i la seva importància

Entre els altres subsidis educatius, sobresurt l'escola, de la qual el Concili, entre altres coses ens diu que "en afavorir contactes amicals entre alumnes d'índole i condició distintes, afavoreix la comprensió mútua" i que "constitueix una mena de centre, l'actuació i el progrés del qual ha de beneficiar les famílies, els mestres, les distintes associacions que promouen la vida cultural, cívica i religiosa, la societat civil i tota la comunitat humana".

5.- Drets i deures tocant a l'escola

Els pares han de disfrutar de veritable llibertat per a escollir l'escola dels seus fills, i els poders públics han de distribuir l'ajut econòmic a les escoles de manera que els pares puguin usar lliurement del seu dret.

La societat civil, d'altra banda, ha de vetllar per tal que tots els seus ciutadans puguin acostar-se a la cultura. Per això ha d'emprendre una vasta acció escolar, "amb exclusió, però, de qualsevol monopoli",compte tingut de l'ofici subsidiari, que és el seu".

6.- L'educació moral i religiosa a totes les escoles

vida del concili

Nº. 37 -full 3er.-

L'Església té el deure de l'educació moral i religiosa de tots els seus fills; per això ha de tenir cura de manera tota particular dels qui es formen en escoles no catòliques, pel testimoni que hi aporten els mateixos professors, per l'acció apostòlica dels condeixebles i pel ministeri de sacerdots i de laics.

Els pares tindran cura que aquesta educació sigui una realitat, demanant-ho i exigint-ho, segons els cassos.

7.- Les escoles catòliques

Missió de l'escola catòlica és il.luminar amb la llum de la fe la totalitat del desplegament de la persona i de la seva penetració en els distints camps de la cultura.

L'escola catòlica té una gran importància tant per al compliment de la missió del Poble de Déu com per al diàleg de l'Església amb els pobles. D'aquí que el Concili proclama novament "el dret de l'església per a crear i regir lliurement escoles de qualsevol ordre i de qualsevol nivell".

Quant a l'escola, ha de procurar tenir mestres ben formats, científicament, humanament i cristianament; ha de mirar de col.laborar amb els pares dels seus alumnes; afavorir l'acció personal dels seus alumnes i ha de mirar de seguir-los una vegada acabat el curs escolar.

El ministeri dels mestres és un veritable apostolat.

8.- De la diversitat d'escoles catòliques

Tot i que l'escola catòlica revesteixi formes distintes, segons les distintes condicions dels llocs on es realitza (tals, per exemple les escoles de les noves Esglésies, freqüentades per molts d'alumnes no catòlics), amb tot i això ha de mirar d'adaptar-se a la imatge acabada de descriure.

Pel que toca a les escoles catòliques cal tenir en compte les necessitats dels temps; d'aquí la importància que adquireixen avui les escoles professionals i tècniques, les escoles d'adults i les escoles de formació social, les escoles per a disminuïts i les escoles de mestres.

Que, en ajudar a les escoles catòliques, es tingui en compte els que no tenen béns materials o que estan mancats de família o que no tenen fe.

9.- Les Facultats i Universitats Catòliques

Les disciplines han de tenir llibertat de recerca i independència en aplicar els propis mètodes; és d'aquesta manera com han d'abordar les qüestions actuals de cara a obtenir un coneixement aprofundit de la concòrdia entre la fe i la raó.

Les Universitats catòliques que no comptin amb facultat de Teologia, que en tinguin, almenys un Institut o una Càtedra. Que siguin afavorits els Instituts, dedicats a la investigació científica.

Que les Universitats i Facultats es preocupin més de l'aprofundiment que del nombre. Que s'obrin als alumnes que ofereixin millors esperances, especialment als estudiants de les nacions joves.

Que els Pastors de l'Església es preocupin de la vida espiritual dels alumnes de les escoles superiors de l'Església; però que tinguin cura també d'obrir convictoris i centres universitaris destinats als

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

estudiants de facultats i escoles no catòliques. Que promoguin les promocions de professors capaços.

10.- Les Facultats de ciències sagrades

La seva importància és molt gran: a elles pertany de preparar bon professorat, d'aprofundir la investigació i de preparar gent que es dediqui a les tasques de l'apostolat intel.lectual. També els pertany d'aprofundir el coneixement de la Revelació, d'acréixer el patrimoni de la saviesa cristiana, d'entaular el diàleg amb els germans separats i amb els no cristians i de respondre a les qüestions que van sorgint novament.

D'aquí la necessitat d'una recerca aprofundida, d'acord amb els mètodes i els adminícles més moderns.

11.- Afavorir la coordinació en matèria escolar

Que les escoles catòliques col.laborin entre elles i amb les altres escoles. Que aquesta col.laboració sigui una realitat a l'interior mateix de cada institució acadèmica, per exemple entre les Facultats d'una mateixa Universitat. I que les mateixes Universitats col.laborin elles amb elles de cara a un treball conjunt, a congressos i a intercanvi de professors.

CONCLUSIO

El Concili exhorta els joves que vulguin dedicar-se a l'obra educadora, en particular en els llocs on es nota la falta de mestres. Agraeix als mestres el treball que realitzen i els exhorta a continuar de manera "que no es limitin solament a promoure la renovació interna de l'Església, sinó que conservin, a més, i augmentin la seva benèfica presència en el món d'avui, en particular en el cercle intel.lectual".

DUES REACCIONS DISTINTES SOBRE L'ESQUEMA ACTUAL

"Le Monde" (2 novembre 1965) dóna el text de dues reaccions de signe distint, d'origen francès ambdues, que circulaven en fulls multicopiats en els ambients conciliars.

- El germà Michel SAUVAGE, dels germans de les Escoles Cristianes, escrivia:

"La qüestió dels drets de l'Estat, ve't aquí una qüestió extraordinàriament difícil de formular per a satisfer les dues posicions extremes: la que no vol atorgar-li res, i la que no troba inconvenient a concedir-li amples drets pel que fa a l'educació i a l'escola".

La mencio de l'obligació que recau sobre els pares cristians d'atorgar la seva preferència a l'escola cristiana ja es trobava en el text aprovat l'any 1964. El text actual es limita, en un punt, a repetir-ho. Els "modi" tenien sentits oposats: alguns demanaven que s'afirmés amb més força el deure dels pares o bé subratllaven la fórmula "ubi et quando posmut"; d'altres, en canvi, volien que fos suprimida. La comissió ha cregut oportú mantenir-la, però amb la necessària discreció.

Tal com es presenta avui, el text conciliar és vàlid i seriosament enriquit per comparació al de 1964".

- L'abbé Michel DUCLERQ, fundador dels "Equipes enseignants" (mestres catòlics dels col.legis d'Estat).

"Aquest esquema tendeix a aplicar una pastoral vàlida per a les posicions i les situacions d'ahir a un terreny que es troba avui i en ràpida evolució en plena mobilitat a nombrosos països. Mentre que en tants camps, el Concili consagra i afavoreix l'evolució pastoral

vida del concili

Nº. 37 -full 4art.-

i doctrinal, en aquest, en canvi, fixa les posicions ben ençà de la situació present i de les necessitats actuals".

Ve't aquí un esquema que no deixava de provocar reticències i desconfiances en tot un món no cristià i que no mancarà de causar una decepció ben pregona en nombrosos catòlics, en aquells en particular que serveixen l'escola pública o que se'n serveixen.

L'obertura de la introducció no apareix després en el curs de la declaració, que acaba per polaritzar-se sobre l'escola catòlica en comptes de desembocar en el gran problema de la presència cristiana en tot el sistema educatiu escolar.

No s'ha tingut prou en compte que l'escola catòlica es va reduint i s'anirà reduint cada vegada més de pressa; avui dia la major part d'infants catòlics ja es formen a escoles no catòliques. Si hem de creure G. Gozzer (Concilium nº. 4, pp.177) només el 5 o 6% d'infants catòlics acuden a una escola catòlica.

L'esquema no té tampoc prou en compte la necessitat d'aconseguir que la comunitat eclesial es faci present en tots els establiments escolars i a cada un dels infants i dels joves: tots i cada un d'ells, en efecte, han de poder acollir, ben lliurement, un missatge que ha d'ésser presentat a tots.

Fóra molt més urgent i molt més eficient d'apel.lar a la consciència dels pares per tal que aquests, en escollir l'escola, tinguin compte de la millor manera d'assegurar la formació i l'animació cristianes dels seus fills".

NOTÍCIES I COMENTARIS

- El bisbe de Cuernavaca (Mr. Mendez Arceo) en una declaració feta a la secció espanyola de l'oficina de premsa oficial del Concili, espera, més que mai, una reconciliació entre l'Església i la maçoneria. "No dubto que, dintre de no gaire, s'arribarà a un acord", ha dit. (Le Monde, 2 nov. 65).

- "La declaració sobre les religions no cristianes constitueix un inici d'una extrema importància i ben ple de promeses; però es tracta, només, del començament d'una ruta llarga i exigent que mena al difícil terme d'una humanitat en què tots els homes acabaran per sentir-se i per comportar-se veritablement com a fills del mateix Pare del cel". (Le Monde, 31 oct. 65).

- Una opinió sobre l'esquema sobre la Revelació:
"Ve't aquí un gran text. És un esquema essencial per les nostres relacions amb l'Ortodòxia, amb la qual podria fins i tot reconciliar-nos. Jo opino, a més a més, que aquest text assenyala, a l'ensems, la superació de la Contra-Reforma i de l'antimodernisme". (P.Martelet, jesuïta, segons H. Fesquet. Le Monde, 31 oct. 65).

- "Fa cinquanta-tres anys, tothom em tractava de boig. Però el Papa, en rebre'm va dir-me: "Salvareu l'Església per medi dels obrers". Després

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

hom deia: "Ve't aquí un home perillós, un home que explica als obrers els seus drets i que els ensenya a reivindicar".
"Pau VI m'ha fet cardenal perquè, fill d'obrers com soc, estic al servei de tots els obrers de la terra".
(Cardenal Cardijn al Centre de Coordinació de les Comunicacions del Concili. 29 oct. Le Monde, 31 oct. 65).

- Amb ocasió de Tots Sants, 21 bisbes d'Amèrica llatina han anat a Taizé. La missa, concelebrada en castellà va anar seguida de pregàries en francès dites pels monjos de Taizé. (La Croix, 1 nov. 65).

- Mr. Kempf, bisbe de Limburg (Alemanya) ha decidit que els membres laics dels consells de Cúria i dels comitès parroquials fossin elegits lliurement a partir de mig novembre. (Le Monde, 3 nov. 65).

- Unes declaracions de l'abat del "Valle de los caídos":
"Diumenge passat, el diari de Falange, 'Información'; d'Alacant, publicava una entrevista amb l'abat del "Valle de los Caídos" (La Vallée des Morts), Dom Justo Pérez de Urbel, on afirmava entre altres coses que l'Opus Dei no tenia altra solució que la de fer política i que aquest institut tenia el risc de fer odiosa l'Església. El secretariat de relacions públiques de l'Opus Dei ha fet circular la fotocòpia d'un text signat pel mateix abat, on es llegeix: "Conec l'obra magnífica realitzada per l'Opus Dei com també la realitzada per l'Acció Catòlica; em sembla evident que els membres d'aquestes associacions seculars només es comprometen ells mateixos tant si reïxen en la seva tasca civil com si s'equivoquen." (Le Monde, 6 nov. 65).
Els dos parers no són ben bé iguals, sembla.

- "El preu dels ingents beneficis del Concili":
La Vanguardia del dia 9 de novembre ens dóna una crònica del director de la seva oficina especial a la ciutat del Vaticà, en què ens parla d'algunes repercussions del decret sobre el poble jueu. Així ens parla de la contesta del Cardenal Bea a l'article de Monsenyor Carli i de la polèmica, ressuscitada novament per la televesió italiana, sobre l'actitud de Pius XII davant la persecució racista de què foren víctima els jueus.
I finalment, -i sota un títol significatiu, que és el que hem transcrit més amunt- afegeix de manera curiosa:
"De cara a la hora del postconcilio en que sin duda se reiterarán muchas desorientaciones, no deben extrañarnos estos confusos movimientos y ciertas inquietudes provocadas por el Concilio. Constituyen el peso y la servidumbre de su grandeza, el precio de sus ingentes beneficios.
No debe maravillarnos que en Bélgica se hayan promovido reyertas escandalosas entre grupos católicos alrededor de la inserción de las lenguas vernáculas en la liturgia, o que ciertos grupos de católicos franceses hayan formulado protestas inadmisibles, casi profanando la propia casa de Dios".
Potser l'autor pensa en fets relatius, d'una manera o altra, a Bèlgica i a Barcelona. Nosaltres creiem, més aviat, que és hora d'aclarir les coses més que no pas de crear confusionismes, i per tant, pensem que aquestes al.lusions telegràfiques, més aviat creen desorientació que altra cosa.

Resum de Mn. J. Totosaus

DEGUDAMENT AUTORITZAT AMB LLICENCIA ECLESIASTICA.
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 38 11 de novembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 156

Dimarts, 9 de novembre.

Aquesta Sessió de treball ha estat la primera després de l'interval que va començar el dia 30 d'octubre.

Celebrant : Mons. Eftimios Yonakwm, bisbe de Zaleh (Líban) ritu bizantí melquita.
Evangelis : Mons. Perniciaro, bisbe auxiliar dels albanesos, Palermo.
Moderador : Card. Doepfner
Assistents: 2.152 Pares Conciliars.

I.- CLAUSURA DEL CONCILI

Carta del St. Pare al cardenal Tisserant, llegida a l'Assemblea en començar la Sessió:

"Hem sabut, amb sincer goig, que els treballs del Sacrosant Concili Ecumènic Vaticà II, no solament progressen amb diligència sinó que ja arriben al seu terme. És per aquest motiu que tu, venerable germà, en nom del Consell de Presidència, ens has pregat de fixar la data i solemnitat de la clausura d'aquesta tan gran assemblea.

Volem donar gràcies al Senyor per l'assistència divina que ha esmerçat els pares conciliars en el decurs dels treballs del Concili i volem, a la vegada, multiplicar les nostres pregàries, com ja ho hem exhortat en la nostra carta apostòlica de fa poc, perquè aquest gran esdeveniment, iniciat, amb el beneplàcit i suprem impuls diví, amb les més grans esperances, arribi a terme venturosament i amb la millor promesa de fruits abundosos pel bé de l'Església i del món.

Així, doncs, i d'acord amb el desig expressat, establim que el Sacrosant Concili Ecumènic Vaticà II, que començà en la festa de la divina maternitat de Maria, sota la particular protecció de la qual ha estat posat, es clogui amb celebració solemne el proper dia 8 de desembre, festa de la Immaculada Concepció de Maria, Mare de l'Església. En el mateix dia de l'any 1.869 es va inaugurar, també, solemnement el Concili Ecumènic Vaticà I, del qual, el nostre, en molts aspectes pot considerar-se'l un digne coronament.

També establim la celebració d'una sessió pública, pel proper dia 7 de desembre, en la qual els darrers esquemes ja aprovats a les precedents congregacions generals seran sotmesos a votació del Sant Concili.

Et confiem, venerable germà, que et facis portador d'aquesta decisió nostra per a coneixement de l'Assemblea conciliar.

Confiats en l'ajut diví i en el treball diligent dels pares en la tasca que resta en el Concili, impartim a tu i als altres membres del Consell de Presidència, així com als pares del Concili, la benedicció nostra apostòlica".

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

II.- VOTACIÓ SOBRE EL TEXT DE L'APOSTOLAT DELS LAICS

Mons. Hengsbach, relator per la Comissió encarregada, ha presentat les noves correccions fetes i el sentit d'evitar qüestions teològicament poc definides i discutides encara.

La votació d'esmenes ("modus") va tenir lloc del 23 al 27 de setembre. Aquesta votació d'ara es ja, sense esmenes, sobre si plau o no plau definitivament.

Votació 1ª. Cap. I: "La vocació dels laics a l'apostolat"; participació en la missió de l'Església, fonamentació, espiritualitat pròpia dels laics.

Plau, 2.117 No plau, 10

Votació 2ª. Cap. II: "Finalitats de l'apostolat seglar"; evangelització dels homes i instauració cristiana de l'ordre temporal. Acció caritativa.

Plau, 2.099 No plau 16

Votació 3ª. Cap. III: "Els camps de l'apostolat"; família, joventut, ambient social, etc, participació de la dona en l'apostolat de l'Església, relació estaments joves, adults, ancians i actituds cristianes.

Plau, 2.075 No plau 12

Votació 4ª. Cap. IV: "Les diverses formes apostòliques"; personals, associatives, acció catòlica, altres associacions, etc.
En aquest capítol s'inclou el tema de l'acció catòlica sobre la base d'un apostolat orgànic de laics responsables, sota la direcció de la jerarquia, i de cara a l'evangelització i formació de la consciència cristiana.
El nou text vol evitar, segons ha dit el relator, "tota restricció de llibertat i tot favoritisme" tenint davant els ulls les situacions reals presents en el món d'avui.

Plau, 2.061 No plau 14

Votació 5ª. Cap. V: "L'ordre a seguir en l'apostolat"; cooperació i relacions laicat i jerarquia i entre les diverses formes apostòliques. Inclou també la fundació d'un Secretariat de laics a la Santa Seu que va presentat amb tota la seva amplitud, desestimant els "modi" restrictius presentats. Estarà format fonamentalment només per laics. Els sacerdots i religiosos corresponents en seran cooperadors.

Plau, 2.089 No plau 8

Votació 6ª. Cap. VI: "La formació apostòlica".

Plau, 2.100 No plau 6

Votació 7ª. VOTACIÓ DE CONJUNT DE TOT L'ESQUEMA ÍNTEGRE

Pares assistents: 2.208

Plau, 2.201
No plau 2
Nuls 5

El Decret queda per tant aprovat en Congregació General i passa al St. Pare per a la votació definitiva en sessió pública i conseqüent promulgació.

vida del concili

III.-

REVISIÓ DE LES INDULGÈNCIES

El cardenal Cento, penitencier major de l'Església, ha presentat a l'Assemblea un document (de 96 pàgines), preparat per una Comissió especial, nomenada pel Papa, en resposta a nombroses peticions (ja formulades l'any 1960 a Joan XXIII en la consulta preparatòria del Concili).

Aquest document presentat es titula "Ponència sobre la revisió de les indulgències", i consta: d'una introducció històrica d'un cos (de 10 pàgines) de normes disciplinars, i d'una resta d'explicacions adients.

La Comissió no ha volgut, expressament, entrar en els aspectes teològics dogmàtics del problema de les indulgències, tan sols es proposa, tot conservant les prescripcions de l'Església en aquesta matèria, donar unes normes pràctiques per a una nova i millor regulació.

El relator, Mons. Sessolo, en nom de la Comissió ha remarcat com a punts de renovació: Les noves normes sobre les indulgències "parcials" i "reals" (o anexes a certs objectes pietosos), suprimint el còmput numèric per dies i anys (relíquia de les penitències temporals de l'Església primitiva) i facilitant tota la reglamentació; la reducció del nombre d'indulgències plenàries; supressió "d'altar privilegiat"; etc.

La intenció és d'afavorir l'esperit de pietat i caritat dels fidels i d'aconseguir una dignificació i actitud espiritual més grans evitant tot perill de comercialització i superstició en aquesta matèria. Per això es remarca la relació entre indulgències i valor dels actes i la seva subordinació al creixement de la vida cristiana i en definitiva de la caritat.

Aquest tema de les indulgències és important, en el moment actual de renovació, tant per la seva agudesa doctrinal històrica del passat com per les implicacions pràctiques en el diàleg ecumènic d'avui.

Tots els Pares hauran recordat aquella "caricatura" (presencialitzada pel lloc de l'Assemblea) que mirant el temple de St. Pere del Vaticà, on van anar a raure les almoines d'especials dispensacions d'indulgències, es dolia que aquella obra hagués costat a l'Església el preu dolorós de la separació dels cristians protestants.

Quedi com a fons de meditació, per una part, les condemnes de Trento i el reconeixement que el mateix cardenal Cento feia en presentar la ponència dient que "no varen mancar greus abusos al voltant de les indulgències, els quals, l'església va haver de condemnar i reprimir".

Per altra banda, els aspectes tant positius que el document remarca també en aquesta pràctica, com a invitació al reconeixement de la misericòrdia divina, professió de fe en la Redempció de Crist, sentit del pecat i sentit de la justícia divina, vivència de la comunió dels sants, acció espiritual d'Església, i exercici de pietat vers els difunts i caritat vers tots els homes.

Certament que l'expectació dels observadors, tant de la família luterana com de les esglésies orientals separades, estarà atenta al tema, tant vi-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vament com el desig de renovació dels pastors i poble fidel catòlic.

Han estat anunciades les intervencions successives dels representants de les Conferències Episcopals nacionals, consultades darrerament sobre aquests punts de la pràctica penitencial de l'Església.

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

intenciones del Papa, y estas condiciones se podrán cumplir dentro de la semana anterior o posterior al acto en que se mereció la indulgencia; pero cada comunión solo valdrá para una indulgencia plenaria, a diferencia de la confesión, que vale para todas las que se ganen en el período. Si el acto indulgenciado con plenaria, no le siguen luego los actos complementarios, se gana en todo caso indulgencia parcial. Se darán especiales normas para los años santos o jubilares.

3) Se indulgenciarán las principales obras de apostolado, misericordia y caridad, y entre las oraciones, de manera muy especial, el rosario.

4) A todas las asociaciones piadosas se les concederán el mismo número de indulgencias plenarias y parciales; pero la ganancia será por las obras buenas cumplidas y no por el uso de las insignias exteriores, que pasan al siguiente capítulo de la reglamentación.

5) Llevar, devotamente, objetos o prendas bendecidas (crucifijos, rosarios, medallas, escapularios, cíngulos) estará indulgenciado independientemente de las obras buenas y oraciones realizadas con ellos: son capítulos distintos. Pero de nada vale su porte puramente material: tienen un valor como testimonio consciente y devoto de fe. Podrán bendecir esos objetos todos los sacerdotes, que podrán también añadir a los crucifijos las indulgencias del via-crucis para las personas impedidas y la indulgencia plenaria en el artículo de la muerte. Pero esta indulgencia podrán ganarla los moribundos también con un crucifijo no bendecido, si cumplen las otras condiciones que se establezcan. Si en lugar de un sacerdote es el Papa o un Obispo quien bendijo el objeto (v. gr. una estatuita que se venera en la casa o un rosario) además de las indulgencias parciales tendrá plenaria, cumpliendo las debidas condiciones, en día de San Pedro y San Pablo y en el artículo de la muerte.

6) Las indulgencias plenarias concedidas "toties quoties" (cuantas veces se repitiera un acto, v.gr. La Porciúncula o el Via-Crucis) entran en la disciplina general. Salvo una vez por dia, quedarán convertidas en indulgencias parciales, que doblen el mérito del acto.

7) Se suprimen los "altares privilegiados" en los que al valor infinito de la Misa se añadía una indulgencia plenaria aplicable a los difuntos. Se entiende que a toda Misa le corresponde ese valor, cuya aplicación se encomienda a la misericordia divina. La Iglesia desea, en cualquier altar y misa, a todos los que descansan en Cristo, el lugar del refrigerio, de la luz i de la paz."

2.- Sobre aquesta matèria, han intervingut diferents representants de Conferències Episcopals. Ho han fet oralment el Patriarca Màximos IV, dels melquites, el Patriarca Stefanos Siderous, pels coptes, el cardenal Cerejeira, de Portugal, el cardenal Gilroy, per Austràlia i el cardenal Sehan, per Estats Units. El cardenal Tappouni, pels catòlics de Síria, i el cardenal Meuchi, pels maronites, han enviat la comunicació per escrit.

Els occidentals, en línies generals, han manifestat el seu acord, amb algunes modificacions. Particularment, el cardenal Sehan ha suggerit algunes modificacions, sobretot a propòsit de les indulgències plenàries aplicables als difunts.

hogar del libro s a vergara, 3, 2°, 1ª - barcelona 2

En canvi, els cardenals orientals han expressat preocupacions d'ordre ecumènic per la interpretació que ha estat donada, i que ho pot estar en el futur, a la doctrina de les indulgències. El Patriarca Siderous, manifesta que seria millor no tractar d'aquest tema. No obstant, accepta la modificació de la disciplina que proposa la Sagrada Penitenciaria.

Segons l' Avvenire d'Itàlia (11.11.1965), el Patriarca Màximos IV, ha reconegut, en nom del Sínode melquita, que la nova disciplina fa més acceptable la pràctica de les indulgències, suprimint tota relació matemàtica entre el mèrit adquirit pel penitent i els mèrits de l'Església. Però seria desitjable una més gran coherència, suprimint tot el que indica una seguretat de judici en el que fa referència a les indulgències plenàries aplicables als difunts.

Seria oportú que s'elaborés una teologia que posi l'accent sobre el pecat i sobre l'expiació personal dels fidels, valorada i elevada pels mèrits de Crist i del seu cos que és l'Església. No es tracta de negar la comunió dels sants, ni la intercessió de l'Església, sinó de superar la pràctica i la doctrina de les indulgències, en els termes en què aquesta doctrina va madurar en la història medieval.

Les Esglésies orientals -ha observat Màximos IV- ignoren, no la comunió dels sants ni la intercessió de l'Església, sinó les conseqüències pràctiques i doctrinals a les quals s'ha arribat en el tema de les indulgències, conseqüències que no tenen cap rastre en la tradició antiga. Històricament, les indulgències neixen d'una determinada disciplina de la penitència pública, en l'àmbit de la qual els pecadors es beneficiaven del perdó concedit per l'Església amb motiu d'alguna intercessió (per exemple, d'un màrtir que anava al martiri, de la realització d'un pelegrinatge, etc.). Es veritat que a aquest perdó que concedeix l'Església hi correspon el perdó de Déu: però no ens hem d'interferir, en termes quantitatius -digué Màximos IV- en el judici de Déu. Ha estat tanta la interferència, que ha determinat l'aparició d'abusos, d'escàndols i de supersticions. D'aquí ve la necessitat de profunditzar teològicament per tal d'eliminar tota possibilitat d'interpretacions errades: profundització d'ordre doctrinal (que respon a l'exigència de diàleg amb els protestants), profundització d'ordre disciplinar (que respon a l'exigència de diàleg amb els ortodoxos), i profundització d'ordre pastoral (que respon a l' exigència d'educació dels fidels).

Les conclusions concretes del Patriarca, tal com les descriu "Le Monde" (12.11.1965), són:

a) Suprimir, com ho fa l'esquema, tota comptabilitat de dies, d'anys o de segles.
b) Suprimir tota relació d'equació matemàtica entre el mèrit del penitent i l'aportació satisfactòria de l'Església; perquè l'Església no multiplica per un coeficient determinat el mèrit dels fidels.
c) Suprimir, àdhuc en la indulgència plenària, tota idea de seguretat automàtica de remissió total.
d) Elaborar una teologia en la qual l'accent sigui posat sobre la santificació personal dels fidels, valoritzada i elevada pels mèrits de Crist i de la comunió dels sants.

Segons segueix informant l'Avvenire d'Itàlia (11.11.1965), el Patriarca Màximos, "en la seva intervenció a l'aula, tenia intenció de parlar més sobre el tema, referint-se a les experiències passades de l'Església, però la secretaria general del Concili li ha demanat que expurgués del text algunes frases. El Patriarca Màximos, no sense manifestar certa disconformitat, s' ha sotmès a aquestes indicacions".

IV.- NOTICIARI

1.- La "Solidaridad Nacional" (11.11.1965), transcriu les següents reflexions sobre la llibertat religiosa, tretes de la premsa de Madrid:

"La libertad religiosa crea extraños amigos"

"Bajo el título de "Confusiones sobre la libertad religiosa" publica Felipe Mellizo en "Pueblo" un artículo en el que hace notar intencionadamente que, "de todas las formas posibles, los españoles estamos haciendo ver que la decisión tomada por el Concilio Ecuménico sobre la libertad religiosa nos parece de perlas. Lo estamos

vida del concili

haciendo ver en artículos de Prensa, en conversaciones, en conferencias y en libros. Lo estamos haciendo ver cada día con una tan nutrida manifestación de júbilo que sólo los verdaderamente sordos se están quedando sin oírla. Pero es evidente que no les parece bien la decisión conciliar a todos; hay algunos, pongamos trescientos o cuatrocientos, que se ponen enfermos sólo con oír la palabra "libertad". Pero están confundiéndose de una manera notable y es conveniente aconsejarlos".
Para Mellizo "resulta que suele coincidir en las mismas personas un anticomunismo feroz y una sospecha terrible contra la libertad religiosa. Esto es curioso y paradójico, porque la declaración conciliar ha molestado, más que a nadie, a los estados comunistas que tienen todavía resabios de la era Stalin. Incluso parece que el famoso esquema se proyectó con la idea de apoyar a los creyentes que permanecen bajo el poder comunista y privados, en nombre de sus deberes cívicos, del libre ejercicio de su confesión. Pero mire usted por donde a los comunistas antiguos - porque hay otros menos chequistas - les han ido a salir amigos en las filas de sus más irreconciliables enemigos. Así, resulta que los intransigentes a ultranza se hacen mutuamente el caldo gordo y ni siquiera se enteran. No deja de ser cómico.
Ahora está publicando la Prensa de todo el mundo una noticia interesante. Los obispos yugoslavos han redactado y distribuido una carta pastoral en la que reclaman sus derechos confesionales íntegramente, apoyándose en la autoridad del Concilio y en el aprobado esquema de la libertad religiosa. ¿Qué dirán los suspicaces? ¿Acaso que las jerarquías serviocroatas de la Iglesia católica son también "tontos útiles"? ¿No será que los enemigos de la libertad florecen en todas las huertas sean comunistas o sean anticomunistas? ¿Es que es tan difícil darse cuenta de que los hombres de buena voluntad están aburridos de tanta violencia inútil?."

2.- "Le Monde" (10.11.1965) reprodueix les suggerències pràctiques emanades d'un sínode dels bisbes melquites catòlics, reunits entorn del Patriarca Màximos IV, sobre l'austeritat en la vida eclesiàstica:

"1. Evitem en els nostres objectes personals tot el que és d'or, quan és possible de substituir aquests objectes per altres de matèria més senzilla.

"2. El gest de privar-nos dels anells tindria com a resultat l'acostar-nos als nostres germans ortodoxes, el donar a les mans del bisbe el seu veritable significat, perquè elles soles són consagrades i mereixen, per això, el petó dels fidels; i també tindrien el resultat de guanyar els nostres germans llatins que vacil.len.

"3. Suprimim del nostre vestit tot el que és senyal d'aparatositat no exigida per la litúrgia.

"4. Tractem de reduir el nostre tren de vida (vehicles menys luxosos, etc.).

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona 2

"5. Quan hi hagi vagues justes, diem una paraula, encara que això no plagui a algun ric, que deixarà de ser el nostre benefactor. Exigim jornals justos i comencem a aplicar-los nosaltres mateixos a aquells qui serveixen la diòcesi o l'Església,

"6. Donem nosaltres l'exemple de fer de les nostres grans propietats, cooperatives.

"7. Potser podríem evitar els títols pomposos que atribueix l'Occident: Excel.lència, Monsenyor, etc.

"8. Deixem-nos inspirar per l'Esperit, que ens incitarà a cedir el nostre palau episcopal, a dividir les terres, a vendre els vasos sagrats."

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 -1964

vida del concili

Nº. 40 13 de novembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 158

Dijous, 11 de novembre.

- La Congregació general del dijous passat va començar amb la Missa cantada a honor de Sant Martí que va celebrar Mons. Blanchet i amb les paraules del Secretari General Mons. Felici fent un aclariment sobre el terme "sessió pública".

- El sentit precís de la paraula "sessió pública" -ha dit Mons. Felici- no fa referència a les quatre vegades o períodes que s'ha reunit el Concili en aquests últims quatre anys, sinó que es tracta dels dies d'obertura i clausura del Concili, així com també dels dies en què es publiquen solemnement les diverses constitucions i decrets.

- Per tant, la història dirà que el Concili Vaticà II ha tingut fins ara set sessions públiques:

11 d'octubre de 1962	:	Obertura del Concili per Joan XXIII
29 de setembre de 1963	:	Obertura de la II Sessió per Pau VI
4 de desembre de 1963	:	Promulgació de la Constitució de Litúrgia i del decret sobre els medis de Comunicació social.
14 de setembre de 1964	:	Obertura de la III Sessió
21 de novembre de 1964	:	Constitució de l'Església i decrets de l'Ecumenisme i Esglésies Orientals.
14 de setembre de 1965	:	Obertura de la IV Sessió.
28 d'octubre de 1965	:	Promulgació dels decrets de la funció pastoral dels Bisbes, de la formació dels sacerdots i de la vida religiosa i declaracions de la relació amb les religions no-cristianes i educació cristiana.

- Han estat anunciades altres tres sessions públiques per als dies finals de clausura del Concili (7 i 8 de desembre) i per al dia 18 de novembre.

ESQUEMA MISSIONAL

Cal remarcar que la votació global del capítol V ha registrat una xifra extraordinària de "modi", 712, és a dir lleugerament superior a la tercera part. D'acord amb el Reglament hi ha obligació de refondre el text afectat per les modificacions proposades.

¿Què ha passat?

El capítol V tracta de l'organització de les Missions i planteja una sèrie de problemes delicats. Efectivament, preveu el text que l'organització general de la Missió pertoca al cos episcopal. El Sínode de bisbes, doncs, hi ha de tenir una particular participació. La Congregació de la Propagació de la fe sols hi és mencionada després. El text indica també que aquesta Sagrada Congregació tindrà contactes amb el Secretariat per la Unitat de cara a una col.laboració fraternal i a una ordenada coexistència amb les empreses missioneres de les altres confessions cristia-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

nes. I preveu que integraran la Congregació de la propaganda de la fe bisbes i religiosos originaris de Missions.
A més a més, s'havia manifestat el desig que les conferències episcopals designessin els membres d'aquest Consell superior. Finalment, el text determina que tots els missioners, incloent-hi els religiosos, estiguin sotmesos al bisbe en les obres que fan referència a l'exercici de l'apostolat.
D'altra banda, s'ha manifestat l'esforç de la Sagrada Congregació de la propagació de la Fe per tal de conservar la supremacia de la Cúria. D'on es desprèn que els esforços de la Cúria no s'afluixen pas.
Tots aquests punts han provocat el nombre considerable de "iuxta modum".

La votació sobre aquest esquema de l'activitat missionera de l'església va començar en la congregació del dimecres i ha acabat en la congregació d'avui. Els sis capítols de l'esquema han estat votats en el curs de vint votacions.

Prescindint de les parcials, el resultat de la votació final de cada capítol és:

Capítol I :	Votants 2.142	Placet	1.858
		Non placet	7
		Placet iuxta modum	272
		Nuls	5
Capítol II :	Votants 2.116	Placet	1.982
		Non placet	13
		Placet iuxta modum	118
		Nuls	3
Capítol III:	Votants 2.209	Placet	2.064
		Non placet	12
		Placet iuxta modum	131
		Nuls	2
Capítol IV :	Votants 2.138	Placet	1.816
		Non placet	11
		Placet iuxta modum	309
		Nuls	2
Capítol V :	Votants 2.153	Placet	1.428
		Non placet	9
		Placet iuxta modum	712
		Nuls	4
Capítol VI :	Votants 2.171	Placet	2.006
		Non placet	6
		Placet iuxta modum	158
		Nuls	1

- Ha continuat avui per part de les conferències episcopals la discussió sobre el document que va ser preparat per la Penitenciaria tractant de les indulgències. Les intervencions dels Cardenals Alfrink, Koenig i Doepfner han donat com en altres vegades un nou clima polèmic a l'aula, demanant que el document sigui retirat fins que s'hagin establert primerament les bases teològiques que el puguin justificar.

- Els aplaudiments dels Pares Conciliars a aquests cardenals centroeuropeus, units -excepcionalment, ja que no hi han gaires precedents- als aplaudiments dels observadors de les esglésies separades, fa pensar que el document presentat té moltes probabilitats de ser retornat fusellat a la Sagrada Penitenciaria. El corres-

vida del concili

ponsal de "La Vanguardia" (13.XI.65) escriu "este aplauso cerrado, acaso coloque en un callejón sin salida este texto".

- Malgrat això, cal dir que apareix, com altres vegades en la història del Concili, una doble tendència entre les conferències episcopals. Si bé d'una part les esglésies orientals i els episcopats centro-europeus se situen en contra del document, Portugal, Polònia, Espanya, Estats Units i Austràlia l' accepten i demanen algunes modificacions. Cal aclarir però que aquesta discussió no és pas un debat conciliar. Es tracta solament que els episcopats donin la seva opinió sobre aquest projecte de document curial.

LES INTERVENCIONS:

-Conferència episcopal de Polònia, i en el seu nom el Cardenal WYSZYNSKI.

Ha fet entrega d'un dictàmen escrit i en la seva intervenció oral manifesta que la revisió del document és desitjable i que es procuri posar-lo d'acord amb els altres textos del Concili.

-Conferència episcopal d'Holanda, i en el seu nom el Cardenal ALFRINK.

El document representa un progrés vist allò que fins ara teníem, però els greus problemes teològics que presenta la qüestió de les indulgències no són ni plantejats. Es un esquema ingenu. Hi ha un abisme entre la pràctica i la teologia de les indulgències. Aquest projecte ha de ser retirat i mentrestant faci's un estudi teològic profund de les indulgències i de la penitència en general.

-Conferència episcopal d'Espanya, i en el seu nom el Cardenal ARRIBA I CASTRO.

Es molt oportú el document sobre les indulgències. El text ens plau. Caldria afegir-hi un proemi doctrinal i parlar dels qui tenen facultat de concedir-les. Cal posar més l'accent sobre les disposicions de l'ànima i el dolor que no pas sobre l'afany de les indulgències. Demana que els cursets de cristianitat siguin indulgenciats.

-Conferència episcopal d'Itàlia i en el seu nom el Cardenal URBANI.

Va fer entrega d'un dictàmen escrit, manifestant però que no havien arribat a cap conclusió perquè l'episcopat italià estava dividit i per això demanava que s'estudiés teològicament la qüestió.

-Conferència episcopal d'Austria, i en el seu nom el Cardenal KOENIG.

Manifesta en primer lloc el total acord amb els Bisbes de parla alemanya. Lloa que la qüestió de les indulgències s'hagi revisat i s'hagi simplificat, però el document no és acceptable a causa del mètode. El document ignora el progrés de la teologia contemporània, la formulació és massa jurídica i manquen les cites bíbliques.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

Cal retirar aquest text: és insuficient, unilateral i pobre.

-Conferència episcopal d'Alemanya, i en el seu nom el Cardenal DOEPFNER.

Fa constar en primer lloc la seva adhesió als bisbes austriacs i holandesos. Diu immediatament que és impossible de voler revisar la qüestió de les indulgències sense revisar també la teologia de les indulgències.

(Cal notar que el Cardenal Cento de la Penitenciaria, quan va presentar el document va dir precisament el contrari: que no es tocaria la teologia de les indulgències, perquè ja havia estat acceptada per l' Església a Trento.)

Les peticions formulades van ser:
- Que no es promulgui pas la revisió de les indulgències en la forma prevista al document de la Penitenciaria.
- Que la Comissió que ha preparat aquest document sigui augmentada amb membres que perteneixin a les diverses escoles teològiques.
- Que les normes pràctiques siguin precedides d'una introducció doctrinal a fi que els fidels comprenguin millor el sentit dels canvis que calgui fer i que uneixin la tradició autèntica amb la renovació pastoral del Concili.

NOTÍCIES

- L'arquebisbe anglicà de York (Anglaterra) ha demanat que es modifiqui l'estatut que regula les relacions entre l'església anglicana i la corona anglesa. Aquesta modificació s'ha fet necessària -ha dit- per l'estat d'opinió a favor de l'autonomia de l'església i pel desig d'unió amb els metodistes.

- El Papa Pau VI a l'audiència del dimecres passat va dir: "El final del Concili vol ser el començament d'una renovació cristiana. Ha de començar un nou període per l'Església. Es necessari que el poble de Déu vetlli des d' ara per aquest gran esdeveniment.

- Pau VI ha rebut en audiència els membres del Concilium encarregat de l'aplicació de la reforma litúrgica, reunits aquests dies per tractar dels problemes de la traducció a la llengua vulgar. El Papa ha manifestat que encoratja aquests treballs i ha recordat les condicions d'èxit per la reforma: progrés en l'ordre i l'obediència: allà on hi ha una sola llengua hi ha d'haver una sola versió oficial i ningú té dret a fer experiències litúrgiques noves sense autorització expressa de la Santa Seu.

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 41 15 de novembre de 1.965

C O N G R E G A C I Ó G E N E R A L 1 5 9

Divendres, 12 de novembre.

I.- RESULTATS DE LES VOTACIONS A L'ESQUEMA MISSIONAL

Mons. Felici ha comunicat a l'Assemblea els resultats de les sis últimes votacions sobre l'esquema referent a l'activitat missionera de l'Església. (Vegeu "VIDA DEL CONCILI" num. 40)

II.- PRESENTACIÓ DEL NOU TEXT SOBRE EL MINISTERI I LA VIDA DELS PREVERES de cara a les votacions i a la incorporació de "MODI".

Mons. Marty ha fet la relació del text que ha estat profundament modificat, d'acord amb les intervencions i suggerències fetes pels pares en el curs del debat sobre aquest tema.

En comptes de dos, són ara tres els capítols:

1. El sacerdoci dels preveres en la Missió de l'Església.
2. El ministeri dels preveres: funcions, relacions amb altres sacerdots, distribució de la clerecia, i vocacions sacerdotals.
3. Vida dels sacerdots: vocació a la perfecció, exigències espirituals particulars en la vida del prevere, subsistència i mitjans materials de vida dels preveres.

El capítol primer dóna una definició doctrinal de la funció del sacerdot amb relació a Déu i amb relació als homes. El prevere és, al mateix temps, adorador del Pare i "enviat" als homes.

El capítol segon exposa de quina manera el sacerdot acompleix el seu ministeri de santificació, d'ensenyament i de govern sota la direcció del bisbe, i parla també dels vincles del sacerdot amb el "presbyterium" i de l'actitud que li escau enmig dels seglars.

Una esmena important especifica les diverses tasques del prevere: ministeri parroquial o supraparroquial, investigació científica o ensenyament, treball manual compartint la condició del mon obrer, amb l'aprovació de l'autoritat episcopal.

Naturalment que té importància aquest últim punt, tota vegada que l'experiència de sacerdots en el treball ja no es preveu tan sols per a un país determinat, sinó que s'obre la porta a les experiències per a tots els països, si així ho determina l'autoritat episcopal.

El capítol tercer, sobre la vida dels sacerdots, presenta, entre altres, el tema del celibat. D'acord amb el que havia proposat el cardenal Bea es fa una referència als sacerdots casats de l'Església oriental, als quals s'exhorta a ésser, per a tots els fidels, exemple per mitjà de la seva vida matrimonial, de l'educació dels fills, de la fidelitat a la seva vocació sacerdotal i del lliurament total als fidels. D'altra banda, el text renova la llei del celibat vigent a l'Església llatina. Indica les conveniències d'aquesta obligació: l'amor exclusiu del Senyor, la dedicació plena a les ànimes, el signe del Regne futur.

Després de la relació han començat les votacions.

III.- SILENCI SOBRE LES INDULGÈNCIES

Després de l'apassionada polèmica de la vigília sobre el tema extraconciliar de les indulgències, l'Assemblea d'avui ha fet silenci sobre el

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

tema. Mons. Felici, a la Congregació general 160, en va donar l'explicació. (Vegeu "VIDA DEL CONCILI" Nº. 42)

Pel que fa referència a la polèmica esmentada abans, és interessant recollir les afirmacions del P. Daniel J.O. Hanlon, fetes en el curs d'una conferència de premsa: "Pràcticament, -ha dit-, tots els juristes que són membres de la comissió encarregada de preparar el projecte de reforma de les indulgències, formen part de la Sagrada Penitenciaria (Congregació de la Cúria Romana). Sembla que tenien la intenció de promulgar aquesta reforma sense consultar els bisbes. Gràcies a la intervenció de Pau VI el tema ha estat presentat a les conferències episcopals. El document actual recorda la manera com alguns esquemes havien estat preparats abans del Concili i que varen ésser refusats durant la primera sessió". (Le Monde, 13 nov.)

Respecte del contingut de les intervencions fetes els dies anteriors, es podria fer el resum que ofereix el CORREO CATALAN del dia 14:
"Les opinions sobre les indulgències exposades fins ara per part dels presidents de les conferències episcopals s'orienten cap a tres direccions.
Una tendència conservadora, representada pels bisbats d'Espanya, d'Itàlia, Amèrica del Nord, Polònia, etc., accepta plenament el projecte, suggerint algunes modificacions.
El corrent dels episcopats orientals: L'Orient desconeix la teologia i la pràctica de les indulgències. No s'oposen al dogma de la Comunió dels Sants ni a la intercessió de l'Església. Sinó que es tracta d'una disciplina típicament medieval desplegada a l'Església llatina després de la separació entre Orient i Occident. Tan sols les Esglésies unides a Roma les accepten, però encara consideren preferible que es suprimissin. I si això no és possible, almenys s'ha d'elaborar una teologia que les faci comprensibles per als germans separats.
La posició radical, manifestada pels cardenals Alfrink, Koenig, Doepfner. Han afirmat que la comissió que ha redactat la ponència s'ha demostrat ignorant de les noves línies de la teologia i àdhuc del mateix Concili. Si el projecte actual prospera, l'ecumenisme en sofrirà greus conseqüències.

IV.- RESPOSTA DE MONS. FELICI A UNES QÜESTIONS

Mons. Felici ha donat resposta a unes qüestions que se li havien proposat.

Antecedents: Es tracta d'un programa de conferències que es pronuncien a la DOMUS MARIAE, on resideixen molts bisbes italians. La darrera conferència havia versat sobre l'Eucaristia, a càrrec del P. Schillebeechx. (Dintre del programa hi figuren també: Experiències pastorals amb els no catòlics, de Mons. Fulton Sheen; Treball i sacerdoci en St. Pau, del P. Díez-Alegría; La Revelació, del P. A. Shoekel; Les perspectives de les relacions entre Església ortodoxa i Església catòlica, del P. Serima; Civilitzacions industrials i condició cristiana, del P. Chénu; Llibertat a l'interior de l'Església, de Hans Küng.)

Doncs bé: S'ha preguntat al secretari general del Concili si aquestes conferències tenen un caràcter oficial o si han estat autoritzades pel Secretariat. A aquestes dues preguntes, Mons. Felici ha dit NO, i l'ha pronunciat amb energia.

No cal dir que la sorpresa provocada, afecta tant a la pregunta com a la manera violenta de respondre. Perquè ningú demana que tinguin caràcter oficial les reflexions fetes en la llibertat de la reflexió teològica...

COMENTARI

- Pau VI, en les paraules dirigides als fidels reunits el dia 7 de novembre a la plaça de St. Pere, abans de resar l'Angelus, va fer al.lusió a la seva exhortació pastoral "Postrema sessio", publicada a la vigília, advertint que els diaris no n'havien fet massa ressò, i que, malgrat tot, tenia molta importància. A nosaltres ens plau advertir que a "El Correo Catalán" dels dies 7 i 10 ha estat comentada l'esmentada exhortació, ressaltant les indicacions que conté de cara al post-concili que es veu ja imminent.

Resum de Mn. Josep Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. 24746 - 1964.

vida del concili

Nº. 42 16 de noviembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 160

Dissabte, 13 de novembre.

La Congregació general de dissabte va ser molt breu: els Pares van sortir de Sant Pere més aviat dels altres dies: d'aquesta manera podien traslladar-se a Florència per a assistir a les celebracions del centenari de Dant.

En el curs de la Sessió els Pares han acabat de votar l'esquema sobre la vida i el ministeri dels sacerdots. No s'han donat de seguida tots els resultats, però els vots són, en general, molt positius i majoritaris, amb propostes d'esmenes ("juxta modum").

Mr. Felici ha comunicat a l'assemblea que distints teòlegs, experts del Concili, concelebraran amb el Papa amb ocasió de la propera sessió pública del dijous dia 18: és una manera com el Papa manifesta el seu agraïment a uns homes que han treballat per al Concili, de manera, moltes vegades, ben obscura.

Mr. Felici, a més, ha parlat una altra vegada a l'assemblea cap a finals de la sessió. Les seves paraules han tocat dos punts:

"Hi ha qui es queixa que el Secretari general parla molt al Concili. Quant a mi mateix, prou m'estimaria més de no dir res. El silenci és el que hi ha de més difícil: és, en el silenci que hom cerca Déu. Però és precís parlar per tal d'aclarir les coses; amb més raó, posat que el Secretari general no parla gairebé mai per pròpia autoritat".

"Les Congregacions generals es troben ocupades gairebé en la seva totalitat per les votacions. La setmana vinent han de començar les referents a l'esquema XIII, text molt llarg. En aitals circumstàncies, no hi ha manera de poder fer amb comoditat les exposicions de les distintes Conferències episcopals relatives al tema de les indulgències. En conseqüència preguem els presidents respectius que vulguin enviar els seus parers per escrit al Secretariat. En fer-ho, caldrà encara que no oblidin que la Sagrada Penitenciaria no ha rebut precisament mandat de preparar una discussió teològica sobre les indulgències, sinó, tan solament, de posar al dia la disciplina corresponent. Es tocant a aquest punt concret que han estat consultades les Conferències episcopals. Que vulguin, doncs, conformar-se a aquesta disposició. Ja des d'ara s'han d'assenyalar reserves pel que fa a alguns punts doctrinals que han estat tractats a l'aula conciliar".

NOTÍCIES I COMENTARIS

Una opinió sobre el nou text de l'esquema sobre els sacerdots

Transcrivim de l'article de René Laurentin a Le Figaro (13.11.65): "... es tracta d'un text important, perquè respon a una expectació, més encara, a una mena de crisi latent a escala no solament francesa, sinó mundial: crisi que no prové d'una desafecció ni de la facilitat, sinó d'una exigència incoercible d'autenticitat. Perquè és un fet: On els que s'han

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

consagrat al sacerdoci, sacrificant-ho tot i donant-ho tot al Senyor, experimenten una situació d'impotència i d'inutilitat, ja no tenen, avui el reflexe de la resignació discreta i desesperada, com era el cas abans, sinó que, cerquen, costi el que costi la manera de sortir-ne; i si no hi ha ningú que els ajudi a trobar-ne una de bona, de sortida, podem esperar el pitjor. D'aquí la importància que té un esquema que respongui als problemes d'avui. El nou text marca, certament, un pas important en aquesta direcció.

És un text que està més d'acord amb les exigències del món d'avui i de l'Església postconciliar. És un text més bíblic, menys encarcarat.

És un text que s'ha apartat d'una concepció del sacerdot, massa exclusivament cultual. El sacerdoci és funció de l'Evangeli, és "finalitzat" per la paraula que es termina en el sagrament, però que ha de precedir-lo. El nou text hi insisteix, prenent doncs partit contra una pastoral formalista de la sagramentalització.

L'esquema es separa també d'una concepció del sacerdot secular excessivament monàstica. El sacerdot ja no hi és considerat com una mena de monjo que es trobés perdut enmig del món per no se sap ben bé quin accident. El que toca la seva vida espiritual ja no hi és exposat seguint el pla dels "tres vots", sinó que tot hi és presentat a partir de la missió pròpia del sacerdot: aquesta missió està girada, tota ella, vers la comunitat cristiana; i la comunitat cristiana postconciliar no és una societat tancada. Al contrari: té una orientació ecumènica i missionera. Es per això que el sacerdot no ha de limitar els seus horitzons a aquells que ja creuen. Per això el nou esquema parla explícitament de la preocupació dels no-creients que han d'habitar-lo. En aquesta mateixa perspectiva, la qüestió del celibat hi és tractada d'una manera més serena i en situació: com a signe i exigència alhora d'una caritat que és disponible a Déu i a tothom, sense límits ni distincions. Seguint la demanda del cardenal Bea, la vocació del clericat casat de l'Orient hi és tractada de manera detallada. El text ja no presenta, ara, aquest clima de preocupació i de febrositat, que hom havia criticat en el precedent esquema. Es un text més digne de la castedat total i definitiva, fruit d'un carisme i d'un lliure do de si mateix.

Finalment, el sacerdoci hi és situat més d'acord amb la constitució sobre l'Església: l'esquema arrenca del sacerdoci comú a tot el poble de Déu per a passar a situar-hi el sacerdoci del bisbe i, després el dels preveres, cooperadors del bisbe en el "presbyterium".

Silencis oficials i informació dels periodistes

"Fidel a les consignes que rep de la Cúria, el buró oficial de premsa del Vaticà II segueix guardant silenci sobre les intervencions dels presidents de les Conferències episcopals que donen el seu parer sobre el projecte de la Sagrada Penitenciaria tocant la reforma de les Indulgències. I augmenta cada dia més aquest silenci: 20 ratlles té el comunicat del dia 10 de novembre; 7 el del dia 11...

Es evident que la Cúria no sap admetre bé que sigui criticada obertament pels presidents d'uns organismes que el dia de demà -i ja des d'avui- han de tenir uns poders que fins ara només posseïa ella sola.

Aquests esforços per a aconseguir que la premsa no estigui al corrent són ben desgraciats, perquè a desgrat de l'absència de comunicats oficials els periodistes arriben a saber el que ha estat dit a l'aula".

(Henri Fesquet a Le Monde (13.11.65)

La llengua catalana i les traduccions litúrgiques

Copiem de La Vanguardia española (14.11.65).

"Aquests dies ha tingut lloc a Roma un Congrés de traductors de textos litúrgics a les llengües vernacles. Són uns tres-cents els qui han vingut de 55 països de tots els continents per a escoltar les paraules dels millors especialistes en aquesta matèria ....

Com a traductors de llengua catalana han arribat a Roma, invitats expressament pel "Conssilium", el catedràtic, Dr. D. Antoni Badia i Margarit, el Rev. D. Quirse Estop, i el Monjo de Montserrat Dom Maur Boix; en la seva qualitat de tècnic llatinista els acompanya el sacerdot barceloní Jaume Fàbregas. Algunes de les sessions d'aquest Congrés han estat dirigides pel Pare Franque-

vida del concili

Nº. 42 -full 2on.-

sa, monjo de Montserrat, que és membre del "Consilium" de Roma."

La nostra llengua ha entrat doncs aquesta vegada per la porta gran.

Nova crisi en l'Acció Catòlica francesa

Aquesta vegada es tracta dels Moviments rurals (MRJC i MRJCF, que van succeir, ara fa tres anys, els antics moviments JAC - JACF). A diferència de la crisi de la JEC de la qual tant es va parlar i de la crisi de l'antiga Acció Catòlica general de joves (ACJF, que va desaparèixer, amb aquest motiu, l'any 1956) es tracta, ara, d'unes diferències existents entre el punt de vista dels dirigents nacionals i el punt de vista dels dirigents regionals i federals.

Era la primera vegada que el MRJC celebrava el seu Consell Nacional (al palau de la Unesco). El gest ha estat acomplert al començament dels treballs. Una declaració ha estat llegida en nom de les dues comissions de nois i de noies pel president Michel Bertin. L'abbé Charrier, consiliari nacional dels nois ha parlat en nom seu i del seu company, l'abbé Haltebourg, consiliari de les noies, donant el seu acord a la declaració de Michel Bertin. En conseqüència els consiliaris, solidaris dels equips dimissionaris respectius, amb els quals han treballat durant dos anys, han presentat també la seva dimissió al president de la Comissió episcopal del món rural.

Ve't aquí algunes de les paraules adreçades per Michel Bertin als seus companys, els dirigents de tot França que havien acudit al Consell Nacional: "Tot el que diem en aquesta nota ens mena a presentar-vos la nostra dimissió, a vosaltres, que ens heu elegit. Ens sembla que és, aquesta, l'actitud més honesta que podíem prendre per tal de permetre-us de construir el demà; i que és, per a nosaltres, la millor manera de servir el que nosaltres creiem la veritat de la vida i del ser de l'Home" (La Croix, 14.11.65). "Més que no pas obligar-vos a viure un consell nacional dedicat a enderrocar-nos, ens estimem més que el visqueu tot ell girat a la construcció del futur" (Le Monde, 14.11.65).

Són interessants també aquestes paraules referents als consiliaris i a la Jerarquia:

"Totes les qüestions que ara us presentem, mai no hem mirat de pal.liar-les. És a partir d'elles que hem intentat d'entaular un diàleg amb la Comissió episcopal del món rural. L'entesa no sempre ha estat fàcil. Però aquests darrers mesos havíem començat a assolir-la, perquè els uns i els altres teníem un desig ben ferm de servir l'Església. És per això que ens plau de donar les gràcies des d'aquí de manera tota particular a Mr. Leuliet, Riobet i Boillon, amb els quals manteníem, actualment, un diàleg confiat, profund i regular.....
..... nosaltres donem testimoni de Crist i assegurem la presència de l'Església en el món d'avui. Els nostres consiliaris nacionals, els abbés Charrier i Haltebourg ens hi han ajudat. Abans de deixar-vos volem,ara, d'una manera pública i afectuosa, donar-los les gràcies". (La Croix, 14.11.65).

En què consisteix la crisi? Si hem de creure Le Monde (id., article de Jean Marie Dupont) es tracta de l'evolució del Moviment (corresponent a l'evolució del món rural). En un món rural on cada dia hi ha un nombre més gran d'institucions de tota mena, el Moviment, a escala nacional, havia pres l'actitud d'assegurar una presència dels militants en totes aquestes institucions, orientant-se, en canvi, a disminuir les seves activitats temporals i educatives pròpies (campaments, viatges, festes de poble...) deixant-les

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

a les altres institucions. Aquest camí no ha estat seguit pel nombre de militants ni de consiliaris dels pobles, que s'han estimat més de continuar en la seva línia anterior. La JAC i la JACF, en efecte, havien nascut en un món rural buit d'institucions de tota mena i s'havien acostumat a promoure i organitzar tota mena de serveis. Si les coses són així, haurem de dir que la base (i els dirigents regionals) no han seguit els dirigents nacionals en el seu esforç per a passar d'una JAC que era, encara, molt Moviment de joves, a un MRJC que vol ser, més intensament i purament, Moviment d'Acció Catòlica. Es planteja doncs, en un altre pla, ben cert, el mateix problema plantejat per la JEC: les relacions entre Acció Catòlica i acció temporal.

Le Monde (id) ens dóna, però, un altre element de la crisi: els dirigents nacionals del MRJC volien menar la seva recerca en unió amb altres Moviments de joves (catòlics i protestants, en particular), agrupats en el Consell francès de Moviments de joventut. Però amb la crisi de la JEC han anat sorgint al si d'aquest Consell unes certes reticències, de part dels representants de l'escoltisme en particular.

Per acabar aquesta notícia voldríem dir només dues coses. Primera: els Moviments rurals francesos de joventut tenen una llarga experiència, un nombre molt considerable de militants i una extraordinària influència en el món rural, de la qual ens en donarien un índex els tiratges de les seves publicacions de massa (com HELLO i RAILLY JEUNESSE). No hi ha cap altre Moviment d'Acció Catòlica, ni la JEC, ni la JIC, ni la JOC, que pugui comparar-s'hi. I, en segon lloc, un advertiment. Les notes que acabem de donar no volen abastar tota la qüestió, sinó que es limiten simplement a presentar el que sobre aquesta crisi diuen La Croix i Le Monde de diumenge. A rel de la JEC francesa els periòdics del nostre país van presentar una visió i una interpretació dels fets gens objectiva. Aquesta vegada la cosa no tindrà, probablement, tant de ressò. En tot cas, ens permetem de demanar una certa reserva en l'admissió incontrolada de les dades i de les interpretacions.

NOTA. (Tocant a la crisi de la JEC francesa podeu llegir a Qüestions de vida cristiana Nº. 27 una extensa nota de Mossèn Casimir Martí que centra molt bé la problemàtica eclesial de fons: planes 92-100)

Condecoracions espanyoles a tres cardenals

"El ministre de justícia d'Espanya, D. Antoni Maria d'Oriol va imposar la gran creu de Sant Raimon de Penyafort (la distinció màxima del seu departament) a tres cardenals: Cicognani, Larraona i Albareda, amb motiu dels extraordinaris serveis que han prestat a l'Església i dels lligams particulars d'afecte que té amb Espanya el cardenal Cicognani: el record del seu germà difunt (card. Gaietà Cicognani) hi resta encara viu. La cerimònia ha tingut lloc a la Secretaria d'Estat del Vaticà" (L'Avvenire d'Itàlia, 14.11.65)

Un article de Max Thurian

A Le Monde del dia 13 de novembre i en la secció "Libres opinions" hi ha un interessant article de Max Thurian, germà de Taizé, titulat: "Un acte ecumènic del Concili: el vot de l'esquema sobre la Revelació". L'autor hi posa en relació el pas que dóna el Concili al pas que van donar les Esglésies que formen part del Consell ecumènic a la conferència mundial de Montréal l'any 1963.

"Hom és frapat en constatar la convergència del pensament del Concili i del de Montréal pel que fa referència a les relacions entre la Bíblia i la tradició". Max Thurian acaba amb aquest paràgraf: "Aquesta clarificació d'ambdues parts en el diàleg ecumènic ha d'aconduir ara tots els cristians a l'aprofundiment de la llur fidelitat a l'Escriptura, paraula de Déu, compresa segons una correcta interpretació il.luminada per la tradició. Resten encara les dificultats del criteri d'aquesta interpretació correcta i de l'autoritat que garanteix la tradició fidel. Són les etapes que el diàleg ecumènic ha de traspassar, encara, en el seu camí vers la unitat visible. Almenys el concili ha llevat un cert nombre d'obstacles i ha assolit una primera etapa. Tot això dóna peu a una veritable esperança".

Resum de Mn. J. Totosaus

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 43 17 de novembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 161

Dilluns, 15 de novembre.

RETORNA L'ESQUEMA XIII

I.- ENQUADRAMENT

El treball conciliar d'aquests dies pren un color particular. Els números han pres quasi tot el lloc a les paraules, i ara més que mai és veritat que vots són trumfos. Les sessions es redueixen pràcticament a escoltar com Mons. Felici, rellevat a estones pels sots-secretaris generals, va proclamant els fragments objecte de les immediates votacions. Entre tant, en el secret, d'un a un els vots van fent sentir el seu pes determinant, sovint definitiu.

Dues qüestions, en desigual mesura, han ocupat la congregació d'avui: la promulgació del resultat de les darreres votacions sobre l'esquema dels sacerdots, i la nova presentació de la constitució pastoral sobre l'Església en el món present, junt amb les primeres votacions sobre el seu contingut.

Precisament en ordre a aquest darrer document es veu que havien sorgit dubtes sobre la qualificació teològica que li correspondria, donada la novetat del discutit encapçalament: "Constitució Pastoral". Mons. Felici ha sortit al pas d'aquests possibles dubtes recordant una declaració de la comissió doctrinal, datada a 3 de març del 1964, que fa així:

"Tenint present la manera de fer conciliar i la finalitat pastoral del present concili, aquest sínode declara que s'ha de considerar definit per l'Església en matèria de fe i moral només allò que el concili indiqui expressament com a tal. Qualsevol altra qüestió que el concili proposa com a doctrina del suprem magisteri de l'Església, han de rebre-la i acceptar-la tots i cada un dels fidels segons la ment del mateix concili, segons es desprèn tant de la matèria examinada com de la manera d'exposar-la, d'acord amb les normes de lògica interpretació".

II.- RESULTAT DE LES DARRERES VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA SACERDOTAL

En la sessió d'avui s'han comunicat, en primer lloc, els resultats de cinc votacions celebrades en la congregació precedent, i que encara no havia estat possible fer conèixer.

Votació 11. Es refereix al fragment que recomana als sacerdots la pobresa voluntària, fugint qualssevol manifestacions de vanitat i tot el que pugui representar escàndol pels pobres.

Resultat: Votants 2.097 — 2.070 plau; 21 no plau; 6 nuls

Votació 12. Es refereix al conjunt de l'article segon de l'esquema.

Resultat: Votants 2.076 — 1.434 plau; 630 plau segons

11 no plau
1 nul

Votació 13. Tracta de la vida espiritual del sacerdot, indicant que ha de trobar el seu fonament en la unió amb Crist, i la seva alimentació en l'exercici del ministeri.

Resultat: Votants 2.075 2.023 plau
45 no plau
7 nuls

Votació 14. S'ocupa de la remuneració dels sacerdots, indicant que correspon als fidels fer-se'n càrrec. El sistema de beneficis s'ha de suprimir o reformar. En les diòcesis s'hauria de muntar un sistema de previsió social.

Resultat: Votants 2.073 2.059 plau
9 no plau
5 nuls

Votació 15. És la darrera de l'esquema i comprèn tot l'article tercer, o sigui el contingut de les dues anteriors votacions.

Resultat: Votants 2.058 1.510 plau
544 plau segons
4 no plau

Totes les votacions han resultat positives. Càl ara només esperar la introducció d'algunes -o de totes- de les modificacions suggerides per a poder comptar amb un nou document conciliar.

III.- L'ESGLÉSIA EN EL MÓN PRESENT

Malgrat alguns sectors desitgessin una nova discussió de l'esquema XIII, i altres pretenguessin un ajornament de la seva votació per a donar temps a un curós estudi, s'ha passat inflexiblement a la seva presentació i a les votacions inicials.

Mons. Garrone, arquebisbe de Tolosa, ha fet la presentació global de l'esquema, i Mons. Mc Grath, bisbe de Santiago de Veraguas, al Panamà, ha presentat la part introductòria.

Mons. Garrone, conscient que aquest esquema ha de respondre a les exigències internes del concili i a l'expectació dels homes, ha fet notar les dificultats que ha hagut de salvar la comissió corresponent per a enllestir aquest document, especialment en qüestions tan delicades com l'ateisme, el matrimoni i la guerra. Respecte a la petició de canviar el títol de "constitució pastoral", ha dit que els pares s'haurien de pronunciar sobre això una volta votat l'esquema. Cal evitar, però, disminuir l'autoritat d'aquest document, que junt amb el referent a l'Església, constitueixen l'objectiu central del concili. Ha dit també que s'ha mirat de corregir l'estil.

Sobre l'ateisme ha dit: "S'havia manifestat el desig d'una exposició ampla sobre l'ateisme. El secretariat per les relacions amb els no-creients ha assumit el paper principal en fer aquesta exposició. El text, en la seva forma actual, tendeix a obtenir que si el llegeix un ateu, aquest no hi trobi res que no sigui veritat; que hi percebi també el crit de l'Església que sofreix crudelment per l'opressió dels seus fills i per la mutilació de l'home sense Déu; però que, al mateix temps, l'ateu se senti estimat per l'Església, amb un amor sincer i invencible".

Respecte al matrimoni s'han introduït nombroses precisacions. Respecte a la guerra s'ha volgut reafirmar fortament tot el que és cert en aquesta matèria. S'ha cercat que la llum de la fe il.luminés tota l'exposició, ja des del principi, i s'ha corregit l'exagerat optimisme que molts pares havien criticat.

Mons. Mc. Grath ha presentat breument la introducció de l'esquema,

vida del concili

en la qual es fa una descripció del món present. S'ha intentat perfeccionar-la de manera que aparegui universal de debò -no occidentalista- i més humana, en el sentit que la història no aparegui com el resultat d'un determinisme.

Tot i haver millorat el text, es preveu que no satisfarà a aquells pares que pensen que una constitució pastoral ha d'insistir més en els aspectes doctrinals.

IV.- VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA XIII

De les set votacions realitzades només es comunicà el resultat de les dues primeres.

Votació 1. Comprèn el preàmbul i l'exposició introductòria. Es parla de la relació dels cristians amb la humanitat, cosa que justifica el diàleg que l'Església vol establir per a ajudar a resoldre els problemes pendents de tots els homes. Ens trobem en època de canvis, de crisis, de progrés i fam simultanis, de desigs de llibertat i real esclavatge. Es parla de la vida urbana, dels mitjans de comunicació, de l'accés a la cultura, de la participació en la vida política, de la joventut, de la societat internacional, etc. A tot això l'Església creu poder aportar la seva llum.

Resultat: Votants 2.187

2.009	plau
134	plau segons
41	no plau
3	nuls

Votació 2. Es refereix a la introducció de la primera part de l'esquema. Parla de l'home concret, amb els seus anhels i les seves insatisfaccions, considerat el centre de l'univers, i amb totes les coses al seu servei. Se'l considera en la seva relació a la família i a la societat, i sobretot enfront al problema fonamental del sentit de la vida i de la mort. Llavors ve la fe a donar certesa d'immortalitat per la unió amb Déu, mercès a la intervenció alliberadora del Crist.

Resultat: Votants 2.113

2.074	plau
27	no plau
12	nuls

Els resultats de les altres votacions seran comunicats oportunament. Es preveu que l'esquema sencer comportarà unes 40 votacions.

V.- NOTÍCIES I COMENTARIS

- Han assistit a aquesta congregació 2.199 pares.

- Ha ocupat el càrrec de moderador el cardenal Suenens. La Missa ha estat celebrada per Mons. Schoeffer, bisbe d'Eichstätt, i Mons. Cleret de Langavant, bisbe a l'illa Reunion, ha entronitzat l'Evangeli.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

- Es comunica la mort de Mons. Coudert, bisbe canadenc.

- Es va difondre que un grup d'uns 450 pares conciliars havien signat un document demanant que es condemnés explícitament el comunisme marxista com a implicador de l'ateisme. La comissió elaboradora de l'esquema XIII refusa la petició feta en algunes esmenes d'anomenar amb el propi nom l'ateisme marxista, sense ni tan sols al.ludir cap document col.lectiu. El servei informatiu de la congregació del Verb Diví donava constància del disgust dels pares que havien demanat aquesta condemna i no havien estat presos en consideració per la comissió.

- Cinc-cents bisbes van participar a Florència en la celebració del setè centenari del naixement de Dante.

- El cardenal Ottaviani ha fet desmentir la veu que anunciava la seva dimissió com a secretari del Sant Ofici en acabar el concili.

Resum d'Alvar Maduell

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 44 18 de novembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 162

Dimarts, 16 de novembre.

- La Congregació general 162 ha començat amb l'entronització dels Evangelis per Mons. Schlotterback, Vicari Apostòlic de Keetmanshop i ha celebrat la Missa Mons. Jubany, bisbe de Girona. Seguidament Mons. Felici, Secretari general del Concili ha demanat als pares conciliars una certa pressa en les votacions de l'esquema XIII ("currere oportet" ha dit) ja que en quedaven per fer vint-i-set i s'havia establert el pla d'acabar-les el dimecres dia 17.

- H. Fesquet, corresponsal de La Monde, escriu: "Els pares han estat avisats que devien entregar les seves observacions abans del dimecres dia 17. El nou text els ha estat entregat fa molt poc, per tant els pares disposen d'un termini extremadament curt imposat per la clausura del Concili que ha estat fixada per al dia 8 de desembre. Aquesta situació disgusta a un bon nombre de pares que pensen -no sense raó- que no tenen prou temps per a reflexionar sobre l'esquema que té una matèria particularment difícil. Aquesta situació de fet repercutirà sobre la revisió de l'esquema XIII i per tant hauria estat més lògic (alguns no dubten en dir "més de consciència") que la data de la fi del concili es determinés en funció del temps necessari per a esmenar l'esquema, que no pas el contrari". (Le Monde, 17.XI.65)

- La Congregació del dimarts ha realitzat catorze votacions, deixant-ne dotze per a la congregació del dimecres. Entre les votacions s'han intercalat les paraules de presentació dels capítols que es votaven. Aquesta congregació -diu el corresponsal de La Vanguardia española- "se puede llevar la palma de la monotonía y del aburrimiento".

- Els resultats de les votacions fetes als capítols en la seva totalitat són els següents:

Capítol 1er.	1.672	placet
Vocació de l'home	18	non placet
	453	iuxta modum
	6	nuls

(En aquest capítol primer es troba la qüestió sobre l'ateisme. Els 453 vots iuxta modum senyalen la possibilitat que tres o quatre-cents pares hagin demanat en aquests "modos" la condemna del comunisme.)

Capítol 2on.	1.801	placet
La comunitat dels homes	18	non placet
	388	iuxta modum

Capítol 3er.	1.727	placet
L'activitat humana en	25	non placet
l'univers	467	iuxta modum

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

Capítol 4art.	1.817	placet
Funció de l'Església en el	90	non placet
món d'aquest temps	284	iuxta modum

- Eren aproximadament tres quarts d'onze del matí, quan Mons. Hengsbach, bisbe d'Essen (Alemanya), va presentar a la congregació la segona part de l'esquema XIII, explicant les modificacions introduïdes en el nou text.

"Aquesta segona part de l'esquema XIII -ha dit Mons. Hengsbach- ha buscat una via mitja entre les generalitats vagues i les particularitats insignificants, entre el llenguatge intel.ligible únicament pels cristians i un llenguatge que no seria pas cristià; entre les opinions encara discutides i la repetició d'allò que ja es troba als manuals, entre l'estil profètic massa personal i una exposició abstracte que seria sense poder de convèncer."

"Els laics han col.laborat en aquesta redacció i hi han tingut una influència decisiva sobre la manera d'expressar les coses."

- Referint-se a cada un dels capítols d'aquesta segona part de l'esquema ha destacat:

  - que en el capítol sobre el matrimoni i la família no es parla de la qüestió de la regulació dels naixements per haverse encomanat a una Comissió Pontificia la investigació d'aquest tema. El text segueix la doctrina de Pius XI i Pius XII sobre la qüestió de l'amor conjugal, el seu fi i la seva natura.

  - que el tema tan actual de la guerra i la pau és tractat en el capítol titulat "De la pau que s'ha d'afavorir i de la comunitat internacional que s'ha de promoure", i que han tingut present en redactar-lo el dubte de consciència dels caps militars i polítics que han de conciliar l'obligació de protegir els drets dels seus pobles amb l'obligació d'evitar un conflicte fratricida universal.

  - que s'aconsella un estatut per als objectors de consciència, que es condemna la guerra total seguint les directrius dels últims documents pontificis, i es dóna una àmplia exposició de la pau al començament del capítol.

Després de la presentació de Mons. Hengsbach, s'han realitzat wit votacions més, però solament s'han donat els resultats de tres:

- sobre la introducció del capítol	2.106	placet
	39	non placet
- sobre el matrimoni i la família, la santedat i el matrimoni, i l'amor conjugal	2.052	placet
	91	non placet
- sobre la fecunditat del matrimoni, amor conjugal i respecte a la vida	2.011	placet
	140	non placet

El resultat de les altres votacions s'espera en la sessió del dimecres.

NOTÍCIES

- El llatí de Mons. Felici és capaç d'expressar la cosa més difícil amb una clara i perfecta construcció. En la sessió del dimarts va

vida del concili

donar les gràcies per haver rebut unes pastilles contra la tos que reforçaven la seva veu. Va anomenar-les "pastillas ad guttur reficiendum" (!).

- Le Monde, del 13 de novembre va publicar la següent notícia: "Quatre bisbes espanyols, Mons. Jubany, bisbe de Girona; Mons. Guerra, bisbe auxiliar de Madrid; Mons. Castan Lacoma, bisbe de Sigüenza; i Mons. Mansilla Reoyo, bisbe de Ciudad-Rodrigo, han enviat a Pau VI una petició expressant el desig que intervingui personalment amb ocasió de l'esquema sobre la llibertat religiosa per tal que hi sigui reafirmat que la doctrina dels papes "anciens" sobre la llibertat religiosa resta en vigor; d'altra banda, si no es vol recomanar la solució de l'Estat catòlic com la ideal, que, almenys, sigui dit clarament que aquesta fórmula resta sempre vàlida.
A Roma es pensa que aquesta petició romandrà sense efecte".

Aquesta notícia ha estat desmentida per la següent nota llegida a la sala de premsa del Concili:

"A proposito de una noticia aparecida recientemente en el periódico francés "Le Monde", monseñor Guerra Campos, secretario del Episcopado español, y Mons. Jubany, obispo de Gerona, hacen constar que ellos no han suscrito ningún documento dirigido al Santo Padre en relación con el esquema "de libertate religiosa".

- La redacció nova del text sobre l'ateisme dins l'esquema XIII va ésser revisat per una mena de comissió mixta de la qual formaven part com a membres, el Cardenal Koënig de Viena, president del nou secretariat pels no-creients, i també tres membres d'aquest secretariat, els bisbes d'Aufderbeck, Hnilica i Kominer. Entre els experts d'aquesta comissió de revisió hi figuraven els PP. De Lubac i Danielou.

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª barcelona-2

vida del concili

Nº. 45 19 de novembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 163

Dimecres, 17 de novembre.

La Congregació General d'avui ha esmerçat el temps íntegrament en les 10 votacions últimes sobre l'esquema XIII.

I.- VOTACIONS

Han estat comunicats els resultats de les cinc últimes votacions, realitzades el dimarts, sobre els capítols II i III de la segona part.

Votació 19: Capítol II, de la segona part, que tracta en general de la promoció de la cultura. La secció primera té per objecte les condicions de la cultura avui (noves formes de vida, l'home autor de la cultura, dificultats i deures). La secció segona versa sobre alguns principis per a la justa promoció de la cultura (fe i cultura, connexions múltiples entre la bona notícia de Crist i la cultura humana, manera de conjuntar les diverses formes de la cultura humana).
Favorables 2.102; contraris 52.

Votació 20: Secció 3ª. del mateix capítol II. Sobre alguns deures més urgents dels cristians entorn de la cultura (dret de tothom a la cultura, educació de l'home per a una cultura integral, manera de conjuntar la cultura humana i civil amb la formació cristiana).
Favorables 2.058; contraris 51.

Votació 21: El conjunt del capítol II.
Favorables 1.909; contraris 44; amb modificacions 185.

Votació 22: Sobre el capítol III, que tracta de la vida econòmica i social. Introducció i secció primera, que tenen els títols de "alguns aspectes de la vida econòmica (l'home autor, centre i fi de la vida econòmica, intervenció de l'autoritat política en aquest terreny, etc.), i "el progrés econòmic" (la llei fonamental del progrés, el servei de l'home; l'home, orientador del progrés; disminució i liquidació de les ingents diferències econòmico-socials).
Favorables 2.115; contraris 40.

Votació 23: Sobre el mateix capítol, secció segona (que tracta alguns principis que regeixen tota la vida econòmico-social (el treball, condicions de treball i el descans; participació en les empreses i en tota l'economia, i dels conflictes laborals).
Favorables, 2.182; contraris 68.

Votació 24: Sobre el mateix capítol i secció (destinació dels béns a la utilitat de tothom, sobre les inversions econòmiques, sobre l'accés a la propietat i els latifundis, sobre la relació entre la promoció econòmico-social i el Regne de Crist).
Favorables 2.157; contraris 63.

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

Votació 25: Sobre el conjunt del capítol III.
Favorables 1.740; contraris 41; amb modificacions 469.

Votació 26: Sobre el capítol IV, que tracta de la vida política, en els paràgrafs que versen sobre la vida pública, avui, i sobre la naturalesa i finalitat de la comunitat política.
Favorables 2.183; contraris 70

Votació 27: Sobre el mateix capítol, en els paràgrafs que versen sobre la cooperació de tots a la vida pública, i sobre comunitat política i Església.
Favorables 2.146; contraris 66.

Les altres votacions van quedar per a ser comunicades divendres, dia 19.

II.- EL TÍTOL DEFINITIU DE L'ESQUEMA XIII

No hi ha hagut votació sobre aquest particular. Havia estat anunciat que d'aquesta qüestió se'n tractaria després d'examinar tot el contingut de l'esquema. La Comissió creu que ha de ser "constitució pastoral sobre l' Església en el món d'avui". Alguns pares creuen que hauria de ser una "declaració" o una "carta" del Concili. Ha estat advertit avui que els Pares que no siguin partidaris del títol de Constitució pastoral, ho han d'advertir per escrit al Secretariat general del Concili abans del divendres.

III.- OBSERVACIONS DE R. LAURENTIN SOBRE EL CAPÍTOL V
(La pau i la comunitat internacional)

"Aquesta secció ha estat la més retocada: han estat conservades menys de 15 línies sobre 162 (...). La característica principal del nou text és que renuncia a fer una moral minuciosa i precisa de la guerra (...). ¿Com és possible de fer avui, sobre la guerra legítima, i àdhuc sobre la legítima defensa, una casuística que pesi en una balança justa els límits de les decisions justes i injustes? Aquí la balança mateixa es torna folla. El Concili s'ha estimat més insistir sobre la novetat de la situació". (Le Figaro, 18.11.1965)

IV.- NOTICIARI

1. Un milió d'exemplars del Nou Testament per a l'Amèrica llatina.

Dimarts, el germà Roger Schutz, de Taizè, davant de 12 cardenals i un centenar de bisbes, i també de molts ambaixadors dels països de l'Amèrica llatina prop de la Santa Seu, va pronunciar una conferència, presidida per Mons. Larrain (Talca, Xile), president de la Conferència episcopal llatino-americana (CELAM). En aquest acte, el prior de Taizè va donar compte de la iniciativa de la difusió del Nou Testament, presa pels monjos del conegut convent.
En la traducció d'aquesta edició ecumènica, han treballat escripturistes espanyols i americans, dels quals destaquem com a més coneguts el P. Josep Mª. Gonzàlez Ruiz i el P. Serafí de Ausejo.

2. Sis seminaris i 303 seminaristes a Hongria

El semanari catòlic de Budapest Uj Ember publica en el número corresponent al 14 de novembre d'aquest any aquestes dades estadístiques de l' any escolar 1965-1966: 6 seminaris majors que funcionen, i 303 alumnes en ells. La durada dels estudis en aquests centres varia entre els 5 i 6 anys. En els dos darrers anys, ha augmentat notablement el nombre d'alumnes: 87 enguany, i 59 l'any passat. Això ha estat degut a una norma del govern que ha eliminat el "numerus clausus", xifra que no podia ser ultrapassada, pels seminaris del clericat secular. Els religiosos queden encara obligats per aquestes limitacions. (La Croix, 18. 11.1965)

vida del concili

3. Conflicte entre l'Església i l'Estat a Grècia

La religió ortodoxa, a Grècia, és la religió de l'Estat. No es pot fer cap nomenament de bisbes, ni cap canvi, sense l'acord del govern i la signatura del rei. De resultes d'aquesta situació, i per manca d'acord entre el govern i l'Església, hi ha quinze seus vacants. Dimarts, dia 16 de novembre, l'arquebisbe d'Atenes, Mons. Crisostomos, va reunir a la seva residència, després d'haver estat impedit per la policia de fer-ho a la catedral, a 34 metropolites, que van procedir a la mutació de dos d'ells i a l'elecció d'uns altres dos. El govern ha reaccionat enèrgicament, i ha amenaçat dient que prendria severes mesures. (La Croix, 18.11.1965)

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. 24746-1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 46 20 de novembre de 1.965

SOLEMNE SESSIÓ PÚBLICA DEL CONCILI ECUMÈNIC

Dijous, 18 de novembre.

S'ha celebrat la VIII Sessió Pública del Concili VATICA II, en la qual han quedat promulgats:

"La Constitució dogmàtica sobre la divina Revelació" i

"El Decret sobre l'apostolat dels laics".

L'ordre ha estat: Lectura i votació de la Constitució i del Decret.
Concelebració del St. Sacrifici.
Discurs de Pau VI.
Resultat de les votacions.
Promulgació.

CONCELEBRACIÓ

Han concelebrat la Santa Missa, el Papa i representants dels superiors generals religiosos, dels tècnics consultors conciliars i de l'estament parroquial, com un homenatge a les ordres i instituts religiosos, als pèrits i als rectors, que tant han col.laborat en l'obra del Concili. Concretament: el superior general dels Basilians d'Orient; el P. Butler de la Congregació Benedictina d'Anglaterra; el P. Tuyen per l'ordre del Císter de Vietnam; el P. Heisser, ministre general dels Franciscans; el P. Tomek per les Escoles Pies; el P. Aniceto Fernández, pels Dominics; el P. Arrupe, per la Companyia de Jesús; el P. Schutte de la Societat del Verb Diví; el P. Volber, superior General dels Pares Blancs; el P. Rivieri, dels Salesians; el P. Dufour pels Assumpcionistes, i el P. Schaweiger com a superior general dels Claretians. A més els teòlegs Pavan, Schmaus, Descur, Finer, Papali, Medina, De Lubac, Murray i Tromp, amb el rector Mons. Tappi, i l'administrador apostòlic dels catòlics grecs, de ritu oriental, residents a Turquia.

VOTACIONS

Els resultats anunciats pel Secretari general han estat els següents:

Constitució Dogmàtica sobre la divina Revelació

A la Congregació general 155, del 29.X.1965

Votants 2.115	Plau	2.081
	No plau	27
	Nuls	7

Votació solemne a la sessió pública del 18 de novembre de 1.965

Votants 2.350	Plau	2.344
	No plau	6

Decret sobre l'apostolat dels laics

A la Congregació general 157, del 10.XI.1965

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª barcelona-2

Votants 2.208	Plau	2.201
	No plau	2
	Nuls	5

Votació solemne a la sessió pública del 18 de novembre de 1.965

Votants 2.307	Plau	2.305
	No plau	2

PROMULGACIÓ

El Sant Pare ha promulgat la "Constitució" i el "Decret" com a Documents del Concili Ecumènic per a tota l'Església.

INDEX GENERAL DELS DOCUMENTS CONCILIARS DEL VATICA II

PROMULGATS:

4 desembre 1963

1.- Constitució sobre la Sagrada Litúrgia
2.- Decret sobre els mitjans de comunicació social

21 novembre 1964

3.- Constitució dogmàtica sobre l'Església
4.- Decret sobre l'Ecumenisme
5.- Decret sobre les Esglésies catòliques orientals

28 octubre 1965

6.- Declaració sobre les relacions de l'Església amb les religions no cristianes
7.- Decret sobre la funció pastoral dels Bisbes
8.- Decret sobre l'educació cristiana
9.- Decret sobre la renovació de la vida religiosa
10.- Decret sobre la formació sacerdotal

18 novembre 1965

11.- Constitució sobre la Revelació Divina
12.- Decret sobre l'apostolat dels laics

PER PROMULGAR:

8 desembre 1965

13.- Constitució pastoral sobre la presència de l'Església en el món d'avui.
14.- Decret sobre les missions
15.- Decret sobre la vida i el ministeri dels sacerdots
16.- Declaració sobre la llibertat religiosa

DISCURS PAPAL

Trets a remarcar

- "Ens proposem executar ràpidament les decisions del Concili
- "Creació de noves Comissions post-conciliars
- "Reunió del Sínode episcopal
- "Reforma de la Cúria i nou estatut de la Congregació del Sant Ofici
- "Procés de beatificació de Pius XII i Joan XXIII
- "Jubileu especial per a tota l'Església"

Introducció

- "Aquesta sessió pública del nostre Concili ecumènic Vaticà.... ens ofereix l'oportunitat de parlar d'alguns punts pràctics, vinculats en la conclusió d'aquest gran aconteixement de l'Església que hem celebrat, amb regularitat, en quatre fases d'intens treball".

vida del concili

Nº. 46 -full 2on.-

- "No volem parlar aquesta vegada del valor extraordinari d'aquest Concili -en el pla religiós, doctrinal, espiritual, pastoral, històric- ni del misteri de saviesa i de gràcia que ofereix i oferirà per llarg temps a la nostra meditació, ni tampoc de les novetats que fan néixer les decisions del Concili, sigui a l'interior de l'Església, sigui en les seves relacions amb les persones i les coses que l'envolten, coses totes aquestes que cadascú de nosaltres conserva en el seu esperit com temes fecunds de meditació i acció. Ja hem parlat de tot això en discursos precedents i fa poc en l'"Exhortació apostòlica" del 4 de novembre. En aquest moment no fem pas el balanç del Concili, n'hi ha prou en fer ressaltar que el seu curs ha estat des de tots els angles ordenat, regular, lliure i pacífic i gràcies a la vostra presència i participació, solemne, actiu, fecund, i veritablement benefactor".

- "Cap Concili a l'Església de Déu ha tingut proposicions tan grans, un treball tan constant i tranquil, uns temes tan diversos i d'un interès tan ample, com ho són: la vida pròpia de l'església, els germans cristians encara separats de la seva comunió, les altres religions no cristianes, així com també la humanitat en general, que en el curs d'aquest Concili hem après a conèixer millor en els seus problemes complexes i terribles, i a estimar amb la preocupació primordial del seu benestar, pau i salut".

- "Doxologia: "Lloança a Déu, lloança a Ell sol, nostre Pare Déu, excels i sobirà, per Jesús nostre únic i molt estimat Senyor, en l'Esperit Sant, Paràclit, la caritat del qual, tan suau, ens nodreix, ens guia i ens fortifica. Lloança a Déu!".

I.- POST-CONCILI

- Volem "en aquest moment fixar el nostre pensament en algunes conseqüències que neixen .... . "de la fi del Concili ecumènic. Aquest terme és més aviat (que un final) l'inici de moltes realitats! Començant per la constitució dels organismes que han de col.laborar amb Nos a la definició de les normes exigides pels decrets conciliars.
  Pensem realitzar aquesta creació tan ràpidament com sigui possible ja que tenim el propòsit d'executar ben prompte les decisions santament assegurades per aquest Sínode ecumènic".

- "Hem format ja tres Comissions post-conciliars: La concernent a la Santa Litúrgia, la que s'encarrega de la revisió del Dret Canònic i la que treballa ja en l'aplicació de les disposicions del Decret sobre els mitjans de comunicació social".

- "Hem esperat l'aprovació de l'esquema "sobre la missió pastoral dels bisbes en l'Església" per a concedir el desig que contenia, la qual cosa vàrem fer en anunciar la institució del Sínode episcopal. Confiem, amb la gràcia de Déu, convocar aquest Sínode per primera vegada, si no l'any vinent que estarà plenament ocupat per a altres cures post-conciliars, si l'any 1967, quan haurem de commemorar de manera apropiada el XIX centenari del martiri de l'apòstol St. Pere, a la manera com ho va fer al segle passat el nostre predecessor de venerable recordança, Pius IX".

- "Tindrem cura també d'establir tant aviat com sigui possible aquelles Comissions, decidides pel Concili a fi de completar les normes dels decrets conciliars o per a executar els treballs concrets referents a l'aplicació d'aquestes normes".

- "Seran creats nous organismes per als nous serveis, que les decisions del Concili reclamen, i per a les exigències que comporta la renovació de la vida de l'Església".

- "Tenim el ferm propòsit de portar a bon terme les conseqüències que es deriven de la celebració del Concili ecumènic i de continuar les activitats que ha fet néixer, com les dels tres Secretariats que desenrotllen ja una esplèndida labor. Un per a afavorir el retrobament de tots els cristians en la unitat de la mateixa Església; l'altre per a les relacions amb les religions no cristianes; i el tercer que té confiats els estudis i acció referents als no creients.
Que el Senyor sostingui la nostra bona voluntat i ens doni la força i els medis de respondre a aquestes noves obligacions".

- "Tot això, venerables germans, exigirà temps. Que mai s'interpreti, doncs, com una manca de fidelitat a les resolucions que hem formulat el fet que aquests progressos i encara d'altres, dels organismes centrals del govern de l'Església, no es realitzin sinó gradualment, la qual cosa es assenyada, talment com el fet d'estudiar-los i posar-los per obra de forma que s'eviti l'excessiva feixuguesa administrativa i despeses econòmiques inútils."

- "Ben lluny de Nos, la intenció d'establir una nova i artificial centralització, tot al contrari, volem interessar l'episcopat en la tasca d'aplicació de les lleis previstes pel Concili i ens volem aprofitar, en la mesura del possible, de la seva col.laboració a fi de millor respondre a les exigències de l'encàrrec apostòlic del govern universal de l'Església."

- "El paper (funció) eficaç novament admès de les Conferències episcopals és un fet important en el desenvolupament orgànic del dret canònic. Així com Nos, de bon grat, hem esperonat i afavorit aquest progrés, així també tenim l'esperança que servirà en els diferents països i nacions per al creixement de l'Església i la honorarà. Lluny d'isolar i separar els uns dels altres, els membres del cos místic de Jesucrist, el que farà serà perfeccionar, així ho esperem, la coordinació orgànica en l'harmonia de la unitat fraternal".

- "Afavorirem aquest progrés per la nostra part, i els òrgans centrals de l'Església i en primer lloc la Cúria romana, així com ens ofereixen la seva preclara col.laboració, així també no quedaran curts en donar els serveis més reals a tot el conjunt de l'organisme eclesiàstic".

(En el proper Nº. de "VIDA DEL CONCILI" seguirà el text del DISCURS PAPAL)

NOTÍCIES I COMENTARIS

- El comentarista, Jesús Iribarren, diu del discurs papal: "El 'festina lente' -despacio que tenemos prisa- del adagio latino parece el estribillo de fondo con que inaugura la etapa postconciliar"....."Pablo VI, es maestro en el arte de hablar por señas. Por eso encuentro que los cuatro folios del discurso de hoy se continúan, por ejemplo, en la concelebración que acaba de tener lugar. Uno de los concelebrantes, el teólogo jesuíta Tromp, que podríamos llamar tradicionalista; otro, el jesuíta De Lubac, portaestandarte de la teología nueva hasta hace poco cuidadosamente seguido en todos sus movimientos intelectuales por los

vida del concili

prismáticos de la alerta teológica. Terminó el contraste, empieza la colaboración. Más confirmaciones de extramuros al discurso: el profesor de moral de la gregoriana jesuíta Fuchs, que estuvo tres años separado de su cátedra, ha sido nombrado...asesor del Santo Oficio. Acaso este pequeño detalle ilustre las palabras en que el Papa encuentra "que no se ven graves necesidades de cambios estructurales, fuera de la sucesión de las personas".

(El Correo Catalán, 19.11.65)

- També en el mateix "El Correo Catalán", comenta Mn. Casimir Martí: "El estilo, la forma, con que Paulo VI crea estas realidades, es el acostumbrado: avanzar unidos, construir integrando, vivir conviviendo, crecer coherentemente, pensar compartiendo la idea, el pan, la vida"....."La realidad de la hora actual es el "aggiornamento" entendido como penetración del espíritu del Concilio y como aplicación de sus normas. El estilo de Pablo VI es el de "si, però tambien" : el de una persona que parece obrar con la conciencia muy lúcida de la responsabilidad de haber sido puesto en el oficio de servir a la causa de la unidad de todos los cristianos".

- "com a símbol de la restauració (del laicat, creació del secretariat central a Roma) que vol tenir en compte a tots per igual, homes i dones, Pau VI ha enviat personalment a 3 auditors i a 3 auditores el text del decret promulgat (sobre l'apostolat dels laics). El primer destinatari ha estat un negre africà". (Laurentin, Le Figaro, 19.11.65)

- Alguns observadors fan remarcar la diferència de votants a la sessió solemne: Revelació 2.350; L'apostolat dels laics 2.307.
Com que en aquests cassos no és concebible l'absència dels Pares durant la sessió, s'interpreta la diferència com abstencions voluntàries referents al decret dels laics.

- La jerarquia ortodoxa grega ha elegit 4 nous bisbes completant així les seus vacants fins el nombre de 12. El govern grec,després d'una reunió presidida pel primer ministre,va promulgar un decret real. Declarava acabats els treballs del Sant Sínode per "real ordre". Una circular del ministre de l'interior notifica als prefectes civils que aquests 4 bisbes ocupen el seu lloc il.legalment per haver estat elegits després del decret real. El conflicte doncs es ben greu i augmenta amb aquests nous passos.

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

hogar de libro

vida del concili

Nº. 47 22 de novembre de 1.965

DISCURS PAPAL

El St. Pare intenta un parlament sobre qüestions pràctiques de cara al post-concili.
Estem doncs, a la porta d'una nova etapa en la qual s'hauran de dur a terme les decisions conciliars.
En aquesta línia de servei a les normes del Concili, el St. Pare anuncia el ferm propòsit de fer tot allò que calgui, ben promptament, i això ho espera de tothom i, en primer lloc, de l'episcopat.
"Lluny de nosaltres la intenció de crear una nova i artificiosa centralització, tot el contrari" diu, i amb aquest esperit remarca: el treball de les Comissions post-conciliars per la Litúrgia, la Revisió del Dret Canònic i els Mitjans de comunicació social; - la convocació del Sínode episcopal per l'any 1967; - la creació de totes aquelles Comissions i Serveis que el Concili hagi decretat o que facin falta per a executar les seves decisions; - la permanència dels tres Secretariats per la Unió, per les religions no cristianes, per les relacions amb els no creients; - la importància i paper eficaç de les Comissions episcopals nacionals i - el servei que tots han d'oferir, i principalment la Cúria Romana, al progrés de tots aquests òrgans i funcions eclesials.

Aquesta decidida voluntat de descentralització i delegació de poders no pot ser, de cap manera, entesa com un radical gest que faci preveure una etapa d'autoritarisme, a qualsevol nivell de l'Església, sinó al contrari, l'esperança del Pare és que tot això, "lluny d'isolar i separar, els uns dels altres, els membres visibles del Cos Místic de Jesucrist, perfeccionarà la coordinació orgànica dins l'harmonia de la unitat fraternal".

Continuació del text del Discurs de Pau VI al Concili en la VIII Sessió pública del 18 de novembre de 1965.

II.- REALITAT I RENOVACIÓ DE LA CÚRIA ROMANA

"Quant a la Cúria Romana, permeteu-nos de presentar-la, a la fi d'aquesta gran experiència de cohesió espiritual i organitzadora de l'Església, a la vostra benevolència i al vostre agraïment. Si l'Església catòlica es troba, avui, en les bones condicions que, gràcies a Déu, podem comprovar, ho deu, en bona part, als serveis d'aquest actiu i fidel instrument de l'ofici apostòlic. Estaria fora de raó, doncs, tenir-la per envellida, inepta, marcada d'egoisme i de corruptelés. Per Nos és un deure donar testimoni del seu mèrit. Els defectes que, en altres èpoques, eren un retret per a aquest conjunt d'homes, que envolten i serveixen al pontificat romà, avui, de nou gràcies a la misericòrdia de Déu, ja no existeixen. Al contrari, el que guia venturosament la Cúria Romana és l'esperit religiós, el sincer amor de Jesucrist, la fidelitat i l'obediència, el zel pel bé de l'Església i el compromís de servir amb promptitud el seu progrés; la qual cosa la fa no tan sols idònia per la seva important missió, sinó també digna de la confiança de tota l'Esglé-

hogar del libro, s.a. vergara 3

sia."

- "En dir això, no descartem però que la Cúria Romana té necessitat d'ésser perfeccionada. Tota cosa humana, tot allò que viu en el temps, està subjecte a insuficiències i caducitats; més encara, les imperfeccions dels homes són tant més visibles i deplorables quant més alta és la seva funció i quanta més perfecció moral i santedat cristiana exigeix l'obra a la qual fan professió d'entrega."

- "Nos, som el primer en reconèixer-ho i en predisposar, per tant, un requadrament oportú de la Cúria, d'acord amb el decret sobre l'ofici pastoral dels bisbes (paràgraf 9), vetllant perquè el veritable esperit de Jesucrist penetri i animi sempre, més i més, els qui tenen l'honor de formar-ne part."

- "Podem ben assegurar-vos, Venerables germans, que respecte a aquest punt, i malgrat l'acumulació de tantes preocupacions, no hem pas restat inactius durant tota aquesta temporada. L'estudi preliminar per a la reforma de la Cúria ha estat portat endavant amb bons resultats. Hem de dir que no es constaten greus necessitats que obliguin a canvis d'estructura. Certament, però, a part de la forma de renovació dels titulars, són necessaris molts retocs, algunes simplificacions i diversos perfeccionaments. Seran, sobretot, els principis ordenadors d'aquest organisme els que quedaran formulats i establerts més clarament. La transformació esperada semblarà lenta i parcial, -i cal que així sigui, si es vol donar a les persones i tradicions el respecte que mereixen-, però arribarà."

- "I per a donar, tota vegada, una prova de la nostra paraula amb un exemple, us anunciem ja la propera publicació del nou estatut que regirà la primera de les Congregacions romanes, o sigui el Sant Ofici."

III.- ACTITUD DE CONVERSIÓ - ESPERIT D'"AGGIORNAMENTO".

- "No són, però, aquestes reformes, per necessàries que siguin, les que deuen polaritzar la nostra atenció; sinó més aviat les reformes moral i espiritual, que ens conformaran millor al nostre diví Mestre i ens faran més aptes per als deures de la nostra pròpia vocació. El punt que ens deu preocupar principalment és el de la nostra santificació efectiva i de la nostra veritable capacitat de difondre el missatge de l'Evangeli a tots els homes del nostre temps."

- "Així doncs, ens sembla molt important que ens donem compte de quina ha d'ésser la nostra actitud en el curs del període post-conciliar.
La celebració del Concili ha suscitat, segons ens sembla, tres moments espirituals diferents.
El primer va ésser el de l'"entusiasme", la qual cosa és ben normal: la sorpresa, la joia, l'esperança, el somni d'un cert messianisme, acolliren l'anunci d'aquesta convocatòria a la vegada desitjada i inesperada; un alè primaveral impulsa, des del començament, tots els cors.
Ve de seguida el segon temps: el "desenrotllament efectiu" del Concili; que es va caracteritzar per les qüestions problemàtiques. Aquest fenòmen devia acompanyar el treball conciliar, el qual ha estat, ho sabeu prou bé, immens, gràcies sobretot a l'activitat dels membres de les Comissions i de les Sub-comissions, dins de les quals la labor dels experts, i particularment d'alguns d'ells, ha estat extremadament eficaç i competent. Per a donar-los un testimoniatge públic de reconeixença, hem volgut que, almenys alguns d'ells, concelebressin, avui, amb Nos, el Sant Sacrifici de la Missa.

A certs sectors, però, de l'opinió pública, tot va ésser discutit i considerat com a matèria de discussió, tot els semblava difícil i complexe, res quedava fora de crítica ni defugia la recerca més impacient d'innovacions; hom va veure aparèixer sentiments d'inquietud, moviments d'opinió, actituds receloses, atrevides, posicions arbitràries. Sorgí d'una banda i d'altra la temptació del dubte àdhuc en les normes fonamentals de veritat i d'autoritat, fins que la veu del Concili començà a fer-se sentir: pacificadora, reflexiva, solemne."

vida del concili

Nº. 47 -full 2on.-

- "Les paraules greus i encoratjadores que en aquest darrer cicle el Concili pronuncia, diran quina ha d'ésser la forma de vida de l'Església. Així, arriba el tercer temps: el de les "resolucions", el de l'acceptació i de l'execució dels decrets conciliars."

- "Aquest és el moment en què cadascú ha de preparar-se tot seguit. La discussió s'ha acabat, i comença la comprensió."

- "A la llaurada que ha remogut la terra per a la sembra, segueixen els altres treballs metòdics i positius del cultiu pròpiament dit."

- "L'Església reprèn la seva edificació, segons les normes noves que el Concili li ha donades: les seves directrius es caracteritzen per l'esperit de fidelitat; venen marcades d'una nota de novetat, la presa de consciència, més accentuada, - de la comunió eclesial, - de la seva meravellosa estructura, - de la més gran caritat que deu unir, estimular, santificar la comunió jeràrquica de l'Església."

- "Aquest és el moment del veritable "aggiornamento", preconitzat pel nostre venerable predecessor Joan XXIII, el qual en emprar el mot-programa, no li donà certament la significació que alguns intenten d'introduir-li, com si permetés de "relativitzar", segons la mentalitat del món, tot allò que atany a l'Església, dogma, lleis, estructures, tradicions; sinó que, contràriament, ell hi donà un sentit molt viu, i tanmateix ben ferm, de la permanència de la doctrina i de les estructures de l'Església, fins al punt de fer-ne la idea mestra del seu pensament o de la seva acció, Aggiornamento significarà, doncs, a partir d'ara, per a nosaltres: penetració il.luminada en l'esperit del Concili i fidelitat posada en l'aplicació de les seves directrius que ens ha traçat d'una manera joiosa i santa."

- "Pensem que és dins d'aquesta línia que cal desenvolupar l'esperit nou de l'Església; clergues i fidels trobaran un magnífic treball espiritual per realitzar per al renovellament de la seva vida i de la seva activitat segons el Crist. A aquest treball, Nos, invitem a tothom, als nostres germans i als nostres fills. Que aquests qui estimen Crist i l'Església estiguin amb nosaltres per a afirmar clarament el sentit de la veritat, el de la tradició doctrinal començada pel Crist i pels apòstols, el sentit també, de la disciplina eclesiàstica, i el de la unió profunda i cordial que ens fa a tots confiats i solidaris, com membres del mateix Cos."

Inici del procés de beatificació de Pius XII i Joan XXIII

- "I per reafirmar-nos en aquest esforç de renovellament espiritual, Nos, proposem que l'Església recordi amb devoció les paraules i els exemples dels nostres predecessors immediats, Pius XII i Joan XXIII, als qui l'Església i el món tant deuen. A aquest fi, decidim iniciar els processos canònics de beatificació d'aquests dos Pontífexs de tanta talla, de tant fervor, i tan estimats per Nos.
Així es veuran satisfets els desitjos expressats per molts en aquest sentit de cara a aquests dos Papes. Així la posteritat podrà recollir, amb tota seguretat, el patrimoni espiritual que ells deixaren per herència; s'evitarà per tant que altres motius estranys al culte de la veritable santedat -que busca la glòria de Déu i l'edificació de l'església- intervinguin en detriment de l'autenticitat en la manera de presentar aques-

tes figures estimades a la veneració de la generació present i de les generacions futures.
El procediment, com tothom sap, no podrà pas ésser ràpid, però serà portat amb diligència i regularitat. Déu vetllarà perquè aquest procediment ens condueixi fins el punt on, des d'ara, esperem arribar."

IV.- COMIAT

Vers una visió de conjunt

"La proximitat del final del Concili ens convidaria, ara, a donar una ullada de conjunt als punts tractats fins ara i ja arribats a la maduresa gràcies a la nostra Assemblea, tant respecte al sentit doctrinal; com a ensenyaments magnífics, rics en veritat i fecunds per a l'acció; com des del punt de vista de la caritat; el Concili ens ha unit a tots, des dels indrets més llunyans de la terra, per a conèixer-nos, per a pregar, per a estudiar, per a decidir a l'ensems, per a manifestar tots a l'uníson la nostra fidelitat al Crist i al seu Evangeli, i per a augmentar la nostra capacitat d'estimar-nos, d'estimar els germans separats, els pobres i els que pateixen, el món que pensa i treballa, la humanitat tota. No tenim ara temps per a fer una síntesi d'aquesta amplària, altres ocasions es presentaran, per a aquest estudi, a Nos i a aquells que vindran darrera de Nos."

"In perpetuam rei memoriam"
un servei pastoral en lloança a Maria

"Ara doncs, posarem fi a les nostres paraules fent públic en primer lloc un projecte que voldríem portar a terme de manera que la recordança del Concili quedés perpetuada dignament: es tracta d'edificar a Roma, en un indret triat segons les necessitats pastorals, una nova església dedicada a la Mare de Déu, Mare d'aquesta Església de la qual Ella mateixa n'és la filla més beneïda, la primera de tots i amb títol privilegiat."

Per a increment de la vida cristiana:
un jubileu de predicació, caritat i conversió

"En segon lloc, us participem la nostra intenció de proclamar per a tota l'Església, un jubileu especial, que durarà des del final del Concili, fins a la pròxima festa de Pentecostès. La seva missió serà la de difondre, per la predicació, el missatge de veritat i caritat que dimana del Concili mateix i la d'intensificar al cor dels fidels el sentit comunitari que els aplegui al voltant del pastor de la seva diocèsi, exhortant tot el món perquè tregui profit i perquè es beneficiï del "misteri de reconciliació" (2 Cor. 5, 18), que serà tot el més amplament possible obert i ofert a tots els homes de bona voluntat. Les informacions i disposicions sobre aquest jubileu seran modificades tan aviat com sigui possible."

Clausura

"Es hora d'acabar aquest discurs i de cloure la celebració d'aquesta Sessió Solemne, no però sense remerciar-vos la vostra presència i participació a les funcions sagrades, tan plenes de gravetat i tan joioses alhora.

Nos, us saludem a tots en el Senyor i en el seu Nom tant Sant, us beneïm."

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 48 23 de novembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 164

Divendres, 19 de novembre.

I.- ADVERTIMENTS DE MONS. FELICI.

. Programa de les properes congregacions generals, a més del descans que durarà des del dia 20 fins el dia 30.
- Dia 30: Relació i votacions a l'esquema de l'activitat missionera de l'Església, que serà repartit als pares, el dia 26, als seus domicilis respectius. I distribució del text sobre el ministeri i la vida dels preveres.
- Dia 2: Relació i votacions al text sobre els preveres. I distribució de l'esquema XIII.
- Dies 4 i 6: Relació i votacions a l'esquema XIII.

. Ordre de les audiències de Pau VI als diferents episcopats:
- Dia 19: Estats Units i Canadà
- Dia 22: Bèlgica, França, Luxemburg, Mònaco i Turquia
- Dia 23: Amèrica Llatina
- Dia 25: Austria, Dinamarca, Finlàndia, Alemanya, Noruega, Suècia i Suïssa.
- Dia 26: Espanya i Portugal
- Dia 29: Gibraltar, Inglaterra, Irlanda, Islàndia i Malta

. Distribució als pares del text de l'Encíclica "Mysterium fidei", d'un volum "Il viaggio di Paolo VI in India", i d'una edició especial sobre la "Divina Comedia" de Dante. Sobre aquesta obra, el secretari general, tal vegada fent broma d'un moment dramàtic del Concili, avui fa un any, en què un bon nombre de pares havien fet recurs al Papa, demanant la seva intervenció a favor de la votació de l'esquema de llibertat religiosa amb aquestes paraules "instanter, instantius, instantissime", ha dit als pares que no demanessin més d'un exemplar, i els ha reclamat "vehementer, vehementius, vehementissime".

II.- RESULTATS DE LES ÚLTIMES VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA XIII

Votació 28: Conjunt del cap. IV que tracta de la comunitat política.
Resultat: Votants, 2.241

1.970	plau
54	no plau
210	plau segons
7	nuls

Votació 29: Nn. 81-86, corresponents a la introducció i primera secció del cap. V., on parla de la "promoció de la pau i de la comunitat dels pobles". S'exposa la necessitat d'evitar la guerra; es destaca l'aspiració a la pau, pròpia del món contemporani. Es defineix la naturalesa de la pau. Es posen en relleu els horrors de la guerra, la barbàrie de les armes científiques, les noves formes de guerra que utilitzen la subversió i el terrorisme. Es fa esment del dret internacional, es condemna solemnement tota mena d'exterminis i es fa l'elogi d'aquells que es neguen a portar a terme actes d'aquesta espècie. Es subrat-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

lla el deure d'observar els convenis internacionals sobre ferits i presoners. La llei ha de reconèixer l'objecció de consciència. No es pot negar el dret a la defensa llegítima, tot i que té els seus límits. Respecte de la guerra total es diu que "en l'era atòmica és una follia considerar la guerra com a un instrument apte per a restablir el dret lesionat"; s'afegeix una condemna de la guerra total, afegint-hi una crida a la consciència dels governants i dels caps militars. La cursa d'armaments és una de les plagues més greus de la societat actual; s'han de trobar mitjans dignes de l'home per tal d'evitar la guerra. I s'afirma que s'ha d'arribar a la prohibició absoluta de la guerra, la qual cosa comporta l'existència d'una autoritat pública mundial.

Resultat: Votants, 2.242 — 2.081 plau
144 no plau
17 nuls

Votació 30: Nn. 87-90, corresponents a la segona secció del cap. V "edificació de la comunitat internacional". Es fa una anàlisi de les causes de les discòrdies i s'exposen els seus remeis. Parla de la comunitat dels pobles i de les institucions internacionals, de la cooperació en el sector econòmic.

Resultat: Votants, 2.170 — 2.122 plau
43 no plau
5 nuls

Votació 31: Nn. 91-94, parlen de la cooperació internacional davant del fet de l'augment demogràfic; s'adverteix contra el perill de recòrrer a solucions immorals; es recorden els drets de la persona i de la família. S'especifica el deure dels cristians a l'acció caritativa i social. Es destaca la presència de l'Església en la comunitat internacional i es demana la constitució d'un organisme central eclesiàstic dedicat a la promoció de la pau.

Resultat: Votants, 2.290 — 2.216 plau
65 no plau
9 nuls

Votació 32: Nn. 95-97, i conclusió. Es fa record de la funció de cada cristià i de les esglésies locals, del diàleg per part dels cristians en els diferents plans esmentats a l'Ecclesiam suam, i del testimoni que han de donar els cristians posant-se al servei de la construcció del món modern.

Resultat: Votants, 2.218 — 2.165 plau
33 no plau
20 nuls

Votació 33: Conjunt del cap. V i la conclusió.

Resultat: Votants, 2.227 — 1.656 plau
45 no plau
523 plau segons
3 nuls

El text de l'esquema sobre la Constitució pastoral de l'Església en el món d'avui ha estat, per tant, aprovat. Ara passa a la Comissió per tal que s'hi incorporin els "modi" proposats.

III.- 19 DE NOVEMBRE, DIA HISTÒRIC PER AL TEXT DE LA DECLARACIÓ DE LLIBERTAT RELIGIOSA.

- 19 de novembre de 1963. Mons De Smedt feu la primera presentació d'una declaració sobre la llibertat religiosa, oberta, i inspirada en l'encíclica Pacem in terris. Malgrat la seva eloqüència persuasiva, el text fou ajornat.

- 19 de novembre de 1964. En el marc d'unes circumstàncies més dramàtiques, l'esquema no arriba a ésser votat.

vida del concili

Nº. 48 -full 2on.-

- 19 de novembre de 1965. Avui ha estat realitzada la votació definitiva.
Comenta Laurentin a "Le Figaro" del 20-21 de novembre: "El 19 de novembre de 1963, Mons. De Smedt havia estat profètic; el 19 de novembre de 1964, havia estat patètic; el 19 de novembre de 1965, ha estat didàctic. Sense perdre el seu calor, ni la força de la seva eloqüència, amb humilitat i amb minuciositat ha fet exposició del dret concedit per l'esquema a les exigències divergents presentades per la majoria i sobretot per la minoria conciliar."
Avui, Mons. De Smedt ha subratllat breument la importància del text per a la concòrdia i la col.laboració entre la societat humana i l'Església de Crist. Després ha presentat tres punts particulars que, de forma evident, han estat modificats d'acord amb les esmenes presentades:

a) Alguns pares han cregut que el text no demostrava suficientment com l'esquema no contradiu la doctrina dels Papes anteriors a Lleó XIII. Com ja s'havia subratllat a la relació precedent, els documents pontificis anteriors a Lleó XIII insistien sobretot en els deures morals dels poders públics respecte de la religió; després de Lleó XIII, tot i conservant la doctrina anterior, els Papes han insistit sobretot en una altra obligació dels poders públics, és a dir, la de respectar, en matèria religiosa, la dignitat de la persona humana. El text dels paràgrafs 1 a 3 ha estat modificat per tal d'expressar més clarament els deures dels poders públics devers la religió veritable, tenint en compte que l'objecte específic de la Declaració és el de precisar el segon aspecte, això és, els drets i els deures que deriven de la dignitat de l'home.

b) Els pares admeten ara la necessitat d'una Declaració sobre el que cal entendre "tècnicament" per llibertat religiosa.

c) Els pares accepten unànimement la doctrina exposada per Pius XII: el bé comú exigeix que en la societat actual la llibertat religiosa sigui reconeguda i jurídicament establerta a tot arreu.

Mons. De Smedt, a més a més, ha exposat perquè el Secretariat no ha fet cas d'algunes propostes.

1) Alguns pares, amb desacord respecte del desplegament donat a la doctrina dels últims Papes, desitjaven que no es parlés del dret de la persona humana a la llibertat religiosa. Tan sols admetien un dret civil positiu, donat el quadre de l'actual organització de la societat. El Secretariat, sobre aquest punt fa tres observacions:
   a) això canviaria el sentit del text, acceptat per la majoria de més de dues terceres parts de l'Assemblea.
   b) posaria en perill la llibertat i independència de l'Església catòlica, la qual estaria en dependència de la voluntat del legislador, i en canvi s'ha de preocupar del bé de tota l'Església.
   c) aquestes consideracions no signifiquen pas que el Concili es preocupi tan sols de la llibertat de l'Església catòlica. La Declaració fonamenta la llibertat religiosa sobre la dignitat de la persona humana, la qual ha estat creada a la imatge de Déu, dotada de lliure arbitri i de responsabilitat personal.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

2) Altres pares han demanat que es suprimeixi l'exposició bíblica continguda a la segona part. Ara bé, el text ha estat aprovat en la seva substància. D'altra banda, ningú pot negar que la Revelació cristiana porta un fonament i un llevat per als principis de la llibertat religiosa. Finalment, aquest pas és important de cara al diàleg amb els germans separats.

Concluint, Mons. De Smedt ha anunciat les esmenes que havien estat proposades per a prevenir errors d'interpretació i que per tant han estat acollides. Aquestes esmenes formen quatre grups:

1) Alguns pares es planyien que la frase sobre els deures devers la veritable religió tornés el text menys acceptable per als no catòlics i per als no cristians. Però el Concili ha de demostrar amb claredat i amb sinceritat com el reconeixement de la llibertat religiosa deixa intacte als ulls dels cristians els deures devers la veritable religió. Hi han dues esmenes que tenen una importància particular:
   a) en el paràgraf 1 quan s'afirma que la fe catòlica en la única Església de Crist, el text afirma tan sols que tots els homes estan obligats de cercar la veritat sobretot pel que fa referència a Déu i a la seva Església i que, una vegada reconeguda la veritat, estan obligats d'adherir-s'hi.
   b) la proposició que segueix diu amb més claredat que la llibertat religiosa deixa intacta la tradicional doctrina catòlica sobre el deure moral dels homes devers la veritable religió i devers l'única Església de Crist.

2) Altres pares temien que es pogués interpretar alguna frase com a un reconeixement per part del Concili del dret de difondre l'error i d'acceptar l'indiferentisme. El text ha estat modificat per tal d'afirmar ben clarament que cadascú ha de formar-se rectes i "veritables" judicis a la seva consciència; que un deshonest proselitisme ha d'ésser considerat com un abús del dret i com un atentat al dret dels altres; que les comunitats religioses no han d'ésser impedides de fer valer les seves doctrines per a organitzar i vivificar la societat; i que els pares tenen el dret d'escollir l'escola per als seus fills d'acord amb les seves conviccions religioses.

3) Un bon nombre de pares diuen que el text sembla donar pas al laïcisme, com si la pràctica de la religió no formi part del bé comú. El text puntualitza doncs que el poder civil, el fi del qual és de preocupar-se del bé comú, ha de reconèixer i afavorir la vida religiosa dels ciutadans però que no té dret d'imposar o d'impedir els actes religiosos. A més, s'afirma que els individus, els grups socials, els poders civils, l'Església, i les altres comunitats religioses tenen una responsabilitat devers la llibertat religiosa, cadascú a la seva manera, "segons el seu deure devers el bé comú"; d'altra banda, es diu que la igualtat jurídica de tots els ciutadans, siguin quines siguin les seves conviccions religioses, és element del bé comú. Anàlogament, s'ha precisat que els límits de la llibertat religiosa troben el seu fonament en el bé comú.

4) A propòsit d'aquests límits de la llibertat religiosa, alguns pares han demanat que no es parli d'ordre públic, o que se'n parli amb més prudència. S'ha proposat parlar de bé comú en lloc de parlar de l'ordre públic. Mons. De Smedt ha subratllat la greu importància d'aquesta qüestió. Ha fet notar que quan es tracta de protegir o de promoure la llibertat religiosa, el bé comú és considerat en la seva part fonamental. Aquesta part del bé comú ve designada per l'expressió "ordre públic" en el dret civil actual i en les diferents Constitucions; és necessari utilitzar el terme tècnic usat en la societat actual. El Concili pot ajudar a aclarir aquesta qüestió indicant clarament el contingut d'aquesta noció d'ordre públic. La Comissió, doncs, ha esmenat el text, conservant

vida del concili

la seva substància. El text demostra que els límits de la llibertat religiosa es fonamenten sobre la necessitat de garantir els drets de tots i la seva pacífica composició; de garantir la pau civil, de protegir la pública moralitat. En aquesta exposició, el terme d'ordre públic no hi ve utilitzat, però el text afegeix el que constitueix una part fonamental del bé comú i que integra l'ordre públic.

Mons. De Smedt ha al.ludit finalment les altres correccions que fan més clar i més harmònic el text.

Resultats de les Votacions

Votació 1: Introducció; objecte i fonament de la llibertat religiosa i relació de l'home amb Déu; llibertat de les comunitats religioses; llibertat religiosa de la família.
Resultat: Votants, 2.242 — 1.989 plau, 246 no plau, 7 nuls

Votació 2: Deure de la llibertat religiosa; els seus límits; educació de la llibertat.
Resultat: Votants, 2.200 — 1.957 plau, 237 no plau, 6 nuls

Votació 3: La doctrina de la llibertat religiosa té els seus orígens en la Revelació. Llibertat de l'acte de fe; exemple de Crist; els apòstols i l'Església segueixen aquest exemple.
Resultat: Votants, 2.210 — 1.989 plau, 217 no plau, 4 nuls

Votació 4: Llibertat de l'Església; funció de l'Església; conclusió.
Resultat: Votants, 2.228 — 2.033 plau, 190 no plau, 5 nuls

Votació 5: La Declaració completa.
Resultat: Votants, 2.216 — 1.954 plau, 249 no plau, 13 nuls

L'esquema de la declaració sobre el dret de la persona i de les comunitats a la llibertat social i civil en matèria religiosa ha obtingut la majoria prescrita per a la seva aprovació en congregació general. Ara, passa al Papa perquè pugui ésser proposada a la votació i a la promulgació en Sessió Pública el dia 7 de desembre.

Resum de Mn. Josep Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 49 26 de novembre de 1.965

DECRET SOBRE LA FORMACIÓ SACERDOTAL

En la Sessió pública del dia 28 d'octubre, va ésser definitivament sancionat i promulgat com a Document Conciliar el "Decret sobre la formació sacerdotal".

HISTÒRIA DEL TEXT

La comissió preparatòria del Concili Vaticà II, havia pensat, d'entrada, en la viabilitat de dos textos, l'un com a decret sobre les vocacions sacerdotals, i l'altre sobre la formació dels futurs sacerdots.

La Comissió central va examinar aquests dos esquemes-projecte, el 24 de febrer i el 12 de juny de 1962, resolent d'unificar-los en un de sol.

Així va començar la primera sessió conciliar l'octubre de 1962; a la fi de la qual, l'esquema unificat quedava com un dels disset aprovats com a tasca del Concili.

La comissió de Coordinació va donar les seves normes a finals de gener de 1963 i la Comissió de Treball va tenir sessions pròpies el febrer i el març; els bisbes d'arreu varen rebre el text estructurat, pel maig del mateix any.

La segona sessió del Concili va recollir (oct.-nov. 1963) les esmenes presentades pels pares i es va refondre el text segons aquestes esmenes.

La Comissió de Coordinació va donar de nou, al gener de 1964, l'orientació de reduir l'esquema a les principals proposicions (tenia en principi unes 60 planes) i la Comissió de Treball es va reunir el mes de març per a aquesta tasca.

A la tercera sessió es va presentar el text a l'aula per al Debat i Votacions, que van tenir lloc del 12 al 17 de novembre (1964). Després d'aquesta votació aprovatòria per ampla majoria, la Comissió va tornar a recollir el parer i les esmenes dels Pares Conciliars per a estudiar-les i incloure els "modus" pertinents, treball realitzat del març a l'abril de 1965.

A la quarta sessió, Mons. Josep Carraro, bisbe de Verona (Itàlia) va presentar les esmenes més importants fetes i el seu significat passant, tot seguit, a les votacions els dies 11 i 12 d'octubre.

El dia 13 d'octubre es va celebrar la votació de conjunt del text íntegre. De 2.212 Pares, van votar "plau" 2.196; "no plau" 15; i 1 vot va ésser nul. Així quedava definitivament aprovat el Decret en Congregació General.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

Finalment es va celebrar la votació solemne en Sessió Pública i la promulgació pontifícia com a Decret Conciliar.

Al terme del document es llegeix:
"Totes i cada una de les coses que constitueixen aquest Decret han plagut als Pares del Sacrosant Concili. I Nos, amb la potestat apostòlica que ens ha estat donada per Crist i a l'ensems amb els venerables Pares, en l'Esperit Sant les aprovem, jutgem i establim, i el que així sinodalment ha estat establert, manem que sigui també a la glòria de Déu promulgat.

A Roma, junt a St. Pere, dia 28 oct. 1965.
Jo, PAU, bisbe de l'Església Catòlica.

(A la signatura del St. Pare segueixen les de tots els Pares Conciliars)

(Aquest "curriculum" pot donar una idea del treball i mètode d'elaboració i aprovació dels documents conciliars en general. Per això hem cregut oportú de detallar-ho.)

ÍNDEX GENERAL

El Decret consta de :
Un proemi introductori; vint-i-dues proposicions, distribuïdes en set capítols; i una exhortació conclusiva.
Porta com a títol llatí " DE INSTITUTIONE SACERDOTALI".

PROEMI

Aquest Sant Sínode, conscient en probitat que la desitjada renovació de tota l'Església depèn (1) en la major part del ministeri dels sacerdots, animat de l'Esperit de Crist, proclama la importància cabdal de la formació sacerdotal i declara alguns dels seus fonamentals principis, als quals s'han de conformar les lleis ja aprovades per la pràctica secular i aquelles coses noves que s'hi hagin d'introduir segons les constitucions i decrets d'aquest Sant Concili i les noves exigències del temps. Aquesta configuració sacerdotal, per la mateixa unitat del sacerdoci catòlic, és necessària a tots els sacerdots d'ambdues clerecies (regular i secular) i de tots els ritus; i per tant aquestes prescripcions, que directament miren al clericat diocesà, han d'ésser aplicades a tothom d'acord a la congruència de cada cas.

(1). Les paraules amb les quals el Senyor va constituir els apòstols i els seus successors i cooperadors com a anunciadors de l'Evangeli, pastors del nou poble elegit i dispensadors dels ministeris de Déu, fan ben palesa la manera tan radical com el progrés de tot el poble de Déu, per voluntat del mateix Crist, depèn del ministeri sacerdotal. I la mateixa cosa confirmen les paraules dels Pontífexs.
Cfr: S. Pius X, Exhortatio ad Clerum "Haerent animo", 4 agt. 1908.

Pius XI, Litt. Ectycl. "Ab catholici Sacerdotii, 20 des. 1935.

Pius XII, Adhortatio Apost. "Menti Nostrae", 23 set. 1950, A.A.S. 42, 1950, pp. 657-702.

Ioannes XXIII, Litt. Encycl. "Sacerdotii Nostri primordia", 1 agt. 1959: A.A.S. 51, 1959, pp. 545-579.

Paulus VI, Epistula Apost. "Summi Dei Verbum", 4 nov. 1963, A.A.S. 55, 1963, pp. 979-995.

vida del concili

Nº. 49 -full 2on.-

INDEX

PROEMI

Finalitat, importància, esperit i destinataris.

PROPOSICIONS

I PLA DE FORMACIÓ SACERDOTAL A CADA NACIÓ.
1.- Principis generals, adaptats per les conferències episcopals, segons les necessitats pastorals peculiars de llocs i temps.

II ESTÍMUL A LES VOCACIONS SACERDOTALS.
2.- Exigències de tota la comunitat cristiana (conscient, orgànica, metòdica).
3.- Cura de les vocacions als seminaris menors, a les institucions i escoles paralel.les i als Col.legis majors o institucions per a adults.

III ORGANITZACIÓ DELS SEMINARIS MAJORS.
4.- Necessitat. Finalitat pastoral.
5.- Preparació, designació i actuació dels superiors i professors.
6.- Qualitats dels qui es preparen al ministeri sacerdotal.
7.- Organització: unitària a Seminaris interdiocesans; distributiva per grups minoritaris.

IV FORMACIÓ ESPIRITUAL
8.- En el marc doctrinal i pastoral, centrada en el Misteri Pasqual.
9.- Vida "d'Església" segons la llum i l'esperit del Concili.
10.- Celibat sacerdotal.
11.- Maduresa, disciplina i llibertat.
12.- Intervals d'estudis. Diaconat.

V ESTUDIS ECLESIÀSTICS
13.- Grau previ als estudis superiors i específics.
14.- Estudis coordinats i centrats entorn el Misteri de Crist.
15.- Amplitud, orientació dels estudis filosòfics i nexe amb la consideració teològica dels "Misteris Salvífics".
16.- Pla d'estudi de la teologia. Història de la salut, Misteri de Crist i de l'Església, Sagrada Escriptura, Litúrgia, i Estructuració i renovació segons els documents conciliars i les exigències pastorals del món d'avui.
17.- Mètodes d'estudi i formació personalístics.
18.- Facultats, Universitats i Estudis Superiors de Teologia.

VI FORMACIÓ PASTORAL
19.- Cura i ministeri de la vida cristiana. El diàleg.
20.- Pedagogia, psicologia, sociologia.
21.- Iniciació i pràctica pastorals.

VII PLA DE FORMACIÓ POST-SEMINARI
22.- Instituts de pastoral. Renovació i progrés intel.lectual, espiritual i pastoral. Reunions i convivències sacerdotals.

CONCLUSIÓ

Progrés fidel i renovació. Exhortació al bon esperit i treball post-conciliar.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió

VISIÓ DE CONJUNT

Un intent d'aproximació a les línies generals que inspiren el Decret i juguen al fons de cada un dels punts tractats, ens portaria a subratllar com a aspectes bàsics:

1) Una marcada línia de descentralització

2) Un desig d'adaptació realística a les necessitats concretes de lloc i de temps.

3) Una orientació bàsica en la funció pastoral.

4) Sentit de continuïtat i renovació.

DESCENTRALITZACIÓ

Considerar aquest aspecte com una benigna concessió a uns desitjos o exigències que de temps venien produint-se en el si de l'estructura eclesiàstica o com un oportunisme més o menys experimental per a acabar, vistos els resultats de disgregació i pèrdua de to, en una final absorció més forta encara, seria una defectuosa visió polititzant del problema.

Hi juga aquí un principi molt seriós, molt estructural, diríem, molt de fons, l'ésser de tota societat i el sentit de les seves funcions i òrgans, la qual cosa se n'ha dit el "principi de subsidiaritat" i s'ha desenrotllat tant, de cara a les societats civils: Una formulació per a expressar l'origen de les super-estructures funcionals i allò radical del servei a les persones i al seu desenvolupament.

En una societat rectament ordenada no hi ha d'aver negació ni absorció dels estaments de base, pels nivells superiors. L'únic admisible és una subsidiaritat per a ajudar tot el que és bo per a cada nivell i quan per ell sol no pugui assolir-ho. El respecte i el servei a les persones, a les minories estructurals, a les associacions i als cossos intermedis és una consideració complementària del fonament de la societat i el seu fi.

Aquest principi social s'ha d'aplicar també, amb els corresponents matisos, a la societat eclesial, sense cap por de des-jerarquització o des-sacralització de l'autoritat i poder diví que té l'Església.

Baixar només un esglaó, per a fer a nivell episcopal el que es feia a nivell superior, tot i ésser molt, no seria veure la profunditat renovadora de la consciència il.luminada que l'Església ha obtingut com a do de l'Esperit en el Concili.

ADAPTACIÓ

En una altra vessant, el principi anterior es converteix en adaptació de cara a la realitat. És com un esperit i una actitud de realisme.

El Decret és una "llei de bases" a concretar progresivament, quant a lloc i a necessitats presents i quant a revisió en el temps. Que el pla de formació en tots els seus ingredients estigui sempre d'acord amb les exigències pastorals.

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 50 27 de novembre de 1.965

ORIENTACIÓ BÀSICAMENT PASTORAL

Que tota la formació dels qui es preparen al sacerdoci hagi d'estar guiada per a la funció pastoral, és un pas més encara en la línia del mateix principi, considerat, ara, des del punt de vista de la missió de l'Església i de la realitat sacerdotal.

No es tracta d'un "practicisme" d'unes "receptes o formularis" d'actuació, ni de fer el mateix segons les pinzellades superficials de les noves "modes" apostòliques. Es tracta de viure la fe i d'exercir la missió que Crist va encomanar a l'Església, en el món d'avui.

"Les exigències pastorals en la preparació per al sacerdoci, tenen el mateix significat que ha tingut la inspiració pastoral per al Concili Ecumènic: l'Església redescobrint-se a si mateixa, present en el món". "Per a l'Església, és de vida o mort, -de fidelitat o infidelitat- trobar-se a si mateixa, en el món d'avui, com a autèntica oïdora i realitzadora de la Paraula de Salvació". També per als sacerdots. (Vegeu: "Formación pastoral en los seminarios", a "El Correo Catalán", 3 nov., pag. 17).

Segons el mateix Jesucrist, Mestre, Sacerdot i Pastor, els qui es preparen per al sacerdoci s'han de formar com a autèntics pastors. (Cfr. Conc. Vat. II Constitutio dogmatica "De Ecclesia" nº.28) (AAS. 57, 1965, p. 34).

CONTINUÏTAT I RENOVACIÓ

"No manquen homes particularment dotats de generositat, que trobant-se davant de situacions en què les exigències de la justícia no són satisfetes o no ho són en grau suficient, se sentin encesos del desig d'innovacions i superin d'un sol salt totes les etapes, com si volguessin recórrer a quelcom de semblant a una revolució. No s'ha d'oblidar que la gradació és la llei de la vida en totes les seves expressions; per això fins en les institucions humanes no podem reeixir, en fer innovacions vers el millor, si no és obrant gradualment des de dintre d'elles. No pas en la revolució -proclama Pius XII- sinó en una evolució concordada es troba la salvació i la justícia. (Pau a la terra, Joan XXIII, nº. 155-156).

El decret, mantenint una línia de continuïtat, és francament evolutiu i renovador. Més encara, no tanca la porta a res, ni del que ja és un fet en qualsevol camp de l'educació, de la psicologia, de la sociologia, del progrés teològic, etc, etc., ni del que vingui en el futur. Permet d'integrar-ho tot.

I no tan sols permet, sinó que intenta decididament aquesta integració. Podrà ésser utilitzat en molts sentits, perquè és una arma poderosa a mans dels qui vulguin "fer la seva" per la línia d'aquesta obertura en la lletra, però no podran "fer la seva", sinó violentant l'esperit i el sentit del decret. El Decret no autoritza que cadascú faci el que vulgui, sinó que "allò que calgui", "allò que s'ha de fer" sigui fet per cadascú. Hi hauran més o menys lentituds en aquest passar de l'estat actual a la realitat assenyalada pel Decret, però al camp del

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

progrés concordat no amagarà mai aquelles lentituds que siguin injustificables, per ser motivades només per la inèrcia o per altres interessos i mentalitats, i no per les limitacions, doloroses, però reals, de les coses.

"L'Església viu... Ve't aquí que aquests actes conclusius del Concili ens ho fan experimentar. L'Església viu, l'Església pensa, l'Església parla, l'Església creix, l'Església segueix construint-se". Ha de seguir vivint i creixent i construint-se. (Pau VI, Homilia, III Sessió pública, 28 oct. 1965).

TEXT

I.- PLA DE FORMACIÓ SACERDOTAL A CADA NACIÓ

1.- "A cada nació o ritu, cal posar en marxa un 'Pla especial de Formació Sacerdotal' ja que deguda la gran diversitat de pobles i de regions, no es va poder donar més que unes lleis generals. Aquest pla haurà d'ésser establert per les Conferències Episcopals, revisat, de tant en tant, i aprovat per la Seu Apostòlica, i mitjantçant el qual, les lleis universals s'acomodaran a les situacions peculiars de cada lloc i moment, a fi que la formació sacerdotal correspongui sempre a les necessitats pastorals d'aquelles regions on s' ha d'exercir el ministeri."

Notes:

- El decret resta doncs voluntàriament en el pla de les lleis generals com una ordenació de principis bàsics.
- Les Conferències Episcopals hauran de fer un primer pas d'adaptació i concreció.
- Aquest pas no podrà ésser l'únic, si es vol ser fidel al principi que la formació sacerdotal correspongui sempre a les necessitats pastorals de les regions, on s'ha d'exercir el ministeri.
- El pla ha de revisar-se de tant en tant.
- La Santa Seu l'aprovarà.
- La intenció de conjunt és pastoral. Per un millor servei ministerial.

II.- ESTÍMUL A LES VOCACIONS SACERDOTALS

2.-"Fomentar les vocacions, correspon a tota la comunitat cristiana, la qual ha de promoure-les, en primer lloc, amb una vida plenament cristiana.
Les famílies animades d'un esperit de fe, caritat i pietat, contribueixen de la manera més gran a aquesta missió i són com el primer seminari. També aquelles parròquies, amb plenitud de vida, de la qual en fan participar als propis adolescents.
Els mestres i tots els qui, d'una manera o altra, tenen cura d'institucions per a infants i joves, sobretot les Associacions Catòliques, han d'esforçar-se en educar els adolescents que tenen encomanats, de tal manera, que siguin aptes per a percebre la crida divina i seguir-la de bon grat.
Tots els sacerdots han de manifestar ben palesament un zel apostòlic en la promoció de les vocacions i atraure l'ànim dels adolescents amb la seva propia vida, senzilla, de treball, viscuda amb joia, amb mútua caritat sacerdotal i agermanament apostòlic.
Quant a promoure les vocacions, pertany als bisbes, estimular la comunitat i tenir cura de la sòlida unió de les forces i les tasques de tothom. Ajudaran com a pares, sense escatimar cap sacrifici, a tots els qui es judiquin a si mateixos cridats a aquesta missió.
Aquest conjunt d'esforços de tot el poble de Déu a favor de les vocacions, respon a l'acció de la Divina Providència, la qual dóna les aptituds convenients als homes per Déu elegits per a participar del sacerdoci jeràrquic de Crist, i els ajuda amb la seva gràcia tot fent que els legítims ministres de l'Església, reconeguda la idoneï-

vida del concili

Nº. 50 -full 2on.-

tat dels candidats que demanen, amb recta intenció i plena llibertat, aquest ofici tan gran, i ben comprovades aquestes coses, els cridin i els consagrin amb el segell de l'Esperit Sant al culto de Déu i al servei de l'Església.
El Sant Sínode recomana també juntament amb la cooperació comunitària, l'oració constant, la penitència cristiana i la formació dels fidels cristians, cada dia més aconseguida per mitjà de la predicació, de la catequesi i dels diversos medis de comunicació social, amb la qual cosa la necessitat, naturalesa i excel.lència de la vocació sacerdotal es faran més paleses.
A més, el St. Sínode, mana que l'"Obra de les Vocacions", ja establerta, o que cal constituir a cada diòcesi, regió o nació, d'acord amb els documents pontificis referents a aquesta qüestió, disposi, amb mètode i coherència, tota l'acció pastoral del foment de les vocacions i amb seny i zel la promogui, sense deixar de banda l'ajut que li puguin prestar, ben profitosament, els coneixements actuals de la psicologia i de la sociologia.
Es necessari que, amb cor ample, la tasca a favor de les vocacions vagi més enllà dels límits de cada diòcesi, de cada nació, de cada família religiosa i de cada ritu. Cal tenir en compte les necessitats de l'Església universal i ajudar sobretot aquelles regions que més esperen els obrers de la vinya del Senyor."

3.- "Als Seminaris Menors, constituïts per al cultiu dels gèrmens de vocació, es donarà als seus alumnes una especial formació religiosa especialment amb una direcció espiritual convenient, a fi que segueixin Crist redemptor amb ànim generós i puresa de cor.
Amb la col.laboració oportuna dels propis pares i sota la direcció paternal dels superiors han de portar els alumnes un règim de vida que correspongui a l'edat, a la manera de ser i a l'evolució dels adolescents, del tot adaptada a les normes de la sana psicologia, no passant per alt la necessària experiència de les coses humanes, ni la convivència amb la pròpia família.
Tot allò que a continuació es digui referent als Seminaris Majors, s'ha d'adoptar també als Seminaris Menors, sempre que sigui convenient al seu fi i al seu pla.
Es precís que els estudis que han de fer els alumnes siguin ordenats de manera que sense cap inconvenient puguin continuar-se en un altre lloc si ells decideixen una altra forma de vida.
Amb la mateixa cura s'han de cultivar els gèrmens de vocació dels adolescents i joves, que estan en aquelles peculiars Institucions, que segons la situació dels diversos llocs, serveixen per a la mateixa finalitat dels Seminaris Menors, o d'aquells que es formen en altres escoles o per diversos mitjans d'educació.
S'han de promoure, amb diligència, Institucions i d'altres medis ja iniciats, per a aquells que segueixen, de grans, la vocació divina."

III.- ORGANITZACIÓ DE SEMINARIS MAJORS

4.- "Els Seminaris Majors són necessaris per a la formació sacerdotal. En ells, tota l'educació dels alumnes ha de tendir en formar-los segons el model de N.S. Jesucrist, Mestre, Sacerdot i Pastor; que siguin autèntics pastors d'ànimes, que es preparin per tant: pel ministeri de la Paraula, que entenguin cada vegada millor la parau-

la de Déu revelada, la facin seva amb la meditació, i l'expressin amb la parla i els costums; pel ministeri del culte i de la santificació a fi que, pregant i celebrant la sagrada litúrgia, exerceixin pel Sacrifici Eucarístic i els Sagraments, l'obra de salvació; pel ministeri de Pastor, a fi que sàpiguen representar, davant els homes, el Crist, que "no ha vingut pas a ésser servit, sinó a servir i a donar la seva vida en rescat per a una multitud" (Mc. 10,45; Jo. 13, 12-17) i esdevinguts servents de tots, guanyar-ne molts (Cor. 9, 19).
Per la qual cosa tots els aspectes de la formació espiritual, intel.lectual i disciplinar, s'han d'ordenar conjuntament a aquesta finalitat pastoral i per a aconseguir-la han d'esforçar-se diligentment i amb acord mutu tots els superiors i professors, fidels de bon grat a l'autoritat del Bisbe."

5.- "Donat que la formació dels alumnes depèn certament de les lleis encertades, però sobretot dels educadors idonis, els Superiors i Professors dels Seminaris han de ser elegits d'entre els millors i han de preparar-se amb tota cura, amb una sòlida doctrina, una convincent pràctica pastoral i una singular formació espiritual i pedagògica. Convé, doncs, que es promoguin Instituts amb aquesta finalitat, o almenys s'han de celebrar, en els temps pre-establerts, cursos ordenats convenientment, i assembleas per als Superiors dels Seminaris.
Siguin ben conscients els Superiors i Professors que l'èxit en la formació dels alumnes depèn en gran manera de la seva forma de pensar i d'obrar; estableixin, guiats pel Rector, una estretíssima unió de pensament i d'acció i formin entre ells i els alumnes aquella família que correspongui a l'oració del Senyor "que siguin u" (Jo. 17, 11) i que inspirin en els alumnes el goig de la pròpia vocació.
El Bisbe, per la seva part, ha d'animar amb especial i constant predilecció els qui treballen en el Seminari i s'ha de mostrar pels mateixos alumnes veritable Pare en Crist.
Finalment, que tots els sacerdots considerin el Seminari com el cor de la diòcesi i de bon grat li donin el seu ajut."

6.-"S'ha de tenir una cura vigilant en conèixer, d'acord amb l'edat i el progrés de cadascú, la recta intenció i llibertat de voluntat dels candidats, la seva idoneïtat espiritual, moral i intel.lectual, salut física i psíquica adients, tenint en compte també les condicions hereditàries. S'ha de ponderar també la capacitat dels candidats per complir les obligacions sacerdotals i exercir les tasques pàstorals.
Malgrat s'hagi de lamentar l'escassetat de sacerdots, en tot el referent a la selecció i prova dels alumnes, cal actuar amb fermesa d'esperit, donat que Déu no permeterà que manquin ministres a la seva Església si es promou als dignes i s'orienten, en el moment oportú, amb ànim patern,als no idonis cap a altres missions, ajudant-los a prendre generosament el camí de l'apostolat seglar, coneixedors de la seva vocació cristiana."

7.- "On no pugui cada diòcesi establir convenientment el propi seminari, s'instituiran i fomentaran Seminaris comuns per a diverses diòcesis o per a tota una regió o nació, a fi d'atendre millor la sòlida formació dels alumnes, la qual ha de considerar-se aquí la suprema norma. Aquests Seminaris, si són regionals o nacionals, s' hauran de regir pels estatuts establerts pels Bisbes interessats, i aprovats per la Seu Apostòlica.
En els Seminaris, on hi hagin molts d'alumnes, conservant la unitat de règim i de formació científica, caldrà, però, distribuir convenientment els alumnes en grups menys nombrosos perquè la formació personal de cada u sigui millor atesa."

IV.- INTENSA PROMOCIÓ DE LA FORMACIÓ ESPIRITUAL

8.- "La formació espiritual ha d'anar íntimament lligada amb la doctri-

Nº. 50 -full 3er.-

nal i pastoral, i ha de dar-se amb l'ajut primordial del director espiritual, de manera que els alumnes aprenguin de viure en família i contínua comunió amb el Pare, per Jesucrist, el seu Fill, en l'Esperit Sant. Per la sagrada ordenació seran configurats a Crist Sacerdot, que s'habituïn, doncs, a adherir-se també a Ell, com amics, en íntima comunicació de vida. De tal forma visquin el Misteri Pasqual d'Ell, que sàpiguen iniciar en el mateix, el poble que els serà confiat. Que se'ls ensenyi de cercar Crist en la meditació fidel de la paraula de Déu, en l'activa participació en els misteris sants de l'Església, sobretot en l'Eucaristia i l'Ofici Diví; en el Bisbe, que els envia i en els homes a qui són enviats, especialment en els pobres, en els petits, en els malalts, en els pecadors i en els incrèduls. Estimin i venerin amb confiança filial la Benaurada Verge Maria, que com a mare va ser donada al deixeble per Crist Jesús, quan moria en la creu.
Cal fomentar diligentment els exercicis de pietat recomanats pel sa costum de l'Església, procurant però que la formació espiritual ni es recolzi tan sols en ells ni els cultivi només el sentiment religiós. Cal sobretot que els alumnes aprenguin de viure segons l'esperit de l'Evangeli, de fomentar-se en la fe, en l'esperança i en la caritat, per adquirir així l'esperit d'oració, enfortir i emparar la seva vocació i obtenir la fermesa de les altres virtuts i crèixer en el zel per a guanyar per Crist tots els homes."

9.- "S'han d'impregnar els alumnes, de tal manera, del Misteri de l'Església que el Concili ha il.lustrat especialment, que vinculats al Vicari de Crist amb humil i filial caritat i adherits una vegada ordenats sacerdots, al propi Bisbe com a fidels cooperadors, treballant a la una amb els germans, donin testimoni d'aquella unitat per la qual els homes són atrets a Crist. Aprenguin a participar, amb cor ben ample, en la vida de tota l'Església, que segons expressió de St. Agustí "En la mesura que cada u estima l'Església de Crist, té l'Esperit Sant".
Amb tota claredat han de saber que no estan destinats al comandament ni als honors, sinó que s'entreguen plenament al servei de Déu i al ministeri pastoral. Cal que s'eduquin, amb una cura especial, en l'obediència sacerdotal, en la forma de vida pobra i en l'esperit d'abnegació pròpia, de tal forma que s'habituïn a renunciar àgilment fins les coses que encara que lícites no són oportunes i a configurar-se a Crist crucificat.
Cal presentar als alumnes les greus tasques que hauran d'assumir, sense amagar-los ni la més mínima dificultat de la vida sacerdotal, que no es fixin però només en els perills de la seva futura actuació, sinó que, sobretot, es formin per a una vida espiritual que s'enforteixi primordialment per la mateixa acció pastoral."

10.- "Aquells alumnes que segons les santes i fermes lleis del ritu propi, segueixen la venerable tradició del celibat sacerdotal, han d'éssser educats diligentment per a aquest estat, en el qual, renunciant a la societat conjugal pel regne dels cels (Mt. 19,12) s'adhereixen al Senyor amb amor indivís, íntimament congruent amb la nova Aliança, donen testimoni de la resurrecció del segle futur (Lc. 20,36) i aconseguexen així un auxili adequadíssim per a exercir, amb constància, aquella perfecta caritat amb la qual poden

fer-se tot a tots en el ministeri sacerdotal.
Valorin íntimament amb quin agraïment han d'assumir aquest estat, no sols com precepte de la llei eclesiàstica, sinó com do preciós de Déu que cal demanar amb humilitat i al qual han d'esforçar-se a respondre lliurement i generosament amb l'impuls i l'ajut de la gràcia de l'Esperit Sant.
Cal que els alumnes coneixin degudament la missió i la dignitat del matrimoni cristià, que representa l'amor entre Crist i l'Església (Ef. 5, 32 s.); però que a la vegada estiguin convençuts de la pre-excel.lència de la virginitat consagrada a Crist, de forma que s'entreguin al Senyor, amb una opció seriosament meditada i generosament amb donació íntegra de cos i d'ànima.
Se'ls ha d'advertir dels perills que es presenten per a la seva castedat sobretot en la societat dels nostres dies i han d'aprendre, ajudats amb els auxilis divins i humans pertinents, a integrar la renúncia al matrimoni de tal forma, que la seva vida i el seu treball no tan sols en vinguin perjudicats en cap aspecte sinó que,al contrari, ells mateixos s'enriqueixin amb una més gran possessió del propi esperit i cos i amb el profit d'una més plena maduresa i captin millor el goig de l'Evangeli."

11.- "S'han d'observar exactament les normes de l'educació cristiana, completada amb les últimes descobertes de la sana psicologia i pedagogia. Per mitjà d'un pla rectament ordenat s'ha de cultivar també en els alumnes la maduresa humana, que es comprova principalment en certa estabilitat interior, en la capacitat de prendre decisions ponderades i en el recte judici sobre els aconteixements i les persones. Que s'habituïn els alumnes a moderar bé el propi temperament, que s' eduquin en la fermesa d'esperit, i apreneguin a valorar en general totes aquelles virtuts que més conten entre els homes i més recomanen al ministre de Crist, tals com la sinceritat, el tenir sempre en compte la justícia, la fidelitat a la paraula donada, l'educació en el tracte i la senzillesa unida a la caritat en el parlar.
Cal considerar la disciplina de la vida del Seminari com un element imprescindible en tota formació, per adquirir el domini de si mateix, per a procurar una sòlida maduresa de la persona i per a formar totes aquelles disposicions interiors que ajuden decididament per a un treball ordenat i profitós de l'Església i no tan sols com una defensa eficaç de la vida en comú i de la caritat. S'exerceixi, doncs, la disciplina de tal forma que esdevingui una capacitat interior dels alumnes, en virtut de la qual, l'autoritat dels superiors sigui acceptada per íntim convenciment, és a dir, en consciència (Rom. 15,5) i per motius sobrenaturals. Igualment caldrà aplicar les normes de la disciplina tenint en compte l'edat dels alumnes, a fi que vagin entrenant-se gradualment a governar-se a si mateixos, a usar com cal de la llibertat, a obrar amb iniciativa i responsabilitat i a col.laborar amb els altres clergues i amb els seglars.
Tota la vida del Seminari, impregnada del desig de silenci i pietat i de l'afany per l'ajut mutu, és necessari que s'encamini de cara a ésser una iniciació en la vida que més endavant haurà de portar el sacerdot."

12.- "A fi que la formació espiritual es fonamenti en motius ben sòlids i els alumnes abracin la vocació,amb una opció deliberada amb maduresa, correspondrà als Bisbes establir un interval de temps convenient de cara a una preparació espiritual més intensa. Al seu judici queda poder determinar també certa interrupció en els estudis o establir un convenient assaig pastoral, perquè serveixi això millor de prova als candidats del sacerdoci. Correspondrà igualment als Bisbes decidir, segons les condicions de cada regió,si s'ha de retrassar l'edat exigida en l'actualitat,pel dret comú,per a les sagrades ordres i resoldre si és oportú establir que els alumnes, acabats els cursos teològics, exerceixin, per un determinat temps, el diaconat, abans de l'ordenació sacerdotal."

V.- REVISIÓ DELS ESTUDIS ECLESIASTICS

vida del concili

Nº. 50 -full 4art.-

13.- "Abans de començar els estudis eclesiàstics, pròpiament dits, cal que els seminaristes posseeixin aquella formació humanística i científica, que es requereix dels joves de la seva nació per a iniciar estudis superiors i coneguin també el llatí necessari per a entendre i usar les fons del conjunt de ciències i els documents de l'Església. S'ha de considerar obligat l'estudi de la llengua litúrgica pròpia de cada ritu, i fomentar quant més millor el coneixement oportú de les llengües de la Sagrada Escriptura i la Tradició."

14.- "En la revisió dels estudis eclesiàstics s'ha de tenir en compte, en primer lloc,la coordinació adequada de les disciplines filosòfiques i teològiques,a fi de tendir conjuntament, a descobrir més i més en la ment dels alumnes el Misteri del Crist, que afecte a tota la història del gènere humà, té influx constant en l'Església, i actua sobretot pel ministeri sacerdotal.
Per comunicar aquesta visió als alumnes,des del llindar de la seva formació, cal iniciar els estudis eclesiàstics amb un curs d'introducció prorrogable el temps que sigui necessari. En aquesta iniciació dels estudis s'ha de proposar el Misteri de la salvació,de tal forma,que els alumnes prenguin consciència del sentit, de l'ordre i del fi pastoral dels estudis eclesiàstics, al mateix temps que sentin que això els ajuda a fonamentar i penetrar tota la seva vida en la fe i es reafirmin en abraçar la vocació amb una entrega personal i goig d'esperit."

15.- "Les matèries filosòfiques han d'ensenyar-se de manera que els alumnes siguin conduïts, primerament, vers un coneixement sòlid i coherent de l'home, del món i de Déu, recolzats en el patrimoni filosòfic, sempre sòlid, tenint, però, en compte les investigacions filosòfiques dels temps moderns, sobretot, el pensament que més influx tingui en la pròpia nació i no deixant de banda el progrés més recent de les ciències, a fi que els alumnes, coneguda la idiosincràsia de l'època actual, estiguin preparats com cal per al diàleg amb els homes del seu temps.
S'ha d'ensenyar la història de la filosofia de manera que els alumnes, a la vegada que capten els principis últims dels diversos sistemes, retinguin el que hi ha en ells de veritable i siguin capaços de descobrir i respondre a la fonamentació dels errors.
En la manera d'ensenyar s'ha d'excitar en els alumnes l'amor a cercar, respectar i demostrar, la veritat amb tot rigor, acceptant amb honradesa, a la vegada, els límits del coneixement humà. Cal estar atent amb tota diligència a les relacions entre la filosofia i els veritables problemes de la vida, i a les qüestions que preocupen l'esperit dels alumnes, ajudant-los també a descobrir els nexes existents entre els temes filosòfics i els misteris de la salvació, que es consideren en teologia a la llum superior de la fe."

16.- "Les matèries teològiques, a la llum de la fe i sota la guia del Magisteri de l'Església, s'han d'ensenyar de manera que els alumnes treguin, curosament, la doctrina catòlica de la Revelació divina, penetrin en aquest aprofundiment, la facin aliment de la pròpia vida espiritual i puguin en el seu ministeri sacerdotal anunciar-la exposar-la i defensar-la.
L'estudi de la Sagrada Escriptura, que ha de ser com l'ànima de to-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

ta la teologia, ha d'informar amb especial diligència els alumnos, havent precedit una introducció adient i la iniciació curosa en els mètodes de l'exegesi, han de veure els alumnes els temes capdals de la Revelació i han de sentir-se estimulats i nodrits amb la lectura i meditació diàries dels Llibres Sagrats.
Que s'ordeni la teologia dogmàtica de manera que abans d'altra cosa es proposin els temes bíblics; després, que s'exposin als alumnes l'aportació dels Pares de l'Església d'Orient i d'Occident a la transmissió i enucleació fidel de cada una de les veritats de la Revelació, així com la història successiva del dogma -vista en relació amb la història general de l'Església-; aprenguin a continuació, els alumnes, a il.lustrar els misteris de la salvació, tan plenament com sigui possible, i a penetrar-hi, veure-hi els seus lligams, més profunds amb l'ajut de l'especulació, de la qual cosa, St. Tomàs n'és mestre; aprenguin també a reconèixer aquests misteris presents i operants en les accions litúrgiques i en tota la vida de l'Església; a buscar la solució dels problemes humans a la llum de la Revelació, a aplicar les veritats eternes de la mateixa, a la condició de les coses humanes que canvien i comunicar aquesta veritat eterna de manera apropiada als homes del seu temps.
Que es renovin, igualment, les altres matèries teològiques, d'un contacte més viu amb el Misteri de Crist i la història de la salvació. S'ha de posar una cura especial en perfeccionar la Teologia moral, l'exposició científica de la qual, més alimentada de la doctrina de la Sagrada Escriptura, ha d'explicitar la grandesa de la vocació, dels fidels, en Crist i de l'obligació que tenen de donar el seu fruit en caritat, per la vida del món. De manera semblant en l'exposició del dret canònic i en l'ensenyança de la història eclesiàstica, s'ha de mirar el Misteri de l'Església, segons la Constitució dogmàtica "De Ecclesia" promulgada per aquest Sacrosant Concili. La sagrada Litúrgia, que cal tenir com la font primera i necessària del veritable esperit cristià, s'ha d'ensenyar segons el pensament dels articles 15 i 16 de la Constitució sobre la sagrada litúrgia.
Tenint ben en consideració les condicions de les diverses regions, els alumnes han d'ésser encaminats a un coneixement més ple de les Esglésies i Comunitats eclesials separades de la Seu Apostòlica Romana, per a poder contribuir a la restauració de la unitat entre tots els cristians, tal com ha de procurar-se segons el prescrit per aquest Concili. També cal donar a conèixer als alumnes les altres religions més extenses a cada regió, a fi que puguin reconèixer millor tot el que, per disposició de Déu, tenen de bo i de veritable, aprenguin a respondre als errors i puguin comunicar la plena llum de la veritat a aquells que no la posseeixen."

17.- "La instrucció doctrinal no ha de tendir a la simple comunicació d'idees, sinó a una veritable i interna formació dels alumnes, i per això cal revisar els mètodes didàctics, tant respecte a les explicacions, col.loquis i exercicis pràctics, com a promoure l'estudi dels alumnes, en particular, i també en equip. S'ha de procurar amb diligència la unitat i solidesa de tota la formació, evitant l'excés d'assignatures i de classes, i omitint aquelles qüestions que, o bé no tenen quasi cap interès, o que corresponen a estudis propis del grau universitari."

18.- "Pertoca als Bisbes tenir cura que els joves aptes per la seva predisposició, capacitat i ingeni siguin enviats a Instituts especialitzats, Facultats, o Universitats, perquè es preparin sacerdots, instruïts amb estudis superiors, tant en les ciències dites sagrades com en les altres rames de la ciència, segons sigui oportú, a fi d'atendre degudament les diverses necessitats de l'apostolat; sense oblidar, de cap manera, que això no sigui en detriment de la seva formació espiritual i pastoral, sobretot, quan encara no hagin arribat al sacerdoci."

VI.- PER A PROMOURE LA FORMACIÓ ESTRICTAMENT PASTORAL

vida del concili

19.- "La cura pastoral, que deu informar plenament tota la formació dels alumnes, exigeix també la instrucció dels mateixos en tot allò, que d'una manera especial, es refereix al sagrat ministeri; sobretot en la catequesi i en la predicació, en el culto litúrgic i en l'administració dels sagraments, en les obres de caritat, en la missió d'arribar fins els qui van errats, i els qui no creuen, i en les altres tasques pastorals.
Cal que es formin curosament en l'art d'aconsellar i dirigir les ànimes, amb el qual siguin capaços de conformar tots els fills de l'Església, primerament, segons una vida cristiana, del tot conscient i apostòlica, i també de cara al compliment dels deures del propi estat; amb el mateix interès han d'aprendre a ajudar els religiosos i religioses, perquè perseverin en el do de la seva vocació i progressin segons l'esperit dels diversos Instituts.
En tots els aspectes s'han de cultivar en els alumnes aquelles adequades aptituds que serveixen sobretot per al diàleg amb els homes, com són la capacitat d'escoltar els altres, i d'obrir l'esperit amb amor a les diverses situacions d'exigència humana."

20.- "Se'ls ha d'ensenyar també a utilitzar l'ajut dels mitjans, que ofereixen les ciències, tant pedagògiques com psicològiques, segons una recta metodologia i d'acord amb les normes de l'austeritat eclesiàstica.
S'han d'instruir, amb tota cura, tant per a suscitar i estimular l'acció dels seglars, com per a promoure les diverses i més eficaces formes d'apostolat; i cal que s'impregnin d'un esperit tant en veritat catòlic que estiguin avesats a traspassar els límits de la pròpia diòcesi, nació, i ritu i ajudar les necessitats de tota l' Església, disposats a predicar arreu la Bona Nova."

21.- "Tractant-se de la necessitat que els alumnes aprenguin l'art d'exercir l'apostolat, no tan sols en teoria sinó amb pràctica, i siguin capaços d'obrar amb pròpia responsabilitat i amb col.laboració amb altres, cal que s'iniciïn en l'acció pastoral, durant tot el curs d'estudi, i també en temps de vacances, amb els medis oportuns, acció pastoral que caldrà fer, metòdicament, i sota l'orientació de persones preparades en la cosa pastoral, segons l'edat dels alumnes i les condicions dels diversos llocs, a judici prudent dels Bisbes, i tenint en compte, sempre, la força superior dels auxilis sobrenaturals."

VII.- PERFECCIONAMENT DE LA FORMACIÓ DESPRÉS DELS ESTUDIS

22.- "Essent necessari, sobretot per la situació general de la societat moderna, continuar i completar la formació sacerdotal, àdhuc després d'acabats els estudis del temps de Seminari, pertocarà a les Conferències episcopals procurar a cada nació els mitjans més aptes a aquest fi, com són els Instituts pastorals, que treballen d' acord amb parròquies convenientment elegides; les assemblees celebrades en períodes determinats; les exercitacions adients, mitjançant les quals el clericat jove ha d'introduir-se progressivament en la vida sacerdotal i en l'acció apostòlica, en l'aspecte espiritual, intel.lectual i pastoral, per a ésser capaç de renovar-les i incrementar-les cada dia més."

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

CONCLUSIÓ

"Els Pares d'aquest Sant Sínode, seguint l'obra iniciada pel Concili Tridentí, mentre confien als Superiors i Professors dels Seminaris la missió de formar els futurs sacerdots de Crist en l'esperit de renovació, promogut per aquest sacrosant Concili, exhorten, també, amb tota ardidesa, els qui es preparen pel ministeri sacerdotal, a ésser conscients que en ells es deposita l'esperança de l'Església i la Salvació de les ànimes, i a rebre, amb goig i promptitud d'esperit, les normes d'aquest Decret, perquè donin el màxim fruit que perduri per sempre."

Hem transcrit, íntegre, el text del DECRET, donada la importància del tema, i deixem el subratllat a la consideració personal.

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 51 2 de desembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 165

Dimarts, 30 de novembre.

- El Papa Pau VI, ha pres part, avui, a la congregació general participant en la Missa de ritu maronita que, en la festa de St. Andreu, ha celebrat el patriarca d'Antioquia, cardenal Meouchi.
  Els evangelis havien estat entronitzats per l'arquebisbe maronita de Tiro, Mons. Khouri, i la Congregació ha estat dirigida pel Cardenal Agagianian. Hi han assistit 1.922 Pares Conciliars.

- Mons. Felici, ha donat com de costum diversos avisos i notícies als Pares conciliars:

  . El dijous, dia 2, la Missa serà celebrada a honor de St. Josep, patró del Concili. La intenció serà la Unitat. També per a pregar per la unitat dels cristians, el dissabte, dia 4, hi haurà a St. Pau Extra-murs una altra cerimònia presidida pel Papa a la qual són convidats els Bisbes i també els Observadors delegats d'altres esglésies que prenen part al Concili.

  . El resultat de les votacions realitzades a la sessió pública del passat dia 18 en què es van votar la Constitució sobre la Revelació i el Decret sobre l'Apostolat dels laics, ha d'ésser rectificat.
  Per defecte de les màquines electromecanogràfiques, 35 vots positius no van ésser registrats (això explica la diferència de vots en una i altra votació que es va interpretar com abstencions de vot per part d'alguns Pares, quan tots van estar presents a ambdues votacions) i per això s'ha establert - i s'ha estès acta - com a definitiu el següent resultat:

  Decret sobre l'apostolat dels laics Votants: 2.342

  2.340 Placet
  2 Non placet

  . Els Pares conciliars han estat convocats a les Sessions públiques dels dies 7 i 8 de desembre per a la lectura de l'"INTIMATIO".

- Seguidament el R. P. Shütte, superior general dels pares del Verb diví, ha explicat llargament els canvis introduïts en el capítol V de l'esquema sobre l'activitat missionera de l'Església.
  Recordeu que aquest esquema, ja esmenat, va ésser votat pels Pares conciliars els dies 10 i 11 de novembre. El capítol V no va tenir pas els

vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vots suficients per a l'aprovació, ja que el resultat va ésser:

1.428	Placet
9	Non placet
712	Iuxta modum
4	Nuls

Com a conseqüència, l'esquema va passar novament a la Comissió per a modificar-lo tenint en compte les indicacions fetes en els "modi".
(Vegeu la corresponent informació, amplament detallada, a VIDA DEL CONCILI, Nº 40)

. La majoria dels "modi" -ha dit el relator P. Shütte- fan referència a la mateixa qüestió: La presència dels membres de les Conferències Episcopals i dels Instituts missioners, a la congregació de Propaganda Fide. Demanaven que aquests membres tinguessin vot deliberatiu, que fossin triats per les conferències episcopals i per un temps limitat formessin part de la Congregació.
La Comissió ha acceptat de donar vot deliberatiu a aquests membres, tot i que cal especificar que per tractar-se d'un òrgan executiu del Papa, queda reduït a l'ordre de l'execució o administració. Quant a la designa "s'escoltaran les conferències episcopals". Referent al temps, és una qüestió que es deixa a mans del Papa.

. Una altra esmena demanada per 265 Pares, suggereix que tota església local que es trobi en estat de missió sigui considerada com a tal i passi a dependre de la Congregació de Propaganda Fide.
El nou text demana als organismes romans, dels quals dependrien aquests territoris, d'entrar en contacte amb la Congregació de Propaganda Fide per a coordinar l'activitat missionera.

. Altres 74 bisbes demanen que es digui clar que tota activitat missionera depèn de la competència particular del Sínode de Bisbes.
La Comissió no ha fet cas de la suggerència perquè se sobreentén i per altra part el Sínode no ha de disminuir l'autoritat del Papa.

- Després de la presentació, s'han realitzat nou votacions parcials fins a arribar així al vot definitiu sobre l'esquema de Missions.

Les votacions fan referència al capítol V i a alguns paràgrafs dels altres capítols que si bé no eren necessàries perquè havien ja estat aprovats tots -a excepció del V- la comissió ha cregut millor després de modificats sotmetre'ls novament a vot.

Els resultats coneguts fins avui són:

Capítol I

Votació 1. Paràgraf 6:

2.209	Placet
20	Non placet

Votació 2. Sobre les esmenes de tot el capítol:

2.189	Placet
18	Non placet

Capítol II

Votació 3. Sobre les esmenes introduïdes:

2.133	Placet
26	Non placet

NOTÍCIES

- Els Bisbes de França han dirigit una pastoral col.lectiva, amb ocasió de la fi dels treballs conciliars, als catòlics francesos. Entre d'altres

vida del concili

Nº. 51 -full 2on.-

coses diuen: "Heu de pregar perquè l'impuls donat al poble de Déu no relenteixi, ja que és necessari que cada església diocesana es renovi; és necessari que sacerdots i fidels, units més que mai, als seus bisbes, facin més autèntica la seva vida cristiana, accentuïn llur esforç apostòlic i obrin francament el diàleg entre ells i el món. El Papa desitja que nosaltres estiguem disposats de posar a la pràctica, dòcilment, la reforma conciliar, vigilant de no passar els límits amb innovacions perilloses, però vigilant al mateix temps de portar-la a terme amb prudència i audàcia i amb aquella perseverància que és la marca del veritable amor.

- El divendres passat, dia 26, el Papa va anar a la mateixa oficina de premsa per a visitar els periodistes que han pres part en la informació sobre el Concili. En el discurs que Pau VI els ha dirigit, ha volgut anunciar: "Sapigueu que la Santa Seu està disposada a continuar a la mida de les seves possibilitats el mateix servei (de donar informacions) de tal manera que les notícies us siguin transmeses amb la rapidesa i extensió que exigeixen les necessitats d'avui i la importància de les informacions.

- Hans Küng ha donat la seva anunciada conferència a la Domus Mariae sobre la llibertat en l'Església. L'església -ha dit- és la pàtria de la llibertat. Aquesta llibertat però no existeix sense l'ordre, així com tampoc existeix l'ordre autèntic sense la llibertat. Si els règims polítics totalitaris tendeixen a imposar als homes el màxim d'obligacions amb el mínim de llibertat, l'Església que és fidel al principi de subsidiaritat, ha de tendir a imposar el mínim d'obligacions tot mantenint el màxim de llibertat. El Concili Vaticà II -ha dit també- s'ha revelat com una alta manifestació de la llibertat.

- A Roma ha corregut la següent anècdota: A la fi d'un discurs, el Papa, somrient i amb to d'humor ha dit: "Jo us dono la meva benedicció amb les indulgències, si és que jo puc encara donar-les...."

- Des de diumenge fins a dimarts passat, han estat reunits a Phanar -seu del patriarcat de Constantinoble- una delegació catòlica presidida per Mons. Willebrands, secretari per la unió dels cristians, i una delegació ortodoxa, presidida per Mons. Meliton. El treball de conjunt -fet en un clima de serenitat i caritat- busca conèixer les condicions en les quals el legat del Papa va excomunicar l'any 1054 a Miquel Celulari, patriarca de Constantinoble, així com les de l'excomunió feta per ell contra l'església romana, d'on arrenca la separació entre catòlics i ortodoxes.

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal B. Nº. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 52 3 de desembre de 1.965

CONSTITUCIÓ DOGMATICA SOBRE LA REVELACIÓ DIVINA

I.- IMPORTANCIA

Del punt de vista objectiu, la constitució dogmàtica sobre la revelació haurà de considerar-se un dels documents més importants entre els elaborats pel VATICÀ II. La mateixa Església, recentment reconsiderada, el cristianisme sencer, recolza sobre la fe, i la fe no és més que l'acceptació de la paraula i de la presència de Déu.

Que sigui una matèria objectivament important no vol dir forçosament que desvetlli un interès multitudinari en les seves interioritats tècniques, en les seves precisacions i matisacions d'especialistes. Els seus destinataris són tots els fidels, però innegablement seran els especialistes i els pastors els qui aprofundiran, aplicaran i faran assimilar el seu missatge. En el pla pastoral, missioner, ecumènic, és d'extraordinària transcendència un apropiat enfocament des de les mateixes arrels de la fe.

II.- HISTÒRIA

Sobre la revelació el cardenal Ottaviani va presentar al Concili l'esquema primitiu en la 19ª. Congregació general, el dia 14 de novembre del 1962. El sol fet d'intitular-se "les fonts de la revelació" indicava ja la direcció presa pels seus autors. Contenia una repetició de la doctrina teològica més corrent i s'articulava en aquests cinc capítols: 1.- La doble font de la revelació; 2.- Inspiració, inerrància i composició literària; 3.- El Vell Testament; 4.- El Nou Testament; 5.- La sagrada Escriptura en l'Església.

Fou precisament aquest document el que provocà la primera topada seriosa entre les dues mentalitats més divergents del Concili. I en la negativa a acceptar aquest esquema alguns col.loquen el començament de l'autèntic concili. La matèria que s'havia tractat fins llavors s'havia anat despatxant sense majors dificultats, però aquest tema era delicat, no consentia posicions intermitges: refús o acceptació. Molts pares no volien acceptar-lo a causa, sobretot, d'un desorbitat concepte de Tradició. Tant bon punt s'obrí el debat, pares com Liénart, Bea, Ritter, Màximos IV..., van pronunciar-se netament, decididament contra l'esquema, proposant arraconar-lo, substituir-lo, i encarregar-ne un de nou a d'altres teòlegs. S'hauria de corregir tant que no en restaria res. A més, reflecteix massa la tendència d'una sola escola teològica, i recula respecte a posicions admeses ja en determinats documents pontificis.

Intervencions d'aquest to, barrejades amb altres més acomodatícies, van succeir-se durant les congregacions 20, 21, 22 i 23. En aquesta darrera es va proposar als pares una recomplicada votació sobre si convindria continuar o cloure el debat. Dels 2.211 votants, 1.368 van votar a favor de cloure'l i 822 a favor de continuar-lo, però com que la quantitat mínima exigida per a guanyar era 1.460, i com que alguns dels que havien dit sí, potser en realitat volien dir no i viceversa, la situació

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º barcelona-2

va quedar ambígua i molt delicada. Va sorprendre molt constatar que tants pares estaven contra l'esquema, i era difícil decidir el que calia fer.

En la següent congregació general -la 24, del dia 21 de novembre- va llegir-se un comunicat pontifici en el qual es determinava ajornar la discussió i encarregar a una nova comissió, composta per membres de la teològica i del secretariat per la unió dels cristians, el redactat d'un nou text. Sense aquesta significativa intervenció de Joan XXIII, la discussió es preveia llarga i pesada, potser inacabable.

El nou text, enviat als bisbes a l'abril del 1963, aconseguia la concòrdia a canvi de deixar pràcticament al marge el tema de la Tradició. En la segona etapa conciliar, tot i existir un nou text reelaborat, el tema ni tan sols es plantejà a l'aula. El text s'anà esmenant encara de diverses maneres, fins a la revisió aprovatòria del juny del 1964.

Durant la tercera etapa conciliar, i en la congregació general 91ª. (30 de setembre del 1964) va presentar-se el nou document, intitulat "la revelació divina", i es va reemprendre el debat. L'acolliment, en general, fou positiu. Les intervencions continuaren en les congregacions generals 92, 93, 94 i 95 (1, 2, 5 i 6 de novembre del 1964).

En la congregació general 127, darrera de l'any passat (20 de novembre del 1964), va repartir-se als pares el text esmenat segons les millores suggerides.

Enguany, dies 20, 21 i 22 de setembre, i sense que hagi precedit cap relació o exposició, han tingut lloc les votacions de l'esquema fraccionat. Ometem el resultat de les votacions parcials, posat que és en cada cas amplament positiu. Recollim només el global de cada un dels capítols:

Capítol	Votants	Plau	Plau segons	No plau	Nuls
I	2.079	1.822	248	3	6
II	2.246	1.874	354	9	9
III	2.109	1.777	324	6	2
IV	2.233	2.183	47	-	3
V	2.170	1.850	313	4	3
VI	2.132	1.915	212	1	4

Es notable la quantitat de vots condicionats, que obligaren a una nova revisió del text.

Finalment, en la congregació general 155 (29 d'octubre del 1965), va presentar-se altra vegada el text esmenat, passant seguidament a la votació de cada un dels capítols i del document en conjunt. No val la pena detallar els resultats, no essent els vots negatius mai superiors a 55 ni inferiors a 8. La votació del document en conjunt dóna només 27 vots negatius, i 7 nuls, enfront a 2.081 positius. La constitució havia passat.

En la sessió pública del passat 18 de novembre el concili va ratificar la seva aprovació amb el resultat definitiu de 2.344 "plau" i 6 " no plau". Pau VI, en conseqüència, va promulgar el nou document conciliar.

III.- CONTINGUT

Els documents conciliars no són escrits on s'hagi d'anar a cercar novetats sensacionals i mai sospitades, però les idees que recullen constitueixen sovint innovacions definitives. Assenyalem només, en el present, la confiança que es fa als estudiosos, la canonització de moderns mètodes d'estudi, l'Escriptura posada com a aliment substancial de la vida cristiana, l'obriment ecumènic, el neguit missioner... Orien-

vida del concili

tacions que deixen, han de deixar, petja.

Presentem seguidament el contingut de la constitució, no sempre amb fidelitat literal als mots però sí amb desig d'exactitud en la substància:

PROEMI

Simultàniament escoltant i proclamant la paraula de Déu, el Concili es proposa donar la genuïna doctrina sobre la revelació i la seva transmissió, d'acord amb els concilis Tridentí i Vaticà I, per tal que tot el món, després d'escoltar l'anunci de la salvació, cregui; creient, esperi; i esperant, estimi.

LA REVELACIÓ

Capítol I

2.- Va plaure a Déu revelar-se i manifestar als homes l'amistat que els oferia mitjançant el Crist. Aquesta revelació va portar-se a terme a través de gestos i paraules que entre ells es relacionaven i mútuament s'explicaven. La profunda veritat, però, tant sobre Déu com sobre la salvació dels homes, ens resplendeix en el Crist, alhora mitjancer i esplet de tota la revelació.

3.- En la creació i conservació de totes les coses Déu ofereix als homes un testimoniatge constant de si mateix, però volent, a més d'això, obrir-los el pas a la salvació sobrenatural, ja des del principi es va manifestar als primers pares. Després de la caiguda, i amb la redempció promesa com a esperança de salvació, prengué cura de la humanitat per a donar la vida eterna a tots els qui cerquessin de debò la salvació. Amb el poble sorgit d'Abraham, apropiadament educat en el reconeixement de Déu com a pare i jutge i en l'esperança del Salvador, Déu preparava a través dels segles el camí de l'Evangeli.

4.- Després d'haver parlat molts cops i de diverses maneres, Déu ens parlà finalment per mitjà del seu mateix Fill, quan vingué a habitar entre els homes i a il.luminar-los mostrant-los les intimitats de Déu. Jesucrist, home entre els homes, parla les paraules de Déu i acompleix l'acció salvadora que el Pare li havia encomanat. Per això Ell, imatge del Pare, amb la seva presència, amb les seves obres i paraules, amb els senyals i miracles, però especialment amb la seva mort, resurrecció i tramesa de l'Esperit de veritat, porta a coronament la revelació confirmant-la amb un segell divinal, o sigui que Déu és amb nosaltres per a deslliurar-nos de la mort i del pecat i ressuscitar-nos per a la vida eterna.
El cristianisme, com a pacte nou i definitiu, mai no serà superat, de manera que és inútil esperar cap nova revelació pública abans de l'aparició gloriosa de nostre Senyor Jesucrist.

5.- L'home ha d'adherir-se lliurement, amb intel.ligència i voluntat, al Déu que revela, assentint voluntàriament a la revelació que Ell dóna. Aquesta fe reclama la gràcia de Déu i determi-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

nats auxilis de l'Esperit Sant. Per a aprofundir el coneixement de la revelació, el mateix Esperit amb els seus dons va fent madurar la fe.

6.- Amb la revelació Déu va voler manifestar-se i fer saber quins eren els seus projectes en ordre a la salvació dels homes, fent-los participar de béns divinals que superen tota humana intel.ligència.

Declara el concili que, a través de les criatures, la raó és capaç d'arribar al coneixement de Déu com a principi i fi de tot, però que s'ha de reservar a la revelació el coneixement cert i sense errors, per part de tothom i en la present situació de la humanitat, d'aquelles coses divines que de si no serien inaccessibles a la raó humana.

SOBRE LA TRANSMISSIO DE LA REVELACIÓ

Capítol II

7.- Déu ha volgut que les coses revelades en profit de tots els pobles, es conservessin sempre íntegres i es transmetessin a totes les generacions. Per això Jesucrist va manar als apòstols de predicar l'Evangeli a tothom, comunicant els dons divinals. Aquest encàrrec fou fidelment executat tant pels apòstols -comunicant el que sabien directament del mateix Crist i el que l'Esperit Sant els anava suggerint- com per tots els qui, sota la mateixa inspiració del Sant Esperit, van posar per escrit el missatge de salvació.

Per tal que l'Evangeli es conservés sempre íntegre i viu en l'Església, els apòstols van deixar bisbes com a llurs successors, encomanant-los llur mateix magisteri. Aquesta Tradició, per tant, i l'Escriptura venen a ser el mirall on l'Església pelegrinant contempla Déu, mentre espera poder-lo veure cara a cara.

8.- La predicació apostòlica, per tant, recollida de manera especial en els llibres inspirats havia de ser conservada sense interrupció fins a l'acabament del temps. Per aquesta raó els apòstols, en trametre el que ells van rebre, recomanen als fidels de conservar les tradicions apreses, defensant la fe rebuda. El que els apòstols van trametre conté tot allò necessari per a portar una vida santa i acréixer la fe, de manera que l'Església, amb la seva vida, doctrina i culte transmet a totes les generacions i perpetua tot el que Ella és, tot el que Ella creu.

Sota l'assistència de l'Esperit Sant, aquesta tradició progressa en l'Església: creix la penetració, tant de les coses com de les realitats trameses, sigui per la reflexió i estudi dels fidels, sigui per ulteriors experiències de les coses espirituals, sigui per la paraula de l'episcopat. O sigui que l'Església, a través dels segles, va tendint a la plenitud de la veritat divina, fins que en ella siguin del tot realitat les paraules de Déu.

Els Sants Pares testifiquen la vivificadora presència d'aquesta tradició, les riqueses de la qual passen a la vida pràctica de l'Església. La mateixa tradició ens fa conèixer la llista dels llibres sagrats, ens els fa entendre més plenament i els torna eficients; així Déu no deixa mai de parlar a l'Església, i l'Esperit Sant -que fa ressonar la veu de l'Evangeli en l'Església i en el món- fa treure tot el rendiment de la veritat del Crist.

9.- Tradició i Escriptura, per tant, es comuniquen i relacionen estretament, ja que, provinents totes dues de la mateixa font, no fan més que una sola cosa i tendeixen al mateix fi. La sagrada Escriptura no és més que la paraula de Déu consignada per escrit sota l'influx de l'Esperit Sant, mentre que la Tradició transmet la paraula de Déu confiada als apòstols i fidelment conservada, exposada i difosa a través dels successors. Passa així que l'Església treu la seva seguretat en coses revelades no solament de l'Escriptura. Per aquesta raó totes dues s'han de rebre i venerar amb la mateixa reverència.

10.- Tradició i Escriptura constitueixen un sol dipòsit de la pa-

vida del concili

raula de Déu confiat a l'Església, i a ell s'adhereixen fidels i pastors acordadament.

La interpretació autèntica de la paraula de Déu, tant escrita com tramesa, correspon exclusivament al magisteri viu de l'Església, exercit en nom de Jesucrist. Aquest magisteri no està per damunt de la paraula de Déu, sinó al seu servei, i únicament d'aquest dipòsit de la fe treu tot el que proposa a la fe dels fidels com a revelat per Déu.

Es veu clar llavors que Tradició, Escriptura i Magisteri han d'anar estretament lligats i relacionats, fins al punt que un no pot subsistir sense els altres, i que tots alhora, cadascun a la seva manera, i sota l'influx de l'Esperit Sant, contribueixen eficaçment a la salut de les ànimes.

LA INSPIRACIÓ I LA INTERPRETACIÓ DE L'ESCRIPTURA

Capítol III

11.- Les veritats revelades contingudes en la sagrada Escriptura foren escrites per inspiració de l'Esperit Sant. L'Església considera sagrats i canònics tots els llibres sencers, tant del Nou com del Vell Testament, ja que, essent escrits per inspiració de l'Esperit Sant, tenen a Déu com a autor, i com a tals els va rebre l'Església. En la composició d'aquests llibres Déu se serví d'uns homes escollits, en plena possessió de llurs facultats i capacitats, de manera que actuant Ell en ells i mitjançant ells, escrivissin com a veritables autors, tot allò i solament allò que Ell volia.

I com que tot el que afirmen els hagiògrafs s'ha de considerar afirmat per l'Esperit Sant, s'ha d'admetre com a conseqüència que l'Escriptura ensenya sense errors la veritat que Déu va voler que hi fos consignada.

12.- Com que Déu en l'Escriptura ha parlat mitjançant homes i a la manera humana, l'interpretador que vulgui ben capir el que Ell ha volgut comunicar-nos, ha d'investigar atentament quina cosa, de fet, han intentat expressar els hagiògrafs i què va plaure a Déu comunicar a través de llurs paraules.

Per a captar la intenció dels hagiògrafs, s'han de tenir presents, entre d'altres coses, els gèneres literaris. La veritat es presenta molt diversament segons els textos siguin històrics, profètics, poètics o altres. L'interpretador ha de cercar el sentit del que l'hagiògraf volia expressar, segons les circumstàncies del seu temps i de la seva cultura així com dels gèneres literaris aleshores corrents. Per a ben entendre el que l'autor sagrat volia dir, cal fixar-se en la manera de sentir, de dir, de recontar vigent en temps de l'hagiògraf, així com en les formes que s'estilaven en el tracte habitual dels homes de llavors.

Però com que l'Escriptura s'ha de llegir i entendre amb l'ajuda del mateix Esperit que la va compondre, per a comprendre amb exactesa el sentit dels textos, cal fer atenció al contingut i unitat de tota l'Escriptura, atenent a la tradició de l'Església i a l'analogia de la fe. Feina dels exegetes és treballar segons aquestes normes en l'aprofundiment del sentit de l'Escriptura, proporcionant dates prèvies que preparin el judici de l'Església. Perquè qualsevol interpretació de l'Escriptura s'ha de subjectar, en última instància, al judici de l'Església, la qual té l'encàrrec de conservar i

vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

interpretar la paraula de Déu.

13.- En l'Escriptura es manifesta, doncs, l'admirable condescendència de Déu, i la cura posada en acomodar-se a la nostra natura humana. La paraula de Déu, expressada en llenguatge humà, sembla que sigui paraula d'home, de la mateixa manera que el Verb, prenent carn, es va fer semblant als homes.

EL VELL TESTAMENT

Capítol IV

14.- Déu, en esguard a la salvació de tots els homes, va escollir-se un poble, al qual lliurà les promeses. Establí un pacte amb Abraham i amb el poble d'Israel, manifestant-se a aquest poble com a Déu únic i veritable. L'economia de la salvació, exposada com a paraula de Déu pels autors sagrats, es troba en els llibres del Vell Testament que, per aquesta raó, conserven un valor perenne.

15.- L'economia del Vell Testament s'ordenava sobretot a preparar l'adveniment del Crist i del seu regne messiànic. Els llibres del Vell Testament proporcionen el coneixement de Déu i de l'home, i la manera de comportar-se de Déu envers els homes. Aquests llibres, encara que continguin coses imperfectes i temporànies, demostren de tota manera una veritable pedagogia divina. També aquests llibres, per tant, han de ser devotament acollits pels cristians.

16.- Déu, com a autor i inspirador dels dos Testaments, els va planejar de manera que el Nou s'amagués en el Vell i el Vell esdevingués comprensible en el Nou. I encara que Jesucrist hagi establert un nou pacte amb la seva Sang, no obstant, els llibres del Vell Testament, assumits íntegrament en la predicació evangèlica, aconsegueixen i manifesten llur ple significat en el Nou, que alhora il.luminen i expliquen.

EL NOU TESTAMENT

Capítol V

17.- La paraula de Déu apareix amb tota la seva força en el Nou Testament. Quan va arribar la plenitud del temps, el Verb es féu carn i habita entre nosaltres. Crist establí el regne de Déu a la terra, manifestant-se Ell mateix i el Pare mitjançant signes i paraules, coronant la seva obra amb la mort, resurrecció, ascensió i tramesa de l'Esperit Sant. Aquest misteri ha estat revelat ara en ordre a la predicació de l'Evangeli, foment de la fe en Jesucrist i establiment de l'Església. De totes aquestes coses, els escrits del Nou Testament en són un testimoni divinal i perenne.

18.- A ningú no escapa que entre totes les Escriptures, no excloses les del Nou Testament, sobresurten els Evangelis, per raó de constituir el principal testimoniatge sobre la vida i doctrina del Verb encarnat.

L'Església propugna que els 4 Evangelis són d'origen apostòlic. De fet, el que els apòstols van predicar, ells mateixos o llurs deixebles, sota l'influx del Sant Esperit, ho van posar per escrit, com a fonament de la fe, constituint el quadriforme Evangeli, segons Mateu, Marc, Lluc i Joan.

19.- L'Església sosté que aquests 4 Evangelis són històrics, i que, en conseqüència, trameten fidelment el que Jesucrist va fer i dir fins a la seva ascensió. Els apòstols, després de l'ascensió, van comunicar a llurs respectius escoltadors el que Jesús havia fet i dit, segons la més exacta comprensió sobrenatural que ells en tenien. I els autors sagrats van escriure els Evangelis triant entre les moltes coses que s'havien anat divulgant de paraula i també per escrit, sintetitzant, o explicant, o exhortant, sempre però parlant de Jesús amb veritat i sinceritat. Van treure llur informació tant

vida del concili

del que conservaven a la memòria, com del que sabien per testimoni d'altri, amb la intenció de fer-nos conèixer la veritat.

20.- El cànon del Nou Testament inclou, a més dels 4 Evangelis, també les cartes de sant Pau i altres escrits apostòlics, amb els quals es confirma tot el referent a Nostre Senyor i s'explana ulteriorment la seva doctrina. Proclamada la força salvadora de l'acció del Crist, es reconten els inicis de l'Església i es prediu el seu coronament gloriós.

Tal com havia promès, Jesús assistí els seus apòstols i els envià l'Esperit Sant per a fer-los entrar, més de ple, en la veritat.

LA SAGRADA ESCRIPTURA EN LA VIDA DE L'ESGLÉSIA

Capítol VI

21.- L'Església ha venerat sempre l'Escriptura com ha venerat el mateix Cos de Crist, no oblidant mai, sobretot a la litúrgia, d'alimentar-se tant amb la paraula de Déu com amb l'Eucaristia. L'Església sempre ha considerat l'Escriptura, ensems amb la Tradició, la regla suprema de la seva fe, posat que contenen la paraula immutable de Déu. Per això és necessari que tant la predicació com la vida cristiana siguin nodrides i regides per l'Escriptura. En els llibres sagrats el Pare del cel surt a l'encontre dels seus fills i els parla. Hi ha ficada tanta força en la paraula de Déu, d'esdevenir sosteniment de l'Església, i fortalesa de la fe, aliment de l'ànima, font de vida espiritual per als seus fills.

22.- Cal que els fidels tinguin un fàcil accés a la sagrada Escriptura. Per aquesta raó ja des del principi l'Església va fer seva l'antiga traducció grega del Vell Testament, anomenada dels 70, com s'ha complagut en les altres versions orientals i llatines, particularment la Vulgata. Com que, però, la paraula de Déu ha d'estar a disposició de tothom a qualsevol moment, l'Església procura que es facin traduccions apropiades i correctes en les distintes llengües, especialment a partir dels textos originals. Tals traduccions, si han estat portades a terme conjuntament amb els germans separats, podran ser utilitzades per tots els cristians.

23.- L'Església aspira a un coneixement cada vegada més profund de l'Escriptura, a fi de poder millor alimentar els seus fills amb la paraula divina. Per això mateix fomenta l'estudi dels Sants Pares, tant d'Orient com d'Occident, i el de les sagrades litúrgies. Els exegetes catòlics en col.laboració amb els altres teòlegs s'ocupin en l'aprofundiment de l'Escriptura en ordre a l'enriquiment de la vida cristiana dels homes. El concili encoratja els biblistes a continuar llur peculiar tasca, amb energies sempre noves i segons el sentit de l'Església.

24.- Com que la teologia es basa en la tradició i en la paraula de Déu escrita, per això l'estudi de la bíblia ha d'esdevenir com l'ànima de la teologia. També la predicació, la catequesi i qualsevol tipus d'educació cristiana -no cal dir l'homilia- treu gran profit de la paraula de l'Escriptura.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

25.- Per això cal que tots els clergues i tots els que d'alguna manera es dediquen al ministeri de la paraula, mantinguin un contacte regular amb l'Escriptura per tal de no esdevenir comentadors a part de fora del que no han escoltat a dins, havent precisament de comunicar als fidels les abundoses riqueses de la paraula divina, en la sagrada litúrgia especialment. Semblantment el concili exhorta tots els fidels, els religiosos en particular, a aprendre la ciència de Jesucrist amb la lectura sovintejada de les Escriptures. De fet, ignorar les Escriptures és ignorar el Crist. Acostint-se, doncs, de bon grat, al sagrat text, sigui en la litúrgia, sigui en piadoses lectures, sigui aprofitant iniciatives que avui, amb l'aprovació dels bisbes, van difonent-se arreu. No oblidin que la lectura de la sagrada Escriptura ha d'anar acompanyada d'oració, per tal que pugui establir-se el diàleg entre l'home i Déu, posat que pregant parlem amb Ell, i l'escoltem en llegir la seva divina paraula.

Correspon als bisbes l'ensinistrament dels fidels en la deguda utilització dels llibres sagrats, de manera particular el Nou Testament i els Evangelis sobretot, mitjançant traduccions oportunament anotades, per tal que els fills de l'Església es familiaritzin garantidament i profitosament amb la sagrada Escriptura i s'impregnin del seu esperit.

Que hom prepari, endemés, edicions anotades de la sagrada Escriptura, adaptades a la situació dels no cristians, i que tant els bisbes com els fidels tindran interès a difondre.

26.- D'aquesta manera, amb lectura i estudi, la paraula de Déu es difondrà i el tresor de la revelació anirà omplint, de cada vegada més, el cor dels homes. Així com sovintejar l'Eucaristia incrementa la vitalitat de l'Església, així mateix és permès esperar un nou impuls a la vida espiritual a causa d'una major atenció a la paraula de Déu.

Resum d'Alvar Maduell

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 53 4 de desembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 166

Dijous, 2 de desembre.

Una nova sessió de treball, ja de les últimes del Concili, dedicada a la presentació dels textos amb les esmenes definitives i a les corresponents votacions.

Evangeli: Mons. Andreu Creemers, bisbe de Bondo.
Concelebració Missa: A honor de St. Josep, patró del Concili. Missa concelebrada per bisbes, l'aniversari d'ordenació dels quals s'esqueia en aquesta jornada. El canon ha estat cantat per primera vegada al Vaticà.
També hi han estat presents i participants els Petits Cantaires de la "Croix de Bois".
Moderador: Card. Lercaro.
Assistents: 2.280 Pares Conciliars.

VOTACIONS SOBRE L'ESQUEMA DE MISSIONS

Capítol III

Votació 4. Sobre les esglésies particulars.
2.142 Plau
16 No plau

Capítol IV

Votació 5. Missioners (Esmenes)
2.147 Plau
22 No plau

Capítol V

Aquest havia estat el capítol no aprovat i on es debatia la qüestió radical de l'organització de l'activitat missionera en general. Es tractava, en el fons, de la presència, elecció i paper dels membres de les Comissions Episcopals i dels Instituts Missioners en el si de la Congregació de Propaganda Fide, suprem òrgan de la Cúria respecte de les missions com a executiu del St. Pare.
Subtilment, al text s'havia arribat a admetre que els nous membres tindrien una part responsable i activa. Aquest terme semblava aparentment més incisiu que el terme vot "deliberatiu" però a la pràctica no resultava així. El terme "actiu" és vaporós, no concret canònicament, no és un terme "tècnic" i per tant es presta a totes les "interpretacions", mentre que el terme "deliberatiu" té tota una "realitat" legislativa, etc., i a l'hora de decidir vol dir que "vots són trunfos" (valgui l'expressió popular). És tenir "veu i vot" eficaç, que era el que es discutia i del que es tractava.

(Per més precisions vegeu VIDA DEL CONCILI Nº. 51, full 1er., pag. 2)

Votació 6. Paràgraf 29. Sobre reorganització
2.112 Plau
54 No plau

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s a vergara 3 2 barcelona 2

Votació 7. Paràgraf 32. Coordinació d'Organismes Romans
2.152 Plau
14 No plau

Votació 8. Altres esmenes
2.175 Plau
18 No plau

Capítol VI

La cooperació en l'activitat missionera
Votació 9. Sobre les esmenes introduïdes
2.159 Plau
24 No plau

Sobre tot l'esquema de missions en el seu conjunt

Votació 10. 2.162 Plau
18 No plau
2 Nuls

L'esquema queda aprovat en Congregació general, llest per a la votació solemne en Sessió pública.

VOTACIONS SOBRE EL
"DECRET DEL MINISTERI I VIDA DELS SACERDOTS"

Ha fet la presentació el relator Mons. Marty, arquebisbe de Reims, explicant algunes esmenes i el seu sentit.

Capítol I

- El títol queda igual, serà un "decret" i no una "constitució" com alguns pares demanaven.
  Motiu: la teologia del sacerdoci es tracta ja en la "Constitució d'Església". No s'inclou "diocesans" perquè es refereix a tots els sacerdots que exerceixen el seu ministeri.

- Es manté l'ordre. Cap.I; la missió del sacerdot. Cap.II; el ministeri. Cap.III; una vida particular conseqüent.

- La línia forta d'aquest text és la visió del sacerdoci dels capellans en relació al sacerdoci del bisbe, com a participació de la missió d'ensenyament, santificació i direcció dels fidels. Per això no s'ha atès el desig dels pares que insistien d'incloure la definició tradicional del sacerdoci com poder de celebrar l'eucaristia.

Capítol II

- Respecte el punt del sacerdot i el treball, que el text admet sense més, com una forma apostòlica com les altres, dintre la unitat de la missió del sacerdot a través de tots els seus ministeris, alguns pares havien presentat esmenes. Desitjaven (72 pares) que el sacerdot no pogués ésser enviat al treball sinó a voluntat i invitació explícita del bisbe. D'altres (69) demanen que aquests capellans que treballin facin al mateix temps totes les altres funcions ordinàries del ministeri. La Comissió ha precisat: que "els sacerdots poden exercir el treball manual i compartir la vida dels obrers, allà on això sembli útil, a judici de l'autoritat competent."

- El sacerdot ha d'esperar dels laics, en el treball mutu d'església, afecte, col.laboració i ajut espiritual.

- El text insisteix, amb alguns nous retocs, en la línia pastoral d'importància del ministeri sacramental: bateig, penitència, unció dels malalts.

Capítol III

- El text cercava de remarcar l'excel.lent conveniència i congruència del celibat per al sacerdot, sense presentar-ho però com una exigència intrínseca del sacerdoci, de cara a la realitat i espiritualitat dels sacerdots casats de l'Església Catòlica en els ritus Orientals. Per a aquests s'havia fet una referència explícita a l'exemple perfecte que han de donar d'amor conjugal i d'educació cristiana dels fills. Això s'ha

vida del concili

suprimit en el nou redactat per ésser unes recomanacions relatives a tots els casats, tant laics com sacerdots, i podrien semblar poc respectuoses per a les comunitats orientals.

- Respecte a les motivacions, 332 bisbes havien demanat que es digués "que el celibat no té només un valor de signe i de testimoniatge, sinó que consisteix en una consagració més íntima a Crist, de la qual el valor de signe en deriva com una conseqüència". La Comissió ha acceptat revisar el text en aquest sentit.

- Alguns Pares (93) demanaven que se suprimís la menció dels sacerdots casats (de ritu no llatí). La Comissió respon que la substància del text ha estat aprovada i fa referència a tots els sacerdots sense distinció de ritus. En canvi s'accepta el desig de (5) Pares en el sentit d'una formulació semblant a la de Pius XI a la seva encíclica sobre el sacerdoci.

- S'ha introduït una esmena afirmant que el Concili no intenta canviar de cap manera la disciplina de les Esglésies Orientals.

(Redordem el procés: El St. Pare havia aprovat i demanat personalment d'incloure una nota d'elogi als sacerdots orientals catòlics casats, precisament en la secció dedicada a ratificar el celibat, perquè no pogués semblar que l'Església desestimava els orientals. En la votació del 12 de novembre, 93 bisbes es van pronunciar contraris al nou text laudatori i 88 varen considerar inoportú donar consells sobre els deures conjugals i educatius per a aquests sacerdots. La Comissió declara que no pot suprimir tot el paràgraf sense atacar la substància del text ja aprovat, però troba oportú suprimir els consells familiars per estar ja tots inclosos a la doctrina general sobre el Matrimoni.)

- En aquest sentit està també l'explicació donada, per la Comissió, a l'esmena 43 referent al nº. 16 presentada directament per la Secretaria d'Estat i per tant per encàrrec del Papa. L'esmena presentava el desig que abans de les ordres majors "s'introduís" un vot explícit que donés al celibat el caràcter i valor d'un acte plenament lliure i acceptat de cara a l'ordenació sacerdotal; vot que podria ésser temporal per al Sotsdiaconat, i perpetu per al Diaconat i Presbiterat. Es podria també proposar que tots els sacerdots renovessin aquest vot el dia de Dijous Sant, abans de la celebració de la Santa Missa, la qual commemora la institució del Sacerdoci i de l'Eucaristia.
La Comissió, respectuosament, respon que donada la votació del dia 12 de novembre, substancialment afirmativa del text, això seria un "concepte substancial nou" que, per tant, sembla estar fora de les atribucions de la Comissió per a proposar-lo. (No fa falta que la Comissió digui que el St. Pare pot decretar-lo, ell mateix, quan ho cregui convenient. El St. Pare com a Primat de l'Església i cap del Concili no ha de sotmetre els seus desitjos al vot conciliar, ni fer-los passar per l'escrutini de cap Comissió. "Suficit", n'hi ha prou que ho mani i tothom obeirà joiosament. Queda remarcat aquí, però, aquest voler de Pau VI, d'actuar algunes vegades com a un Pare conciliar més, com a bisbe de Roma, suggerint esmenes sense imposar-les, i també la llibertat d'esperit de la Comissió i fidelitat al procediment conciliar dintre del màxim respecte i obediència a l'autoritat superior, tota la qual cosa,

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

ens dóna del Concili i de l'actuació de Pau VI unes valioses notes a considerar profundament).
(Cfr. El Correo Catalán, 3 des. pag. 16,"Paso libre al esquema sacerdotal")

ALTRES ESMENES

- Un Pare demanava incloure una nota insistint en la "devoció, fidelitat i obediència al St. Pare i a la Seu Apostòlica". La Comissió respon que no pot incloure això perquè tot el que diu respecte a la devoció i obediència als bisbes té aplicació al primer d'ells que és el Vicari de Crist i el Cap del Col.legi Episcopal.

- Quatre pares conciliars demanaven "que es parli de la Santíssima Verge". La Comissió respon que això ja es fa en un altre lloc ben palesament.

- Queden inclosos els aspectes dedicats al digne sosteniment, i,al paràgraf referent a la justa remuneració,es diu "que aquesta remuneració cal que permeti als sacerdots un temps, necessari i suficient, de vacances cada any i que els bisbes han de fer de manera que els sacerdots puguin veritablement fer-les".

- No s'admet per exemple, per quedar ja inclós en el "digne sosteniment" i previsió, l'esmena d'un pare demanant "que no es prohibeixi als sacerdots adquirir un "raconet" no exagerat que els serveixi per a la vellesa i per a les malalties i necessitats. Amb la condició, però, que expressin en un testament la seva voluntat de destinar-ho als pobres, al bé de l'Església i a aquells qui els van servir i ajudar en vida". (Com es veu hi ha qui pensa en tot!).

En resum: S'han examinat les 2.198 esmenes de l'última votació de novembre, valorant-les una per una i donant a cada cas l'explicació corresponent, en un treball que resumit té les 135 pàgines en foli que avui s'han presentat de nou a votació, i que el mínim que es pot dir es que resulta increïble per la qualitat i rapidesa.
El resultat és un "decret" que tots els comentaris elogien, sense regatejar, com a un text digne del Concili i dels sacerdots als quals va destinat.

Resultat de les votacions:

Votació 1.	2.291	Plau
	5	No plau
	2	Nuls
Votació 2.	2.262	Plau
	38	No plau
	1	Nul

L'ESQUEMA XIII

A la fi de la Sessió i segons l'ordre dels moderadors s'ha presentat el redactat esmenat de l'esquema sobre "L'Església en el món d'avui".
El nou text tindrà, amb les notes, unes 400 pàgines, de les quals ja se n' han distribuïdes, avui, 256 en un primer volum.
Mons. Garrone n'ha fet la presentació com a relator.
Les votacions se celebraran els dies 4 i 6 de desembre, últimes Congregacions generals del Concili VATICA II.

Resum de Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 54 6 de desembre de 1.965

DECRET SOBRE L'APOSTOLAT DELS LAICS

HISTÒRIA

La Comissió pre-conciliar relativa a l'apostolat dels laics, era composta per 60 membres i considerada, per tant, la més nombrosa de totes. Aquesta Comissió va elaborar un esquema de 128 plànes, integrades per 42 capítols, dividits en quatre parts:

I.- Nocions generals.
II.- L'Apostolat dels laics en la Promoció del Regne de Crist.
III.- L'Apostolat dels laics en la pràctica de la Caritat.
IV.- L'Apostolat dels laics en l'Acció Social.

L'esquema va ésser discutit en la Comissió central preparatòria i aprovat el dia 18 de juliol de 1962.

Segons les normes comunicades en la 35 Congregació General (I Sessió Conciliar, 6 des. 1962) el text de l'esquema va ésser novament elaborat. La matèria exposada a la introducció va entrar a formar part del capítol sobre els laics en la Constitució d'Església. Les qüestions jurídiques es remeteren a la comissió per a revisió del dret canònic. Les qüestions d'aspecte social van passar al nou esquema sobre l'Església en el món d'avui. D'altres qüestions particulars varen reservar-se per al "directori" que, entretant, la comissió es comprometia a elaborar.

La segona redacció de l'esquema va quedar llesta l'abril del 1963, aprovada per la comissió de coordinació i enviada als Pares conciliars per a ésser discutida durant la segona Sessió del Concili, la qual cosa no es va fer per manca de temps. Mentrestant, noves instruccions van determinar una reelaboració de l'esquema.

Així, la tercera redacció es va remetre als Pares conciliars, el mes de maig de 1964, per a ésser discutida a la tercera Sessió. El dia 6 d'octubre de 1964, en Congregació general 95, el card. Fernando Cento, president de la Comissió, presentà la relació sobre l'esquema que va ésser llegida, el 7 d'octubre de 1964, pel bisbe d'Essen, Mons. Franz Hengsbach. El relator exposà primerament la conexió d'aquest esquema amb els altres del Concili, va indicar l'origen del text, va presentar el seu contingut i prometé uns darrers perfeccionaments tot anunciant la constitució d'una especial subcomissió d'exegetes encarregats d'examinar les referències a la Sagrada Escriptura i a les qüestions bíbliques. La discussió va durar des de la Congregació 96 fins a la 100. Hi participaren 66 Pares conciliars i un auditor laic, el Sr. Patrick Keegan, president del moviment internacional d'Obrers Cristians. (Vegeu VIDA DEL CONCILI, Nº. 19-23, III Sessió).

A la quarta Sessió, l'esquema sobre L'APOSTOLAT DELS LAICS es posà a votació en les Congregacions generals 134-139 (Del 23 al 30 set. 1965). En presentar-lo a l'Assemblea, el relator, Mons. Hengsbach, va declarar que el document constituïa un complement de caràcter pràctic de la

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

Constitució sobre l'Església. Digué que la comissió que l'havia elaborat havia tingut present l'esquema sobre "l'Església en el món d'avui"a fi que aquests tres documents que es refereixen als laics tinguessin una certa unitat. Les modificacions aportades al text es referien essencialment al seu contingut.

INTRODUCCIÓ

L'Església es dirigeix als cristians seglars per tal d'intensificar l' activitat apostòlica del Poble de Déu.
L'apostolat seglar neix de la mateixa vocació cristiana i ha existit sempre. Avui, però, veu els seus horitzons augmentats i la seva necessitat agreujada.

Capítol primer:
VOCACIÓ DELS SEGLARS A L'APOSTOLAT.

L'apostolat és l'esforç del Cos Místic en vistes a la propagació del Regne. "La vocació cristiana és, per la seva mateixa naturalesa, vocació a l'apostolat", perquè ho és a formar part d'un Cos viu i actiu. "En l'Església hi ha diversitat de ministeris, però unitat de missió".
L'apostolat del seglar brolla de la seva inserció en Crist, cap del Cos Místic, pels sagraments del Baptisme i de la Confirmació. L'Eucaristia augmenta la caritat, ànima de tot apostolat. "L'Esperit Sant... concedeix també dons peculiars als fidels... carismes que aquests han d'exercir en l'Església en la llibertat de l'Esperit Sant... i en unió amb els germans en Crist, amb els Pastors principalment..."
"Amagats amb Crist en Déu, durant la pelegrinació d'aquesta vida i lliures de l'esclavatge de les riqueses, mentre estan tots orientats cap als béns que no desapareixen, es lliuren de bona gana i amb tot el cor a l' expandiment del Regne de Déu i a informar i perfeccionar l'ordre de les coses temporals d'acord amb l'esperit cristià. Enmig de les adversitats d'aquesta vida troben la fortalesa de l'esperança, tot considerant "que els sofriments del temps present no són pas proporcionats a la glòria que s'ha de revelar en nosaltres" (Rom. 8,18).
"Aquest mètode de vida espiritual dels seglars ha de prendre la seva nota específica del seu mateix estat de matrimoni i de família, de solteria o de viduïtat, i de la seva mateixa condició de malaltia i del gènere d'activitat professional i social".

Capítol segon:
ELS FINS A ASSOLIR

"L'obra de la redempció de Crist, que està orientada, per ella mateixa, a la salvació dels homes, es proposa també la restauració del mateix ordre temporal... El seglar, fidel i ciutadà alhora, ha de comportar-se sempre i en aquests dos ordres amb una consciència cristiana".
D'aquí que els seglars estiguin cridats a revelar al món el missatge de Crist i a santificar els homes amb la seva gràcia. "En aquest ordre, sobretot, l'apostolat dels seglars i el ministeri pastoral es complementen mútuament". L'apostolat del seglar consistirà en el testimoni de la seva vida, però cercarà també "les ocasions d'anunciar Crist amb la paraula".
Com que, a més a més, "tot el què constitueix l'ordre temporal... té un valor propi... en si mateix... i rep encara una certa dignitat especial de la seva relació amb l'home; com que, a més a més, Crist ha estat constituït cap de tota la creació, sense privar "l'ordre natural de la seva pròpia autonomia, dels seus propis fins, de les seves pròpies lleis...; com que "en el decurs de la història l'ús dels béns temporals ha estat desfigurat amb greus defectes...", "cal doncs que els seglars prenguin com a obligació seva la restauració de l'ordre temporal, actuant-hi directament i de manera concreta conduïts per la llum de l'Evangeli... i empesos per la caritat..." "Entre les obres d'aquest apostolat sobresurt l'acció social dels cristians que el Concili desitja que s'estengui a la totalitat de l'àmbit temporal, sense oblidar la cultura".
Hi ha però una acció directament caritativa: "la misericòrdia envers els malalts i necessitats... les obres anomenades de caritat i d'ajuda mútua per a alleujar tota llei de necessitats humanes". "Actes i obres que avui

vida del concili

s'han fet més necessaris i urgents... perquè els habitants del món sencer han esdevingut com els membres d'una mateixa família". Cal però que tota aquesta acció caritativa estigui animada d'un doble esperit: que els cristians sapiguem veure en els altres la imatge de Déu i l'orientació cap a Crist; que siguin respectades i tractades "amb la més gran delicadesa la llibertat i la dignitat de la persona auxiliada... sense oferir com a do de caritat allò que és degut a títol de justícia"; per això "cal treure les causes d'aquests mals i no solament els efectes i cal que l'ajut sigui ordenat de manera tal que aquells que el rebin es vagin alliberant gradualment de tota dependència externa i vagin valent-se per ells mateixos". Tot un programa!.

Capítol tercer:
DISTINTS CAMPS D'APOSTOLAT

L'apostolat dels seglars té molts camps oberts en l'Església i en el món. El Concili vol recordar-ne "els principals", no sense dir que "donat que en els nostres dies les dones participen cada vegada més activament en tota la vida social, és també de més gran interès la seva major participació en tots els camps de l'apostolat de l'Església".
Les comunitats de l'Església. "Els seglars tenen el seu paper actiu en la vida i en l'acció de l'Església". Sense la seva obra "l'apostolat dels pastors no aconseguirà moltes vegades la plenitud dels seus efectes".
El Concili parla directament de la parròquia i de la diòcesi: "Que els seglars s'habituïn a treballar a la seva parròquia en estreta unió amb els sacerdots; que s'acostumin a presentar a la comunitat de l'Església els seus propis problemes i els problemes del món... per a examinar-los i solucionar-los mitjançant una discussió enraonada". "Que cultivin també el seu afecte a la diòcesi".
Però "per tal de respondre a les necessitats de les ciutats i dels sectors del camp, que els seglars no limitin la seva cooperació als límits de la parròquia ni tan sols de la diòcesi, sinó que s'esforcin per estendre-la a camps més vastos: interparroquials, interdiocesans, nacionals i internacionals".
La família. "Els esposos cristians són l'un per l'altre cooperadors de la gràcia i testimonis de la fe; també ho són per als seus familiars i fills. Per a aquests són els primers predicadors de la fe i els primers educadors".
Però les famílies cristianes han de treballar també perquè la societat civil respecti el desenrotllament sa de la família en general.
La família cristiana, a més de presentar-se com un "santuari" i de prendre part en la litúrgia de l'Església té oberts molts camps d'acció. El Concili n'enumera alguns: "adoptar nens abandonats, acollir forasters, fer-se present en les escoles, acollir i ajudar els joves, ajudar a la catequesi, ajudar els ancians, procurant-los els mitjans justos del progrés econòmic"
El Concili creu que "pot ésser convenient que les famílies es reuneixin per grups".
Els joves. La situació i l'influx dels joves en la societat moderna han experimentat un gran canvi. "Aquest influx acrescut exigeix una activitat apostòlica pariona" a la qual estan predisposats, augmentant com ho ha fet la consciència de la pròpia personalitat que els empeny a assumir "les seves responsabilitats i a voler prendre part activa en la vi-

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

da social i cultural". "Són ells els qui han de convertir-se en els primers i immediats apòstols dels joves: han d'exercir l'apostolat ells amb ells, tenint sempre en consideració el medi social en què viuen". Que hi hagi però un diàleg veritable entre joves i adults apostòlicament parlant.
"Els nens tenen també la seva activitat apostòlica".
L'ambient social. "Es tracta de l'esforç per omplir d'esperit cristià el pensament i els costums, les lleis i estructures de la comunitat en què cadascú viu". Si no fan els seglars aquesta labor "mai no la podrà fer ningú més de manera convenient". Es en aquest camp on els seglars exerceixen l'apostolat "d'igual a igual", donant testimoni de la paraula amb la seva mateixa vida.
Així els seglars esdevenen "llum del món" en les circumstàncies ordinàries de la vida i exerceixen la caritat fraterna participant "de les condicions de vida, del treball, dels sofriments i de les aspiracions dels seus germans"; per aquest camí van trobant el seu paper en "l'edificació de la societat".
L'àmbit nacional i internacional. "Que els catòlics es mostrin units amb els altres homes de bona voluntat. Que l'amor a la pàtria i el compliment fidel dels deures civils obliguin els catòlics a promoure el veritable bé comú i que facin pesar així la seva opinió per tal que el poder civil sigui exercit amb justícia i perquè les lleis responguin als principis morals i al bé comú". "Que els catòlics col.laborin amb tots els homes de bona voluntat per tal de promoure tot allò que sigui veritable, just, sant i amable... que aprofundeixin en les institucions socials i públiques, per tal de perfeccionar-les segons l'esperit de l'Evangeli."
Els cristians seglars han de promoure també el sentit de solidaritat entre tots els pobles de la terra i han de conèixer el camp internacional, especialment pel que afecta als països en vies de desenrotllament. "Que els qui treballen en nacions forasteres... tinguin present que les relacions entre els pobles han d'ésser una comunicació fraterna, en què ambdues parts aporten i ambdues parts en surten beneficiades".

Capítol quart
LES DISTINTES FORMES D'APOSTOLAT

"Els seglars poden realitzar l'apostolat ja sigui de manera individual ja sigui aplegats en diverses comunitats o associacions".
El Concili senta un principi fonamental: "L'apostolat individual és el principi i el fonament de tota llei d'apostolat seglar, fins i tot de l'apostolat associat i no podrà ésser mai substituït per aquest". D'altra banda en determinades circumstàncies constitueix l'únic possible.
"La forma peculiar de l'apostolat individual... és el testimoni de la totalitat de la vida seglar que brolla de la fe, de l'esperança i de la caritat". També cal que el seglar "cerqui a la llum de la fe uns motius més enlairats" quan coopera "com a ciutadà d'aquest món en l'ordenació i la direcció de l'ordre temporal".
"Aquest apostolat individual té una urgència especial en aquelles regions en què la persecució impedeix greument la llibertat de l'Església". També "en aquelles regions en què els catòlics són poc nombrosos i dispersos".
Però a la naturalesa social de l'home i al caràcter comunitari de l'existència cristiana s'adiu l'apostolat associat "expressió de la comunió i de la unitat de l'Església en Crist que va dir: "On hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, allí soc jo enmig d'ells".
D'altra banda, de vegades"pot ser necessària una acció comú, sigui en les mateixes comunitats de l'Església sigui en els distints ambients".
"Però en les circumstàncies actuals... fan absolutament necessari...d'enfortir la forma associada i organitzada de l'apostolat seglar... per a arribar fins a les mentalitats col.lectives i a les distintes condicions socials... altrament l'apostolat fóra ineficaç davant l'opinió pública i les institucions".
Les formes de l'apostolat associat són molt nombroses. "Les primeres a considerar són aquelles que afavoreixen la unitat íntima entre la fe i la vida dels seus membres". D'altra banda és important remarcar aquest altre principi que proclama el Concili: "Les associacions no s'estableixen per a elles mateixes, sinó que han de servir a la missió que l'Es-

vida del concili

Nº. 54 -full 3er.-

glésia ha de realitzar en el món".
El Concili aboga també per l'associació a nivell internacional. Parla de les "Organitzacions internacionals catòliques" i recomana la unitat. I encara aquest principi sobre la llibertat d'associació en l'Església: "Els seglars, amb la deguda submissió a l'autoritat eclesiàstica poden fundar associacions i regir-les... cal però evitar el risc de la dispersió de forces".
El Concili parla finalment de l'Acció Catòlica. Es refereix primer a "alguns decennis enrera" i dóna la definició, diguem-ne tradicional (amb minúscula): "La definien, ordinàriament (els Papes i molts bisbes) com la cooperació dels seglars en l'apostolat jeràrquic".
I el Concili afegeix: "Aquestes formes d'apostolat -s'anomenin Acció Catòlica o amb un altre nom- que en els nostres temps desenrotllen un apostolat preciós es constitueixen pel conjunt de les notes següents:

"El fi immediat d'aquestes organitzacions és el fi apostòlic de l'Església: L'evangelització i la santificació dels homes i la formació cristiana de la seva consciència, per tal que puguin animar d'esperit de l'Evangeli els diferents ambients i les diferents comunitats.
Els seglars, en cooperar amb la Jerarquia, segons la seva pròpia condició, aporten la seva pròpia experiència i assumeixen la responsabilitat en la direcció d'aquestes organitzacions,en l'examen diligent de les condicions en què l'acció pastoral de l'Església ha de realitzar-se i en l'elaboració i desenrotllament del mètode d'acció.
Els seglars treballen units formant un Cos orgànic, de manera que sigui més manifesta la comunitat de l'Església i que l'apostolat resulti més eficaç.
Els seglars, que s'ofereixen espontàniament i que es veuen invitats a l'acció i cooperació directa amb l'apostolat jeràrquic, treballen sota la direcció superior de la mateixa Jerarquia, que pot arribar a sancionar aquesta cooperació arribant fins i tot al mandat explícit.

El Concili acaba dient que aquelles organitzacions que, segons el judici de la Jerarquia, realitzin aquestes condicions són Acció Catòlica, siguin quines siguin les seves formes i els seus noms. I les recomana: "Són dignes d'especial honor i recomanació en l'Església aquells seglars, casats o solters, que es consagren de manera perpètua o temporal... al servei d'aquestes institucions i de les seves obres... sigui en la pròpia nació, sigui en l'àmbit internacional sigui, de manera tota particular, en els llocs de missions i d'Esglésies noves".

Capítol cinquè:
L'ORDRE A OBSERVAR

L'apostolat seglar "ha d'ocupar el lloc que li pertoca en l'apostolat de tota l'Església". D'aquí que el Concili parli de cooperació, "perquè l'acció peculiar de l'Església reclama l'harmonia i la cooperació apostòlica del clericat secular i regular, dels religiosos i dels seglars".
"És deure de la Jerarquia sostenir l'apostolat dels seglars... i orde-

nar-lo al bé comú de l'Església".
Les relacions amb la Jerarquia són de formes molt diverses. "Però no hi ha cap empresa que pugui arrogar-se el nom de catòlica sense assentiment de l'autoritat eclesiàstica legítima".
La Jerarquia, però, pot "escollir de promoure de manera particular" algunes d'aquestes obres "prenent-hi una responsabilitat especial".

"D'aquesta manera, doncs, la Jerarquia, ordenant l'apostolat amb diversos estils segons les distintes circumstàncies, n'associa alguna forma a la seva pròpia missió apostòlica de manera més íntima, conservant però sempre la naturalesa pròpia i peculiar de cada una; per això, en fer-ho, no priva els seglars de la seva facultat d'obrar espontàniament, facultat necessària". Aquest acte de la Jerarquia s'anomena mandat en distints documents eclesiàstics".

La Jerarquia, a més a més pot encomanar als seglars alguns oficis especialment vinculats amb el ministeri dels pastors. En aquests cassos els seglars estan plenament sotmesos a la superior direcció de l'Església. Bisbes, rectors de parròquies i altres sacerdots de la clerecia regular i secular "han de treballar fraternalment amb els seglars per a l'Església i en l'Església". Cal que siguin destinats alguns sacerdots per a treballar en les formes concretes de l'apostolat seglar.
"En quant sigui possible cal que existeixin en les distintes diòcesis, uns consells que ajudin a l'obra apostòlica de l'Església... i on col.laborin sacerdots, religiosos i seglars". Aquests consells podran servir per a coordinar les associacions d'apostolat seglar. També fóra bo d'establir-los a nivell parroquial, interparroquial, interdiocesà i internacional.
"Que s'estableixi, a la Santa Seu, algun Secretariat especial per a servir i impulsar l'apostolat seglar... on cooperin també sacerdots, religiosos i seglars".
El Concili acaba aquest capítol recomanant la cooperació amb altres cristians i amb no-cristians, sigui a nivell individual sigui a nivell d'associacions".

Capítol sisè:
FORMACIÓ PER A L'APOSTOLAT

Per tal que l'apostolat assoleixi una plena eficàcia es fa necessària la deguda preparació. Tractant-se de seglars aquesta formació apostòlica "suposa una certa formació humana íntegra... perquè el seglar... ha d'ésser un membre de la societat del seu temps".
Al costat d'això el seglar necessita una formació espiritual, una instrucció doctrinal, una cultura general i una formació pràctica i tècnica. Cal encara un aprofundiment en els valors humans, particularment en la convivència, la cooperació i el diàleg.
Cal anar-se acostumant "a veure-ho, a judicar-ho i a fer-ho tot a la llum de la fe, a formar-se i perfeccionar-se a si mateix mitjançant l'acció menada juntament amb d'altres i a entrar, així, al servei laboriós de l'Església".
"D'aquesta manera, el seglar s'inserta de manera profunda i cuidadosa en la mateixa realitat de l'ordre temporal... i a l'ensems, com a membre viu que és i com a testimoni de l'Església fa que aquesta sigui present i activa en el si mateix de les realitats temporals".
Aquesta formació per a l'apostolat ha de començar en la infantesa i durar tota la vida: "els encarregats de l'educació cristiana estan també obligats a proporcionar aquesta formació per a l'apostolat: la família, la parròquia, les escoles i col.legis, els equips i les associacions seglars, "els membres de les quals revisen, en petits equips... el seu esforç apostòlic i examinen a la llum de l'Evangeli la seva vida diària".
El Concili diu algunes paraules més concretes pel que toca a l'evangelització, a l'ordenació cristiana de l'ordre temporal i a l'acció caritativa i acaba parlant dels medis a posar en joc. Ve't aquí la darrera recomanació: "Que s'estableixin centres d'estudi i documentació no sola-

vida del concili

ment d'ordre teològic sinó encara antropològic, psicològic, sociològic i metodològic" destinats als seglars "homes i dones, joves i adults".

EXHORTACIÓ CONCLUSIVA

El Decret acaba amb un crit insistent a tots els seglars, en particular als més joves per tal que "segons les diverses formes i maneres de l'únic apostolat de l'Església, es presentin com a cooperadors sempre aptes per a les noves necessitats dels nostres temps".

COMENTARIS SOBRE L'ESQUEMA

El Decret (sobre l'apostolat dels laics) representa, en certa manera, una explicitació del que ja ha estat dit a propòsit dels laics en la reflexió fonamental de la constitució dogmàtica "lumen gentium" que tracta de l'Església, i ha d'enquadrar-se amb el que el Concili dirà, en acabar-se, amb el document que dedica a l'Església en el món d'avui que ha de donar inspiració i entusiasme a les "competències" laiques en vistes a la fermentació cristiana de la humanitat dels nostres dies.

Vittorio Citterich.- L'Avvenire d'Italia.
18 nov. 65, plana 1-2.

El Decret sobre l'apostolat dels seglars marca una etapa en el seu ordre...
Aquest text ve a consagrar les experiències pilot que han estat menades de manera diversa en països distints, particularment a França, Bèlgica, Alemanya i EE. UU. Culmina instituint a Roma un nou organisme central constituït per laics... La restauració del laicat ha trobat doncs una fórmula nova, adaptada a les necessitats de la nostra època.

René LAURENTIN.- Le Figaro
19 nov. 65, plana 11

Per primera vegada a la història de l'Església el Concili acaba de consagrar un dels seus decrets als seglars i al seu apostolat. Ara es tracta de realitzar-lo. El laicat fidel, el laicat d'Església compta amb la vostra confiança plena: Nos ho sabem; confiança justament merescuda per un zel ardent que es manifesta de manera particular en les files de l'Acció Catòlica. Sí: la bona llavor que fa mig segle van sembrar uns capdavanters, un jove sacerdot belga especialment, ha donat veritablement el cent per u.

Pau VI.- Discurs als Bisbes de França i de Bèlgica
22 nov. 65
La Croix, 24 nov., plana 4

En la mateixa perspectiva de la "Lumen gentium", que afirma manta vegada que és tot el Poble de Déu el que ha estat enviat a tota la terra, el decret sobre l'apostolat dels seglars insisteix sobre el lloc particular i essencial d'aquests.
El text diu amb tota claredat que els laics són del món i estan al món i que és aquí precisament on són testimonis de Crist.
Afirma també: "La vocació cristiana és, per la seva naturalesa, vocació a l'apostolat". L'apostolat hi és descrit com a activitat de tot el Cos de Crist que cerca l'extensió del regne de Crist per tota la terra per a Glòria del Pare i que, per madi dels homes salvats, treballa per a ordenar vers Crist el món sencer.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

El decret destaca força bé que els laics són apòstols quan treballen per l'evangelització i la santificació dels homes, però que també ho són quan, en el seu engatjament, cerquen d'ésser testimonis autèntics de Jesucrist. Si mirem el capítol que ens descriu els sectors en què els laics han de treballar i d'ésser testimonis de Crist, ens adonem que ho han d'ésser pertot. D'aquesta manera el decret és conduït cap a parlar de les comunitats eclesials, de la família, dels joves, del pla nacional i del pla internacional.
Tot el decret remarca amb molta insistència el testimoni que el laic és l'únic en poder donar, en el si de la vida corrent, en els seus contactes amb tots els qui l'envolten. No es tracta pas de forçar els altres sinó de "revelar-los" l'amor que Déu els té en el respecte de la llibertat de cadascú.

Mgr. STREIFF, secretari general de l'A.C. francesa
La Croix, 21 nov. 65, plana 1

L'esquema sobre l'apostolat dels laics -que cal entendre i situar en la perspectiva de la constitució "Lumen gentium"- més que no pas l'expressió d'una doctrina nova és el fruit d'una experiència ja realitzada. D'aquí la seva riquesa i la seva dificultat, perquè és sempre més difícil d'expressar una experiència molt diversa que no pas de fer un estudi teòric.

Noël Copin.- La Croix, 21 nov. 65, plana 1.

"Es de capital importancia, por una parte, llegar al convencimiento de que la actividad apostólica del seglar no nace de situaciones privilegiadas, ni obedece a criterios personales de elección jerárquica simplemente, ni se hace justificable por circunstancias históricas de necesidad pastoral, sino que constituye la estructura radical de la esencia de todo cristiano; y, por otra, llegar, primero, a descubrir este aspecto esencial de la vocación cristiana, y, traducir, después, la acción apostólica en responsabilidad y no en simple pasatiempo, o en entretenimiento para los momentos de ocio.
La vocación del seglar al apostolado, por otra parte, se desarrolla propiamente en situaciones seglares. El Decreto conciliar subraya que la fidelidad del seglar cristiano a su vocación apostólica se debe manifestar tanto en la Iglesia, como en el mundo; pero, sobre todo, en las situaciones específicamente seglares o sea, en "todas las realidades que constituyen el orden temporal, como la vida, la familia, la cultura, la economía, las artes, las profesiones, las instituciones de la comunidad política, las relaciones internacionales ". (número 7).
El seglar cristiano, por consiguiente, no debe ni pueda mirar tales situaciones como pretextos para el ejercicio de su apostolado, sino que debe descubrir en ellas el lugar propio y específico de su misión, el punto de inserción de la acción salvífica en la vida, la realidad humana en la que encarna la Palabra y la Gracia del Señor, enviado para salvar al hombre y, por mediodel hombre, a la historia.
Esta es la grandeza, éste es el valor del apostolado seglar. Desde dentro de la misma realidad, en la que se construye la trama del hombre y de su historia, el seglar trabaja los valores, presentes, suscita la apertura de estos mismos valores hacia la inminente venida del Reino a los corazones que se convierten (Mt. 4, 17), dirigiendo su mirada más allá de lo caduco, y resolviendo progresivamente a favor del Bien la lucha entre el bien y el mal, implicada en el progreso humano".

J. Bigordá.- El Correo Catalán, 24 nov.65, plana 19.

Resum de Mn. J. Totosaus

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 55 7 de desembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 167

Dissabte, 4 de desembre.

I.- DARRER EXAMEN DE L'ESQUEMA XIII

1. Presentació per Mons. Garrone.

Aquesta relació fou pronunciada per Mons. Garrone en el curs de la Congregació 166 (2 de desembre).
Van destacar, sobretot, els punts següents:

a) L'ateisme i el comunisme.
"La Comissió no s'ha sentit obligada a considerar les esmenes que es formulaven per part d'alguns Pares, demanant una condemnació expressa i formal del comunisme. Amb tot, en el paràgraf on es condemna expressament l'ateisme, el text fa referència a les condemnacions anteriors". Efectivament, el text afirma que l'Església no pot deixar de reprovar les doctrines i les accions perniciosos que contradiuen la raó i l'experiència comuna de la humanitat, talment "com fins ara les ha reprovades". I segueix la referència d'una nota que comporta les citacions de les encícliques "Divini Redemptoris" de Pius XI, "Ad apostolorum principis" de Pius XII, "Mater et magistra" de Joan XXIII i "Ecclesiam suam" de Pau VI.

b) El matrimoni i la família.
El text es proposa un caràcter eminentment pastoral. Per aquest motiu, la Comissió ha tingut cura d'exposar la doctrina de manera que pugui ésser compresa pels nostres contemporanis.
En aquest capítol han estat tractats dos problemes capitals: les relacions entre els diferents fins del matrimoni (amor conjugal, procreació, etc.) i la regulació de la natalitat.
Respecte de la primera qüestió, Mons. Garrone ha indicat que s'havia destacat més bé la importància dels fills, però sense que restessin menys clars els altres fins.
Pel que fa referència a la natalitat, ha dit: "Alguns pares han demanat conclusions pràctiques sobre aquest punt. Ara bé, tota vegada que algunes d'aquestes qüestions, sense deixar de subratllar la continuïtat de la doctrina catòlica, estan sotmeses a una investigació ulterior i han estat reservades al judici suprem del Papa, el Concili no toca aquesta qüestió".
D'altra banda, la Constitució adverteix que "algunes qüestions que demanen estudis nous i més estesos, per ordre del Papa, han estat confiats a la Comissió encarregada de l'estudi de la demografia, de la família i de la natalitat, per tal que el Papa en faci un judici tant bon punt s' hagi acabat la tasca de la Comissió... El Concili no ofereix solucions concretes de caràcter immediat".

c) L'objecció de consciència, la guerra total, la cursa d'armaments.
El Concili no formula judici sobre la moralitat objectiva de l'objecció de consciència. Senzillament afirma que és just d'atendre aquests cassos amb humanitat.
El paràgraf referent a la guerra total fa una menció explícita del dret

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

de defensa.
De les consideracions dedicades a la cursa d'armaments han estat eliminats els aspectes que podrien considerar-se ofensius per a alguns països.

d) El títol de l'esquema.
Es manté el títol de Constitució pastoral de l'Església en el món d'avui, malgrat que alguns Pares (541) havien suggerit el de Declaració o Carta del Concili al món.
Per tal de justificar el títol, s'afegeix a l'esquema una nota en la qual es posa de relleu la finalitat pastoral del document.

2. Les votacions.

De les 13 votacions previstes en aquesta congregació se n'han fetes 12, reservant la darrera i global per a l'última congregació.

Votació 1. (pròleg i exposició introductòria)
2.153 sí; 72 no.
Votació 2. (cap.I de la primera part "Dignitat de la persona humana")
2.103 sí; 131 no
(es tracta de l'ateisme)
Votació 3. (cap.II de la primera part "La comunitat dels homes")
2.166 sí; 68 no.
Votació 4. (Cap.III de la primera part "L'activitat humana a l'univers")
2.165 sí; 62 no.
Votació 5. (Cap.IV de la primera part "Funció de l'Església en el Món d'avui")
2.149 sí; 75 no.
Votació 6. (Cap.I de la segona part "Dignitat del matrimoni i de la família")
2.047 sí; 155 no.
Votació 7. (Cap.II de la segona part "La promoció de la cultura")
2.137 sí; 81 no.
Votació 8. (Cap.III de la segona part "La vida econòmica i social")
2.110 sí; 98 no.
Votació 9. (Cap.IV de la segona part "La vida de la comunitat política")
2.086 sí; 121 no.
Votació 10. (Cap.V de la segona part "La pau i la promoció de la comunitat internacional")
1.710 sí; 483 no.
Votació 11. (la conclusió)
2.039 sí; 128 no.
Votació 12. (el títol del document)
1.873 sí; 293 no.

II.- MISSATGE DELS OBSERVADORS NO CATÒLICS ALS PARES CONCILIARS.

El text d'aquest missatge és el següent:
"Davant la imminent clausura del Concili Ecumènic Vaticà II, els observadors i els invitats del Secretariat per la Unió dels Cristians, desitgen expressar llurs sentiments de gratitud amb què consideren els insignes i importantíssims aconteixements dels quals han estat testimonis. Varen ésser invitats a fi que presents en els treballs del Concili poguessin conèixer-los més profundament i així informar-ne les seves esglésies respectives. A tota hora han estat acollits amb una cordialitat exquisita. Han rebut innombrables testimoniatges d'estimació, de caritat i d'amistat. El diàleg, del qual s'ha parlat amb tanta freqüència, no ha estat una paraula buida i morta. Se'ls ha ofert mantes ocasions de conversa i de col.loqui personal. Els Pares conciliars i els pèrits, encara que hagin estat absorbits per un treball esgotador, han demostrat sempre l'afany d'aprofundir en el coneixement de les conviccions de les altres esglésies.
Els vincles i les amistats personals, unides més estretament a través d'aquests anys, hauran enriquit els observadors i quedaran imperibles.
No és el moment de parlar detalladament del Concili ni dels resultats obtinguts en aquests anys. Els observadors, ara, desitgen assegurar als

vida del concili

Nº. 55 -full 2on.-

Pares conciliars una sola cosa: haver seguit els treballs del Concili, no solament amb l'atenció de l'espectador indiferent, sinó amb un sentit de veritable participació. En efecte, tot el que passa a l'interior d'una església interessa també a les altres. Malgrat les divisions, les esglésies estan unides en el nom de Crist. Els observadors estan fermament convençuts que la comunió que s'ha aconseguit fins el moment present pot créixer encara, i segurament creixerà.
A la primera audiència concedida als observadors, el Papa Joan XXIII va dir aquestes paraules: "Lloat sia Déu de dia en dia". Avui, aquestes paraules poden ésser parafrasejades així: 'Lloat sia Déu per tot allò que Ell ens ha donat fins ara mitjançant el seu Esperit i per allò que intenta de donar-nos en el futur'."

III.- CONTEXT ECUMÈNIC

La transcendència d'aquest document es fa més palesa si es té en compte el context ecumènic d'aquestes darreres jornades conciliars:

a) la preparació de les gestions per a l'aixecament d'excomunions entre Roma i Constantinoble.
b) la pregària ecumènica, del dissabte, dia 4, a la tarda a la basílica de Sant Pau Extramurs, que produí una excel.lent impressió en tots els observadors.
c) el fet que el Papa, el diumenge, dia 5, convidi a dinar a la seva taula un observador, juntament amb un expert (el P. Lubac S.I.), i un auditor.

IV.- CONFERÈNCIES I TAULES RODONES

. Mons. Helder Camara, arquebisbe de Recife.
"Ens pertoca a nosaltres, treure les conclusions i les aplicacions practiques a la llum dels ensenyaments i en l'esperit de les promulgacions conciliars". "Un problema significatiu és que dues terceres parts de la humanitat, es troben sense llibertat, en una condició de desordre estratificat, en un estat de pre-guerra i de pre-revolució". "Pertoca un deure especial a l'Església d'Amèrica en ordre a la situació econòmica i social. La Justícia és base indispensable de la pau".
En la crònica de Jesús Iribarren de "El Correo Catalán" del dia 1 de desembre es troba un llarg extracte d'aquesta conferència.

. Mons. Pellegrino, arquebisbe de Torino.
Parlant de la cultura, ha destacat les indicacions explícites de confiança en la cultura, de l'esquema XIII, i la seva invitació a superar-ne les crisis. Reclama també l'autonomia i la llibertat de recerca. I fa algunes precisions sobre el que s'ha d'entendre per "cultura catòlica".

. Roger Schutz, prior de la comunitat protestant monàstica de Taizé.
Fa un judici positiu de la constitució sobre la Divina Revelació.
"A través de l'elaboració d'aquest document hem vist l'acció de l'Esperit Sant". Amb tot, hi ha el risc d'interpretacions restrictives i negatives, després del Concili. Finalment, subratlla que l'esquema XIII és un lloc de trobament ecumènic.

(Aquestes tres conferències han tingut lloc a la "Domus Mariae". Recordem: 1.- Mons. Felici, responent un dia a la pregunta del caràcter

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

oficial d'aquestes conferències, havia respost negativament. Amb tot, és ben evident la transcendència i l'autoritat intrínseques d'aquestes manifestacions. 2.- Respecte de la conferència de Roger Schutz, cal advertir-hi el mateix to positiu que en el text de Divina Revelatione va notar-hi el subprior de la mateixa comunitat Max Thurian en una Libre opinion de "Le Monde.).

. Hans Küng.
Al Centre holandès de documentació del Concili (DOC).
"El Vaticà II no ho ha dit tot. Però ha dit molt més del que esperàvem".

. Taula rodona: "Què aportarà el post-concili?".
Don Riva: "tots els membres de l'Església han de comprendre l'esperit, el mètode i els continguts del Vaticà II".
Hans Küng: "tenim les bases per a la unió dels cristians".
Daniélou: "són transcendentals les perspectives de diàleg amb les religions no cristianes".
Häring: "l'esquema XIII ens dóna una més perfecta consciència de la història de la salvació".

Resum de Mn. J. Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº.B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 56 8 de desembre de 1.965

CONGREGACIÓ GENERAL 168

Dilluns, 6 de desembre.

La Congregació General de dilluns no ha tingut cap relleu extraordinari, tret d'haver estat la darrera. De fet, els diaris de dimarts més que no pas parlar-ne extensament ens informen sobre aquests fets: la reforma del Sant Ofici; el "Breu" pontifici sobre l'any Sant; l'anul.lació de l'excomunió mútua entre Roma i Constantinoble; la campanya contrària al capítol sobre la guerra; la cerimònia ecumènica de St. Pau Extramurs.

1. La votació definitiva de l'ESQUEMA XIII.

"La darrera Congregació del Concili ha transcorregut en un ambient bastant particular, fet de somriures, aplaudiments i felicitacions" "Els Pares han rebut l'anell d'or ofert pel Papa i la medalla de plata de la ciutat de Roma" (La Croix, 7 des., p.7)

Finalment ha estat votat en la seva totalitat l'esquema XIII. Els resultats són:

Votants: 2.373	2.111	sí
	251	no
	11	nuls

Aquest esquema XIII ha fet parlar fins al darrer dia. En efecte, divendres, es difonia una carta que es feia portantveu d'un grup de bisbes d'EE.UU. contraris al capítol V, que consideraven excessivament pacifista, Les nacions que han assegurat la pau del món gràcies a les armes atòmiques haurien d'ésser lloades i no condemnades, deien. "Les guerres no provenen de la cursa als armaments sinó de la injustícia i del desordre". Aquesta carta duia la signatura de dos cardenals americans: Spellman, de Nova York, i Shehan, de Baltimore.

R. Laurentin comentava (Le Figaro, 6 des., p.13). "Pel que toca a la guerra, els cardenals Shehan i Spellman (EE.UU.) que s'allotgen al Gran Hotel, l'hotel més luxós de Roma, encapçalen una petició que invita a votar "no plau" el capítol consagrat a la guerra i al desarmament. Aquesta campanya ha despertat una certa estranyesa, donades les considerables satisfaccions ja concedides. Així el nou text ja no reconeix el dret de l'objecció de consciència ni el valor objectiu dels motius en què reposa. Encara més: Mr. Hannan (EE.UU.) havia criticat obertament la frase de Pacem in Terris en què Joan XXIII declarava "fora de tota raó pensar que la guerra sigui encara un medi adequat per a restaurar els drets violats", doncs bé, fent-se ressò d'aquesta sol.licitud, sostinguda per un centenar de Pares, la frase de Joan XXIII ha estat treta del text".
Aquesta campanya aconseguia 483 vots contraris al capítol V. Pretenia, però, més: demanava un vot negatiu a l'esquema XIII sencer, al moment de la votació global, si no es feien esmenes essencials a la qüestió de la guerra. Era caure en la "desmesura".

La votació de dilluns ha donat, però, el resultat anotat. Què havia passat ?

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2°, 1° barcelona-2

La Croix (7 des., p.7) comenta així: "Diumenge, Mr. Sdnöffer (bisbe d' Eichstätt, Alemanya) president de la subcomissió encarregada de la guerra i de la pau, i Mr. Garrone (Toulouse, França), presentador del conjunt de l'esquema, havien enviat una carta a les conferències episcopals, que responia a les crítiques fetes al text. N'hi ha prou amb llegir-lo, deia la carta, per a adonar-se que les crítiques fetes al cap. V, no tenen cap fonament". "Arribat el moment del vot definitiu, alguns dels signants, entre ells els cardenals Spellman i Shehan, acceptaven les explicacions de la comissió i recomanaven un vot afirmatiu".

Mr. Garrone deia, el dimarts dia 7, en una interviu de La Croix (p.7). El capítol tocant a la guerra ha estat construït segons una doble preocupació: de no dissimular gens les exigències de la veritat, tal com el Papa les ha precisades, aquests darrers temps, i la de no donar la impressió d'aportar una resposta fàcil que fes una resposta falsa. Calia no caure en la demagògia ni en la covardia.
Em sembla que ha estat dit tot i amb un vigor absolut pel que fa referència a la guerra total, a la cursa als armaments, al dret i al deure de la defensa. A més a més no hem donat entenent que la solució, ara com ara, estigués a les nostres mans. Però el camí no està tancat: una exigència absoluta ens empeny a fer tot el possible perquè puguem arribar a aquell moment en què la guerra pugui ser posada oficialment fora de la llei com a instrument de justícia entre les nacions.

2.- L'anul.lació oficial de l'excomunió de 1.054.

La notícia ha estat donada a Stambul per un comunicat del patriarcat ecumènic. Diumenge a la tarda era confirmada a Roma mitjançant un comunicat del secretariat per la unitat dels cristians.

3.- La cerimònia ecumènica de St. Pau extramurs.

Ha estat la celebració d'una litúrgia de la Paraula. Hi ha participat el Papa, els Pares conciliars i el centenar d'observadors-delegats de les Esglésies Cristianes separades de Roma. Ha consistit en lectures, cants i pregàries en llatí, en francès, anglès i grec. El Papa ha parlat en francès i, per acabar, cadascú ha recitat el Pare nostre en la seva pròpia llengua.
El Papa ha dit, entre altres coses: "Renunciem a la polèmica, plena de prejudicis i ofensiva; no posem ja en joc un prestigi vanitós. Cerquem, més aviat, de tenir ben presents a l'esperit les recomanacions repetides de l'apòstol Pau, prop de la tomba del qual ens trobem avui. Volem que les nostres relacions siguin humanes, serenes, benvolents, confiades". I ha acabat: "Que el raig de la llum divina, germans estimats, pugui fer-nos reconèixer a tots la beneïda porta de la veritat!".

La Croix comenta: "En les altres sessions, el Papa tenia una audiència amb els observadors, aquesta vegada es tracta de molt més, ja que ha estat una reunió en una basílica per a unes lectures de la Bíblia i unes pregàries que han pres forma litúrgica. En una paraula, es tracta d'una "communicatio in sacris" (tal com diu el Decret sobre l'ecumenisme) i d' una litúrgia de la Paraula (segons la constitució de Litúrgia)

4.- El jubileu especial de la fi del Concili.

Ha fet objecte d'una Constitució Apostòlica publicada el dilluns. Es desenrotllarà des del 1er. de gener fins el 26 de maig de l'any vinent. Va orientat a donar gràcies al Senyor pels "immensos beneficis" que Ell ha fet a l'Església a través del Concili i a preparar l'esperit dels fidels a l'aplicació dels decrets conciliars.

5.- La reforma del Sant Ofici.

Es tracta d'una profunda reorganització i ha estat anunciada dilluns per medi d'un document papal. El Sant Ofici havia estat objecte de moltes crítiques, particularment vigoroses i obertes, a l'aula conciliar.

vida del concili

Nº. 56 -full 2on.-

Les noves normes venen ressenyades en el Motu Propio "Integrae Servandae".
Quines són les innovacions que el Papa assenyala?
El seu nom serà "Congregació per a la doctrina de la fe". Els bisbes del lloc on una opinió dubtosa hagi nascut, seran consultats abans de qualsevol condemnació i els interessats, autors de llibres o persones acusades de pecat, podran defensar-se abans d'ésser condemnats o nomenar un advocat defensor.
Desapareix el "Comisari" que perpetuava la figura de l'inquisidor.
Té, entre les seves tasques, la d'organitzar congressos d'estudiosos i de promoure estudis.
Per a judicar els errors contra la fe haurà de seguir el procés ordinari. D'aquesta manera s'acaben els privilegis especials del St. Ofici, tant enutjosos.
La Congregació mantindrà relacions amb la Pontifícia comissió bíblica.
La nova ordenació aumenta també el nombre de consultors i assessors i diu que el Papa podrà escollir-los d'entre els teòlegs més destacats de tot el món.
En fi: una reforma que és tot un símbol. Un símbol que l'esperit conciliar d'obertura i de diàleg va essent realitat.

6.- El cost del Concili

Si hem de creure les informacions transmeses per les agències de premsa, les despeses de la Sta. Seu per raó del Concili són evaluades en sis mil milions de lires.
Una gran part d'aquesta suma ha estat absorbida per l'assistència a un miler de PP. conciliars que no podien pagar-se les despeses de viatges i estada a Roma durant les quatre sessions.
A més a més la Sta. Seu s'ha encarregat de les despeses d'allotjament de diversos observadors delegats de les Esglésies Cristianes separades de Roma invitats al Concili pel Secretariat per la Unitat.
La instal.lació i el manteniment de les altes tribunes on els 2.500 Pares han seguit els treballs del Concili a Sant Pere, hauran costat uns 500 milions de lires. Les despeses d'imprempta 300, el lloguer de la instal.lació mecanogràfica ultramoderna per a comptar els vots, uns 50 milions. (La Croix, 5 des., p.4)

7.- Una conferència sobre la pobresa en l'Església.

Va ésser llegida (per indisposició del seu autor, card. Lercaro) a Roma. Entre altres coses el card. deia que calia "evitar d'interpretar només espiritualment la primera benaurança. Si Déu mira amb predilecció els pobres i els infants, no és pas, d'entrada, degut a les seves virtuts i als seus mèrits, sinó en consideració d'una misèria que demana la seva misericòrdia". (La Croix, 7 des. p.7)

8.- Llibertat religiosa, unitat catòlica i Estat catòlic.

"La unidad religiosa de una nación -la católica en España- es un hecho sociológico que no depende de lo que digan las leyes, sinó de lo que señala la realidad. La unidad católica de nuestra Patria es un tesoro que hemos de cuidar con amor, lo mismo en una que en otra ordenación jurídico-religiosa".

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

"El Concilio no niega -contra lo que algunos han pensado- que un Estado se proclame confesional. Es natural que un Estado se afirme confesional cuando la inmensa mayoría de su población practica una misma religión".

"Una nación en que la inmensa mayoría de sus ciudadanos, por no decir casi su totalidad, es católica, puede y debe tener un Estado que se proclame católico, es decir: un Estado que ayude a la religión de su pueblo, cuyos jefes la practiquen incluso en la vida oficial y que inspire sus estructuras y sus leyes en la doctrina social católica, salvo siempre el respeto debido a las conciencias de quienes profesen otras creencias". (La Vang. Esp., 7 des. p.19) Mr. Cirarda Ladriondo, bisbe de Sevilla.

Resum de Mn. J. Totosaus.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B 24746-1964

vida del concili

Nº. 57 9 de desembre de 1.965

IX SESSIÓ PÚBLICA

Dimarts, 7 de desembre

- Per a participar en la novena i penúltima sessió pública del Concili, el Papa acompanyat dels concelebrants ha entrat a la Basílica de Sant Pere portant a la mà la creu, mentre l'assemblea cantava el "Tu es Petrus". Com hem dit altres vegades semblen definitivament arraconats els ventalls de plomes, la tiara, els aplaudiments i fins i tot la cadira gestatòria.

- Com a començament, el Papa ha resat l'oració "Adsumus" (Estem presents) d'invocació a l'Esperit Sant i seguidament s'ha cantat el Veni Creator. També el mateix Papa ha entronitzat els Evangelis.

VOTACIONS

- Per última vegada Mons. Felici -Secretari General- ha anunciat la votació dels documents sobre els quals encara el Concili no s'havia pronunciat d'una manera definitiva. De mans del Papa el Secretari ha rebut la Declaració sobre la llibertat religiosa, els decrets sobre l'activitat missionera de l'església i sobre el ministeri i la vida dels sacerdots, i la constitució pastoral sobre l'església en el món. De tots ells ha llegit uns paràgrafs introductoris i acabada aquesta lectura els Pares han votat per última vegada en aquest Concili. Sense donar els resultats, ha començat la concelebració.

CONCELEBRACIÓ

- El Papa ha concelebrat juntament amb 24 Pares conciliars: els Cardenals d'Alexandria, Lisboa, Tarragona, Viena, Tokio, Lima, Westminster, Sao Paulo i Milan i els bisbes de Nanking, Toulouse, Wellington, Cuba, Onitscha, Puebla, Nairobi, Nueva Pamplona, Yaunde, Conakry, Semerang, Rimouski, Chilaw, Ubon i Wellington dels Estats Units.
Tots ells eren presidents de les conferències episcopals dels seus països respectius, símbol de l'episcopat universal unit al Papa en un sol col.legi apostòlic.

- El text de l'homilia del Papa, en aquesta missa de concelebració, el donem apart. Diu Le Figaro: "Pau VI no ha pas fet avui un discurs sinó una homilia. Es amb humilitat, sense triomfalismes, que ell ha celebrat la fi dels treballs conciliars" (Le Figaro, 8.XII.65)

RESULTATS

- Després de la Missa han estat donats els resultats de les votacions i s'ha procedit a la promulgació.

Les votacions han estat:

Declaració sobre la llibertat religiosa : Votants 2386
2.308 placet
70 non placet
8 nuls

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

Decret sobre l'activitat missionera de l'Església: Votants 2399
2.394 placet
5 non placet

Decret sobre el ministeri i vida dels sacerdots: Votants 2394
2.390 placet
4 non placet

Constitució pastoral sobre l'església en el món: Votants 2.391
2.309 placet
75 non placet
7 nuls

DOCUMENT CONJUNT DE PAU VI I EL PATRIARCA ATENÀGORAS

- El moment més indescriptible i emocionant ha vingut darrera de la promulgació d'aquests documents. Començava una nova època. L'església catòlica i l'església d'Orient aixecaven les excomunions mútues en un solemne i transcendental document. L'anatema que havia creat una barrera d'incomprensió i de divisió, queia en aquest document de reconciliació i de bona voluntat.

- Algunes notes històriques:

  - El Papa Lleó IX amb l'esperança d'arribar a una comprensió i unitat més profunda amb el patriarcat de Constantinoble, amb el qual hi havia de feia temps rivalitat i divergències, envia l'any 1053 tres legats: el Cardenal Humbert de Silvacandida, l'arquebisbe Pere d'Amalfi i el canciller Frederic (després Esteve X).

  - La rebuda va ésser freda per part del Patriarca Cerulari i va trencar tota mena de negociació amb els legats romans al.legant que les qüestions dogmàtiques havien de tractar-se solament amb un concili de bisbes orientals.

  - Davant de l'actitud del patriarca, els legats romans,el dia 16 de juliol de 1054, en presència del clericat i dels fidels van col.locar sobre l'altar de la catedral de Santa Sofia la sentència d'excomunió contra el Patriarca i van sortir del temple espolsant-se les sandàlies. En aquesta sentència es feia memòria dels errors del Patriarca.

  - Per la seva part Cerulari va pronunciar anatemes contra els llatins, especialment contra els legats de Roma. Va procurar -reunit el Sínode- que els patriarques orientals es molestessin amb Roma recordant-los totes les coses que els separaven. La conclusió va ser convèncer a tots que no hi havia reconciliació possible entre ambdues esglésies i que solament Constantinoble -la nova Roma- era l'església fidel a l'ortodòxia.

- Mons. Willebrands, secretari del Secretariat per la Unitat, ha llegit en francès el text de la declaració conjunta de l'església catòlica romana i de l'església ortodoxa de Constantinoble, en mig d'un silenci expectant:

  - "El Papa Pau VI i el patriarca Atenàgoras no han oblidat el designi que van concebre, cada un per la seva part, de no renunciar a cap dels gestos que la caritat inspira i que puguin facilitar el desenvolupament de les relacions fraternals entre ambdues esglésies."
  - "Entre els obstacles que es troben per arribar al desenvolupament d'aquestes relacions hi ha el record de les decisions, actes, incidents penosos que van donar com a resultat, a l'any 1054, la sentència d'excomunió contra el patriarca Miquel Cerulari, així com també contra els legats romans per part d'aquest patriarca."

vida del concili

- "No es pot desconèixer la realitat de tals fets en aquella època històrica especialment agitada, però avui, quan es fa sobre els mateixos fets un judici més serè i equitatiu s'han de reconèixer els excessos que van passar aleshores i que més tard han tingut conseqüències que excedien les intencions i previsions dels seus autors, els anatemes dels quals es refereixen a les persones i no a les esglésies i no tenien com objectiu trencar la comunió entre les seus de Roma i Constantinoble."
- "Es per això que el Papa Pau VI i el patriarca Atenàgoras, recordant el precepte del Senyor, han declarat de comú acord:
  1) Lamentar les paraules ofensives, els anatemes sense fonament i els gestos condemnables que d'una i altra part van caracteritzar o acompanyar els tristos aconteixements d'aquella època.
  2) Lamentar també i borrar de la memòria i en l'Església les sentències d'excomunió
  3) Deplorar els precedents i els aconteixements ulteriors que per influx de diversos factors, entre ells la incomprensió i la desconfiança mútues, van conduir finalment a la ruptura efectiva de la comunió eclesiàstica."

- Acabada la lectura del document tota l'assemblea va cantar l'Ubi Charitas que diu "On hi ha caritat i amor allí hi ha Déu", expressant així els elevats sentiments d'amor i d'unitat que han de lligar les esglésies.
  El Papa ha donat l'abraçada de pau a Mons. Meliton que representava el patriarca Atenàgoras i li ha fet entrega també de la declaració llegida.

- A la mateixa hora a Phanar, seu patriarcal de Constantinoble, el patriarca Atenàgoras acompanyat de la delegació pontifícia encapçalada pel Cardenal Shehan de Baltimora (USA) i d'altres personalitats, ha escoltat la lectura de la declaració conjunta feta pel Secretari general del Sant Sínode. La delegació vaticana va ésser acollida amb repics de campanes i amb grans aplaudiments dels fidels.

CONCLUSIÓ

Després d'aquest moment de màxima intensitat, a la sessió conciliar, amb tots els Pares, de genolls, s'ha celebrat una humil cerimònia penitencial demanant perdó a Déu i als germans per totes les faltes comeses durant la celebració del Concili.
Immediatament després, en la joia de la tasca acabada, s'ha cantat el Te Deum d'acció de gràcies.

NOTÍCIA

La unió amb l'església ortodoxa

Un greu obstacle per la unitat ha estat suprimit amb aquest document conjunt del Papa i del patriarca Atenàgoras. De totes maneres la comunió d'ambdues esglésies no queda pas restablerta per aquest sol fet. Queda encara un gran treball a fer, ja que si bé l'any 1054 quan l'excomunió de Miquel Cerulari no existia cap diferència dogmàtica seriosa entre Orient i Occident i en els Concilis de Lió i de Florència va ser

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

possible restablir la unitat encara que va durar poc temps; des d'aleshores l'església catòlica ha definit nous dogmes dels quals no hi ha constància a l'església ortodoxa: especialment la infalibilitat del Papa.
Amb això cal dir que l'acte d'aixecament d'excomunions és un pas, però no l'últim per a arribar a la unitat.

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 58 10 de desembre de 1.965

DISCURS DEL PAPA PAU VI, a la Sessió del 7 de desembre.

FI DEL CONCILI

- Acabem, el dia d'avui, -ha dit el Papa- el Concili Vaticà II. És en la plena vigeria que el Concili arriba a terme. El fet que quedin no poques qüestions suscitades en el temps del Concili esperant resposta, senyala que posem fi als treballs, no per cansament sinó en la vitalitat que aquesta reunió ecumènica ha despertat i que, ajudant Déu, en el període post-conciliar es consagrarà activament a aquestes qüestions amb mètode i generositat.

LA IMATGE DE L'ESGLÉSIA

- Aquest Concili entrega a la història la imatge de l'Església Catòlica que Nos veiem figurada en aquesta aula, plena de pastors que professen la mateixa fe, animats de la mateixa caritat, tots reunits en la mateixa comunió d'oració, de disciplina, d'activitat i tots desitjant -cosa admirable- una sola cosa: d'oferir-se per la vida de l'Església i la salvació del món, com Crist, el nostre Mestre i Senyor.
  I no és solament la imatge de l'Església el que aquest Concili transmet a la posteritat, sinó també el patrimoni de la seva doctrina i dels seus preceptes.

VALOR RELIGIÓS DEL CONCILI

- Volem -diu el Papa- reservar aquests moments preciosos a un sol pensament que simultàniament ens inclina a la humilitat i ens eleva al summum de les nostres aspiracions:
  Quin és el valor religiós del nostre Concili ?
  Religiós diem per a assenyalar la relació directa amb el Déu vivent, aquesta relació que és la raó de ser de l'Església i de tot el que l'Església creu, espera i estima, de tot allò que ella és, de tot allò que ella fa.
  ¿ Podem dir que hem donat glòria a Déu, que hem buscat el seu coneixement i amor, que hem progressat en l'esforç per a contemplar-lo, en la preocupació de lloar-lo i en la traça de donar-lo a conèixer als homes que ens miren com a pastors i mestres dels camins del Senyor?
  Nos, creiem francament que sí, precisament perquè aquesta va ésser la intenció primera i fonamental d'on va brollar la idea de reunir un Concili.
  (Seguidament va citar el Papa unes paraules de Joan XXIII a l'obertura del Concili)

EL NOSTRE TEMPS

- El temps present ha vist celebrar-se el Concili a honor de Déu, en nom de Crist, amb la força de l'Esperit Sant -diu el Papa en el seu discurs - i el temps present té unes característiques determinades, com són : orientació a conquistar la terra més que el regne del cel; oblit habitual de Déu; i com si sorgís del progrés científic, afirmació de la personalitat humana autònoma, independent de la llei transcendent. És

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

un temps de laicisme en el pensament i en la societat, d'irracionalitat i de desolació en alguns esperits, de decadència i pertorbació en les grans religions ètiques del món.
El Concili, en canvi, ha presentat la concepció teocèntrica i teològica de l'home com desafiant l'acusació d'anacronisme i raresa. Aquesta concepció que el judici del món qualificava de bell antuvi com bogeria -però que nosaltres esperem que reconeixerà de seguida com veritablement humana, plena de saviesa i capaç de donar la salvació- pretén que Déu existeix, que és real, un ésser vivent i personal, que Ell té providència, que és infinitament bo; més encara, infinitament bo per nosaltres, el nostre Creador, la nostra veritat, la nostra felicitat, de tal manera que l'esforç de clavar en Ell la mirada i el cor és l'acte més alt i més ple d'esperit, l'acte que encara avui pot i deu ordenar la immensa piràmide de l'activitat humana.

INTENCIÓ DEL CONCILI

- Semblaria -diu Pau VI- que més que de les veritats relatives a Déu, el Concili s'ha preocupat de l'Església, de la seva naturalesa, de la seva estructura, de la seva vocació ecumènica, de la seva activitat apostòlica i missionera. Però -continua el Papa- l'Església s'ha recollit en la intimitat de la seva consciència espiritual per a retrobar en si mateixa la Paraula de Crist, per a escrutar el seu propi misteri, que és la presència de Déu en Ella. Els documents conciliars, especialment els que tracten de la Revelació, de la Litúrgia, de l'Església, dels Sacerdots, Religiosos i Laics, traslluèixen aquesta intenció religiosa directa i primordial.

CONEIXER, COMPRENDRE I SERVIR LA SOCIETAT

- Mai com en aquesta ocasió l'Església ha sentit la necessitat de conèixer, d'acostar-se, de comprendre, de penetrar, de servir, d'evangelitzar la societat que l'envolta i d'aconseguir-la en el seu canvi incessant i ràpid. Actitud inspirada per la missió salvadora de l'església (sentida fortament a causa de les distàncies i ruptura entre l'església i la civilització profana en aquests últims segles) més que no pas en l'excés de preocupació pel món o en una desviada tolerància. No es pot dir -segueix dient el Papa- que el Concili s'hagi desviat en aquest aspecte. Més aviat cal dir que la regla del Concili ha estat la caritat abans de tot, pensant que -com Crist va ensenyar-nos- aquest és el signe que distingeix els cristians.

L'HOME TAL COM ES...

- L'Església del Concili veritablement no s'ha pas acontentat de reflexionar sobre la seva pròpia naturalesa i sobre els lligams que la uneixen a Déu, Ella s'ha ocupat també molt de l'home i de l'home tal com en realitat es presenta a la nostra època: l'home vivent, l'home ocupat totalment de si mateix, l'home que es fa no solament el centre de tot allò que li interessa sinó també que s'atreveix a anomenar-se principi i raó de tota realitat. Tot l'home fenomènic, és a dir, amb el vestit de les seves innombrables aparences s'ha com aixecat davant l'assemblea dels Pares conciliars que són homes ells també, pastors i germans i per tant aimants i amatents. S'ha aixecat l'home tràgic en els seus propis drames: l'home d'ahir i d'avui i per tant fràgil i fals, egoista i feretge; després l'home descontent de si mateix que riu i plora, l'home versàtil, sempre disposat a recitar qualsevol paper; l'home rígit que cultiva solament la realitat científica; l'home tal com és, que pensa, que estima, que treballa que sempre està a l'expectativa de quelcom; "l'infant que creix" (Gen. 49,22); l'home sagrat per la innocència de la seva infància, pel misteri de la seva pobresa, per la pietat del seu dolor; l'home individualista i l'home social; l'home que llora els temps passats i l'home que somnia l'esdevenidor; l'home pecador i l'home sant.
L'humanisme laic i profà ha aparegut finalment en la seva estatura terrible i en un cert sentit ha desafiat el Concili.

vida del concili

Nº. 58 -full 2on.-

DÉU I L'HOME

- La religió de Déu fet home s'ha trobat amb la religió de l'home que es fa Déu.
  Què ha succeït? un enfrontament? una lluita? una condemna? Podia haver passat, però no s'ha produït. L'antiga història del samarità ha estat el model de l'espiritualitat del Concili. Una simpatia sense límits ho ha invadit tot. La descoberta de les necessitats humanes (i són més grans com més gran es fa el fill de la terra) ha absorbit l'atenció del nostre Sínode.
  Vosaltres humanistes moderns que renunciau a la transcendència de les coses supremes, atribuiu-hi si més no aquest mèrit i reconeguau el nostre nou humanisme: també nosaltres, i més que ningú, som promotors de l'home.
  El Concili ha tingut present encara una vegada més la doble cara eterna de l'home: la seva misèria i la seva grandesa; el seu mal i allò que hi queda del Bé. Però el Concili s'ha fixat molt més en l'aspecte feliç de l'home que en l'aspecte desgraciat. La seva actitud ha estat neta i voluntàriament optimista.

EL CONCILI, L'HOME I EL MÓN

- Un corrent d'afecte i admiració ha caigut del Concili sobre el món modern. Alguns errors han estat denunciats perquè ho exigeix no menys la caritat que la veritat, però en relació a les persones no hi ha hagut més que invitació, respecte i amor. El Concili ha enviat al món contemporani rumeis encoratjadors més que diagnòstics depriments; més que presagis funestos, missatges d'esperança; els seus valors no solament han estat respectats, sinó honorats; els seus esforços ajudats; les seves aspiracions purificades i beneïdes.
  El Concili però -ha dit el Papa després de posar alguns exemples- no ha pas tingut la pretensió de resoldre tots els problemes urgents de la vida moderna. Alguns han estat reservats per a un estudi ulterior que la mateixa Església vol emprendre, altres han estat presentats en termes generals i són susceptibles per tant de nous aprofundiments.
  L'Església ha dialogat amb l'home d'avui, tal com ell és.

SERVIR L'HOME

- Una altra cosa hem de remarcar encara -ha dit Pau VI-, tota aquesta riquesa doctrinal no busca altre objectiu que servir l'home. Es tracta de tot home siguin quines siguin la seva condició, la seva misèria, les seves necessitats. L'Església s'ha proclamat -per dir-ho així, la serventa de la humanitat, precisament en el moment en què tant el seu magisteri eclesiàstic com el seu govern pastoral han assolit major esplendor i més gran força per raó de la solemnitat del Concili. En ell la idea del servei ha ocupat un lloc central.
  Tot això no ha pas desviat l'església cap a la direcció antropocèntrica de la cultura moderna, però sí que el Concili s'ha interessat pels valors humans i temporals degut el caràcter pastoral fixat com a programa i perquè aquesta preocupació no està mai separada de l'interès religiós més autèntic sigui perquè prové de la caritat sigui pels lligams que existeixen entre els valors humans i temporals i els valors espirituals, religiosos i eterns.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

LA RELIGIÓ CATÒLICA ÉS PER LA HUMANITAT

- L'home modern acostumat a judicar les coses sota el seu aspecte útil, haurà de reconèixer que el valor del Concili és gran en aquest sentit: tot s'ha orientat a la utilitat humana.
  Per conseqüent: no es digui mai inútil una religió com la catòlica que es declara tota en favor i al servei de l'home. La religió catòlica i la vida humana ratifiquen així la seva aliança, la convergència en una sola realitat humana: La religió catòlica és per la humanitat; en un cert sentit ella és vida per la humanitat.
  Ella és la vida, per l'explicació que la nostra religió dóna de l'home, la sola explicació, a fi de comptes, exacta i sublim. (L'home deixat a si mateix no és un misteri als seus propis ulls ?).
  I ella dóna aquesta explicació precisament en virtut de la ciència de Déu. Per conèixer l'home, l'home veritable, l'home integral, cal conèixer Déu. Es la vida perquè ella descriu la naturalesa i la finalitat i el sentit de la vida, perquè ella constitueix la llei suprema i infon la misteriosa energia que la fa una vida divina.

EL NOSTRE HUMANISME ESDEVÉ CRISTIANISME

- Si pensem -diu el Papa- que a la cara de tot home, especialment quan els sofriments i les llàgrimes l'han feta més transparent, hi podem i hi devem reconèixer el rostre de Crist, el rostre del Pare celestial, aleshores el nostre humanisme esdevé cristianisme i el nostre cristianisme esdevé teocèntric: de tal manera que nosaltres podem dir: per conèixer Déu cal conèixer l'home.
  Aquest Concili que ha dedicat els seus treballs i preocupacions principalment a l'home, ¿no haurà estat fet per a donar al món modern una lliçó nova, simple i solemne d'aprendre d'estimar l'home a fi d'estimar Déu ? Estimar l'home no pas com un simple mitjà. sinó com un primer terme vers el terme suprem, transcendent, principi de tot amor. Aleshores aquest Concili que en tot el seu conjunt es resueix al seu definitiu significat religiós, no és altra cosa que una crida amical i potent a la humanitat d'avui a retrobar per la via de l'amor fraternal aquell Déu "allunyar-se del qual és caure, dirigir-se a Ell és aixecar-se, restar en Ell és estar segurs, tornar a Ell és tornar a nèixer, habitar en Ell, és viure". (St. Agustí, Solil. I, 1.3; P.L 32,870)

ESPERANCES

- Heus ací -diu el Papa- el que esperem en acabar el Concili Ecumènic VATICÀ II i en començar la renovació humana i religiosa que s'ha proposat d'estudiar i promoure.
  Així ho esperem per nosaltres mateixos, així ho esperem per la humanitat sensera que aquí hem après d'estimar més i de servir millor.
  Invocant la intercessió dels sants i de Maria Santíssima, Mare de Crist, i de l'Església, el Papa ha acabat donant gràcies i glorificant Déu, viu i veritable, el Déu única i sobirà, el Pare, el Fill i l'Esperit Sant.

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 59 11 de desembre de 1.965

CLAUSURA DEL CONCILI

Dimecres, 8 de desembre

I.- CRÒNICA

El camí del Concili arriba a terme, amb la feina feta. Aquella llarga cinta blanca de bisbes que com una riuada tranquil.la es descabdellava damunt la plaça de sant Pere el dia 11 d'octubre de 1962, avui -després de les quatre fortes lligades per a empaquetar i assegurar el regal- s'ha tornat a deixar veure per a estrènyer el nus i dibuixar-hi al capdamunt l'elegant llaçada. Feina llesta, i ben presentada.

La darrera cerimònia conciliar s'ha celebrat a l'aire lliure, en un dia encertat i lluminós, dins el marc de la plaça de sant Pere, amb l'assistència del Papa, dels bisbes, de tots els qui per alguna raó han participat a les sessions, i també amb l'acompanyament del representant del patriarca Atenàgoras, de nombroses representacions diplomàtiques, i amb el caliu de molts milers de fidels.

Acabada la processó d'entrada, el Papa ha començat la missa que ell sol ha celebrat. A continuació de l'evangeli, ha predicat en italià l'homilia, marcada pels trets de catolicitat cristiana i de recordança mariana.

En arribar l'ofertori van ser lliurats, a nom del Papa, uns donatius econòmicament respectables a cinc bisbes, cada un d'ells en vista a la realització d'una determinada obra humanitària a distints llocs del món: Betlem, Argentina, Índia, Pakistan i Cambodja.

La missa va continuar, i arribada l'hora de combregar el Papa dóna la comunió a sis infants, representants de tots els continents.

Acabada la missa, el Papa beneeix la primera pedra de la parròquia de "Maria, Mare de l'Església", que serà bastida a la perifèria de Roma com a profitós record del Concili.

Seguidament el Papa pren la paraula per a introduir els set missatges adreçats respectivament als governants, als pensadors i científics, als artistes, a les dones, als treballadors, als pobres i malalts, als joves. Aquests missatges van ser llegits en francès per set distints cardenals. Posteriorment foren lliurats simbòlicament a representants de cada una d'aquestes categories.

Després d'això, Mons. Felici llegeix l'oficial decret de clausura del Concili. A continuació, cinc bisbes, en representació de les cinc parts del món, entonen les aclamacions al Crist.

El Papa imparteix la benedicció solemne. El Concili ha acabat. Els bisbes abandonen la plaça de sant Pere, abandonen la ciutat de Roma. Potser amb poques esperances de trobar-se altra vegada tots junts en aquest món... Un altre concili no serà demà passat. Perquè aquest

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º 1.ª - barcelona 2

ha donat corda: ha donat tasca i força, feina i eines.

II.- HOMILIA

De l'al.locució feta per Pau VI acabat l'evangeli, en recollim alguns fragments:

L'hora d'acabar el Concili és el moment de les salutacions.

La nostra salutació és, en primer lloc, universal. S'adreça a tots vosaltres, els qui assistiu i participeu en aquest ritus sagrat; a vosaltres, germans en l'episcopat, a vosaltres, personalitats representatives, a vosaltres, els qui formeu el poble de Déu. I després s'estén, s'eixampla a tothom, al món sencer. ¿Com podria ser altrament, si precisament aquest Concili s'anomena i és ecumènic, que vol dir universal?. La nostra salutació, com un so de campanes que s'escapa pel cel i arriba a tothom, s'adreça també a tots i cada un, tant als que l'acullen com als que no l'acullen: ressona i insisteix en l'orella de cada home.

Ningú, en principi, no es troba fora de l'abast d'aquest centre catòlic romà; en principi, tots els homes poden i deuen ser abastats. A l'Església catòlica ningú no li és estranger, ningú no és un exclòs, ningú és un allunyat. Tots aquells a qui s'adreça la nostra salutació és un cridat, un invitat, i en cert sentit fins un present. Prou ho sap el cor que estima: tot estimat està present, i Nós, especialment en aquest moment, en força del nostre càrrec pastoral i apostòlic, estimem tots els homes.

El Papa recorda en particular tots els fidels, els que sofreixen, els bisbes impedits d'assistir al Concili degut a l'"opressió i la privació dels drets legítims i sagrats deguts a tota persona honrada".

Adrecem també aquesta salutació universal a vosaltres, homes que no ens coneixeu, homes que no ens compreneu, homes que no ens considereu útils, ni necessaris, ni amics; i també a vosaltres que, potser pensantvos fer un bé, ens combateu. Una salutació sincera, discreta, però plena d'esperança i, avui, creieu-ho, plena d'estimació i d'amor.

La nostra salutació no és pas un adéu que separa, sinó una manifestació d'amistat que resta o que, si cal, vol néixer.

Aquesta caritat sigui una espurna per a encendre la caritat capaç d'actuar en l'Església i en el món aquell renovament de pensaments, d'activitats, de força moral, de joia i d'esperança, que ha estat l'objectiu del Concili.

Aquest dematí, mentre acabem el Concili, festegem també Maria Santíssima, Mare del Crist i, per tant, Mare de Déu i Mare nostra.

Maria Santíssima, Immaculada, és a dir, innocent, meravellosa, perfecta: la dona, la dona veritable, alhora ideal i real; la criatura en la qual la imatge de Déu es reflecteix amb una nitidesa absoluta, sense cap destorb, com no passa en les altres criatures humanes.

¿No serà girant nostre esguard envers aquesta ànima humil, alhora nostra germana i nostra Mare celestial i nostra Regina, que podrem acabar nostra espiritual ascensió conciliar?

Així ho pensem, per Nós i per vosaltres. Que aquesta sigui la nostra salutació més alta, i Déu vulgui que també la més vàlida.

III.- MISSATGES

La premsa ha difós suficientment aquests missatges, igualment com l'homilia de Pau VI, però estimem oportú recollir-ne ací alguns fragments significatius. El Papa pronuncià uns mots introductoris, dient que la

vida del concili

Nº. 59 -full 2on.-

clausura del Concili és un moment privilegiat, vèrtex del present, del passat i del futur. Per això, una paraula nova "en un idioma més fàcilment assequible", el francès.

1.- Als governants -llegit pel cardenal Liénart-

Honorem la vostra autoritat, si bé en realitat solament Déu és gran. Déu és el fonament de la vostra autoritat i de les vostres lleis -de les vostres justes lleis-.

És Ell qui beneeix el pa que vosaltres no podeu donar, i qui consola en els dolors que vosaltres no podeu alleugerir.

Què us demana l'Església avui? Només us demana llibertat. La llibertat de creure i predicar la seva fe. No li tingueu por.

Deixeu que Crist exerceixi la seva acció sobre la societat. No el torneu a crucificar: seria sacrilegi perquè és Fill de Déu, i seria suïcidi perquè és Fill de l'home. I deixeu-nos a nosaltres, els seus ministres, predicar sense trabes la bona nova. Els vostres pobles en seran els primers beneficiaris, car l'Església forma per a vosaltres ciutadans lleials, amics de la pau social i del progrés.

2.- Als pensadors i científics -llegit pel cardenal Léger-

Una salutació especial per a vosaltres, els cercadors de la veritat, els homes del pensament i de la ciència, perquè nosaltres, pares conciliars, hem estat i estem també a la recerca de la veritat. No podem deixar de trobar-nos. Vostre camí és el nostre. Som amics de la vostra vocació d'investigadors. També per a vosaltres un missatge: continueu, continueu cercant, sense desesperar mai de la veritat. Feliços aquells qui, tot i tenint la veritat, la cerquen encara, amb l'intent de renovar-la, aprofundir-la i oferir-la a l'altra gent.

No oblideu que si pensar és una gran cosa, pensar és sobretot un deure, en particular per aquells que voluntàriament tanquen els ulls a la llum. Pensar també és una responsabilitat. Pobres els qui entenebreixen l'esperit amb artificiositats. ¿Quin és el principi primer, sinó pensar rectament? Per això us venim a oferir la llum de la nostra llàntia misteriosa: la fe. Qui ens la va confiar ha estat l'únic que podia dir: "Jo sóc la llum del món". Tingueu confiança en la fe, aquesta gran amiga de la intel.ligència. Il.lumineu-vos amb la seva claror per a descobrir la veritat, tota la veritat.

3.- Als artistes -llegit pel cardenal Suenens-

L'Església del Concili us diu que sou els seus amics si sou amics de l'art veritable.

Avui com ahir l'Església us necessita. No refuseu de posar vostres talents al servei de la veritat divina.

El món en què vivim té necessitat de la bellesa. La bellesa, com la veritat, posa alegria en el cor dels homes. Recordeu que sou els responsables de la bellesa en el món. Que això serveixi per a deslligar-vos de gustos efímers, mancats de veritable valor, per a desfer-vos d'expressions estranyes o desagradables. Sigueu sempre i a tot arreu dignes del vostre ideal i sereu dignes de l'Església.

4.- A les dones -llegit pel cardenal Duval-

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

I ara a vosaltres, dones, que sou la meitat de l'espècie humana. L'Església se sent orgullosa d'haver-vos enlairat. Avui teniu en la societat un pes mai no aconseguit fins ara. I és en aquest moment que les dones plenes d'esperit evangèlic poden ajudar de molt a la humanitat.

Nostra tècnica comporta el risc de convertir-se en inhumana. Vosaltres heu de reconciliar els homes amb la vida. I vetlleu, sobretot, per l'esdevenidor de la nostra espècie. Atureu la mà de l'home que, en un moment de bogeria, intentés destruir la civilització humana.

Vosaltres, dones, que sabeu com fer dolça, tendra, accessible la veritat, dediqueu-vos a fer penetrar l'esperit del concili en les institucions, en les escoles, en les llars, en la vida de cada dia.

Dones totes de l'univers, cristianes o no, a vosaltres que us està confiada la vida, en aquest moment tan greu de la història, a vosaltres us correspon, vosaltres heu de salvar la pau del món.

5.- Als treballadors -llegit pel cardenal Zoungrana-

L'Església és amiga vostra. Tingueu-hi confiança.

Desgraciats malentesos del passat han creat i mantingut durant molt de temps la incomprensió i la desconfiança entre l'Església i els obrers. Avui ha tocat l'hora de la reconciliació, i l'Església del concili us invita a celebrar-la sense reserves mentals.

No és l'odi el que salva el món, no és sols el pa de la terra el que pot assaciar la fam de l'home.

Rebeu el missatge de l'Església, rebeu la fe que us ofereix per a il.luminar el vostre camí, la fe de Pere i de tot el poble cristià. Que ella us il.lumini, us guiï. Que us faci conèixer Jesucrist, vostre company de treball, el Senyor, el Salvador de la humanitat.

6.- Als pobres i malalts -llegit pel cardenal Meucchi-

Per què el sofriment humà? D'on i quan vindrà el consol? Sentim els vostres gemecs, i ens augmenta la pena haver de pensar que no està en la nostra mà donar-vos la salut corporal. Però us podem oferir una cosa més profunda i preciosa, l'única capaç de respondre al misteri del sofriment: la fe i la unió al Crist, crucificat per nosaltres.

Crist no va suprimir el sofriment; el va prendre damunt seu.

Vosaltres, els pobres i desemparats, els que ploreu, els que sou perseguits per la justícia, coratge, perquè sou els preferits del Regne de Déu, perquè sou els germans de Crist pacient.

Heus-ací la ciència cristiana del dolor, l'única que dóna pau. No esteu sols, ni separats, ni abandonats, no sou inútils: vosaltres sou la imatge del Crist. El concili us saluda, us dóna les gràcies, us assegura amistat i assistència.

7.- Als joves -llegit pel cardenal Agagianian-

El darrer missatge per als joves de tot el món. Vosaltres rebreu la torxa de mans dels vostres avantpassats i viureu en el món en el moment de les màximes transformacions. Sereu vosaltres que formareu la societat del demà: us salvareu o us ensorrareu amb ella.

L'Església en concili s'ha rejovenit. Una llum s'ha encès, una llum per a il.luminar l'esdevenidor, el vostre esdevenidor.

L'Església es preocupa per tal que la societat que aneu a construir respecti la dignitat, la llibertat, el dret de les persones, i aquestes persones sou vosaltres.

Confia que trobareu la força de no caure en filosofies de l'egoisme o del plaer, de la desesperança i de la negació. Que enfront a l'ateisme sabreu afirmar la vostra fe en la vida, i en allò que dóna sentit a la vida: la certesa de l'existència d'un Déu just i bo.

En nom d'aquest Déu us exhortem a eixamplar vostres cors a les dimensions del món, a lluitar contra tot egoisme, a negar els instints d'odi i violència, origen de la guerra i de les seves conseqüències. Sigueu generosos, purs, respectuosos, sincers, i construiu amb entusiasme un món millor al que haveu trobat.

L'Església us mira amb confiança i amor. Guaiteu l'Església i veu-

vida del concili

reu en Ella el rostre del Crist, l'heroi veritable, humil i savi, el profeta de la veritat i de l'amor, el company i l'amic dels joves.

¿Seria agosarat trobar en aquests missatges un regust dels de Papini o del papa Celestí?

IV.- DOCUMENT CLAUSURATORI

En el text del breu pontifici que clou oficialment el Concili s'hi troben, entre d'altres, aquestes reflexions:

El Concili Vaticà II ha estat un esdeveniment per l'Església. Hi han assistit més pares que en qualsevol altre concili, i provinents d'arreu del món. Ha estat ric pels temes tractats amb tota cura i profunditat. Ha estat oportú en afrontar les necessitats del temps present amb visió pastoral i de caritat, esforçant-se en el contacte amb els altres cristians i amb tota la humanitat.

Declara que el Concili és clos, i que les seves decisions s'han d'observar puntualment a glòria de Déu, honor de l'Església, pau i tranquil.litat dels homes.

V.- NOTÍCIES I COMENTARIS

- Hom diu que alguns bisbes haurien enviat una carta de protesta al Papa a causa de la cerimònia ecumènica que es va celebrar a la basílica de sant Pau, fora Murs. Cerimònia, diuen, capaç de fer trontollar la fe dels fidels catòlics. Potser per aquesta raó s'ha observat tanta reserva sobre l'esdeveniment.

- D'altra banda, sembla que aquesta cerimònia ha deixat una petja espiritual molt fonda en l'esperit dels observadors i en el de molts pares. Alguns participants han dit: "Ha estat una de les hores més grans del concili". Els observadors han fet remarcar la finor de Pau VI en participar a aquesta litúrgia de la Paraula i de pregària comuna, sense voler presidir-la.

- Els periodistes es queixen de no haver estat admesos a l'acte ecumènic damunt dit. I no essent-hi periodistes, se'n ressent la informació. Malgrat això, aquell esdeveniment sembla que s'ha de considerar una etapa important en la marxa vers la unitat cristiana.

- L'arquebisbe Crisòstomos, de Grècia i Atenes, ha fet saber que convocarà un sínode per a conèixer el seu parer sobre la recent anul.lació d'excomunions entre l'Església de Roma i de Constantinoble. Llavors es veurà si l'església grega s'ha o no d'associar a aquest acte.

- Hom assegura ara que la immensa majoria dels bisbes nordamericans han votat "plau" a l'esquema XIII, mentre que els adversaris serien sobretot espanyols i italians. Qui sap...

- Històricament l'originalitat més gran del Vaticà és no haver fulminat cap anatema. Malgrat les insistències fetes per a incloure'n almenys un.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

- A la sortida de la cerimònia de l'anul.lació de les excomunions, el patriarca Atenàgoras ha declarat: "Estic profundament commogut per aquest esdeveniment. Dono gràcies a la Providència que ens ha ofert aquest gran dia, i al Papa de Roma Pau VI, mon germà benvolgut i profundament respectat, posat que ell ha fet tot el possible perquè arribés per a les dues Esglésies aquest gran dia, que ho és també per tot el cristianisme i per tot el món".

- El cardenal Shehan, representant de Pau VI prop d'Atenàgoras en la mateixa ocasió, ha declarat: "Encara no hem arribat a la unió entre les dues Esglésies, però ara vivim un esdeveniment molt significatiu, doncs, abans de poder avançar pel camí de la plena comunió cal enretirar els obstacles que hem heretat del passat. Avui desapareix un d'aquests obstacles greus".

- Després que Pau VI havia donat el bes de pau al metropolità Meliton, enviat d'Atenàgoras a Roma, hom ha vist que el patriarca Màximos IV sortia del seu lloc, anava on eren els observadors i donava el bes de pau a tots els ortodoxos.

- L'anunci que el Papa donaria un anell d'or a tots els bisbes va desorientar molta gent en un principi. Alguns bisbes tampoc veien la raó de portar un nou ornament, quan la tendència era anar-los reduint. En això hi havien dos errors. Primer, que els anells no eren d'or, contra el que s'havia anunciat, sinó daurats, i molt lleugers. Segon, perquè l'intent de Pau VI no era fer portar dos anells alhora, sinó insinuar la supressió de l'anterior, pesat, ric, valuós, que els fidels besaven. Ja el dimarts dia 7 es va observar que molts bisbes portaven el nou anell -pla, amb les figures de Jesucrist, Pere, Pau i una creu gravades- , i el mateix Pau VI.
Serà el distintiu dels nous bisbes, dels bisbes conciliars?.
Al Papa agrada parlar sovint amb símbols. Afegim que aquests anells no formen un cercle tancat, i així per l'elasticitat poden adaptarse a dits més o menys dobles.

- Un grup internacional de bisbes que vol conservar l'anonimat dels seus components, ha manifestat un gran interès, ja des de la primera etapa conciliar, pel tema de la pobresa en la vida episcopal.
A l'hora de cloure el concili han comunicat als altres bisbes un document, el contingut del qual constitueix ja per a ells un compromís. Aquest document, uns l'han anomenat l'esquema XIV, altres el consideren un dels fruits més prometents del Vaticà II. Reportemne alguns fragments:

Nosaltres, bisbes, en ordre a la pobresa evangèlica ens comprometem a ço que segueix:

. A tractar de viure a la manera de la nostra població en allò que concerneix l'habitació, l'alimentació, els mitjans de comunicació...

. Renunciem a l'aparença i a la realitat de riquesa, especialment en els vestits (teixits rics, colors vistosos), en les insígnies de matèria preciosa.

. No posseirem béns mobles ni immobles, ni compte als bancs a nom propi; si cal posseir, ho posarem a nom de la diòcesi o de les obres socials, caritatives...

. Confiarem la gestió financiera i material de la diòcesi, sempre que sigui possible, a un comitè de laics competents i conscients, a fi de ser menys administradors i més apòstols.

. Refusarem ser anomenats, de paraula o per escrit, amb títols que signifiquin grandesa o poder (com eminència, excel.lència, monsenyor). Preferim ser anomenats amb el nom evangèlic

vida del concili

Nº. 59 -full 4art.-

de "pare".

- Evitarem de donar privilegis, prioritats o preferències als rics i poderosos.

- Evitarem encoratjar la vanitat d'algú en esguard a donatius, etc. Invitarem els fidels que considerin llurs donatius com una contribució normal al culte, a l'apostolat i a l'acció social.

- Ens ocuparem tant com podrem dels pobres i obrers.

- Procurarem transformar les obres de beneficència en obres socials basades en la caritat i la justícia.

- Procurarem que els nostres governants facin tot el possible per aplicar la justícia i l'equitat en la vida social.

- Ens comprometem a fer que nostre ministeri esdevingui un veritable servei. Ens esforçarem a revisar nostra vida. Tractarem de ser humanament presents i acollents. Ens mostrarem oberts a tothom, sigui quina sigui la seva religió.

- Tornant a la nostra diòcesi, comunicarem la nostra decisió als fidels, pregant-los que ens vulguin ajudar amb llur comprensió, llur col.laboració i llurs pregàries.

Resum d'Alvar Maduell

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

vida del concili

Nº. 60 18 de desembre de 1.965

DECRET SOBRE "EL MINISTERI I LA VIDA DELS SACERDOTS"

Notes per a la història del text

- Si bé la figura del Bisbe i la vocació del laic dins l'església han estat temes més importants i més discutits a l'aula Conciliar, no pot dir-se, com semblava de bon començament, que - la vida i ministeri del sacerdot - hagi estat oblidat pel Concili Vaticà II, o tractat solament en un pla de consell espiritual sense donar cos teològic a la naturalesa del presbiterat. L'actual decret sobre el MINISTERI I LA VIDA DELS SACERDOTS senyala un pas endavant en aquesta teologia del sacerdoci i obre nous horitzons per a la vida i la tasca sacerdotal.

- Limitats, a la segona sessió, els temes a tractar en el Concili i deixant de banda diversos esquemes, la qüestió dels sacerdots va quedar esquemàticament reduïda a unes dotze afirmacions generals sota el títol "Del ministeri i vida dels preveres".
  Posat a votació aquest text reduïdíssim, el 15 d'octubre de l'any 1964, va obtenir 1195 vots contraris, per la qual cosa va ésser retirat.

- Rebutjat el text, la Comissió encarregada va rebre innombrables suggerències dels Pares en ordre a redactar un veritable esquema, en el qual va treballar-hi fins aquesta última i quarta sessió. Va ésser promulgat a la Sessió Pública del dia 7 de desembre i va tenir solament 4 vots en contra en l'última i definitiva votació.

PROEMI

El Concili ha parlat diverses vegades de la dignitat de l'ordre sacerdotal però li ha semblat útil tractar-ne més amplament i amb més profunditat ja que els sacerdots, especialment diocesans, però, sense excloure els religiosos quan tenen cura d'ànimes, tenen una part difícil i de gran importància en la renovació de l'Església. Els sacerdots, per la sagrada ordenació i la missió que reben dels Bisbes, són promoguts a servir Crist, Mestre, Sacerdot i Rei, participant del seu ministeri pel qual s'edifica incessantment l'Església.
A fi que el ministeri i la vida dels sacerdots en les presents circumstàncies pastorals i humanes siguin eficaçment ajudats i ordenats, el Concili declara i decreta les següents coses:

CAPÍTOL PRIMER — EL SACERDOCI EN LA MISSIÓ DE L'ESGLÉSIA

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

Si bé tots els fidels, en l'Església, participen del sacerdoci de Jesucrist, el mateix Senyor va instituir a alguns d'ells, ministres que, posseint poders sagrats, exercissin públicament, en bé dels homes el sacerdoci. Crist envia els apòstols com Ell mateix havia estat enviat pel Pare i mitjançant els mateixos apòstols va fer participants els Bisbes, successors d'ells, de la seva consagració i missió, els quals van fer participants els preveres del propi ministeri, si bé en un grau subordinat, a fi que constituïts en l'ordre presbiteral fossin cooperadors de l'ordre episcopal.

El sacerdoci dels preveres té el seu fonament en els sagraments de la iniciació cristiana però es dóna mitjançant un sagrament en què per la unció de l'Esperit sant els sacerdots són configurats a Crist per un especial caràcter sacramental de tal manera que puguin actuar en nom de la mateixa persona de Crist.

Participant els sacerdots de la tasca dels apòstols reben de Déu la gràcia per a ésser ministres de Crist entre els homes, fruir del sacerdoci de l'evangeli, celebrar l'eucaristia, i tendir a formar el cos del qual Crist és el Cap.

El sacerdot pel seu ministeri i la seva vida treballa per l'augment de la glòria de Déu i el desenvolupament de la vida del homes.

Els sacerdots tenen els altres homes com a germans ja que Jesucrist va fer-se en tot semblant als homes excepte en el pecat i a Ell van imitar els apòstols que van "fer-se tot a tots, per salvar-los tots". Els sacerdots són "segregats" no per a separar-se dels homes sinó per acomplir totalment l'obra que el Senyor els confia i si bé el seu ministeri exigeix que no "s'acomodin al model d'aquest món" (Rom. 12,2) també simultàniament exigeix que visquin amb els homes en aquest món, que coneguin les seves ovelles com bons pastors i que busquin aquelles ovelles que no són del seu ramat. Per aconseguir-ho, ajuden, en gran manera, aquelles virtuts que són apreciades en la convivència humana: la bondat del cor, la sinceritat, la constància i la força d'esperit, la constant cura de la justícia, la urbanitat, i d'altres...

CAPÍTOL SEGON — EL MINISTERI DELS SACERDOTS

I. Exercici dels sacerdots

El primer ofici del sacerdot és el de predicar l'evangeli de Déu; per aquesta paraula de salvació es suscita la fe en aquells que no creuen i es nodreix la fe dels creients. Així, doncs, en la conversa, en la predicació, en la catequesi, en el judici de les qüestions del seu temps, sota la llum de Crist, és propi dels sacerdots ensenyàr no la pròpia saviesa sinó la Paraula de Déu tot invitant amb insistència a la conversió i a la millora de la vida cristiana. La predicació, en les circumstàncies del món d'avui, ha de proposar la paraula de Déu no solament d'una forma general i abstracta sinó que cal aplicar a les circumstàncies de la vida la veritat de l'evangeli, i tenir en compte les necessitats dels qui escolten i el carisma dels qui prediquen. La litúrgia de la Paraula ocupa un lloc preeminent en la celebració de la Missa.

Els sacerdots són consagrats per Déu, mitjançant el Bisbe, perquè actuïn en la celebració dels Sagraments com a ministres de Crist, el qual per nosaltres exerceix el Seu ofici sacerdotal constantment en la Litúrgia. Tots els sagraments, i també totes les obres d'apostolat, estan lligats i ordenats a l'Eucaristia on és present tot el bé espiritual de l'Església: és a dir, el mateix Crist.
L'Eucaristia és la font i el moment màxim de tota evangelització, és el centre de la comunitat dels fidels presidida pel sacerdot, el qual, els ensenya a unir la seva vida al sacrifici de Crist, els exhorta que con-

vida del concili

Nº. 60 -full 2en.-

fessin els seus pecats, els ensenya a participar en les celebracions de la sagrada Litúrgia, els condueix a un esperit d'oració sempre més perfecte i a practicar els consells evangèlics, i educa els fidels a llogar Déu en els seus cors amb himnes i càntics espirituals. Les llo-ances i les accions de gràcies de la celebració de l'eucaristia, els sacerdots les continuen, durant el dia, recitant l'Ofici Diví en les diverses hores.
La Casa de Déu, on se celebra i es guarda la Santíssima Eucaristia, on els fidels es reuneixen i on es manifesta la presència de Déu, ha d'ésser apta per a l'oració i les solemnitats sagrades. A l'església, els pastors i els fidels són convidats a respondre al do de la presència permanent de Crist. Procurin els sacerdots cultivar rectament l'art i la ciència litúrgica.

Els sacerdots guien -sota la direcció dels Bisbes- la família de Déu i la condueixen al Pare per Jesucrist, en l'Esperit. Per edificar el poble de Déu es dóna poder als preveres, els quals han de dialogar amb tots i actuar en ells segons les exigències de la doctrina i de la vida cristiana.
Per tant, els sacerdots han de procurar d'educar els homes en ordre a aconseguir una maduresa cristiana, a viure segons les exigències de la nova llei de la caritat, a comportar-se cristianament en la societat. Si bé el sacerdot es deu a tots els fidels, se li encomanen, d'una manera especial, els pobres i dèbils així com també els joves, els esposos i els pares. Han de preocupar-se també dels malalts i moribunds. L'ofici de pastor s'estén també à formar una genuïna comunitat cristiana, que ha d'abraçar també tota l'església. Cal que hi hagi zel missioner i que tingui especialment encomenats els catecúmens i neòfits. Tota comunitat cristiana troba la seva rel i punt de sosteniment en la celebració eucarística, la qual porta a un veritable esperit comunitari, a les obres de caritat, a l'acció missional i al testimoni de vida. A més, la comunitat eclesial per la caritat, l'oració, l'exemple i les obres de penitència és el camí cap a Crist pels no creients i pels fidels més dèbils.
Els sacerdots en aquest servei a la comunitat dels cristians mai serveixen alguna ideologia o partit humà, sinó que treballen com anunciadors de l'Evangeli i Pastors de l'Església.

II. <u>El sacerdot i els altres</u>

Els sacerdots juntament amb els Bisbes participen del mateix sacerdoci i ministeri de Crist, per això aquesta unitat de missió i consagració exigeix la comunió jeràrquica dels sacerdots amb l'ordre dels Bisbes, els quals -recordant-se del do de l'Esperit Sant que transmeteren als preveres el dia de l'ordenació- han de tenir-los com a veritables ajudants i consellers en el ministeri i funció d'ensenyar, de santificar i de pasturar el poble de Déu.
Els Bisbes han de tenir als sacerdots com a amics, en interès per al seu bé, tant espiritual com material. Escoltin-los de bon grat, és més: consultin-los i parlin de tot allò que fa referència a les necessitats pastorals i al bé de la diòcesi. A fi que això arribi a terme s'ha d'instituir, d'una manera més apta que fins ara, amb forma i normes de dret, un Senat de sacerdots que representi al "presbyterium". Els preveres reverenciïn, obeeixin i estiguin units amb caritat sincera al seu Bisbe, la unió dels quals, sacerdots amb el Bisbe, es fa més

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

necessària en els nostres temps.

Els sacerdots, a la Diòcesi, formen un presbiteri, ja que un sol és el ministeri sacerdotal en bé dels homes, i tant qui exerceix un ministeri parroquial com supra-parroquial, tant qui es dedica a la ciència com qui treballa amb les seves mans seguint la mateixa condició dels obrers, amb aprovació de l'Autoritat, com qui fa altres apostolats, tots busquen l'edificació del Cos de Crist.
És molt important que els sacerdots s'ajudin entre ells, tant diocesans com religiosos, ja que tots estan units per la caritat, l'oració, i la plena cooperació. Els més grans acolleixin els joves tot ajudant-los i comprenent-los; i els joves reverenciïn l'edat i l'experiència dels vells, col.laborin amb ells i els demanin consell.
Els sacerdots amb esperit fraternal no oblidin de practicar l'hospitalitat i la comunió de béns. Tinguin sol.licitud per als malalts, afligits, sobrecarregats de treball, els qui no tenen ningú, els allunyats de la pàtria i els perseguits. Tinguin esplai mútuament. Es recomana alguna forma de vida en comú per a ajudar-se mútuament i evitar la solitud. S'han de promoure les associacions que fomenten la santedat sacerdotal. Tractin sempre amb caritat als qui tenen dificultats en la fe o en altres virtuts així com als qui han caigut.

Els sacerdots, encara que exerceixin la funció de Pare i de Mestre, per la seva ordenació són, juntament amb tots els fidels, deixebles del Senyor, "germans entre els germans" (Mt. 23,8), membres d'un únic cos que s'edifica per obra de tots.
Per tant els sacerdots s'uniran als laics, es comportaran entre ells com Crist que ha vingut a servir i no pas a ésser servit. Reconeguin la dignitat dels laics sincerament i també la part que tenen en la missió de l'església. Honorin la llibertat dels laics que els pertoca en la societat temporal. Escoltin els laics, reflexionin sobre els seus desitjos, reconeguin la seva experiència en els diversos camps de l'acció humana i juntament amb ells analitzin els signes del temps. Apreciïn, els sacerdots, els carismes que es donen en l'Església i confiïn als laics obres en servei de l'església.
Recordin els sacerdots que han de conduir tots a la unitat de la caritat, de tal manera, que ningú es trobi estrany a la comunitat. Defensin la veritat. Segueixin l'exemple del Bon Pastor preocupant-se dels allunyats dels sagraments, dels germans que no estan en plena comunió amb nosaltres, dels que no reconeixen Crist. Defensin el bé comú que el Bisbe els ha confiat.

III. <u>La distribució dels sacerdots i les vocacions sacerdotals</u>

El do rebut pel sacerdot, en l'ordenació, el prepara per a l'ampla i universal missió de salvació "fins als extrems de la terra", ja que participa del sacerdoci de Crist que és per a tots els homes i per a tots els temps. Recordin, per tant, els preveres que han de tenir ben present la preocupació de totes les esglésies, així, tots els sacerdots que perteneixen a diòcesis amb major nombre de vocacions ofereixin-se per exercir el seu ministeri en aquells llocs on hi manca clerecia.
Les normes d'incardinació i excardinació siguin revisades de tal manera que quedant ferm aquest institut, s'adapti a les necessitats presents de la pastoral. Es poden constituir seminaris internacionals, diòcesis peculiars, prelatures personals o altres coses semblants en ordre a acomplir especials obres d'apostolat per a diverses comunitats socials, de tal manera que -salvats els drets dels Bisbes del lloc- els sacerdots s'incardinin en bé de tota l'església. Els sacerdots que hagin d'anar a regions desconegudes per a ells procurin d'anar-hi dos o tres junts per a ajudar-se mútuament, tinguin en compte la seva vida espiritual així com també la salut del cos i de la ment. Es molt necessari que procurin conèixer la llengua, la condició psicològica i social del lloc on exerciran el seu apostolat.

Es propi de la missió sacerdotal preocupar-se que no faltin sacerdots per al poble de Déu. Per tant, ensenyin al poble cristià a cooperar,

vida del concili

Nº. 60 -full 3er.-

especialment per l'oració, perquè l'Església tingui sempre sacerdots. Per la predicació i el testimoni de vida, els sacerdots donaran a conèixer l'excel.lència i necessitat del sacerdoci i ajudaran amb tots els mitjans els joves o adults que creguin aptes per al presbiterat. Els pares i mestres i tots aquells que tenen cura dels infants o joves preparin-los per a saber respondre generosament a la crida del Senyor. Molt es recomana també, als sacerdots, l'obra de les vocacions.

CAPÍTOL TERCER — LA VIDA DELS SACERDOTS

I. Vocació dels sacerdots a la perfecció

Per la consagració baptismal -talment com els altres cristians- els sacerdots reben l'exigència de la perfecció cristiana, però per l'ordenació sacerdotal, d'una manera especial, reben la gràcia per a aconseguir més fàcilment la perfecció tot servint el poble de Déu i la comunitat a ells encomanada. Així, doncs, exercint el seu ministeri i essent dòcils a l'esperit de Crist que els vivifica i guia, són fortificats en la seva vida espiritual, i aquesta mateixa santedat dels preveres ajuda moltíssim a acomplir amb fruit el propi ministeri.
Per això aquest Concili desitjant obtenir la renovació de l'Església, la difusió de l'Evangeli i el diàleg amb el món d'avui, vehementment exhorta els sacerdots a una major santedat a fi que siguin instruments més aptes per al servei del poble de Déu.

La santedat la aconseguiran, els sacerdots, exercint en l'esperit el seu triple ofici sacerdotal:
Quant a ministres de la paraula, llegeixen i escolten cada dia la paraula de Déu que han d'ensenyar als altres; si ells al mateix temps la fan seva, es faran cada dia més deixebles del Senyor.
Quant a ministres dels sagraments, principalment en el Sacrifici de la Missa, han d'identificar allò que realitzen, per tant, en celebrar el misteri de la mort del Senyor procurin de mortificar els seus membres i d'unir-se a l'acte de Crist sacerdot, d'oferir-se a Déu cada dia i de participar de la caritat de Crist que es dóna als fidels en l'eucaristia. De la mateixa manera en l'administració dels altres sagraments s'uneixen per la intenció i la caritat de Crist i també, en l'Ofici Diví, l'Església prega per mitjà de la seva veu units a Crist, que "viu sempre per a intercedir per nosaltres" (Hebr. 7,25).
En el govern i pastura dels fidels, imitant Crist, Bon Pastor, són portats a donar la seva vida per les ovelles, buscant no allò que és útil per a ells, sinó allò que és per a la salvació de molts. Així, han de progressar en la seva tasca pastoral i preparar-se per a obrir nous camins pastorals sota la guia de l'Esperit d'amor, que bufa allò on vol.

Els sacerdots s'uniran a Crist en el reconeixement de la voluntat del Pare i en el do de si mateixos a la comunitat que se'ls confia; posseiran aquella unitat de vida que harmonitza la vida interior amb l'activitat externa.
En l'exercici de la caritat pastoral, que procedeix del sacrifici eucarístic, trobaran, els sacerdots, el vincle de perfecció sacerdotal que

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª barcelona-2

dóna unitat a la seva vida i acció.
A fi que concretament arribin a tenir aquesta unitat de vida, els sacerdots cal que busquin la voluntat de Déu en les seves coses i la conformitat amb l'evangeli. Pensin que no es pot separar la fidelitat a Crist de la fidelitat a l'església. La caritat pastoral demana que els sacerdots treballin en comunió amb els Bisbes i els altres sacerdots. La unitat de la seva vida la trobaran en la unitat de missió de l'església, és a dir: s'uniran al Senyor i per Ell al Pare en l'Esperit, a fi de ser consolats i plens de joia.

II. Peculiars exigències espirituals en la vida dels sacerdots

Entre les virtuts que més es necessiten pel ministeri pastoral, cal anomenar aquella disposició de l'ànim, per la qual sempre els sacerdots estan preparats a buscar no pas la seva voluntat sinó la voluntat d'Aquell qui els va enviar. Sabent que l'obra de Déu supera les pròpies forces, el veritable deixeble de Crist treballa en la humilitat, busca quina és la voluntat de Déu i, lligat per l'Esperit, és guiat per ella.
El ministeri sacerdotal és ministeri de tota l'Església i, per tant, solament s'acompleix en la unitat de tot el Cos. La caritat pastoral urgeix als sacerdots a dedicar la pròpia voluntat, per l'obediència, al servei de Déu i dels germans; a rebre i a executar en esperit de fe aquelles coses que el Romà Pontífex, el Bisbe o altres superiors manen o aconsellen; a donar allò que tenen i fins a si mateixos, de bon grat, en qualsevol càrrec que se'ls encomani per més pobre i humil que sigui. Així és com guarden i reafirmen la unitat amb els germans, en el ministeri, i amb la jerarquia. Aquesta obediència exigeix, per la seva naturalesa, que els preveres moguts per la caritat busquin prudentment nous camins per major bé de l'església, que proposin amb confiança les seves iniciatives i exposin amb constància les necessitats del seu ramat, si bé disposats a sotmetre el seu judici als qui regeixen l'Església de Déu.
Amb aquesta humilitat i obediència,responsable i voluntària, els sacerdots es configuren a Crist en els seus mateixos sentiments.

L'església té en gran estima la castedat perfecta, pel regne del cel, en la vida sacerdotal. Es signe i, a la vegada, estímul de caritat pastoral i una font peculiar de fecunditat espiritual en el món. La castedat perfecta no ve exigida per la mateixa naturalesa del sacerdoci, tal com es veu en la praxis de l'església primitiva i en la tradició de les esglésies orientals, on a més d'aquells que juntament amb tots els Bisbes elegeixen, pel do de la gràcia, de guardar el celibat, hi ha excel.lents sacerdots casats. El celibat convé, per molts aspectes, al sacerdoci: testifica davant el món la missió de Crist i el ministeri a ells confiat; és signe del món futur; i fa que més fàcilment s'uneixin a Crist i es donin més lliurement al regne de Déu aconseguint una plena paternitat en Crist.
Per aquestes raons el Concili confirma la legislació vigent i recomana als sacerdots i als fidels que considerin el celibat sacerdotal com un do preciós de Déu i preguin perquè Ell el doni a l'Església sempre amb abundància.

Els sacerdots han d'arribar a aquella llibertat per la qual alliberats de tota preocupació desordenada són dòcils a la veu de Déu. D'aquesta llibertat i docilitat procedeix aquella discreció espiritual que dóna la recta conducta respecte al món i als béns terrestres.
Els sacerdots, dels quals "el Senyor és l'herència" han d'usar solament dels béns temporals per a aquells fins a què la doctrina de Crist i l'ordenació de l'Església permet.
Els béns eclesiàstics, pròpiament dits, -sota la cura dels sacerdots ajudats per laics- siguin destinats al culte diví, a l'honesta sustentació dels clergues, a les obres d'apostolat i caritat.
Els béns rebuts en ocasió d'algun ofici eclesiàstic, destinin-los, els sacerdots i també els Bisbes, a l'honesta sustentació, en primer lloc, i després per a obres de caritat o en bé de l'església.
Els sacerdots són convidats a observar la pobresa voluntària per la qual més clarament es configuren a Crist i són més promptes al ministeri sa-

vida del concili

Nº. 60 -full 4art.-

grat. Els sacerdots i també els Bisbes, evitin tot allò que pot distanciar els pobres, i deixin tota clase de vanitat.

III. Ajuts per la vida dels sacerdots

Els sacerdots per aconseguir en totes les circumstàncies de la vida la seva unió amb Crist posseeixen diversos mitjans: primerament, la Sagrada escriptura i l'Eucaristia; també la recepció dels sagraments especialment la penitència sacramental preparada per l'examen diari de consciència; la "lectio divina"; l'exemple de la Verge Maria; el recés espiritual; l'oració mental; i les diverses formes d'oració.

Els preveres han de ser "madurs en la ciència". En la seva ordenació es diu que la seva doctrina ha d'ésser "medecina espiritual per al poble de Déu". Aquesta ciència del sacerdot es nodreix de la lectura i de la meditació de la Sagrada Escriptura i també dels sants Pares i Doctors i dels monuments de la Tradició. Cal també que complementin, sense intermissió, la seva ciència tant divina com humana i es preparin per al col.loqui amb els altres. En aquest sentit i en ordre a la cura pastoral, estableixin-se centres d'estudis pastorals, biblioteques, i aptes moderadors dels estudis. Considerin els Bisbes la manera oportuna de realitzar que tots els sacerdots, especialment després de pocs anys de l'ordenació, puguin freqüentar un curs que els doni ocasió de conèixer millor els mètodes pastorals i la ciència teològica.

Els sacerdots donats al seu ministeri són dignes de rebre una equitativa remuneració. Per tant, si aquesta remuneració no ha estat prevista, d'altra manera, els fidels mateixos -en bé dels quals el sacerdot treballa- tenen veritable obligació de procurar tot allò que és necessari a una vida honesta i digna. Els Bisbes han d'exhortar els fidels en aquest sentit i han de procurar d'establir les normes convenients per aconseguir l'honesta sustentació d'aquells qui estan al servei del poble de Déu.
Cal donar una especial importància a l'ofici dels ministres sagrats. Per tant, el sistema beneficial deixi's o reformi's de tal manera que el dret als rèdits de la dotació es tingui com a secundari i es doni lloc principal al mateix ofici eclesiàstic.
És molt convenient que en els llocs on la sustentació dels clergues depèn en tot o en gran part de les oblacions dels fidels, s'estableixi l'administració comuna de tots aquests béns. També es recomana que a totes les diòcesis o regions es constitueixi una suma de béns comuns de la qual els Bisbes puguin fer-ne ús en ordre a socórrer les necessitats diocesanes i també a ajudar les diòcesis més pobres.
Les Conferències Episcopals -allà on no hi ha la previsió social- estableixin institucions, siguin diocesanes, inter-diocesanes o territorials, que procurin l'assistència sanitària, i la congruent previsió per a la malaltia, la vellesa i la invalidesa.

CONCLUSIÓ I EXHORTACIÓ

Aquest Concili no ignora les dificultats de la vida present, en què es

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

troben els preveres. L'evolució del món fa sentir els sacerdots -i també els fidels- com estranys a aquest món, angoixats per buscar paraules i mitjans més aptes per a comunicar-se amb el món. Aquests nous impediments, l'aparent esterilitat de la seva tasca, la forta solitud que experimenten, els posa en perill de desanimar-se.
És aquest món, confiat als pastors de l'església, que Déu va estimar i pel qual va lliurar el seu Fill Unigènit. D'aquest món pren l'Església les pedres vives per a edificar la casa de Déu en l'Esperit. El mateix Esperit suggereix i fomenta congruents adaptacions del ministeri sacerdotal mentre mou l'església vers el món present.
Recordin els sacerdots que mai es troben sols en l'exercici del seu ministeri, sinó que fonamentats en la virtut de Déu, tenen com a companys els germans en el sacerdoci i els fidels de tot el món.
El pla salvador de Déu es porta a terme, a poc a poc, per l'obra de tots, i encara que amagat es pot veure per la fe.
La fe és necessària per als qui guien el poble de Déu, seguint l'exemple d'Abraham.
El Concili s'alegre que la terra sembrada amb la llavor de l'Evangeli fructifiqui ara en molts llocs del món,sota la guia de l'Esperit del Senyor, que omple tota la terra i que suscita en el cor de molts sacerdots i fidels un veritable esperit missioner.
De totes aquestes coses el Concili en dóna gràcies als sacerdots de tot el món i "A ell que amb el poder que actua eficaçment en nosaltres, pot fer infinitament més de tot el que demanem o pensem, sigui donada la glòria en l'església i en Crist Jesús per totes les generacions dels segles dels segles". (Eph. 3, 20-21).

Resum de Mn. Jaume Traserra

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 61 20 de desembre de 1.965

LA PARAULA DEL CONCILI SOBRE LA LLIBERTAT RELIGIOSA

Per fi, l'Església ha pronunciat la seva paraula sobre la llibertat religiosa. Es tracta d'un document nou, amb un contingut parcialment nou.

És cert que el patrimoni doctrinal de l'Església contenia ja algunes de les afirmacions d'aquest esperat document. Però seria inexacte i fals dir que l'actual declaració conciliar constitueix simplement una tàctica nova. Cal admetre que comporta aspectes doctrinals nous, "coses noves coherents amb les antigues". En una paraula, la Declaració del Concili conté el desenvolupament o el desenrotllament d'una doctrina germinalment existent, però no prou explicitada; desenrotllament promogut per les condicions i per les característiques de l'home i de la societat d'avui, com vehicles de l'acció de l'Esperit en la seva Església.

La Declaració del Vaticà II sobre la llibertat religiosa se situa en la línia del reconeixement d'una realitat, relativament familiar, verificable en un bon nombre de les comunitats polítiques contemporànies. Amb tot, el document no ha de llegir-se com si es tractés d'un enunciat purament jurídic.

L'Església se sent obligada a reflexionar sobre el fet de la llibertat religiosa i sobre el dret a la llibertat religiosa des de la seva pròpia perspectiva, des de la consciència que té i que pren de si mateixa. No pot fer-ho des de l'indiferentisme davant tota forma d'expressió religiosa; ni des de l'afirmació de l'home que es vol autònom enfront de tota transcendència; ni des del relativisme, profanador de la veritat; ni des del pessimisme respecte d'un trobament eficaç de la veritat religiosa; ni des del naturalisme que, a priori, exclou tota possible intervenció gratuïta de Déu en la història orientada a establir un tipus determinat d'inter-relació entre Déu i l'home. Com tampoc, pot partir l'actitud de l'Església, de l'irrealisme o del reaccionarisme o del clericalisme...

Tot això ens demostra la inevitable complexitat de la Declaració. No és una complexitat intencionada per a donar peu a totes les tàctiques i estratègies possibles. Es senzillament la comprovació de les nombroses incidències que venen implicades en el tema. D'això es desprèn la conveniència de facilitar la lectura del document, sense disminuir la seva fecunda comprensió.

A aquest fi intentaré, primerament, oferir la trama dels conceptes que constitueixen el nucli fonamental de la Declaració; i, en segon lloc, traduir aquesta trama en un grup d'afirmacions pedagògicament aptes per a formular els principis capitals de la Declaració del Vaticà II sobre la llibertat religiosa.

I.- NUCLI FONAMENTAL DE LA DECLARACIÓ

Els signes de l'esperit contemporani

Els homes del nostre temps són cada dia més conscients de la seva pròpia dignitat personal; exigeixen poder actuar amb criteri propi i amb lli-

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª barcelona-2

bertat responsable; van a la saga de la consciència del deure, i no permeten d'ésser impulsats per la coerció.

Aquestes característiques, en el pla del Dret, troben la seva traducció en la necessària limitació del poder públic perquè no es restringeixi excessivament la llibertat de la persona i la de les associacions, sobretot en els béns de l'esperit, i, més encara, en els béns religiosos.

Atenció d'aquests signes per part del Vaticà II

L'Església conciliar ha auscultat l'home contemporani; ha observat els seus desigs profunds. I els ha considerats conformes a la veritat i a la justícia, trobant, per altra part, en la seva pròpia Tradició els motius de coherència d'allò que és nou amb allò que és antic.

Es possible la coherència dels desigs de l home contemporani vers la llibertat religiosa amb les afirmacions de l'Església ?

La raó d'aquest interrogant és, d'una banda, que l'Església deu afirmar la realitat d'un camí Revelat, d'una única religió veritable, de l'obligació missionera de l'Església, del deure universal que pesa damunt de tots els homes de buscar la veritat religiosa i d'adherir-se a ella, una vegada trobada; i, d'altra banda, existeix en l'Església una doctrina tradicional tocant al deure moral dels homes i de les societats vers la religió veritable i l' única Església de Crist.

No obstant, és possible i necessària la coherència. Perquè la veritat s'imposa per la força de la veritat i no amb la coerció; i, pel que concerneix a la doctrina tradicional, cal incorporar-hi l'atenció present als drets inviolables de la persona humana i a l'ordenació jurídica actual de la societat.

Afirmació i naturalesa de la llibertat religiosa

La persona humana té dret civil a la llibertat religiosa. Idèntic dret tenen les famílies i les comunitats religioses.

La llibertat religiosa, en la seva acepció tècnica, consisteix en el dret, jurídicament garantit pels poders públics, a la immunitat en matèria religiosa, respecte dels individus, de les associacions i dels mateixos poders públics. Es a dir, gràcies al dret civil a la llibertat religiosa, la persona, la família, les comunitats deuen gaudir de garantia jurídica per a no ésser coaccionats a obrar contra de la seva consciència en matèria religiosa, ni tampoc impedits d'actuar, privadament o públicament, segons la seva consciència, en matèria religiosa.

Per tant, la llibertat religiosa és un dret intersubjectiu públic entre la persona o les famílies o les comunitats religioses i els poders públics.

Fonament ontològic d'aquest dret

La llibertat religiosa, certament, és un dret civil. No obstant la seva existència no respon a necessitats de caràcter estratègic, sinó que té un fonament en la mateixa dignitat de la persona humana i en la mateixa naturalesa de les relacions de l'home amb Déu.

El dret i el deure radical de la persona humana a buscar la veritat religiosa i a adherir-s'hi, es realitza en la zona més personal de l'ésser humà, és a dir, afecta a l'esperit que transcendeix tota possibilitat de coerció, positiva o negativa, per part de les forces i dels poders públics.

A més, la mateixa llei de Déu, proposada com a norma del comportament de l'home, respecta la zona de l'esperit humà, i s'imposa no amb la negació de la llibertat física de l'home, sinó com a deure, que, a través de la consciència, abasta l'esperit, el qual deurà adoptar-lo responsablement, per a l'ordenació de la seva conducta.

vida del concili

Finalment, l'Estat o el poder civil, el propi fi del qual és tenir cura del bé comú temporal, deu certament reconéixer la vida religiosa dels ciutadans i afavorir-la, però cal dir que s'excedeix dels seus límits si té la pretensió de dirigir o d'impedir els actes religiosos.

Subjectes actius del dret civil a la llibertat religiosa

La Declaració conciliar sobre la llibertat religiosa distingeix com a subjectes actius d'aquest dret:

a) Les persones individualment considerades;
b) Les comunitats religioses;
c) Les famílies.

Contingut del dret a la llibertat religiosa

Què s'entén per matèria religiosa, a l'àmbit de la qual té aplicació el dret a la llibertat o a la immunitat ?

a) Amb relació a la persona, a les comunitats i a les famílies: l'exercici de la religió, que consisteix sobretot, en actes interns, voluntaris i lliures, mitjançant els quals l'home s'ordena directament cap a Déu. A la vegada, l'expressió dels actes interns en forma externa i comunitària.

b) Amb relació a les comunitats religioses: regir-se, d'acord amb les seves pròpies normes, en allò que concerneix a adorar el Ser suprem, ajudar els membres en l'exercici de la vida religiosa, sostenir-los amb la doctrina, promoure les institucions en les quals els membres cooperen a ordenar la pròpia vida segons els seus principis religiosos; l'elecció dels propis ministres, l'educació, nomenament i transferència dels mateixos, la comunicació amb les autoritats i comunitats religioses que viuen a altres parts del món, la creació d'edificis religiosos; l'ensenyança pública i el testimoni oral o escrit de la seva fe; la manifestació de l'eficàcia de la pròpia doctrina religiosa en l'ordenació de la societat i en la vivificació de tota l'activitat humana; les reunions i les associacions educatives, culturals, caritatives i socials.

c) Amb relació a la família: l'ordenació de la vida religiosa domèstica, sota la direcció dels pares; la determinació de l'educació religiosa que cal donar als fills segons la pròpia persuasió religiosa; l'elecció d'escoles o d'altres medis d'educació.

Subjecte passiu del dret a la llibertat religiosa

En el sentit jurídic, el subjecte passiu del dret que comentem és el poder públic, el qual correspon donar la garantia jurídica a aquest dret.

Però la protecció del dret a la llibertat religiosa concerneix tant als ciutadans com als grups socials, als poders civils com a l'Església i a les altres comunitats religioses, de manera pròpia a cada una d'elles, conforme a la seva obligació respecte del bé comú.

Exigència jurídica de la llibertat religiosa

A part de les exigències jurídiques i morals implícites en el mateix

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessi

hogar del libro, s. a. vergara 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

dret, cal destacar la següent exigència que ve a ésser com una conseqüència: la igualtat jurídica dels ciutadans; de tal manera que mai, ni obertament ni ocultament sigui lesionada per motius religiosos, ni per aquests mateixos motius s'estableixi cap discriminació entre els ciutadans.

Exigències pedagògiques

La llibertat religiosa reclama més intensament dels pedagogs, que formin homes capaços de judicar les coses amb el propi criteri a la llum de la veritat, i d'actuar amb sentit de responsabilitat i de col.laboració comunitària.

Límits de la llibertat religiosa

Com a dret que s'exerceix en la societat humana està sotmès a certes normes:

a) tenir en compte els drets dels altres i els seus deures envers els altres i envers el bé comú.

b) protegir-se contra els abusos que puguin donar-se amb el pretext de la llibertat religiosa.

La doctrina sobre la llibertat religiosa té les seves rels en la Revelació

La Revelació no afirma expressament el dret a la immunitat de coacció externa en matèria religiosa. No obstant, demostra en tota la seva amplitud la dignitat de la persona humana, el respecte de Crist envers la llibertat de l'home en el compliment del seu deure de creure la paraula de Déu.

Primerament, la llibertat religiosa en la societat concorda plenament amb la llibertat de l'acte de fe cristiana.

En segon lloc, la manera d'actuar de Crist ha consistit en cridar els homes a servir el Senyor en esperit i en veritat, veient-se els homes obligats en consciència però no coaccionats.

El paradigma de Crist ha estat seguit pels Apòstols, els quals es dedicaren a la conversió dels homes mitjançant la seva confiança en la vigoria de la Paraula de Déu, i no valent-se de la coacció ni d'artificis, indignes de l'Evangeli.

Finalment, aquest mateix camí ha estat seguit per innombrables màrtirs i fidels de tots els temps i a tot el món.

L'Església segueix les petges de Crist i dels Apòstols

En la vida del Poble de Déu, pelegrí a través de les vicissituds de la història, a vegades s'ha donat una manera de procedir menys conforme i fins i tot contrària a l'esperit evangèlic. Amb tot, ha tingut sempre permanència, com a doctrina de l'Església, que ningú ha d'ésser forçat a creure.

Per tot això:

a) l'Església i els cristians, com subjectes del dret a la llibertat religiosa, gaudeixen de la immunitat, de la qual parla la declaració, respecte dels poders civils, dels ciutadans, i de les associacions.

b) l'Església, en el compliment de la seva missió evangelitzadora, ha de mirar tant els deures respecte de Crist Paraula vivificant, com els drets de la persona humana.

II.- AFIRMACIONS CAPITALS

1.- Condicions característiques del nostre temps

Els homes de la nostra època són oprimits de diverses maneres i es tro-

vida del concili

ben en perill de veure's destituïts de la llibertat d'elecció (n.8)

D'altra banda, no són pocs aquells que semblen propensos a refusar, sota el pretext de llibertat, tota subjecció. (n.8)

Els homes del nostre temps es tornen cada dia més conscient de la dignitat de la persona humana i exigeixen que els homes en la seva actuació usin de la llibertat responsable. (n.1)

Reclamen també la limitació jurídica del poder públic, principalment pel que es refereix als béns de l'esperit. (n.1)

Consta que la llibertat religiosa ha estat ja declarada dret civil en moltes Constitucions, solemnement reconeguda en documents internacionals.(n. 15)

2.- Afirmació explícita de la llibertat religiosa

Aquest Concili Vaticà declara que la persona humana té dret a la llibertat religiosa. (n.2)

Aquesta llibertat consisteix que tots els homes siguin immunes de coacció, tant per part dels individus, per part dels grups socials, com per part de qualsevol poder humà. (n.2)

En matèria religiosa, ningú sigui obligat a actuar contra la seva consciència ni impedit d'actuar segons ella, ja sigui privadament com públicament, sol o en societat amb altres, dintre dels límits deguts.(n.2)

La igualtat jurídica dels ciutadans, que pertany al bé comú de la societat, ja mai, ni obertament ni ocultament, sigui lesionada per motius religiosos. (n.6)

3.- A qui pertoca la llibertat religiosa

a). Tots els homes per raó de la seva dignitat, perquè són persones, deuen satisfer l'obligació de buscar la veritat i d'adherir-s'hi, sobretot la veritat que es refereix a la religió, d'acord amb la dignitat de la seva naturalesa, és a dir, disfrutant de llibertat psicològica i a la vegada d'immunitat externa. (n.2)

El dret a aquesta immunitat subsisteix fins i tot en aquells qui no satisfan l'obligació de buscar la veritat i d'adherir-s'hi. (n.2)

b). La llibertat o immunitat de coacció en matèria religiosa que pertoca a les persones individualment considerades, ha de ser-los també reconeguda per a la seva activitat en comú. Perquè les comunitats religioses són exigides per la naturalesa social tant de l'home com de la religió mateixa.(n. 4)

c). A tota família, pel fet d'ésser societat que gaudeix d'un dret primordial, pertoca el dret d'ordenar lliurement la seva vida religiosa domèstica, sota la direcció dels pares. (n.5)

4.- Funció de l'autoritat pública en matèria religiosa

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

El poder civil, el fi del qual és tenir cura del bé comú temporal, certament, deu reconèixer la vida religiosa dels ciutadans i afavorir-la, però ha de saber que excedeix els seus límits si creu que pot dirigir o impedir els actes religiosos. (n.3)

El poder públic ha d'assumir eficaçment la protecció de la llibertat religiosa de tots els ciutadans per medi de lleis justes i d'altres mitjans apropiats, i crear condicions propícies per al desenrotllament de la vida religiosa dels ciutadans. (n.6)

L'autoritat civil ha de proveir perquè la igualtat jurídica dels ciutadans, que pertany al bé comú de la societat, mai sigui lesionada per motius religiosos ni obertament ni ocultament. (n.6)

5.- Fonament de la llibertat religiosa

A. El dret a la llibertat religiosa es fonamenta realment en la mateixa dignitat de la persona humana talment com se la coneix no solament per la paraula de Déu sinó per la mateixa raó. Aquest dret de la persona humana a la llibertat religiosa ha d'ésser reconegut en l'ordenació jurídica de la societat de tal manera que es converteixi en un dret civil. (n.2)

B. Aquesta doctrina tocant a la llibertat religiosa, té les seves rels en la Revelació divina. Encara que la Revelació divina no afirmi expressament el dret a la immunitat respecte de la coacció externa en matèria religiosa, no obstant, ostenta amplament la dignitat de la persona humana, demostra el respecte de Crist envers la llibertat de l'home en el compliment del deure de creure la Paraula de Déu, i ens ensenya l'esperit que en tota cosa deuen reconèixer els deixebles del Mestre. (n.9)

Resum de Mn. Josep Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 62 21 de desembre de 1.965

CONSTITUCIÓ PASTORAL SOBRE "L'ESGLÉSIA I EL MÓN D'AVUI"

1.- Preocupats per la dispersió que va ser característica dels debats de la primera sessió conciliar, els cardenals Suenens, Montini i Lercaro, al final d'aquests debats (dies 4, 5 i 6 des. 1962) van proclamar la necessitat que el Concili organitzés tot el seu treball entorn d'un tema central. Aquest tema podia ser, segons ells, l'Església, llum de les nacions, tal com havia estat presentada per Joan XXIII en el seu missatge del dia 11 de setembre de 1962. L'Església "ad intra", amb les seves necessitats de reforma interior, i l'Església "ad extra", en el seu diàleg amb els germans separats i amb el món.

Aquest va ser l'origen del text sobre les relacions entre l'Església i el món d'avui.

Des del moment que va entrar a formar part dels esquemes conciliars, aquest text va ser designat amb una xifra, que no ha deixat de donar-li un cert caràcter enigmàtic i singular.

Va ser, primerament, l'esquema 17. La Comissió de Coordinació, creada per Joan XXIII el dia 6 de desembre de 1962, va reduir els 70 temes amb els quals s'havia d'enfrontar el Vaticà II en començar la primera sessió, a 17. D'aquests, l'últim era el que havia estat proposat en una data més recent pels cardenals mencionats més amunt.

Aquesta denominació va ser mantinguda fins molt enllà de l'any 1964. La reorganització del treball conciliar portada a terme per la Comissió de Coordinació, entre la segona i la tercera sessió, va portar a un canvi de xifra. Efectivament, dels 17 esquemes previstos al final de la primera sessió, 2 havien estat ja aprovats (Litúrgia i Mitjans de comunicació social), i 2 més (La Mare de Déu, i La Cura d'ànimes) havien estat incorporats respectivament al text sobre l'Església i al text que tractava sobre la funció pastoral dels bisbes. D'aquesta manera, l'exactitud va reclamar que el número 17 fos substituït per un altre número, el 13.

El debat conciliar sobre aquest esquema va ocupar 12 Congregacions generals en la tercera sessió (des del 20 d'octubre fins al 9 de novembre de 1964), i 14 en la quarta (des del 21 de setembre fins al 8 d'octubre de 1965). El text presentat a la tercera sessió constava d'un cos de quatre capítols (La vocació integral de l'home, L'Església al servei de Déu i dels homes, El comportament dels cristians en el món actual, i Les tasques principals dels cristians en el nostre temps), i d'un conjunt de cinc temes anexes, que descrivien amb detall el que havia estat indicat en forma sumària en el cos dels capítols. Atenent a les observacions dels Pares, l'estructura del document va ser canviada en el sentit en què ha estat confegida la Constitució definitivament promulgada el dia 7 de desembre de 1965; i el contingut dels anexos va ser incorporat en el text presentat a la quarta sessió.

2.- El plantejament que fa la part preliminar del document promulgat és fonamental. No hi ha ningú que desconegui la importància de la visió cristiana de l'home que presenta la primera part del document. En aquesta primera part s'hi troben els gèrmens d'una antropologia cristiana, vàlida

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

pel món d'avui. Però, ni la importància d'aquesta qüestió, ni l'actualitat i l'interès dels temes tractats en la segona part poden fer perdre de vista el canvi decisiu d'actitud que queda plasmat en l'esmentada exposició preliminar.

Aquí es declara obertament que l'Església no mira ja el món com si en pogués disposar, mal sigui per mitjà de les normes morals universalment vàlides que ella pot emetre. L'Església contempla el món amb ganes de descobrir en la seva configuració i en la seva marxa autònomes, "senyals dels temps" que facin possible un diàleg religiós. Tot element, present en la vida del món, que concordi amb l'Evangeli, ofereix a l'Església la possibilitat de contemplar-lo amb goig sobrenatural, i d'iniciar el diàleg en el qual ella pot pronunciar la paraula de fe i d'esperança: la Bona Notícia que, en aquell element, Déu es fa present. Al contrari, l'Església, il.lustrada pel mateix Evangeli, és conscient de la transcendència de tot el que en la vida de l'home és un mal: l'odi, l'opressió, la injustícia, les faltes contra la veritat, i totes les manifestacions del pecat fan perillar el destí etern de l'home; les estructures socials viciades donen al mal humà una vigència col.lectiva i estenen el seu abast més enllà de les possibilitats limitades de l'acció de l'individu.

Ningú que entengui això no trobarà estrany que cada capítol de la primera part, després d'una descripció del tema propi, acabi amb una afirmació de les realitats de la fe. Tractar de "la dignitat de la persona humana" (cap.I), porta l'Església a pensar en "Crist, home nou". Sobre la base de la "comunitat dels homes" (cap.II), una realitat cada dia és més reconeguda, de conformitat amb el ritme creixent de les interdependències en la humanitat d'avui, el cristià és cridat a redescobrir la comunió fraternal que Crist ha instituït com a realitat constitutiva del Poble de Déu, que Ell ha fundat. L'activitat transformadora de l'home sobre la naturalesa (cap.III), que compta avui amb mitjans tan eficaços i abundants, té, pel cristià, la seva realització plena en el "misteri pasqual", en el qual s'ha revelat la força divina de "transformació del cosmos". El "paper de l'Església en el món d'avui" (cap.IV) és el de ser "sagrament universal de la salvació".

Les aplicacions concretes al matrimoni, a la cultura, als problemes econòmics i socials, a la vida política, i als problemes de la pau, han despertat reaccions molt vives, particularment en la qüestió de la natalitat, i de la guerra i dels armaments.

La dificultat d'un judici moral correcte i comprensiu de tots els factors que entren en joc, en la qüestió de la regulació de la natalitat no pot fer oblidar la riquesa de la formulació, que ha inclòs elements tan importants de l'antropologia moderna com la paternitat responsable, i ha eliminat tota mena de residus de maniqueisme més o menys larvat en l'afirmació de l'amor com a realitat central del matrimoni. Aquest amor, precisament, és el que dóna sentit i ennobleix les seves "exoressions corporals i espirituals".

El tema de la guerra i de la pau ha adquirit, en la formulació definitiva, un to elevadament religiós i profètic, que supera amb molta amplitud l'estretor en la qual semblava que volien tancar-lo els qui, amb molta tenacitat, volien evitar el caire marcadament pacifista del document.

3.- La Constitució Pastoral sobre L'ESGLÉSIA I EL MÓN D'AVUI és un antípoda de la concepció teocràtica de la presència de l'Església en el món, i de tots els succedanis de la teocràcia. El seu valor màxim consisteix en assenyalar les línies fonamentals d'una existència humana en el món, il.luminada per la fe. I que dóna als fidels la seguretat que situacions eclesiàstiques inspirades en criteris diferents dels exposats en el document tenen, en el món d'avui, i dins de les mesures cronològiques de la història, els dies comptats.

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 63 23 de desembre de 1.965

DECRET SOBRE LES MISSIONS

HISTÒRIA DEL TEXT

Els projectes oferts al començament varen ésser set. A la Segona Sessió Conciliar es va presentar, d'entre ells, un esquema extens que la Comissió coordinadora va fer reduir a les seves línies essencials per tal que fos proporcionat als altres textos conciliars.

D'aquesta reelaboració en va resultar un text de poques pàgines formulat en 13 proposicions.

El dia 6 de novembre de 1964, Pau VI va baixar a la Basílica Vaticana a presidir per primera vegada l'Assemblea Conciliar, i en va donar aquesta raó: "Hem volgut fer-nos presents aquest dia en què la nostra atenció es dirigeix a les missions. Hem pres aquesta decisió per la importància del tema: 'Aneu per tot el món i prediqueu l'Evangeli a tota criatura'. Del compliment d'aquesta consigna del Senyor depèn la salvació del món".

El Papa encara havia afegit: "En examinar l'esquema que teniu a les mans, pensem que fàcilment podreu aprovar el text".

Però, no sense sorpresa, es va constatar que l'opinió general era més aviat marcadament desfavorable. El cardenal Frings en nom de 600 bisbes considerava el text com indigne de la importància del tema. Els bisbes dels països, anomenats de missions, tampoc n'estaven satisfets. Un dels Pares va dir: "Nosaltres veníem pensant que trobaríem un esquema veritable, i ens trobem amb els "ossos secs" de què parlava el profeta Daniel".

Finalment per 1.601 vots negatius entre 1.914 pares, el text va ésser remès novament a la Comissió.

Aquesta desaprovació del text era no tant contra el seu contingut com contra la seva petitesa. El problema missioner es mereixia quelcom més i millor que aquelles 13 proposicions.

¿Per què aquesta oscil.lació entre el poc i el molt? Perquè per una Església en estat de missió, la propagació de la fe esdevé l'imperatiu comú de tots els seus passos i no sembla pas que tingui necessitat d'un text especial. El P. de Lubac deia que no hi havia pas d'haver teologia de la missió, perquè és tota la teologia que és missionera. El mateix es podria dir del conjunt de l'activitat de l'Església Concili en relació amb aquest Decret.

Realment es pot constatar que tots els documents del Concili estan plens d'aquesta inquietud missionera immediata, talment com estan també impregnats tots d'ecumenisme. No obstant, convé clarificar les coses. Fou el mateix cardenal Frings qui ho va dir de manera decisiva: "La qüestió missionera és tan essencial per l'Església, que no ens podem quedar satisfets amb unes quantes proposicions. Se li ha de consagrar un esquema especial complert que serà presentat a la Quarta Sessió".

vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª barcelona-2

I a la 4ª. Sessió el tema s'havia convertit ja en un Decret ampli, el tercer, en extensió, dels 16 documents conciliars, dividit en 6 capítols amb un total de 42 articles.

El P. Schutte, quan el va presentar va dir: "Esperem que trobaran aquells "ossos" revestits de carn i vivificats amb sang".

I efectivament, l'Aula Conciliar va trobar que aquest text era, ara, un dels esquemes més ben concebuts i realitzats.

Va ésser així, doncs, presentat novament i comentat des del dia 8 fins el dia 13 d'octubre de 1965.

En ésser acceptat per 2.070 placets va passar a la darrera formulació i discussió del mes de desembre del mateix any.

Finalment a la votació definitiva es van donar 2.162 vots favorables per només 18 de negatius, els quals s'havien de convertir fins a 7 a la Congregació general pública.

Per la seva importància i àdhuc per la seva extensió, el text, doncs, és capdal i això ho ha remarcat encara novament la intenció postconciliar de Pau VI en incloure el tema missioner com una de les possibilitats condicionadores del jubileu: visita Catedral-Bisbe, conferències generals sobre el Concili, o conferències-predicació sobre "missions".

CONTINGUT I PROBLEMATICA

- La novetat doctrinal del Decret és el dibuix precís de la noció de missió i d'un aprofundiment teològic molt ric de l'Església en aquesta línia, on es veu una forma de pensament i una mà-congar ben coneguda.

L'obra salvífica de Déu

- L'Església "sagrament universal de salvació" (n.1) per exigències íntimes de la seva catolicitat i pel present ordre i condició de la humanitat se sent compromesa amb tota urgència que tot s'instauri en Crist i que els homes constitueixin en Ell una família i un poble de Déu.(n.1)

"L'Església pelegrinant és missionera per naturalesa". "El propòsit del Pare de comunicar-se als homes" (n.2) es realitza pel camí concret de l'Encarnació veritable, amb la missió del Fill al món (n.3) el qual envià, de part del Pare, l'Esperit Sant (n.4) per vivificar l'Església que, fundada per Crist, continua i desenrotlla en la història la missió del mateix Crist, a ella confiada, sota l'impuls de l'Esperit.(n.5)

L'acció missionera no és quelcom doncs d'accidental sinó d'essencial a l'Església, la qual s'ha de fer present en acte ple a tots els homes i a tots els pobles perquè arribin a la plena participació del Misteri de Crist.

"L'activitat missional no és res més ni res menys que la manifestació o Epifania del designi de Déu i el seu compliment en el món i en la seva història, en la qual Déu realitza palesament, per la missió, la història de la salut". (n.9)

Sentit profund de la història

- Aquest és també el veritable camí dels homes i de la història.

"El designi universal de Déu en pro de la salvació de la humanitat es realitza.... també amb els esforços àdhuc religiosos (dels homes) amb els quals cerquen de moltes maneres Déu". "Aquests esforços poden ésser tinguts (encara que no sempre) com pedagogia vers el Déu veritable o preparació evangèlica". (n.3) "El Fill de Déu va seguir els camins de l'Encarnació veritable". (n.3)

"L'activitat missional té també una íntima connexió amb la mateixa na-

vida del concili

turalesa humana i amb les seves aspiracions".(n.8) No té res d'estrany, doncs, que els fidels celebrin Crist com "esperança dels pobles" i que sense triomfalisme "l'Evangeli hagi estat un ferment de llibertat i de progrés en la història humana àdhuc temporal i es presenti constantment com ferment de fraternitat, unitat i pau".(n.8)

Encarnació i camí vers la plenitud dels temps

- El temps de l'activitat missional es dóna entre la primera i la segona vinguda del Senyor". (n.9)

Així doncs, Crist Salvador, fet present per la paraula de la predicació i la celebració dels seus misteris, allibera de contactes malignes tot allò que de veritat i de gràcia es trobava entre els pobles com presència velada de Déu i ho restitueix al seu Autor. Tot el bo que hi ha sembrat al cor i a la ment dels homes, en els propis ritus i en les cultures dels pobles,no tan sols no és destruït sinó que se sana, s'eleva i es fa arribar a la seva plenitud per a glòria de Déu i felicitat de l'home".(n.9)

Heus ací un principi profund de respecte a tot l'autèntic i de Déu que es trobi arreu (homes, cultures, altres religions); heus ací una línia clara d'encarnació veritable, sense desnaturalització, del típic misteri de salut, del qual l'Església n'és portadora, que està present en tots els capítols del text.

"L'Església per a poder oferir a tothom el misteri de la salvació i la vida portada per Déu, cal que s'insereixi a tots aquests grups amb el mateix afecte amb què Crist es va unir per la seva encarnació a determinades condicions socials i culturals dels homes amb qui va conviure".(n.10)

Tots els cristians, que han de fer present l'Església, amb el testimoni de la vida i de la paraula, arreu on es trobin, cal que "es reconeguin com a membres del grup d'homes entre els quals viuen i prenguin part en la vida cultural i social per mitjà de les diverses relacions i negocis de la vida humana; cal que es familiaritzin amb les tradicions nacionals i religioses i descobreixin amb goig i respecte els gèrmens de la Paraula que aquestes tradicions contenen, estant atents al mateix temps a la profunda transformació que es realitza entre els pobles i treballant perquè els homes de la nostra època per massa entregats a la ciència i a la tecnologia del món modern no restin alienats de les coses divines (n.11).

Els cristians han d'estendre l'amor a tothom "sense distinció de races, condicions socials o religions; no han d'esperar cap mena de guany ni d'agraïment, perquè Déu ens ha estimat amb amor gratuït, i han de viure preocupats per l'home en si mateix tal com Déu va fer-ho". "Participar en les alegries i en el dolor, conèixer els anhels i els enigmes de la vida, sofrir juntament les angoixes de la mort". (n.12)

"Els cristians han de treballar i col.laborar amb tothom per la recta ordenació de tot l'econòmic i social". "Tenir una cura especial en l'educació... no solament com mitjà de formació, sinó també com un servei de valor màxim per als homes, sobretot per a les nacions en via de desenrotllament, de cara a l'elevació de la dignitat humana i a la preparació de condicions de vida més humanes".

hogar del libro, s. a vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

"Han de participar en els esforços dels pobles que lluiten contra la fam, la ignorància i les malalties per a obtenir millors condicions de vida i afirmar la pau en el món". I "han de cooperar, com calgui, amb els treballs empresos i promoguts per institucions privades i públiques, pels governs, pels organismes internacionals, per les diverses comunitats cristianes i també per les religions no cristianes". (n.12)

En tot això la intenció ha de ser ben clara perquè "L'Església no pretén de cap manera immiscir-se en el règim de la comunitat terrenal. No reclama cap altra autoritat més que la de servir, amb l'ajut de Déu, els homes amb amor i fidelitat". (n.12)

Aquesta presència val en si mateixa i no com un mer mitjà diplomàtic o un truc apostòlic de conversió.

"L'Església prohibeix severament que es faci coacció a ningú o se l'indueixi o atregui amb medis indiscrets a abraçar la fe; al mateix temps que reclama fermament el dret que ningú en sigui apartat per indignes vexacions". "Que s'investiguin els motius de conversió i si és precís es purifiquin".(n. 13)

Aquest sentit de l'encarnació i de l'adaptació queda tan remarcat que és un pas definitiu que acaba amb aquelles postures d'altres èpoques les quals varen donar tants lamentables resultats (recordem la Xina, l'Africa, etc.) i els tornarien a donar si s'adoptessin novament.

"Es necessari que a cada gran territori socio-cultural es promogui la reflexió teològica per la qual es sotmeti a una nova investigació" la veritat revelada. Caldrà tenir en compte "la filosofia i saviesa dels pobles i la forma d'acoblar els seus costums, el sentit de la vida i l'ordre social amb la forma de vida manifestada per la divina revelació".

"D'aquesta manera es descartarà tota mena de sincretisme i de fals particularisme, s'acomodarà la vida cristiana a la idiosincràsia i caràcter de qualsevulla cultura i seran assumides en la unitat catòlica les tradicions particulars, amb les qualitats pròpies de cada família de pobles, il.lustrades amb la llum de l'Evangeli". (n.22)

I això mateix repeteix el text en parlar del pla concret de les persones i la seva preparació i actuació (cap.IV) (n. 25 i 26).

Amb esperit ecumènic

- En aquest sentit cal remarcar també la insistència en l'aspecte ecumènic, tant perquè la unitat és essencial al testimoni de Crist i la divisió dels cristians una causa d'escàndol i d'obstacle a la fe, com pel reconeixement dels valors autèntics de Déu que hi han en les confessions cristianes en el camí de la plenitud de comunió.

"La divisió dels cristians perjudica la causa sagrada de la predicació de l'Evangeli a tota criatura i tanca a molts la porta de la fe. Així doncs, la necessitat de la missió és una exigència, per tots els batejats, de retrobament en un sol ramat, a fi de poder donar testimoni unànim de Crist, el seu Senyor, davant de tots els pobles. Si però encara no fos possible de donar aquest testimoni ple d'una sola fe, almenys que es vegi animat d'un mutu aprecí i caritat". (n.6)

Ja hem citat també la col.laboració ecumènica respecte de la promoció dels pobles (n.12) i (n.36); el mateix es retroba respecte de la formació dels sacerdots de cada país (n.16) i àdhuc al pla organitzatiu més superior arriba aquesta línia, doncs, "el suprem organisme de Propaganda FIDE haurà de buscar amb el Secretariat per la Unió dels Cristians, les formes i mitjans de procurar i ordenar la col.laboració fraterna i la pacífica convivència amb les empreses missionals de les altres comunitats cristianes". (n.29)

Fins i tot en els començaments de la fe, diu el decret que "s'ha de cul-

vida del concili

tivar l'esperit ecumènic entre els neòfits, perquè apreciïn, com és degut, que els germans que creuen en Crist són deixebles del Crist, regenerats pel baptisme i copartícips dels innombrables béns del Poble de Déu. En tant quant ho permetin les condicions religioses, cal promoure l'acció ecumènica, excluïda tota forma tant d'indiferentisme i confusionisme com d'emulació desentenimentada, col.laborant els catòlics, ben fraternalment, amb els germans separats segons les normes del Decret sobre Ecumenisme, en la comuna professió (quan sigui possible) de la fe en Déu i en Jesucrist davant dels pobles, i en la cooperació en les realitats socials, tècniques, culturals i religioses". (n.15)

"Que el nom del Senyor els uneixi".

"Aquesta col.laboració s'ha de fer no sols entre les persones privades sinó també, a judici de l'Ordinari, entre les esglésies i comunitats eclesials i les seves obres". (n.15)

L'Església, poble de Déu missioner

- L'obra missionera és obra d'Església, de tota l'Església i d'arreu del món.

"L'activitat missional flueix íntimament de la naturalesa mateixa de l'Església".(n.6) "Per això l'Església té el deure de propagar la fe i la salvació de Crist, tant en virtut del mandat exprés que va heredar dels Apòstols, l'Ordre dels Bisbes, com en virtut de la vida que Crist infon en els seus membres". (n.5)

"Aquest deure que ha d'acomplir l'Ordre de l'Episcopat. . . . amb la cooperació de tota l'Església, és únic i idèntic en tots els llocs i condicions, encara que no es realitzi de la mateixa forma segons les circumstàncies. . Per conseqüent, les diferències que cal reconèixer en aquesta activitat de l'Església no provenen de la naturalesa mateixa de la missió, sinó de les circumstàncies en què aquesta missió es desenrotlla". (n.6)

Punt aquest molt decisiu per la recta comprensió de les posterios especificacions pastorals, ecumèniques, "missionals" en sentit restringit a certs llocs i pobles.

.És tot el poble de Déu que és missioner i està cridat a la missió.

"És necessari que l'Església estigui present..... pels seus fills que viuen..... en els grups humans més diversos".

"Els deixebles de Crist, units íntimament en la vida i en el treball amb els homes, esperen poder oferir-los el veritable testimoni de Crist i treballar per la seva salvació àdhuc on no puguin anunciar Crist plenament" (n.12).

"L'Església no està veritablement fundada, ni viu plenament, ni és signe perfecte de Crist enmig dels pobles, mentre no existeixi i treballi amb la jerarquia un laicat pròpiament dit". "L'Evangeli no pot penetrar profundament en la mentalitat, en la vida i en el treball d'un poble sense la presència activa dels seglars". "Des de la fundació d'una església s'ha d'atendre sobretot a la constitució d'un laicat cristià madur". (n.21)

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º barcelona 2

"A tot deixeble de Crist pertoca el deure de propagar la fe segons la seva condició". (n.23) (Constitució dogmàtica d'Església" n.17)

"Ja que els cristians tenen dons diferents (Rom. 12,6) han de col.laborar en l'Evangeli cada u segons la seva oportunitat, facultat, carismes i ministeri", "tots, éssent una sola cosa,(1 Cor. 3,8) a fi que "cercant units, el mateix fi" dediquin els seus esforços unànims a l'edificació de l'Església". (n.28)

"L'obligació principal d'aquests homes i dones (seglars cristians) és el testimoni de Crist que han de donar amb la vida i la paraula en la família, en el grup social, en l'àmbit de la seva professió". (n.21)

.I és el poble de Déu com a poble que és missioner

"Les comunitats de fidels que vivint segons la vocació a la qual han estat cridats, (Ef. 4,1) exerciten les funcions que Déu els ha confiades: sacerdotal, profètica, i real". "D'aquesta manera la comunitat cristiana es fa signe de la presència de Déu en el món". (n.15)

"Vivint el poble de Déu en comunitats... en les quals d'alguna manera es fa visible, pertany a aquestes comunitats de donar també testimoni de Crist davant dels pobles". (n.37)

"Observant les funcions i responsabilitats pròpies dels pastors i dels seglars, tota l'església jove doni un testimoni viu i ferm de Crist, per esdevenir un senyal brillant de la salvació que ens ve amb el Crist". (n.21)

"Com l'església particular ha de representar el millor possible l'Església universal, tingui ben clara consciència que ha estat enviada també a aquells que no creuen en Crist i que viuen en el mateix territori, a fi de servir-los de signe de Crist amb el testimoni de la vida de cada un dels fidels i de tota la comunitat". (n.20)

En resum i d'una forma definitiva:

"L'Esperit Sant l'unifica en la comunió i en el servei i proveeix de diversos dons jeràrquics i carismàtics' tota l'Església a través dels temps, vivificant les institucions eclesiàstiques (com ànima de les mateixes) i infonent en els cors dels fidels el mateix impuls de missió que va moure el mateix Crist".

"Alguna vegada, fins i tot, s'anticipa palesament a l'acció apostòlica, a l'ensems que l'acompanya i la dirigeix incessantment de diverses maneres". (n.4)

Aplicacions concretes de l'obra missionera

- En el capítol II "L'obra missionera en si mateixa" es troba ja un escalonament (art. 1er.: El testimoni cristià; art. 2on.: Predicació de l'Evangeli i reunió del poble de Déu; art. 3er.: Formació de la comunitat cristiana) que va concretant-se més en el cap. III: "Les esglésies particulars", i en el IV: "Els missioners", i que fa referència a l'inici, implantació i maduresa de les noves esglésies o comunitats.

Tota la perspectiva aquí és nova, i els termes "missió","missioner", "lloc de missió" són agafats en un sentit diferent del capítol de principis. Un sentit més "tradicional" i "restringit" a una part de l'activitat de l'Església: aquella concreta que fa referència als llocs on l'església encara no està implantada o les comunitats s'estan iniciant.

Si això no es té present es crea una confusió fàcil.

Així essent l'Església missionera per naturalesa, tota la seva activitat és igualment missionera, és única i idèntica, i les diferències només poden venir de les circumstàncies on aquesta missió es desenrotlla. (n.6)

I posats a adjectivar en aquest sentit restrictiu es podran clasificar:

vida del concili

d'activitat missionera-pastoral, la qual es desenrotlla en els ja fidels cristians; missionera-ecumènica, l'encaminada vers la unió de tots els cristians i missionera-missional, l'encaminada "a l'evangelització i a la implantació de l'Església en els pobles o grups on encara no hi està arrelada". (n.6)

Perquè això quedi ben clar encara afegeix (n.6): "Les empreses particulars en què els missatgers de l'Evangeli, enviats per l'Església, anant per tot el món, realitzen l'encàrrec de predicar l'Evangeli i d'implantar l'Església mateixa als pobles o grups que encara no creuen en Crist, són anomenades vulgarment "missions" que es porten a terme per l'activitat missional, (aquí en sentit general) i es desenrotllen ordinariament en certs territoris reconeguts per la Santa Seu".

En aquesta línia està també la distinció en "països de missió", "territoris de missió"; en un Dicasteri especial, dintre de l'Església missionera, encarregat de les "missions" com és "Propaganda FIDE"; en la distinció de cristià = missioner, i la dels especialment cridats o enviats com a cristians "missioners", etc.

Hauria estat desitjable no haver donat peu a aquest possible confusionisme, sobretot quan aquest segon significat de "missional" ocupa molta extensió en el document, però els interesos i els costums tradicionals han estat respectats en aquesta nova "mà" present en el text.

Organització Central

- Malgrat que aquest sentit restringit i organitzatiu es mantingui ben clarament en el document, en una distinció entre "territoris de missions", "països de missió o no", etc. (l'última determinació de la qual cosa queda a mans de la Santa Seu) i que tot conclogui en un específic Dicasteri Central anomenat de "Propaganda FIDE", no es renuncia però a deixar ben clara la naturalesa missionera essencial de tota l'Església i de tot en l'Església.

Així en parlar al cap.V de: "L'ordenació de l'activitat missional" i declarar que "és necessari que hi hagi un sol dicasteri competent per a totes les "missions" i per a tota l'activitat "missional" excepció feta de les esglésies orientals" (n.29), afegeix immediatament: "encara que l'Esperit Sant suscita de moltes maneres l'esperit missioner en l'Església de Déu, i no poques vegades s'anticipa a l'acció dels qui governen la vida de l'Església". (n.29)

I en la mateixa línia, la missió connatural i la catolicitat radical de tot en l'Església, vol que s'expressi, en aquest dicasteri central, amb una presència i participació universal tant adequada com sigui possible a la seva essència.

"En la direcció d'aquest Dicasteri han de tenir-hi part activa i vot deliberatiu representants elegits de tots els qui col.laboren en l'obra missional: Bisbes de tot el món, segons la proporció i normes que estableixi el romà Pontífex després d'escoltades les Conferències Episcopals, i Superiors d'Instituts i Directors de les Obres Pontifícies". (n.29) També és necessari un cos permanent de consultors especialistes, una representació dels Instituts de religiosos, de les obres regionals a favor de les missions

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

i dels organismes seglars, sobretot dels internacionals.

Aquesta "internacionalització" o millor aquesta presència general de tota l'Església en la direcció central va ésser un dels grans cavalls de batalla de les discussions conciliars i sobretot el "vot deliberatiu" (que és la garantia d'eficàcia ja que a l'hora de les decisions "vots són trumfos").

Resta ben clar, doncs, que el Concili es va decidir per aquesta adequació, fins en la cosa organitzativa i jurídica, a l'essència missionera de tota l'Església i a expressar, en aquests òrgans d'estructura i de servei, el principi capdal que "l'Església pelegrinant és missionera per la seva naturalesa". (n.2)

La cooperació

-Traduïm qüasi íntegrament aquest VI cap. "La cooperació", donada la seva importància i pràctica aplicació entre nosaltres.

- Ja que tota l'Església és missionera i l'obra d'evangelització és deure fonamental del poble de Déu, el St. Concili invita tothom a una profunda renovació interior, a fi que tenint viva consciència de la pròpia responsabilitat en difondre l'Evangeli, acceptin tots la seva comesa en l'obra missional entre els pobles.

DEURE MISSIONAL DE TOT EL POBLE DE DÉU

Tots els fidels, membres de Crist vivent, incorporats i semblants a Ell pel Baptisme, per la Confirmació i per l'Eucaristia, tenen el deure de cooperar en l'expansió i dilatació del seu Cos, perquè arribi ben aviat a la plenitud. (cf. Ef. 4,13)

Per això tots els fills de l'Església han de tenir ben viva la consciència de la seva responsabilitat envers el món, han de fomentar en ells mateixos l'esperit veritablement catòlic i consagrar tots els seus esforços en l'obra d'evangelització. Cal que sàpiguen, no obstant, que la seva primera i principal obligació per la difusió de la fe és viure profundament la vida cristiana, perquè el seu fervor en el servei de Déu i la seva caritat envers els homes, donarà una nova alenada espiritual a tota l'Església, que apareixerà com un estandart alçat entre les nacions (cf. Is.11,12) "llum del món" (Mt. 5,14) i "sal de la terra" (Mt. 5,13). Aquest testimoni de vida produirà més fàcilment el seu efecte si es dóna conjuntament amb altres grups cristians, segons les normes del Decret sobre Ecumenisme. (n.12)

Però, perquè tots i cada un dels fidels cristians coneguin puntualment l'estat actual de l'Església en el món i escoltin la veu dels qui clamen: "ajudeu-nos" (Fets 16, 9) convé que es facilitin notícies missioneres, fins i tot servint-se dels mitjans moderns de comunicació social, per tal que els cristians, fent-se càrrec de la seva responsabilitat en l'activitat missionera, obrin el cor a les immenses i profundes necessitats dels homes i puguin ajudar-los.

S'imposa també la coordinació de notícies i la cooperació amb els òrgans nacionals i internacionals.

DEURE MISSIONAL DE LES COMUNITATS CRISTIANES

Com sigui que el poble de Déu viu en comunitats, sobretot, diocesanes i parroquials, on en certa manera es fa visible, també aquestes comunitats han de donar testimoni de Crist davant dels pobles.

La gràcia de la renovació en les comunitats no pot créixer si cada una no estén els camps de la caritat fins als extrems de la terra i no té una preocupació d'aquells qui són lluny, semblant a la que sent pels seus propis

vida del concili

membres.

D'aquesta manera, tota la comunitat prega, coopera i actua entre els pobles per mitjà dels seus fills que Déu elegeix per a aquesta empresa tan gran.

Serà de la màxima importància, sense oblidar l'obra missionera universal, mantenir comunicació amb els missioners sortits de la pròpia comunitat, o amb alguna parròquia o diòcesi de les missions, per tal que es faci visible la unió entre les comunitats i això serveixi per a la mútua edificació.

DEURE MISSIONER DELS BISBES

Tots els bisbes, pel fet d ésser membres del cos episcopal, succesor del Col.legi dels Apòstols, són consagrats no solament per a una diòcesi sinó per a la salvació de tot el món. A ells toca més que a ningú (amb Pere i subordinats a Pere) el mandat de Crist de predicar l'Evangeli a tota criatura (Mt. 16, 15). En això es fonamenta aquella comunicació i cooperació de les Esglésies tan necessària avui per a tirar endavant l'obra de l'evangelització. Gràcies a aquesta unió, cada una de les Esglésies sent la sol.licitud de totes les altres, es manifesten mútuament llurs necessitats, es comuniquen entre elles els béns llurs perquè la dilatació del Cos de Crist és deure de tot el Col.legi episcopal.

Quan el Bisbe desperta, promou i dirigeix l'obra missionera a la seva diòcesi, amb la qual forma una sola cosa, fa present i visible l'esperit i el zel missioner del Poble de Déu, i aleshores tota la diòcesi esdevé missionera.

El Concili desitja que els bisbes considerin la gravíssima falta de sacerdots, que impedeix l'evangelització de moltes regions de la terra, i que enviïn alguns dels seus millors sacerdots, els quals s'oferiran a la tasca missionera, després de preparar-los degudament, a les diòcesis on els manca clerecia per tal que allà, ni que sigui temporalment, puguin exercir el ministeri missioner amb esperit de servei.

I per tal que l'activitat missionera dels bisbes en favor de tota l'Església pugui exercir-se amb més eficàcia, convé que les conferències episcopals dirigeixin tot el que es refereix a la cooperació organitzada del propi país. Que els Bisbes, en les seves reunions, (conferències) parlin dels sacerdots diocesans que s'han de consagrar a l'evangelització dels pobles; de la quantitat (o del percentatge) que es comprometen a pagar cada any per a l'obra missionera; de dirigir i d'organitzar les maneres i els mitjans amb què l'ajudaran directament; d'ajudar i, si convé, de fundar Instituts missioners i seminaris del clericat diocesà per a les missions; de la manera de fomentar estretes relacions entre aquests Instituts i les diòcesis.

També és propi de les Conferències episcopals d'establir i de promoure obres en les quals siguin rebuts fraternalment i ajudats amb cura pastoral tots aquells immigrants, de terres denominades antigament de missions, per a treballar i estudiar.

DEURE MISSIONER DELS SACERDOTS

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

Els preveres representen la persona de Crist i són cooperadors de l'Ordre episcopal en la seva triple funció sagrada que per la seva mateixa naturalesa s'ordena vers les missions. Cal que comprenguin bé, doncs, que la seva vida també està consagrada al servei de la missió. Ells, estant en comunió amb Crist, el seu Cap, pel seu propi ministeri -que consisteix sobretot en l'Eucaristia que perfecciona l'Església- i conduint els altres envers la mateixa comunió, no poden deixar de sentir ni de veure que falta molt encara per a la plenitud del Cos i que s'ha de treballar molt perquè vagi creixent. I per tant, organitzaran la seva atenció pastoral de manera que sigui útil per a la dilatació de l'Evangeli entre els no cristians.

Els preveres, en la seva cura pastoral, despertaran i mantindran entre els fidels el zel per l'evangelització del món, instruint-los amb la catequesi i la predicació sobre el deure de l'Església d'anunciar Crist a tots els homes, ensenyant a les famílies cristianes la necessitat i tota la grandesa en cultivar les vocacions missioneres entre els seus fills i filles, fomentant el fervor missioner en els nois de les escoles i de les associacions catòliques, de manera que surtin d'entre ells els futurs missatgers de l'evangeli. Cal que ensenyin als seus feligresos de pregar per les missions i que no s'avergonyeixin de demanar-los almoina, tot fent-se captaires per Crist i per la salvació dels homes.

Els professors de Seminari i d'Universitat, han d'exposar als joves la veritable situació del món i de l'Església, per tal que la necessitat d'una més esforçada evangelització dels no cristians es manifesti davant d'ells i exciti el seu zel. En l'ensenyament de les disciplines dogmàtiques, procurin fer notar els motius missioners que contenen, per tal d'anar formant d'aquesta manera la consciència missionera als futurs sacerdots.

DEURE MISSIONER DELS INSTITUTS DE PERFECCIÓ

Els Instituts religiosos de vida contemplativa i activa, han tingut i segueixen tenint la part més gran en l'evangelització del món. El Concili ho reconeix de grat i dóna gràcies a Déu per tants serveis prestats a la glòria de Déu i al bé de les ànimes i els exhorta que segueixin sense defalliment l'obra començada sabent, com saben, que la virtut de la caritat que han de cultivar per exigència de la seva vocació els impulsa i els obliga a un treball veritablement catòlic.

Els Instituts de vida contemplativa tenen una importància singular en les conversions. A aquests instituts se'ls demana que fundin cases als països de missions tal com alguns ja ho han fet, a fi que vivint en aquells llocs d'una manera acomodada a les tradicions genuïnament religioses dels pobles, donin un preciós testimoni, entre els no cristians, de la majestat i la caritat de Déu i de la seva unió en Crist.

Per la seva banda, els Instituts de vida activa, tant si tenen una finalitat estrictament missionera com si no la tenen, cal que es preguntin sincèrament davant Déu si poden estendre la seva activitat per a l'expansió del Regne de Déu entre els pobles; si poden deixar,a d'altres, alguns dels seus ministeris per a poder dedicar les seves forces a les missions; si poden començar la seva activitat a terra de missions adaptant si cal les seves Constitucions, fidels sempre a l'esperit del Fundador; si els seus membres participen segons les seves possibilitats a la tasca missionera; si el seu gènere de vida és testimoni adequat a l'esperit de l'Evangeli i a la condició del poble.

DEURE MISSIONER DELS LAICS

Els laics cooperen a l'obra de l'evangelització de l'Església i participen de la seva missió salvífica alhora com a testimonis i com a instruments vius, sobretot, si cridats per Déu són escollits pel seu Bisbe per a aquesta obra.

En les terres ja cristianes cal que els laics cooperin a l'obra de l'evangelització fomentant en ells mateixos i en els altres el coneixement i

vida del concili

l'amor de les missions; despertant vocacions en la seva pròpia família, en les associacions catòliques, en les escoles; oferint ajut de tota mena per a poder donar als altres el do de la fe que ells han rebut gratuïtament.

A les terres de missió, els laics, siguin estrangers o autòctons, ensenyin a les escoles; administrin els béns temporals; col.laborin en l'activitat parroquial i diocesana; estableixin i promoguin diverses formes d'apostolat dels laics,per tal que els fidels de les Esglésies joves puguin assumir la seva pròpia tasca en la vida de l'Església tan aviat com sigui possible.

Finalment, cal que els laics prestin de bon grat la seva col.laboració econòmica-social als pobles en via de desenrotllament, col.laboració més lloable si es relaciona amb la creació d'aquelles institucions que es lliguen a les estructures fonamentals de la vida social o són destinades a la formació dels qui tenen la responsabilitat de la nació.

Són dignes de lloança especial els laics que amb els seus estudis promouen el coneixement dels pobles i religions en les Universitats o Instituts científics, ajudant així els missatgers de l'Evangeli i preparant el diàleg amb els no-cristians.

Col.laborin fraternalment amb els altres cristians, amb els no-cristians, particularment amb els membres d'associacions internacionals, tenint sempre davant dels ulls que "la construcció de la ciutat terrenal ha d'estar fonamentada sobre el Senyor i dirigida vers Ell".

Per a complir totes aquestes tasques, els laics necessiten una preparació tècnica i espiritual, a fi que la seva vida sigui testimoni de Crist entre els no-cristians segons la frase de l'Apòstol: "No sigueu objecte d'escàndol ni per als jueus, ni per als gentils, ni per a l'Església de Déu, talment com jo procuro de complaure tots en tot, no cercant la meva conveniència, sinó la de tots perquè se salvin".
(1 Cor., 10, 32-33)

Potser val la pena de parlar de la cooperació concreta de l'Església de BARCELONA, després de la panoràmica tan clara d'aquest VI capítol, ja que les seves línies són les que han animat l'esperit de l'Agermanament durant tots aquests anys que ja té d'existència.

La comunitat diocesana de BARCELONA té sacerdots i laics a Amèrica i a Africa, enviats pel Bisbe per a la tasca de l'evangelització del món, com a manifestació d'aquest esperit missioner que ha de tenir tota església particular.

L'AGERMANAMENT és el nom d'aquesta cooperació diocesana

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

que enllaça Barcelona amb les comunitats d'Antofagasta i Valparaíso (Xile) i de Duala (Kamerú) com a signe concret d'aquesta responsabilitat en la missió de tot el món. Encara hi han molts d'altres sacerdots i laics de Barcelona que treballen en altres diòcesis, especialment d'Amèrica (Colòmbia, Guatemala, Uruguay, etc.) i d'Europa (entre els emigrats a París i Friburg, i altres serveis de l'Església Universal, a Roma).

Sentir amb l'Església vol dir ésser fidels a l'Esperit que impulsa sempre tant les primeres línies d'avançament i de progrés com el sentit perenne de tradició i el vincle jeràrquic.

Per això hem rebut amb tant de goig aquesta reafirmació i a l'ensems nova crida a seguir en aquesta línia d'Església que ha d'ésser sempre l'AGERMANAMENT.

El Secretariat de Cooperació diocesana o Agermanament a Barcelona, és al carrer de Cometa, nº. 6, 2on. 2ª. Barcelona.-2 Tel. 222.52.66

"L'ESGLÉSIA PELEGRINANT, MISSIONERA PER LA SEVA NATURALESA", haurà d'ésser fidel sempre al seu ésser, i s'haurà de judicar a si mateixa com serà judicada, en el temps, per la seva fidelitat a la "missió" que, per designi del Pare, en el Fill enviat, i en l'Esperit Sant donat als nostres cors, porta els homes, a través de la història, a una plenitud de realització i Salvació que serà consumada en Déu.

"L'activitat missional tendeix a la plenitud escatològica" que s'instaura com a Poble i Regne de Déu consumat amb la Vinguda última del Senyor. (n.9)

Resum de

Montserrat Albó i Mn. Josep Mª. Tubau

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 64 24 de desembre de 1.965

PRIMERA SESSIÓ del CONCILI VATICA II

I. ESTRUCTURES I ÒRGANS DEL CONCILI

1. El Consell de Presidència, compost de 10 membres, tots cardenals, que presidien per torn les Congregacions generals: Tisserand, Liénart, Tappouni, Gilroy, Frings, Pla i Deniel, Spellman, Ruffini, Caggiano, Alfrink.

2. Secretariat per les qüestions extraordinàries, compost de 7 cardenals: President, Cicognani ; membres: Siri, Montini, Confalonieri, Doepfner, Meyer, i Suenens per a les qüestions noves.

3. Comissions Conciliars, compostes d'un president, sempre cardenal, i de 24 membres; 16 elegits pels pares, i 8 pel Papa. En nombre d'onze, inclòs el Secretariat per la Unió dels cristians:

   Comissió per la fe i els costums.- President, Ottaviani.
   Comissió dels bisbes i del govern de les diòcesis.- President, Marella.
   Comissió per la disciplina del clericat i del poble cristià.- President Ciriaci.
   Comissió dels religiosos.- President, Valeri.
   Comissió de la disciplina dels sagraments.- President, Aloisi Masella.
   Comissió per la Litúrgia.- President, Larraona.
   Comissió dels estudis i dels seminaris.- President, Pizzardo.
   Comissió per les Esglésies orientals.- President, Cicognani.
   Comissió per les missions.- President, Agagianian.
   Comissió per l'apostolat dels laics, premsa, espectacles.- President, Cento.
   Secretariat per la Unió dels cristians (elevat a la categoria de Comissió, el 19 d'octubre de 1962).- President, Bea.

4. Secretariat general del Concili. President, Mons. Felici.

5. Altres secretariats, Comissions i Tribunals.

   - Secretariat administratiu (economia).- President, cardenal Di Jorio.
   - Comissió per les qüestions tècniques i d'organització.- President, cardenal Testa.
   - Tribunal administratiu.- President, cardenal Roberti.

6. Experts, en nombre de 201.

II. CANVIS ESTRUCTURALS I ORGANITZATIUS DURANT LA PRIMERA SESSIÓ

1. El 15.10.1962, Joan XXIII anomena 4 sots-secretaris del Concili: Mons. Morcillo, Villot, Krol i Kempf. El 18.10.1962, n'anomena un cinquè: Mons. Nabaa.

2. El 18.10.1962, Joan XXIII agrega el cardenal Wyzynski als membres del

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2°, 1.ª - barcelona-2

secretariat per les qüestions extraordinàries.

3. El 29.10.1962, en el moment d'anomenar els 8 membres de cada Comissió, tal com li corresponia, Joan XXIII n'anomena 9, a fi d'incloure-hi els secretaris de les respectives Congregacions romanes. El nombre de membres de cada Comissió és de 25.

4. El 6.12.1962, Joan XXIII fa anunciar al Concili la creació d'una Comissió de Coordinació. Pocs dies després, consta ja la seva composició: President, Cicognani. Membres: Liénart, Spellman, Urbani, Confalonieri, Doepfner i Suenens.

5. Els experts han passat de 201 a 312 al final de la Sessió.

III. TEMES PREPARATS

Les Comissions preparatòries havien enviat a la Comissió central la llista dels temes que cada una creia convenient de proposar al Concili. En conjunt, eren 70:

- Comissió teològica: 1) Fonaments de la revelació; 2) L'ordre moral; 3) El dipòsit de la fe; 4) Família i castedat; 5) L'Església; 6) La Verge Maria; 7) L'ordre social

- Comissió dels bisbes: 1) La cura d'ànimes; 2) Els límits de les diòcesis; 3) Les conferències episcopals; 4) Les relacions amb els fidels; 5) Les relacions amb la Cúria; 6) Els bisbes auxiliars i coadjutors; 7) Les relacions amb els religiosos.

- Comissió de la disciplina del clericat: 1) Divisió del clericat; 2) Santedat del clericat; 3) Hàbit eclesiàstic; 4) Parròquies; 5) Deures dels parroquians; 6) Càrrecs i beneficis eclesiàstics; 7) Patrimoni històric i artístic de l'Església; 8) Cura d'ànimes; 9) Preceptes de l'Església; 10) Catecisme i ensenyament religiós; 11) Associacions dels fidels; 12) Honoraris de les misses; 13) Donacions; 14) Ordenació sacerdotal dels ministres no catòlics convertits; 15) Censura dels llibres; 16) Censures i reserves d'aquestes censures; 17) Procediments de penes administratives.

- Comissió dels religiosos: un esquema únic en 11 fascicles sobre els estats de perfecció.

- Comissió de la disciplina dels sagraments: 1) La confirmació; 2) La penitència; 3) L'ordenació; 4) Preparació del matrimoni; 5) Celebració del matrimoni; 6) Impediments del matrimoni; 7) Consentiment; 8) Processos i causes matrimonials; 9) Matrimonis mixtes.

- Comissió litúrgica: un esquema en 5 fascicles i 8 capítols.

- Comissió de seminaris i d'estudis: 1) La vocació eclesiàstica; 2) L'obediència al magisteri; 3) Les universitats catòliques; 4) Les escoles catòliques; 5) Formació en els seminaris.

- Comissió de les Esglésies orientals: 1) Sagraments; 2) Ritus; 3) Preceptes; 4) Patriarques; 5) Relacions amb els orientals no catòlics; 6) Ús de les llengües locals; 7) Poder dels bisbes; 8) Catecisme; 9) Celebració de la Pasqua; 10) Ofici diví; 11) Unitat de l'Església.

- Comissió de les missions: 1) Vida de les missions i enfortiment del codi; 2) Disciplina del clericat; 3) Disciplina dels laics; 4) Missioners; 5) La litúrgia; 6) Estudis en els seminaris; 7) Cooperació missionera.

vida del concili

Nº. 64 -full 2on.-

- Comissió de l'apostolat dels laics: un sol esquema en tres parts, sobre l'acció religiosa, la caritativa, i la social dels laics.

- Secretariat per la premsa i espectables, un sol esquema.

- Secretariat per la Unió dels cristians: 1) Ecumenisme catòlic; 2) L'oració; 3) La paraula de Déu; 4) La llibertat religiosa.

IV. PARES CONCILIARS PRESENTS I INTERVENCIONS

Segons els càlculs de La Civiltà Cattolica (febrer de 1963), els Pares presents van ser més de 2.500, procedents de 116 països diferents. Durant les sessions, van oscilar des d'un mínim de 2.082 (6.12.1962), fins a un màxim de 2.540 (13.10.1962)

En el conjunt de les 36 Congregacions Generals d'aquesta sessió, les intervencions van ser 653, i els Pares que van intervenir 388, molts d'ells, naturalment, més d'una vegada.
Entre els Pares que van intervenir,
49 eren cardenals (12 de la Cúria, 37 en diòcesis)
2 Patriarques
88 arquebisbes (67 residents , 21 titulars)
237 bisbes (171 residents, 66 titulars)
12 superiors de Congregacions religioses.
Entre tots, 30 eren de ritus oriental.

Les intervencions orals van ser,
328 en el tema de la Litúrgia (N'hi van haver, a més, 625 d'escrites)
104 en l'esquema de Revelació;
54 en l'esquema de sobre els mitjans de comunicació social;
50 sobre les Esglésies orientals;
78 sobre el "De Ecclesia".

V. CRONOLOGIA PRINCIPAL

1959 - 25 de gener.- Joan XXIII anuncia el Concili als Cardenals reunits a St. Pau extramurs.
17 de maig.- Creació de la Comissió pre-preparatòria.
30 de juny.- Primera reunió d'aquesta Comissió.

1960 - 5 de juny.- "Motu proprio" "Superno Dei nutu", amb el qual Joan XXIII constitueix les 10 primeres comissions preparatòries, una Comissió central i dos secretariats: mitjans de comunicació social i unitat dels cristians.
14 de nobre.- Inauguració oficial del treball de les Comissions preparatòries.

1961 - 12-19 juny.- Primera sessió plenària de la Comissió central.
7-17 nobre.- Segona sessió plenària de la Comissió central.
25 desembre.- Constitució "Humanae salutis", anunciant el Conci-

hogar del libro, s. a. vergara 3, 2.°, 1.° barcelona-2

li per l'any 1962.

1962 - 15-23 gener.- Tercera sessió plenària de la Comissió central.
2 de febrer.- "Motu proprio" "Consilium Dei", assenyalant la data del començament del Concili per l'onze d'octubre.
20-27 febrer.- Quarta sessió plenària de la Comissió central.
26.3/3.4.- Cinquena sessió plenària de la Comissió central.
3-12 maig.- Sisena sessió plenària de la Comissió central.
15-20 juny.- Setena i última sessió plenària de la Comissió central.
6 agost.- Carta apostòlica "Appropinquante Concilio", establint les normes i el reglament de la celebració del Concili.
11 setbre.- Missatge "Ecclesia Christi, lumen gentium", sobre el Concili, als fidels de tot el món.
11 ocbre.- Inauguració oficial.
13 ocbre.- Primera Congregació General.
13-20 ocbre.- Elecció dels membres de les 10 Comissions conciliars.
20 octubre.- Missatge dels Pares conciliars al món
22 octubre.- Comença la discussió de l'esquema sobre Litúrgia. Dura 15 Congregacions generals, de la 4ª. a la 18ª.
14 nobre.- Comença la discussió de l'esquema "De fontibus Revelationis". Dura 6 Congregacions generals, de la 19ª a la 24ª. És interrompuda per la intervenció del Papa.
23 nobre.- Comença la discussió de l'esquema sobre els mitjans de comunicació social. Dura 3 Congregacions generals, de la 25ª. a la 27ª.
27 nobre.- Comença la discussió sobre l'esquema "De Ecclesia". Dura 6 Congregacions generals, de la 31ª. a la 36ª.
8 desembre.- Clausura de la Primera Sessió.

VI. PRIMERA SESSIÓ, SESSIÓ DE RODATGE.

Dels setanta esquemes previstos, quatre solament van ser abordats en aquesta primera sessió. Els debats van fer percebre la dificultat de moure una assemblea de 2.500 persones i de coordinar les activitats de les Comissions. Des de la primera sessió, es manifestà a plena llum la tensió que, simplificant, es pot denominar Cúria-bisbes. Els corrents divergents no sols en l'ordre administratiu, sinó àdhuc en punts religiosos de gran importància i profunditat, van quedar palesos en el debat sobre l'esquema de les fonts de la revelació. En tots aquests punts, la primera sessió va ser una mena d'assaig general del Concili, com un noviciat, va dir Joan XXIII.

Noviciat. Aprenentatge. Però les línies directrius eren clarament presents des del principi en els esperits més alerta.

Primerament, en Joan XXIII. El discurs inaugural va marcar una tònica inconfusible. Desacord amb els profetes de calamitats, que no veuen en els temps moderns res més que prevaricacions i ruïnes. Mirar el present, les noves formes de vida. Concili pastoral. Mètodes d'investigació i formes literàries que ofereix el pensament modern. Necessitat d'una nova formulació de les realitats de la fe. Ensenyar, més que condemnar.

En una paraula, deien a Roma, si el discurs de Pius IX, en obrir el Vaticà I, va ser "ultramontano" (conservador), el de Joan XXIII era "ultramontini".

I, després, les línies fonamentals es manifestaren en cada una de les vicissituds d'aquesta etapa conciliar. Ve't aquí les principals.

1. El nomenament de les Comissions. La primera Congregació general, dia 13 d'octubre de 1962, va ser teatre de l'enfrontament dels interessos

vida del concili

de l'administració vaticana amb les posicions de gran part de l'episcopat. La Cúria preveia allò que, en l'argot romà, s'anomenava "il Concilietto": els llocs clau serien ocupats per persones adictes, i el Concili seria un assumpte arreglat entre amics. La candidatura única que havia circulat era la que havia elaborat l'administració vaticana, i no resultava de cap manera representativa. La intervenció dels cardenals Liénart i Frings va obtenir la concessió d'uns dies de reflexió i de consulta per a procedir a una operació tan importantant. La televisió, admesa en aquesta primera sessió, va registrar un primer pla del gest de disconformitat del cardenal Ottaviani, quan va sentir el cardenal Tisserand que anunciava l'aplaçament de les votacions.

2. En la discussió sobre l'esquema de la Litúrgia va posar en evidència, sobretot en el debat sobre la introducció de les llengües vernacles, les posicions conservadora i oberta. Aquesta oposició de tendències va quedar també clara en el debat sobre l'atribució a les Conferències episcopals de poders fins a aquell moment pertanyents a la Cúria romana.

3. El tema de la Revelació no solament va ser un punt molt seriós d'enfrontament de corrents teòrics profundament divergents, sinó que va fer present el perill de conduir el Concili a un carreró sense sortida. Les tensions, aquí, tenien una història recent en les acusacions que Dons. A. Romeo havia llençat contra els professors jesuïtes del Pontifici Institut Bíblic, el mes de desembre de 1960; i també en la pereistència amb què el Sant Ofici tractà de retirar el P. Lyonnet i el P. Zerwick de l'ensenyament en aquell Institut, i ho aconseguí provisionalment el mes de juny de 1961. Poques setmanes abans de l'obertura del Concili, va ser publicat un pamflet de Mons. Spadafora, que ressuscitava la polèmica, en un nivell de molta menor altura, de pràctic deliri. La resposta de l'Institut Bíblic va ser repartida en distintes llengües als Pares conciliars, en començar el Concili. La votació sobre la conveniència d'adoptar l'esquema proposat com a base de discussió va obtenir un resultat inesperat per tothom: 1.368 vots contraris a l'adopció i 821 favorables. Per poques desenes de vots, no quedava assolida la majoria dels dos terços, i el Concili, jurídicament, havia de continuar discutint un esquema no acceptable per la majoria: un evident perill de corrosió secreta. Joan XXIII, amb la seva intervenció, va fer retirar l'esquema de l'aula, i el va treure de la jurisdicció de la Comissió teològica, encomanant-lo a una Comissió mixta. La presidència d'aquesta Comissió va ser ocupada pels cardenals Ottaviani i Bea: la sorna romana l'anomenà la Comissió de "les dues fonts". Els lectors de "VIDA DEL CONCILI" tenen un resum de la problemàtica de l'esquema en els fulls de la Tercera Sessió, nums. 12, 14, 15, 16, 17, 18 i 21 i de la Quarta Sessió, núm. 33.

4. El tema següent de debat va ser proposat pel mateix relator, Mons. Sotourm, que el va presentar, com una relaxació distensiva. En realitat el text preparat no satisfeia ningú, però ningú tampoc no aportà idees originals i innovadores que donessin peu a una versió substancialment millorada. La decisió final va ser encomanar a la Comissió respectiva que reduís el contingut a uns quants principis fonamentals, i deixés la resta per una exhortació pastoral subsegüent.

hogar del libro, s. a. vergara 3, 2.º, 1.ª barcelona-2

5. La discussió sobre l'esquema de la unitat dels cristians va desembocar en la decisió que fos realitzada una refundició amb els altres dos esquemes preparats sobre el tema de l'ecumenisme, per la Comissió teològica i pel Secretariat de la unió dels cristians.

6. La proposició feta pel cardenal Ottaviani (28.11.1962), perquè el tema que el Concili abordés després del de la Unitat fos el de la Mare de Déu, va ser rebutjada el dia 30 pel Consell de la presidència: "Estem d'acord -deia el comunicat- amb la importància d'aquesta devoció (a la Mare de Déu; era el punt fort de l'argumentació del cardenal Ottaviani) però diverses raons, i sobretot per tal de preparar la sessió de setembre, hem decidit de seguir l'ordre que havia estat anunciat i de començar així l'estudi de l'esquema sobre l'Església". Els criteris de la Comissió teològica en elaborar l'esquema sobre l'Església havien estat molt semblants als que van presidir la confecció de l'esquema sobre la Revelació. El debat donaria les pistes del treball de la Comissió durant la intersessió. La intervenció decisiva en el debat sobre l'Església va ser la del cardenal Suenens. El Concili necessitava tenir un tema central entorn del qual s'organitzés tot el seu treball. El tema central podria ser l'Església, llum de les nacions, tal com la va presentar Joan XXIII, en el seu missatge del dia 11 de setembre de 1962. L'Església, de cara endins, en les seves necessitats de reforma interior, i l'Església de cara enfora, en el seu diàleg amb els germans separats i amb el món. Aquesta proposició del cardenal Suenens (4.12.1962) va trobar la total adhesió del cardenal Montini, en la seva intervenció de l'endemà, i la del cardenal Lercaro, el dia 6.

7. El dia 6 de desembre quedava establerta una nova Comissió conciliar de coordinació, amb l'objecte de coordinar i revisar els treballs de totes les altres Comissions, i de posar en pràctica dos criteris reguladors dels treballs de la intersessió: reducció apreciable del nombre d'esquemes, i adaptació d'aquests esquemes a les finalitats assenyalades per Joan XXIII en el discurs d'obertura. La segona sessió quedava emplaçada pel dia 8 de setembre de 1963.

Resum de Mn. Casimir Martí

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICENCIA ECLESIASTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 65 27 de desembre de 1.965

SEGONA SESSIÓ DEL CONCILI VATICA II

I.- INTER-SESSIÓ Del 9 de desembre de 1962 fins a 29 de setembre de 1963

Aquest període fou d'una intensa activitat de les comissions per tal d'elaborar nous esquemes.

Hi podem distingir dues etapes ben definides: la primera 9 de desembre de 1962 fins a 3 de juny de 1963; la segona, 22 de juny de 1963 a 29 de setembre de 1963. Entre les dues etapes hi ha un breu temps de suspensió, causada per la mort del Papa Joan.

Etapa 1ª.

Abans d'acabar-se la primera sessió, s'havien pres una sèrie de mesures orientades a l'organització del treball conciliar durant la intersessió: el 5 de desembre, Joan XXIII havia signat el reglament de treball, que fou llegit a l'Assemblea en el curs d'una de les últimes congregacions generals de la primera sessió.

D'acord amb aquest reglament, les comissions conciliars, amb l'ajut d'algunes sub-comissions, havien de reprendre tots els esquemes, reduint-los, -de 70 passaran a 17- i ordenant-los segons els objectius del Concili.

S'instituïa una nova Comissió, anomenada Comissió de Coordinació; la seva missió era de supervisar els treballs de les comissions. Amb això, els esquemes, després d'ésser elaborats en la comissió respectiva, i de passar la revisió de la comissió coordinadora, s'enviarien als pares, pregant-los el seu estudi i les seves observacions; les comissions revisarien els textos a la llum d'aquestes observacions per a donar una última passada abans de discutir-los durant la segona sessió.

Les comissions començaren a treballar el més de febrer de 1963; la comissió de coordinació va poder examinar els textos en les reunions celebrades del dia 25 al 29 de març.

Joan XXIII, el dia 28 de març, en una de les reunions de la comissió coordinadora feu l'anunci de la creació d'una Comissió encarregada de la revisió del codi de Dret Canònic.

Des del dia 12 de maig de 1963, el secretariat del Concili comença a enviar als bisbes els esquemes acabats i que havien rebut vist i plau de la comissió coordinadora i del Papa.

Tres setmanes més tard, el dia 3 de juny, morí el Papa Joan.

Interrupció del Concili

En virtut del cànon 229 del Codi de dret canònic i de l'article 33 de la constitució Vacantis Apostolicae Sedis, del 8 de desembre de 1945, la mort del Papa comporta pel mateix fet la suspensió del Concili. Per tant, totes les comissions havien de cessar en les seves activitats.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona-2

El dia 3 de juny, la sort del Vaticà II quedava a mans del futur Papa.

El dia 21 de juny, fou elegit el Cardenal Montini. Prengué el nom de Pau VI. L'endemà de l'elecció, el nou Papa, en un missatge adreçat a tot el món, proclama la continuació del Vaticà II.

El dia 27, Pau VI fixava la data de començament de la segona sessió: 29 de setembre de 1963.

Etapa 2ª de la intersessió

Després de la decisió presa per Pau VI, les comissions reemprenen el treball. La Comissió de Coordinació es reuneix els dies 3 i 4 de juliol.

Amb tot, hi havia encara una pregunta a fer: seguiria el nou Papa els objectius proposats per Joan XXIII al Vaticà II ?

El dia 14 de setembre, mitjançant la carta de convocatòria dels pares per a la segona sessió, Pau VI proposava al Concili els objectius que li havia assignat el seu predecessor.

II.- LA NOVA ORGANITZACIÓ DEL CONCILI

Per una carta del Papa al cardenal Tisserant, del dia 12 de setembre de 1963, es va tenir notícia de les innovacions que Pau VI introduïa en el Reglament del Concili.

Els canvis perseguien un doble fi: d'una banda, assegurar una marxa més racional dels treballs de l'Assemblea conciliar, tot i garantint la llibertat d'intervenció i sobretot, donant a la minoria la possibilitat d'exposar el seu punt de vista; i, d'altra banda, obrir la porta del concili als laics catòlics i, eventualment a observadors no cristians.

Joan XXIII havia confiat la direcció de les sessions conciliars a un Consell de presidència compost de 10 cardenals que, successivament, dirigien els debats; l'experiència demostrà que aquest organisme mancava d'homogeneïtat en la direcció.

1.- Pau VI mantingué el Consell. Augmentà el nombre de membres: de 10 a 12; però li retirà la missió de dirigir les sessions. Amb això, el Consell esdevingué una espècie de Cort constitucional, encarregada de vetllar per a la recta observació del Reglament del concili.

2.- La direcció efectiva de les sessions fou assumida per 4 cardenals, anomenats moderadors, els quals, per ordre alfabètic i per torn de roda, dirigirien l'assemblea conciliar. Els 4 cardenals nomenats foren: Agagianian (oriental, membre de la Cúria Romana), Doepfner (Munich), Lercaro (Bolònia) i Suenens (Malinas-Brussel.les).

3.- També va experimentar modificació la majoria exigida en les votacions: per a decidir problemes de fons, les dues terceres parts dels sufragis; en les qüestions de procediment, s'admeté la majoria absoluta. Aquesta mesura fou adoptada per tal d'evitar que una minoria pogués posar trabes a la marxa de la majoria, com s'havia produït a la primera sessió amb motiu del vot sobre l'admissió del famós esquema de les "dues fonts", arribant a un impàs que hagué de resoldre el Papa.

4.- El nou reglament, d'altra part, preveia que un text presentat per 50 pares conciliars podia ésser sotmès al judici de l'Assemblea. Amb això, es demostrava que la proposta d'esquemes no era un dret exclusiu de les comissions.

5.- Finalment, si la majoria decidia parar la discussió sobre un text, la minoria estava autoritzada de designar tres oradors, els quals, per a defensar la seva opinió, excepcionalment, podrien depassar els deu minuts reglamentaris de les intervencions.

6.- A la segona sessió, el Concili obrí les portes als laics catòlics, els

vida del concili

quals foren admesos en qualitat d'"auditors" a les congregacions generals. En aquesta segona sessió foren 12 designats: Itàlia (4), França (3), Argentina (1), Bèlgica (1), Polònia (1), i 1 representant de les comunitats catòliques orientals, i el nostre país (1).

Altres tres innovacions foren introduïdes, o bé al començament o bé en el curs d'aquesta sessió segona.

1) la primera d'ordre indumentari: a la segona sessió els bisbes anaven revestits amb les insígnies que expressen la seva potestat de jurisdicció. És que en el Concili els bisbes exerceixen un veritable poder de jurisdicció, participen en forma col.lectiva o col.legial, del govern general de l'Església.

2) la segona d'ordre més espectacular: els patriarques orientals que primerament seien en llocs corresponents a un ordre després dels cardenals, començaven ara a ocupar seient a la mateixa dignitat que els cardenals. És un signe de comprensió vers les esglésies orientals.

3) la tercera no va passar d'assaig: s'intentà fer una instal.lació de traducció simultània per tal de facilitar l'expressió més espontània de les llèngües vives. Amb tot, el projecte no reeixí.

III.- UNA DATA IMPORTANT A LES VIGÍLIES DE LA SEGONA SESSIÓ

El dia 21 de setembre, Pau VI, en un discurs dirigit a la Cúria Romana, anuncia la reforma d'aquesta institució, remarcant la necessitat d'un "aggionamento" d'aquesta institució, indicant la necessitat de fer-hi participar un consell de bisbes d'arreu del món, fent sentir la importància d'una major internacionalitat.

IV.- DADES IMPORTANTS DE LA SEGONA SESSIÓ

- Congregacions generals: 43 (De la 37 fins a la 79).
- Textos debatuts: Església, Funció pastoral dels bisbes, i Ecumenisme.
- Assistència: màxima 2.427 pares a la sessió d'obertura.
  mínima 1.960 pares a la congregació general 59 (31.10.63)
- Textos promulgats: Constitució sobre la Sagrada Litúrgia
  Decret sobre els mitjans de comunicació social.
- Nombre d'intervencions per països: Itàlia (108); Espanya (78); França (74); Alemanya (43); Índia (31); U.S.A. (28); Brasil (26); Polònia (19); Bèlgica (16); Líban (16); Iugoslàvia (14); Mèxic (13); Egipte (13); Àustria (11); Canadà (11); Anglaterra (10); etc.

V.- CRONOLOGIA PRINCIPAL DE LA SESSIÓ

Any 1.963

Setbre.	29	Solemne obertura, a Sant Pere de Roma Discurs del Papa: consciència, reforma, unitat, diàleg
"	30	Congregació general Nº. 37 Sobre l'Església en general

Advertiment sobre el secret conciliar
Iniciació del debat sobre l'Església

Ocbre. 1er. Congregació general Nº. 38
Sobre l'Església.-Cap.I
Votació sobre si es deu acceptar l'esquema sobre l'Església
Audiència als periodistes
" 2 Congregació general Nº. 39
Sobre l'Església.-Cap.I
Lectura d'un missatge dels observadors laics
" 3 Congregació general Nº. 40
Sobre l'Església.-Cap.I
Advertència sobre la distribució de literatura als pares
" 4 Congregació general Nº. 41
Sobre l'Església.-Cap.I i II
Iniciació del debat sobre el capítol II
Presentació dels observadors laics
Anunci d'una nova reunió el dilluns
Conferència pel P. Yves Congar, O.P. tocant a la col.legialitat
" 5 Conferència de premsa del bisbe René Stourm
Carta del cardenal Tisserant al Sant Pare sobre el discurs del Papa dirigit a la Cúria, el dia 21 de setembre
" 6 Missa celebrada per l'arquebisbe O'Connor per als periodistes a Sant'Ivo
" 7 Congregació general Nº. 42
Sobre l'Església.-Cap.II
" 8 Congregació general Nº. 43
Sobre l'Església.-Cap.II
Informe del cardenal Lercaro sobre esmenes a la Litúrgia
Votació sobre les esmenes 1-4 a la Litúrgia (cap.II)
Conferència del card. Suenens
V. Veronese i J. Guitton són nomenats observadors laics
" 9 Congregació general Nº. 44
Sobre l'Església.-Cap.II
Votació sobre les esmenes 5-12 a la Litúrgia (cap.II)
Entrevista del patriarca Maximos IV
" 10 Congregació general Nº. 45
Sobre l'Església.-Cap.II
Votació sobre les esmenes 13-19 a la Litúrgia (cap.II)
Audiència al pastor M. Niemoeller
" 11 Congregació general Nº. 46
Sobre l'Església.-Cap.II
El cardenal Lercaro anuncia que es continuaria el debat sobre l'Església.-Cap.II
El Papa assisteix a Santa Maria, la Major, per a commemorar la iniciació de la primera sessió del Concili en el pontificat de Joan XXIII
" 12 Conferència pel bisbe J. Cirarda
Conferència per l'arquebisbe Heenan, de Westminster
" 13 Beatificació del bisbe Joan Nepomuceno Neumann
" 14 Congregació general Nº. 47
Sobre l'Església.-Cap.II
Votació sobre la Litúrgia, cap.II, tota vegada que no hi hagué majoria per a la totalitat
Els patriarques ocupen nous llocs enfront dels cardenals
" 15 Congregació general Nº. 48
Sobre l'Església, Cap.II
Votació sobre les esmenes 1-4, a la Litúrgia, cap.III
Votació per a tancar el debat sobre l'Església.-Cap.II
Anunci sobre una votació "de palla" sobre "quatre punts" que es verificarà el dijous
E. Inglesis és nomenat auditor laic
" 16 Congregació general Nº. 49
Sobre l'Església, Cap.II i III
Continuació del debat sobre l'Església.-Cap.II
Debat sobre l'Església, es dóna entrada al Cap.III
Votació sobre les esmenes 5-8 de Litúrgia, cap.III

vida del concili

Nº. 65 -full 3er.-

Ocbre. 17 Congregació general Nº. 50
Sobre l'Església, cap.III
Votació sobre les esmenes 9-10 de Litúrgia, cap.III
Audiència als delegats observadors.

" 18 Congregació general Nº. 51
Sobre l'Església
Votació sobre Litúrgia, cap.III ja que no hi hagué majoria per a la totalitat
Advertència sobre el límit de 10 minuts imposat per als debats
Comunicat sobre els jueus, del Secretariat per a la unitat
Recepció oferta pel cardenal Bea als delegats observadors
Audiència al bisbe Fred. P. Corson, de l'església metodista

" 19 Conferència de l'arquebisbe Grimshaw
Concert de música de Bach per als pares conciliars
Conferència de premsa del bisbe Mc.Grath, de Panamà

" 20 Diumenge de Missions: el Papa consagra 14 bisbes missioners, a Sant Pere
Missa per als periodistes oficiada pel cardenal Silva Henríquez a Sant'Ivo

" 21 Congregació general Nº. 52
Sobre l'Església, cap.III
Votació sobre les esmenes 1-5 de Litúrgia, cap.IV

" 22 Congregació general Nº. 53
Sobre l'Església.-Cap.III
Votació sobre les esmenes 3-8 de Litúrgia, cap.IV
Entrevista de premsa de l'arquebisbe Roberts, S.I.

" 23 Congregació general Nº. 54
Sobre l'Església.-Cap.III
Votació sobre les esmenes 9-13 de Litúrgia, cap.IV
Junta de la presidència i del secretariat del Concili

" 24 Congregació general Nº. 55
Sobre l'Església, Cap.III
Votació sobre el capítol IV de Litúrgia com un tot
Votació per a tancar el debat sobre el capítol III d'Església
Votació sobre les esmenes 1-5 de Litúrgia, cap.V
Relacions dels cardenals Koenig i Santos sobre la incorporació de Maria a l'esquema relatiu a l'Església

" 25 Congregació general Nº. 56
Sobre l'Església, cap.III i IV
Votació sobre les esmenes 6 - 10 de Litúrgia, cap.V
Audiència concedida als moderadors del Concili
Conferència de l'abat Butler sobre Maria

" 26 Audiència de l'arquebisbe Pietro Parente
Conferència de premsa del bisbe H. Wittler

" 27 Beatificació del diumenge de la Mare de Déu

" 28 Missa celebrada pel Papa Pau VI en sufragi de l'ànima del papa Joan XXIII, a Sant Pere

" 29 Congregació general Nº. 57
Sobre l'Església, Cap.IV
Votació per a incloure la Verge Maria a l'esquema sobre l'Església
Votació sobre la Litúrgia, cap.V com un tot
Votació sobre les esmenes 1-2 de Litúrgia, cap.VII

" 30 Congregació general Nº. 58
Sobre l'Església, cap.IV

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª barcelona-2

Votació per a tancar els debats sobre l'Església, cap.IV
Votació sobre "Cinc Proposicions"
Votació sobre les esmenes 3-6 de Litúrgia, cap.VII
Declaracions de l'arquebisbe Kroll i del bisbe Wrigth, a la premsa

Ocbre. 31 Congregació general Nº. 59
Prossegueix sobre l'Església, cap.IV
Votació sobre la combinació dels capítols VI i VII i aprovació en un tot.
Indicació del cardenal Doepfner sobre la conveniència d'escurçar els debats
El Papa visita la Universitat Lateranense

Nobre. 1 Declaració dels bisbes italians sobre el comunisme

" 2 El Papa assisteix a St. Llorenç fora murs
Audiència al cardenal Frings

" 3 Beatificació de Leonardo Murialdo

" 4 Commemoració del centenari del Concili de Trento a Sant Pere
Carta Apostòlica sobre els seminaris
Entrevistes a la radio al cardenal Suenens

" 5 Congregació general Nº. 60
Sobre els bisbes, en general
S'inicia el debat sobre els bisbes

" 6 Congregació general Nº. 61
Sobre els bisbes, en general
Votació per a acceptar l'esquema com a base de discussió
Audiència al cardenal Ottaviani
Declaració de l'arquebisbe Alter al "plafó" de premsa dels bisbes nord-americans, sobre l'esquema i el bisbe Carli

" 7 Congregació general Nº. 62
Sobre els bisbes, cap. I
El cardenal Doepfner dóna instruccions sobre l'Església, cap.IV als restants oradors.
Audiència a l'arquebisbe Felici, secretari general
Audiència als bisbes alemanys i austriacs i a Karl Rahner, S.I.
Designació de nous membres de la Comissió Pontifícia per a la Revisió de la Llei Canónica

" 8 Congregació general Nº. 63
Sobre els bisbes, cap. I i II
Controvèrsia entre Frings i Ottaviani
Comença el debat sobre els bisbes, cap.II
Audiència als moderadors del Concili
Distribució del capítol IV de l'Ecumenisme, relatiu als jueus
El Secretariat per a la Unitat rep els delegats observadors

" 9 Audiència al cardenal Siri
Conferència de l'arquebisbe Thiandoum

" 10 El Papa pren possessió de la Basílica Laterana

" 11 Congregació general Nº. 64
Sobre els bisbes, cap.II
Audiència al patriarca Maximos IV
Discussió, a la Comissió Teològica, sobre llibertat religiosa (cap. V de l'esquema sobre Ecumenisme)

" 12 Congregació general Nº. 65
Sobre els bisbes, cap.II
Votació per a passar el cap. V sobre els bisbes, a la Comissió de Revisió de la Llei canònica
Votació per a tancar el debat sobre bisbes, cap.II
Votació a la Comissió Teològica sobre llibertat religiosa

" 13 Congregació general Nº. 66
Sobre els bisbes, cap. II i III
S'anuncia que el debat sobre Ecumenisme seguirà al dels bisbes
Entrevista del cardenal Ottaviani sobre "Cinc Proposicions" (Servei del Verb Diví)

" 14 Congregació general Nº. 67
Sobre els bisbes, cap.III
Dues votacions per al text del decret sobre Comunicacions
S'anuncia el Congrés Eucarístic a Bombay

vida del concili

Nº. 65 -full 4art.-

Votació per a tancar el debat sobre els bisbes, cap.III
El Papa rep les relíquies de St. Climent a la Capella Sixtina
Nobre. 15 Congregació general Nº. 68
Sobre els bisbes, cap. III i IV
Prossegueix el debat sobre els bisbes, cap. III
Comença el debat sobre els bisbes, cap. IV
Junta a la "cima" (moderadors, presidents, secretariat, presidida pel Papa; el card. Lercaro informa)
Audiència als bisbes nord-americans
" 16 Entrevista al cardenal Koenig
" 17 Beatificació de Vicenzo Romano
El Papa trasllada les relíquies de sant Climent, a Sant Climent
" 18 Congregació general Nº. 69
Sobre Ecumenisme, en general
Votació sobre el text final de Litúrgia, cap. I
Informes del cardenal Cicognani i de l'arquebisbe Martin sobre Ecumenisme, cap. I-III
S'inicia el debat sobre Ecumenisme, en general
Audiència al cardenal Ottaviani
Missatge dels auditors laics (és publicat el 21 de novembre)
" 19 Congregació general Nº. 70
Sobre Ecumenisme, en general
Informes del cardenal Bea i del bisbe De Smedt sobre els capítols IV i V d'Ecumenisme
Es distribueix el text del capítol V d'Ecumenisme
" 20 Congregació general Nº. 71
Sobre Ecumenisme, en general
Votació sobre "modi" 1-3 de Litúrgia, cap.II
Queixa del cardenal Bacci
S'anuncia la promulgació de la Constitució de Litúrgia i del decret sobre Comunicacions
" 21 Congregació general Nº. 72
Sobre Ecumenisme, en general
S'anuncia un augment en els membres integrants de les comissions
Votació sobre modi de Litúrgia, cap.III
Votació per a acceptar els capítols I-III d'Ecumenisme, com a base per a discutir. S'anuncia que la votació dels cap.IV i V es verificarà en una "data posterior"
" 22 Congregació general Nº. 73
Sobre Ecumenisme, cap.I
Votació sobre Litúrgia, cap.IV
Votació sobre Litúrgia, cap.V-VII
Votació sobre l'esquema de Litúrgia com un tot
Notícia de l'assassinat del president Kennedy
" 23 Réquiem pels cardenals i bisbes difunts
" 25 Congregació general Nº. 74
Sobre l'Ecumenisme, cap.I i II
Es fa un anunci tocant a la cerimònia de clausura que se celebrarà el dia 4 de desembre
Votació aprovant "modi" i el text del decret sobre Comunicacions com un tot
Anunci fet pel cardenal Tisserant referent a la distribució de fulls als pares conciliars
Réquiem pel president Kennedy a la Basílica de St.Joan del Laterà

vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió. vaticà II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª barcelona-2

Nobre. 26 Congregació general Nº. 75
Sobre l'Ecumenisme, cap.I i II
Entrevista de premsa de Maximos IV
" 27 Congregació general Nº. 76
Sobre l'Ecumenisme, cap.III
"Moleben" a honor de St. Josafat
" 28 Congregació general Nº. 77
Sobre Ecumenisme, cap.II i III
Es comunica el resultat de les eleccions per a les comissions
S'anuncia la tercera sessió conciliar
S'adverteix la "no-infalibilitat" dels decrets sobre Litúrgia i Comunicacions"
Es distribueix el text del missatge als sacerdots
Audiència als auditors laics
" 30 Audiència als Pèrits del Concili
Conferència d'Oscar Cullmann a St-Louis-des-Français
Entrevista al cardenal Ottaviani

Desbre. 1 Beatificació de Nunzio Sulprizio
El Papa celebra la missa per als periodistes a la Capella Paulina
" 2 Congregació general Nº. 79
Sobre Ecumenisme, cap.III
Es fa un anunci respecte al període intermedi a les sessions
S'informa que ha estat retirat el missatge als sacerdots
Es distribueix als pares, exemplars de l'informe Lercaro del 15 de novembre
Discurs del cardenal Bea tancant el debat sobre Ecumenisme
Discursos de V. Veronesse i J. Guitton, auditors laics
" 3 Commemoració del Concili de Trento pel cardenal Urbani, a St. Pere
És expedit un Motu Proprio sobre Bisbes
Observacions del bisbe Hengsbach sobre l'apostolat dels laics
" 4 Sessió de clausura, a Sant Pere
Discurs del Papa, en el qual anuncià la seva pelegrinació a Terra Santa

VI.- RESULTATS DE LA SEGONA SESSIÓ

A). La constitució sobre la Litúrgia ha estat promulgada. El text és important. Els observadors no catòlics han remarcat el seu caràcter evangèlic. L'aplicació que se'n farà, promet, després de quatre segles d'immovilisme, un veritable desgel dels ritus religiosos en l'Església Catòlica: retorn a una major simplicitat i a una expressió més autèntica de la fe.

B). El decret sobre els mitjans de comunicació social constitueix l'altre fruit de caràcter doctrinal del Concili, en aquesta segona sessió. El seu interès resulta més aviat de segon ordre. Amb tot no deixa de ser una constatació de l'esforç de l'Església de cara al diàleg amb el món.

C). La causa de l'ecumenisme es veu en bon camí: així ho prova el debat sobre l'esquema corresponent; i el trobament de Pau VI a Terra Santa amb el Patriarca Atenàgoras. I aquest és el reconeixement que fan alguns dels més significats observadors protestants i ortodoxos.

D). Els debats sobre l'Església i sobre la funció pastoral dels bisbes resten, al final d'aquesta sessió, en el terreny de l'esperança, amb forts interrogants.

Resum de Mn. Josep Bigordà

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964

vida del concili

Nº. 67 30 de desembre de 1.965

LA QUARTA ETAPA CONCILIAR

I.- GENERALITATS

L'últim període conciliar, obert el 14 de setembre i clos el 8 de desembre del 1965, ha estat el més llarg dels quatre que constitueixen el VATICÀ II. Ha estat també molt dens, de treball intensiu a les congregacions generals, però sobretot a l'interior de les distintes comissions, que havien estat ja molt actives durant la prèvia intersessió. Els dies de vacança en les congregacions generals eren dies d'activitat esgotadora en la correcció dels textos i en la revisió d'esmenes, que havien de ser definitivament votats en una data prefixada.

Aquesta darrera etapa aparentment ha estat la més fecunda en resultats, ja que ha vist l'aprovació definitiva i la promulgació de ben bé les dues terceres parts de la totalitat dels documents del Concili. Però aquesta aparent eficiència podria esdevenir enganyosa si representés perdre de vista el treball de les tres anteriors etapes conciliars, i dels tres espais d'intersessió. També al moment de la collita es troben la majoria dels fruits, i tothom sap que la collita és proporcional a la sembra i als conreus. A l'hora de plegar es cobra, però el preu és de tota la diada. Es tot el Concili, més que una determinada etapa, el que ha rendit.

Aquesta darrera etapa ha constat de 41 congregacions generals, de la 128 a la 168, i de 5 sessions públiques -tres destinades a la promulgació dels nous documents aprovats, una com a clausura del Concili, i la inicial d'aquest període-. Les votacions han aconseguit en aquest període un relleu i un espai de gran importància, segurament superior a les intervencions dels debats. Només cal advertir que si en les tres anteriors etapes conciliars s'havien realitzat en conjunt 283 votacions, en aquesta darrera sola han pujat a la xifra de 261.

Les intervencions pronunciades a l'aula han estat 331, 64 sobre la llibertat religiosa, 162 sobre l'Església en el món contemporani, 49 sobre l'activitat missionera i 56 sobre la vida i ministeri dels sacerdots. A part d'aquestes intervencions orals se n'han presentades 1.348 d'exclusivament escrites, no fetes conèixer a l'aula, per tant.

Fora la línia de les intervencions en el debat s'han de col.locar les anomenades "relacions" o parlaments que introduïen i explicaven els esquemes, o en tancaven el debat. D'aquestes relacions se n'han llegides 32.

Cada una de les 46 sessions conciliars d'aquest període ha estat iniciada o centrada en la Missa, sis vegades concelebrada, utilitzant en conjunt 9 ritus distints, tot i que més de la meitat foren en ritus romà.

Han estat distribuïts als pares conciliars 73 documents: des de fulls de convocatòria oficial fins a opuscles i volums, com el de l'esquema de l'Església en el món contemporani, que entre text, advertiments i correccions, constava de 420 planes. També s'ha distribuït a l'aula la medalla d'argent, record de la quarta etapa conciliar, l'edició especial de la "

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª - barcelona 2

"Divina Commedia", una vida de sant Carles Borromeu, i l'anell episcopal d'or.

Havent-se promulgat en aquesta etapa la majoria dels documents conciliars, hom pot fer la deducció que 16 textos definitius elaborats i aprovats en 168 congregacions generals, dóna el promig de deu congregacions dedicades a cada un. Promig que no està gens malament, sobretot considerant que cada text ha comportat, presentació, debat, votacions, de vegades duplicades o triplicades, i tenint present que cada paraula aprovada marcava la silueta oficial de l'Església per a sempre o per molt de temps a venir.

El ritme de les sessions ha estat segur i ben dominat, apareixent només certa momentània angúnia davant la sort que podia córrer la declaració sobre llibertat religiosa, i algun aspecte de l'esquema 13. Notable que, malgrat insistents pressions de darrera hora, el Concili hagi acabat sense fulminar cap anatema, sense condemnar res directament.

Data sociològica a remarcar en ordre a un ulterior i detallat estudi de la vida religiosa del nostre país, és l'anticipació que s'ha constatat en molts ambients catòlics respecte a les reaccions més lentes de certes esferes oficialment representatives de la nostra catolicitat, en ço que concerneix la captació i identificació amb l'esperit del concili, i amb algunes de les seves concretes determinacions.

II.- TEMES DE DEBAT

Va iniciar-se aquesta quarta etapa amb l'examen de la cantelluda llibertat religiosa. En un principi, les dues posicions extremes es van mantenir fermes i estables, quasi inconciliables, i de tal manera es contraposaven les intervencions que haguessin pogut fer pensar que l'assemblea es trobava dividida en dues fraccions aproximadament iguals. Fou en ocasió de la votació preliminar que es va conèixer l'exactitud de les proporcions i que es va veure la partida guanyada. Més curosament treballada l'afirmació de la veritat de la religió catòlica i l'obligació universal d'adoptar-la, s'afirma igualment el principi fonamental de la llibertat humana en el sector religiós. L'ordre públic -en expressió no a tothom plaent- pot reclamar limitacions en cassos particulars per part de l'autoritat.

Sobre l'esquema de l'Església en el món es va parlar llargament, i distints van ser els punts del seu contingut que van cridar l'atenció. Degut a la seva novetat i dificultat, sense el puntal d'una tradició doctrinal ja desenrotllada, va atreure aportacions el tema de l'ateisme: la seva possibilitat i realitat, les seves arrels, la relació amb el cristianisme, la veritable noció de Déu... Notable l'aspecte de la responsabilitat dels cristians en ordre a aquest fenòmen.

Altre punt mereixedor de remarcades intervencions fou el referent a les qüestions de pau i de guerra, a l'ús i possessió de determinades armes, a l'anomenada objecció de consciència... Qüestions totes elles de gran actualitat, qüestions difícils, sobre les quals no es troba sempre una resposta màgica, exhaustiva.

Un altre problema, precisament reservat al Papa, però tangencialment aparegut a Concili, fou el de la paternitat responsable o regulació dels naixements, en les seves relacions amb les finalitats del matrimoni.

Va sorprendre la proposta de permetre un nou matrimoni a l'espòs inculpablement abandonat. Es va considerar aquesta proposta una infracció del principi de la indissolubilitat matrimonial. Aquesta doctrina va restar intacta, només amb l'apèndix d'una inquietud pastoral.

S'ha insistit en la vida social i s'ha proposat l'erecció en el si de l'Església d'alguna entitat promotora i aplicadora de sans principis en situacions concretes.

En l'esquema missioner s'ha intentat accentuar la destinació universal de la salut, la responsabilitat missionera dels seglars, la provisionalitat de l'actual pluralisme religiós, la urgència de les missions, l'ecumenisme

vida del concili

Nº. 67 -full 2on.-

entre missioners, distintes qüestions d'estructuració pràctica. A remarcar la intervenció d'un laic africà com a conclusió del debat.

Cridà l'atenció la proposta de parlar, a propòsit de l'esquema sacerdotal, de la possibilitat del treball manual per part dels sacerdots. S'ha reclamat autèntic realisme en l'enfocament de la vida sacerdotal, en la seva estructuració. Es prengué en consideració explícita l'existència de sacerdots sense celibat a l'orient, si bé aquesta pot considerar-se l'única al.lusió al tema del celibat, en obsequi al desig de Pau VI sobre la no oportunitat de debatre públicament aquest tema a l'aula. La intervenció, però, que tenia preparada un pare conciliar en vistes a Sudamèrica, va caure en mans de la premsa i fou publicada malgrat no haver estat pronunciada. Una veu, finalment, reconegué la missió i els mèrits dels vicaris. Fou plantejat el problema de la justa distribució dels sacerdots en el món. Com a contrapès a la possibilitat del treball manual per part dels sacerdots, s'accentua la importància del treball intel.lectual. Un sacerdot d'entre els invitats al Concili prengué la paraula per a cloure el debat. Estem a 27 d'octubre i han acabat ja les intervencions orals entorn a temes conciliars. La resta seran només votacions i relacions.

III.- DOCUMENTS APROVATS

Dels 16 documents que constitueixen el fruit explícit dels treballs del VATICÀ II, 11 han estat aprovats en aquesta darrera etapa. Es tracta de dues constitucions: la dogmàtica sobre la revelació (18 novembre) i la pastoral sobre l'Església en el món contemporani (7 desembre); sis decrets: els deures pastorals dels bisbes, la renovació de la vida religiosa, la formació de la clerecia (28 octubre), l'apostolat dels laics (18 novembre), l'activitat missionera, i el ministeri i vida sacerdotals (7 desembre); i tres declaracions: sobre l'educació cristiana, sobre les relacions de l'Església amb les religions no cristianes (28 octubre), i sobre la llibertat religiosa (7 desembre).

No és pas fàcil de donar amb poques paraules una idea del que representa cada un d'aquests documents -d'altra banda ja examinats detingudament en els corresponents números d'aquesta mateixa publicació-. Hi passarem una lleu mirada.

La constitució sobre la REVELACIÓ no s'ha de considerar simplement com un nou capítol aclarit de la teologia catòlica, sinó que s'ha de considerar una nova posició d'esperit que proporcionarà mitjans per a renovar tots els capítols de la teologia i de la pastoral: el significat de la fe, l'ensenyament en els seminaris, la predicació, el catecisme, tot. Una més sana i seriosa comprensió de la paraula de Déu i de l'acció de Déu ha de repercutir forçosament en tots els racons de la vida cristiana.

La constitució sobre L'ESGLÉSIA EN EL MÓN MODERN és d'esperar que eliminarà el clàssic inhibicionisme de tants catòlics enfront a les realitats temporals, als problemes locals, internacionals i mundials. El cristianisme accepta tot el que ha estat creat i ho fecunda. Als cristians correspon fer-se presents sota forma de llevat en qualsevol sector, a qualsevol nivell, en la tasca de construir el món el màxim d'acord amb els plànols primitius.

El decret sobre la FUNCIÓ PASTORAL DELS BISBES contempla el ministeri

vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió. vatica II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.º - barcelona-2

episcopal en la perspectiva de l'Església universal, de les esglésies particulars i de la col.laboració interdiocesana. Punts clau d'aquest decret, en la nostra perspectiva, és la plena llibertat eclesiàstica que es reclama en l'elecció dels nous bisbes, i la constitució de conferències episcopals que responguin a un territori personalitzat, connectat això amb la reestructuració dels territoris eclesiàstics i amb els contactes a establir amb d'altres conferències nacionals o territorials.

El decret sobre el RENOVAMENT DE LA VIDA RELIGIOSA marca alguns principis substancials que, ben entesos i ben aplicats, hauran de portar en els religiosos a unes formes de vida munys folklòriques o arqueològiques i més sincerament evangèliques i eficients.

El decret sobre LA FORMACIÓ DEL CLERICAT assenyala les normes fonamentals que s'hauran de seguir en l'educació dels aspirants al sacerdoci. Foment de vocacions, organització més oberta i pràctica dels estudis filosòfics i teològics, atent conreu de l'esperit, orientació marcadament pastoral, estructuració dels seminaris, etc.

El decret sobre L'APOSTOLAT DELS LAICS recolza plenament en la constitució sobre l'Església, i fa veure com tot cristià ha de participar activament en les tasques i preocupacions essencials del Cos del Crist. Tot i reconèixer el molt que s'ha avançat en la responsabilització dels seglars, mostra com és d'ampla la totalitat del que s'ha d'aconseguir. El laic no serà un simple executant de les determinacions d'altri, sinó que s'ha de considerar part integral i activa en la projecció i elaboració. S'han de sentir corresponsables, i no simples dependents de la clerecia. En aquest sentit, l'Església s'ha de desclericalitzar. En l'apostolat dels laics es destria l'oficial o jeràrquic del que no gaudeix d'aquestes característiques.

El decret sobre l'ACTIVITAT MISSIONERA remarca la urgència de l'acció missional com a normal conseqüència de la seva natura catòlica i com a compliment del precepte del Senyor. Estableix els principis de respecte a tots els valors nadius, de cooperació ecumènica, etc., que han de distingir el treball missioner, i tracta de la manera de coordinar esforços i trobar cooperació eficient en la immensa tasca.

El decret sobre LA VIDA I EL MINISTERI SACERDOTAL havia estat refusat l'any passat com a insuficient. Enguany ha vingut millorat, i amb tot, algun ben respectable pare conciliar va qualificar-lo de "lectura espiritual". Se l'acusa de no encarar-se prou amb els problemes concrets del sacerdot avui, posat que la panoràmica mundial no és de cristianitat establerta sinó de societat no cristiana o descristianitzada. Enfoca, de totes maneres, els aspectes centrals de la vida i ministeri dels sacerdots en funció del creixement quantitatiu i qualitatiu de l'Església. Tot i parlar amb to de normalitat del celibat sacerdotal, inclou una paraula amable pels sacerdots orientals matrimoniats.

La declaració sobre L'EDUCACIÓ CRISTIANA afirma el dret universal a l'educació per a passar a l'educació cristiana. Parla del rol dels pares, de les escoles, de l'estat..., sense particularitzar excessivament a causa de considerar les grans varietats existents en els distints països.

La declaració sobre LES RELACIONS DE L'ESGLÉSIA AMB LES RELIGIONS NO CRISTIANES representa un valuós assaig d'establir contactes oberts i cordials amb tots els homes que confien en els valors superiors de l'esperit. Exclou la possibilitat o la justificació de qualsevol discriminació per motius religiosos, i comenta els principis fonamentals de les més característiques religions mundials, en particular l'islamisme i el judaisme. Amb aquesta perspectiva universal i oberta se salva l'acusació que sorgia -quan es va parlar simplement d'una declaració sobre els jueus- d'una obsessió hebraista en l'Església -un nazisme girat al revés-. La mirada oberta a totes les religions, i el to purament religiós del document, ha apaivagat les comprensibles indignacions àrabs. L'escamoteig del terme "deïcidi" treu l'ocasió a possibles malentesos.

La declaració sobre LLIBERTAT RELIGIOSA marca un progrés substancial en

vida del concili

l'aspecte exterior que oferirà en endavant l'Església. Es limita a afirmacions purament de dret positiu -massa poc, pensarà més d'un- i estableix els drets i deures de la persona i de l'autoritat en matèria religiosa. S'afirma, en conseqüència, el dret de tothom a no ser constret per ningú -ni l'estat- a actuar contra la pròpia consciència; a no ser impedit d'actuar en públic i privat segons la consciència personal; a manifestar lliurement les pròpies opinions religioses. Aquest dret podrà ser limitat en casos a determinar netament. Aquesta afirmació de llibertat no oblida l'obligació universal d'acceptar la religió veritable, ni deixa de repetir que la religió veritable és la catòlica.

Aquest ve a ser, en breus pinzellades, el contingut dels onze documents madurats en la quarta etapa conciliar.

IV.- MARGINALS

Més o menys relacionats amb aquesta darrera etapa del Concili, poden recollir-se una pila de fets, que potser també serà bo de veure ordenats en forma breu. Poden contribuir a l'ambientació. I alguns són d'autèntica importància.

- L'encíclica sobre l'Eucaristia, publicada alguns dies abans de començar la darrera etapa del Concili, sembla que s'hi relaciona. En tot cas, els conciliars van enviar al Papa una lletra d'agraïment.

- La processó penitencial entre les basíliques de Santa Creu de Jerusalem i Sant Joan del Laterà, el mateix dia de la inauguració (14 setembre).

- La constitució de l'anomenat Sínode de Bisbes (15 setembre), iniciativa de profund significat en l'orientació que prendrà l'Església en el futur, amb major consciència de catolicitat universal i de col.legialitat. Fou aquest anunci una agradabilíssima sorpresa.

- El viatge del Papa a l'O.N.U. en missió de pau i d'humanitat (4 octubre). Pau VI portarà un missatge dels pares conciliars, de manera que la seva acció no és personal o purament pontifical sinó que va respatllada per tot el Concili i tot l'episcopat mundial. Molt naturalment, per això, al moment de retornar, el Concili va perllongar la seva sessió, va escoltar les impressions recentíssimes del viatge i va ser proposada per un cardenal la inserció, a les actes del Concili, del discurs pronunciat pel Papa davant l'assemblea de l'O.N.U.

- La lletra del Papa adreçada al cardenal Tisserant, com a responsable de la presidència del Concili, pregant que sigui evitat en els debats conciliars el tema del celibat eclesiàstic (11 octubre). Amb la conseqüent adhesió i conformitat de l'assemblea.

- L'al.locució de l'auditor laic Adjakpley sobre missions (13 octubre).

- Al.locució del rector nordamericà, Thomas Falls, sobre l'esquema sacerdotal (27 octubre).

- Els tràmits realitzats per a aconseguir una explícita al.lusió condemnatòria del comunisme marxista ateu.

vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió. vatic à II. quarta sessió.

hogar del libro, s. a. vergara, 3, 2.º, 1.ª barcelona 2

- La nova autorització, per part de l'episcopat francès -no sense previ coneixement i consentiment de les autoritats romanes-, de l'experiment dels sacerdots obrers, en connexió amb el text conciliar que admet el treball manual entre les possibles activitats dels preveres.

- L'aixecament de les excomunions, nou vegades seculars, entre les esglésies de Roma i de Constantinoble, esdeveniment simbòlic però de ben probable transcendència excepcional en ordre a la reunificació de l'Església.

- Els missatges a set distints grups o estaments de la humanitat en la clausura del Concili.

- El canvi de nom i de procediments en la cèlebre i suprema congregació romana, fins ara coneguda amb el nom de Sant Ofici.

- Les converses i exposicions de diferents punts de vista sobre el tema de les indulgències, intercalades entre les votacions a l'aula. Podia sorprendre l'elecció d'aquesta matèria per a ser debatuda davant els observadors, ja que les indulgències van ser llargament ignorades entre els orientals, i van ser una de les causes provocadores de la separació dels protestants. Va servir per a mostrar que l'Església catòlica es mou amb franquesa i sense tabús. L'intent de la s. Penitenciaria de revisar la cosa només superficialment, sense aprofundir-la en la doctrina, va merèixer un refús decidit per part de determinats episcopats. Significatiu que una d'aquestes intervencions contràries fos aplaudida pels observadors. Resulta que aquest tema caldrà enfocar-lo també amb un sanitós realisme, pràctic i teològic.

- Durant la quarta etapa conciliar han traspassat d'aquest món 25 pares conciliars.

- Els pèrits conciliars han arribat a la xifra de 460.

- La màxima assistència a les congregacions generals es dóna el dia 6 de desembre, amb 2.392 pares. La de promig ha estat 2.200.

- La rapidesa de les votacions ha estat notable. En un sol matí se n'han arribat a realitzar 15, amb la particularitat que si, per exemple, un capítol de la constitució sobre l'Església va merèixer 40 votacions distintes, algun dels capítols més importants de l'esquema 13 -com el referent a la pau i la guerra- s'ha hagut d'acontentar amb només 4 votacions.

- Referent a tot el Concili recollim algunes dades: 544 votacions; 2.212 intervencions orals; 4.361 intervencions escrites; 147 relacions. Els pares conciliars morts durant tot el període conciliar -d'octubre del 1962 al desembre del 1965- han estat 242, entre ells 12 cardenals. Sobre les despeses del Concili, certa premsa ha divulgat la xifra de 6.000.000.000 de lires.

- Finalment, caldrà agrair al VATICÀ II l'oportunitat dels presents fulls de VIDA DEL CONCILI, primer diari català des de molt de temps enrera.

Resum d'Alvar Maduell, caputxí.

DEGUDAMENT AUTORITZAT
AMB LLICÈNCIA ECLESIÀSTICA
Dipòsit legal Nº. B. 24746 - 1964